

ΕΚΘΕΣΗ
ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2015

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2015

Περιεχόμενα:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
Συνοπτική Παρουσίαση της Έκθεσης.....	5
ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.....	7
I. Σύνθεση της Ολομέλειας.....	7
II. Διοικητική οργάνωση.....	11
III. Αρμοδιότητες του Ε.Σ.Ρ.....	13
IV. Στελέχωση του Ε.Σ.Ρ.....	16
ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.....	20
I. Παρουσίαση των αρμοδιοτήτων και δράσεων των Τμημάτων του Ε.Σ.Ρ..	21
I.1 Τμήμα Νομιμότητας και Χορήγησης Αδειών.....	21
I.2 Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας.....	29
I.3 Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων.....	38
I.4 Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας.....	45
I.5. Υλικοτεχνική υποδομή.....	47
I.6. Εξοπλισμός Εποπτείας Ραδιοτηλεοπτικών Προγραμμάτων.....	55
II. Οιονεί κανονιστικές αρμοδιότητες.....	57
III. Ενδεικτικές αποφάσεις του ΕΣΡ για κρίσιμα ζητήματα.....	76
IV. Διαρκής έρευνα πολιτικής πολυφωνίας.....	143
V. Έγκριση Κοινωνικών Μηνυμάτων.....	160
ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ.....	161
I. Κοινοβουλευτικός Έλεγχος.....	161
II. Δικαστικός Έλεγχος.....	161
ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΣΡ.....	168
I. Διεθνείς συνεργασίες.....	168
I.1. Συμμετοχή του ΕΣΡ στην 42η συνάντηση της EPRA– NYPEMBERΓΗ 28-30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2015.....	169
I.2. Συμμετοχή του ΕΣΡ στο European Regulators Group of Audiovisual Media (ERGA).....	175
I.3. Συμμετοχή σε έρευνα σχετικά με το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τη ρητορική μίσους, τη βλασφημία και την ελευθερία της έκφρασης.....	181
II. Συμμετοχή σε Συνέδρια, Ημερίδες και Επιστημονικές Συναντήσεις.....	183
ΠΕΜΠΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ Μ.Μ.Ε.....	184
I. Αλλαγές στο νομικό πλαίσιο.....	184
II. Σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών εκπομπών.....	185
III. Επίγεια Ψηφιακή Τηλεόραση.....	185
IV. Απόφαση του ΔΕΚ της 21.10.2015 στην υπόθεση C-347/2014 - Ερμηνεία της έννοιας της υπηρεσίας Οπτικοακουστικών Μέσων.....	186
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	188

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – Σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας Ψυχαγωγικών και Εκπαιδευτικών Εκπομπών.....	190
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – Συνοπτική Ανάλυση Συναλλαγών Ραδιοτηλεοπτικών Σταθμών Οικ. Έτους 2015.....	197
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 – Αποτελέσματα Ισολογισμών Τηλεοπτικών Σταθμών Εθνικής Εμβέλειας (2010 -2014).....	207
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 –Αποτελέσματα Ισολογισμών Τηλεοπτικών Σταθμών Τοπικής & Περιφερειακής Εμβέλειας (Χρήσεις 2013 – 2014).....	231
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 – Συνοπτική Παρουσίαση Χρηματοοικονομικής Κατάστασης Ραδιοφωνικών σταθμών.....	239
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 – Στατιστικά: Τηλεοπτικοί & Ραδιοφωνικοί σταθμοί...255	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 – Παρατηρήσεις του ΕΣΡ επί του σχεδίου νόμου για την «Αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης - Ίδρυση συνδεδεμένης εταιρίας παρ.4 άρθρου 1 του Ν. 4324/2015 (ΦΕΚ Α' 44/2015) - Ρύθμιση θεμάτων Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ), τροποποίηση διατάξεων Ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α' 82/2012) και άλλες διατάξεις».....	264
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 – Παρατηρήσεις του ΕΣΡ επί του Σχεδίου Συμφωνίας Αρχών μεταξύ ΕΡΤ και Ελληνικού Δημοσίου.....	290
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 – Συνεντεύξεις Τύπου Αντιπροέδρου & Μελών ΕΣΡ.....	294
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 – Επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων σχετικά με την συνοπτική Παρουσίαση των Εκθέσεων Πεπραγμένων για τα έτη 2013 και 2014	328

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2015 υπήρξε καθοριστικό έτος για την λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης δεδομένου ότι, για πρώτη φορά από την ίδρυσή του το 1989, όχι μόνο δεν μπόρεσε να ασκήσει αποτελεσματικά τα καθήκοντά του λόγω ελλιπούς σύνθεσης, αλλά τους δύο τελευταίους μήνες αμφισβητήθηκε και η ουσία των αρμοδιοτήτων του.

Η από πολλών ετών αδυναμία του αρμοδίου, για τον ορισμό των μελών της Αρχής, οργάνου (Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής) να συγκεντρώσει την απαιτούμενη, κατά το Σύνταγμα, πλειοψηφία και οι, συνεπεία αυτής, διαρκείς παρατάσεις της θητείας των υφιστάμενων μελών, οδήγησε τελικά, τον Μάρτιο του 2015, στην απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής να μην ανανεώσει περαιτέρω, την θητεία τριών εκ των μελών του Συμβουλίου (Ι. Λασκαρίδη, Προέδρου, Ε. Δεμίρη και Ι. Παπακώστα, μελών) με αποτέλεσμα να λειτουργεί με τα τέσσερα εναπομείναντα μέλη μέχρι τον Οκτώβριο του 2015 οπότε, με διάταξη νόμου (Ν. 4339/2015 άρθρο 55 παρ. 10), τερματίστηκε η θητεία άλλων τριών εν ενεργεία μελών (Ο. Αλεξίου, Αντιπροέδρου, Γ. Στεφανάκη και Κ. Αποστολά, μελών). Έκτοτε (και μέχρι σήμερα που συντάσσεται η παρούσα έκθεση) η Αρχή δεν μπορεί να ασκήσει ουσιαστικά βασικές αρμοδιότητές της και περιορίζεται στην εκ του νόμου επιβαλλόμενη λειτουργία των υπηρεσιών της, δεδομένου ότι απέμεινε μόνο ένα μέλος (Δ. Παπαδοπούλου) του οποίου η θητεία συνεχίζεται.

Στο ΕΣΡ έχει ανατεθεί ο άμεσος έλεγχος του κράτους επί της ραδιοφωνίας και τηλεόρασης (Σύνταγμα άρθρο 15 παρ. 2, και Ν. 2863 άρθρο 4 παρ.1). Οι ειδικότερες αρμοδιότητές του ορίζονται στο άρθρο 4 του Ν. 2863/2000 αλλά και σε μεταγενέστερους νόμους όπως ο πρόσφατος Ν. 4339/2015. Προκύπτουν, επίσης, από το Π.Δ. 109/2010 (με το οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2010/13/ΕΕ για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες), χωρίς ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, να έχουν ληφθεί από το κράτος τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για την αποτελεσματική ρύθμιση και εποπτεία ορισμένων εξ αυτών (όπως για παράδειγμα σε σχέση με παρεχόμενες «κατά παραγγελία» οπτικοακουστικές υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω διαδικτύου και εμπίπτουν στην έννοια της ραδιοτηλεοπτικής

υπηρεσίας όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της Οδηγίας και ερμηνεύεται σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις αυτής.).

Παρά το γεγονός ότι προτάσσεται συνήθως ο εποπτικός – κυρωτικός ρόλος της Αρχής, το ΕΣΡ έχει συσταθεί ως ρυθμιστική – εποπτική Αρχή, δηλαδή ως Αρχή που πρέπει να συμβάλει στην υγιή λειτουργία της αγοράς των ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών, η οποία τα τελευταία χρόνια υφίσταται ραγδαίες μεταβολές λόγω της σύγκλισης των υπηρεσιών αυτών με τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Το γεγονός αυτό οφείλεται στην εξέλιξη των τεχνολογιών που επιτρέπει την παροχή οπτικοακουστικών υπηρεσιών με την χρήση διαφορετικών μέσων μετάδοσης (ασύρματων, ενσύρματων, μέσω δορυφόρου), την λήψη των υπηρεσιών σε διαφορετικές συσκευές (τηλεόραση, τάμπλετ, υπολογιστές, κινητά τηλέφωνα) αλλά και την λήψη σε μία συσκευή (έξυπνη τηλεόραση) οπτικοακουστικών υπηρεσιών που παρέχονται μέσα από διαφορετικές πλατφόρμες. Στο πλαίσιο αυτών των αρμοδιοτήτων του και προκειμένου να διατηρεί την επαφή με τα τεκταινόμενα σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, το ΕΣΡ συμμετέχει ενεργά στις εργασίες του European Regulators Group of Audiovisual Media (ERGA), το οποίο έχει συσταθεί με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 3 Φεβρουαρίου του 2014 καθώς και στην European Platform of Regulatory Authorities (EPRA). Για τις εργασίες των φορέων αυτών δείτε τα ειδικότερα κεφάλαια (βλέπε τέταρτη ενότητα, υποκεφάλαια 1.1 και 1.2).

Εν όψει των αλλαγών που έχουν συντελεστεί και εξακολουθούν να συντελούνται στον χώρο των ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών, το ΕΣΡ θεωρεί ότι η Πολιτεία οφείλει να επανεξετάσει το σύνολο της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας και να ρυθμίσει εκ νέου την εν λόγω αγορά κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της εποχής.

Συνοπτική Παρουσίαση της Έκθεσης

Η παρούσα έκθεση καλύπτει τη χρονική περίοδο από 1.1.2015 έως 31.12.2015. Η έκθεση αποτελείται από πέντε ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται κατά τρόπο συνοπτικό οι αρμοδιότητες και η οργάνωση της Αρχής, στην δεύτερη ενότητα παρατίθενται αναλυτικότερα οι δραστηριότητες της κατά το έτος 2015, στην τρίτη ενότητα παρέχεται αναλυτική ενημέρωση για τον κοινοβουλευτικό και δικαστικό έλεγχο, στην τέταρτη ενότητα παρέχονται πληροφορίες για

τις συνεργασίες του ΕΣΡ και τη συμμετοχή του σε ευρωπαϊκά φορα, και στην πέμπτη ενότητα παρουσιάζονται οι σημαντικότερες εξελίξεις στο χώρο των ηλεκτρονικών ΜΜΕ με αναφορές στις αλλαγές στο εγχώριο και ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο καθώς και το σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών εκπομπών που κατάρτισε το ΕΣΡ. Επίσης στην έκθεση περιλαμβάνονται δέκα παραρτήματα. Πιο συγκεκριμένα: 1) στο πρώτο παράρτημα παρατίθεται το κείμενο του Σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών, 2) στο δεύτερο παράρτημα παρατίθεται Συνοπτική Ανάλυση των εταιρικών πράξεων που υποβλήθηκαν στο ΕΣΡ για το οικονομικό έτος 2015, 3) στο τρίτο παράρτημα παρατίθενται τα αποτελέσματα των ισολογισμών των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας για τα έτη 2010-2014, 4) στο τέταρτο παράρτημα παρατίθενται τα αποτελέσματα των ισολογισμών των τηλεοπτικών σταθμών τοπικής και περιφερειακής εμβέλειας για τα έτη 2013 -2014, 5) στο πέμπτο παράρτημα παρουσιάζεται συνοπτική ανάλυση της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων ραδιοφωνικού σταθμού που λειτουργούν με τη νομική μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας, 6) στο έκτο παράρτημα παρατίθενται στατιστικά στοιχεία αναφορικά με τους λειτουργούντες ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς στην επικράτεια στις 31.12.2015, 7) στο έβδομο παράρτημα παρατίθενται οι Παρατηρήσεις του ΕΣΡ επί του σχεδίου νόμου για την Αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης, 8) στο όγδοο παράρτημα παρατίθενται οι παρατηρήσεις του ΕΣΡ επί του Σχεδίου Συμφωνίας Αρχών μεταξύ ΕΡΤ και Ελληνικού Δημοσίου, 9) στο ένατο παράρτημα παρατίθενται οι συνεντεύξεις τύπου της Αντιπροέδρου και Μελών του ΕΣΡ σχετικά με την παύση της θητείας τριών εν ενεργεία μελών (Ν. 4339/2015, άρθρο 55 παρ. 10) και 10) στο τελευταίο παράρτημα παρατίθεται η Επιστολή της Αντιπροέδρου προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων σχετικά με την συνοπτική παρουσίαση των Εκθέσεων Πεπραγμένων του ΕΣΡ για τα έτη 2013 και 2014.

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

I. Σύνθεση της Ολομέλειας

Μέλη της Αρχής επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, που απολαμβάνουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής και διακρίνονται για την επιστημονική κατάρτιση, την επαγγελματική ικανότητα και την εν γένει προσφορά τους στο δημόσιο βίο καθώς και σε άλλους τομείς που σχετίζονται με το περιεχόμενο των αρμοδιοτήτων της Αρχής (άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 2863/2000).

Η σύνθεση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης έως την 11.05.2015 είχε ως εξής:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ

Πρόεδρος

Επίτιμος Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου

ΟΡΣΑΛΙΑ (ΛΙΝΑ) ΑΛΕΞΙΟΥ

Αντιπρόεδρος

Δημοσιογράφος

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΕΥΗ ΔΕΜΠΡΗ

Δημοσιογράφος

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ

Καθηγητής Νέας Ελληνικής Φιλολογίας

στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΣ

Δρ. Μηχανικός Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Δικηγόρος

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ – ΚΛΑΜΑΡΗ

Καθηγήτρια Αστικού Δικαίου

στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μετά την λήξη της τελευταίας παράτασης της θητείας του Προέδρου και δύο εκ των μελών του ΕΣΡ (κ.κ. Ιωάννη Λασκαρίδη, Προέδρου Εύης Δεμίρη και Ιωάννη Παπακώστα μελών), με το άρθρο 109 του Ν. 4316/2014 (δημοσίευση 24.12.2014), και την μη περαιτέρω παράταση αυτής, τα εν ενεργεία μέλη της Αρχής περιορίστηκαν σε τέσσερα (κ.κ. Λίνα Αλεξίου, Αντιπρόεδρος, Κων/νος Αποστολάς, Γεώργιος Στεφανάκης και Δήμητρα Παπαδοπούλου, μέλη) και η Αρχή λειτούργησε έκτοτε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 7 του Ν 4325/2015 το οποίο ορίζει ότι «*Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη, καθώς και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη Ανεξάρτητης Αρχής εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή παραιτηθούν ή απολέσουν την ιδιότητα, βάσει της οποίας ορίστηκαν, η Αρχή συνεχίζει να έχει νόμιμη συγκρότηση μέχρι το διορισμό νέων, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν για το σχηματισμό απαρτίας. Στην περίπτωση αυτή τα καθήκοντα του Προέδρου ασκούνται από τον Αντιπρόεδρο της Αρχής ή σε περίπτωση ελλείψεώς τους από τον αναπληρωτή τους ή από μέλος που ορίζεται από την Ολομέλεια της Αρχής.*». Έκτοτε και μέχρι την δημοσίευση του Ν. 4339/2015 η αρχή λειτούργησε εν απαρτεία **με τετραμελή σύνθεση**. Με το άρθρο 55 παρ. 10 του ως άνω νόμου καταργήθηκε η διάταξη του άρθρου 110 παρ. 12 του Ν. 4055/2012 (όπως αυτή ερμηνεύθηκε με την ΣτΕ 4172/2014) με την οποία είχε οριστεί ότι η θητεία των μελών των συνταγματικά κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών παρατείνεται μέχρι την συμπλήρωση οκταετίας από την αρχική επιλογή τους, και ως εκ τούτου έληξε και η θητεία τριών εκ των επαναπομείναντων μελών του ΕΣΡ. **Το μόνο εν ενεργεία μέλος είναι πλέον η κα Δήμητρα Παπαδοπούλου, η θητεία της οποία λήγει τον Δεκέμβριο του 2018.**

Τα μέλη της Αρχής αμφισβητούν την νομιμότητα της διατάξεως του Ν. 4339/2015 με την οποία επαύθησαν και σε συνέντευξη τύπου που δόθηκε, στις 29.10.2015 (βλέπε **Παράρτημα 9**), χαρακτήρισαν την ως άνω διάταξη ως «*απολύτως αντισυνταγματική*» [κ. Ορσαλία (Λίνα) Αλεξίου] καθώς και ως «*ακραία, μα πολύ ακραία, αυθαίρετη, ακατανόητη σχεδόν, νομοθετική πράξη*» που «*προβαίνει στην απονέκρωση του θεσμού*» (κ. Γεώργιος Στεφανάκης) θέτοντας παράλληλα το ερώτημα εάν, είναι συνταγματικά επιτρεπτό νεότερος νόμος (Ν. 4339/2015) να

τερματίζει πρόωρα την θητεία των μελών της Αρχής. Τα ανωτέρω μέλη αναφέρθηκαν περαιτέρω και στα σοβαρά **προβλήματα που η προαναφερθείσα διάταξη δημιούργησε στην εύρυθμη λειτουργία του Ε.Σ.Ρ.** Χαρακτηριστική είναι η τοποθέτηση του κ. Στεφανάκη στη συνέντευξη τύπου της 29.10.2015: *«Μετά την κυρία Αλεξίου δεν υπάρχει διευθυντής, προσωπάρχης, άρα η τελευταία υπογραφή είναι της κυρίας Αλεξίου. Με το που φεύγει η κυρία Αλεξίου δεν υπάρχει υπογραφή για την καθημερινότητα, τελειώνει».* **Τους ισχυρισμούς των παυθέντων μελών ήρθε να επιβεβαιώσει η απάντηση του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Κράτους** της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (Α.Π. Γ.Γ.Ε.Ε. 234-750/11.11.2015/Φ. 7.2015 – Α.Π. Ε.Σ.Ρ. 7813/13.11.2015) στα ερωτήματα που υπέβαλε και υπέγραψε το μέλος του Ε.Σ.Ρ., κ. Δήμητρα Παπαδοπούλου, διά του υπ' αριθμ. 7600/30.10.2015 εγγράφου, σε σχέση με την έναρξη της προβλεπόμενης στο άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 3051/2005 εξάμηνης παράτασης της θητείας των παυθέντων μελών και, σε περίπτωση μη εφαρμογής της διατάξεως αυτής, σε σχέση με την δυνατότητα ασκήσεως των καθηκόντων διοικητικού προϊσταμένου από την Αντιπρόεδρο του ΕΣΡ, άλλως από το εν ενεργεία μέλος, προκειμένου να υπογράφονται πράξεις τρέχουσας διαχείρισης. Επί του ερωτήματος αυτού το ΝΣΚ γνωμοδότησε ότι *«Το Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί σε ερωτήματα των ανεξάρτητων αρχών, των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από αυτό, εφ' όσον τα υπογράφει το κατά νόμον όργανον διοικήσεώς των (άρθ. 6 ν. 3086/02)... Συνεπεία της ως άνω διατάξεως του ν. 4339/2015 (τρία) μέλη... απεχώρησαν από το Ε.Σ.Ρ., με αποτέλεσμα έκτοτε (29.10.2015) αυτό να μην έχη νόμιμον συγκρότησιν... Το γεγονός αυτό εν συνδυασμώ προς τας προεκτεθείσας διατάξεις του ν. 2863/2000, του Εσωτερικού Κανονισμού του Ε.Σ.Ρ. και του ν. 3086/02 καθιστά πρόδηλον, ότι το Ν.Σ.Κ. δεν δύναται να γνωμοδοτήσει επί των θεμάτων, των αναφερομένων εις το 7600/30.10.2015 έγγραφόν σας, το οποίον δεν φέρει την υπογραφήν του νομίμου οργάνου διοικήσεως του Ε.Σ.Ρ.»*. Μετά ταύτα, το ΕΣΡ λαμβάνοντας υπ' όψη γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ και αποφάσεις του ΣτΕ (ΓΝΜΔ ΝΣΚ 212/2010 και 231/2008, 189/1995 και ΣτΕ (ΕΑ) 456/2007) καθώς και την γενική αρχή του διοικητικού δικαίου περί της συνέχειας των δημοσίων υπηρεσιών κατά την οποία δεν επιτρέπεται η διακοπή της λειτουργίας των Συλλογικών Οργάνων της Διοίκησης σε περίπτωση λήξης της θητείας των μελών Συλλογικού Οργάνου στη θέση των οποίων δεν έχει γίνει διορισμός νέων και το γεγονός ότι η θητεία των παλαιών μελών παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι του διορισμού νέων, για την αντιμετώπιση, όμως, τρεχουσών υποθέσεων επείγοντος χαρακτήρα, λειτουργεί έκτοτε επ' αυτής της βάσεως. Ειδικότερα, διά της γνμδ. Ν.Σ.Κ. υπ' αριθμ. 189/1995, είχε διευκρινιστεί ότι

«μπορεί το Δ.Σ. του (συλλογικού οργάνου), του οποίου η θητεία παρατείνεται μέχρι να αναδειχθεί από τις εκλογές η νέα διοίκηση, να λαμβάνει αποφάσεις για τις τρέχουσες υποθέσεις της διοικήσεως αυτού και της διαχειρίσεως της περιουσίας του, λειτουργώντας με ελλιπή συγκρότηση και μετά την παρέλευση του τριμήνου, γιατί νομικώς δεν νοείται η ύπαρξη υφισταμένου αλλά ακέφαλου (συλλογικού οργάνου), ήτοι διοικήσεως αυτού στερουμένης εξουσιών». Εξάλλου, κατά τη γνμδ. Ν.Σ.Κ. υπ' αριθμ. 231/2008, «μέχρις ότου η Διοίκηση... διορίσει το κατά νόμο νέο Δ.Σ., (το υπάρχον Δ.Σ. συλλογικού οργάνου μπορεί) να ασκήσει τις αρμοδιότητές του, οι οποίες, όμως, θα περιορίζονται στη διεκπεραίωση και μόνο θεμάτων επείγοντος χαρακτήρα. Σε μια τέτοια, όμως, περίπτωση η Διοίκηση... πρέπει να προχωρήσει στις αντίστοιχες ενέργειες για τον άμεσο ορισμό νέου Δ.Σ. στον άνω Οργανισμό». Σύμφωνα, δε, με τη γνμδ. Ν.Σ.Κ. υπ' αριθμ. 212/2010, «κατά τη γενική αρχή του διοικητικού δικαίου περί της συνέχειας των δημοσίων υπηρεσιών, κατά την οποία δεν επιτρέπεται η διακοπή της λειτουργίας τους καθώς και της λειτουργίας των συλλογικών οργάνων Διοίκησης σε περίπτωση λήξης της θητείας των μελών συλλογικού οργάνου στη θέση των οποίων δεν έχει γίνει διορισμός νέων, η θητεία των παλαιών μελών παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι του διορισμού νέων, για την αντιμετώπιση, όμως, τρεχουσών υποθέσεων επείγοντος χαρακτήρα». Άρα, κατά το Ν.Σ.Κ., η θητεία των παλαιών μελών συλλογικών οργάνων της διοίκησης παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι του διορισμού νέων άλλοτε για «τρέχουσες υποθέσεις» (γνμδ. υπ' αριθμ. 189/1995), άλλοτε για τη «διεκπεραίωση και μόνο θεμάτων επείγοντος χαρακτήρα» (γνμδ. υπ' αριθμ. 231/2008), άλλοτε «για την αντιμετώπιση τρεχουσών υποθέσεων επείγοντος χαρακτήρα» (γνμδ. υπ' αριθμ. 212/2010).

Η Ολομέλεια συνεδριάζει τακτικά και κατά κανόνα σε εβδομαδιαία βάση. Πλην όμως μετά την 29.10.2015, ήτοι μετά την δημοσίευση του Ν. 4339/2015, η Ολομέλεια έπαυσε τις εργασίες της. Το έτος 2015 πραγματοποιήθηκαν **είκοσι εννέα (29)** συνεδριάσεις και **είκοσι εννέα (29)** διασκέψεις της Ολομελείας, εκ των οποίων οι **δώδεκα (12)** συνεδριάσεις με **επταμελή σύνθεση** και οι **δέκα επτά συνεδριάσεις (17)** με **τετραμελή σύνθεση** ενώ οι **εννέα (9)** διασκέψεις της Ολομελείας πραγματοποιήθηκαν με **επταμελή σύνθεση** και οι **είκοσι διασκέψεις (20)** με **τετραμελή σύνθεση**. Το ΕΣΡ, παρά την παύση των εργασιών της Ολομελείας, συνεχίζει τις εργασίες του όπως περιγράφεται στην Δεύτερη Ενότητα της παρούσας Έκθεσης.

Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων της Ολομέλειας και οι αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο του καθώς και στον ειδικό ιστότοπο της «ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ».

II. Διοικητική οργάνωση

Το Ε.Σ.Ρ. ασκεί, κατά το άρθρο 5, παρ. 1 του Ν. 2863/2000, τις αποφασιστικές και λοιπές αρμοδιότητές του ως συλλογικό διοικητικό όργανο. Λειτουργεί σε Ολομέλεια και σε ειδικά κλιμάκια που συγκροτούνται με απόφαση της Ολομελείας για τη μελέτη και εξέταση συγκεκριμένων ή ζητημάτων γενικού ενδιαφέροντος. Με απόφαση της Ολομελείας μπορούν να μεταβιβάζονται στα κλιμάκια αποφασιστικές αρμοδιότητες για ζητήματα ήσσονος σημασίας. Με την από 25.05.2005 απόφαση της Ολομελείας χορηγήθηκε αποφασιστική αρμοδιότητα στο 3^ο κλιμάκιο για την έκδοση βεβαιώσεων νομίμου λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών, κατά το άρθρο 53 του Ν. 2778/1999, και αδειών δικτύωσης ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, κατά τα άρθρα 6 παρ.15 του Ν. 2328/1995 και 11 παρ.11 του Ν. 3592/2007.

Τα έξι (6) κλιμάκια είναι:

1^ο Κλιμάκιο Δεοντολογίας, Εξέτασης Παραπόνων Πολιτών και Ελέγχου Δεοντολογίας Ποιότητας Προγραμμάτων.

2^ο Κλιμάκιο Ελέγχου Διαφάνειας.

3^ο Κλιμάκιο για την Εξέταση Αιτήσεων Χορήγησης Αδειών Τηλεοπτικών Σταθμών και Βεβαιώσεων Νομίμου Λειτουργίας Ραδιοφωνικών Σταθμών καθώς και αδειών δικτύωσης Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών.

4^ο Κλιμάκιο Μέτρησης Τηλεθέασης, Ελέγχου Τήρησης των Αρχών της Πολιτικής Πολυφωνίας και Δικαιώματος Πρόσβασης των Κομμάτων στις Τηλεοπτικές Εκπομπές.

5^ο Κλιμάκιο για την Εξέταση Αιτήσεων Χορήγησης Συχνοτήτων ψηφιακής εκπομπής προγράμματος τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας.

6^ο Κλιμάκιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του Συστήματος «ΠΑΝΟΠΤΗΣ» στο πλαίσιο και του Τεχνικού Δελτίου Έργου/Υποδομών του «ΠΑΝΟΠΤΗ».

Το Ε.Σ.Ρ. επικουρείται στη λειτουργία του από επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό, όπως αυτό κατανέμεται και οργανώνεται στο πλαίσιο των Τμημάτων του σύμφωνα με την

απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών Αριθμ. 2/95354/0021 (ΦΕΚ Β' 490/18.03.2009).

Α. Τμήμα Νομιμότητας και Χορήγησης Αδειών (άρθρο 2 της ως άνω υπουργικής απόφασης) με αντικείμενο την εκτέλεση όλων των απαραίτητων εργασιών για τη λήψη των αποφάσεων του Ε.Σ.Ρ. σχετικά με τη χορήγηση, ανανέωση και ανάκληση αδειών λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών που μεταδίδουν το πρόγραμμα με αναλογικό σήμα ελεύθερης λήψης, τη χορήγηση, ανανέωση και ανάκληση άδειας παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, την χορήγηση άδειας στους παρόχους περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής.

Β. Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας (άρθρο 3 της ίδιας υπουργικής απόφασης) της με αντικείμενο εργασιών α) την τήρηση του Μητρώου Επιχειρήσεων Μ.Μ.Ε., που προβλέπεται στο άρθρο 10α του Π.Δ. 213/1995 (όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 310/1996) και β) την εκτέλεση όλων των ελεγκτικών και λοιπών εργασιών που προβλέπονται στο Π.Δ. 310/1995.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ως άνω Π.Δ., το Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας έχει αρμοδιότητες που δεν μπορούν να ασκηθούν διότι δεν εξεδόθησαν οι υπουργικές αποφάσεις για την «ενεργοποίηση» των διατάξεών του (όπως στην περίπτωση του άρθρου 10α, παρ. 1 περ. ε), είτε διότι προσκρούουν σε άλλες διατάξεις δικαίου (όπως τις διατάξεις περί φορολογικού απορρήτου) ή διότι δεν υφίστανται διεθνείς ή διμερείς συμβάσεις που να επιτρέπουν την απευθείας εκζήτηση στοιχείων από αλλοδαπές αρχές για τους λόγους που επιβάλλει το Π.Δ.

Σε κάθε περίπτωση, άποψη του Συμβουλίου είναι ότι οι αλλαγές που έχουν επέλθει από το 1996 μέχρι σήμερα στην αγορά των οπτικοακουστικών μέσων επιβάλλει την εκ νέου ρύθμιση των ζητημάτων που απασχολούν (διαδικασίες ελέγχου, ασυμβίβαστα κλπ) έτσι ώστε να συνάδει με τα δεδομένα της εποχής.

Γ. Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων (άρθρο 4 της ως άνω υπουργικής απόφασης) με αντικείμενο την εκτέλεση των απαραίτητων εργασιών για τον έλεγχο της ποιότητας των παρεχομένων ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών καθώς και την εξέταση των απορριπτομένων από τους ραδιοφωνικούς ή τηλεοπτικούς σταθμούς αιτήσεων επανόρθωσης για

προσβολές της προσωπικότητας, που υποβάλλονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του Π. Δ. 100/2000.

Δ. Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας (άρθρο 5 της ως άνω υπουργικής απόφασης) με αντικείμενο την εκτέλεση των εργασιών που είναι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του Ε.Σ.Ρ., την τεχνική υποστήριξη αυτού, την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την υπηρεσιακή και μισθολογική κατάσταση των απασχολούμενων σε αυτό προσώπων.

ΙΙΙ. Αρμοδιότητες του Ε.Σ.Ρ.

Το Ε.Σ.Ρ. χορηγεί, ανανεώνει και ανακαλεί τις κάθε είδους άδειες και εγκρίσεις που προβλέπονται στο νόμο για την παροχή οπτικοακουστικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών σύμφωνα με το 4 παρ. 1 (α) του Ν 2863/2000 (δείτε και ΣτΕ Απόφαση Ολομέλειας υπ' αριθμ. 1901/2014).

Ελέγχει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 (άρθρο 4 παρ. 6 της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ) του Π.Δ. 109/2010, **το περιεχόμενο του προγράμματος** των παρόχων (γραμμικών και μη) οπτικοακουστικών υπηρεσιών προκειμένου να τηρούνται οι εσωτερικοί και κοινοτικοί κανόνες δικαίου και να διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον σε σχέση με το δικαίωμα πληροφόρησης, την πολυφωνία, την προστασία των ανηλίκων και των εν γένει καταναλωτών, και την πολιτισμική κληρονομιά και επιβάλλει τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995 και 12 παρ. 1 του Ν. 2644/1998 κυρώσεις.

Ελέγχει το εκπεμπόμενο από τη Δημόσια Τηλεόραση πρόγραμμα και την τήρηση των γενικών αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 1 του Ν. 4173/2013 ως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 4324/2015.

Ελέγχει την ΕΡΤ ΑΕ ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας και την τήρηση των κανόνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στη Δημόσια Ραδιοτηλεόραση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Ν. 4173/2013 ως

αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 4324/2015 και ισχύει, καθώς και με την από 27.10.2009 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στη Δημόσια Ραδιοτηλεόραση.

Εγκρίνει το πρόγραμμα παρόχων ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών που μεταδίδουν το πρόγραμμά τους μέσω ευρυζωνικών δικτύων για την λειτουργία των οποίων δεν απαιτείται συχνότητα ή απαιτείται, αλλά όχι από εκείνες που έχουν χορηγηθεί για την εκπομπή ραδιοτηλεοπτικού σήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 5 επ. του Ν. 3592/2007.

Απευθύνει προς δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς «οδηγίες, συστάσεις, υποδείξεις, ερωτήματα και γνωμοδοτήσεις» σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των οικείων νόμων και κανονιστικών πράξεων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000.

Τηρεί Μητρώο Επιχειρήσεων Μ.Μ.Ε. όπου καταχωρίζονται σε ειδικές μερίδες στοιχεία αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εταιρειών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης καθώς και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο χώρο των Μ.Μ.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 310/1996 και των Ν. 2644/1998 και 3310/2005.

Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στους ιδιοκτησιακούς περιορισμούς ως προς την κατοχή επιχειρήσεων ραδιοφωνικών σταθμών που μεταδίδουν το πρόγραμμά τους αναλογικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 6 του Ν. 3592/2007 και των παρόχων προγράμματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 4 του Ν. 4339/2015, και δημοσιεύει στοιχεία αναφορικά με την ιδιοκτησιακή κατάσταση των εν λόγω ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών σύμφωνα με το άρθρο 10α του Π.Δ. 213/1995 όπως αυτό προσετέθη με το άρθρο 1 παρ. 2 του Π.Δ. 310/1996.

Εγκρίνει τις μεταβιβάσεις και εξετάζει τις μεταβολές κεφαλαίου των παρόχων προγράμματος και ραδιοφωνικών επιχειρήσεων ελέγχοντας τα μέσα χρηματοδοτήσεως αυτών βάσει των διατάξεων των άρθρων 6 παρ. 3 του Ν. 4339/2015 (καθ' όσον αφορά τους παρόχους προγράμματος και 8 παρ. 11 του Ν. 3592/2007 και σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παρ. 11 του Ν. 3592/2007 για τους ραδιοφωνικούς σταθμούς.

Γνωμοδοτεί αιτιολογημένα προς τον Υπουργό στον οποίο ανατίθενται οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης σε σχέση με τον αριθμό και το είδος ανά κατηγορία εμβέλειας (εθνικής ή περιφερειακής), προγράμματος (ενημερωτικού ή μη ενημερωτικού), είδος περιεχομένου σε περίπτωση ενημερωτικού προγράμματος (γενικού ή θεματικού περιεχομένου), είδος στόχευσης (γενικής ή ειδικής) σε περίπτωση μη ενημερωτικού προγράμματος και είδος θεματικού περιεχομένου σε περίπτωση προγράμματος ειδικής στόχευσης, των αδειών παρόχου προγράμματος – για την έκδοση σχετικής απόφασης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 4 του Ν. 4339/2015 .

Γνωμοδοτεί προς έκδοση αποφάσεως από την Επιτροπή Εποπτείας Ελέγχου Παιγνίων για την χορήγηση άδειας μετάδοσης εκπομπής τυχερών παιγνίων σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ.1 του Ν. 4002/2011 όπως ισχύει μετά την δια του άρθρου 106 του Ν. 4209/2013 τροποποίησή του. Η αρμοδιότητα δεν έχει ασκηθεί μέχρι σήμερα διότι προϋποθέτει την προηγούμενη έκδοση Κανονισμού Ελέγχου Παιγνίων από την Επιτροπή Εποπτείας Ελέγχου Παιγνίων ο οποίος δεν έχει εισέτι εκδοθεί.

Προτείνει στον Υπουργό Τύπου και Μ.Μ.Ε. (νοείται στον Υπουργό στον οποίο ανατίθενται τα καθήκοντα του Υπουργού Τύπου και ΜΜΕ) την χορήγηση άδειας ίδρυσης και εγκατάστασης τοπικού ραδιοφωνικού σταθμού στους εργαζόμενους ραδιοφωνικού σταθμού, που είτε έχει παύσει οριστικά είτε έχει διακόψει την λειτουργία του επί εξάμηνο ή η επιχείρηση καθυστερεί επί τετράμηνο την καταβολή των αποδοχών τους και οι οποίοι έχουν υποβάλει σχετική αίτηση στο Ε.Σ.Ρ. (άρθρο 32 του Ν. 4109/2013). Η εν λόγω αρμοδιότητα δεν μπορεί να ενταχθεί στη λειτουργία του Τμήματος Χορήγησης Αδειών του Ε.Σ.Ρ. δεδομένου ότι η άδεια χορηγείται κατά την διάταξη του νόμου από τον προαναφερόμενο Υπουργό **παρά την ρητή συνταγματική διάταξη περί της υπαγωγής της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης στον άμεσο έλεγχο του Ε.Σ.Ρ., ο οποίος λαμβάνει χώρα και με την μορφή της χορηγήσεως άδειας.** Πέραν τούτου, επισημαίνεται ότι η εν λόγω διάταξη δημιουργεί πληθώρα νομικών προβλημάτων ιδίως σε σχέση με τις συνήθως υφιστάμενες πτωχευτικές διαδικασίες αλλά και σε περιπτώσεις ενεχύρασης των μετοχών της επιχείρησης λόγω δανεισμού της .

Συντάσσει και υποβάλλει στον Υπουργό στον οποίο ανατίθενται τα καθήκοντα του πρώην Υπουργού Τύπου και ΜΜΕ, Κώδικες Δεοντολογίας Ειδησεογραφικών Εκπομπών, Διαφημίσεων και Ψυχαγωγικών Προγραμμάτων, προκειμένου να υποβάλλει πρόταση για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος

IV. Στελέχωση του Ε.Σ.Ρ

Κατά το έτος 2015 το στελεχιακό δυναμικό του Ε.Σ.Ρ. ανήλθε στους σαράντα δύο (42) απασχολούμενους (σαράντα ένα (41) με οργανική θέση) ένας εκ των οποίων αποσπάστηκε στις 30 Μαρτίου 2015 στο Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, και ένας (1) οδηγός χωρίς οργανική θέση, που υπηρετεί στο Ε.Σ.Ρ. με απόσπαση από τη Ρ.Α.Ε..

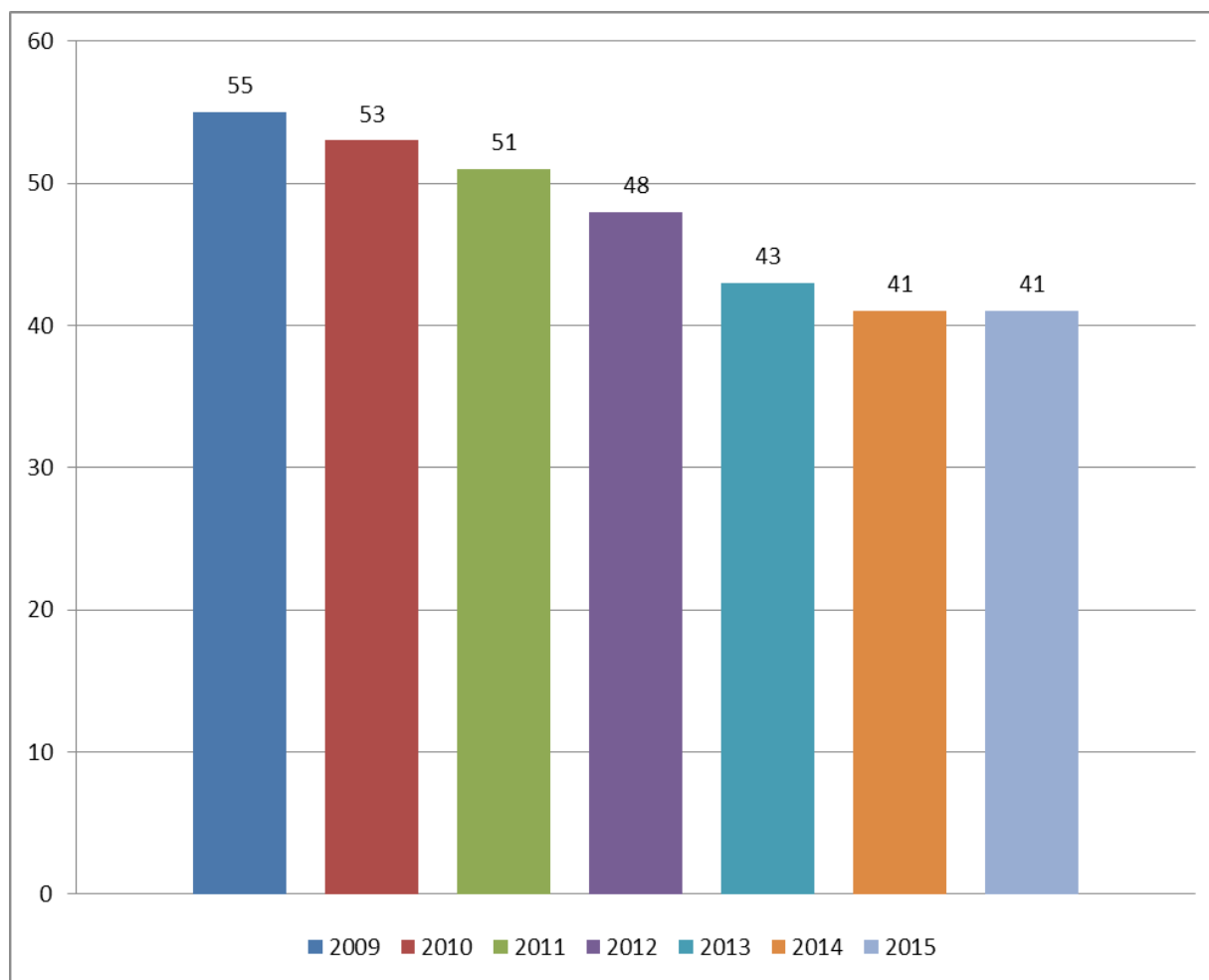
Κατά το έτος 2014 το Ε.Σ.Ρ. είχε εκδώσει την υπ' αριθμ. 2152/26-2-2014 Ανακοίνωση – Πρόσκληση για μετάταξη δύο (2) ειδικών επιστημόνων και δώδεκα (12) διοικητικών υπαλλήλων, η διαδικασία υπογραφής ωστόσο των κοινών υπουργικών αποφάσεων από τους αρμόδιους Υπουργούς διακόπηκε λόγω της προκήρυξης των εθνικών εκλογών της 25^{ης} Ιανουαρίου 2015. Μετά το πέρας των εκλογών και την ορκωμοσία της νέας Κυβέρνησης το Ε.Σ.Ρ. συνέταξε εκ νέου τα σχέδια των κοινών υπουργικών αποφάσεων και τα προώθησε με το υπ' αριθμ. 1543/6-2-2015 διαβιβαστικό για υπογραφή στον αρμόδιο Υπουργό, ωστόσο έκτοτε δεν έχει υπάρξει κάποια επίσημη ενημέρωση για την ολοκλήρωση ή μη της διαδικασίας.

Από τους σαράντα δύο (42) υπαλλήλους, είκοσι (20) είναι διοικητικοί εκ των οποίων οι δεκαοχτώ (18) απασχολούνται ως τακτικοί με οργανική θέση και σύμβαση δημοσίου δικαίου, ένας (1) απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (με παλαιότερη μεταφορά από τον ΟΣΕ καταλαμβάνοντας μία εκ των οργανικών θέσεων του Οργανισμού) και ένας με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αποσπασμένος, όπως ήδη προαναφέρθηκε, στο Ε.Σ.Ρ. από τη Ρ.Α.Ε. με καθήκοντα οδηγού της Αρχής.

Οι υπόλοιποι είκοσι δύο (22) απασχολούμενοι, που υπηρετούν με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, απαρτίζουν το ειδικό επιστημονικό προσωπικό του Ε.Σ.Ρ. εκ των οποίων ένας (1) κατείχε θέση μέλους της Αρχής.

Ο αριθμός των απασχολούμενων με οργανική θέση στο Ε.Σ.Ρ. κατά το 2015 δεν διαφοροποιήθηκε σε σχέση με το 2014. Η εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού του Ε.Σ.Ρ. από αριθμητικής άποψης παραμένει σε πτωτική πορεία, όπως απεικονίζεται και στο παρακάτω Διάγραμμα:

**Εξέλιξη του Ανθρώπινου Δυναμικού του Ε.Σ.Ρ. με οργανική θέση
την περίοδο 2009-2015**

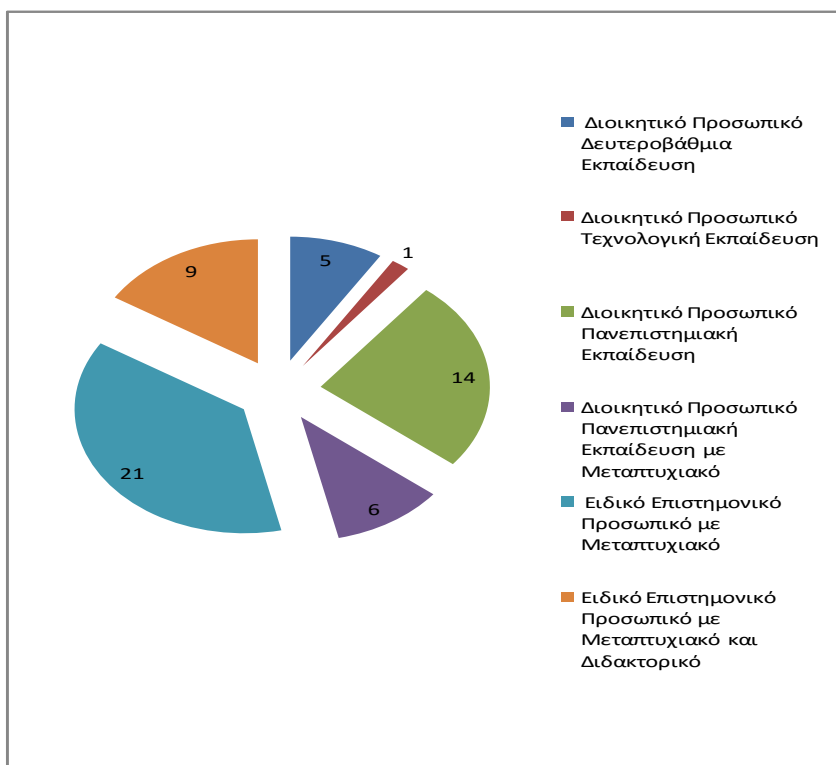
Για το ίδιο διάστημα, ο αριθμός των απασχολουμένων ανά κατηγορία διαμορφώνεται ως εξής:

Κατανομή Απασχολουμένων ανά Κατηγορία Προσωπικού 2009 – 2015

<i>Κατηγορία Προσωπικού</i>	<i>31/12/2009</i>	<i>31/12/2010</i>	<i>31/12/2011</i>	<i>31/12/2012</i>	<i>31/12/2013</i>	<i>31/12/2014</i>	<i>31/12/2015</i>
Τακτικό προσωπικό Δημοσίου Δικαίου	19	18	18	18	17	18	18
Τακτικό προσωπικό ΙΔΑΧ	1	1	1	1	1	1	1
Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό	26	25	25	24	24	22	22
Αποσπασμένοι στο Ε.Σ.Ρ.	3	3	3	2	1	1	1
Διατεθειμένοι	5	5	3	3	0	0	0
Τοποθετημένοι	1	1	1	0	0	0	0
Σύνολο	55	53	51	48	43	42	42

Το επίπεδο εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού του Ε.Σ.Ρ. αποτυπώνεται ως εξής:

Επίπεδο Εκπαίδευσης Προσωπικού του Ε.Σ.Ρ.

Οι αριθμοί αποτυπώνουν την εικόνα του στελεχιακού δυναμικού του Ε.Σ.Ρ. ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και κατηγορία προσωπικού.

Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο

Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο συνεδρίασε στις 20 Απριλίου 2015 με θέμα τη βαθμολογική εξέλιξη των ειδικών επιστημόνων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και στις 21 Οκτωβρίου 2015 με θέμα την αναγνώριση της συνάφειας μεταπτυχιακού τίτλου διοικητικού υπαλλήλου και τη χορήγηση άδειας άσκησης ιδιωτικού έργου σε δύο υπαλλήλους της υπηρεσίας κατόπιν αιτήσεώς τους.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες και οι δράσεις του ΕΣΡ ανά τμήμα κατά το έτος 2015 με ειδική αναφορά στις σημαντικότερες αποφάσεις, στα στατιστικά στοιχεία που αφορούν το σύνολο των εκδοθεισών αποφάσεων, στη λειτουργία της πολιτικής πολυφωνίας καθώς και στα κοινωνικά μηνύματα που εγκρίθηκαν.

Όπως αναφέρθηκε και στην πρώτη ενότητα το ΕΣΡ άσκησε πλήρως τις αρμοδιότητές του μέχρι την 30.10.2015 οπότεν επαύθησαν τα τρία εκ των τεσσάρων τότε εναπομεινάντων μελών του. Έκτοτε συνεχίζει να ασκεί τον ελεγκτικό του ρόλο, δίχως, όμως, την άσκηση των κυρωτικών (λόγω μη λειτουργίας της Ολομελείας) και των αδειοδοτικών αρμοδιοτήτων του, οι οποίες αφαιρέθηκαν από αυτό με τον Ν. 4364/2016.

Από την εξέταση στο ηλεκτρονικό πρωτόκολλο της υπηρεσίας, για την περίοδο 29.10.2015 έως 31.12.2015, των 175 εξερχομένων και των 39 απαντητικών εγγράφων που έχουν ολοκληρωθεί με διεκπεραίωση, των 69 υπηρεσιακών εισηγήσεων/εισηγητικών σημειωμάτων και των 16 λοιπών εσωτερικών εγγράφων που έχουν ολοκληρωθεί με αρχειοθέτηση, προκύπτει ότι, με εξαίρεση τη λήψη αποφάσεων από την Ολομέλεια, το Ε.Σ.Ρ. λειτουργεί κανονικά. Την αυτή, δε, περίοδο, έχουν ανοιχθεί, 72 νέοι υπηρεσιακοί φάκελοι υποθέσεων που αφορούν σε πιθανή παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων (1), πιθανή μη τήρηση όρων και νομοθεσίας σχετικά με δικτύωση (3), πολιτική πολυφωνία (1), αίτημα έγκρισης μετάδοσης περιεχομένου μέσω ευρυζωνικού δικτύου (1), αίτημα χορήγησης άδειας δικτύωσης (18), αίτημα έγκρισης μεταβίβασης (15), έλεγχο ποιότητας προγράμματος (16), αίτηση θεραπείας κατά απόφασης του Ε.Σ.Ρ. (4), αίτηση ακυρώσεως ή αναστολής εκτέλεσης στο ΣτΕ ή ανακοπής σε διοικητικό πρωτοδικείο (3), έλεγχο της απόρριψης αιτήματος επανόρθωσης από ραδιοτηλεοπτικό σταθμό (1), αίτημα χορήγησης ή ανάκλησης βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας (5), γνωστοποίηση και έλεγχο αλλαγής της μορφής ραδιοτηλεοπτικής εταιρείας (1), αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή/και συγχώνευση ραδιοτηλεοπτικών εταιρειών (2) και έλεγχο τήρησης ενημερωτικού ή μη ενημερωτικού χαρακτήρα (1). Επιπροσθέτως, η Ειδική Επιτροπή Κοινωνικών Μηνυμάτων του Ε.Σ.Ρ. θεώρησε, για την παραπάνω περίοδο, ως επείγουσες τις αιτήσεις όσων φορέων

δικαιούνται τη δωρεάν μετάδοση μηνυμάτων κοινωνικού περιεχομένου και προέβη στην έγκριση 55 μηνυμάτων.

I. Παρουσίαση των αρμοδιοτήτων και δράσεων των Τμημάτων του Ε.Σ.Ρ.

I.1 Τμήμα Νομιμότητας και Χορήγησης Αδειών.

Το Τμήμα Νομιμότητας και Χορήγησης Αδειών συστάθηκε με το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 2863/2000 με αντικείμενο την εκτέλεση των εργασιών για την λήψη των αποφάσεων του ΕΣΡ σχετικά με τη χορήγηση, ανανέωση και ανάκληση των πάσης φύσεως αδειών λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών καθώς και για τον έλεγχο της τήρησης από τους ανωτέρω των όρων και των προϋποθέσεων του νόμου για τη νόμιμη λειτουργία αυτών.

A. Αρμοδιότητες

1. Αποφασιστικές αρμοδιότητες που αφορούν την έναρξη λειτουργίας των σταθμών.

α. Έκδοση Προκήρυξης διαγωνιστικής διαδικασίας, προεπιλογή αιτούντων, διενέργεια της διαδικασίας δημοπράτησης και χορήγηση άδειας στον πάροχο περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής (άρθρο 1 παρ. 1 και άρθρα 11-14 του Ν. 4339/2015).

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ως άνω νόμου «-Η αδειοδότηση των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης γίνεται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, η οποία διεξάγεται μέσω δημοπρασίας. Η διαδικασία αυτή διενεργείται από το Ε.Σ.Ρ., το οποίο εκδίδει τη σχετική προκήρυξη.». Το ΕΣΡ προεπιλέγει τους υποψηφίους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12, εν συνεχεία διενεργεί την διαδικασία δημοπράτησης σύμφωνα με το άρθρο 13 και εκδίδει αποφάσεις σύμφωνα με το άρθρο 14.

Σημειώνεται ωστόσο, ότι με το άρθρο 2α του Ν. 4367/2016 ορίστηκε ότι κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου «η διαγωνιστική διαδικασία για την χορήγηση των αδειών» παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου **«διενεργείται από τον Υπουργό στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και**

Επικοινωνίας ο οποίος εκδίδει την σχετική προκήρυξη, χορηγεί τις άδειες και προβαίνει σε όλες τις επιμέρους ενέργειες που προβλέπονται από τα άρθρα 3 έως και 15» του ίδιου νόμου. Στο ίδιο άρθρο ορίζεται περαιτέρω ότι «με απόφαση του ίδιου Υπουργού ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα εφαρμογής των ως άνω διατάξεων και δύνανται να μεταβιβαστούν επιμέρους αρμοδιότητες της διαγωνιστικής διαδικασίας στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας». Τα ανωτέρω θεσπίστηκαν παρά το γεγονός ότι ρητώς αναφέρεται στο άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος ότι «Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους» ο οποίος ασκείται από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή. Άλλωστε έχει κριθεί με την υπ' αριθμ. 1901/2014 της Ολομελείας του ΣτΕ ότι ο συνταγματικός νομοθέτης όρισε ότι η λειτουργία των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών υπάγεται στον άμεσο έλεγχο του κράτους και ότι ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει τόσο την χορήγηση άδειας λειτουργίας όσο και την μέριμνα ώστε κατά την λειτουργία τους να εξυπηρετούνται συγκεκριμένοι σκοποί δημοσίου ενδιαφέροντος» καθώς και ότι «η χορήγηση των αδειών, ο έλεγχος της εξυπηρέτησης των ανωτέρω σκοπών δημοσίου συμφέροντος και η επιβολή κυρώσεων ανατίθεται σε ανεξάρτητη αρχή», «το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης».

β. Καθορίζει, κατόπιν αιτήσεων των ενδιαφερομένων, ποιοι και πόσοι από αυτούς θα εκπέμπουν ψηφιακά το αναλογικό τους πρόγραμμα ανάλογα με την ποιότητα του προγράμματός τους, που κρίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 13 του άρθρου 6 του Ν. 3592/2007. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η συχνότητα στην οποία θα εκπέμπουν ψηφιακά το αναλογικό τους πρόγραμμα από τις συχνότητες που θα καθοριστούν με την απόφαση της παραγράφου 6 του άρθρου 14 του Ν. 3592/2007(άρθρο 14 παρ. 2 του Ν. 3592/2007). **Η ως άνω αρμοδιότητα κατέστη άνευ αντικειμένου με την ολοκλήρωση της μετάβασης στην ψηφιακή μετάδοση τον Φεβρουάριο του 2015.**

Σημειώνεται ότι μετά την κήρυξη ως αντισυνταγματικής της διατάξεως του άρθρου 17 του Ν. 2644/1998 με την απόφαση 3578/2010 της Ολομελείας του ΣτΕ, η νόμιμη λειτουργία των σταθμών περιφερειακής/τοπικής εμβέλειας συνδέεται πλέον με δύο προϋποθέσεις (άρθρο 8 παρ. 1 και 2 του Ν. 4038/2012):

1. Την έκδοση της απόφασης για τη χορήγηση αδειών παροχής περιεχομένου επίγειας ψηφιακής εκπομπής, υπό τον όρο της συμμετοχής τους στην οικεία διαγωνιστική διαδικασία και,

2. Την υποβολή αίτησης κατά τη διάταξη του άρθρου 14 παρ.2 του Ν. 3592/2007 (έγκριση μετάδοσης από το Ε.Σ.Ρ. του αναλογικού προγράμματος με ψηφιακή τεχνολογία).

γ. Έκδοση Προκήρυξης διαγωνιστικής διαδικασίας και χορήγηση άδειας λειτουργίας επίγειου ραδιοφωνικού σταθμού με αναλογικό σήμα ελεύθερης λήψης (άρθρο 6 επ. του Ν. 3592/2007). Προϋπόθεση για την έκδοση της εν λόγω προκήρυξης είναι α) ο καθορισμός (με Κ.Υ.Α.) των Χαρτών Συχνотήτων ραδιοφωνικής ευρυεκπομπής, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 3592/2007 και β) ο καθορισμός με απόφαση του Υπουργού στον οποίο ανατίθενται οι αρμοδιότητες του Υπουργού Τύπου και Μ.Μ.Ε. του αριθμού των αδειών, η εμβέλειά τους, το είδος του προγράμματος που θα μεταδίδουν και το ειδικότερο θεματικό περιεχόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 5 του ιδίου νόμου.

δ. Χορήγηση άδειας παροχής ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών συνδρομητικών υπηρεσιών μέσω δορυφόρου ή καλωδιακών δικτύων (άρθρο 6 του Ν. 2644/1998). Πρόκειται κατ' ουσία για την αδειοδότηση πλατφόρμας η οποία παρέχει υπηρεσίες δικτύου για την μετάδοση περιεχομένου μέσω καλωδίου ή δορυφόρου, έναντι αμοιβής. Η κάτοχος της άδειας δεν επιτρέπεται να κατέχει άδεια λειτουργίας ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού (άρθρο 2 παρ. 4 του ιδίου νόμου) αλλά μπορεί να συμμετέχει σε εταιρείες που κατέχουν τέτοια άδεια εάν δεν παραβιάζονται οι κανόνες του ανταγωνισμού.

ε. Έγκριση περιεχομένου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού σταθμού, που μεταδίδεται μέσω ευρυζωνικών δικτύων (άρθρο 15 παρ. 5 και 6 του Ν. 3295/2007). Για τη χορήγηση αυτής της εγκρίσεως, απαιτείται κατά το νόμο (άρθρο 15 παρ. 5 του Ν. 3295/2007) «*αναλυτική παρουσίαση του προγράμματος του και υπεύθυνη δήλωση για την τήρηση της κείμενης ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας και των αντίστοιχων κανόνων δεοντολογίας της εθνικής ή της κοινοτικής έννομης τάξης, καθώς και του διεθνούς δικαίου*».

2. Λοιπές αποφασιστικές αρμοδιότητες που αφορούν τις ραδιοφωνικές επιχειρήσεις και τις τηλεοπτικές επιχειρήσεις/παρόχους προγράμματος.

α. Χορήγηση άδειας δικτύωσης τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής (ή/και τοπικής) εμβέλειας (άρθρο 11 παρ. 11 περ. α του Ν. 3592/2007).

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου αποφάσισε την 2.12.2008 ότι είναι δυνατή η δικτύωση μεταξύ τηλεοπτικών σταθμών που θεωρούνται ότι λειτουργούν νομίμως

β. Χορήγηση άδειας δικτύωσης ραδιοφωνικών σταθμών (άρθρο 6 παρ.15 του Ν. 2328/1995 και άρθρο 13 παρ. 11 περ. β του Ν. 3592/2007).

γ. Χορήγηση βεβαιώσεων νομίμου λειτουργίας στους ραδιοφωνικούς σταθμούς (άρθρο 53 του Ν. 2778/1999). Με βάση τη διάταξη του άρθρου 53 του Ν. 2778/1999, το Ε.Σ.Ρ. εξετάζει εάν συγκεκριμένος ραδιοφωνικός σταθμός λειτουργούσε την 1.11.1999 και εκδίδει βεβαίωση με την οποία διαπιστώνεται το πραγματικό αυτό γεγονός.

δ. Διενέργεια ελέγχων στο πλαίσιο μεταβιβάσεων (επιχείρησης, ως σύνολο, μετοχών ή εταιρικών μεριδίων), εταιρικών μετασχηματισμών και αυξήσεων του εταιρικού των φορέων ραδιοφωνικών σταθμών και παρόχων προγράμματος (άρθρο 1 παρ. 7 του Ν. 3592/2007 σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 11 και 6 παρ. 11 του ιδίου νόμου και άρθρο 6 παρ. 3 του Ν. 4339/2015).

στ. Διενέργεια ελέγχων για την τήρηση των όρων της αδειάς σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 11 του Ν. 3592/2007 (από τους ραδιοφωνικούς σταθμούς), 14 του Ν. 4339/2015 (για τους παρόχους οπτικοακουστικών υπηρεσιών) και 2 και 9 του Ν. 2644/1998 (για τους κατόχους άδειας παροχής συνδρομητικών υπηρεσιών. Ο έλεγχος αυτός γίνεται είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν αιτήσεως τρίτων σε νομίμως λειτουργούντες ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς.

ζ. Διενέργεια ελέγχου της ΝΕΡΙΤ-Α.Ε. όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας σύμφωνα με την από 27.10.2009 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στη Δημόσια Ραδιοτηλεόραση (άρθρο 10 παρ. 2 του Ν. 4173/2013). **Η αρμοδιότητα αυτή εξέλειψε** μετά την τροποποίηση/αντικατάσταση διατάξεων του ως άνω νόμου με το Ν. 4324/2015. Συγκεκριμένα,

με το άρθρο 9 του ως άνω νόμου αντικαταστάθηκε το άρθρο 10 του Ν. 4173/2013 **και ανετέθη στο ΕΣΡ: α) ο έλεγχος της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.** ως προς το εκπεμπόμενο πρόγραμμα και την τήρηση των γενικών αρχών του παρεχόμενου περιεχομένου και η δημοσίευση ετησίως σχετικής έκθεσης και β). ο έλεγχος της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. όσον αφορά στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας και την τήρηση των κανόνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στη Δημόσια Ραδιοτηλεόραση. Ο έλεγχος αυτός δεν έχει ασκηθεί ακόμα δεδομένου ότι δεν έχουν υποβληθεί στο ΕΣΡ τα προβλεπόμενα στο νόμο στοιχεία.

3. Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες

α. Διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης για την έκδοση Υπουργικής απόφασης προς τον Υπουργό στον οποίο ανατίθενται οι εκάστοτε αρμοδιότητες της Γ.Γ. Ενημέρωσης και Επικοινωνίας και Γ.Γ. Μέσων Ενημέρωσης προκειμένου, μετά από δημόσια διαβούλευση, να **καθορίσει τον αριθμό των αδειών παρόχου περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης ανά κατηγορία** εμβέλειας (εθνικής ή περιφερειακής) προγράμματος (ενημερωτικού ή μη ενημερωτικού), είδος περιεχομένου σε περίπτωση ενημερωτικού προγράμματος (γενικού ή θεματικού περιεχομένου), είδος στόχευσης (γενικής ή ειδικής) σε περίπτωση μη ενημερωτικού προγράμματος και είδος θεματικού περιεχομένου σε περίπτωση προγράμματος ειδικής στόχευσης. (άρθρο 2 παρ. 4 του Ν. 4339/2015). Σημειώνεται ότι με το άρθρο 279 του Ν. 4364/2016 προσετέθη εδάφιο μετά το α εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 4339/2015 με το οποίο καθορίστηκε ότι «κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος ο αριθμός των δημοπρατούμενων αδειών παρόχου περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης ανά επί μέρους κατηγορία καθορίζεται με διάταξη νόμου». Με την παράγραφο 1 του άρθρου 2α του Ν. 4367/2016 καθορίστηκε ο αριθμός των δημοπρατούμενων αδειών παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας ενημερωτικού προγράμματος γενικού περιεχομένου σε τέσσερις (4) για μετάδοση υψηλής ευκρίνειας. **Αφαιρέθηκε δηλαδή η αρμοδιότητα από το ΕΣΡ για την πρώτη εφαρμογή του Ν. 4339/2015** και καθορίστηκαν με διάταξη νόμου μερικώς και όχι σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου καθ' όσον αφορά τις κατηγορίες αδειών, οι πρώτες υπό δημοπράτηση άδειες.

β. Πρόταση στον Υπουργό Τύπου και Μ.Μ.Ε. (νοείται στον Υπουργό στον οποίο ανατίθενται τα καθήκοντα του Υπουργού Τύπου και ΜΜΕ) για την μεταβολή του φορέα άδειας ίδρυσης και εγκατάστασης τοπικού ραδιοφωνικού σταθμού μετά από αίτηση των εργαζόμενων σε ραδιοφωνικούς σταθμούς, που είτε έχει παύσει οριστικά είτε έχει διακόψει την λειτουργία του επί εξάμηνο ή η επιχείρηση καθυστερεί επί τετράμηνο την καταβολή των αποδοχών τους και οι οποίοι έχουν υποβάλει σχετική αίτηση στο Ε.Σ.Ρ. (άρθρο 32 του Ν. 4109/2013). Δείτε ανωτέρω, παρατηρήσεις σχετικά με την συνταγματικότητα της εν λόγω διάταξης αλλά και τα νομικά προβλήματα που δημιουργεί στην πρώτη ενότητα, σελίδα 15.

Β. Δράσεις

1. Διενέργεια ελέγχων στο πλαίσιο μεταβιβάσεων (επιχείρησης, ως σύνολο, μετοχών ή εταιρικών μεριδίων), εταιρικών μετασχηματισμών και αυξήσεων του εταιρικού των φορέων ραδιοφωνικών σταθμών και παρόχων προγράμματος. Εντός του έτους 2015 εκδόθηκαν 3 αποφάσεις έγκρισης μεταβίβασης ή αύξησης μετοχικού κεφαλαίου τηλεοπτικών σταθμών, 1 απόφαση δεκτής αίτησης θεραπείας η οποία εγκρίνει μεταβίβαση τηλεοπτικού σταθμού, 1 απόφαση έγκρισης μεταβίβασης τηλεοπτικού σταθμού με απόσχιση κλάδου και 3 αποφάσεις απόρριψης μεταβίβασης ή αύξησης μετοχικού κεφαλαίου τηλεοπτικών σταθμών. Επίσης, εκδόθηκαν 10 αποφάσεις έγκρισης μεταβίβασης ή αύξησης μετοχικού κεφαλαίου ραδιοφωνικών σταθμών, 2 αποφάσεις δεκτής αίτησης θεραπείας οι οποίες εγκρίνουν μεταβίβαση ραδιοφωνικών σταθμών, 1 απόφαση απόρριψης μεταβίβασης ραδιοφωνικού σταθμού και 1 απόφαση απόρριψης αίτησης θεραπείας η οποία απορρίπτει μεταβίβαση ραδιοφωνικού σταθμού.

Στο 2^ο Παράρτημα της έκθεσης παρατίθεται συνοπτική ανάλυση των εταιρικών πράξεων που υποβλήθηκαν στο Ε.Σ.Ρ. για το οικονομικό έτος 2015 σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας περί ελέγχου των μέσων χρηματοδότησης των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών και των προσώπων που αποκτούν συμμετοχή σε αυτά. Το συνολικό ύψος των εν λόγω συναλλαγών με τις οποίες συμπληρώνεται η εικόνα της αγοράς όπως αποδίδεται μέσα από τα οικονομικά στοιχεία της αγοράς για το ίδιο χρονικό διάστημα ανήλθε στο ποσό των **19,7** εκατ. ευρώ και αφορά **77** περιπτώσεις (54 ραδιοφωνικοί και 23 τηλεοπτικοί σταθμοί).

2. Διενέργεια ελέγχων για την τήρηση των όρων της αδείας από τους ραδιοφωνικούς σταθμούς και τους παρόχους οπτικοακουστικών υπηρεσιών. Εντός του έτους 2015 εκδόθηκε 1 απόφαση οριστικής διακοπής λειτουργίας τηλεοπτικού σταθμού και 5 αποφάσεις διακοπής λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών και ανάκλησης της βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας τους.

3. Άδεια μετάδοσης αναλογικού προγράμματος με ψηφιακή τεχνολογία. Το έτος 2015 λειτούργησε νομίμως ο τηλεοπτικός σταθμός περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο ΛΥΧΝΟΣ TV (Αρ. Απόφασης Ε.Σ.Ρ. 265/22.7.2015) και έγινε διακοπή λειτουργίας του τηλεοπτικού σταθμού τοπικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο. «ΑΜΦΙΠΟΛΙΣ» (Αρ. Απόφασης. Ε.Σ.Ρ. 280/16-9-2015).

4. Χορήγηση αδειών δικτύωσης τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής (ή/και τοπικής) εμβέλειας. Το έτος 2015 εκδόθηκαν 5 αποφάσεις έγκρισης δικτύωσης τηλεοπτικών σταθμών και 2 αποφάσεις ανάκλησης δικτύωσης λόγω λύσης της σύμβασης δικτύωσης.

5. Χορήγηση αδειών δικτύωσης ραδιοφωνικών σταθμών. Το έτος 2015 εκδόθηκαν 13 αποφάσεις έγκρισης δικτύωσης ραδιοφωνικών σταθμών και 6 αποφάσεις ανάκλησης δικτύωσης λόγω λύσης της σύμβασης δικτύωσης.

6. Χορήγηση βεβαιώσεων νομίμου λειτουργίας στους ραδιοφωνικούς σταθμούς. Εντός του έτους 2015 εκδόθηκαν από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης 3 βεβαιώσεις νομίμου λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών εκτός του Νομού Αττικής.

Παρατίθενται κατωτέρω στα Παραρτήματα 3-6 στοιχεία που αποτυπώνουν την οικονομική κατάσταση, τις δικτυώσεις και στοιχεία που αφορούν στο πρόγραμμα των παρόχων προγράμματος και των ραδιοφωνικών σταθμών που λειτουργούν νομίμως. Ειδικότερα:

Στο 3ο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης, παρατίθενται τα αποτελέσματα των ισολογισμών των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας για τα έτη 2010-2014, που κατέγραψε η ειδική επιστήμονας του Ε.Σ.Ρ.-οικονομολόγος Αθανασία Βράχα. Τα οικονομικά

στοιχεία καλύπτουν μέχρι και την χρήση 2014, καθόσον οι ισολογισμοί τους για την χρήση 1/1/15-31/12/15 υποχρεούνται να δημοσιευθούν μέχρι τις 30/6/2016. Σημειώνεται ότι στα μητρώα των τηλεοπτικών σταθμών Εθνικής Εμβέλειας συμπεριλαμβάνεται και ο τηλεοπτικός σταθμός ALTER ο οποίος έχει αναστείλει τη λειτουργία του ήδη από το 2011. Επίσης στα εν λόγω στοιχεία συμπεριλαμβάνονται και εκείνα του τηλεοπτικού σταθμού CITY NEWS με διακριτικό τίτλο APT του οποίου σύμφωνα με την με αριθμό 241/2013 απόφαση του ΕΣΡ του επιτράπη η μετάδοση του αναλογικού του προγράμματος με ψηφιακή τεχνολογία και από το κέντρο εκπομπής Χορτιάτη Νομού Θεσσαλονίκης.

Στο 4ο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης, παρατίθενται τα αποτελέσματα των ισολογισμών των τηλεοπτικών σταθμών τοπικής και περιφερειακής εμβέλειας για τα έτη 2013-2014. Η οικονομική ανάλυση συντάχθηκε από τους Ειδικούς Επιστήμονες - Οικονομολόγους Φώτη Αγγέλη, Αθανασία Βράχα, Παναγιώτη Μαλέσιο, Χρήστο Μανουσέλη, Ανδρέα Παπανδρέου, Αγγελική Σιμιτοπούλου και Απόστολο Χριστόπουλο.

Στο 5ο Παράρτημα της έκθεσης παρουσιάζεται συνοπτική ανάλυση της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων ραδιοφωνικού σταθμού που λειτουργούν με τη νομική μορφή της Ανώνυμης Εταιρίας με βάση τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Ε.Σ.Ρ. σύμφωνα με το Π.Δ. 310/1996 για τη χρήση 1/1-31/12/2014 (οικ. έτος 2015). Περιλαμβάνει στοιχεία **52** φορέων ραδιοφωνικών σταθμών που καλύπτουν **11** από τις **13** διοικητικές περιφέρειες της Ελληνικής επικράτειας και παρουσιάζουν ενοποιημένο κύκλο εργασιών **45,2 εκ. ευρώ** και σύνολο ενεργητικού **114,7 εκ. ευρώ** το 2014. Συνιστούν γι' αυτό το λόγο ικανή βάση για την προσέγγιση της συνολικής χρηματοοικονομικής εικόνας του ραδιοφωνικού κλάδου στην Ελλάδα για το διάστημα της μελέτης, η οποία δεν επεκτάθηκε στα στοιχεία της χρήσης 2015 των οποίων η δημοσίευση εκκρεμεί. Η ανάλυση συντάχθηκε από τον ειδικό επιστήμονα – οικονομολόγο του Ε.Σ.Ρ. Χρήστο Μανουσέλη και στην επεξεργασία των στοιχείων συμμετείχαν οι ειδικοί επιστήμονες – οικονομολόγοι του Ε.Σ.Ρ. Αγγελική Σιμιτοπούλου, Φώτης Αγγέλης, Ανδρέας Παπανδρέου, Αθανασία Βράχα, Παναγιώτης Μαλέσιος και Απόστολος Χριστόπουλος.

Στο 6ο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης, παρατίθενται στατιστικά στοιχεία αναφορικά με τους λειτουργούντες ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς στην επικράτεια στις

31.12.2015 σύμφωνα με τα υποβληθέντα από τους φορείς στοιχεία του Π.Δ. 310/1994 στα οικεία μητρώα του ΕΣΡ. Ειδικότερα παρατίθενται στατιστικά δεδομένα α) για τους τηλεοπτικούς σταθμούς ψηφιακής εκπομπής, με εμβέλεια εθνικής, περιφερειακής και τοπικής. Τα δεδομένα αυτά αφορούν στην φυσιογνωμία προγράμματος, τις δικτυώσεις, την νομική μορφή και τον τύπο μετάδοσής του προγράμματός τους και β) για τους νομίμως λειτουργούντες ραδιοφωνικούς σταθμούς ανά νομό και γεωγραφικό διαμέρισμα. Η ανάλυση συντάχθηκε από τις ειδικούς επιστήμονες – οικονομολόγους του Ε.Σ.Ρ. Αγγελική Σιμιτοπούλου και Αθανασία Βράχα.

Ι.2 Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας

Το Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας συστάθηκε με το άρθρο 10α του Π.Δ. 213/1995 (όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 310/1996) με στόχο την καταχώριση σε μερίδες στοιχείων των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο χώρο των Μ.Μ.Ε. και την άσκηση εποπτείας επ' αυτών.

Μετά την κατάργηση του άρθρου 1 παρ. 11 του Ν. 2328/1995, των άρθρων 1 έως 6 του Ν. 3021/2002, την τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 3310/2005 από τον Ν. 3414/2005 αλλά ιδίως λόγω της μετάβασης στην ψηφιακή τηλεοπτική εκπομπή και την εν γένει αλλαγή του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου λόγω της σύγκλισης με τις υπηρεσίες διαδικτύου το Ε.Σ.Ρ. είναι της άποψης ότι πρέπει να επανεξεταστεί η έννοια της «διαφάνειας» στο χώρο των ΜΜΕ και να προσδιοριστούν εκ νέου τα είδη των επιχειρήσεων που πρέπει να καταχωρίζονται (λαμβάνομένων υπόψη των διατάξεων του Π.Δ. 109/2010 αλλά και της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ η οποία ορίζει τους παρόχους οπτικοακουστικών υπηρεσιών που υπάγονται στο ρυθμιστικό της πεδίο), τα στοιχεία που θα τηρεί το Ε.Σ.Ρ. και το είδος των ελέγχων που τυχόν θα διενεργεί. Ειδικότερα, οι νέες ρυθμίσεις πρέπει να διασφαλίζουν παράλληλα υγιείς συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ των παλαιών και νέων «παικτών» στην αγορά των οπτικοακουστικών υπηρεσιών και τις ευρωπαϊκές αξίες, όπως αυτές διατυπώνονται στην Οδηγία 2010/13/ΕΕ (διαφάνεια, πολυφωνία, πλουραλισμό, ενίσχυση των ευρωπαϊκών έργων, προστασία των καταναλωτών και ιδίως των ανηλίκων, την προστασία του δικαιώματος πληροφόρησης και του δικαιώματος στην πληροφορία κα).

A. Αρμοδιότητες

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας, που προβλέπονται από το άρθρο 10α του Π.Δ. 213/1995 και το άρθρο 10 του Ν. 3310/2005 ως έχει μετά τη διά του Ν. 3414/2005 τροποποίησή του (σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της υπ' αριθμ. 2/95354/0021/09.03.2009 υπουργικής απόφασης), είναι οι ακόλουθες:

1. Η τήρηση μητρώου επιχειρήσεων Μ.Μ.Ε (άρθρο 10α παρ. 1α του Π.Δ. 213/1995), στο οποίο καταχωρίζονται σε ειδικές μερίδες τα στοιχεία των επιχειρήσεων που κατέχουν άδεια ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού ελεύθερης λήψης που μεταδίδουν το πρόγραμμά τους με αναλογική τεχνολογία, των επιχειρήσεων παραγωγής οπτικοακουστικών έργων, των διαφημιστικών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών έρευνας ραδιοτηλεοπτικής αγοράς, των εκδοτικών επιχειρήσεων που εκδίδουν ημερήσιες ή μη εφημερίδες (παράγραφος 1 του άρθρου 10α του Π.Δ. 213/1995 όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 310/1996), των επιχειρήσεων που κατέχουν άδεια παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ.1 και 2 του Ν. 2644/1998), των διαχειριστών προγράμματος (άρθρο 8 παρ.3 του Ν. 2644/1998), των επιχειρήσεων που παρέχουν τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες υποδομής ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού δικτύου και επεξεργασίας αντίστοιχου σήματος, των επιχειρήσεων που παράγουν συσκευές και το αναγκαίο λογισμικό πρόσβασης στις παρεχόμενες από την αδειούχο εταιρεία συνδρομητικές υπηρεσίες, των επιχειρήσεων που παρέχουν τεχνικές υπηρεσίες πρόσβασης σε καταληπτή μορφή στο περιεχόμενο των ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών συνδρομητικών υπηρεσιών, των επιχειρήσεων που παρέχουν προς το κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικού οδηγού (άρθρο 8 παρ.5 του Ν. 2644/1998) των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης (άρθρο 14 παρ. 9 του Ν. 4339/2015).

Με το νόμο 3310/2005, ως επιχείρηση Μ.Μ.Ε. θεωρείται και η επιχείρηση που εκδίδει περιοδικά ή έντυπα που περιέχουν ύλη, πολιτικού ή οικονομικού χαρακτήρα, σε οποιαδήποτε μορφή εκδίδονται, διαδίδονται ή διανέμονται, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής (άρθρο 2 παρ.4α του Ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του Α.Ν. 1092/38). Ως μέσο ενημέρωσης λογίζεται και η επιχείρηση εκείνη που παρέχει υπηρεσίες οπτικοακουστικού περιεχομένου μέσω του διαδικτύου, εφόσον το περιεχόμενο αυτό έχει

ενημερωτικό χαρακτήρα (άρθρο 2 παρ.4 εδ. δ' του Ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

Στη μερίδα κάθε επιχείρησης καταχωρίζονται με μέριμνα των ενδιαφερομένων τα στοιχεία που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 5 της υπ' αριθ. Κ3-4114/22.12.1986 αποφάσεως του Υπουργού Εμπορίου (ΦΕΚ Β' 946) καθώς και τα ειδικότερα στοιχεία που προβλέπονται στο νόμο για κάθε είδος επιχείρησης. Με το άρθρο 1 του Ν. 3419/2007 συστάθηκε Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕ.ΜΗ), το οποίο λειτουργεί ήδη από τις 04.04.2011 και στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ορίζονται στο άρθρο αυτό, μεταξύ των οποίων και οι ανώνυμες εταιρείες. Στο άρθρο 36 του ως άνω νόμου ορίζεται ότι από την έναρξη ισχύος του πρώτου μέρους του νόμου καταργείται, μεταξύ άλλων, και η υπ' αριθμ. Κ3-4114 της 22.12.1986 απόφαση του Υπουργού Εμπορίου όπως αυτή τροποποιήθηκε από την υπ' αριθμ. Κ2-7521 της 23.9.1993 απόφαση του ίδιου υπουργού, χωρίς να καταργούνται οι σχετικές διατάξεις του Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Στο Μητρώο Επιχειρήσεων του Ε.Σ.Ρ. καταχωρούνται τα ακόλουθα στοιχεία που αφορούν σε ανώνυμες εταιρίες. Για τις εταιρείες που έχουν περιβληθεί άλλον εταιρικό τύπο, τα προβλεπόμενα στην ως άνω απόφαση στοιχεία καταχωρίζονται κατ' αναλογία:

- Ο αριθμός Μ.Α.Ε. ή Γ.Ε.ΜΗ. της εταιρείας (μόνο για ανώνυμες). Οι λοιπές εταιρείες, έως την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ., διακρίνονται με το γενικό αριθμό που έχουν λάβει στο Πρωτοδικείο, όπου έγινε η δημοσίευση του καταστατικού τους.
- Η ημερομηνία σύστασης της εταιρείας (ήτοι η ημερομηνία καταχώρισης της Α.Ε. στο Μ.Α.Ε. ή Γ.Ε.ΜΗ. και για τις λοιπές εταιρείες, έως την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ., η ημερομηνία δημοσίευσής τους).
- Η νομική μορφή της εταιρείας (εν προκειμένω νοείται ο εταιρικός τύπος της εταιρείας, ήτοι ανώνυμη, περιορισμένης ευθύνης, ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη ή αστική). Εφόσον πρόκειται για αλλοδαπή εταιρεία, η νομική μορφή της εταιρείας ερμηνεύεται κατά το δίκαιο της έδρας της.
- Το ύψος του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου.
- Η διάρκεια της εταιρείας.

- Ο σκοπός της εταιρείας εν περιλήψει.
- Τα ονόματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (εφόσον πρόκειται για ανώνυμη) ή των διαχειριστών καθώς και η ιδιότητα του καθενός εξ αυτών, η διεύθυνση, ο τόπος και το έτος γεννήσεως, η εθνικότητά τους.
- Η ημερομηνία που λήγει η εταιρική χρήση.
- Η έδρα και η διεύθυνση της εταιρείας.
- Ειδικά προνόμια των ιδρυτικών μελών της εταιρείας (μόνο για τις ανώνυμες).
- Στις εταιρείες που προέρχονται από συγχώνευση, σημειώνονται τα στοιχεία των συγχωνευμένων εταιρειών (επωνυμία, μορφή και αριθμός Μ.Α.Ε. ή Γ.Ε.ΜΗ.), ενώ στις εταιρείες που προέρχονται από μετατροπή, σημειώνονται τα στοιχεία τους πριν από τη μετατροπή.
- Η λύση της εταιρείας.
- Η κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση.
- Οι πράξεις και τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 7 του Ν. 2190/1920 (περί ανωνύμων εταιρειών) και συγκεκριμένα οι αποφάσεις της διοίκησης της εταιρείας για τη σύσταση της εταιρείας και το καταστατικό αυτής, οι αποφάσεις της διοίκησης για την έγκριση της τροποποίησης και κωδικοποίησης του καταστατικού, ο διορισμός και η παύση των προσώπων που εκπροσωπούν την επιχείρηση, οι αποφάσεις για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι δικαστικές αποφάσεις παντός βαθμού, που αναγνωρίζουν ως άκυρη την εταιρεία ή σε κατάσταση πτώχευσης.
- Η διαγραφή της εταιρείας από το Μ.Α.Ε. ή Γ.Ε.ΜΗ. (μετά τη διανομή της εταιρικής περιουσίας και τη λήξη της νομικής προσωπικότητας) για τις ανώνυμες εταιρείες ή η λύση της εταιρείας για τις υπόλοιπες μετά τη δημοσίευσή της στο οικείο Πρωτοδικείο, έως την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.

2. Η επικοινωνία με αλλοδαπές αρχές στο πλαίσιο ισχυουσών συμβάσεων για την αποστολή στοιχείων. (άρθρο 10α παρ. 1δ του Π.Δ. 213/1995). Σημειώνεται ότι δεν υφίστανται διεθνείς ή διμερείς συμβάσεις οι οποίες να παρέχουν στο Ε.Σ.Ρ. τη δυνατότητα απευθείας επικοινωνίας με αλλοδαπές αρχές για την παροχή στοιχείων που αφορούν τις εγγεγραμμένες στο Μητρώο Επιχειρήσεων εταιρείες.

3. Η υποβολή εισηγήσεων στα μέλη του ΕΣΡ για τη διενέργεια οικονομικών ελέγχων από ορκωτούς ελεγκτές στις ανωτέρω επιχειρήσεις (άρθρο 10α παρ. 1ε του Π.Δ. 213/1995), Σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 1 παρ. 17 του Ν. 2328/1995 «η αμοιβή των ελεγκτών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τύπου και Μ.Μ.Ε.». Η απόφαση αυτή δεν έχει μέχρι σήμερα εκδοθεί και κατά συνέπεια δεν είναι δυνατό να διενεργηθούν τέτοιοι έλεγχοι.

4. Η διασταύρωση των στοιχείων που υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις, με αυτά που αποστέλλονται από άλλες δημόσιες αρχές (άρθρο 10α παρ. 1στ του Π.Δ. 213/1995). Σημειώνεται ότι από καμία διάταξη νόμου δεν προκύπτει υποχρέωση άλλων αρχών να υποβάλλουν στο Ε.Σ.Ρ. στοιχεία που αφορούν τις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση εγγραφής στο Μητρώο Επιχειρήσεων του Τμήματος.

5. Η σύνταξη ετήσιων εκθέσεων για καθεμία από τις επιχειρήσεις που καταχωρίζονται στο Μητρώο. (άρθρο 10α παρ. 1ζ του Π.Δ. 213/1995). Άποψη του ΕΣΡ είναι ότι πρέπει να επαναπροσδιοριστούν οι σκοποί των ελέγχων προκειμένου να ανταποκρίνονται στην ισχύουσα νομοθεσία και τις ανάγκες της αγοράς. Σε κάθε περίπτωση και ενόψει του μεγάλου αριθμού των επιχειρήσεων που είναι καταχωρισμένες σε αυτό το Μητρώο, η σύνταξη ατομικών εκθέσεων προϋποθέτει μεγάλο αριθμό υπαλλήλων, προϋπόθεση που δεν υφίσταται.

6. Η διενέργεια ελέγχων διασταύρωσης των στοιχείων συγκεκριμένων επιχειρήσεων, κατόπιν παραγγελίας τριών τουλάχιστον μελών του Ε.Σ.Ρ. ή μετά από υποβολή αιτήματος ή καταγγελίας επαρκώς αιτιολογημένης κατά την κρίση του Προέδρου του Ε.Σ.Ρ. ή δύο μελών του (άρθρο 10α παρ. 1θ του ΠΔ 213/1995). Μετά τη θέση σε ισχύ του Ν. 3592/2007 και την κατ' ουσία κατάργηση της απαγόρευσης παράλληλης συμμετοχής σε εταιρεία Μ.Μ.Ε. και εταιρεία που συνάπτει δημόσιες συμβάσεις, πρέπει να επαναπροσδιοριστεί ο σκοπός των ελέγχων διασταύρωσης των στοιχείων επιχειρήσεων.

8. Ο νομικός και οικονομικός έλεγχος των στοιχείων, που υποβάλλουν οι ραδιοφωνικές επιχειρήσεις και οι πάροχοι προγράμματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 13 του Ν. 2328/1995 σε συνδυασμό με το άρθρο 5, 8 παρ. 11 και 6 παρ. 11 του Ν. 3592/2007

(για τους ραδιοφωνικούς σταθμούς) και το άρθρο 6 του Ν. 4339/2015 (για τους παρόχους προγράμματος). Ο έλεγχος αυτός, ασκείται κάθε φορά που γνωστοποιείται στο Συμβούλιο μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή / και αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και αφορά ποσοστό άνω του 1% του μετοχικού κεφαλαίου. Πρόκειται για έλεγχο των μέσων χρηματοδότησης και έλεγχο συνδρομής ασυμβίβαστων ιδιοτήτων στο πρόσωπο νέων μετόχων ή εταίρων. Το Τμήμα, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, εισηγείται προς το Συμβούλιο, το οποίο εγκρίνει ή όχι, τη μεταβίβαση που γνωστοποιήθηκε. Σημειώνεται ότι η αντίστοιχη αρμοδιότητα που αφορά τις επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις (άρθρο 5 αναριθμημένη παρ. 7 του Ν. 3310/2005) πρέπει να θεωρηθεί εν τοις πράγμασι καταργημένη μετά την κατάργηση της υπ' αριθμ. 24024/25.11.05 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας (ΦΕΚ Β' 1637/2005).

9. Τήρηση Μητρώου Επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις (άρθρο 5 παρ. 6 του Ν 3310/2005). Με την αναριθμημένη παράγραφο 6 του άρθρου 5 του Ν. 3310/05, ως ισχύει, συστάθηκε στο Ε.Σ.Ρ. Μητρώο Επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις. Επιπροσθέτως, το Τμήμα επιφορτίστηκε με την καταχώριση σε ειδικές μερίδες στοιχείων των επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις με σκοπό την κατά την παρ. 7 διασταύρωση των στοιχείων των επιχειρήσεων αυτών με τα στοιχεία των επιχειρήσεων μέσω ενημέρωσης για την έκδοση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ιδίου νόμου, πιστοποιητικού διαφάνειας ή απορριπτικής πράξης. Με την υπ' αριθμ. 24014/25.11.05 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας (ΦΕΚ Β' 1637/2005) καθορίστηκαν τα δικαιολογητικά που κατατίθενται στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ. από τις επιχειρήσεις Μ.Μ.Ε. για τους σκοπούς του Ν. 3310/2005. Η απόφαση αυτή καταργήθηκε με την υπ' αριθμ. 20977/23.8.2007 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας (ΦΕΚ Β' 1673/23.08.2007) η οποία ορίζει ότι για την εφαρμογή του άρθρου 5 του Ν. 3310/2005 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, εν όψει της υπογραφής της σχετικής σύμβασης, οι επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, αρκεί να προσκομίζουν διά των νομίμων εκπροσώπων τους, στην Αναθέτουσα Αρχή, πριν την υπογραφή της σύμβασης υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, ότι δεν έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση, κατά την έννοια του άρθρου 3 του Ν. 3310/2005, ως ισχύει. Μετά ταύτα το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την από 16.10.2007 και με αριθμό πρωτοκόλλου 14421 απόφαση σύμφωνα με την οποία το Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ. εκδίδει

πιστοποιητικά περί συνδρομής ασυμβιβάστων ιδιοτήτων εφόσον και εάν εκδοθεί καταδικαστική απόφαση με ισχύ δεδικασμένου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του Ν. 3310/2005, ως ισχύει.

Από τα προαναφερόμενα συνάγεται ότι, καίτοι η υποχρέωση τήρησης Μητρώου Επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις και η άσκηση των προβλεπόμενων στο νόμο ελέγχων εξακολουθεί υφιστάμενη, πλην όμως **οι σχετικές διατάξεις έχουν καταστεί άνευ αντικειμένου** αφού εξέλειπε η υποχρέωση υποβολής των προβλεπόμενων στην υπ' αριθμ. 24024/25.11.05 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας (ΦΕΚ Β' 1637/2005) στοιχείων.

B. Δράσεις

1. Προσπάθεια καταγραφής των παρόχων κατά παραγγελία οπτικοακουστικών υπηρεσιών

Τον Απρίλιο του 2015 το ΕΣΡ κατάρτισε έντυπο καταγραφής των στοιχείων των παρόχων μη γραμμικών υπηρεσιών το οποίο αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του συμβουλίου μαζί με οδηγίες για την συμπλήρωσή του καθώς και με αναφορά στις εκ του νόμου (Π.Δ. 109/2010) υποχρεώσεις αυτών. Καίτοι οι εν λόγω πάροχοι δεν έχουν ρητή εκ του νόμου υποχρέωση γνωστοποίησης στο ΕΣΡ των στοιχείων τους, η υποχρέωση αυτή προκύπτει από τις διατάξεις του Π.Δ. 109/2010 και συγκεκριμένα από το άρθρο 29 με το οποίο ανατίθεται στο ΕΣΡ η αρμοδιότητα α) εποπτείας των παρόχων αυτών ως προς την τήρηση των διατάξεων του Π.Δ. (και άρα της Οδηγίας για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες) και β) επιβολής κυρώσεως σε αυτούς από το ΕΣΡ σε περίπτωση παράβασης των εν λόγω διατάξεων.

2. Λοιπές Δράσεις

Έως το τέλος του έτους 2015 οι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Επιχειρήσεων του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ. επιχειρήσεις είναι:

α) Τηλεοπτικές επιχειρήσεις: 120 (των νομίμως λειτουργούντων τηλεοπτικών σταθμών)

β) Διαχειριστές προγράμματος: 9

γ) Πάροχοι κατά παραγγελία: 2

δ) Πάροχοι τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών: 9

- ε) Ραδιοφωνικές επιχειρήσεις: 918** (των νομίμως λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών)
- στ) Εκδοτικές επιχειρήσεις: 440**
- ζ) Διαφημιστικές επιχειρήσεις: 257**
- η) Επιχειρήσεις έρευνας ραδιοτηλεοπτικής αγοράς: 13**
- θ) Εταιρείες παραγωγής οπτικοακουστικών έργων: 21**
- ι) Επιχειρήσεις δημοσκοπήσεων: 57**

Οι ανωτέρω επιχειρήσεις αποστέλλουν κάθε χρόνο στο ΕΣΡ τα αναφερόμενα στο νόμο στοιχεία προκειμένου να καταχωρηθούν στις οικείες μερίδες. Σημειώνεται ωστόσο ότι ο όγκος των υπό καταχώρηση στοιχείων, ιδίως αυτών που αφορούν τους ραδιοφωνικούς σταθμούς, είναι αντιστρόφως ανάλογος του αριθμού των απασχολούμενων στο Τμήμα υπαλλήλων οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι και με άλλα καθήκοντα με αποτέλεσμα να παρατηρούνται, ενίοτε, καθυστερήσεις στην καταχώρηση αυτών.

Α) Οι δράσεις του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας ως προς τις ραδιοφωνικές επιχειρήσεις κατά το έτος 2015 συνοψίζονται στις εξής:

- Έλεγχος των στοιχείων του έτους 2014 που απέστειλαν οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 4 του Π.Δ. 310/1996 και σε συνδυασμό με το Ν. 3592/2007.
- Επικαιροποίηση των στοιχείων του πίνακα των νομίμων λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών (αρχείο βεβαιώσεων νομίμου λειτουργίας) και ανάρτησή του στην ιστοσελίδα του ΕΣΡ.
- Επικαιροποίηση της μετοχικής σύνθεσης και των ΔΣ των νομίμων λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών και ανάρτησή της στην ιστοσελίδα του ΕΣΡ.
- Αρχαιοθέτηση των ως άνω στοιχείων στους φυσικούς φακέλους των ραδιοφωνικών σταθμών.
- Αλληλογραφία με υπηρεσίες του Δημοσίου και Ιδιωτικούς φορείς. Συγκεκριμένα οι εξερχόμενες επιστολές του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας ως προς τις ραδιοφωνικές επιχειρήσεις κατά το έτος 2015 ανήλθαν σε 101. Αναλυτικότερα εστάλησαν:
 - 8 επιστολές σε Πταισματοδικεία
 - 16 επιστολές στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ)

- 2 επιστολές στη Γενική Γραμματεία Μέσων Ενημέρωσης
- 62 επιστολές σε ραδιοφωνικούς σταθμούς και ιδιώτες
- 8 επιστολές σε Αστυνομικές Διευθύνσεις
- 1 επιστολή στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης
- 1 επιστολή στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ)
- 1 επιστολή στην Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας ΑΕΠΙ
- 2 επιστολές στην Εισαγγελία Πρωτοδικών-Τμήμα Ποινικού Μητρώου.

Β) Οι δράσεις του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας ως προς τους παρόχους προγράμματος κατά το έτος 2015 συνοψίζονται στις εξής:

- Έλεγχος των στοιχείων του έτους 2014 που απέστειλαν οι πάροχοι προγράμματος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 4 του Π.Δ. 310/1996 και σε συνδυασμό με το Ν. 3592/2007.
- Επικαιροποίηση της μετοχικής σύνθεσης και των ΔΣ των παρόχων προγράμματος και ανάρτησή της στην ιστοσελίδα του ΕΣΡ.
- Αρχαιοθέτηση των ως άνω στοιχείων στους φυσικούς φακέλους των παρόχων προγράμματος.
- Χορήγηση βεβαιώσεων εγγραφής στο μητρώο επιχειρήσεων ΜΜΕ και στο μητρώο Φορέων και Δημοσκοπήσεων του Τμήματος Ελέγχου Διαφάνειας του Ε.Σ.Ρ, οι οποίες συνολικά για το έτος 2015 ανήλθαν σε 143, καθώς και απαντητικά έγγραφα για το έτος 2015 που ανήλθαν σε 39. Αναλυτικότερα εστάλησαν :
 - 56 βεβαιώσεις εγγραφής για διαφημιστικές επιχειρήσεις.
 - 81 βεβαιώσεις εγγραφής για εκδοτικές επιχειρήσεις
 - 2 βεβαιώσεις εγγραφής για επιχειρήσεις έρευνας ραδιοτηλεοπτικής αγοράς
 - 1 βεβαίωση εγγραφής για τηλεοπτικές επιχειρήσεις
 - 3 βεβαιώσεις εγγραφής για επιχειρήσεις δημοσκοπήσεων.

Ενόψει της αποστολής των στοιχείων για το έτος 2015 (σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 4 του Π.Δ. 310/1996 και σε συνδυασμό με το Ν. 3592/2007), το Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας απλοποίησε τη διαδικασία, **αναρτώντας στην ιστοσελίδα του ΕΣΡ συνοπτικά υποδείγματα υπεύθυνων δηλώσεων** για κάθε τύπο επιχείρησης, διευκολύνοντας αφενός τη συμπλήρωσή

τους, μειώνοντας αφετέρου τον όγκο των εγγράφων. Καθιέρωσε δε την **ηλεκτρονική αποστολή όλων των στοιχείων**, ευκρινώς σκαναρισμένων σε συμπίεσμένη μορφή (zip file), (υπεύθυνη δήλωση και λοιπά έγγραφα) στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις tv@esr.gr και radio@esr.gr, σημειώνοντας ωστόσο ότι τα έντυπα των υπεύθυνων δηλώσεων τόσο του νόμιμου εκπροσώπου όσο και όλων όσων είναι υπόχρεοι (μέτοχοι/εταίροι/διαχειριστές/μέλη Δ.Σ.) θα πρέπει να υποβάλλονται και χειρόγραφα, θεωρημένα για το γνήσιο της υπογραφής από τις αρμόδιες αρχές, και να αποστέλλονται ταχυδρομικά γιατί μόνο σε αυτή την περίπτωση θα λαμβάνονται υπόψη.

I.3 Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων.

Το Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων συστάθηκε το πρώτον με το άρθρο 8 παρ.1 του Π.Δ. 213/1995 ως Τμήμα Ραδιοτηλεοπτικών Εκπομπών και μετονομάστηκε σε Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων με το άρθρο 7 παρ. 2γ του Ν. 2863/2000 και με το άρθρο 4 της υπ' αριθμ. 2/95354/0021/09.03.2009 Υπουργικής Απόφασης.

A. Αρμοδιότητες Τμήματος

1. Ελεγκτικές αρμοδιότητες:

α). Το ΕΣΡ ασκεί τον άμεσο έλεγχο του Κράτους, που έχει ως σκοπό «την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας» (άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος). Στο πλαίσιο εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων του, το Ε.Σ.Ρ. ελέγχει, μεταξύ άλλων, την τήρηση των υφιστάμενων κανόνων που αφορούν στην προστασία της προσωπικότητας, του ιδιωτικού βίου, στο σεβασμό του τεκμηρίου αθωότητας και της μυστικότητας της ποινικής διαδικασίας, στην προστασία των ανηλίκων, στην προσήκουσα σήμανση των τηλεοπτικών προγραμμάτων ώστε να μην επιδρούν αρνητικά στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των ανηλίκων, στην τήρηση των όρων μετάδοσης διαφημίσεων παιδικών

παιχνιδιών, στην ευπρεπή εκφορά του λόγου και συμπεριφορά, στην τήρηση κανόνων σχετικά με τις οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις.

β). Ελέγχει το περιεχόμενο του προγράμματος των παρόχων (γραμμικών και μη) οπτικοακουστικών υπηρεσιών προκειμένου να τηρούνται οι εσωτερικοί και κοινοτικοί κανόνες δικαίου και να διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον σε σχέση με το δικαίωμα πληροφόρησης, την πολυφωνία, την προστασία των ανηλίκων και των εν γένει καταναλωτών, και την πολιτιστική κληρονομιά και επιβάλλει τις προβλεπόμενες στο άρθρο 4 παρ.1 του Ν. 2328/1995 και 12 παρ.1 του Ν. 2644/1998 κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του Π.Δ. 109/2010 (άρθρο 4 παρ. 6 της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ).

γ). Ελέγχει το εκπεμπόμενο από τη Δημόσια Τηλεόραση πρόγραμμα και την τήρηση των γενικών αρχών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 1 του Ν. 4173/2013 ως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 4324/2015.

δ). Ελέγχει τη συνδρομή των προϋποθέσεων και αποφασίζει για την ολική ή μερική αποδοχή αιτήματος επανόρθωσης ή την απόρριψη αυτού (άρθρο 27 του Π. Δ. 109/2010).

ε). Ελέγχει, σε σχέση με τους παρόχους προγράμματος, την τήρηση των υφιστάμενων υποχρεώσεων τους που απορρέουν από την ευρωπαϊκή και ημεδαπή νομοθεσία για την πνευματική ιδιοκτησία και τα συγγενικά δικαιώματα, ιδίως ως προς τη σύναψη συμβάσεων με τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και προστασίας των δικαιωμάτων αυτών (άρθρο 14 παρ. 5γ του Ν. 4339/2015).

2. Γνωμοδοτικές Αρμοδιότητες:

α). Διατυπώνει γνώμη προς το σκοπό της έκδοσης απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών για την προβολή προεκλογικών μηνυμάτων των κομμάτων από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα (άρθρο 45 παρ. 1α του Π.Δ. 96/2007).

β). Διατυπώνει γνώμη προς το σκοπό της έκδοσης απόφασης από τον Υπουργό Εσωτερικών για την κατανομή του χρόνου προβολής μηνυμάτων όσων συμμετέχουν στο δημοψήφισμα (άρθρο 9 παρ. 2 του Ν. 4023/2011).

γ). Διατυπώνει γνώμη προς το σκοπό της έκδοσης απόφασης από την Επιτροπή Εποπτείας Ελέγχου Παιγνίων για την χορήγηση άδειας μετάδοσης εκπομπής τυχερών παιγνίων σύμφωνα με το άρθρο 53 του Ν. 4002/2011, όπως ισχύει μετά την δια του άρθρου 106 του Ν. 4209/2013 τροποποίησή του. Η αρμοδιότητα δεν έχει ασκηθεί μέχρι σήμερα διότι προϋποθέτει την προηγούμενη έκδοση Κανονισμού Ελέγχου Παιγνίων από την Επιτροπή Εποπτείας Ελέγχου Παιγνίων ο οποίος δεν έχει εισέτι εκδοθεί.

δ). Συντάσσει και υποβάλλει στον Υπουργό στον οποίο ανατίθενται τα καθήκοντα του πρώην Υπουργού Τύπου και ΜΜΕ, Κώδικες Δεοντολογίας Ειδησεογραφικών Εκπομπών, Διαφημίσεων και Ψυχαγωγικών Προγραμμάτων, προκειμένου να υποβάλλει πρόταση για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος (άρθρο 3 παρ. 15 του Ν. 2328/1995).

Β. Δράσεις

1. Γνωμοδοτήσεις στο πλαίσιο εκλογικών διαδικασιών:

α). Κατά τη διεξαγωγή των εθνικών εκλογών της 25.01.2015 το ΕΣΡ εξέδωσε τις υπ' αριθμ. 133/09.01.2015 και 324/16.01.2015 **γνωμοδοτήσεις** πριν από την έκδοση των υπ' αριθμ. 357/12.01.2015 και 691/17.01.2015 Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων με τις οποίες καθορίστηκαν οι όροι και ο χρόνος προβολής κατά την προεκλογική περίοδο των πολιτικών κομμάτων που συμμετείχαν στις ως άνω εκλογές. Επίσης το ΕΣΡ εξέδωσε την Οδηγία 1/13.01.2015 με θέμα: «Ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου των βουλευτικών εκλογών της 25ης Ιανουαρίου 2015». Με την Οδηγία αυτή δόθηκαν διευκρινίσεις στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και τον τρόπο ελέγχου τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει την ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου της ως άνω εκλογικής αναμέτρησης.

β). Κατά τη διεξαγωγή των εθνικών εκλογών της 20.09.2015 το ΕΣΡ εξέδωσε την υπ' αριθμ. 6359/01.09.2015 **γνωμοδότηση** πριν από την έκδοση των υπ' αριθμ. 14602/03.09.2015 και Αριθμ. 31983/12.09.2015 Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων με τις οποίες καθορίστηκαν οι όροι και ο χρόνος προβολής κατά την προεκλογική περίοδο των πολιτικών κομμάτων που συμμετείχαν στις ως άνω εκλογές. Επίσης, το ΕΣΡ εξέδωσε την Οδηγία 2/13.01.2015 με θέμα: «Ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου των βουλευτικών εκλογών της 20ης Σεπτεμβρίου 2015». Με την Οδηγία αυτή δόθηκαν διευκρινίσεις στους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και τον τρόπο ελέγχου τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει την ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου της ως άνω εκλογικής αναμέτρησης.

γ) Η από 29.6.2015 γνωμοδότηση με την οποία η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης διατύπωσε την από το άρθρο την από το άρθρο 9 παρ. 2 του Ν. 4023/2011 προβλεπόμενη γνώμη στο με Α.Π. 5081/29.6.2015 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας για τους όρους, προϋποθέσεις και το χρόνο προβολής κατά την περίοδο από τη δημοσίευση του Προεδρικού Διατάγματος με το οποίο προκηρύσσεται η διενέργεια δημοψηφίσματος έως την Παρασκευή πριν τη διεξαγωγή του, των Επιτροπών Υποστήριξης από τους δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, καθώς και τους φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε μορφής, για το δημοψήφισμα για κρίσιμο εθνικό θέμα της 5^{ης} Ιουλίου 2015.

δ). Κατά τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος της 05.07.2015 το ΕΣΡ εξέδωσε την υπ' αριθμ. 5082/29.06.2015 **γνωμοδότηση** πριν από την έκδοση της υπ' αριθμ. 10930/30.06.2015 Κοινής Υπουργικής Απόφασης με την οποία καθορίστηκαν οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο χρόνος προβολής, απόψεων και τηλεοπτικού χρόνου για το δημοψήφισμα για κρίσιμο εθνικό θέμα της 5ης Ιουλίου 2015. Επίσης το ΕΣΡ εξέδωσε την Υπόδειξη 2/03.07.2015 με θέμα: «Ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προδημοψηφισματικής περιόδου την προηγούμενη και την ημέρα διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 5ης Ιουλίου 2015».

2. Έλεγχοι και αποφάσεις σχετικές με την τήρηση των κανόνων πολυφωνίας

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του **ελέγχου τήρησης της πολιτικής πολυφωνίας** από τους τηλεοπτικούς σταθμούς, το Ε.Σ.Ρ. κατέγραψε αδιαλείπτως και δημοσίευσε σε τακτά χρονικά διαστήματα στοιχεία σχετικά με το χρόνο παρουσίας των πολιτικών κομμάτων όχι μόνο κατά τη μετάδοση από τα δελτία ειδήσεων των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας αλλά και κατά τη μετάδοση του συνόλου των ενημερωτικών εκπομπών, εκπομπών λόγου κ.λπ. Για την πολιτική πολυφωνία ακολουθεί εκτενής αναφορά στην παρούσα ενότητα (βλέπε κατωτέρω υπό **στοιχείο IV**).

3. Έλεγχοι και αποφάσεις σχετικές με την τήρηση των κανόνων που ισχύουν για το πρόγραμμα.

Κατά το έτος 2015 το Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων κατέγραψε μεγάλο αριθμό ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων και σχημάτισε φακέλους υποθέσεων είτε αυτεπάγγελτα με πρωτοβουλία του Συμβουλίου είτε μετά από καταγγελίες πολιτών για ενδεχόμενη παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Ειδικότερα, ως προς τον **έλεγχο της αντικειμενικής και με ίσους όρους ενημέρωσης**, το Ε.Σ.Ρ. ασχολήθηκε με υποθέσεις καταγγελιών πολιτών και πολιτικών κομμάτων για τις οποίες υποστήριξε ότι η αντικειμενική ενημέρωση είναι η αμερόληπτη και πλήρης (όχι εξαντλητική) παρουσίαση των πληροφοριών και των ειδήσεων, ότι η «επί ίσοις όροις» μετάδοση ειδήσεων, πληροφοριών κ.λ.π. δεν ταυτίζεται με την αυστηρή τήρηση της αρχής της ισότητας, αλλά είναι συγγενής προς την έννοια της ίσης μεταχείρισης και περιέχει διττή απαγόρευση προνομιακής και δυσμενούς μεταχείρισης υπέρ και αντιστοίχως εις βάρος ορισμένων κοινωνικών ή πολιτικών ομάδων. Εν συνεχεία υποστήριξε ότι αντικειμενικότητα σημαίνει αμεροληψία και ως εκ τούτου απαγορεύεται η μονοπώληση της ραδιοτηλεοράσεως υπέρ ορισμένων ομάδων, ιδεών ή συμφερόντων ή η δυσανάλογη προβολή τους, απαγορεύεται ο αποκλεισμός ή ουσιαστικός παραμερισμός από τη ραδιοτηλεόραση των διαφόρων πολιτικών ή πολιτιστικών μειονοτήτων. Ότι η αντικειμενικότητα παραβιάζεται εάν η χρησιμοποίηση των κριτηρίων αυτών καταλήγει στον αποκλεισμό πολιτικού κόμματος από τη χρήση των ραδιοτηλεοπτικών μέσων ή στη διάθεση σε αυτό τόσο λίγου χρόνου ώστε να μην είναι δυνατή, κατά κοινή πείρα, η έκφραση του πολιτικού του λόγου.

Τέλος, έκρινε, επί τη βάσει αποφάσεων του ΣτΕ, ότι πολυμερής, **αντικειμενική και ισότιμη παρουσίαση** δεν είναι αυτή που γίνεται με βάση τη μαθηματική κατανομή του χρόνου μεταξύ των κομμάτων, ανάλογα με την κοινοβουλευτική δύναμη τους ή με βάση απαρέγκλιτα και αδιαφοροποίητα κριτήρια ελάχιστης εμφάνισης των θέσεων καθενός από αυτά, ότι στον πυρήνα της δημοσιογραφικής ελευθερίας περιλαμβάνεται κατ' αρχήν, η ευχέρεια του δημοσιογράφου να αξιολογεί και να επιλέγει από το σύνολο της καθημερινής δραστηριότητας των πολιτικών κομμάτων, εκείνο το γεγονός της καθημερινής επικαιρότητας που είναι άξιο μεταδόσεως και παρουσιάσεως, ότι ο έλεγχος της δημοσιογραφικής ελευθερίας σε ότι αφορά ένα συγκεκριμένο ζήτημα, είναι έλεγχος τηρήσεως ενός ελαχίστου πλαισίου ισόρροπης πολυμέρειας, ότι η αποσιώπηση γεγονότων της πολιτικής επικαιρότητας σχετιζομένων με ένα πολιτικό κόμμα συνιστά παράβαση των συναφών διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία ενός τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού σταθμού, θα πρέπει δε να προκύπτει ότι η ως άνω παράλειψη συνεχίστηκε για σημαντικό διάστημα, η ακριβής διάρκεια του οποίου μπορεί να ποικίλει, ανάλογα με την επικαιρότητα της αντίστοιχης περιόδου και την πυκνότητα των γεγονότων και εξελίξεων.

4. Έλεγχοι και αποφάσεις σχετικές με τις εμπορικές οπτικοακουστικές ανακοινώσεις

Ειδικότερος έλεγχος διενεργήθηκε από το Ε.Σ.Ρ. όσον αφορά στις υπερβάσεις των χρονικών ορίων μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και στη μετάδοση συγκεκριμένων διαφημιστικών μηνυμάτων, στη χρήση αθέμιτων διαφημιστικών αναφορών στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες των χορηγών, στη μετάδοση του συμβόλου του χορηγού σε συνδυασμό με ορισμένο διαφημιστικό μήνυμα, στη μη τήρηση των κανόνων για την τοποθέτηση προϊόντων, στη μη θεμιτή χορηγία εκπομπών, στη μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται.

5. Έλεγχοι και αποφάσεις σχετικές με αιτήματα επανόρθωσης

Το έτος 2015 δεν εκδόθηκε καμία σχετική απόφαση για αποδοχή αιτήματος επανόρθωσης υπέρ φυσικού προσώπου που θεώρησε ότι προσβλήθηκε η προσωπικότητά του από ραδιοφωνική ή τηλεοπτική εκπομπή.

6. Πρόταση για θέσπιση νέου Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών

Κατά την Ολομέλεια της 26 Οκτωβρίου 2015, εγκρίθηκε από το ΕΣΡ Σχέδιο Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών στη βάση της σχετικής πρόβλεψης του άρθρου 3 παρ. 15 του Ν. 2328/1995. Με τον προωθούμενο Κώδικα αντικαθίσταται συνολικά ο υφιστάμενος Κανονισμός 2/1991 «Περί Ραδιοτηλεοπτικών Προγραμμάτων» και συμπληρώνονται τα κενά που είχαν διαπιστωθεί κατά την πρακτική εφαρμογή του. Το Σχέδιο Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών ετέθη στην προβλεπόμενη από το άρθρο 3 παρ. 15 του Ν. 2328/1995 διαβούλευση. Αφού ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα αυτής της διαβούλευσης, το τελικό Σχέδιο Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών θα προωθηθεί στη συνέχεια για την έκδοση του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος. Το κείμενο του **Σχεδίου Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών** παρατίθεται στο **Παράρτημα 1**.

7. Πρόσκληση προς ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς για γνωστοποίηση στοιχείων συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

Με το υπ' Αριθμ. Πρωτ. 3917/07.05.2015 έγγραφό του το ΕΣΡ ζήτησε, κατά το άρθρο 23 παρ. 3 του Π.Δ. 109/2010 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ. 8 του Ν. 4279/2014, από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς την υποβολή δήλωσης με την οποία καλούνται να ενημερώσουν το ΕΣΡ, σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 32 του Ν. 4308/2014 (με το οποίο καταργήθηκε το άρθρο 42ε του κ.ν. 2190/1920), για τυχόν ύπαρξη συνδεδεμένων επιχειρήσεων καθώς και για i) δευτερεύοντα προϊόντα που παράγονται απ' ευθείας από τα προγράμματά τους, ii) τις λοιπές δραστηριότητες των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και αυτές των συνδεδεμένων, κατά το ανωτέρω άρθρο, επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε μέσα (ενημερωτικά ή μη), iii) τις ενημερωτικές ή ψυχαγωγικές υπηρεσίες μέσω διαδικτύου, iv) την παραγωγή και διανομή μουσικών ή / και οπτικοακουστικών έργων και v) την τεχνική κατάρτιση για παροχή υπηρεσιών στους ανωτέρω κλάδους που προβάλλονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς. Το ΕΣΡ σχημάτισε κατάλογο με τα αποσταθθέντα στοιχεία όσων εκ των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή του.

I.4 Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας

Το Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας και Τεχνικής Υποστήριξης δυνάμει του Π.Δ. 213/1995 ιδρύθηκε το πρώτον ως Γραμματεία του Ε.Σ.Ρ. και μετονομάστηκε δυνάμει του άρθρου 7 παρ.2δ του Ν. 2328/2000 και του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. 2/95354/0021/09.03.2009 Υπουργικής Απόφασης.

1. Αρμοδιότητες

Στις αρμοδιότητες του Τμήματος συγκαταλέγονται η εκτέλεση απαραίτητων διοικητικών εργασιών για την εύρυθμη λειτουργία του Συμβουλίου, η τεχνική υποστήριξη των υπηρεσιών του, η κατάρτιση και η εκτέλεση του προϋπολογισμού καθώς και η παρακολούθηση της υπηρεσιακής και μισθολογικής κατάσταση του υπηρετούντος στο Ε.Σ.Ρ. προσωπικού.

2. Δραστηριότητες

2.1 Κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού

Το έτος 2015 συνεχίστηκε η βελτίωση και ανάπτυξη του ηλεκτρονικού προγράμματος λογιστικής ώστε να ενσωματώσει τις αλλαγές που επήλθαν στο δημόσιο λογιστικό και στις διαδικασίες προμηθειών και εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού. Επίσης, πραγματοποιήθηκε σειρά τροποποιήσεων και προσθηκών στο πρόγραμμα διαχείρισης του προϋπολογισμού του Ε.Σ.Ρ., ενσωματώνοντας τις σχετικές οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την τήρηση Μητρώου Δεσμεύσεων και Πληρωμών και για την μηνιαία ηλεκτρονική υποβολή των σχετικών στοιχείων στην ιστοσελίδα που έχει δημιουργηθεί για τη συλλογή των στοιχείων αυτών, όπως και για την υποβολή οικονομικών στοιχείων σε λοιπές υπηρεσίες του Δημοσίου.

2.2 Μισθοδοσία υπαλλήλων και Ολομέλειας Ε.Σ.Ρ.

Κατά το έτος 2015 συνεχίστηκε η αναβάθμιση, παραμετροποίηση, βελτίωση και ανάπτυξη του ηλεκτρονικού προγράμματος μισθοδοσίας που διασυνδέεται με την Ενιαία Αρχή Πληρωμών (Ε.Α.Π.), ώστε να ενσωματώσει παραμετρικά τις αλλαγές που επήλθαν στη σχετική νομοθεσία (ενιαίο μισθολόγιο, βαθμολόγιο, καθιέρωση νέων κρατήσεων και εισφορών, αλλαγές στη φορολογία, διαδικασία ανάληψης υποχρεώσεων, κλπ). Επισημαίνεται ότι η μισθοδοσία των

μελών και των υπαλλήλων του Ε.Σ.Ρ. διενεργείται αποκλειστικά μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών (Ε.Α.Π.) στην οποία έχει ενταχθεί, από τους πρώτους φορείς, η Αρχή μας, από τα τέλη του έτους 2010.

2.3. Διαχείριση προστίμων

Οι αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις καθώς και εκτελεστούς τίτλους, κατά των οποίων μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η διαδικασία επιβολής των προστίμων από το Ε.Σ.Ρ. έχει ως εξής:

Μετά τη λήψη της απόφασης επιβολής προστίμου από την Ολομέλεια του Ε.Σ.Ρ. γίνεται η καθαρογραφή αυτής, μαζί με την νομική τεκμηρίωση της, και η ανάρτηση αυτής στην ιστοσελίδα του ΕΣΡ. Μετά την παρέλευση εύλογου χρονικού διαστήματος, για την παροχή δυνατότητας υποβολής αίτησης θεραπείας στους ενδιαφερόμενους σταθμούς, η απόφαση διαβιβάζεται στο Γραφείο Οικονομικών Υπηρεσιών του Ε.Σ.Ρ., το οποίο την αποστέλλει στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) που ανήκει ο σταθμός, μαζί με όλα τα απαραίτητα έγγραφα και κατόπιν των απαραίτητων ελέγχων. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ. βεβαιώνει το χρηματικό πρόστιμο και αποστέλλει στο Ε.Σ.Ρ. αντίγραφο της τριπλότυπης κατάστασης βεβαίωσης φόρου. Η εξόφληση του προστίμου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων μέσω των Δ.Ο.Υ. και των Δημοσίων Ταμείων και **αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού και όχι του προϋπολογισμού του Ε.Σ.Ρ.**

Η είσπραξη των προστίμων είναι αρμοδιότητα των Δ.Ο.Υ. και του Υπουργείου Οικονομικών, απ' το οποίο το Ε.Σ.Ρ. ανά τακτά χρονικά διαστήματα ζητά στοιχεία σε σχέση με την αποπληρωμή ή ρύθμιση των προστίμων.

Εντός του έτους 2015 συνεχίστηκε, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες της χώρας, η βελτίωση και η ανάπτυξη της βάσης δεδομένων διαχείρισης των προστίμων του Ε.Σ.Ρ. ώστε να μπορεί να ανταπεξέλθει στο μεγάλο όγκο αυτών.

2.4. Διαχείριση αδειών προσωπικού

Από την αρχή του έτους 2015, το Γραφείο Οικονομικών Υπηρεσιών ανέλαβε και τη διαχείριση των αδειών των υπαλλήλων του Ε.Σ.Ρ., λόγω έλλειψης προσωπικού από τις συνεχείς αποχωρήσεις υπαλλήλων.

Εντός του έτους συνεχίστηκε η βελτίωση και ανάπτυξη του προγράμματος διαχείρισης αδειών, ώστε να ενσωματώσει τις αλλαγές που επήλθαν σχετικά με τις άδειες στον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων.

1.5. Υλικοτεχνική υποδομή

1. Κτηριακές εγκαταστάσεις

Οι διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες του Ε.Σ.Ρ. στεγάζονται σε μισθωμένο ακίνητο που βρίσκεται στην συμβολή των οδών Πανεπιστημίου και Αμερικής 5. Το Ε.Σ.Ρ. έχει μισθώσει τρεις ορόφους για την κάλυψη των αναγκών του. Έχει ήδη ζητηθεί από την Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου (έγγραφο με Α.Π. 11107/10.11.2008) η παραχώρηση ακινήτου κυριότητας του ελληνικού δημοσίου για τη μόνιμη εγκατάσταση του Ε.Σ.Ρ..

2. Τεχνικός εξοπλισμός - Υποδομές Πληροφορικής

Το έτος 2015 επιδιώχθηκε η συντήρηση του μηχανογραφικού περιβάλλοντος του Ε.Σ.Ρ. Το εγχείρημα είχε άριστα αποτελέσματα δεδομένου ότι από το σύνολο σχεδόν του βασικού εξοπλισμού και της τηλεπικοινωνιακής υποδομής που είχε καταστραφεί από την βομβιστική έκρηξη της 10^{ης} Απριλίου 2014, μέρος μόνον έχει αντικατασταθεί.

Συγκεκριμένα οι εφαρμογές του ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ και της ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ τέθηκαν εκ νέου σε πλήρη λειτουργία, το μεν Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο από την Τετάρτη 25-2-2015, η δε Ιστοσελίδα από την Δευτέρα 16-2-2015.

Η επαναλειτουργία αυτών των μηχανογραφικών εφαρμογών παρουσιάζει την ιδιαιτερότητα συνδυασμού νέων πολύπλοκων μηχανημάτων (servers, κλπ.) με παρωχημένο λογισμικό

λειτουργίας (λειτουργικό σύστημα, κλπ.). Αυτή η σύζευξη δεν μπορεί να αποκλείσει διάφορες προσωρινές δυσλειτουργίες.

Η διαπίστωση αυτή δεν πρέπει να επιτρέψει εφησυχασμό, γιατί στα χρόνια προβλήματα της ελλείψεως των απαραίτητων κονδυλίων και της παλαίωσης του υλικού, έχει προστεθεί η απειλή των προβλημάτων που είναι βέβαιο ότι θα προκύψουν μεσοπρόθεσμα, εξ αιτίας της διακοπής υποστήριξης (support) από τις κατασκευάστριες εταιρείες σειράς λογισμικών/προγραμμάτων (software) που χρησιμοποιούνται. Η ανησυχητική αυτή επισήμανση δεν αναφέρεται στις μηχανογραφικές εφαρμογές, όπως είναι το Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο, αλλά στα λειτουργικά συστήματα (operating systems).

Το μηχανογραφικό περιβάλλον του Ε.Σ.Ρ. αποτελεί μian αλυσίδα, της οποίας ο πρώτος κρίκος είναι οι συσκευές (servers και προσωπικοί υπολογιστές), ο δεύτερος τα λειτουργικά συστήματα και ακολουθούν το δίκτυο με τις ενσωματωμένες συσκευές του και η αλυσίδα ολοκληρώνεται με τις εφαρμογές πληροφορικής (π.χ. ηλεκτρονικό πρωτόκολλο).

Οι κατάσταση των servers είναι πολύ καλή, αφού αυτοί που χρησιμοποιούνται πλέον είναι νεοαποκτηθέντες. Η παρατήρηση αυτή δεν αφορά τους servers του καταγραφικού συστήματος «Πανόπτης», διότι σε πολλούς από αυτούς οι σκληροί δίσκοι παρουσιάζουν σοβαρές βλάβες.

Η κατάσταση των προσωπικών υπολογιστών είναι ανησυχητική εξ αιτίας της παλαιότητας των συσκευών.

Η κατάσταση του δικτύου (καλωδιώσεις και ενσωματωμένες συσκευές) παρουσιάζεται σταθερή και δεν έχουν αναφερθεί προβλήματα.

Το πρόβλημα εντοπίζεται στα λειτουργικά συστήματα των servers και των προσωπικών υπολογιστών. Μέχρι τις ημερομηνίες λήξης της υποστήριξης κάθε λειτουργικού συστήματος της, η Microsoft αναθέτει σε ειδικές ομάδες προγραμματιστών να καλύπτουν αυτά τα κενά ασφαλείας, τα οποία δεν είναι ποτέ εκ των προτέρων γνωστά. Μόλις εντοπιστεί κάποιο κενό ασφαλείας, οι συγκεκριμένες ομάδες προγραμματιστών γράφουν υποπρογράμματα που το

διορθώνουν. Τα υποπρογράμματα αυτά διανέμονται μέσω Internet και μέσα από τις ανανεώσεις του Windows Update.

Η λήξη υποστήριξης του λειτουργικού συστήματος των Windows XP SP-3 / Server 2003 R2 που χρησιμοποιείται στο Ε.Σ.Π. από την Microsoft καθιστά ευάλωτα τα λειτουργικά συστήματα των υπολογιστών και των servers του Ε.Σ.Π., άρα και όλη την αλυσίδα συσκευές - λειτουργικά συστήματα - δίκτυο με τις ενσωματωμένες συσκευές του - εφαρμογές πληροφορικής, γιατί θα διακοπεί η τεχνική υποστήριξη και η διάθεση νέων ενημερώσεων ασφαλείας και βελτιώσεων. Πιο συγκεκριμένα, η διακοπή της υποστήριξης των συγκεκριμένων λειτουργικών συστημάτων από τη Microsoft θα έχει τις παρακάτω δύο σημαντικές επιπτώσεις :

- Ελλιπής ασφάλεια - Αυξημένη πιθανότητα για παραβιάσεις: Οι υπολογιστές και οι servers του Ε.Σ.Π. κινδυνεύουν από προσβολή από ιούς, διότι οι νέες εκδόσεις του προγράμματος προστασίας που χρησιμοποιείται δεν θα καλύπτουν το λειτουργικό τους σύστημα, αφού αυτό θα έχει αποσυρθεί από την κατασκευάστρια εταιρεία.
- Υψηλότερο κόστος: Η αποκατάσταση της οποιασδήποτε βλάβης λογισμικού, η αντι-ιική προστασία κάθε υπολογιστή, αλλά και η διαχείριση δικτύου που υποστηρίζει συσκευές με παρωχημένα λειτουργικά συστήματα θα απαιτήσει αντίστοιχη σύμβαση υποστήριξης με σαφώς υψηλότερο κόστος συμμετοχής.

Ανακεφαλαιώνοντας αναφέρεται ότι:

1. Στο Ε.Σ.Π. χρησιμοποιούνται πεπαλαιωμένοι προσωπικοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές (PCs) χρηστών, των οποίων η κατάσταση επιδεινώθηκε και από την έκρηξη της 10^{ης} Απριλίου 2014.
2. Το λειτουργικό σύστημα Microsoft Windows XP SP-3 αυτών των PCs έχει τεθεί εκτός υποστήριξης από την κατασκευάστρια εταιρεία Microsoft ήδη από την 8^η Απριλίου 2014.
3. Το λειτουργικό σύστημα Microsoft Windows 2003 Server R2 των εξυπηρετητών (servers) FUJITSU, που πρόσφατα προμηθεύτηκε το Ε.Σ.Π. ετέθη εκτός υποστήριξης από την κατασκευάστρια εταιρεία Microsoft την 14^η Ιουλίου 2015.
4. Η Βάση Δεδομένων Oracle 10g των τριών εφαρμογών της ALTEC, ήτοι: του ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ, της ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ και του Ο.Π.Σ. Μητρώου ΜΜΕ

έχει τεθεί εκτός υποστήριξης (extended support) από την κατασκευάστρια εταιρεία Oracle ήδη από τον Ιούλιο 2013.

5. Ο CISCO Unified Communications Manager 7 του τηλεφωνικού κέντρου του Ε.Σ.Ρ., ήτοι ο εξυπηρετητής MCS-7835 με το λογισμικό Call Manager 7 ετέθη εκτός υποστηρίξεως από την κατασκευάστρια εταιρεία CISCO την 30^η Ιουνίου 2015, ενώ ο εφεδρικός δρομολογητής (fallback router) 2851 – V/K9 αναμένεται να τεθεί εκτός υποστήριξης από την κατασκευάστρια εταιρεία CISCO την 31^η Οκτωβρίου 2016.
6. Οι ενσωματωμένες συσκευές στο δίκτυο (ενεργός εξοπλισμός) είναι καταπονημένες και πεπαλαιωμένες. Η κατάστασή τους δεν έχει ελεγχθεί μετά από την έκρηξη της βόμβας την 10^η Απριλίου 2014. Σοβαρότερη ανησυχία από τον έλεγχο προκαλεί το γεγονός ότι έχει ήδη λήξει η υποστήριξη των μισών συσκευών από την κατασκευάστρια εταιρεία CISCO ή βρίσκονται πολύ κοντά στη λήξη, όπως δείχνει και ο παρακάτω πίνακας :

Περιγραφή υλικού CISCO	Μοντέλο-Part number	Ημ/νία λήξης υποστήριξης (End-of-Sale and End-of-Life)
FIREWALL	ASA5510-SEC-BUN-K9	30 Σεπ 2018
LAN SWITCH	WS-3560G-24TS-S V03	31 Ιουλ 2015
LAN SWITCH	WS-3560G-24PS-S V05	31 Ιαν 2018
LAN SWITCH	WS-C3560X-48P-S	31 Ιουλ 2017
LAN SWITCH	WS-C2960-24TT-L V03	31 Ιουλ 2017
LAN SWITCH	WS-3750G-24PS-S V05	31 Ιουλ 2015
LAN SWITCH	WS-3750G-24TS-81V V03	15 Μαρ 2014
LAN SWITCH	WS-3750G-24PS-S V09	31 Ιαν 2018
LAN SWITCH	WS-3750E-24TD-S V02	31 Ιουλ 2015
LAN SWITCH	WS-3750E-24TD-S V02	31 Ιουλ 2015
LAN SWITCH	WS-3750E-24TD-S V02	31 Ιουλ 2015
LAN SWITCH	WS-3750G-24TS-81V V03	15 Μαρ 2014
LAN SWITCH	WS-C2960-8TC-L	16 Δεκ 2014
ROUTER	CISCO2811-HSEC/K9	31 Οκτ 2016
ROUTER	CISCO-D 1841	31 Οκτ 2016
ROUTER	CISCO-D 1841	31 Οκτ 2016

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι στην αλυσίδα συσκευές - λειτουργικά συστήματα - δίκτυο με τις ενσωματωμένες συσκευές του - εφαρμογές πληροφορικής, τα λειτουργικά συστήματα μπορεί να είναι ο κρίκος του οποίου η κατάσταση εμπνέει τις σοβαρότερες ανησυχίες, αλλά και οι υπόλοιποι κρίκοι είναι προβληματικοί:

- Το σύνολο σχεδόν της τηλεφωνικής υποδομής δεν υποστηρίζεται πλέον από την κατασκευάστρια εταιρεία, γεγονός που καθιστά πιθανό το ενδεχόμενο τηλεφωνικής αποκοπής του Ε.Σ.Ρ. σε περίπτωση βλάβης του τηλεφωνικού κέντρου.
- Ένα μεγάλο μέρος της δικτυακής υποδομής, δεν υποστηρίζεται πλέον από την κατασκευάστρια εταιρεία, γεγονός που, σε ενδεχόμενη σοβαρή βλάβη, καθίσταται πιθανή η πολυήμερη παύση λειτουργίας του. Αυτό θα σήμαινε αδυναμία χρήσης των δικτυακών εκτυπωτών, ανταλλαγής δεδομένων, αλλά και χρήση των τηλεφώνων.
- Οι εφαρμογές, π.χ. το Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο, χρησιμοποιούν ως βάση δεδομένων την Oracle 10g, η οποία επίσης δεν υποστηρίζεται από την κατασκευάστρια εταιρεία. Η λειτουργικότητα των εφαρμογών και μάλιστα του Ηλεκτρονικού Μητρώου ΜΜΕ θεωρείται παρωχημένη (λειτουργήσε το 2008 με προδιαγραφές 2006) εφ' όσον δεν καλύπτει καμία πτυχή των απαιτήσεων διασυνδεσιμότητας – προσβασιμότητας – ασφάλειας και εντατικής χρήσεως Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Καμία τροποποίησή της δεν είναι πλέον δυνατή, εφ' όσον όλα τα είδη λογισμικού που χρησιμοποιήθηκαν για την υλοποίησή της όχι απλώς δεν υποστηρίζονται, αλλά ούτε κυκλοφορούν.
- Για τους προσωπικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές (PCs) δεν υπάρχει εναλλακτική λύση εκτός από την αντικατάστασή τους με νέους σύγχρονης τεχνολογίας με λειτουργικό σύστημα Windows 8.1 Pro, με σουίτα γραφείου Microsoft Office 2013 Home & Business και με σύστημα Anti-Virus συμβατό με Windows 8.1 Pro.
- Το σύστημα πυρασφαλείας (σύστημα αυτόματης κατάσβεσης με FM-200), που είχε εγκατασταθεί Computer Room του 4ου ορόφου, βρίσκεται εκτός λειτουργίας, συνεπεία της έκρηξης της βόμβας την 10^η Απριλίου 2014.
- Το σύστημα Τηλεειδοποίησης SwiftBase CM-2, δηλαδή ένα αυτόνομο σύστημα το οποίο αποστέλλει τηλεφωνικά μηνύματα (SMS) σε συγκεκριμένους αριθμούς κινητών τηλεφώνων κάθε φορά που διακόπτεται το ηλεκτρικό ρεύμα στην αίθουσα του ηλεκτρονικού εξοπλισμού στο Computer Room του 4ου ορόφου, βρίσκεται επίσης εκτός λειτουργίας συνεπεία της έκρηξης της βόμβας την 10^η Απριλίου 2014.

Η κύρια προσπάθεια κατά το 2015 αφορούσε στην αποφυγή της παντελούς κατάρρευσης του ηλεκτρονικού περιβάλλοντος του ΕΣΡ, η οποία απεφεύχθη, ενδεχόμενο το οποίο δεν μπορεί να αποκλειστεί για το 2016.

Υλικοτεχνική υποδομή

Η τεχνική υποστήριξη του Ε.Σ.Ρ. εξυπηρετείται από τον ακόλουθο εξοπλισμό:

CD PLAYER	1
CD/DVD ROM - ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ	3
CLUSTER HP	3
CONTOL UNIT	3
DOT-MATRIX ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ A3	1
FAX PCI CARD	1
FIREWALL	3
FIREWIRE AUDIO INTERFACE	2
FLAT ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ	2
INK-JET ΕΓΧΡΩΜΟΣ ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ A4	5
IP-CONSOLE	1
LAN SWITCH	23
LAPTOP	17
LASER ΑΣΠΡΟΜΑΥΡΟΣ ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ A3	1
LASER ΑΣΠΡΟΜΑΥΡΟΣ ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ A4	56
LASER ΕΓΧΡΩΜΟΣ ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ A4	3
MATRIX SWITCHER	1
MODEM	6
NAS SERVER	2
POWER SUPPLY	2
POWER SUPPLY FOR LAN SWITCHES	2
PRINT SERVER CARD	3
PROJECTOR	1
RACK	10
ROUTER	11
SCANNER	3
SERVER	32
SERVER - VoIP	1
STORAGE SERVER	2
STORAGE SERVER ARRAY	3
TAPE DRIVE	2
UPS	5
USB RADIO	27
VIDEO SERVER	24
VOICE MAIL PC	2

ΔΙΑΚΟΠΤΗΣ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ Η/Υ-ΟΘ-ΠΑ-ΠΟΝ	6
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΡΤΑ TV-RADIO	11
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΡΤΑ ΗΧΟΥ	3
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ BLU RAY	5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ CD-DVD	2
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΙΟΜΕΓΑ 2 Gb	1
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ZIP 100	3
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΣΚΛΗΡΟΣ ΔΙΣΚΟΣ	9
ΗΧΕΙΑ (SPEAKERS)	49
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ (CPU)	141
ΟΘΟΝΗ	131
ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΙΟ	137
ΠΟΛΥ-ΜΗΧΑΝΗΜΑ	7
ΠΟΛΥΠΛΕΚΤΗΣ	1
ΠΟΝΤΙΚΙ	159
ΣΚΛΗΡΟΣ ΔΙΣΚΟΣ SERVER	6
ΣΥΣΚΕΥΗ TV TUNER	12
ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΠΥΡΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ/ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ	1
ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ BLUERAY	1
ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ	4
ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΛΕ-ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ	1
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ISDN	1
ΤΗΛΕΦΩΝΟ	6
ΤΗΛΕΦΩΝΟ IP	70
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ISDN	72

3. Η Ιστοσελίδα του Ε.Σ.Ρ.

Η ιστοσελίδα του Ε.Σ.Ρ. ήταν εκτός λειτουργίας από τις 10.04.2014 έως τα μέσα Φεβρουαρίου 2015. Έκτοτε αποκαθίσταται σταδιακά η λειτουργία της.

Η ιστοσελίδα www.esr.gr συμβάλλει στην αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των πολιτών, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα αμφίδρομης επικοινωνίας με το Ε.Σ.Ρ. και άμεσης πρόσβασης σε θέματα που αφορούν την Ανεξάρτητη Αρχή. Συγκεκριμένα, στο δικτυακό τόπο του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης παρέχονται οι εξής πληροφορίες:

- **Γενικές πληροφορίες:** Περιέχονται πληροφορίες ως προς το ιστορικό, τις αρμοδιότητες και την οργανωτική δομή του Ε.Σ.Ρ. Γίνεται ειδική αναφορά στην προβλεπόμενη εκ του νόμου

διαδικασία επιλογής των μελών και στη σημερινή σύνθεση του Συμβουλίου. Επίσης, παρατίθενται οι εκθέσεις πεπραγμένων της Αρχής καθώς και οι εκθέσεις πολιτικής πολυφωνίας, που εμφανίζονται κατά φθίνουσα χρονολογική σειρά.

- **Αποφάσεις:** Παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη να αναζητήσει τις αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. βάσει συνδυαστικών κριτηρίων αναζήτησης.
- **Οδηγίες-Συστάσεις:** Παρατίθενται κατά φθίνουσα χρονολογική σειρά οι οδηγίες, συστάσεις και υποδείξεις που έχει εκδώσει το Ε.Σ.Ρ.
- **Αδειοδότηση Σταθμών:** Εμφανίζονται πίνακες με τους νομίμως λειτουργούντες ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς.
- **Μετοχική σύνθεση - Μεταβιβάσεις** τηλεοπτικών σταθμών, ραδιοφωνικών σταθμών, φορέων και επιχειρήσεων δημοσκοπήσεων.
- **Κοινωνικά Μηνύματα-Νομοθεσία:** Δίδονται πληροφορίες για τη διαδικασία υποβολής κοινωνικών μηνυμάτων από φορείς προς έγκριση από την ειδική τριμελή επιτροπή, της οποίας η σύνθεση αναφέρεται αναλυτικά. Επίσης παρέχονται πληροφορίες για τις διατάξεις νόμων που υπαγορεύονται από το εσωτερικό δίκαιο, τους κανόνες Αυτορρύθμισης καθώς και όσα προβλέπονται από τις Διεθνείς Συμβάσεις και το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Νέα-Ανακοινώσεις-Ενημερώσεις-Διαβουλεύσεις:** Περιέχονται ενημερώσεις και ανακοινώσεις ειδικού ενδιαφέροντος. Επίσης, εμφανίζονται κατά φθίνουσα χρονολογική σειρά οι ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου, τα δελτία τύπου που εκδόθηκαν από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης και όσες διαβουλεύσεις έχουν πραγματοποιηθεί κατόπιν πρωτοβουλίας της Αρχής.
- **Προκηρύξεις:** Εμφανίζονται όλες οι προκηρύξεις που εκδόθηκαν από το Ε.Σ.Ρ., αναφορικά με α) αδειοδότηση τηλεοπτικών σταθμών, β) αδειοδότηση ραδιοφωνικών σταθμών, γ) πλήρωση θέσεων εργασίας στην Υπηρεσία και δ) διαγωνισμούς προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών.
- **Χρήσιμα-Έντυπα (Αιτήσεις κ.λπ.):** Παρέχονται αναλυτικές πληροφορίες για υποβολή καταγγελίας ή οποιαδήποτε άλλη επικοινωνία των πολιτών με το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Ο χρήστης παραπέμπεται σε αναλυτικό πίνακα με τα ονόματα των υπαλλήλων της υπηρεσίας, τις αρμοδιότητες και τα στοιχεία επικοινωνίας τους. Επίσης, περιέχονται έντυπα-υποδείγματα για:
-αίτηση χορήγησης Άδειας Δικτύωσης Ραδιοφωνικού Σταθμού

-αίτηση τηλεοπτικού σταθμού περιφερειακής ή τοπικής εμβέλειας για την επίγεια ψηφιακή μετάδοση του αναλογικού του προγράμματος

-άμεση υποβολή ενδεχόμενης καταγγελίας ή απλά ερωτήματος του ενδιαφερόμενου πολίτη προς το Συμβούλιο και

-αίτηση για έκδοση Βεβαίωσης Νομίμου Λειτουργίας Ραδιοφωνικού Σταθμού .

Επίσης περιέχονται:

-έντυπο εγγραφής – δηλώσεων – γνωστοποιήσεων κατά παραγγελία και συναφών υπηρεσιών.

-ενημερωτικό σημείωμα εντύπου εγγραφής – δηλώσεων – γνωστοποιήσεων κατά παραγγελία και συναφών υπηρεσιών.

Τέλος, περιέχονται χάρτης του δικτυακού τόπου (site) του Ε.Σ.Ρ. για εύκολη πλοήγηση του επισκέπτη και χρήσιμοι σύνδεσμοι για άμεση επικοινωνία με άλλες Ανεξάρτητες Αρχές.

- **ΔΙΑΥΓΕΙΑ**

Από τον Νοέμβριο του έτους 2010, το Ε.Σ.Ρ. εντάχθηκε στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» σε εφαρμογή του Ν. 3861/2010, ο οποίος εισάγει την υποχρέωση ανάρτησης των Νόμων, των κανονιστικών πράξεων και εν γένει πράξεων των κυβερνητικών και διοικητικών οργάνων στο Διαδίκτυο, με στόχο την επίτευξη της μέγιστης δυνατής δημοσιότητας της κυβερνητικής πολιτικής και της διοικητικής δράσης. Στο πλαίσιο του προγράμματος, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης αναρτά τις πράξεις που προβλέπονται από τον ανωτέρω Νόμο σε διαδικτυακό τόπο ειδικού σκοπού (<http://et.diavgeia.gov.gr/f/esr>) στον οποίο οι χρήστες έχουν άμεση πρόσβαση μέσω link στην αρχική σελίδα του ιστότοπου της Αρχής.

I.6. Εξοπλισμός Εποπτείας Ραδιοτηλεοπτικών Προγραμμάτων

Τα συστήματα ΤΠΕ του Συμβουλίου τα οποία στο παρελθόν χρησιμοποιήθηκαν για την καταγραφή και διάθεση 16 τηλεοπτικών προγραμμάτων, έχουν τεθεί εκτός λειτουργίας λόγω της φθοράς από την αδιάλειπτη -24ωρη, καθ' όλη τη διάρκεια των προηγούμενων ετών-λειτουργία τους και της αδυναμίας υποστήριξής τους λόγω παλαιότητας. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 2014, μετά τη βομβιστική επίθεση που προκάλεσε ζημιές στο κέντρο υπολογιστών του Συμβουλίου, είχαν αποκατασταθεί βραχυπρόθεσμα οι λειτουργίες καταγραφής τηλεοπτικών προγραμμάτων του συστήματος ΠΑΝΟΠΤΗΣ σε συνεργασία με

τους κατασκευαστικούς οίκους του υλικού και του λογισμικού του. Όμως λόγω της οριστικής παύσης των επίγειων αναλογικών εκπομπών τηλεοπτικών σταθμών στην Αττική και της εμφάνισης δυσλειτουργιών στους δίσκους αποθήκευσής του, το σύστημα έχει καταστεί ανενεργό. Πλέον, το σύστημα χρειάζεται οικονομική και τεχνική αξιολόγηση για τις περαιτέρω διαδικασίες αποκατάστασης της λειτουργίας του.

Προς το παρόν, στο Συμβούλιο πραγματοποιείται καταγραφή δέκα (10) τηλεοπτικών προγραμμάτων εθνικής εμβέλειας και πέντε (5) ραδιοφωνικών προγραμμάτων του Νομού Αττικής μέσω του εφεδρικού εξοπλισμού του Συμβουλίου, από συσκευές εγγραφής οπτικοακουστικού περιεχομένου (standalone video recorders), χωρίς όμως να καλύπτεται όλο το 24-ωρο, ενώ η διάθεση του υπό εξέταση οπτικοακουστικού περιεχομένου στο τοπικό δίκτυο υπολογιστών του ΕΣΡ απαιτεί και χειροκίνητη εργασία με αντίστοιχη καθυστέρηση. Επιπλέον, η χωρητικότητα της μνήμης των συσκευών εγγραφής καλύπτει μία χρονική περίοδο 20 ημερών αντί των 90 που κάλυπτε η μνήμη των συστημάτων ΤΠΕ για την εποπτεία των ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων. Παρόλα αυτά, εντός του έτους 2015 ελέγχθησαν με τον προαναφερόμενο εξοπλισμό και κατόπιν καταγγελιών πολιτών ή αυτεπάγγελτου ελέγχου, τουλάχιστον 183 ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (ΕΡΤ1 3, ALPHA 23, ANT1 35, ART 7, E channel 34, Μακεδονία TV 6, MEGA 28, STAR channel 14, ΣΚΑΪ TV 16, ΣΚΑΪ radio 6, Real FM 10, ALPHA Radio 1) και επιπλέον 1.000 κεντρικά δελτία ειδήσεων για τον δειγματοληπτικό έλεγχο της πολιτικής πολυφωνίας.

II. Οιονεί κανονιστικές αρμοδιότητες

Στο πλαίσιο των προβλεπόμενων στο νόμο αρμοδιοτήτων του, το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε Υποδείξεις, Γνωμοδοτήσεις, Οδηγίες και Συστάσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ.2 του Ν. 2863/2000.

1. Έκδοση Υποδείξεων

α) Υπόδειξη 1/7.4.2015

Θέμα: «Προστασία ανηλίκων από τη μετάδοση διαφημίσεων τυχερών παιγνίων»

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, σε εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν.2863/2000, του άρθρου 29 παρ. 3 περ. 17 του Ν.4002/2011, του άρθρου 33 παρ. 1 του Ν.4002/2011, του άρθρου 10 παρ. 1 περ. ε του Π.Δ/τος 109/2010, του άρθρου 10 παρ. 3 του Π.Δ/τος 109/2010 και της από 14 Ιουλίου 2014 Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις αρχές για την αποτροπή των ανηλίκων από τη συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια σε απευθείας σύνδεση, υποδεικνύει προς όλους τους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς της χώρας:

1. Να μην προβάλλουν οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις τυχερών παιγνίων σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα, των οποίων το κοινό αποτελείται κυρίως από ανηλίκους.
2. Να μην προβάλλουν οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις τυχερών παιγνίων σε ζώνες προγράμματος, των οποίων το κοινό αποτελείται κυρίως από ανηλίκους.
3. Να αποφεύγουν την προβολή οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων τυχερών παιγνίων σε ζώνες προγράμματος, στις οποίες παρακολουθούν τηλεόραση και ραδιόφωνο οι ανήλικοι.
4. Να μην προβάλλουν οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις τυχερών παιγνίων, όταν χρησιμοποιούνται με αυτές εικόνες ανηλίκων.
5. Να μην προβάλλουν οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις τυχερών παιγνίων, οι οποίες στοχεύουν έστω και εμμέσως σε ανηλίκους.
6. Να λάβουν, κατά το δυνατόν, θετικά μέτρα για την αποφυγή εθισμού των ανηλίκων σε τυχερά παίγνια.

β) Υπόδειξη 2/3.7.2015

Θέμα: *«Ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις την προηγούμενη και την ημέρα διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 5ης Ιουλίου 2015»*

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, σε εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν.2863/2000, και της παραγράφου 12 της υπ' αρ. 10930/29.6.2015 Κοινής Υπουργικής Απόφασης Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και του χρόνου προβολής, απόψεων και τηλεοπτικού χρόνου για το δημοψήφισμα για κρίσιμο εθνικό θέμα της 5ης Ιουλίου 2015, υποδεικνύει προς όλους τους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς της χώρας:

«Κατά την διάρκεια της προ του δημοψηφίσματος ημέρας, καθώς και κατά την ημέρα διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 5ης Ιουλίου 2015 και μέχρι τις 19:00 να μην μεταδίδουν διαφημιστικά μηνύματα και συγκεντρώσεις ή άλλες εκδηλώσεις των Επιτροπών Υποστήριξης ή των κομμάτων με εξαίρεση τις δηλώσεις των επικεφαλής των Επιτροπών Υποστήριξης και των αρχηγών κομμάτων που γίνονται κατά την διάρκεια της δημοψηφισματικής διαδικασίας. Κατά τον ίδιο χρόνο δεν επιτρέπεται η μετάδοση δημοσκοπήσεων και η διοργάνωση συζητήσεων με προδημοψηφισματικό περιεχόμενο».

2. Έκδοση Συστάσεων (μη κυρωτικών)

α) Σύσταση 1/26.5.2015

Θέμα: *«Μετάδοση προγραμμάτων σε επανάληψη»*

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, σε εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν.2863/2000, του άρθρου 26 παρ. 6 του Π.Δ/τος 109/2010, του άρθρου 26 παρ. 7 του Π.Δ/τος 109/2010, του άρθρου 3 παρ. 17 του Ν.2328/1995, του άρθρου 2 της αποφάσεως 6138/Ε/17.03.2000 του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και του κειμένου της Οδηγίας 1/2007 ΕΣΡ, απευθύνει προς όλους τους τηλεοπτικούς φορείς εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας ελεύθερης λήψης μη κυρωτική σύσταση όπως: α) κατά τη μετάδοση κάθε προγράμματος σε επανάληψη να τηρείται η αρχική σήμανση αυτού, όπως αποφασίστηκε από την εσωτερική επιτροπή κατάταξης του οικείου τηλεοπτικού φορέα. β) κατά τη μετάδοση κάθε προγράμματος σε επανάληψη να λαμβάνεται υπόψη η διάταξη του άρθρου άρθρο 26 παρ. 7 του Π.Δ/τος 109/2010 κατά την οποία η σήμανση των προγραμμάτων αφενός συναρτάται άμεσα

με το περιεχόμενό τους και αφετέρου καθορίζει την ώρα μετάδοσης αυτών. γ) να γίνεται σεβαστή η Οδηγία 1/2007 ΕΣΡ δυνάμει της οποίας θεωρείται απαραίτητη η χρήση της ένδειξης (Ε) κατά την επανάληψη μετάδοσης κάθε προγράμματος από όλους τους τηλεοπτικούς φορείς.

β) Σύσταση 2/26.5.2015

Θέμα: *«Τήρηση ωρών μετάδοσης των προγραμματισμένων εκπομπών»*

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, σε εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν.2863/2000 και του άρθρου 3 παρ. 17 του Ν.2328/1995, απευθύνει προς όλους τους τηλεοπτικούς φορείς εθνικής εμβέλειας ελεύθερης λήψης τη μη κυρωτική σύσταση να τηρούν τις ώρες μετάδοσης των προγραμματισμένων εκπομπών τους όπως αυτές ανακοινώνονται από τους ίδιους τους προαναφερόμενους φορείς.

3. Έκδοση Οδηγιών

α) Οδηγία 1/13.1.2015

Θέμα: *«Ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου των βουλευτικών εκλογών της 25ης Ιανουαρίου 2015»*

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, σε εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, των διατάξεων του Π.Δ/τος 26/2012, των διατάξεων του Ν. 3603/2007, της υπ' αριθμ.357/12.1.2015 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Επικρατείας, του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν.2863/2000 και την ανάγκη παροχής διευκρινίσεων προς τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και τον τρόπο ελέγχου τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει την ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου των βουλευτικών εκλογών της 25ης Ιανουαρίου 2015, απευθύνει προς όλους τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς της χώρας οδηγία σχετικά με την εφαρμογή γενικών διατάξεων, διατάξεων για τις δημοσκοπήσεις και έρευνες γνώμης, τις πολιτικές διαφημίσεις, την εμφάνιση υποψηφίων βουλευτών, τις υποχρεώσεις ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών έναντι των πολιτικών κομμάτων και την υποχρέωση ενημέρωσης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης για τις ειδικές προεκλογικές εκπομπές.

β) Οδηγία 2/3.9.2015

Θέμα: «Ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου των βουλευτικών εκλογών της 20ης Σεπτεμβρίου 2015»

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, σε εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, των διατάξεων του Π.Δ/τος 26/2012, των διατάξεων του Ν. 3603/2007, της υπ' αριθμ.14602/2.9.2015 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Επικρατείας, του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν.2863/2000 και την ανάγκη παροχής διευκρινίσεων προς τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και τον τρόπο ελέγχου τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει την ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου των βουλευτικών εκλογών της 20ης Σεπτεμβρίου 2015, απευθύνει προς όλους τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς της χώρας οδηγία σχετικά με την εφαρμογή γενικών διατάξεων, διατάξεων για τις δημοσκοπήσεις και έρευνες γνώμης, τις πολιτικές διαφημίσεις, την εμφάνιση υποψηφίων βουλευτών, τις υποχρεώσεις ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών έναντι των πολιτικών κομμάτων και την υποχρέωση ενημέρωσης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης για τις ειδικές προεκλογικές εκπομπές.

4. Έκδοση Γνωμοδοτήσεων

α) Η από 9.1.2015 γνωμοδότηση με την οποία η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης διατύπωσε την από το άρθρο 45, παρ. 1^α του Π.Δ/τος 26/2012 προβλεπόμενη γνώμη στο με Α.Π.133/9.1.2015 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης-Γενικής Γραμματείας Προβολής για τους όρους και τις προϋποθέσεις προβολής, κατά την προεκλογική περίοδο των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων που εκπροσωπούνται στην Βουλή των Ελλήνων και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, από τους δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης και τους φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε μορφής στις βουλευτικές εκλογές της 25^{ης} Ιανουαρίου 2015.

β) Η από 29.6.2015 γνωμοδότηση με την οποία η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης διατύπωσε την από το άρθρο 9 παρ. 2 του Ν. 4023/2011 προβλεπόμενη γνώμη στο με Α.Π.5081/29.6.2015 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας

για τους όρους, προϋποθέσεις και το χρόνο προβολής κατά την περίοδο από τη δημοσίευση του Προεδρικού Διατάγματος με το οποίο προκηρύσσεται η διενέργεια δημοψηφίσματος έως την Παρασκευή πριν τη διεξαγωγή του, των Επιτροπών Υποστήριξης από τους δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, καθώς και τους φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε μορφής, για το δημοψήφισμα για κρίσιμο εθνικό θέμα της 5^{ης} Ιουλίου 2015.

γ) Η από 1.9.2015 γνωμοδότηση με την οποία η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης διατύπωσε την από το άρθρο 10, παρ. 1^α του Ν. 3023/2002 προβλεπομένη γνώμη στο με Α.Π.6278/31.8.2015 έγγραφο του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό και Κυβερνητικού Εκπροσώπου για τους όρους, τις προϋποθέσεις και το χρόνο προβολής κατά την προεκλογική περίοδο των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων που εκπροσωπούνται στην Βουλή των Ελλήνων και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από τους δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, καθώς και τους φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε μορφής, στις βουλευτικές εκλογές της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 2015.

5. Δελτία Τύπου

α) Δελτίο τύπου της 6.5.2015

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, κατά τη διάρκεια της προβολής της είδησης του πρωτοφανούς εγκλήματος με θύμα την τετράχρονη Άννυ και της κατάχρησης της εικόνας του τραγικού θύματος και της απαράδεκτης περιγραφής λεπτομερειών που παραβιάζουν την αρχή της προστασίας ανηλίκων τηλεθεατών και των ακροατών, εξέδωσε δελτίο τύπου, κατά το οποίο καλούσε τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα να μη συνεχίσουν την παραπάνω πρακτική.

β) Δελτίο τύπου της 5.6.2015

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ 2 του Συντάγματος και σε συνδυασμό με τα άρθρα 1, 2, 29 και 30 του Π.Δ/τος109/2010, εξέδωσε δελτίο τύπου, κατά το οποίο καλούσε όσους παρέχουν κατά παραγγελία (on demand) ή συναφείς (όπως NVOD, WEBCASTING, IPTV, WEB-TV, OTT κλπ) οπτικοακουστικές υπηρεσίες στην Ελλάδα, να

υποβάλλουν στην Αρχή (ΕΣΡ) στοιχεία που σχετίζονται με την εταιρική τους ταυτότητα και τις παρεχόμενες από αυτούς υπηρεσίες.

γ) Δελτίο τύπου της 17.6.2015

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, εν όψει της ολοκλήρωσης της σχολικής χρονιάς, με δελτίο τύπου επέστησε την προσοχή στους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς να μην μεταδίδουν τις πρωινές ώρες, κατά τις οποίες οι ανήλικοι ενδέχεται να βρίσκονται στο σπίτι, προγράμματα που μπορούν να βλάψουν την σωματική, πνευματική και ηθική ανάπτυξή τους.

δ) Δελτίο τύπου της 29.6.2015

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, εν όψει της διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 5.7.2015, καλούσε τους τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς να τηρούν τους κανόνες δημοσιογραφικής δεοντολογίας και ιδίως να μεταδίδουν με αίσθημα ευθύνης και με πληρότητα κάθε είδηση ή άποψη που σχετίζονταν με το ερώτημα του δημοψηφίσματος.

ε) Δελτίο τύπου της 1.7.2015

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, εν όψει της διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 5.7.2015, εξέδωσε δελτίο τύπου με το οποίο υπενθύμιζε στους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς της χώρας την υπ' αρ. 10930/29.6.2015 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Επικρατείας με την οποία ρυθμίζονταν ζητήματα του χρόνου προβολής απόψεων σχετικά με το δημοψήφισμα της 5ης Ιουλίου 2015 και εφιστούσε την προσοχή των υπευθύνων των σταθμών ως προς την τήρηση της ισομερούς μετάδοσης των απόψεων του ΝΑΙ και του ΟΧΙ.

στ) Δελτίο τύπου της 6.7.2015

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, δεδομένου ότι έγινε αποδέκτης πληθώρας καταγγελιών εκ μέρους πολιτών για παραβίαση της εκλογικής νομοθεσίας από τα ηλεκτρονικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης καθ' όλη την εβδομάδα προ της διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 5ης Ιουλίου 2015, εξέδωσε δελτίο τύπου κατά το οποίο προχώρησε, και αυτεπαγγέλτως, σε έλεγχο όλων των στοιχείων για παραβάσεις, προκειμένου να προβεί στη λήψη αποφάσεων επ' αυτών.

ζ) Δελτίο τύπου της 1.9.2015

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης εξέδωσε δελτίο τύπου-απάντηση σε προβολή από τηλεοπτικό σταθμό μηνύματος από ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης και αφορούσε το διορισμό της Αντιπροέδρου του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης.

η) Δελτίο τύπου της 26.10.2015

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης εξέδωσε δελτίο τύπου σχετικά με το σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών που κατάρτισε η Επιτροπή Προγράμματος και Δεοντολογίας της Υπηρεσίας και το οποίο αποστάλθηκε στους ενδιαφερόμενους φορείς προς διαβούλευση πριν την τελική διαμόρφωσή του.

6. Αποφάσεις του ΕΣΡ

Από τη μελέτη των αρχείων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης προέκυψε ότι, το 2015 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης εξέδωσε τριακόσιες τριάντα δύο (332)¹ αποφάσεις. Διευκρινίζεται ότι, τα στοιχεία που αντλήθηκαν αφορούν το δεκάμηνο από 1.1.2015 ως και 28.10.2015, λόγω της εφαρμογής του άρθρου 55 παρ. 10 του Ν.4339/29.10.2015 και της παύσης έκδοσης αποφάσεων από την Ολομέλεια² του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης την 29.10.2015.

Οι υποθέσεις που εξέτασε το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης για τις οποίες εξέδωσε σχετικές αποφάσεις το έτος 2015, συνίστανται σε αιτήσεις θεραπείας επί παλαιότερων αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, αιτήσεις για έγκριση μεταβιβάσεων, αιτήσεις για χορήγηση άδειας δικτύωσης, για έγκριση περιεχομένου για μετάδοσή του μέσω ευρυζωνικών δικτύων, για παραβίαση τήρησης κανόνων πολιτικής πολυφωνίας, για προστασία ανηλίκων, για παραπλάνηση κοινού μέσω τηλεπαιχνιδιών, για υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου και για συγκεκαλυμμένη διαφήμιση.

¹ Από τις οποίες οι τέσσερις (4) είναι βεβαιώσεις νομίμου λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών.

² «Καταργείται η διάταξη του άρθρου 110 παρ. 12 του ν. 4055/2012 και από την έναρξη ισχύος του παρόντος αποχωρούν αυτοδικαίως από τη θέση τους τα μέλη των ανεξάρτητων αρχών, των οποίων έχει λήξει η αρχική θητεία.»

Ειδικότερα για τους τηλεοπτικούς σταθμούς οι υποθέσεις αφορούν κυρίως παραβίαση τήρησης κανόνων πολιτικής πολυφωνίας, αιτήσεις θεραπείας επί παλαιότερων αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου και αιτήσεις για έγκριση περιεχομένου για μετάδοσή του μέσω ευρυζωνικών δικτύων ενώ για τους ραδιοφωνικούς σταθμούς αφορούν κυρίως αιτήσεις θεραπείας επί παλαιότερων αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, αιτήσεις για χορήγηση άδειας δικτύωσης, συγκεκαλυμμένη διαφήμιση και αιτήσεις έγκρισης μεταβιβάσεων.

Η θεματολογία των τριακοσίων τριάντα δύο (332) αποφάσεων ανά τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό σταθμό παρατίθεται αναλυτικά στον πίνακα 1 που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΘΕΜΑ/ΠΑΡΑΒΑΣΗ 2015

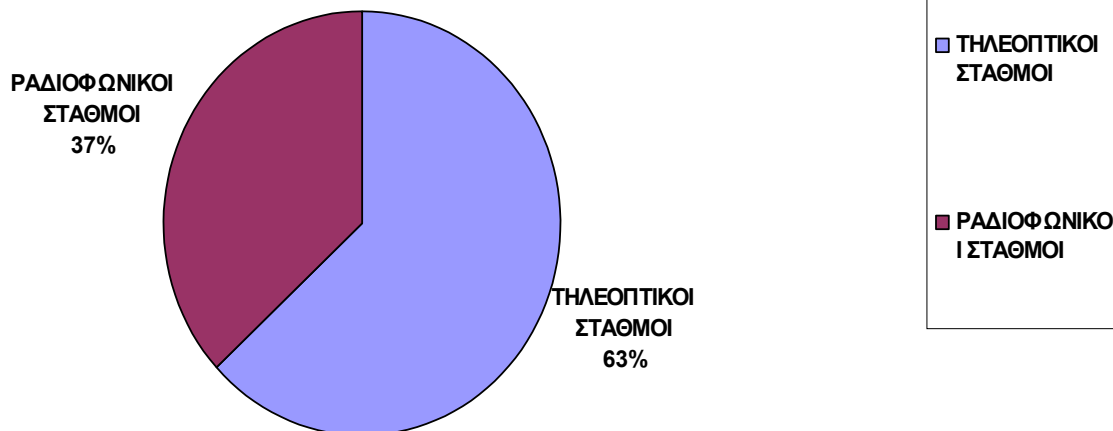
ΘΕΜΑ	ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ
Αθέμιτη διακοπή ροής προγράμματος για προβολή διαφημίσεων	1	1
Αθέμιτη διαφήμιση	-	-
Αίτηση αλλαγής φυσιογνωμίας προγράμματος	1	3
Αίτηση ανάκλησης απόφασης-διοικητικής πράξης	1	1
Αίτηση ανάκλησης βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας	-	1
Αίτηση ανάκλησης δικτύωσης-λύσης δικτύωσης	2	6
Αίτηση διακοπής λειτουργίας	1	-
Αίτηση έγκρισης μεταβιβάσεων/αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	7	11
Αίτηση έγκρισης μετάδοσης μέσω δορυφόρου	5	-
Αίτηση έγκρισης περιεχομένου για μετάδοση μέσω ευρυζωνικών δικτύων	15	-
Αίτηση ελέγχου επιχείρησης για ασυμβίβαστη δραστηριότητα	-	1
Αίτηση θεραπείας	24	24
Αίτηση χορήγησης άδειας δικτύωσης	5	13
Αίτησης χορήγησης βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας	-	6
Αστροπροβλέψεις-μέντιουμ-χαρτομαντείες	1	-
Βία	4	-
Διαπίστωση μη λειτουργίας σταθμού	-	5
Έλλειψη αισθήματος ευθύνης	1	1
Εξακρίβωση φορέως ραδιοτηλεοπτικού σταθμού	-	1
Κρυφή κάμερα	1	-
Λογότυπο	1	1
Μετάδοση ανακριβών γεγονότων	4	-
Μη αναγραφή/αναγγελία χρέωσης SMS	1	1
Μη προβολή δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα	1	-
Μη τήρηση ελληνικής νομοθεσίας	1	-
Μη υποβολή εκζητηθέντων στοιχείων	5	8

Παραβίαση αντικειμενικής και ισομερούς ενημέρωσης	1	-
Παραβίαση τεκμηρίου αθωότητας	1	-
Παραβίαση τήρησης κανόνων πολιτικής πολυφωνίας	30	-
Παράλειψη ενημέρωσης για χρήση πλάνων αρχείου	1	-
Παράνομη διαφήμιση	5	-
Παράνομη διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών	11	-
Παράνομη δικτύωση	3	4
Παράνομη μεταβολή φυσιογνωμίας προγράμματος	7	4
Παραπλάνηση κοινού	12	1
Προανακριτική διαδικασία	1	-
Προβολή τυχερού παιγνίου σε ζώνη ανηλίκων	8	-
Πρόκληση μίσους	1	-
Προβολή παράνομου προεκλογικού μηνύματος	1	-
Πρόκληση πόνου-προσωπικό πένθος	1	-
Προσβολή προσωπικότητας	1	-
Προσήκουσα σήμανση	4	-
Προστασία ανηλίκων	11	3
Προστασία ανθρώπινης αξίας και τιμής	2	-
Προστασία δικαιώματος διαφορετικών απόψεων	-	1
Προστασία ελληνικής γλώσσας	3	1
Συγκεκαλυμμένη διαφήμιση	3	11
Υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου	16	3
Υποβάθμιση προγράμματος	2	1
Τοποθέτηση προϊόντος	1	-
Τρομοκράτηση κοινού/επηρεασμός κοινής γνώμης	-	1
Χορηγία δελτίων ειδήσεων-εκπομπών	1	9
ΣΥΝΟΛΟ	209	123

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Ρ.

Από τις τριακόσιες τριάντα δύο (332) αποφάσεις οι διακόσιες εννέα (209) αφορούν τηλεοπτικούς σταθμούς και οι εκατόν είκοσι τρεις (123) ραδιοφωνικούς σταθμούς. Η κατανομή σε ποσοστά του αριθμού των αποφάσεων ανά μέσο (ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών) απεικονίζεται στο διάγραμμα 1. Οι αποφάσεις των τηλεοπτικών σταθμών με ποσοστό 63% ξεπερνούν εκείνες των ραδιοφωνικών κατά 26 ποσοστιαίες μονάδες.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2015 ΚΑΤΑ ΜΕΣΟ-ΠΟΣΟΣΤΑ

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Ρ.

Οι περισσότερες αποφάσεις αφορούν ένα θέμα ή μία συγκεκριμένη παράβαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας, υπάρχουν όμως αποφάσεις που αφορούν ταυτόχρονα δύο, τρία ως και έξι θέματα ή παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας³, όπως :

Όσον αφορά τους τηλεοπτικούς σταθμούς:

41 αποφάσεις (στο σύνολο των 209 αποφάσεων), από τις οποίες οι 40 είναι κυρωτικές, που αφορούν δύο θέματα, με τις οποίες έχει επιβληθεί μία διοικητική κύρωση για δύο παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας π.χ. η 119/2015 απόφαση για α) υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου και β) αθέμιτη διακοπή ροής προγράμματος για διαφημίσεις, η 274/2015 απόφαση για α) προστασία ελληνικής γλώσσας και β) προστασία αναφερομένων προσώπων, η 214/2015 απόφαση για α) προστασία ανηλίκων και β) έλλειψη προσήκουσας σήμανσης σε τρέιλερ κ.λ.π.

³ Οι περιπτώσεις του 2^{ου}, τρίτου, τέταρτου κ.λ.π. θέματος δεν καλύπτονται από τον πίνακα 1, γιατί η κάθε απόφαση μετράται μία φορά.

10 αποφάσεις (στο σύνολο των 209 αποφάσεων), όλες κυρωτικές, που αφορούν τρία θέματα, με τις οποίες έχει επιβληθεί μία διοικητική κύρωση για τρεις παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας π.χ. η 253/2015 απόφαση για α) μη υποβολή εκζητηθέντων στοιχείων, β) παράνομη διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών και γ) υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου, η 270/2015 απόφαση για α) πρόκληση πόνου-προσωπικό πένθος, β) προανακριτική διαδικασία και γ) παραβίαση τεκμηρίου αθωότητας, η 297/2015 απόφαση για α) προστασία ανηλίκων, β) βία και γ) προσήκουσα σήμανση κ.λ.π.

12 αποφάσεις (στο σύνολο των 209 αποφάσεων), όλες κυρωτικές, που αφορούν τέσσερα θέματα, με τις οποίες έχει επιβληθεί μία διοικητική κύρωση για τέσσερις παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας π.χ. η 183/2015 απόφαση για α) φυσιογνωμία προγράμματος, β) υποβάθμιση προγράμματος, γ) τοποθέτηση προϊόντος και δ) προσήκουσα σήμανση, η 243/2015 απόφαση για α) παράνομη διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών, β) υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου, γ) προστασία ανηλίκων και δ) προσήκουσα σήμανση, η 287/2015 απόφαση για α) παράνομη μεταβολή φυσιογνωμίας προγράμματος, β) υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου, γ) υποβάθμιση προγράμματος και δ) σήμανση τηλεπώλησης, κ.λ.π.

4 αποφάσεις (στο σύνολο των 209 αποφάσεων), όλες κυρωτικές, που αφορούν πέντε θέματα, με τις οποίες έχει επιβληθεί μία διοικητική κύρωση για πέντε παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας π.χ. η 248/2015 απόφαση για α) προβολή βίας, β) μετάδοση ανακριβών γεγονότων ως αληθών, γ) παραβίαση τεκμηρίου αθωότητας, δ) προανακριτική διαδικασία και ε) πρόκληση πόνου-προσωπικό πένθος, η 346/2015 απόφαση για α) παράνομη αλλαγή φυσιογνωμίας προγράμματος, β) συγκεκαλυμμένη διαφήμιση, γ) αστροπροβλέψεις, μέντιουμ, χαρτομαντείες, δ) προστασία ελληνικής γλώσσας και ε) προστασία ανηλίκων, κ.λ.π.

1 απόφαση (στο σύνολο των 209 αποφάσεων), κυρωτική, που αφορά έξι θέματα, με την οποία έχει επιβληθεί μία διοικητική κύρωση για έξι παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας: η 33/2015 απόφαση για α) παράνομη διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών, β) χορηγία σε ενημερωτική εκπομπή, γ) υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου, δ) προσήκουσα σήμανση, ε) συγκεκαλυμμένη διαφήμιση και στ) προστασία ανηλίκων.

Όσον αφορά τους ραδιοφωνικούς σταθμούς:

17 αποφάσεις (στο σύνολο των 123 αποφάσεων), όλες κυρωτικές, που αφορούν δύο θέματα, με τις οποίες έχει επιβληθεί μία διοικητική κύρωση για δύο παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας π.χ. η 240/2015 απόφαση για α) διακοπή λειτουργίας και β) ανάκληση βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας, η 262/2015 απόφαση για α) συγκεκριμενισμένη διαφήμιση και β) για υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου και η 91/2015 απόφαση για α) συγκεκριμενισμένη διαφήμιση και β) μη αναγραφή/αναγγελία χρέωσης sms, κ.λ.π.

3 αποφάσεις (στο σύνολο των 123 αποφάσεων), όλες κυρωτικές, που αφορούν τρία θέματα, με τις οποίες έχει επιβληθεί μία διοικητική κύρωση για τρεις παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας: η 226/2015 απόφαση για α) αθέμιτη διακοπή ροής προγράμματος για διαφημίσεις, β) υπέρβαση χρόνου δικτύωσης και γ) για υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου, η 275/2015 απόφαση για α) προστασία ανηλίκων, β) βία και γ) προανακριτική διαδικασία και η 260/2015 απόφαση για α) προστασία ανηλίκων, β) προστασία ελληνικής γλώσσας και γ) υποβάθμιση προγράμματος.

2 αποφάσεις (στο σύνολο των 123 αποφάσεων), όλες κυρωτικές, που αφορούν τέσσερα θέματα, με τις οποίες έχει επιβληθεί μία διοικητική κύρωση για τέσσερις παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας: η 298/2015 απόφαση για α) έλλειψη αισθήματος ευθύνης, β) υποβάθμιση προγράμματος, γ) προστασία ελληνικής γλώσσας και δ) προστασία ανηλίκων και η 339/2015 απόφαση για α) τρομοκράτηση κοινού-επηρεασμό κοινής γνώμης, β) προστασία ελληνικής γλώσσας, γ) υποβάθμιση προγράμματος και δ) προστασία ανηλίκων.

1 απόφαση (στο σύνολο των 123 αποφάσεων), κυρωτική, που αφορά πέντε θέματα, με την οποία έχει επιβληθεί μία διοικητική κύρωση για πέντε παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας: η 303/2015 απόφαση για α) υποβάθμιση προγράμματος, β) δυσμενείς διακρίσεις, γ) προστασία αναφερομένων προσώπων, δ) προστασία ελληνικής γλώσσας και ε) προστασία ανηλίκων.

Οι τριακόσιες τριάντα δύο (**332**) αποφάσεις συγκροτούν τέσσερις κύριες κατηγορίες αποφάσεων, δηλαδή εγκρίσεις αιτήσεων, διοικητικές κυρώσεις, απορρίψεις αιτήσεων και

ανακλήσεις αποφάσεων (πίνακας 2). Περισσότερες από τις μισές αποφάσεις αφορούν κυρώσεις, δηλαδή 206 αποφάσεις στο σύνολο των 332 αποφάσεων, ποσοστό 62,05%, αφορά κυρώσεις (κυρίως για τους τηλεοπτικούς σταθμούς, των οποίων οι κυρωτικές αποφάσεις αποτελούν το 44,88% του συνόλου των εκδοθεισών αποφάσεων), ποσοστό 23,19% αφορά εγκρίσεις αιτήσεων, ποσοστό 11,75% αφορά απορρίψεις αιτήσεων και ποσοστό 3,01% αφορά ανακλήσεις αποφάσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ-ΚΥΡΩΣΕΙΣ-ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ-ΑΝΑΚΛΗΣΕΙΣ) 2015

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΑ
ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	38	39	77
ΚΥΡΩΣΕΙΣ	149	57	206
ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ	19	20	39
ΑΝΑΚΛΗΣΕΙΣ	3	7	10
ΣΥΝΟΛΑ	209	123	332

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Ρ.

Οι 332 αποφάσεις παρουσιάζονται αναλυτικά κατά κατηγορία και μέσο στον πίνακα 3 που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ (ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ-ΚΥΡΩΣΕΙΣ-ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ-ΑΝΑΚΛΗΣΕΙΣ) 2015 (ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΑ
ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ			
Δεκτή αίτηση αλλαγής φυσιογνωμίας	1	3	4
Δεκτή αίτηση θεραπείας	2	6	8
Δεκτή αίτηση δικτύωσης	5	13	18
Δεκτή αίτηση χορήγησης βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας	-	4	4
Δεκτή λειτουργία κατ' εφαρμογή δικαστικής απόφασης	-	1	1
Έγκριση μεταβίβασης/αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	4	10	14
Έγκριση μετάδοσης μέσω δορυφόρου	5	-	5
Έγκριση περιεχομένου προγράμματος για μετάδοση του μέσω ευρυζωνικού δικτύου	15	-	15
Εν μέρει δεκτή αίτηση θεραπείας	6	2	8
Σύνολο	38	39	77
ΚΥΡΩΣΕΙΣ			
Διακοπή λειτουργίας σταθμού	1	5	6

Πρόστιμο	92	38	130
Σύσταση	56	14	70
Σύνολο	149	57	206
ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ			
Απόρριψη αίτησης ανάκλησης βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας	-	1	1
Απόρριψη αίτησης για έγκριση μεταβίβασης/αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	3	1	4
Απόρριψη αίτησης θεραπείας	16	16	32
Απόρριψη αίτησης χορήγησης βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας	-	2	2
Σύνολο	19	20	39
ΑΝΑΚΛΗΣΕΙΣ			
Ανάκληση απόφασης	1	1	2
Ανάκληση δικτύωσης-λύση δικτύωσης	2	6	8
Σύνολο	3	7	10
ΣΥΝΟΛΑ	209	123	332

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Ρ.

Όσον αφορά τις αποφάσεις για τους **τηλεοπτικούς σταθμούς** :

Στο σύνολο των 209 αποφάσεων για τους τηλεοπτικούς σταθμούς κυριαρχεί η κατηγορία των κυρωτικών αποφάσεων με 149 αποφάσεις και ποσοστό 71,29%. Ειδικότερα οι χρηματικές κυρώσεις, δηλαδή τα *πρόστιμα* καταλαμβάνουν την πρώτη θέση με ποσοστό 44,02% (στο σύνολο των 209 αποφάσεων), και ακολουθούν οι *συστάσεις* στη δεύτερη θέση με ποσοστό 26,79% (στο σύνολο των 209 αποφάσεων). Ξεχωρίζουν επίσης από την κατηγορία των απορριπτικών αποφάσεων η *απόρριψη αίτησης θεραπείας* με ποσοστό 7,66% (στο σύνολο των 209 αποφάσεων) και από την κατηγορία των εγκρίσεων η *έγκριση περιεχομένου προγράμματος για μετάδοσή του μέσω ευρυζωνικού δικτύου* με ποσοστό 7,18% (στο σύνολο των 209 αποφάσεων).

Όσον αφορά τις αποφάσεις για τους **ραδιοφωνικούς σταθμούς** :

Στο σύνολο των 123 αποφάσεων για τους ραδιοφωνικούς σταθμούς κυριαρχεί η κατηγορία των κυρωτικών αποφάσεων με 57 αποφάσεις και ποσοστό 46,34% και ειδικότερα οι χρηματικές κυρώσεις, δηλαδή τα *πρόστιμα* που καταλαμβάνουν την πρώτη θέση με ποσοστό 30,89% (στο σύνολο των 123 αποφάσεων). Ακολουθούν από την κατηγορία των απορρίψεων η *απόρριψη αίτησης θεραπείας* με ποσοστό 13,01% (στο σύνολο των 123 αποφάσεων) και από την κατηγορία των κυρώσεων η *σύσταση* με ποσοστό 11,38% (στο σύνολο των 123 αποφάσεων).

Οι διακόσιες έξι (206) κυρωτικές αποφάσεις τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών, οι οποίες αποτελούν ποσοστό 62,05% στο σύνολο των τριακοσίων τριάντα δύο (332) εκδοθεισών αποφάσεων, παρατίθενται αναλυτικά κατά μέσο και είδος παράβασης στον πίνακα 4 που ακολουθεί.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 4. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΥΡΩΤΙΚΕΣ 2015
ΚΥΡΩΣΕΙΣ**

	ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΑ
Οριστική διακοπή λειτουργίας σταθμού			
Αίτηση διακοπής λειτουργίας	1	5	6
Για τεχνικά θέματα	-	-	-
Για διαπιστωμένη μη λειτουργία του σταθμού	-	-	-
Άλλο	-	-	-
Σύνολο	1	5	6
Σύσταση			
Για διαφήμιση/τηλεπώληση/χορηγία/τοποθέτηση προϊόντος	7	2	9
Για μη υποβολή εκζητηθέντων στοιχείων	2	5	7
Για περιεχόμενο εκπομπής	33	-	33
Για τεχνικά θέματα	12	6	18
Άλλο	2	1	3
Σύνολο	56	14	70
Πρόστιμο			
Για διαφήμιση/τηλεπώληση/χορηγία/τοποθέτηση προϊόντος	24	18	42
Για μη υποβολή εκζητηθέντων στοιχείων	3	3	6
Για περιεχόμενο εκπομπής	51	9	60
Για τεχνικά θέματα	14	8	22
Άλλο	-	-	-
Σύνολο	92	38	130
ΣΥΝΟΛΑ	149	57	206

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Ρ.

Όσον αφορά τις κυρωτικές αποφάσεις για τους **τηλεοπτικούς σταθμούς** :

Στο σύνολο των 149 κυρωτικών αποφάσεων για τους τηλεοπτικούς σταθμούς κυριαρχούν τα πρόστιμα για ζητήματα *περιεχομένου εκπομπής* με 51 αποφάσεις και ποσοστό 34,23%, ακολουθούν οι συστάσεις για ζητήματα *περιεχομένου εκπομπής* σε ποσοστό 22,15% (στο σύνολο

των 149 αποφάσεων) και έπονται τα πρόστιμα για διαφήμιση/τηλεπώληση/χορηγία/τοποθέτηση προϊόντος με ποσοστό 16,11% (στο σύνολο των 149 αποφάσεων).

Όσον αφορά τις κυρωτικές αποφάσεις για τους **ραδιοφωνικούς σταθμούς** :

Στο σύνολο των 57 κυρωτικών αποφάσεων για τους ραδιοφωνικούς σταθμούς κυριαρχούν στην πρώτη θέση τα πρόστιμα για διαφήμιση/τηλεπώληση/χορηγία/τοποθέτηση προϊόντος με 18 αποφάσεις και ποσοστό 31,58% ενώ ακολουθούν τα πρόστιμα για ζητήματα περιεχομένου εκπομπής σε ποσοστό 15,79% (στο σύνολο των 57 αποφάσεων) και τα πρόστιμα για τεχνικά θέματα σε ποσοστό 14,04% (στο σύνολο των 57 αποφάσεων).

Οι κυρωτικές αποφάσεις των προστίμων αφορούν κυρίως παραβάσεις των τηλεοπτικών σταθμών, ιδίως για ζητήματα περιεχομένου εκπομπής και παραβάσεις σχετικές με τις οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις (διαφήμιση, τηλεπώληση, χορηγία και τοποθέτηση προϊόντος). Ειδικότερα, όπως παρουσιάζονται στον πίνακα 5 που ακολουθεί, αφορούν κυρίως παράνομη διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών, παραπλάνηση κοινού, υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου, προβολή τυχερού παιγνίου σε ζώνη ανηλίκων, παραβίαση τήρησης κανόνων πολιτικής πολυφωνίας και προστασία ανηλίκων. Στους ραδιοφωνικούς σταθμούς οι κυρωτικές αποφάσεις των προστίμων για ζητήματα περιεχομένου αφορούν κυρίως περιπτώσεις συγκεκαλυμμένης διαφήμισης και χορηγίας δελτίων ειδήσεων-εκπομπών.

Σε αυτό το σημείο υπενθυμίζεται ότι, αρκετές αποφάσεις του πίνακα 5 αφορούν ταυτόχρονα δύο, τρεις, τέσσερις, πέντε ή και έξι παραβάσεις⁴.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ 2015

ΘΕΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ
Αστροπροβλέψεις-μέντιουμ- χαρτομαντείες	1	-
Βία	4	-
Έλλειψη αισθήματος ευθύνης	-	1
Μετάδοση ανακριβών γεγονότων ως αληθών	3	-
Μη αναγραφή/αναγγελία χρέωσης	1	-

⁴ Οι περιπτώσεις του 2^{ου}, τρίτου, τέταρτου κ.λ.π. θέματος δεν καλύπτονται από τον πίνακα 5, γιατί η κάθε απόφαση μετράται μία φορά.

SMS		
Παραβίαση αντικειμενικής και ισομερούς ενημέρωσης	1	-
Παραβίαση τεκμηρίου αθωότητος	1	-
Παραβίαση τήρησης κανόνων πολιτικής πολυφωνίας	8	-
Παράνομη διαφήμιση	1	-
Παράνομη διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών	11	-
Παραπλάνηση κοινού	10	1
Προβολή τυχερού παιγνίου σε ζώνη ανηλίκων	8	-
Πρόκληση μίσους	1	-
Προσβολή ανθρώπινης αξίας και τιμής	2	-
Προσβολή προσωπικότητας	1	-
Προστασία ανηλίκων	7	3
Προστασία δικαιώματος διαφορετικών απόψεων	-	1
Προστασία ελληνικής γλώσσας	1	1
Συγκεκριαλυμένη διαφήμιση	1	10
Τοποθέτηση προϊόντος	1	-
Τρομοκράτηση κοινού/επηρεασμός κοινής γνώμης	-	1
Υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου	9	3
Υποβάθμιση προγράμματος	2	1
Χορηγία δελτίων ειδήσεων- εκπομπών	1	8
ΣΥΝΟΛΟ	75	30

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Ρ

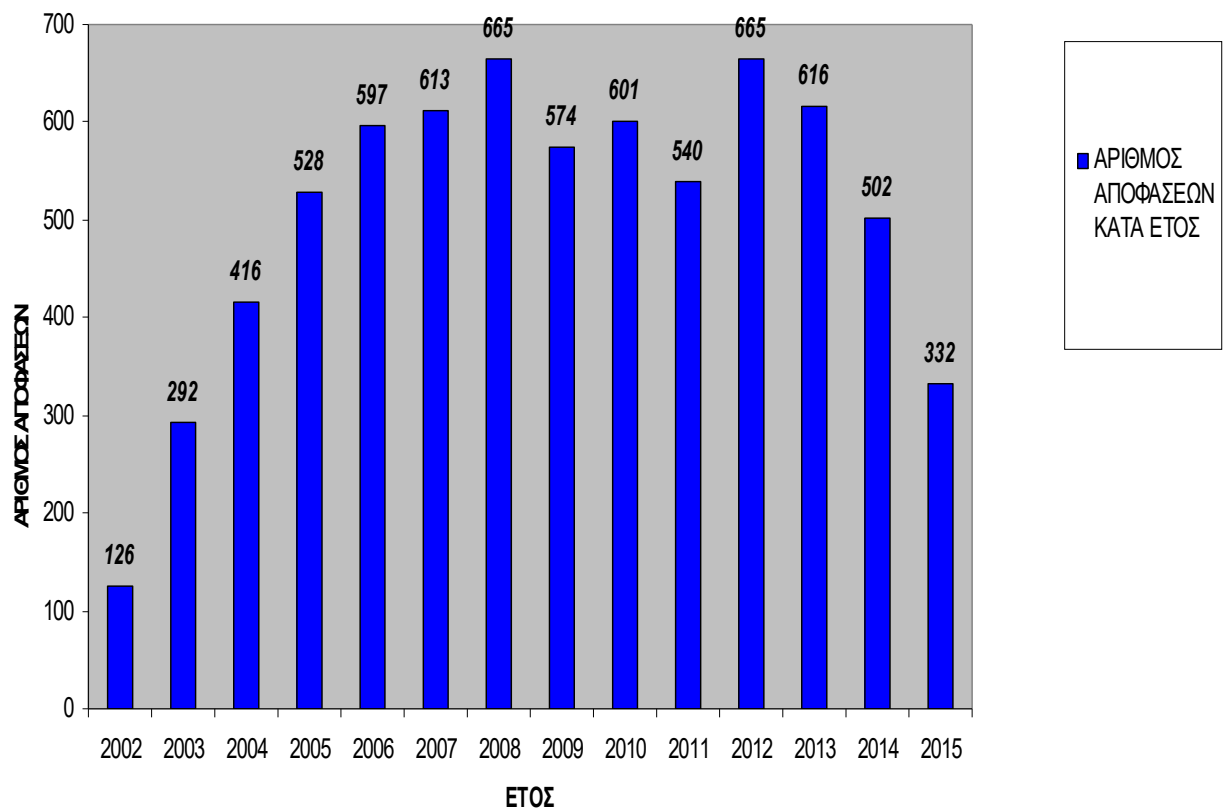
Το συνολικό ποσόν των επιβληθέντων προστίμων του έτους 2015 ανέρχεται στα 2.464.000 ευρώ, από τα οποία 2.340.000 ευρώ έχουν επιβληθεί σε τηλεοπτικούς σταθμούς και 124.000 ευρώ σε ραδιοφωνικούς σταθμούς.

Αποφάσεις και κυρώσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης διαχρονικά.

Οι αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης διαχρονικά από το έτος 2002 ως και το έτος 2015 απεικονίζονται στο διάγραμμα 2⁵ ενώ τα ποσά των χρηματικών κυρώσεων (προστίμων) στο διάγραμμα 3.

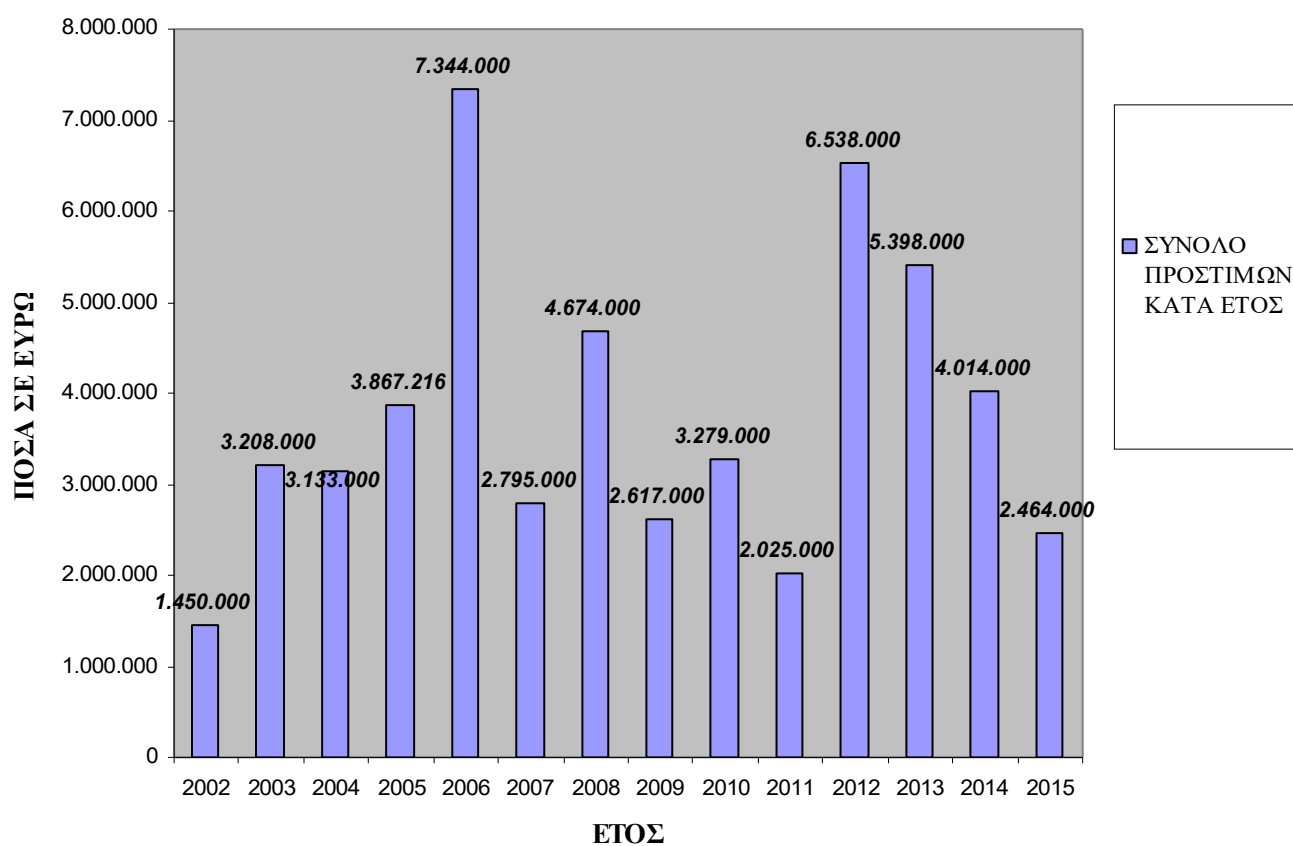
⁵ Δεν περιλαμβάνονται οι βεβαιώσεις νομίμου λειτουργίας των ετών 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 και 2013.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 2002-2015

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Ρ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. ΕΠΒΛΗΘΕΝΤΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ 2002-2015

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Ρ

III. Ενδεικτικές αποφάσεις του ΕΣΡ για κρίσιμα ζητήματα

Παρακάτω παρουσιάζεται ενδεικτικά το σκεπτικό αντιπροσωπευτικών ανά μέσο και ανά θέμα αποφάσεων, που αφορούν το Τμήμα Ποιότητας Προγράμματος και εκδόθηκαν από το Ε.Σ.Ρ. εντός του έτους 2015:

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

1. Αποφάσεις του ΕΣΡ που αναφέρονται στην **προβολή παιγνίων**.

α) Το ΕΣΡ απασχόλησε η εκπομπή *«CALL AND WIN»* που μεταδόθηκε την 23.10.2014 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο *«EPSILON TV»* σχετικά με τον τρόπο προβολής τηλεοπτικού τυχερού παιγνίου.

Το ΕΣΡ εξέδωσε την η **υπ' αριθμ. 48/09.02.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι *«Πρόκειται περί τυχερού τηλεοπτικού παιχνιδιού το οποίο προβλήθηκε μετά την υποβολή από τον πάροχο του παιγνίου της κατά το άρθρο 53 παρ. 6 του Νόμου 4002/2011 υπεύθυνης δήλωσης περί αποδοχής των γενικών αρχών και κανόνων διεξαγωγής των τυχερών παιγνίων που έχουν οριστεί με την υπ' αριθμ. 93/2/28.1.2014 απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, με την οποία καθορίστηκαν οι γενικές αρχές και κανόνες διεξαγωγής των τυχερών παιγνίων που διεξάγονται δια των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μέσων. Επομένως το παιχνίδι προβάλλεται νομίμως και απομένει ο έλεγχος αν κατά την προβολή του τηρούνται οι όροι της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας. Οι συμμετέχοντες στο τηλεπαιχνίδι αποβλέπουν στην κατάκτηση χρηματικού επάθλου. Όμως, η επιλογή των τυχερών παικτών γίνεται κατά τρόπο αθέατο μεταξύ των συμμετεχόντων οι οποίοι επιλέγονται από την εταιρεία παραγωγής του παιγνίου. Η επιτυχία δεν εξαρτάται από τις δεξιότητες των συμμετεχόντων, αλλά από τις επιλογές των παραγόντων της εκπομπής. Πρέπει να σημειωθεί ότι γίνεται επικοινωνία με μια κλήση από τις 5.000 που πραγματοποιούνται με αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη δαπάνη των παικτών και την εκμετάλλευση αυτών.*

Όμως πλέον τούτου το εν λόγω τυχερό τηλεπαιχνίδι προβλήθηκε κατά το χρονικό διάστημα από την 19η .10.2014 έως την 23η .10.2014 με την ένδειξη: «κατάλληλο επιθυμητή η γονική συναίνεση» κατά τις πρωινές και τις μεσημεριανές ώρες τις καθημερινές και τις απογευματινές ώρες τα σαββατοκύριακα, σε χρονική επομένως ζώνη προγράμματος που συνηθίζουν να

παρακολουθούν τηλεόραση και οι ανήλικοι τηλεθεατές. Κατά τη διάταξη όμως του άρθρου 33 παρ. 1 Ν 4002, απαγορεύεται απολύτως η πρόσβαση των ανηλίκων σε τυχερά παίγνια. Το άρθρο αυτό αναφέρεται σε όλα τα τυχερά παίγνια, επομένως και στα προβαλλόμενα από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Το γεγονός εξάλλου ότι τα ραδιοτηλεοπτικά τυχερά παίγνια δεν αναφέρονται ρητά στο άρθρο 26 παρ. 1 του Ν 4002/2011 οφείλεται προφανώς σε νομοτεχνική ατέλεια. Ο νόμος περιέχει στο άρθρο 53 ρυθμίσεις για τη συγκεκριμένη κατηγορία τυχερών παιγνίων και είναι σαφές ότι τα τελευταία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Στο άρθρο 26 παρ. 2 αναφέρονται περιοριστικώς τα τυχερά παίγνια που εξαιρούνται της εφαρμογής των κανόνων του, χωρίς να διαλαμβάνονται σε αυτά και τα προβαλλόμενα από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα τυχερά παίγνια. Άλλωστε και για τα τυχερά εκείνα παίγνια που ρυθμίζονται από ειδικότερα νομοθετήματα ισχύει η ίδια ως άνω απαγόρευση πρόσβασης των ανηλίκων στους χώρους όπου αυτά πραγματοποιούνται (άρθρο 3 παρ. 10 Ν 2206/1994 για τα καζίνο). Δεν συνάγεται επομένως από πουθενά το συμπέρασμα ότι ο νομοθέτης ήθελε να εισάγει ευνοϊκότερους όρους για τα ραδιοτηλεοπτικώς προβαλλόμενα τυχερά παίγνια σε σχέση με τις υπόλοιπες κατηγορίες τυχερών παιγνίων. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο από την στιγμή που η αμεσότητα και ευρύτατη διείσδυση των ραδιοτηλεοπτικών μέσων συνεπάγεται πολύ μεγαλύτερους κινδύνους για τους ανηλίκους σε σχέση με τα τυχερά παίγνια από εκείνους τους οποίους εγκυμονούν άλλες μορφές τυχερών παιγνίων. Άκρως αποκαλυπτική ως προς αυτό είναι η από 7 Οκτωβρίου 2014 Εισήγηση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων προς το Υπουργείο Οικονομικών, στην οποία επισημαίνονται οι κίνδυνοι για τους ανηλίκους από τη μετάδοση τυχερών παιγνίων δια του ραδιοφώνου και της τηλεοράσεως.

Ανεξαρτήτως όμως τούτων, η ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία απαγορεύει τη μετάδοση, σε ώρες που παρακολουθούν τηλεόραση οι ανήλικοι, προγραμμάτων που μπορούν να έχουν αρνητική επίπτωση στην ηθική και πνευματική τους ανάπτυξη. Όπως όμως είναι γνωστό, τα τυχερά παίγνια εγκυμονούν κινδύνους εξάρτησης των πολιτών και ιδίως των πλέον ευαίσθητων πληθυσμιακών ομάδων, ενώ καλλιεργούν παράλληλα την προσδοκία του εύκολου και άκοπου κέρδους. Οι κίνδυνοι αυτοί είναι πολύ μεγαλύτεροι για τους ανηλίκους και πολλαπλασιάζονται όσον αφορά τα ραδιοτηλεοπτικώς προβαλλόμενα τυχερά παίγνια, λόγω της ευκολίας συμμετοχής σε αυτά δια απλής τηλεφωνικής κλήσεως. Το συμπέρασμα αυτό επικυρώνεται και από την ανωτέρω αναφερθείσα Εισήγηση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων προς το Υπουργείο Οικονομικών. Προκύπτει επίσης σαφώς και από την από 14 Ιουλίου 2014 Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ L214/38). Στο παραπάνω κείμενο τονίζονται οι ιδιαίτεροι κίνδυνοι

που συνεπάγεται για τους ανηλίκους ακόμα και η απλή επαφή τους με εμπορικές ανακοινώσεις που αφορούν σε υπηρεσίες τυχερών παιγνίων σε απευθείας σύνδεση. Οι κίνδυνοι αυτοί ασφαλώς μεγεθύνονται, όταν πρόκειται για την προβολή αυτούσιων εκπομπών τυχερών παιγνίων από τα τηλεοπτικά μέσα σε ζώνες προγράμματος που συνηθίζουν να παρακολουθούν τηλεόραση οι ανήλικοι. Εξάλλου, η ανωνυμία της τηλεφωνικής συμμετοχής στα ραδιοτηλεοπτικά τυχερά παίγνια καθιστά ουσιαστικά ανέφικτο τον αποτελεσματικό αποκλεισμό των ανηλίκων από αυτήν την κατηγορία παιγνίων. Ακόμα όμως και αν υποτίθετο ότι κάτι τέτοιο ήταν τεχνικά εφικτό, είναι αναμφισβήτητο ότι ακόμα και η απλή επαφή των ανηλίκων με τα τυχερά παίγνια μέσω της τηλεοπτικής προβολής τους ενέχει τον κίνδυνο εξοικείωσης με ένα οικονομικό πρότυπο που μπορεί κατά την ενηλικίωση να τους προκαλέσει αρνητικές συνέπειες οδηγώντας τους στον εθισμό και την κατασπατάληση χρημάτων. Όπως εξάλλου προκύπτει από την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος, η παρουσίαση του παιγνίου γίνεται με τρόπο που ουσιαστικά ενθαρρύνει την πολλαπλή τηλεφωνική συμμετοχή μέσω σχετικών προφορικών αναφορών και την εμφάνιση επαναλαμβανόμενων ενδείξεων αντίστροφης μέτρησης. Παράλληλα, γίνεται επιδεικτική προβολή χαρτονομισμάτων και επισημαίνεται η σημασία κατάκτησης του επάθλου και το τι μπορεί αυτό να σημαίνει για τον τυχερό νικητή. Ταυτόχρονα, αναβοσβήνει και στριφογυρίζει η ένδειξη του προσφερόμενου χρηματικού επάθλου συνοδευόμενη από θαυμαστικά. Επίσης, εμφανίζονται ενδείξεις με το σήμα του ευρώ και αναγράφονται τα κάτωθι μηνύματα: «ΤΩΡΑ Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ», «ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ», «ΣΟΥΠΕΡ ΕΥΚΑΙΡΙΑ», «ΜΗΝ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΠΕΤΕ», «ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΚΕΡΔΗ», «ΤΩΡΑ», «ΘΕΛΟΥΜΕ ΤΟΝ ΝΙΚΗΤΗ». Με τον τρόπο αυτό, το μήνυμα το οποίο λαμβάνουν τελικά οι ανήλικοι τηλεθεατές είναι αυτό του άκοπου πλουτισμού και της επιτυχίας μέσω της απλής συμμετοχής τους στα τυχερά παίγνια, με συνέπεια τη σοβαρή βλάβη στην ηθική και πνευματική ανάπτυξή τους.

Επομένως, το υπό κρίση τηλεπαιχνίδι ως τυχερό και εντεύθεν ακατάλληλο για ανηλίκους κατά τα ανωτέρω περιγραφέντα έπρεπε να προβληθεί με την προσήκουσα σήμανση και πάντως μετά την 00:30 έως τις 06:00 ώρας.

Πλέον τούτων, παρατηρείται ότι σε κάθε αναγραμματισμό εμφανίζονται επανειλημμένως ενδείξεις αντίστροφης μέτρησης. Η εμφάνιση ρολογιού αντίστροφης μέτρησης καλλιεργεί την εντύπωση στον μέσο τηλεθεατή ότι σηματοδοτεί τη λήξη του χρόνου συμμετοχής στον εκάστοτε προβαλλόμενο αναγραμματισμό, ωθώντας άρα τους ενδιαφερόμενους να σπεύσουν να καταγράψουν την τηλεφωνική συμμετοχή τους στο παιχνίδι. Όμως, στις επίμαχες προβολές και μετά την εμφάνιση

της πρώτης αντίστροφης μέτρησης είτε ο χρόνος απλά ανανεώνεται είτε υπάρχει συνέχεια του παιχνιδιού χωρίς άμεση επιλογή καλούντος. Αυτό επαναλαμβάνεται και σε κάθε περίπτωση που εκκινεί νέος γύρος, λόγω λανθασμένης απάντησης του γρίφου από τον κληρωθέντα τηλεθεατή. Ενίοτε μάλιστα ο χρόνος αντίστροφης μέτρησης ανανεώνεται παραπάνω από μία φορά, πριν υπάρξει ανάδειξη τηλεθεατή για ζωντανή συνομιλία με τον παρουσιαστή του παιχνιδιού. Η εμφάνιση αυτή των επαναλαμβανόμενων αντίστροφων μετρήσεων χωρίς άμεση επιλογή καλούντος παραπλανά τους τηλεθεατές, καλλιεργώντας τους ψευδώς την εντύπωση της πίεσης χρόνου και άρα της ανάγκης άμεσης κλήσεως της εμφανιζόμενης γραμμής υψηλής χρέωσης για συμμετοχή στο παίγνιο. Σημειώνεται περαιτέρω ότι είκοσι περίπου λεπτά πριν τη λήξη του μεσημεριανού παιχνιδιού της 20ης Οκτωβρίου 2014 εμφανίζεται στο μέσο της οθόνης η ένδειξη ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΕ ΛΙΓΟ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ. Πρόκειται για ένδειξη που γεννά στον μέσο τηλεθεατή την παραπλανητική εντύπωση ότι επίκειται η άμεση λήξη του παιχνιδιού, ενώ υπάρχει ακόμα ένα περίπου εικοσάλεπτο συμμετοχών. Επομένως παραπλανούνται οι τηλεθεατές ως προς τους όρους συμμετοχής στο τηλεπαιχνίδι και τα χρονικά περιθώρια του κάθε γύρου.

Πλέον τούτων, από την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος, προκύπτουν τα εξής:

- Εκπομπή 20ης Οκτωβρίου 2014 (μεσημέρι): Στον τρίτο αναγραμματισμό, δίνεται η βοήθεια ότι η λέξη ξεκινάει από Κ και ότι το τρίτο γράμμα από το τέλος είναι το Ε. Ο βοήθεια όμως αυτή χάνεται στη συνέχεια από την οθόνη και περνάει μόνο κατά περιόδους σε κυλιόμενη κλίμακα με μικρούς χαρακτήρες. Προτείνεται από τηλεθεατή η απάντηση ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ που είναι σωστή βάσει των στοιχείων που είναι ορατά στην οθόνη, αλλά η οποία αποκλείεται λόγω της βοήθειας που έχει ήδη δοθεί.

- Εκπομπή 21ης Οκτωβρίου 2014 (πρωί): Στον τέταρτο αναγραμματισμό, δίνεται η βοήθεια ότι η λέξη ξεκινάει από Δ. Ο βοήθεια όμως αυτή χάνεται στη συνέχεια από την οθόνη και περνάει μόνο κατά περιόδους σε κυλιόμενη κλίμακα με μικρούς χαρακτήρες. Προτείνεται από τηλεθεατή η απάντηση ΥΔΡΟΦΟΡΟΣ που είναι σωστή βάσει των στοιχείων που είναι ορατά στην οθόνη, αλλά η οποία αποκλείεται λόγω της βοήθειας που έχει ήδη δοθεί.

– Εκπομπή 22ης Οκτωβρίου 2014 (μεσημέρι): Στον τρίτο αναγραμματισμό, δίνεται η βοήθεια ότι η λέξη ξεκινάει από Σ. Ο βοήθεια όμως αυτή χάνεται στη συνέχεια από την οθόνη και περνάει μόνο κατά περιόδους σε κυλιόμενη κλίμακα με μικρούς χαρακτήρες. Προτείνεται από τηλεθεατή η απάντηση ΤΣΑΓΑΝΟ που είναι σωστές βάσει των στοιχείων που είναι σταθερά ορατά στην οθόνη, αλλά η οποία αποκλείεται λόγω της βοήθειας που έχει ήδη δοθεί.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, τηλεθεατές που προφανώς άρχισαν να παρακολουθούν την εκπομπή στην πορεία της και που ευλόγως επομένως αγνοούσαν τη μη σταθερώς ορατή στην οθόνη βοήθεια της παραγωγής χρεώθηκαν προτείνοντας απαντήσεις οι οποίες απορρίφθηκαν ως λανθασμένες βάσει στοιχείων που τους ήταν άγνωστα βάσει των όσων εμφανίζονταν στην οθόνη κατά την στιγμή της συνομιλίας τους με την παρουσιάστρια του παιχνιού. Οι συγκεκριμένοι τηλεθεατές παραπλανήθηκαν επομένως λόγω της παράλειψης του παιχνιού να εμφανίζει συνεχώς στην οθόνη τις βοήθειες που αποκλείουν τις πιθανές εναλλακτικές απαντήσεις.»

Το ΕΣΡ επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **100.000 ευρώ**.

Αντιστοίχου περιεχομένου είναι δεκάδες ακόμα αποφάσεις, που αφορούν στα τυχερά παίγνια CALL AND WIN και PUZZLE TV.

β) Το ΕΣΡ απασχόλησε η εκπομπή «**TV QUIZ**» που μεταδόθηκε την 3-4.05.2014 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**ANTENNA TV**» σχετικά με τον τρόπο προβολής τηλεοπτικού μη τυχερού παιχνιού.

Το ΕΣΡ εξέδωσε την η **υπ' αριθμ. 92/02.03.2015** απόφασή του, η οποία έκρινε ότι «Στις εκπομπές, σε κάθε αναγραμματισμό εμφανίζονται επανειλημμένως ρολόγια αντίστροφης μέτρησης χρόνου. Μόνο το τελευταίο από τα ρολόγια αυτά σηματοδοτεί τη λήξη του χρόνου συμμετοχής στο παίγνιο, ενώ στα υπόλοιπα ο χρόνος απλά ανανεώνεται κατά την κρίση της παραγωγής χωρίς να είναι σαφές τι ακριβώς εξυπηρετεί η εμφάνιση της αντίστροφης μέτρησης. Η εμφάνιση ρολογιών αντίστροφης μέτρησης πιθανόν δημιουργεί τη λανθασμένη εντύπωση σε ένα τμήμα του τηλεοπτικού κοινού ότι σηματοδοτεί τη λήξη του χρόνου συμμετοχής στον εκάστοτε προβαλλόμενο αναγραμματισμό, ωθώντας τους ενδιαφερόμενους τηλεθεατές να σπεύσουν να καταγράψουν την τηλεφωνική συμμετοχή τους στο παιχνίδι. Όπως όμως έχει επισημανθεί, αυτό ισχύει μόνο για το τελευταίο από τα περισσότερα ρολόγια αντίστροφης μέτρησης που εμφανίζονται στον κάθε αναγραμματισμό. Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις, ο χρόνος απλά ανανεώνεται μέχρι να αποφασίσει τελικά η παραγωγή να εκκινήσει την τελική αντίστροφη μέτρηση.

Πλέον τούτων, δεν γίνεται καμιά αναφορά στον συγκεκριμένο ιστότοπο, όπου είναι αναρτημένοι οι αναλυτικοί όροι του παιχνιδιού. Σημειωτέον περαιτέρω ότι για την ανεύρεση των όρων αυτών απαιτείται έρευνα της ιστοσελίδας του σταθμού, στην υποενότητα «χρήσιμα» με ειδικότερη αναζήτηση στην επιλογή «διαγωνισμοί». Είναι ιδιαίτερα αμφίβολο αν ο μέσος τηλεθεατής έχει την

τεχνική ικανότητα να προβεί σε αντίστοιχη έρευνα, ώστε να πληροφορηθεί τους όρους του παιγνίου.

Επίσης, οι όροι του παιχνιδιού ως προς τον τρόπο κατάκτησης του προσφερόμενου επάθλου αναφέρονται μόνο στην αρχή και στη μέση της κάθε εκπομπής από τον παρουσιαστή του προγράμματος. Σε όλη την υπόλοιπη διάρκεια του παιγνίου, ο παρουσιαστής αναφέρεται γενικά σε νικητές που θα προκύψουν αξιοκρατικά και χωρίς κλήρωση από μια απλή και πολύ γρήγορη διαδικασία. Δεν εξηγεί σαφώς ότι η κατάκτηση του επάθλου γίνεται με βάση την καταγραφή της ταχύτητας ανταπόκρισης των καλούντων σε ένα ηχητικό ερέθισμα (πληκτρολόγηση του αριθμού που ανακοινώνεται στον καλούντα). Επομένως, ένα τμήμα του τηλεοπτικού κοινού πιθανόν αποφασίζει να συμμετάσχει τηλεφωνικά στην εκπομπή και άρα να χρεωθεί το αντίστοιχο αυξημένο τηλεφωνικό τέλος μη γνωρίζοντας την ουσιώδη πληροφορία ότι η κατάκτηση του επάθλου εξαρτάται τελικά από την ταχύτητα ανταπόκρισης του καλούντος σε ένα ακουστικό ερέθισμα. Επομένως παραπλανιούνται οι τηλεθεατές και ως προς τους όρους συμμετοχής στο τηλεπαιχνίδι».

Το ΕΣΡ επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **80.000 ευρώ**.

Όμοιου περιεχομένου είναι και η απόφαση **υπ'αριθμ. 271/30.07.2015** του **ΕΣΡ**.

2. Αποφάσεις του ΕΣΡ που αναφέρονται στην προστασία ανηλίκων, προβολή σκηνών βίας, προσβολή τεκμηρίου αθωότητας κατηγορουμένου, δημοσιοποίηση στοιχείων της ποινικής διαδικασίας, προβολή φωτογραφιών και πλάνων του θύματος, προβολή αμοντάριστων πλάνων συγγενών κατηγορουμένων, λήψη συνέντευξης από μη νηφάλιο πρόσωπο/παρέμβαση σε πόνο, προβολή αμοντάριστων πλάνων προσαγωγής στις ανακριτικές αρχές.

α) Το ΕΣΡ απασχόλησαν τα κεντρικά δελτία ειδήσεων που μεταδόθηκαν την 4-6/05/2015 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**STAR CHANNEL**» του Νομού Αττικής. Σημειώνεται ότι το ΕΣΡ έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν αυτεπαγγέλτου ελέγχου καθώς και καταγγελιών σχετικά με τη δημοσιογραφική κάλυψη υποθέσεως δολοφονίας ανήλικης αλλοδαπής με φερόμενο δράστη τον πατέρα της.

Το ΕΣΡ εξέδωσε την η **υπ'αριθμ. 292/17.09.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι:

«Ι. Σύμφωνα με τις συνταγματικές επιταγές, η τηλεόραση υπόκειται σε άμεσο κρατικό έλεγχο που αποσκοπεί μεταξύ άλλων στην προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας (**άρθρο 15 παρ. 2 Συντάγματος**). Οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί οφείλουν στο πλαίσιο αυτό να μη μεταδίδουν προγράμματα που ενδέχεται να θίξουν σοβαρά την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν σκηνές υπερβολικής βίας. Υποχρεούνται επίσης να μη μεταδίδουν σκηνές φυσικής και λεκτικής βίας στα ειδησεογραφικά τους προγράμματα, εκτός εάν αυτό είναι αναγκαίο για την πληροφόρηση του κοινού για ορισμένο γεγονός (**άρθρο 26 παρ. 4 ΠΔ 109/2010**). Ομοίου περιεχομένου απαγόρευση εισάγεται και με τους κανόνες του κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας, όσον αφορά τη μετάδοση σκηνών βίας και βάνανσης μεταχείρισης ανθρώπων χωρίς αυτό να είναι απολύτως απαραίτητο για την ευαισθητοποίηση του κοινού (**άρθρο 12 ΠΔ 77/2003**). Εξάλλου, όταν τα δελτία ειδήσεων περιέχουν σκηνές που μπορεί να είναι βλαπτικές για τους ανηλίκους θα πρέπει να εμφανίζεται το αντίστοιχο σύμβολο καταλληλότητας και να ενημερώνει ο παρουσιαστής προφορικά το κοινό τρία τουλάχιστον λεπτά πριν την προβολή των επίμαχων εικόνων (**άρθρο 4 παρ. 1 Υ.Α. 6138/17.03.2000**).

Στην προκειμένη περίπτωση, παρατηρείται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις ο σταθμός προβαίνει σε αναφορά των αποτρόπαιων λεπτομερειών των συνθηκών υπό τις οποίες φέρεται να έχασε τη ζωή του το τετράχρονο κοριτσάκι. Συγκεκριμένα:

- Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 02:30 της καταγραφής): Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι ο κατηγορούμενος τεμάχισε και έβρασε το πτώμα του παιδιού του.
 - Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 03:00-03:02 της καταγραφής): Σε ρεπορτάζ του σταθμού αναφέρεται ότι ο κατηγορούμενος τεμάχισε και έβρασε το παιδί του.
 - Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 14:34-14:37 της καταγραφής): Η παρουσιάστρια αναφέρει ότι ο κατηγορούμενος τεμάχισε και έβρασε το πτώμα του παιδιού του.
 - Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 05:55-06:00 της καταγραφής): Σε ρεπορτάζ του σταθμού αναφέρεται ότι ο κατηγορούμενος τεμάχισε το άψυχο σωματάκι της μικρής και στη συνέχεια μαγείρεψε τα μέλη του και τα πέταξε σε κάδους σκουπιδιών.
 - Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 14:30-10:34 της καταγραφής): Δημοσιογράφος του σταθμού αναφέρει ότι ο κατηγορούμενος τεμάχισε και έβρασε το σώμα της κόρης του (έχει προηγηθεί προειδοποίηση της παρουσιάστριας να απομακρυνθούν από την τηλεόραση τα παιδιά).
- Ασφαλώς, η περιγραφή ενός εγκλήματος που αφορά στη δολοφονία και τον τεμαχισμό ενός ανηλίκου κοριτσιού από τον ίδιο της τον πατέρα είναι από τη φύση της σοκαριστική για το σύνολο

του τηλεοπτικού κοινού και ιδίως για τις πλέον ευαίσθητες πληθυσμιακές ομάδες του. Είναι εξάλλου σαφές ότι ο εμπλεκόμενος τηλεοπτικός σταθμός υπείχε τη συνταγματική υποχρέωση να ενημερώσει το κοινό για ένα θέμα που ήταν αναμφισβήτητα γενικού ενδιαφέροντος και το οποίο απασχόλησε για αρκετό χρόνο την κοινή γνώμη. Εάν επομένως επιχειρούσε να εκπληρώσει το παραπάνω καθήκον του επιδεικνύοντας την απαραίτητη αυτοσυγκράτηση ως προς τις πλέον αποτρόπαιες περιγραφές των συνθηκών τέλεσης του καταλογιζόμενου στον κατηγορούμενο εγκλήματος, θα μπορούσε να υποστηριχτεί ότι αποσκοπούσε πράγματι στην ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του κοινού και ότι επομένως η αναγκαία σκληρότητα των περιγραφών του θα μπορούσε να του συγχωρεθεί.

Στην προκειμένη όμως περίπτωση, παρατηρείται ότι ο ελεγχόμενος σταθμός υπερέβη σε ορισμένες περιπτώσεις τα όσα ήταν απαραίτητα για την πλήρη ενημέρωση του κοινού για τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και τις συνθήκες τέλεσης του καταλογιζόμενου στον κατηγορούμενο εγκλήματος. Προχώρησε σε επαναλαμβανόμενη αναφορά των πλέον αποτρόπαιων και φρικιαστικών λεπτομερειών της υπόθεσης, περιγράφοντας τον τεμαχισμό και τον βρασμό του θύματος και τη μετέπειτα απόρριψη των μελών του στα απορρίμματα. Με την επιλογή του αυτή, ο σταθμός μετέφερε επομένως στο κοινό εικόνες ακραίας βίας και βάνανυσης μεταχείρισης ανθρώπου και μάλιστα σε ώρα που συνηθίζουν να παρακολουθούν τηλεόραση οι ανήλικοι. Με τον τρόπο αυτό, παραβίασε τις νόμιμες υποχρεώσεις του και έθεσε σε κίνδυνο την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανήλικων τηλεθεατών.

II. Κατά ρητή νομοθετική επιταγή, η αρχή ότι ο κατηγορούμενος τεκμαίρεται αθώος μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη του θα πρέπει να γίνεται σεβαστή από τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς χωρίς να προεξοφλείται το αποτέλεσμα της δίκης και χωρίς οι κατηγορούμενοι να αναφέρονται έστω και έμμεσα ως ένοχοι (**άρθρο 11 παρ. 1 ΠΔ 77/2013**).

Στην προκειμένη περίπτωση, παρατηρείται ότι σε ορισμένες φορές ο κατηγορούμενος αναφέρθηκε από τον σταθμό ως παιδοκτόνος. Σε άλλες περιπτώσεις, αναφέρθηκε ότι ο κατηγορούμενος δολοφόνησε το παιδί του. Αντίστοιχου περιεχομένου είναι και κάποιες από τις λεζάντες που προβάλλονται κατά τη μετάδοση των επίμαχων δελτίων ειδήσεων. Συγκεκριμένα:

- Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 02:20 της καταγραφής): Η παρουσιάστρια πληροφορεί το κοινό ότι ήταν ο ίδιος της ο πατέρας αυτός που σκότωσε την τετράχρονη κόρη του.
- Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 02:44-06:00 της καταγραφής): Προβάλλεται η λεζάντα **ΦΡΙΚΗ! Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΣΚΟΤΩΣΕ ΚΑΙ ΠΕΤΑΞΕ ΣΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΤΗΝ 4ΧΡΟΝΗ ANNY.**

- Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 06:25-10:59 της καταγραφής): Προβάλλεται η λεζάντα ΠΑΓΩΣΕ ΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΥΓΕΡΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΗΣ 4ΧΡΟΝΗΣ.
- Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 10:59-15:06 της καταγραφής): Προβάλλεται η λεζάντα ΣΟΚΑΡΟΥΝ ΟΙ ΑΝΑΤΡΙΧΙΑΣΤΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΦΡΙΚΤΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 02:58-03:00 της καταγραφής): Η παρουσιάστρια αναφέρεται στον κατηγορούμενο ως παιδοκτόνο.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 02:58-03:00 της καταγραφής): Προβάλλεται ο τίτλος ΔΟΛΟΦΟΝΗΣΕ ΜΕ ΑΓΡΙΟ ΤΡΟΠΟ ΤΟ 4ΧΡΟΝΟ ΑΓΓΕΛΟΥΔΙ ΤΟΥ.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 08:42-08:55 της καταγραφής): Προβάλλεται η λεζάντα ΣΟΚΑΡΟΥΝ ΤΑ ΝΕΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΗΣ ANNY.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 18:45 της καταγραφής): Δημοσιογράφος του σταθμού εκφράζει την απορία του για τον τρόπο που ο κατηγορούμενος διαχειρίστηκε τη δολοφονία του τετράχρονου παιδιού.

Επομένως, ο σταθμός επανειλημμένως αναφέρθηκε στον κατηγορούμενο ως ήδη ένοχο για την καταλογιζόμενη σε αυτόν πράξη της ανθρωποκτονίας του ανήλικου παιδιού του. Πρόκειται για άμεση αμφισβήτηση του τεκμηρίου αθωότητας που του αναγνωρίζει ο νόμος. Σημειωτέον, ότι για την στοιχειοθέτηση της παραβίασης του κανόνα που απαγορεύει την παραβίαση του τεκμηρίου της αθωότητας αρκεί και οποιαδήποτε αξιολογική κρίση που έμμεσα χαρακτηρίζει ως ένοχο τον κατηγορούμενο (ΣτΕ 3336/2007).

III. Κατά τις νομοθετικές προβλέψεις, απαγορεύεται η δημοσιοποίηση εγγράφων και άλλων στοιχείων που γίνονται γνωστά στις αρμόδιες αρχές κατά το στάδιο της ποινικής προδικασίας (άρθρο 11 παρ. 6 ΠΔ 77/2003).

Η παραπάνω διάταξη δεν απαγορεύει βέβαια την ενημέρωση του τηλεοπτικού κοινού για τις υποθέσεις που εκκρεμούν στο στάδιο της ποινικής προδικασίας, ούτε αποκλείεται κάθε αναφορά και ο σχολιασμός των πράξεων και των ενεργειών των αρμόδιων αρχών. Απαγορεύεται όμως χάριν της προστασίας του τεκμηρίου της αθωότητας αλλά και της αποτελεσματικής διεξαγωγής της δικαστικής έρευνας και του ανεπηρέαστου των αρμόδιων αρχών ειδικώς η αποκάλυψη και η αναπαραγωγή εγγράφων και στοιχείων της ποινικής προδικασίας. Άρση της παραπάνω απαγόρευσης επιτρέπεται μόνο σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν αφενός κρίνεται ότι συντρέχουν λόγοι υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος που καθιστούν επιτρεπτή την ανακοίνωση των στοιχείων αυτών προς ενημέρωση του κοινού επί ζητήματος ιδιαιτέρως αυξημένου γενικού

ενδιαφέροντος και αφετέρου προκύπτει ότι με τη δημοσιοποίηση των στοιχείων αυτών δεν διακυβεύονται τα δικαιώματα του κατηγορουμένου και των λοιπών εμπλεκόμενων προσώπων αλλά και το συμφέρον της αποτελεσματικής διεξαγωγής της δικαστικής έρευνας (**ΣτΕ 1216/2014** και **ΣτΕ 1217/2014**).

Στην προκειμένη περίπτωση, παρατηρείται ότι προβλήθηκαν επανειλημμένως στην οθόνη εκτεταμένα αποσπάσματα της κατάθεσης των κατηγορουμένων αλλά και τρίτων εμπλεκόμενων στην υπόθεση προσώπων. Συγκεκριμένα:

- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 07:12-07:31 της καταγραφής): Αναγιγνώσκεται και προβάλλεται σε κάρτα τμήμα της κατάθεσης φίλου του κατηγορούμενου πατέρα.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 08:30-08:40 της καταγραφής): Αναγιγνώσκεται και προβάλλεται σε κάρτα τμήμα της κατάθεσης του κατηγορούμενου πατέρα.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 08:50-09:01 της καταγραφής): Αναγιγνώσκεται και προβάλλεται σε κάρτα τμήμα της κατάθεσης του κατηγορούμενου πατέρα.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 09:05-09:15 της καταγραφής): Αναγιγνώσκεται και προβάλλεται σε κάρτα τμήμα της κατάθεσης του κατηγορούμενου πατέρα.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 13:45-13:52 της καταγραφής): Αναγιγνώσκεται και προβάλλεται σε κάρτα τμήμα της κατάθεσης της κατηγορούμενης μητέρας.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 14:00-14:20 της καταγραφής): Αναγιγνώσκεται και προβάλλεται σε κάρτα τμήμα της κατάθεσης της κατηγορούμενης μητέρας.
- Δελτίο Ειδήσεων 06.05.2015 (σημείο 35:15-35:31 της καταγραφής): Αναγιγνώσκεται και προβάλλεται σε κάρτα τμήμα της κατάθεσης φίλου του κατηγορούμενου πατέρα.

Παρατηρείται βέβαια ότι ο σταθμός μεταδίδει τα αποσπάσματα αυτά σε τρίτο πρόσωπο, σε μια προσπάθεια να καταστρατηγήσει τη σχετική νομοθετική απαγόρευση. Από το γενικό όμως πλαίσιο εντός του οποίου προβλήθηκαν τα επίμαχα αποσπάσματα και ιδίως από την αντιπαραβολή τους με το περιεχόμενο προγράμματος άλλων ελεγχόμενων για την ίδια υπόθεση τηλεοπτικών σταθμών προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι επρόκειτο για αυτούσια αποσπάσματα μαρτυρικών καταθέσεων προσώπων που απλά αναγιγνώσκονται σε τρίτο ενικό πρόσωπο. Δεν συνέτρεχε εξάλλου κάποιος υπέρτερος λόγος δημοσίου συμφέροντος που να συγχωρεί τη δημοσιοποίηση των παραπάνω στοιχείων της ποινικής διαδικασίας:

- Αφενός, ο στόχος ενημέρωσης του κοινού θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί απόλυτα με την αναφορά στα επίμαχα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και τα ερωτήματα που ανακύπτουν

για την συμπεριφορά των κατηγορούμενων και τα όσα τους καταλογίζονται σχετικά με τις συνθήκες υπό τις οποίες έχασε τη ζωή του το ανήλικο παιδί τους χωρίς να απαιτείται η αυτούσια παράθεση μεγάλου μέρους των μαρτυρικών καταθέσεων των εμπλεκόμενων στην υπόθεση προσώπων.

- Αφετέρου, για την υπόθεση είχε υπάρξει η έκδοση σχετικού δελτίου τύπου από την αστυνομία στο οποίο προφανώς και αναφέρονται όλες εκείνες οι λεπτομέρειες που οι αρμόδιες αρχές θεώρησαν ότι μπορούν να ανακοινωθούν στο κοινό χωρίς να τεθούν σε αμφισβήτηση οι στόχοι που υπηρετεί η μυστικότητα της ποινικής προδικασίας. Η αστυνομία προχώρησε μάλιστα και σε σχετική συνέντευξη τύπου, κατά την οποία αναγνώστηκε στο κοινό το περιεχόμενο του παραπάνω δελτίου τύπου της (https://www.youtube.com/watch?v=bWBGTCyDd_4). Επομένως, μπορούσε ο σταθμός να αναφερθεί στο περιεχόμενο αυτού του δελτίου τύπου και να μεταδώσει ενδεχομένως τα αντίστοιχα τμήματα της συνέντευξης τύπου της αστυνομίας χωρίς να προβεί στην αυτούσια παράθεση εκτεταμένων αποσπασμάτων μαρτυρικών καταθέσεων που βαίνουν πέρα των όσων επιθυμούσαν οι αρμόδιες αρχές να γνωστοποιήσουν στο κοινό και που θέτουν με τον τρόπο αυτό σε αμφιβολία την επίτευξη των στόχων που υπηρετεί η αρχή της μυστικότητας των στοιχείων της ποινικής προδικασίας.

IV. Κατά τις νομοθετικές επιταγές, απαγορεύεται η παρουσίαση ανηλίκων μέσω εικόνας όταν αυτοί είναι θύματα εγκληματικών ενεργειών εκτός εάν η παρουσίαση αυτή είναι αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού (**άρθρο 10 παρ. 1 ΠΔ 77/2003**).

Παρατηρείται όμως ότι κατά το μεγαλύτερο χρόνο μετάδοσης των επίμαχων δελτίων ειδήσεων προβάλλονται χωρίς κάποια τεχνική επεξεργασία επαναλαμβανόμενες εικόνες και μαγνητοσκοπημένα πλάνα από τη ζωή του ανήλικου θύματος.

Είναι αναμφισβήτητο ότι η επαναλαμβανόμενη προβολή των παραπάνω εικόνων και πλάνων ουδόλως είναι απαραίτητη για την ενημέρωση του κοινού για την υπόθεση και τις συνθήκες υπό τις οποίες έχασε τη ζωή του το τετράχρονο κοριτσάκι. Θα μπορούσε μάλιστα να υποστηριχτεί ότι η συνεχής προβολή αμοντάριστων φωτογραφιών και πλάνων από τη ζωή του θύματος μπορούσε να επιτείνει τον πόνο των οικείων του (**άρθρο 7 παρ. 2 ΠΔ 77/2003**). Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι το θύμα είχε παππούδες και γιαγιάδες από την πλευρά και των δύο γονέων του.

Είναι βέβαια αλήθεια ότι φωτογραφίες του θύματος είχαν προβληθεί εκτεταμένα από τα μέσα ενημέρωσης, κατά τον χρόνο που αναζητούνταν τα ίχνη του. Το γεγονός αυτό όμως δεν σημαίνει

ότι η έκθεση στο κοινό της εικόνας του μπορούσε ελεύθερα να συνεχιστεί χωρίς να συντρέχει κάποιος ιδιαίτερος λόγος ενημέρωσης του κοινού, όταν έγινε γνωστό ότι η ανήλικη είχε χάσει τη ζωή της και ότι για την υπόθεση αυτή κατηγορούνταν οι γονείς της. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο από την στιγμή που η απαγόρευση προβολής της εικόνας του τετράχρονου κοριτσιού φαίνεται να αποσκοπεί στην προστασία της μνήμης της ανήλικης και στο σεβασμό του πόνου των οικείων του.

V. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση της εικόνας των συγγενών κατηγορούμενου εκτός αν η αναφορά είναι απολύτως αναγκαία για την έκθεση των γεγονότων (άρθρο 11 παρ. 2 ΠΔ 77/2003).

Στην προκειμένη όμως περίπτωση, ο ελεγχόμενος σταθμός προχώρησε στη μετάδοση δηλώσεων της μητέρας του βασικού κατηγορούμενου της υπόθεσης χωρίς να έχει προβεί σε κάποια τεχνική επεξεργασία των χαρακτηριστικών του προσώπου της. Πρόβαλε ομοίως αποσπάσματα από συνέντευξη των γονέων της κατηγορούμενης άλλη τηλεοπτική εκπομπή του, χωρίς και πάλι να προβεί σε κάποια αλλοίωση των στοιχείων του προσώπου τους. Συγκεκριμένα:

- Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 05:04-05:28 της καταγραφής): Εμφανίζεται η μητέρα του κατηγορούμενου να κάνει δηλώσεις για την υπόθεση.
- Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 05:51-06:01 της καταγραφής): Εμφανίζεται η μητέρα του κατηγορούμενου να κάνει δηλώσεις για την υπόθεση.
- Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015 (σημείο 15:28-16:32 της καταγραφής): Εμφανίζεται η μητέρα του κατηγορούμενου να κάνει δηλώσεις για την υπόθεση.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 13:07-13:30 της καταγραφής): Εμφανίζονται πλάνα από εμφάνιση σε άλλη εκπομπή του ίδιου τηλεοπτικού σταθμού των γονέων της κατηγορούμενης να κάνουν δηλώσεις για την υπόθεση.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 14:25-15:14 της καταγραφής): Εμφανίζονται πλάνα από εμφάνιση σε άλλη εκπομπή του ίδιου τηλεοπτικού σταθμού των γονέων της κατηγορούμενης να κάνουν δηλώσεις για την υπόθεση.
- Δελτίο Ειδήσεων 05.05.2015 (σημείο 15:25-15:45 της καταγραφής): Εμφανίζεται η μητέρα του κατηγορούμενου να κάνει δηλώσεις για την υπόθεση.
- Δελτίο Ειδήσεων 06.05.2015 (σημείο 27:50-27:55 της καταγραφής): Εμφανίζονται πλάνα από εμφάνιση σε άλλη εκπομπή του ίδιου τηλεοπτικού σταθμού των γονέων της κατηγορούμενης να κάνουν δηλώσεις για την υπόθεση.

- Δελτίο Ειδήσεων 06.05.2015 (σημείο 28:32-28:37 της καταγραφής): Εμφανίζονται πλάνα από εμφάνιση σε άλλη εκπομπή του ίδιου τηλεοπτικού σταθμού των γονέων της κατηγορούμενης να κάνουν δηλώσεις για την υπόθεση.

- Δελτίο Ειδήσεων 06.05.2015 (σημείο 28:46-28:57 της καταγραφής): Εμφανίζεται η μητέρα του κατηγορούμενου να κάνει δηλώσεις για την υπόθεση.

- Δελτίο Ειδήσεων 06.05.2015 (σημείο 31:453-33:00 της καταγραφής): Εμφανίζεται η μητέρα του κατηγορούμενου να κάνει δηλώσεις για την υπόθεση.

Δεν αμφισβητείται ότι ήταν απόλυτα εφικτό στον σταθμό να μεταδώσει τα επίμαχα πλάνα προβαίνοντας σε τεχνική επεξεργασία των προσώπων των γονέων των κατηγορουμένων. Είναι ομοίως σαφές ότι η αμοντάριστη προβολή της εικόνας των παραπάνω προσώπων ουδόλως ήταν αναγκαία για την έκθεση των γεγονότων.

Δεν επηρεάζει εξάλλου το γεγονός ότι οι συγγενείς των κατηγορουμένων φαίνεται να έχουν οικειοθελώς εμφανιστεί στην τηλεόραση για να εκθέσουν τις απόψεις τους. Ο σταθμός όφειλε σε κάθε περίπτωση να σεβαστεί τις νόμιμες υποχρεώσεις του, ώστε να επιτευχθεί ο προστατευτικός για την ταυτότητα των συγγενών των κατηγορουμένων στόχος της επίμαχης νομοθετικής απαγόρευσης.

VI. Ρητά απαγορεύεται από το νόμο κάθε αδιάκριτη παρέμβαση σε προσωπικό πόνο και πένθος, ιδίως με την παρουσίαση ατόμων σε στιγμές οδύνης και αγανάκτησης (άρθρο 7 παρ. 1 ΠΔ 77/2003). Δεν επιτρέπεται επίσης η λήψη συνεντεύξεων από πρόσωπα, των οποίων η κατάσταση μαρτυρεί έλλειψη νηφαλιότητας (άρθρο 9 παρ. 5 ΠΔ 77/2003).

Στην προκειμένη όμως περίπτωση, συνεργάτης του ελεγχόμενου σταθμού πήρε συνέντευξη από την ήδη προφυλακισμένη μητέρα του ανήλικου θύματος. Ευρισκόμενη σε προφανή κατάσταση οδύνης και έλλειψης νηφαλιότητας λόγω των όσων είχε πληροφορηθεί προσφάτως για την τύχη του παιδιού της, η κατηγορούμενη άρχισε να εκστομίζει απειλές κατά του συντρόφου της περιγράφοντας με σοκαριστικό τρόπο πώς θα ήθελε να τον βασανίσει και να τον τεμαχίσει όπως εκείνος κατηγορείται ότι τεμάχισε την τετράχρονη κόρη της (Δελτίο Ειδήσεων 06.05.2015, σημείο 30:48-31:05).

Με τον τρόπο όμως αυτό, ο σταθμός παραβίασε την υποχρέωση που υπέχει από το νόμο να μην παρουσιάζει άτομα σε στιγμές αγανάκτησης και οδύνης και να μη λαμβάνει συνεντεύξεις από πρόσωπα που στερούνται νηφαλιότητας (βλ. ΣτΕ 679/2014 και ΣτΕ 3199/2014).

VII. Κατά ρητή νομοθετική επιταγή, απαγορεύεται η μαγνητοσκόπηση και η μετάδοση από την τηλεόραση των προσώπων που οδηγούνται ενώπιον των αρμόδιων αρχών (**άρθρο 8 παρ. 2 Ν 3090/2002**).

Η διάταξη αυτή ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με το επιτρεπόμενο περιεχόμενο των τηλεοπτικών μεταδόσεων και συνιστά επομένως κανόνα που αφορά τη λειτουργία των τηλεοπτικών σταθμών, για την παραβίαση του οποίου μπορούν να επιβληθούν στους παραβάτες οι προβλεπόμενες από τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία κυρώσεις (**άρθρο 4 παρ. 1 περ. α Ν 2328/1995**). Εξάλλου, η απαγόρευση προβολής που θεσπίζεται με τη συγκεκριμένη ρύθμιση είναι απόλυτη, χωρίς να προβλέπονται εξαιρέσεις όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της (**ΣτΕ 4660/2012 και ΣτΕ 3586/2014**).

Στην προκειμένη όμως περίπτωση, στο πρώτο ελεγχόμενο δελτίο ειδήσεων προβλήθηκαν αμοντάριστα πλάνα από τη σύλληψη της κατηγορούμενης και την προσαγωγή της ενώπιον των αρχών (Δελτίο Ειδήσεων 04.05.2015, σημείο 21:54-23:24).

Εκτός από παραβίαση της απαγόρευσης χρησιμοποίησης των εικόνων των προσώπων που θεωρούνται ύποπτοι τέλεσης εγκλημάτων, η παραπάνω ενέργεια του σταθμού συνιστά και αυτοτελή παραβίαση της απαγόρευσης μαγνητοσκόπησης και εντεύθεν τηλεοπτικής μετάδοσης των προσώπων που οδηγούνται ενώπιον των αρμόδιων ανακριτικών και λοιπών αρχών. Όπως έχει μάλιστα αναφερθεί, η παραπάνω απαγόρευση ισχύει χωρίς να προβλέπονται εξαιρέσεις και περιορισμοί όσον αφορά το ρυθμιστικό της περιεχόμενο. Ακόμα όμως και αν γινόταν αποδεκτό ότι μπορούν να υπάρξουν εξαιρέσεις χάριν της πληροφόρησης του κοινού για ένα ζήτημα γενικού ενδιαφέροντος, είναι πάντως αναμφισβήτητο ότι ο σταθμός όφειλε να μεταδώσει τις εικόνες αυτές φροντίζοντας για την τεχνική επεξεργασία των στοιχείων του προσώπου της κατηγορούμενης».

Το ΕΣΡ επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **40.000 ευρώ**.

Αντίστοιχου περιεχομένου είναι και οι **κυρωτικές αποφάσεις υπ' αριθμ. 246/14.07.2015 Τ/Σ ΣΚΑΪ, 247/14.07.2015 Τ/Σ ΕΡΤ, 249/14.07.2015 Τ/Σ ΑΡΤ, 258/22.07.2015 Τ/Σ ALPHA CHANNEL, και 269/30.07.2015 Τ/Σ MEGA CHANNEL του ΕΣΡ**.

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η σήμανση καταλληλότητας και η προστασία των ανηλίκων κατά τη μετάδοση της εκπομπής με τίτλο **«ANNITA GR»** την 1.11.2014 στις 17.00 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο **«ALPHA CHANNEL»** του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την υπ' αριθμόν 204/17.6.2015 απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Η παρουσιάστρια της εκπομπής διατύπωσε τις προσωπικές της απόψεις για τους τραβεστί, ασκώντας έντονη και σε ένα βαθμό οξεία κριτική σ' αυτούς, στο πλαίσιο άσκησης και της ελευθερίας της έκφρασης. Οι θέσεις της παρουσιάστριας, σε συνδυασμό με τη συχνή και κατ' επανάληψη διατύπωσή τους, ισοδυναμούσαν με ρητορική μίσους (δηλαδή με μορφές έκφρασης που διαδίδουν, προτρέπουν, προάγουν ή δικαιολογούν το μίσος) και τα σχόλιά της μπορούσαν να προκαλέσουν συναισθήματα δυσπιστίας, απόρριψης ή ακόμα και μίσους απέναντι στους τρανσέξουαλ, ιδιαίτερα σε άτομα με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο και άρα προκάλεσαν διακρίσεις βάσει φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού. Το επίμαχο θέμα της εν λόγω εκπομπής μεταδόθηκε το Σάββατο 1.11.2014 μεταξύ 17.00.00 και 17.54.16, ώρα που ήταν δυνατή η παρακολούθησή του από ανηλίκους. Η αναφορά από μία απογευματινή τηλεοπτική εκπομπή πολλών πληροφοριών και λεπτομερειών για τη ζωή των τρανσέξουαλ, ειδικά όσον αφορά στις ερωτικές τους προτιμήσεις και στις προσωπικές επαφές και σχέσεις τους με τρίτους, είναι σε μεγάλο βαθμό σοκαριστική, ειδικά για τους ανήλικους τηλεθεατές. Συνεπώς, η ιδιαίτερη έκταση και έμφαση που δόθηκε στο ζήτημα αυτό στο πλαίσιο καυτηριασμού και κοινωνικού σχολιασμού ήταν δυνατόν να επιδράσει αρνητικά στους ανηλίκους (και ειδικά στους εφήβους), γι αυτό και η εκπομπή ως εκ του περιεχομένου της ήταν ικανή να βλάψει σοβαρά την ηθική και σωματική ανάπτυξη των ανηλίκων (ΣτΕ 3018/20120). Επιπλέον, το περιεχόμενο του συγκεκριμένου τμήματος της εκπομπής δεν συναρτάτο άμεσα με την επιλεγμένη από το σταθμό 2η κατηγορία σήμανσης της εκπομπής, η οποία δεν ήταν η προσήκουσα (ΣτΕ 4814/2014, 3927/2014, 77/2013, 4994/2014, 363/2015, 368/2015), με αποτέλεσμα η προβολή της εκπομπής αυτής ώρα, κατά την οποία συνήθως οι ανήλικοι παρακολουθούν τηλεόραση, δεν εξασφάλιζε επαρκώς την προστασία του (ΣτΕ 495/2015). Θα έπρεπε, συνεπώς, η εκπομπή να προβληθεί με την ένδειξη: «Κατάλληλη για ανηλίκους άνω των 15 ετών» και εντεύθεν μετά την 22:30 ώρα».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

γ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η ξένη ταινία «**Φονικό όπλο**» που μεταδόθηκε την 1.3.2015 (ημέρα Κυριακή) από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**STAR CHANNEL**» αναφορικά με τα ζητήματα της προστασίας ανηλίκων, της μετάδοσης βίαιων σκηνών και της αναντιστοιχίας σήμανσης.

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 297/17.9.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «...στη διάρκεια της ξένης ταινίας «Φονικό όπλο» που μεταδόθηκε την 1.3.2015 ημέρα Κυριακή και ώρα μεσημβρινή παρατηρήθηκε η προβολή ιδιαίτερος **βίαιων και επιθετικών σκηνών** και συμπεριφορών: ήτοι σκηνές που προβάλλουν άτομα που αυτοκτονούν ή αποπειρώνται να αυτοκτονήσουν, χρήση όπλων με πυροβολισμούς, εκρήξεις, βασανιστήρια, θανατώσεις, χρήση ναρκωτικών, εμπόρους ναρκωτικών που χρησιμοποιούν κάθε παράνομο μέσο για να επιτύχουν τους σκοπούς τους εξολοθρεύοντας όποιον εμποδίζει τα σχέδια τους. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η ταινία μεταδόθηκε ημέρα αργίας (Κυριακή) και σε ώρα μεσημβρινή, είναι πολύ πιθανό να την έχουν παρακολουθήσει **ανήλικοι** οι οποίοι αποτελούν μια ευάλωτη και ευαίσθητη κοινωνική ομάδα που, λόγω της έλλειψης εμπειριών και της μη ανεπτυγμένης κρίσης της είναι επιρρεπής σε μίμηση καταστάσεων, ενδέχεται δε να μην αντιληφθούν ότι τα διαδραματιζόμενα ανήκουν στη σφαίρα της μυθοπλασίας, να τρομάζουν ή ίσως και να θελήσουν να μιμηθούν τις πράξεις βίας. Ως εκ τούτου, η σήμανση 2ης κατηγορίας (κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση) που έφερε το συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν ήταν η κατάλληλη και έπρεπε να φέρει αυστηρότερη **σήμανση** ώστε να μη μεταδοθεί σε χρόνο που μπορούν να παρακολουθούν ανήλικοι και να μη θιγεί η ηθική και πνευματική τους ανάπτυξη. ...».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

3. Αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται στην ποιοτική στάθμη του προγράμματος.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μη προσήκουσα σήμανση, η ποιοτική στάθμη και η υπέρβαση του ανώτατου ωριαίου χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων τηλεπωλήσεως κατά τη μετάδοση της ροής προγράμματος την 20.8.2015 μεταξύ 0.00 και 05.00 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**AB**» του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 175/15.4.2015 απόφασή** του στο σκεπτικό της οποίας, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι: «Κατά την ως άνω ημερομηνία ο τηλεοπτικός σταθμός προέβαλε ισπανόφωνη ταινία, η οποία άρχισε την 23:00 ώρα και περατώθηκε την 01:00 της επομένης ημέρας, με την ένδειξη: «κατάλληλο – επιθυμητή η γονική συναίνεση». Κατά τη διάρκεια της ταινίας προβλήθηκαν βίαιες σκηνές μεταξύ ανδρών, χρήση ναρκωτικών, ημίγυμνα σώματα

κακοποιημένων ανθρώπων, ακρωτηριασμοί, απαγωγές, χρήση όπλων, ανατροπές αυτοκινήτων και πρόσωπα ανθρώπων σε εσχάτη οδύνη. Αναμφιβόλως η ταινία θα έπρεπε να προβληθεί με την ένδειξη: «ακατάλληλο για ανηλίκους» και να προβληθεί ολόκληρη μετά το μεσονύκτιο, με την προσήκουσα σήμανση. Συνεπεία της εσφαλμένης ενδείξεως καταλληλότητας, την ταινία μπορούσαν να παρακολουθήσουν και ανήλικοι, με τη γονική συναίνεση, παρότι αυτή ήταν ικανή να επιφέρει σοβαρή πνευματική και ηθική βλάβη στους ανηλίκους. Σε κάθε περίπτωση η ταινία δεν είχε την από το Σύνταγμα επιβαλλομένη ποιότητα η οποία πρέπει να αποσκοπεί στην πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και στην προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Πλέον τούτου, ο τηλεοπτικός σταθμός προέβαλε διαφημίσεις και μηνύματα τηλεπώλησης, τα οποία προσμετρώνται ως διαφημίσεις, από 02:00 έως 03:00 ώρας διάρκειας 1 ώρας, από 03:00 έως 04:00 ώρας διάρκειας 1 ώρας και από 04:00 έως 05:00 ώρας διάρκειας 1 ώρας, καθ' υπέρβαση του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **30.000 ευρώ**.

β) Το ΕΣΡ απασχόλησε η εκπομπή **«ΠΡΩΙΝΟ ANT-1»** που μεταδόθηκε την 01.07.2015 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο **«ANTENNA TV»** σχετικά με το γεγονός ότι παρουσιαστής ενημερωτικής εκπομπής ανέχτηκε επί μακρόν την ανταλλαγή υβριστικών εκφράσεων μεταξύ μιας βουλευτή και ενός δημοσιογράφου.

Το ΕΣΡ εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 343/19.10.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι «Κατά ρητή συνταγματική επιταγή, οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές πρέπει να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοτηλεόρασης καθώς και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας (άρθρο 15 παρ. 2 Συντάγματος). Οι τηλεοπτικοί σταθμοί πρέπει να μεριμνούν για την ποιότητα του προγράμματος και την προαγωγή του πολιτισμού με τη μετάδοση εκπομπών λόγου και τέχνης (άρθρο 1 παρ. 1 Ν 2328/1995). Αυτό επαναλαμβάνεται και από τους κανόνες του κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας, όσον αφορά ειδικότερα τις ενημερωτικές και πολιτικές εκπομπές (άρθρο 2 παρ. 1 ΠΔ 77/2003). Εξάλλου, τα πρόσωπα που συμμετέχουν στις ενημερωτικές εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Ειδικότερα, δεν επιτρέπεται η προβολή της αξιοπρέπειας και της τιμή τους (άρθρο 9 απρ. 2 ΠΔ 77/2003).

Όσον αφορά την ευθύνη των τηλεοπτικών σταθμών βάσει των κανόνων της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας για πράξεις και συμπεριφορές των προσκεκλημένων τους, έχει ήδη κριθεί ότι η τήρηση των κανόνων δεοντολογίας είναι υποχρέωση που υπέχουν οι συντελεστές παραγωγής και μετάδοσης των ενημερωτικών εκπομπών και οφείλουν να εξασφαλίζουν οι ενημερωτικές εκπομπές μέσω των συντελεστών τους. Η αποδοχή της άποψης ότι δεν υφίσταται ευθύνη των τηλεοπτικών σταθμών για παραβάσεις του κώδικα δεοντολογίας που τελούνται από τρίτα πρόσωπα μη συνδεδεμένα με κάποια σχέση εργασίας μαζί τους θα μετέθετε την τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης στη διακριτική ευχέρεια μη υπεύθυνων κατά νόμο προσώπων και θα καθιστούσε επισφαλή την τήρηση του κώδικα δεοντολογίας. Ως εκ τούτου, νομίμως επιβάλλεται κύρωση σε τηλεοπτικό σταθμό για παραβάσεις κανόνων δεοντολογίας που τελέσθηκαν κατά τη διάρκεια μετάδοσης τηλεοπτικής εκπομπής ασχέτως αν προέρχονται από προσκεκλημένους της εκπομπής αυτής (ΣτΕ 3300/2013 και ΣτΕ 1658/2015). Ωστόσο, η επιλογή και η επιμέτρηση της κύρωσης που θα πρέπει να επιβληθεί στον σταθμό εξαρτάται από τις συνθήκες της κάθε περίπτωσης. Για παράδειγμα, θα πρέπει να αξιολογείται η τυχόν ζωντανή μετάδοση της εκπομπής που συνεπάγεται εκ των πραγμάτων αδυναμία απάλειψης της επίμαχης παρέμβασης με τεχνικά μέσα. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη αν η επιλογή των προσκεκλημένων ενέχει λόγω της προσωπικότητας αυτών κίνδυνο παράβασης των κανόνων της δεοντολογίας και γίνεται επομένως σκόπιμα με σκοπό την αύξηση της τηλεθέασης (ΣτΕ 3300/2013).

Στην προκειμένη περίπτωση, υπήρξε για τρία περίπου λεπτά έντονος λεκτικός διαπληκτισμός μεταξύ μίας βουλευτού και ενός δημοσιογράφου που είχε κατά το παρελθόν εμπλακεί στην πολιτική σκηνή με την ιδιότητα του εκπροσώπου τύπου κοινοβουλευτικού κόμματος. Τα πολιτικά πρόσωπα υποχρεούνται να ανέχονται την άσκηση κριτικής ακόμα και σε συνθήκες που κάτι τέτοιο θα θεωρούνταν ανεπίτρεπτο αν επρόκειτο για κάποιον απλό ιδιώτη. Αυτοί είναι οι κίνδυνοι της πολιτικής εμπλοκής που συνδέονται με την ίδια τη φύση της ελεύθερης αντιπαράθεσης, που συνιστά το θεμέλιο της δημοκρατικής κοινωνίας (Ενδεικτικά, ΕΔΔΑ 15909/2006 Αυγή κατά Ελλάδα και ΕΔΔΑ 15601/2002 Kulis κατά Πολωνίας). Αυτό δε σημαίνει 7 όμως ότι οι πολιτικοί οφείλουν να ανέχονται κάθε είδους κριτικής, άσχετα με το περιεχόμενο και τη φύση της. Αντίθετα, το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης δεν περιλαμβάνει τη δυνατότητα άσκησης ατεκμηρίωτης κριτικής κατά των φορέων δημόσιας εξουσίας πολύ περισσότερο μάλιστα όταν αυτή παίρνει το χαρακτήρα προσωπικής και αναίτιας επίθεσης εναντίον τους (Ενδεικτικά, ΕΔΔΑ 36157/2002 Cuc Pascu κατά Γαλλίας, ΕΔΔΑ 17550/2003 Αλήθεια Εκδοτική Εταιρεία ΕΠΕ και Κωνσταντινίδης

κατά Κύπρου και ΕΔΔΑ 21279/2002 και 36448/2002 Lindon, Otchakovsky-Laurens και July κατά Γαλλίας).

Είναι προφανές ότι στην υπό κρίση περίπτωση η συζήτηση μεταξύ των πρωταγωνιστών του επεισοδίου εξήλθε σαφώς του πλαισίου της πολιτικής αντιπαράθεσης και έλαβε χαρακτήρα προσωπικής επίθεσης με εκατέρωθεν προσβλητικούς χαρακτηρισμούς. Αφενός, η καταγγέλλουσα αναφέρθηκε αορίστως σε πρόσωπα της οικογένειας του δημοσιογράφου που ζουν σε βάρος του ελληνικού λαού και τον ειρωνεύτηκε επανειλημμένως όταν αυτή της η αναφορά προκάλεσε τον εκνευρισμό του (μην παίζεις θέατρο και κλαις κιόλας – δε θα σε λυπηθεί κανένας και κλαις κιόλας – μην κάθεται, στο καλό – εσείς είσατε αριστερός με δεξιές πλάτες). Αφετέρου, ο δημοσιογράφος έχασε την ψυχραιμία του και αναφέρθηκε με τρόπο προσβλητικό και ιδιαίτερος απαξιωτικό στην καταγγέλλουσα (νούμερο – ξεφτιλισμένη – φασίστρια – πολιτικό σκουπίδι – σούργελο).

Αποτέλεσμα αυτού ήταν επί τρία συναπτά λεπτά το τηλεοπτικό κοινό να καταστεί μάρτυρας μιας προσωπικής αντιπαράθεσης με εκατέρωθεν ανταλλαγές προσβολών και ειρωνειών, που ασφαλώς δε συνάδει με την συνταγματική επιταγή περί ποιοτικής στάθμης προγράμματος. Είναι βέβαια αλήθεια ότι σε όλο τον παραπάνω χρόνο οι συντελεστές της εκπομπής παρακαλούσαν να ηρεμήσουν τα πνεύματα και να χαμηλώσουν οι τόνοι. Είναι επίσης ακριβές ότι η μετάδοση της εκπομπής ήταν ζωντανή, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει τεχνική δυνατότητα εκ των υστέρων παρέμβασης για να απαλειφθούν τα επίμαχα αποσπάσματα. Είναι όμως εξίσου σαφές ότι υπήρχε η τεχνική δυνατότητα να διακοπεί η ροή της εκπομπής νωρίτερα, ώστε να μη συνεχιστεί επί μακρόν η ζωντανή αντιπαράθεση των πρωταγωνιστών της υπόθεσης και να προστατευτούν τόσο οι ίδιοι οι εμπλεκόμενοι όσο κυρίως και το τηλεοπτικό κοινό που τους παρακολουθούσε να ανταλλάσσουν ειρωνείες και προσβολές. Είναι αξιοσημείωτο άλλωστε ότι έτερος προσκεκλημένος της εκπομπής είχε επανειλημμένως παρακαλέσει για τη διακοπή της.

Ο ισχυρισμός του σταθμού ότι τηρήθηκαν οι κανόνες της δεοντολογίας γιατί οι παρουσιαστές δεν μπορούσαν να προβλέψουν την κλιμάκωση της αντιπαράθεσης είναι απορριπτέος. Η ανταλλαγή υβριστικών χαρακτηρισμών και ειρωνειών μεταξύ της βουλευτού και του δημοσιογράφου ήταν έντονη και πυκνή ήδη από την στιγμή που η βουλευτής αναφέρθηκε στα πρόσωπα της οικογένειας του συνομιλητή της και παρέμεινε τέτοια μέχρι και την ώρα που ο σταθμός αποφάσισε να διακόψει για διαφημίσεις. Μη προβαίνοντας εγκαίρως στη διακοπή της εκπομπής, ο σταθμός εξέθεσε επομένως το τηλεοπτικό κοινό σε εκφράσεις και συμπεριφορές που δε συνάδουν με τη συνταγματική επιταγή περί ποιοτικής στάθμης προγράμματος. Την ίδια στιγμή, επέτρεψε στους

πρωταγωνιστές της υπόθεσης να εκτραπούν σε ενέργειες που προσβάλλουν την τιμή και την αξιοπρέπεια του συνομιλητή τους».

Το ΕΣΡ επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

4. Αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται στη μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών, στη μετάδοση διαφημίσεων πολεμικών παιχνιδιών, στην υπέρβαση του ανώτατου ωριαίου χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και μεμονωμένων μηνυμάτων τηλεπώλησης, στην προστασία ανηλίκων και στην παράλειψη σήμανσης προγραμμάτων.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται, η υπέρβαση του ανώτατου ωριαίου χρόνου μετάδοσης διαφημίσεων και τηλεπωλήσεων, η διαφήμιση πολεμικών παιχνιδιών και η μετάδοση εκπομπών κινουμένων σχεδίων χωρίς σήμανση καταλληλότητας, την 14 και 15.12.2013 μεταξύ 08.00 και 22.00 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο **«SMILE TV»** του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 243/13.7.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Τα προϊόντα που διαφημίστηκαν από τον σταθμό κατά την 14η και 15η.12.2013, μεταξύ της 08:00 έως 22:00 ώρας, συνιστούσαν παιδικά παιχνίδια, δηλαδή προϊόντα που απευθύνονταν σε παιδιά ηλικίας έως 14 ετών και έχουν σχεδιαστεί και προορίζονται, αποκλειστικά ή όχι, για να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο παιχνιδιού και ψυχαγωγίας, αδιαφόρως του τυχόν εκπαιδευτικού τους χαρακτήρα, η διαφήμιση των οποίων από την τηλεόραση απαγορεύεται μεταξύ 07.00 και 22.00. Επίσης, ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την 14η.12.2013 προέβαλλε διαφημίσεις από 08:00 έως 09:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 51 δευτερολέπτων, από 09:00 έως 10:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 21 δευτερολέπτων, από 10:00 έως 11:00 ώρας διάρκειας 16 λεπτών και 27 δευτερολέπτων, από 14:00 έως 15:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 10 δευτερολέπτων, από 15:00 έως 16:00 ώρας διάρκειας 14 λεπτών και 6 δευτερολέπτων, από 16:00 έως 17:00 ώρας διάρκειας 12 λεπτών και 52 δευτερολέπτων και από 21:00 έως 22:00 ώρας διάρκειας 16 λεπτών και 45 δευτερολέπτων, ενώ κατά την 15η.12.2013 προέβαλλε διαφημίσεις από 08:00 έως 09:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 40 δευτερολέπτων, από 09:00 έως 10:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 55 δευτερολέπτων, από 10:00 έως 11:00*

ώρας διάρκειας 15 λεπτών και 22 δευτερολέπτων, από 14:00 έως 15:00 ώρας διάρκειας 12 λεπτών και 37 δευτερολέπτων, από 15:00 έως 16:00 ώρας διάρκειας 14 λεπτών και 45, η οποία τροποποίησε την Οδηγία 88/378/ΕΟΚ στην οποία είχε προσαρμοστεί η Ελλάδα με την ΥΑ Οικ 6342/863/1989 που καταργήθηκε από 20.7.2011 6 δευτερολέπτων, από 16:00 έως 17:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 9 δευτερολέπτων, από 18:00 έως 19:00 ώρας διάρκειας 12 λεπτών και 33 δευτερολέπτων, από 20:00 έως 21:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 26 δευτερολέπτων και από 21:00 έως 22:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 41 δευτερολέπτων, καθ' υπέρβαση του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα.». Πρόσθετα διαπιστώθηκε ότι την 14 και 15.12.2013 μεταξύ 21.00 και 22.00 προβλήθηκε 2 φορές την κάθε ημέρα η διαφήμιση των παιδικών παιχνιδιών - όπλων «NERF ELITE» και συγκεκριμένα ο τύπος όπλου «NERF RAPID STRIKE». Η μετάδοση του εν λόγω διαφημιστικού μηνύματος που προέβαλλε παιδικά παιχνίδια – όπλα συνιστούσε παραβίαση της απαγόρευσης του Νόμου περί διαφήμισης πολεμικών παιχνιδιών την 14.5.2013. Επιπλέον, τα επεισόδια των ξένων παιδικών σειρών κινουμένων σχεδίων που αναφέρονται ειδικά στην απόφαση, επειδή περιείχαν πολλές τρομακτικές σκηνές με τερατώδεις μορφές, υπερμεγέθεις δράκους, δύσμορφα τέρατα που συμπεριφέρονταν βίαια και βάνανυα σε τρίτους ήταν δυνατόν να προκαλέσουν στους ανηλίκους φόβο, να τους παροτρύνουν άμεσα ή έμμεσα σε επιθετική συμπεριφορά ή άσκηση βίας, καθώς και να τους εξοικειώσουν με βίαιες συμπεριφορές. Συνεπώς, το περιεχόμενο των συγκεκριμένων εκπομπών ήταν ικανό να επιδράσει αρνητικά στον ψυχικό κόσμο των ανηλίκων, στην εσωτερική και νοητική τους ύπαρξη, (δηλαδή στον τρόπο σκέψης ή συμπεριφοράς τους) και στη σωματική τους ανάπτυξη, εξοικειώνοντάς τους με τη βία και οδηγώντας τους στη μίμηση βίαιων συμπεριφορών και πράξεων, λόγω και της ώρας μετάδοσής τους (και συγκεκριμένα αυτών που μεταδόθηκαν πριν τις 21.00), κατά την οποία οι ανήλικοι μπορούσαν να παρακολουθήσουν τηλεόραση».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **20.000 ευρώ**.

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται, η μετάδοση εκπομπών κινουμένων σχεδίων χωρίς σήμανση καταλληλότητας και η προστασία ανηλίκων την 31.5.2014 και την 1.6.2014 μεταξύ 07.00 και 22.00 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**SMILE TV**» του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 11/19.1.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Πρόκειται περί διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών, οι οποίες προβλήθηκαν κατά την 31.5.2014 και 1.6.2014, μεταξύ της 07:00 έως 22:00 ώρας, παρά την υφισταμένη απαγόρευση της προβολής παιδικών παιχνιδιών κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα. Τα εν λόγω παιχνίδια αναφέρονται σε παιδιά, δεν προέχει σε αυτά ο εκπαιδευτικός χαρακτήρα και δεν υπάγονται στις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. 3669/194/5.4.2011 Υπουργική Απόφαση, με την οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2009/48/EK. Πλέον τούτου, προβλήθηκαν οι εκπομπές κινουμένων σχεδίων, κατά την 31.5.2014, με τους τίτλους «Pocket Dragons», «Οι ονειροπαρμένοι» και «Σαμπρίνα η μικρή μάγισσα» και κατά την 1.6.2014 με τους τίτλους «Οι ονειροπαρμένοι» και «Pocket Dragons», άνευ σημάνσεως καταλληλότητας για ανηλίκους, κατά παράβαση της προαναφερθείσης διατάξεως του Νόμου. Τέλος, κατά την προβολή της σειράς με τον τίτλο «Power Rangers» προβλήθηκαν πολεμιστές, μάχες, τραυματισμοί, εκρήξεις και καταστροφές. Πρόκειται περί εκπομπής ακαταλλήλου για ανηλίκους και ικανής να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στην πνευματική και ηθική ανάπτυξη αυτών».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

γ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται, η μετάδοση διαφημίσεων πολεμικών παιχνιδιών και η υπέρβαση του ανώτατου ωριαίου χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων τηλεπώλησης την 12.12.2013 μεταξύ 07.00 και 22.00 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**SMILE TV**» του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 12/19.1.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Πρόκειται περί διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών, οι οποίες προβλήθηκαν κατά την 12.12.2013, μεταξύ της 07:00 έως 22:00 ώρας, παρά την υφισταμένη απαγόρευση της προβολής παιδικών παιχνιδιών κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα. Τα εν λόγω παιχνίδια αναφέρονται σε παιδιά, δεν προέχει σε αυτά ο εκπαιδευτικός χαρακτήρα και δεν υπάγονται στις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. 3669/194/5.4.2011 Υπουργική Απόφαση, με την οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2009/48/EK. Πλέον τούτου, προβλήθηκαν παιδικά παιχνίδια μάρκας NERF, τα οποία είναι όπλα διαφόρων τύπων με βλήματα από αφρολέξ σε σχήμα σφαίρας, παρά την απαγόρευση του Νόμου προς διαφήμιση πολεμικών παιχνιδιών. Επιπλέον, ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την ως άνω ημερομηνία προέβαλλε

διαφημίσεις από 16:00 έως 17:00 ώρας διαρκείας 12 λεπτών και 41 δευτερολέπτων, από 17:00 έως 18:00 ώρας διαρκείας 13 λεπτών και 25 δευτερολέπτων, από 18:00 έως 19:00 ώρας διαρκείας 13 λεπτών και 26 δευτερολέπτων, από 20:00 έως 21:00 ώρας διαρκείας 17 λεπτών και 33 δευτερολέπτων και από 21:00 έως 22:00 ώρας διαρκείας 12 λεπτών και 2 δευτερολέπτων, καθ' υπέρβαση του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα.».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **20.000 ευρώ**.

δ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται και η μετάδοση διαφημίσεων πολεμικών παιχνιδιών την 28.2.2015 μεταξύ 07.00 και 09.55 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**STAR CHANNEL**» του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 228/24.6.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «*Διαπιστώνεται ότι τα προϊόντα που διαφημίστηκαν από τον σταθμό κατά την 28η.2.2015, από ώρας 07:00 έως 09:55, συνιστούσαν παιδικά παιχνίδια, δηλαδή προϊόντα που απευθύνονταν σε παιδιά ηλικίας έως 14 ετών και έχουν σχεδιαστεί και προορίζονται, αποκλειστικά ή όχι, για να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο παιχνιδιού και ψυχαγωγίας, αδιαφόρως του τυχόν εκπαιδευτικού τους χαρακτήρα, η διαφήμιση των οποίων από την τηλεόραση απαγορεύεται μεταξύ 07.00 και 22.00*».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

Ομοίως το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 294/17.9.2015 απόφασή** του, με την οποία επέβαλε στον τηλεοπτικό σταθμό «**STAR CHANNEL**» τη διοικητική κύρωση του προστίμου των **15.000 ευρώ**.

ε) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται, η υπέρβαση του ανώτατου ωριαίου χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων τηλεπώλησης, η χορηγία σε ειδησεογραφική εκπομπή, η συγκεκριμένη διαφήμιση, η μετάδοση εκπομπών κινουμένων σχεδίων χωρίς σήμανση καταλληλότητας και η προστασία των ανηλίκων κατά τη μετάδοση του προγράμματος της 14 και 15.12.2013 του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**BEPPINA TV**» του Νομού Θεσσαλονίκης.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 33/2.2.2015 απόφασή** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «*Κατά την 14η και 15η.12.2013 ο τηλεοπτικός σταθμός προέβαλε μηνύματα*

τηλεπώλησης παιδικών παιχνιδιών, μεταξύ της 07:00 έως 22:00 ώρας, παρά την υφισταμένη απαγόρευση της προβολής παιδικών παιχνιδιών κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα. Τα εν λόγω παιχνίδια αναφέρονται σε παιδιά, δεν προέχει σε αυτά ο εκπαιδευτικός χαρακτήρας και δεν υπάγονται στις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. 3669/194/5.4.2011 Υπουργική Απόφαση, με την οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2009/48/EK. Πλέον τούτου, ο τηλεοπτικός σταθμός, κατά τις ως άνω ημερομηνίες, προέβαλε τρέιλερ της ενημερωτικής εκπομπής «ΤΑ ΛΕΜΕ», στο τέλος του οποίου αναφέρεται προφορικά και ο χορηγός της εκπομπής ως εξής: «Μέγα χορηγός: Κάρτα υγείας «ΕΥ club», ενώ βάσει νόμου δεν επιτρέπεται η χορηγία σε προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας. Επίσης, ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την 14η.12.2013 προέβαλλε διαφημίσεις από 10:00 έως 11:00 ώρας διάρκειας 12 λεπτών και 46 δευτερολέπτων, από 11:00 έως 12:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 26 δευτερολέπτων και από 17:00 έως 18:00 ώρας διάρκειας 27 λεπτών και 5 δευτερολέπτων, ενώ κατά την 15η.12.2013 προέβαλλε διαφημίσεις από 08:00 έως 09:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 39 δευτερολέπτων, από 11:00 έως 12:00 ώρας διάρκειας 13 λεπτών και 36 δευτερολέπτων, από 13:00 έως 14:00 ώρας διάρκειας 12 λεπτών και 38 δευτερολέπτων, από 17:00 έως 18:00 ώρας διάρκειας 31 λεπτών και 15 δευτερολέπτων, από 20:00 έως 21:00 ώρας διάρκειας 12 λεπτών και 16 δευτερολέπτων και από 21:00 έως 22:00 ώρας διάρκειας 12 λεπτών και 22 δευτερολέπτων, καθ' υπέρβαση του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα. Εξάλλου, ο τηλεοπτικός σταθμός, κατά τις ως άνω δύο ημερομηνίες, προέβαλλε εκπομπές οι οποίες καίτοι έπρεπε να έχουν σήμανση καταλληλότητας για ανηλίκους, δεν είχαν τοιαύτη σήμανση.

Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια των ως άνω εκπομπών διαφημίστηκαν το ξενοδοχείο «Elpida Resor» και το εστιατόριο «Ανατολικός», με προβολή των εξωτερικών και εσωτερικών χώρων τους και κατά τη διάρκεια της εκπομπής με τίτλο: «Η ώρα του καλού», προβλήθηκαν βιβλία του παρουσιαστή συγκεκαλυμμένως και εντεύθεν παρανόμως. Τέλος, κατά το Σάββατο 14.12.2013 και από ώρας 20:21, προβλήθηκε επεισόδιο με τον τίτλο: "Power Rangers Jungle Fury -A TASTE OF POISON", κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν πρόσωπα διαπληκτιζόμενα και εν τέλει καταπίπτοντα εντός φλεγομένης περιοχής. Η εκπομπή, εν όψει του περιεχομένου της και της ώρας προβολής της, ήταν ικανή να βλάψει σοβαρά την πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων». Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου των 20.000 ευρώ.**

ζ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται την 8, 9, 10, 15 και 16.11.2013 μεταξύ 07.00 και 11.00 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**STAR CHANNEL**» του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 66/16.2.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Πρόκειται περί διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών, οι οποίες προβλήθηκαν κατά τις 8, 9, 10, 15 και 16η.11.2013, από ώρας 07:00 έως 11:00, παρά την υφισταμένη απαγόρευση της προβολής παιδικών παιχνιδιών κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα. Τα εν λόγω παιχνίδια αναφέρονται σε παιδιά, δεν προέχει σε αυτά ο εκπαιδευτικός χαρακτήρα και δεν υπάγονται στις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. 3669/194/5.4.2011 Υπουργική Απόφαση, με την οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2009/48/ΕΚ».*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **30.000 ευρώ**.

η) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται την 11 και 12.10.2014 μεταξύ 08.00 και 10.00 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**NICKELODEON**» του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 29/2.2.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Πρόκειται περί διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών, οι οποίες προβλήθηκαν, κατά την 11η και 12η.10.2014, μεταξύ της 08:00 έως 10:00 ώρας, παρά την υφισταμένη απαγόρευση της προβολής παιδικών παιχνιδιών, από ώρας 07:00 έως 22:00. Στη συγκεκριμένη περίπτωση μερικά από τα παιδικά παιχνίδια διαφημίστηκαν ευθέως δια της τηλεοράσεως και τα υπόλοιπα δια προβολής των ιστοσελίδων με τα οποία διαφημίστηκαν. Τα εν λόγω παιχνίδια αναφέρονται σε παιδιά ηλικίας 6 έως 12 ετών, δεν προέχει σε αυτά ο εκπαιδευτικός χαρακτήρα και δεν υπάγονται στις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. 3669/194/5.4.2011 Υπουργική Απόφαση, με την οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2009/48/ΕΚ».*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

Ομοίως το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε τις **υπ' αριθμ. 190/12.5.2015, 252/14.7.2015 και 253/14.7.2015 αποφάσεις** του, με τις οποίες επέβαλε στον τηλεοπτικό σταθμό «**NICKELODEON**» τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

θ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται κατά την 24ωρη ροή του προγράμματος της 29.9.2014 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**NICKELODEON PLUS**» του Νομού Θεσσαλονίκης και η παράνομη δικτύωσή του με τον τηλεοπτικό σταθμό «**NICKELODEON**» του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 87/2.3.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Πρόκειται περί τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο NICKELODEON+ Νομού Θεσσαλονίκης, ο οποίος δεν έχει άδεια δικτύωσης με κάποιον άλλο τηλεοπτικό σταθμό. Παρά ταύτα κατά την 29η.9.2014, από ώρας 00:00 έως 00:23, αναμετέδωσε πρόγραμμα του τηλεοπτικού σταθμού με το διακριτικό τίτλο MTV Νομού Αττικής, ενώ όλο το υπόλοιπο εικοσιτετράωρο προέβαλε το πρόγραμμα του τηλεοπτικού σταθμού με το διακριτικό τίτλο NICKELODEON Νομού Αττικής. Ο ισχυρισμός του τηλεοπτικού σταθμού ότι δεν πρόκειται περί παρανόμου δικτύωσης αλλά περί συμβάσεων μεταδόσεως προγράμματος των ως άνω δύο τηλεοπτικών σταθμών είναι προσχηματικός και αβάσιμος. Τούτο δε προκύπτει και εκ του ότι προβλήθηκαν και διαφημίσεις, που είχαν προβληθεί από τους ως άνω δύο τηλεοπτικούς σταθμούς, οι οποίες αφορούσαν την περιοχή Αττικής και όχι την περιοχή Θεσσαλονίκης. Προς συγκάλυψη της παρανομίας, η μετάδοση των προγραμμάτων των εν λόγω τηλεοπτικών σταθμών γίνεται με διαφορά χρόνου για να εμφανίζεται ως αποτέλεσμα συμβάσεων και όχι δικτύωσης. Πλέον τούτων, ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την ως άνω ημερομηνία προέβαλε διαφημίσεις παιδικών παιχνιδιών, από ώρας 07:00 έως 22:00, παρά την υφισταμένη απαγόρευση της προβολής παιδικών παιχνιδιών κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα. Τα εν λόγω παιχνίδια αναφέρονται σε παιδιά, δεν προέχει σε αυτά ο εκπαιδευτικός χαρακτήρα και δεν υπάγονται στις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. 3669/194/5.4.2011 Υπουργική Απόφαση, με την οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2009/48/EK».*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **30.000 ευρώ**.

Ομοίως το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε τις **υπ' αριθμ. 344/19.10.2015 και 345/19.10.2015 αποφάσεις** του, με τις οποίες επέβαλε στον τηλεοπτικό σταθμό «**NICKELODEON**» τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **20.000 ευρώ**.

ι) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η υπέρβαση του ανώτατου ωριαίου χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων τηλεπώλησης κατά την 24ωρη ροή του προγράμματος της 1.11.2014

από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**SUPER B**» του Νομού Αχαΐας.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την υπ' αριθμ. **63/16.2.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την εν λόγω ημερομηνία προέβαλλε διαφημίσεις από 01:00 έως 02:00 ώρας διάρκειας 51 λεπτών και 10 δευτερολέπτων, από 02:00 έως 03:00 ώρας διάρκειας 59 λεπτών και 39 δευτερολέπτων και από 05:00 έως 06:00 ώρας διάρκειας 16 λεπτών και 14 δευτερολέπτων, δηλαδή πέρα του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα.».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

5. Αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται στην προστασία της προσωπικότητας και την αξιοπρέπεια του ατόμου.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η εκπομπή με τον τίτλο «**Μακελειό 4**» που μεταδόθηκε την 19.2.2014 από τον ιδιωτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**EXTRA CHANNEL**» (πρώην **ZOOM**).

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την υπ' αριθ. **169/15.4.2015 απόφαση** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται «...Το Ε.Σ.Ρ. έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν καταγγελίας ιδιώτη. Πρόκειται περί ενημερωτικής εκπομπής κατά τη διάρκεια της οποίας προβλήθηκαν πλάνα από το νοσοκομείο Ευαγγελισμός, καθώς και πρόσωπα παρατυχόντων ανθρώπων, άνευ της συναινέσεως αυτών και επομένως άνευ του επιβαλλομένου σεβασμού της εικόνας και της προσωπικότητάς τους. Η μαγνητοφώνηση έχει επιτευχθεί με **κρυφή κάμερα**, άνευ προηγουμένης άδειας της διευθύνσεως του νοσηλευτικού ιδρύματος και εντεύθεν παρανόμως».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **30.000 ευρώ**.

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η προσβολή προσωπικότητας κατά τη μετάδοση της εκπομπής με τίτλο «**ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ**» την 5.7.2015 στις 10.35 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με διακριτικό τίτλο «**Τ/Σ ΣΚΑΙ**» του Νομού Αττικής. (Προδημοψηφισματική περίοδος)

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την υπ' αριθμ. **326/1.10.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Τα σχόλια, στα οποία προέβησαν οι δημοσιογράφοι της εκπομπής περιείχαν

υποτιμητικούς υπαινιγμούς για τον καταγγέλλοντα και δεν ήταν αναγκαία η αναφορά τους για την ενημέρωση του κοινού στο πλαίσιο της παρουσίασης του συγκεκριμένου γεγονότος (την προσέλευσή του στις κάλπες για να ψηφίσει). Επρόκειτο για σχόλια που είχαν μεν σκωπτικό και χιουμοριστικό χαρακτήρα, αλλά ξέφευγαν του αντικειμενικού σκοπού της πληροφόρησης του κοινού και του αναγκαίου μέτρου ευπρέπειας και αντικειμενικότητας, υπερέβαιναν την ανοχή που οφείλει να δείχνει ένα δημόσιο πρόσωπο (πολιτικός) ως προς την κριτική που του ασκείται στο πλαίσιο άσκησης των πολιτικών του καθηκόντων και είχαν ως στόχο την προσβολή της τιμής και της υπόληψής του».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου των 15.000 ευρώ**.

γ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε [μετά από καταγγελία πολίτη] πρωινή εκπομπή του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας με διακριτικό τίτλο «**ANTENNA**», με τίτλο: «**ΤΟ ΠΡΩΙΝΟ**», που προβλήθηκε κατά την 6^η και 7^η.11.2013, από ώρα 10:00 έως 13:00 σχετικά με την αξιοπρέπεια του ανθρώπου και ειδικά της γυναίκας, στην ποιοτική στάθμη εκπομπής, στον σεβασμό αναφερομένων προσώπων, την προστασία ανηλίκων καθώς και στην χρήση μη ευπρεπούς γλώσσας.

Τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν αναφορικά με την εκπομπή ήταν η συνταγματική επιταγή περί προστασίας της αξίας του ανθρώπου, η προστασία των ανηλίκων τηλεθεατών και το ζήτημα της προσήκουσας σημάσεως λόγω του χρόνου μετάδοσης της εκπομπής καθώς και η υποχρέωση τήρησης των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά ως προϋπόθεση της συνταγματικής υποχρέωσης περί ποιοτικής στάθμης των μεταδιδόμενων προγραμμάτων.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 276/30.7.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Στην συγκεκριμένη εκπομπή ακούστηκαν εκφράσεις, όπως οι προαναφερόμενες, χυδαίες, αγοραίες, χαμηλού επιπέδου, που εκτός από έλλειψη «καλαισθησίας και ευπρέπειας», αποπνέουν και αντίληψη μη σεβασμού στη Γυναίκα, στο δικαίωμά της να ενδύεται όπως νομίζει και να εκφράζει, έτσι, την προσωπικότητά της. Σχετικά με την συγκεκριμένη καθηγήτρια, ως «αναφερόμενο» πρόσωπο στην εκπομπή, την οποία αποκαλούσε η συμπαραουσιάστρια της εκπομπής «ξέκωλο», μόνο επειδή φορούσε στην παρέλαση των μαθητών της, πλάι στους οποίους περπατούσε, στενό παντελόνι-«κολλάν», κάθε άλλο παρά «δίκαιη, ορθή και αξιοπρεπής» μπορεί

να χαρακτηριστεί η συμπεριφορά του σταθμού προς αυτήν. Στην εκπομπή αποκαλείται η γυναίκα, που αποτελεί πρότυπο για τα παιδιά και εν μέρει αντικαθιστά την μητέρα τους, δηλαδή η δασκάλα τους, «ξέκωλο». Ακόμη, μεταδίδονται πρότυπα χαμηλού επιπέδου, όπως αυτά προκύπτουν από τον παρακάτω διάλογο (από άλλο θέμα της ίδιας εκπομπής):

«-Είναι αρραβωνιασμένη τώρα

-Μ' έναν πορνοστάρ. (γέλια)

-Ντροπή. Ντροπή. Έχει σχέση νομίζω και με τη νέα της ταινία που έχει σχέση, αλλά πάντως η ίδια είπε ότι πολλές φορές με το σύντροφο κάποιος δεν είναι κακό να βλέπει πορνό γιατί μπορεί να κάνει τη σχέση καλύτερη».

Για όλους τους παραπάνω λόγους, η εκπομπή, προβληθείσα σε ώρα παιδικής τηλεθέασης (λόγω σήμανσης που της το επιτρέπει), μπορεί να έχει «δυσμενή επίδραση στην προσωπικότητα και στην εν γένει σωματική, πνευματική, ηθική και διανοητική ανάπτυξη των ανηλίκων» και αφετέρου δεν ανταποκρίνεται στην «ποιοτική στάθμη των εκπομπών, όπως την επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης, η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

δ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η ροή προγράμματος που προβλήθηκε κατά την 20^η.8.2014 και την 27^η.8.2014 αντίστοιχα, από ώρας 00:00 έως 05:00 27^η.8.2014, του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο **«ΑΡΤ» (πρώην ΤΗΛΕ ΑΣΤΥ)**.

Τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν αναφορικά με το συγκεκριμένο πρόγραμμα ήταν η συνταγματική επιταγή περί προστασίας της αξίας του ανθρώπου, ο σεβασμός των συμμετεχόντων προσώπων, καθώς και η υποχρέωση τήρησης των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά, ως προϋπόθεση της συνταγματικής υποχρέωσης τήρησης της ποιοτικής στάθμης των μεταδιδόμενων προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 250/14.7.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Όπως αναφέρθηκε στην καταγραφή: «Προβλήθηκαν μηνύματα τηλεπαρέας με γραμμή υψηλής χρέωσης στα οποία γυναίκες λικνίζονται αισθησιακά και χαϊδεύονται υπό μουσική υπόκρουση αφαιρώντας προκλητικά τα ρούχα τους και μένοντας μόνο με τα εσώρουχα, ενώ ο φακός ζουμάρει σε επίμαχα σημεία του σώματος». Ταυτόχρονα, ακούγονται με γυναικεία φωνή

φράσεις με έντονα σεξουαλικά υπονοούμενα. Το ανωτέρω περιεχόμενο, επομένως, είναι καθαρά και αποκλειστικά «ηδονοβλεπτικό». Κύριος στόχος του, μάλιστα, είναι να προκαλέσει σεξουαλικά τους άντρες τηλεθεατές, ώστε να καλέσουν στην γραμμή υψηλής χρέωσης για ερωτικό «διάλογο». Απευθύνεται, επομένως, στα κατώτερα, ζωώδη ένστικτα, στα οποία βασιζόμενος ο σταθμός κερδοσκοπεί. Το αποτέλεσμα είναι αναπόφευκτα χυδαίο και κυνικό. Μεταδιδόμενο από την τηλεόραση και εισερχόμενο έτσι σε κάθε σπίτι, το συγκεκριμένο πρόγραμμα διαμορφώνει κοινωνική συνείδηση ομοίως χυδαία και κυνική, νοοτροπία που επιδιώκει ή έστω ανέχεται την εκμετάλλευση κατωτέρων ενστίκτων, την καλλιέργειά τους και ταυτόχρονα την ικανοποίησή τους με οικονομικά ανταλλάγματα. Προβάλλει δε το πρότυπο: «Γυναίκα-σεξουαλικό αντικείμενο». Η νοοτροπία, έτσι, που καλλιεργεί στους τηλεθεατές μπορεί να οδηγήσει, συνειδητά και υποσυνείδητα, αφενός τις γυναίκες να μην σέβονται τον εαυτό τους, την αξιοπρέπειά τους και να θεωρούν το σώμα τους «δόλωμα» ανταλλαγμάτων και, αφετέρου, τους άντρες να εστιάζουν αποκλειστικά στην σεξουαλικότητα των γυναικών και όχι στην προσωπικότητά τους, νοοτροπία με πολλά κοινωνικά επακόλουθα.

Τα προαναφερόμενα είναι αντίθετα με την συνταγματική επιταγή περί σεβασμού της αξίας του ανθρώπου, περί ισότητας των φύλων, περί ποιοτικής στάθμης των εκπομπών. Είναι ακόμη αντίθετα με την υποχρέωση των σταθμών να σέβονται τα παρουσιαζόμενα και αναφερόμενα πρόσωπα και να φροντίζουν να διέπονται οι εκπομπές τους από ευπρέπεια και καλαισθησία στη γλώσσα και συμπεριφορά.»

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό, τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

6. Αποφάσεις Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται σε αντικειμενική και ισότιμη ενημέρωση και διατύπωση διαφορετικών απόψεων καθώς και στην πλημμελή υποβολή στοιχείων πολιτικής πολυφωνίας.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε το δελτίο ειδήσεων που μεταδόθηκε στις 29.12.2014 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με διακριτικό τίτλο «**ALPHA CHANNEL**» (σχετικά με το κόμμα «Χρυσή Αυγή»).

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την **υπ' αριθ. 83/2.3.2015 απόφαση** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται «...Το Ε.Σ.Ρ. έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν καταγγελίας του κόμματος

«ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ». Πρόκειται περί του κεντρικού δελτίου ειδήσεων της 29ης-12-2014 κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν οι απόψεις του Αντώνη Σαμαρά Πρωθυπουργού και Προέδρου του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας, του Ευαγγέλου Βενιζέλου, Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και Προέδρου του κόμματος του ΠΑΣΟΚ, του Αλέξη Τσίπρα, Προέδρου του κόμματος ΣΥΡΙΖΑ, του Πάνου Καμμένου, Προέδρου του κόμματος των ΑΝΕΛ, του Φώτη Κουβέλη, Προέδρου του κόμματος της ΔΗΜΑΡ, του Δημήτρη Κουτσούμπα, Γενικού Γραμματέως του κόμματος του ΚΚΕ και του Σταύρου Θεοδωράκη, Προέδρου του κόμματος ΠΟΤΑΜΙ, σχετικά με τη μη εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας και την προκήρυξη πρόωγων βουλευτικών εκλογών. Δεν προβλήθηκαν κατά τη διάρκεια του δελτίου ειδήσεων οι απόψεις του κόμματος της Χρυσής Αυγής, οι οποίες είχαν διατυπωθεί από τον αρχηγό του κόμματος διά δελτίου τύπου το οποίο είχε αναρτηθεί στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων. Σε κανένα σημείο του δελτίου δε γίνεται λόγος για δελτίο τύπου ή δηλώσεις είτε πολιτικές θέσεις του κόμματος «Λαϊκός Σύνδεσμος-Χρυσή Αυγή» σχετικά με το ως άνω σημαντικότερο για το δημοκρατικό πολίτευμα ζήτημα. Το επίμαχο δελτίο ειδήσεων δεν εξασφάλισε την από το νόμο επιβαλλόμενη πολιτική πολυφωνία και πολυμέρεια και τον έμπρακτο σεβασμό στη διατύπωση διαφορετικών απόψεων. Σε κάθε περίπτωση ο τηλεοπτικός σταθμός, εκ του νόμου, είχε υποχρέωση για αντικειμενική, αμερόληπτη και ισότιμη παρουσίαση όλων των απόψεων όλων των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο...».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

Κατά του σταθμού «**ALPHA CHANNEL**» το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε και την απόφαση **υπ' αριθ. 82/2.3.2015** με την οποία επιβάλλει τη διοικητική κύρωση της **συστάσεως** «όπως διασφαλίζει την πολιτική πολυφωνία και την παρουσίαση των απόψεων των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για κάθε ζήτημα που καθίσταται αντικείμενο πολιτικής αντιδικίας, με απειλή επιβολής αυστηρότερων κυρώσεων».

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε το δελτίο ειδήσεων που μεταδόθηκε στις 21 και 22.12.2014 από τον δημόσιο τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**NEPIT**» (Νέα Ελληνική Ραδιοφωνία, Ιντερνέτ ,Τηλεόραση Α.Ε.)-νυν ΕΡΤ Α.Ε (σχετικά με το κόμμα «Χρυσή Αυγή»).

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την **υπ' αριθ. 147/30.3.2015 απόφαση** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται «...Το Ε.Σ.Ρ. έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν καταγγελίας του κόμματος «ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ». Πρόκειται περί κεντρικών δελτίων ειδήσεων της 21ης και 22ας.12.2014 κατά τη διάρκεια των οποίων προβλήθηκαν οι απόψεις της κυβέρνησεως και των πολιτικών κομμάτων επί σημαντικού γεγονότος, δηλαδή της προτάσεως του πρωθυπουργού εκ πέντε σημείων για την υπέρβαση της πολιτικής κρίσης και την εκλογή στο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας του Σταύρου Δήμα. Δεν προβλήθηκαν οι απόψεις του κόμματος της Χρυσής Αυγής παρότι είχε εκδώσει δελτίο σχετικό με το ως άνω περιστατικό, το οποίο είχε αποσταλεί σε όλους τους συντάκτες και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και είχε αναρτηθεί στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων. Σε κανένα σημείο του δελτίου δε γίνεται λόγος για δελτίο τύπου ή δηλώσεις είτε πολιτικές θέσεις του κόμματος «Λαϊκός Σύνδεσμος-Χρυσή Αυγή» σχετικά με το ως άνω ζήτημα. Το επίμαχο δελτίο ειδήσεων δεν εξασφάλισε την από το νόμο επιβαλλομένη πολιτική πολυφωνία και πολυμέρεια και τον έμπρακτο σεβασμό στη διατύπωση διαφορετικών απόψεων. Σε κάθε περίπτωση ο τηλεοπτικός σταθμός, εκ του νόμου, είχε υποχρέωση για αντικειμενική, αμερόληπτη και ισότιμη παρουσίαση όλων των απόψεων όλων των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση της **συστάσεως** με απειλή επιβολής αυστηρότερων κυρώσεων.

Κατά του σταθμού «**NEPIT**» (Νέα Ελληνική Ραδιοφωνία, Ιντερνέτ, Τηλεόραση Α.Ε.)-νυν ΕΡΤ Α.Ε., το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε και την απόφαση **υπ' αριθ. 290/17.9.2015** με την οποία επιβάλλει τη διοικητική κύρωση της **συστάσεως** με απειλή επιβολής αυστηρότερων κυρώσεων. Επίσης κατά του αυτού σταθμού, το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε και την απόφαση **υπ' αριθ. 299/17.9.2015** με την οποία επιβάλλει τη διοικητική κύρωση της **συστάσεως** με απειλή επιβολής αυστηρότερων κυρώσεων. Και οι δύο αυτές αποφάσεις αφορούν δελτία ειδήσεων(ημερομηνιών 2.3.2015 και 26.3.2015 αντιστοίχως) στα οποία παραλείφθηκε η προβολή των απόψεων του κόμματος «Χρυσή Αυγή».

γ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η **πλημμελής υποβολή στοιχείων πολιτικής πολυφωνίας** εκ μέρους του δημόσιου τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας με διακριτικό τίτλο «**NEPIT**» (Νέα Ελληνική Ραδιοφωνία, Ιντερνέτ, Τηλεόραση Α.Ε.)-νυν ΕΡΤ Α.Ε.

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την **υπ' αριθ. 291/17.9.2015 απόφαση** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται «...Ο εν λόγω τηλεοπτικός σταθμός έχει υποβάλει πλημμελώς τα στοιχεία πολιτικής πολυφωνίας που διαλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. 1/27.3.2012 Οδηγία του Ε.Σ.Ρ., με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατος ο έλεγχος πολιτικής πολυφωνίας. Πιο συγκεκριμένα, ο σταθμός δεν έχει αποστείλει στην υπηρεσία κανένα στοιχείο για τη χρονική έκθεση των πολιτικών κομμάτων στα δελτία ειδήσεων αυτού. Επίσης, δεν έχει προσκομίσει στοιχεία για τις εμφανίσεις πολιτικών στελεχών στα δελτία ειδήσεων, παρά μόνο στις λοιπές ειδησεογραφικές εκπομπές και εκπομπές λόγου. Επισημαίνεται ότι με την υπ' αριθμ. 469/2.12.2014 απόφαση του Ε.Σ.Ρ., είχε επιβληθεί στην εταιρεία με την επωνυμία ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ, ΙΝΤΕΡΝΕΤ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε., ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με το διακριτικό τίτλο ΝΕΡΙΤ (νυν ΕΡΤ), η διοικητική κύρωση της συστάσεως επειδή δεν είχε συμμορφωθεί με την υποχρέωση του προς παροχή στο Ε.Σ.Ρ. των στοιχείων πολιτικής πολυφωνίας...».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου, ύψους 15.000 ευρώ**

δ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η **πλημμελής υποβολή στοιχείων πολιτικής πολυφωνίας** εκ μέρους του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας με διακριτικό τίτλο «**EPSILON TV**».

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την **υπ' αριθ. 289/17.9.2015 απόφαση** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται «...Σύμφωνα με το υπ' αριθ. πρωτ. 818/ΕΣ/5.6.2015 έγγραφο του Ε.Σ.Ρ. ο τηλεοπτικός σταθμός **EPSILON TV (ΠΡΩΗΝ 902 ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ)**, δεν έχει υποβάλει στο Ε.Σ.Ρ. τα **στοιχεία πολιτικής πολυφωνίας** που διαλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. 1/27.3.2012 Οδηγία του Ε.Σ.Ρ., παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις της υπηρεσίας μας. Επισημαίνεται ότι κατά την 4.11.2014 είχε λάβει χώρα ακρόαση του εκπροσώπου του ως άνω τηλεοπτικού σταθμού για το ίδιο θέμα, ήτοι 'μη συμμόρφωση με την εκ του άρθρου 1 παρ. 17 του ν.2328/1995 υποχρέωση του προς παροχή στο Ε.Σ.Ρ. των στοιχείων που εκζητούνται με την υπ' αριθμ. 1/27.3.2012 Οδηγία. Ακολούθως, η υπόθεση είχε τεθεί στο Αρχείο επειδή ο τηλεοπτικός σταθμός είχε δηλώσει ότι θα παρέδιδε τα οικεία στοιχεία. Όμως, υποβλήθηκαν μόνο τα στοιχεία μηνών Δεκεμβρίου 2014 και Ιανουαρίου 2015 σε μορφή μη σύμφωνη προς τις οδηγίες μας και έκτοτε δεν έχει εισέλθει στην υπηρεσία μας κανένα σχετικό έγγραφο. Ως εκ τούτου, καθίσταται αδύνατος ο έλεγχος πολιτικής πολυφωνίας για τον εν λόγω τηλεοπτικό σταθμό. Στη συνέχεια ο σταθμός υπέβαλε στοιχεία πολιτικής πολυφωνίας, τα οποία ελέγχθηκαν από το Ε.Σ.Ρ. και προέκυψαν τα εξής: Σύμφωνα με

το υπ' αριθ. πρωτ. 1162/ΕΣ/9.9.2015 έγγραφο του Ε.Σ.Ρ., ο ως άνω τηλεοπτικός σταθμός έχει υποβάλει πλημμελώς τα στοιχεία πολιτικής πολυφωνίας που διαλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. 1/27.3.2012 Οδηγία του Ε.Σ.Ρ., καθώς δεν έχει αποστείλει στην υπηρεσία κανένα στοιχείο για τη χρονική έκθεση των πολιτικών κομμάτων στα δελτία ειδήσεων αυτού. 2 Επισημαίνεται ότι στο με αρ. πρωτ. Ε.Σ.Ρ. 5931/28.7.2015 εισερχόμενο έγγραφο, οι εκπρόσωποι του σταθμού επιφυλάσσονται να συμπληρώσουν τον φάκελο σύμφωνα με την προθεσμία που τους χορηγήθηκε, αλλά έκτοτε δεν έχει ληφθεί από την υπηρεσία κανένα νέο σχετικό στοιχείο. Τέλος, όπως αναφέρεται ρητά στην υπ' αριθμ. 1/27.3.2012 Οδηγία του Ε.Σ.Ρ. και έχει καταστεί σαφές στην ηλεκτρονική αλληλογραφία της υπηρεσίας με τον σταθμό, τα εν λόγω στοιχεία πρέπει να υποβάλλονται σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου στο Ε.Σ.Ρ. στη διεύθυνση esrpolyphony@gmail.com, η οποία αντικατέστησε την αναφερόμενη στην προαναφερθείσα Οδηγία, polyfonia@esr.gr. Όμως, τα στοιχεία υποβλήθηκαν σε έντυπη μορφή, γεγονός που καθιστά αδύνατη την ηλεκτρονική επεξεργασία που απαιτείται για την ανάλυση τους...».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

ε) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε το κεντρικό δελτίο ειδήσεων που μεταδόθηκε την 07.11.2014 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**ANTENNA**» ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «**ANTENNA TV Α.Ε.**». Σημειώνεται ότι το Ε.Σ.Ρ. έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν καταγγελίας του κόμματος «ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ».

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ.97/03.03.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι «*Πρόκειται περί του κεντρικού δελτίου ειδήσεων της 7 ης -11-2014 κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν οι απόψεις του Αντώνη Σαμαρά Πρωθυπουργού και Προέδρου του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας, του Ευαγγέλου Βενιζέλου Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως και Προέδρου του κόμματος του ΠΑΣΟΚ, του Ευκλείδη Τσακαλώτου, βουλευτή του κόμματος ΣΥΡΙΖΑ, το δελτίο τύπου του κόμματος της ΔΗΜΑΡ και το δελτίο τύπου του κόμματος ΚΚΕ για τη συνεδρίαση του eurogroup σχετικά με το ελληνικό οικονομικό πρόβλημα. Δεν προβλήθηκαν οι απόψεις του κόμματος της Χρυσής Αυγής παρότι είχε εκδώσει δελτίο σχετικό με τη συνεδρίαση του eurogroup το οποίο είχε αποσταλεί σε όλους τους συντάκτες και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και είχε αναρτηθεί στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων. Σε κανένα σημείο του δελτίου δε γίνεται λόγος για δελτίο τύπου ή δηλώσεις είτε πολιτικές θέσεις του κόμματος «Λαϊκός Σύνδεσμος-Χρυσή Αυγή»*

σχετικά με το ως άνω ζήτημα. Το επίμαχο δελτίο ειδήσεων δεν εξασφάλισε την από το νόμο επιβαλλομένη πολιτική πολυφωνία και πολυμέρεια και τον έμπρακτο σεβασμό στη διατύπωση διαφορετικών απόψεων. Σε κάθε περίπτωση ο τηλεοπτικός σταθμός, εκ του νόμου, είχε υποχρέωση για αντικειμενική, αμερόληπτη και ισότιμη παρουσίαση όλων των απόψεων όλων των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο...»

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

στ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε το κεντρικό δελτίο ειδήσεων που μεταδόθηκε την 07.11.2014 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**MEGA CHANNEL**» ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «**ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ Α.Ε.**». Σημειώνεται ότι το Ε.Σ.Ρ. έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν καταγγελίας του κόμματος «ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ».

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ.80/02.03.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι «*Πρόκειται περί του κεντρικού δελτίου ειδήσεων της 7 ης -11-2014 κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν οι απόψεις του Αντώνη Σαμαρά, Πρωθυπουργού και Προέδρου του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας, του Ευαγγέλου Βενιζέλου, Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως και Προέδρου του κόμματος του ΠΑΣΟΚ, του Παναγιώτη Λαφαζάνη, εκπροσώπου του κόμματος ΣΥΡΙΖΑ, του Τέρενς Κουίκ, εκπροσώπου του κόμματος των ΑΝΕΛ, του Φώτη Κουβέλη, Προέδρου του κόμματος της ΔΗΜΑΡ και του Δημήτρη Κουτσούμπα, γενικού γραμματέως του κόμματος ΚΚΕ για τη συνεδρίαση του eurogroup σχετικά με το ελληνικό οικονομικό πρόβλημα. Δεν προβλήθηκαν οι απόψεις του κόμματος της Χρυσής Αυγής παρότι είχε εκδώσει δελτίο σχετικό με τη συνεδρίαση του eurogroup το οποίο είχε αποσταλεί σε όλους τους συντάκτες και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και είχε αναρτηθεί στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων. Σε κανένα σημείο του δελτίου δε γίνεται λόγος για δελτίο τύπου ή δηλώσεις είτε πολιτικές θέσεις του κόμματος «Λαϊκός Σύνδεσμος-Χρυσή Αυγή» σχετικά με το ως άνω ζήτημα. Το επίμαχο δελτίο ειδήσεων δεν εξασφάλισε την από το νόμο επιβαλλομένη πολιτική πολυφωνία και πολυμέρεια και τον έμπρακτο σεβασμό στη διατύπωση διαφορετικών απόψεων. Σε κάθε περίπτωση ο τηλεοπτικός σταθμός, εκ του νόμου, είχε υποχρέωση για αντικειμενική, αμερόληπτη και ισότιμη παρουσίαση όλων των απόψεων όλων των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο...»*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση της **συστάσεως**.

7. Απόφαση του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρεται στη **μετάδοση ανακριβών γεγονότων ως αληθών** και στο **αίσθημα ευθύνης**.

Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε το κεντρικό δελτίο ειδήσεων που μεταδόθηκε την 29.06.2015 (Προδημοψηφισματική περίοδος) από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**MEGA CHANNEL**» ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «**ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ Α.Ε.**» Σημειώνεται ότι το Ε.Σ.Ρ. έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν καταγγελιών σύμφωνα με τις οποίες μεταδόθηκε φωτογραφία από ΑΤΜ της Νότιας Αφρικής κατά τη διάρκεια ρεπορτάζ με θέμα τα κρούσματα επιθέσεων μετά από αναλήψεις μετρητών και τα μέτρα της ΕΛ.ΑΣ. Χρονική περίοδο που είχε δημιουργηθεί μεγάλη ένταση στη λειτουργία των τραπεζών λόγω της διακοπής/ελέγχου λειτουργίας τους (capital controls).

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την η **υπ' αριθμ.301/17.09.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι «Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του Π. Δ/τος 77/2003, κατά το οποίο «*Η μετάδοση των γεγονότων πρέπει να είναι αληθής, ακριβής και όσον το δυνατόν πλήρης, τα γεγονότα πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη δημιουργούν υπέρμετρη ελπίδα, σύγχυση ή πανικό στο κοινό*». Εξάλλου, στο άρθρο 8 παρ. 1 εδ. α' του Π. Δ/τος 77/2003 ορίζεται ότι «*Δεν πρέπει να μεταδίδονται πληροφορίες χωρίς να έχουν ελεγχθεί*».

Εν προκειμένω, ο τηλεοπτικός σταθμός Mega, όπως ήδη σημειώθηκε ανωτέρω και όπως συμπληρωματικώς αναλύεται στο Υπόμνημα του σταθμού, αναμετέδωσε κατά τη διάρκεια δελτίου ειδήσεων την περιγραφόμενη ανωτέρω φωτογραφία, που δημοσιεύθηκε στην καθημερινή εφημερίδα Espresso, αναφέροντας ότι πρόκειται για στιγμιότυπο από τράπεζα στο κέντρο της Αθήνας.

Ωστόσο, όπως προκύπτει από αναζήτηση στο διαδίκτυο, η σχετική φωτογραφία (αγνώστου προελεύσεως) έχει αναπαραχθεί στο παρελθόν παντοιοτρόπως και σε κάθε περίπτωση δεν είναι δυνατό να εικονίζει στιγμιότυπο στο κέντρο της Αθήνας κατά τις ημέρες μετάδοσης του δελτίου ειδήσεων.

Επιπλέον, ενόψει της συγκυρίας μεταδόσεως της είδησης την επομένη της εκδόσεως της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου με την οποία τέθησαν περιορισμοί στις οικονομικές συναλλαγές και διεκόπη η λειτουργία των τραπεζών, γεγονότα που με τη σειρά τους προκάλεσαν συρροή των πολιτών στα μηχανήματα αυτόματης συναλλαγής των τραπεζών, η μετάδοση της φωτογραφίας

αυτής ήταν δυνατό να προκαλέσει το αίσθημα του κινδύνου σε ορισμένους καταναλωτές, οι οποίοι ενδεχομένως να απέφευγαν να κάνουν χρήση αυτής της δυνατότητας.

Εξάλλου, ο ισχυρισμός που παρατίθεται στο Υπόμνημα ότι, λόγω προηγούμενης δημοσίευσης της φωτογραφίας στην εφημερίδα *Espresso*, «συγγνωστά ο σταθμός θεώρησε την φωτογραφία επίκαιρη» δεν μπορεί να γίνει δεκτός, διότι η σχετική δημοσίευση δεν φέρει κανένα στοιχείο (π. χ. στοιχεία φωτογράφου, τοπικός προσδιορισμός) από το οποίο θα μπορούσε να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι πρόκειται για αξιόπιστη πηγή άξια να αναπαραχθεί από άλλο μέσο ενημέρωσης, όταν μάλιστα το τελευταίο έχει μεγαλύτερη απήχηση σε σχέση με την εφημερίδα χαμηλής κυκλοφορίας *Espresso*.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι η μετάδοση της ως άνω φωτογραφίας συνιστά ευθεία παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 5 παρ. 1 και 8 παρ. 1 εδ. α' του Π. Δ/τος 77/2003»

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **20.000 ευρώ**.

8. Απόφαση του ΕΣΡ που αναφέρεται στην ανισομερή προβολή απόψεων κατά την προδημοψηφισματική περίοδο.

Το ΕΣΡ απασχόλησε η εκπομπή «**ΣΚΑΪ ΣΤΙΣ 6**» που μεταδόθηκε την 02.07.2015 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**Τ/Σ ΣΚΑΙ**» του Νομού Αττικής σημειώνεται ότι το ΕΣΡ έχει επιληφθεί της υποθέσεως κατόπιν ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού καταγγελιών σχετικά με τον τρόπο κάλυψης της **προδημοψηφισματικής περιόδου** από ενημερωτική εκπομπή.

Το ΕΣΡ εξέδωσε την η **υπ' αριθμ. 333/19.10.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι «*Κατά ρητή συνταγματική επιταγή, οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί υπάγονται σε άμεσο κρατικό έλεγχο που αποσκοπεί μεταξύ των άλλων στην αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση των πληροφοριών και των ειδήσεων (άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος). Οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών χορηγούνται για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να μεριμνούν μεταξύ άλλων για την αντικειμενική ενημέρωση του κοινού (άρθρο 1 παρ. 1 Ν 2328/1995).*

Σύμφωνα περαιτέρω με τους κανόνες του κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας, η ραδιοφωνία και η τηλεόραση πρέπει να αναγνωρίζουν και να σέβονται εμπράκτως τη διατύπωση διαφορετικών

απόψεων και να υπερασπίζονται την ελευθερίας μετάδοσης αυτών. Οι διαφορετικές απόψεις πρέπει να παρουσιάζονται έγκαιρα και με ίσους όρους (άρθρο 3 ΠΔ 77/2003). Εξάλλου, η παρουσίαση των πολιτικών θεμάτων κατά τις προεκλογικές περιόδους πρέπει να γίνεται με τρόπο που να διασφαλίζονται οι αρχές της ισοτιμίας και της πολυφωνίας καθώς επίσης και ο σεβασμός των δημοκρατικών διαδικασιών (άρθρο 16 παρ. 1 και 2 ΠΔ 77/2003). Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, η τελευταία αυτή επιταγή εφαρμόζεται προφανώς και κατά τις προδημοψηφισματικές περιόδους. Κατά τις νομοθετικές άλλωστε επιταγές, οι τηλεοπτικοί σταθμοί αναλαμβάνουν την αντικειμενική παρουσίαση του προεκλογικού αγώνα και την κάλυψη των απόψεων που διατυπώνονται κατά την περίοδο διεξαγωγής δημοψηφισμάτων (άρθρο 3 παρ. 6 Ν 4173/2013 σε συνδυασμό με άρθρο 3 παρ. 1 περ. α Ν 2328/1995). Εξάλλου, ρητά προβλεπόταν για το συγκεκριμένο δημοψήφισμα ότι οι τηλεοπτικοί φορείς όφειλαν να μεριμνούν ώστε η προβολή κατά τις εκπομπές πολιτικού διαλόγου και τις λοιπές ενημερωτικές εκπομπές τους συνεντεύξεων σχετικά με τις θέσεις των επιτροπών υποστήριξης και των κομμάτων να μην παραβιάζει την αρχή της ισομερούς κατανομής (παρ. 8 της ΚΥΑ 10930/29.06.2015).

Στην προκειμένη περίπτωση, είναι σαφές ότι η συγκεκριμένη εκπομπή χαρακτηρίζεται από μία τάση ανάδειξης και προβολής της θετικής απάντησης στο ερώτημα του δημοψηφίσματος. Δύο είναι τα κύρια στοιχεία που συνηγορούν υπέρ του παραπάνω συμπεράσματος:

- Αφενός, το ότι προβλήθηκαν τρία διαδικτυακά βίντεο που τάσσονταν όλα υπέρ του ΝΑΙ στο ερώτημα του δημοψηφίσματος.
- Αφετέρου, το ότι πριν από την προβολή του τρίτου από τα παραπάνω βίντεο ο παρουσιαστής της εκπομπής ανέφερε ότι ζήτησε να το κατεβάσουν από το διαδίκτυο «για να σας κάνουμε τη σωστή προπαγάνδα».

Την ίδια στιγμή, το γενικότερο κλίμα της εκπομπής φανερώνει ομοίως μια τάση υπέρ της θετικής απάντησης στο ερώτημα του δημοψηφίσματος. Ειδικότερα, δύο από τους προσκεκλημένους της εκπομπής επιχειρηματολόγησαν υπέρ του ΝΑΙ στο ερώτημα του δημοψηφίσματος ενώ και ο ίδιος ο παρουσιαστής της εκπομπής πήρε ανοικτά αντίστοιχη θέση αιτιολογώντας τους λόγους της θετικής του ψήφου. Αντιθέτως, δεν εκπροσωπήθηκε καθόλου στην επίμαχη εκπομπή η άποψη υπέρ του ΟΧΙ στο ερώτημα του δημοψηφίσματος.

Σύμφωνα με τη νομολογία, κατά τις μη προεκλογικές και προδημοψηφισματικές περιόδους οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί υποχρεούνται να παρουσιάζουν τις πολιτικές ειδήσεις και απόψεις μέσα στα πλαίσια που καθορίζει η συνταγματικά κατοχυρωμένη δημοσιογραφική ελευθερία. Στον

πυρήνα αυτής της ελευθερίας περιλαμβάνεται καταρχήν η ευχέρεια του δημοσιογράφου να αξιολογεί και να επιλέγει από το σύνολο της καθημερινής πολιτικής δραστηριότητας εκείνα τα γεγονότα της πολιτικής επικαιρότητας που είναι άξια μετάδοσης και παρουσίασης αποφασίζοντας παράλληλα πόσος χρόνος θα αφιερωθεί στην προβολή τους. Ο έλεγχος της δημοσιογραφικής δεοντολογίας είναι επομένως ως προς το σημείο αυτό έλεγχος τήρησης ενός ελάχιστου πλαισίου ισόρροπης πολυμέρειας (ΣτΕ 3620/2008 και ΣτΕ 243/2012). Τότε μόνο παραβιάζει ένας ραδιοτηλεοπτικός σταθμός την υποχρέωση τήρησης της αρχής της πολιτικής πολυφωνίας, όταν δεν παρουσιάσει τέτοια γεγονότα της πολιτικής επικαιρότητας που είναι άξια μετάδοσης με βάση τα κριτήρια της δημοσιογραφικής δεοντολογίας (ΣτΕ 243/2012 και ΣτΕ 245/2012). Πράγματι, η μη μετάδοση ενός τέτοιου γεγονότος ισοδυναμεί με απόκρυψη ειδήσεων και με προσπάθεια χειραγώγησης της κοινής γνώμης και συνιστά επομένως παραβίαση της αρχής της αντικειμενικής μετάδοσης των ειδήσεων και των πληροφοριών (ΣτΕ 3620/2008). Για να εξακριβωθεί όμως αν η παραπάνω αποσιώπηση γεγονότων της πολιτικής επικαιρότητας συνιστά πράγματι παραβίαση των αρχών της πολιτικής πολυφωνίας και της αντικειμενικότητας θα πρέπει να προκύπτει ότι η σχετική παράλειψη συνεχίστηκε για σημαντικό διάστημα ανάλογα με την επικαιρότητα της αντίστοιχης περιόδου και την πυκνότητα των γεγονότων και των εξελίξεων. Επομένως, η αντικειμενικότητα επιβάλλει την τήρηση ίσων αποστάσεων από όλες τις απόψεις που μπορούν να εκφραστούν σε σχέση με ένα πολιτικό και κοινωνικό ζήτημα και επιτάσσει ουδετερότητα σε σχέση με τις απόψεις αυτές. Αυτό σημαίνει ότι απαγορεύεται η συστηματική παρουσίαση ορισμένων μόνο από τις απόψεις αυτές και η αποσιώπηση των υπολοίπων (ΣτΕ 243/2012 και ΣτΕ 245/2012).

Προφανώς, οι υποχρεώσεις που υπέχουν οι τηλεοπτικοί φορείς κατά τις πολιτικά ευαίσθητες και χρονικά συμπυκνωμένες προεκλογικές και προδημοψηφισματικές περιόδους επιβάλλουν ένα αυξημένο μέτρο ευθύνης στους φορείς αυτούς όσον αφορά την τήρηση των επιταγών της αντικειμενικής και ισομερούς πληροφόρησης. Επομένως, κάθε μεμονωμένη πολιτική εκπομπή που προβάλλεται κατά την προεκλογική περίοδο θα πρέπει να πληροί τους όρους της αντικειμενικότητας και της ισομέρειας. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο όσον αφορά την προεκλογική κάλυψη δημοψηφισμάτων, στα οποία από τη φύση τους το κοινό καλείται συνήθως να επιλέξει μεταξύ δύο και μόνο αντίθετων μεταξύ τους επιλογών. Θα πρέπει εξάλλου να ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι στην προκειμένη περίπτωση ο χρόνος που μεσολάβησε από την προκήρυξη του δημοψηφίσματος μέχρι τη διενέργεια αυτού ήταν εξαιρετικά σύντομος, επομένως κάθε μία πολιτική εκπομπή ήταν ιδιαίτερα κρίσιμη για την πληροφόρηση και το σχηματισμό της

άποψης του κοινού. Όπως έχει άλλωστε αναφερθεί, υπήρχαν για το συγκεκριμένο δημοψήφισμα ειδικές διατάξεις που επέβαλλαν το σεβασμό της αρχής της ισομερούς προβολής των αντίθετων απόψεων κατά τις ενημερωτικές εκπομπές των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών.

Επομένως, η επίμαχη εκπομπή παραβίασε τις επιταγές της αντικειμενικής και ισομερούς ενημέρωσης προπαγανδίζοντας ουσιαστικά υπέρ του ΝΑΙ στο ερώτημα του δημοψηφίσματος και παραλείποντας ολοκληρωτικά να παρουσιάσει την αντίθετη πολιτική θέση».

Το ΕΣΡ επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **20.000 ευρώ**.

9. Απόφαση του ΕΣΡ που αναφέρεται στην τηλεοπτική προβολή παράνομου προεκλογικού μηνύματος.

Το ΕΣΡ απασχόλησε η προβολή παράνομου προεκλογικού τηλεοπτικού μηνύματος (spot) πολιτικού κόμματος την 06.09.201 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**Τ/Σ ΣΚΑΙ**» του Νομού Αττικής.

Το ΕΣΡ εξέδωσε την η **υπ' αριθμ.340/19.10.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι «*Πρόκειται για μήνυμα που εντασσόταν στο πλαίσιο του δωρεάν δεκαλέπτου που διατίθετο εβδομαδιαίως κατά την προεκλογική περίοδο σε κάθε κόμμα που εκπροσωπούταν στο εθνικό και ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, προκειμένου να παρουσιάσει στο κοινό το πρόγραμμα και τις πολιτικές του δραστηριότητες. Στην αρχή του μηνύματος, ο πρόεδρος του προβαλλόμενου πολιτικού κόμματος και πρώην υπουργός άμυνας της απερχόμενης κυβέρνησης εξηγεί επί δύο περίπου λεπτά τη θετική συμβολή που είχε για τη χώρα η συμμετοχή του κόμματος στην κυβέρνηση. Στη συνέχεια, ανακοινώνει ότι ο υπόλοιπος τηλεοπτικός χρόνος που αναλογεί στο κόμμα θα αφιερωθεί στις ένοπλες δυνάμεις. Ακολουθεί για τρία περίπου λεπτά η προβολή μαγνητοσκοπημένων εικόνων από ορκωμοσίες, παρελάσεις και γυμνάσια των ενόπλων δυνάμεων συνοδεύα έντονης μουσικής. Στις εικόνες αυτές παρεμβάλλονται και μαγνητοσκοπημένα αποσπάσματα από επισκέψεις και ομιλίες του αρχηγού του συγκεκριμένου πολιτικού κόμματος, με την ιδιότητα του υπουργού εθνικής άμυνας. Στο τέλος του μηνύματος, προβάλλεται το λογότυπο του κόμματος και το κύριο προεκλογικό του σύνθημα.*

Όπως όμως προκύπτει από το άρθρο 45 παρ. 1 του ΠΔ 26/2012 και το άρθρο 5 της ΚΥΑ 14602/2015, τα προεκλογικά μηνύματα των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων

μπορούν να μεταδίδονται νομίμως μόνο εντός του πλαισίου που προβλέπει η εκάστοτε εκδιδόμενη υπουργική απόφαση. Όσον αφορά ειδικότερα το δωρεάν δεκάλεπτο που διατίθεται ανά εβδομάδα στα πολιτικά κόμματα, είναι προφανές ότι αυτό μπορεί να έχει ως περιεχόμενο μόνο την προβολή των προγραμμάτων και των πολιτικών δραστηριοτήτων των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων. Στην προκειμένη όμως περίπτωση, το επίμαχο μήνυμα δεν πληρούσε τους παραπάνω όρους στο βαθμό που προέβαλλε επίσης εικόνες από τις δραστηριότητες των ενόπλων δυνάμεων διανθισμένες με στιγμιότυπα από ομιλίες και επισκέψεις του αρχηγού του κόμματος με την ιδιότητα του υπουργού εθνικής άμυνας. Κατά το δεύτερο αυτό μέρος του το επίμαχο μήνυμα δεν αναφερόταν επομένως στο πρόγραμμα και τις πολιτικές δραστηριότητες του προβαλλόμενου κόμματος, αλλά επιχειρούσε να εξυμνήσει το έργο των ενόπλων δυνάμεων προβάλλοντας παράλληλα προσωπικά τον πρώην υπουργό άμυνας της χώρας. Όσον αφορά τον ισχυρισμό του εγκαλούμενου σταθμού ότι δεν υπήρχε υποχρέωση ελέγχου του περιεχομένου του μηνύματος πέραν των ορίων της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας, είναι προφανές ότι μια τέτοια υποχρέωση προέκυπτε σαφώς από το συνδυασμό των άρθρων 5 και 19 της ΚΥΑ 14602/2015 όπως επίσης και από το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α του Ν 2328/1995 που προβλέπει για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης κανόνων που έστω και έμμεσα ρυθμίζουν τη λειτουργία της τηλεόρασης.

Είναι ομοίως σαφές ότι δεν υπήρχε η δυνατότητα να παραχωρηθεί μέρος του προεκλογικού χρόνου του συγκεκριμένου κόμματος για την προβολή του έργου των ενόπλων δυνάμεων. Μια τέτοια παραχώρηση θα συνιστούσε ουσιαστικά έμμεσο τρόπο για τη μετάδοση μη εγκεκριμένου μηνύματος κοινωνικού περιεχομένου του υπουργείου εθνικής άμυνας, κατά παράκαμψη των σχετικών νομοθετικών προβλέψεων (άρθρο 3 παρ. 21 Ν 2328/1995). Εξάλλου, το άρθρο 46 παρ. 2 περ. β του ΠΔ 26/2012 απαγορεύει κατά την προεκλογική περίοδο να μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς μηνύματα κοινωνικού περιεχομένου τα οποία προβάλλουν με οποιονδήποτε τρόπο πολιτικά κόμματα και συνασπισμούς πολιτικών κομμάτων με μόνη εξαίρεση τη μετάδοση των προεκλογικών διαφημιστικών μηνυμάτων των ίδιων των κομμάτων κατά τους όρους και τις προϋποθέσεις της εκάστοτε εκδιδόμενης υπουργικής απόφασης. Η μετάδοση όμως ενός εν τοις πράγμασι μηνύματος κοινωνικού περιεχομένου του υπουργείου εθνικής άμυνας που εντάσσεται σε μήνυμα προεκλογικού περιεχομένου πολιτικού φορέα και κλείνει με την εμφάνιση του λογότυπου του προβαλλόμενου κόμματος και του κεντρικού προεκλογικού του συνθήματος προσκρούει σαφώς στην ανωτέρω απαγόρευση. Δεν ευσταθεί επομένως το επιχείρημα του

εγκαλούμενου σταθμού ότι η επίμαχη μετάδοση θα μπορούσε σε κάθε περίπτωση να λάβει χώρα με τη μορφή μηνύματος κοινωνικού περιεχομένου του προβαλλόμενου κόμματος».

Το ΕΣΡ επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

10. Αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται στην μεταβολή/αλλοίωση της φυσιογνωμίας του προγράμματος.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η φυσιογνωμία προγράμματος, η ποιοτική στάθμη, η τοποθέτηση προϊόντος και η σήμανση στη διάρκεια της 24ωρης ροής προγράμματος που μεταδόθηκε στις 7.10.2014 από το σταθμό «**ΘΡΑΚΗ NET**» ν. Έβρου.

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την **υπ' αριθ. 183/11.5.2015 απόφασή** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται «...*Πρόκειται περί τηλεοπτικού σταθμού ο οποίος, κατά την υποβληθείσα στο Ε.Σ.Ρ. υπεύθυνη δήλωσή του, είναι ενημερωτικός σταθμός. Όμως, όπως προκύπτει εκ του υπ' αριθμ. πρωτ. 476/ΕΣ/26.3.2015 εγγράφου της υπηρεσίας, το πρόγραμμα που μετέδωσε ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την 7η.10.2014 είναι μη ενημερωτικού χαρακτήρα, καθώς περιλαμβάνει περισσότερες από 17 ώρες προγράμματος ψυχαγωγικού περιεχομένου και χρονοθυρίδες τηλεπώλησης. Πρέπει να σημειωθεί ότι πρόκειται περί χρονοθυρίδων με προβολή γυμνών γυναικών, σε προκλητικές στάσεις, με προβολή αριθμού τηλεφώνου υψηλής χρέωση, προς επικοινωνία των τηλεθεατών. Πρόκειται περί παρανόμου μεταβολής της φυσιογνωμίας του ραδιοφωνικού σταθμού από ενημερωτικό σε μη ενημερωτικό. Πλέον τούτου, ο τηλεοπτικός σταθμός, κατά την ίδια ημερομηνία, ώρα 02.30 π.μ., μετέδωσε ξένη ταινία με τίτλο: «Carnal Sins», κατά τη διάρκεια της οποίας προβλήθηκαν φυσιολογικές και μη φυσιολογικές ομοφυλοφιλικές και ετεροφυλοφιλικές ερωτικές πράξεις μεταξύ διαφόρων προσώπων. Πρόκειται σαφέστατα περί πορνικής ταινίας της οποίας η προβολή συγχωρείται μόνο υπό την προϋπόθεση διασφάλισης της παρακολουθήσεως από ενήλικα πρόσωπα, προϋπόθεση η οποία δεν υφίσταται εν προκειμένω. Τα ότι η εκπομπή υλοποιήθηκε μετά τα μεσάνυχτα δε σημαίνει ότι είναι ανεξέλεγκτη. Προβολή πορνικής ταινίας από δημόσιο ή ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό παραβιάζει την προαναφερθείσα διάταξη του Συντάγματος, κατά την οποία η επιβαλλομένη ποιότητα των προγραμμάτων των τηλεοπτικών σταθμών πρέπει να εξασφαλίζει την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της*

νεότητας. Η εκπομπή δεν είχε την από το σύνταγμα επιβαλλομένη ποιότητα. Επιπλέον, κατά την ως άνω ημερομηνία προβλήθηκε η εκπομπή «Χρώματα Ελλάδας», στην αρχή της οποίας γίνεται ενημέρωση για την τοποθέτηση προϊόντος, χωρίς να αναγράφεται στο τέλος της εκπομπής για ποιες επιχειρήσεις ή προϊόντα υπήρχε τοποθέτηση προϊόντος. Τέλος, μεταδόθηκε πολύωρο μουσικό πρόγραμμα χωρίς καμία σήμανση ούτε στην αρχή ούτε μετά από διακοπές».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **20.000 ευρώ**.

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η φυσιογνωμία προγράμματος, συγκεκαλυμμένη διαφήμιση, αστροπροβλέψεις, γλωσσική ευπρέπεια και η προστασία ανηλίκων στη διάρκεια της ροής προγράμματος δύο 24ώρων που μεταδόθηκε στις 1.2.2015 και 22.3.2015 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**TRT**» ν. Μαγνησίας.

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την **υπ' αριθ. 346/19.10.2015 απόφαση** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται «...Ως προς την υποχρέωση τήρησης ενημερωτικού προγράμματος, κρίθηκαν τα εξής: Κατά την ημερομηνία 1.2.2015 (ώρα 00.00'-24.00') και 22.3.2015 (ώρα 00.00'- 24.00') το πρόγραμμα του σταθμού στους τομείς ενημέρωσης, επιμόρφωσης και ψυχαγωγίας κατανέμεται ως εξής: α. ενημέρωση : δελτία ειδήσεων, εκπομπή «Αγροτόραμα», εκπομπή «Όλο Υγεία», εκπομπή «Face 2 face» β. ενημέρωση-ψυχαγωγία: εκπομπή «Χρώματα Ελλάδας», εκπομπή «Άρωμα Ελλάδας», εκπομπή «Super Sport», εκπομπή «Κυριακάτικη Αρένα» γ. επιμόρφωση- ψυχαγωγία: εκπομπή «Με παρέα την Ελλάδα», δ. ψυχαγωγία: εκπομπή «Chef στον αέρα», εκπομπή «TV Χώστες», εκπομπή «Αχ Πατρίδα μου γλυκειά», εκπομπή «Αναζητώντας τις ρίζες μας». Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι ο σταθμός έχει προβάλει ελάχιστο πολιτικού ενημερωτικού χαρακτήρα πρόγραμμα (δεν διαπιστώθηκαν εκπομπές πολιτικού σχολιασμού και επικαιρότητας). Οι ενημερωτικές εκπομπές αφορούν στον αγροτικό τομέα και στον τομέα της υγείας. Τα καθημερινά δελτία ειδήσεων ήταν διάρκειας 20' συνολικά (δύο δελτία ειδήσεων ημερησίως 10' έκαστο): απαιτούνται καθημερινά τακτά πρωτότυπα δελτία ειδήσεων συνολικής ημερήσιας διάρκειας μιας τουλάχιστον ώρας που, σύμφωνα με την Οδηγία 1/2009 του Ε.Σ.Ρ., πρέπει να παρουσιάζονται από τηλεπαρουσιαστές. Κατά τις συγκεκριμένες ημερομηνίες που ελέγχθηκαν, μεταδόθηκαν α) για την 1.2.2015 περί τα 325' χρονοθυρίδες τηλεπώλησης στις οποίες μπορούν να προστεθούν και 120' χρονοθυρίδες τηλεπώλησης σεξουαλικού χαρακτήρα, ήτοι μεταδόθηκαν 445' (περί τις 7,5 ώρες) χρονοθυρίδες τηλεπωλήσεων β) για την 22.3.2015 περί τα 355' χρονοθυρίδες τηλεπώλησης στις οποίες μπορούν να προστεθούν και 120' χρονοθυρίδες

τηλεπώλησης σεξουαλικού χαρακτήρα, ήτοι μεταδόθηκαν 475' (περί τις 8 ώρες) χρονοθυρίδες τηλεπωλήσεων. Ως προς τις οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις, κρίθηκαν τα εξής: Συγκεκριμενισμένη τηλεοπτική διαφήμιση ι) Στη διάρκεια της εκπομπής «Χρώματα Ελλάδας» της 1.2.2015 και 22.3.2015 μεταδίδονται ρεπορτάζ και συνεντεύξεις(με τον κ. Τσουκαλαδάκη και την κα. Παπαγγελή) για την αξία του υγρού πόσιμου κολλαγόνου Collagen Pro Active της εταιρείας Collagen Power με τρόπο αναλυτικό, ελκυστικό και περιγραφικό. β. επίσης στη διάρκεια της εκπομπής «Χρώματα Ελλάδας» της 1.2.2015 (ώρα μετάδοσης 09.51') προβάλλεται η επιχείρηση πώλησης μπαχαρικών και βοτάνων Baharat ιι) στη διάρκεια της εκπομπής « Chef στον αέρα» της 1.2.2015 προβάλλεται η επιχείρηση «Φύσις Έργον» ιιι) στη διάρκεια της εκπομπής «Αγροτόραμα» της 1.2.2015 προβάλλεται γεωργικό εργαλείο (ελαιοραβδιστικό). Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, στη διάρκεια των εκπομπών «Χρώματα Ελλάδας», «Chef στον αέρα» και «Αγροτόραμα» αναφέρονται και προβάλλονται εμπορικές ιδιωτικές επιχειρήσεις και προϊόντα με προφορική και οπτική παρουσίαση. Ο τρόπος παρουσίασης των συγκεκριμένων επιχειρήσεων και του εργαλείου μέσω των εκπομπών αποτελεί συγκεκριμενισμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση (τηλεοπτική διαφήμιση) αυτών...Ειδικότερα για τη συγκεκριμενισμένη διαφήμιση σημειώνεται ότι το βασικότερο πλεονέκτημα της είναι ότι γίνεται αντιληπτή υποχρεωτικά από τους καταναλωτές [τηλεθεατές ή/και ακροατές] που παρακολουθούν το πρόγραμμα στο οποίο είναι ενσωματωμένη, η προβολή της εκτός διαφημιστικής ζώνης την καθιστά πιο ελκυστική και ευπρόσδεκτη, η δημοτικότητα της εκπομπής και των βασικών συντελεστών της προσδίδει κύρος και γρήγορο στο αντικείμενο του διαφημιστικού μηνύματος ενώ προικίζεται το ίδιο το μήνυμα με αξιοπιστία. Επίσης δεν υπόκειται στους περιορισμούς χρονικής διάρκειας των διαφημιστικών μηνυμάτων και είναι φθηνότερη για το διαφημιζόμενο. Επί τη βάση των ανωτέρω, συνάγεται ότι υπήρξε συγκεκριμενισμένη διαφήμιση των επιχειρήσεων Collagen Power (προϊόν Collagen Pro active), Φύσις Έργον, Baharat και του ελαιοραβδιστικού εργαλείου της εταιρείας Power Systems. Διαφήμιση για υπηρεσίες αστρολογίας: Στη διάρκεια της ροής προγράμματος της 1.2.2015 σε χρόνο διαφημιστικών διαλειμμάτων που έγιναν στη διάρκεια της εκπομπής «Άρωμα Ελλάδας» μεταδόθηκαν διαφημίσεις (ή τηλεπωλήσεις) αστρολογικών προβλέψεων στις 07.42', στις 08.07' και στις 08.50', ήτοι σε χρόνο που δεν επιτρέπεται η μετάδοσή τους (επιτρέπεται μόνο μεταξύ των ωρών 21.00' και 07.00'). Το αυτό επαναλήφθηκε σε χρόνο διαφημιστικών διαλειμμάτων που έγιναν στη διάρκεια της εκπομπής «Άρωμα Ελλάδας» της 22.3.2015 , ήτοι στις 07.50' και στις 08.18'. Ως προς τη γλωσσική ευπρέπεια, κρίθηκαν τα εξής: Στη διάρκεια της εκπομπής

«Κυριακάτικη Αρένα» που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό την 1η .2.2015 και 22α .3.2015 περί ώρα 22.00' χρησιμοποιήθηκαν εκφράσεις όπως: «ο Ηρακλής κερδίζει χάρη στη μαλακία κάποιων ομάδων...», «ο Περόνε δεν μπορεί ούτε να κλάσει...», «μη λες αυτές τις μαλακίες...», «ρε νούμερο που θα με πεις εμένα καραγκιόζη..., καθυστερημένε... βλάκα...ρε κορόιδο...ψυχάκια », «πήρε να μας πει τη μαλακία του κι έκλεισε»(αναφέρεται σε τηλεθεατή με τον οποίο διαφώνησε), «λες μαλακίες και με προκαλείς, όχι μαγκιές σε μένα..., ρε χωριάτη από την Εύβοια..., αρχικαραγκιόζη..., ρόμπα ξεκούμπωτη...καραγκιόζ-μπερντέ..., πεινάλα». Οι συνεργάτες απειλούν ο ένας τον άλλον ότι θα προσφύγουν στα δικαστήρια, θα παρακαλούν και θα κλαίνε («στα δικαστήρια πάνε οι φλώροι», «θα με πεις εμένα μαλάκα, παλιονούμερο»). Επίσης χρησιμοποιήθηκαν οι εκφράσεις: «λες μαλακίες ρε..., το “φούστηδες” είναι μπινελίκι;..., κάτι κομπλεξικοί, μπούληδες σαν κι εσένα..., μπούλης είσαι και φαίνεσαι χωριάτη».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **20.000 ευρώ**.

γ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε το ζήτημα της μετάδοσης χρονοθυρίδων τηλεπώλησης σε ημερήσιο ποσοστό που κατατείνει στην αλλοίωση της φυσιογνωμίας του προγράμματος από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με την επωνυμία **«ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ CHANNEL NINE A.E.»** και το διακριτικό τίτλο **«CHANNEL 9»** Νομού Αττικής την 25η.8.2014.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 234/1.7.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Κατά την εν λόγω ημερομηνία ο ως άνω τηλεοπτικός σταθμός μετέδωσε χρονοθυρίδες τηλεπώλησης συνολικής διάρκειας 16 ωρών 22 λεπτών και 34 δευτερόλεπτων, καλύπτοντας με τον τρόπο αυτό ποσοστό 68,75% του συνολικού ημερήσιου προγράμματός του. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 5 του Ν. 3592/2007 ως ενημερωτικά μέσα νοούνται εκείνα των οποίων το ημερήσιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τακτά πρωτότυπα δελτία ειδήσεων καθημερινά, πολιτικό σχολιασμό και ενημερωτικές εκπομπές πολιτικής και οικονομικής επικαιρότητας (εδάφιο α'). Τα ενημερωτικά μέσα διακρίνονται σε γενικού και θεματικού περιεχομένου (εδάφιο β'). Γενικού περιεχομένου είναι τα ενημερωτικά μέσα, τα οποία περιέχουν προγράμματα ποικίλης ύλης (εδάφιο γ'). Από τη γραμματική ερμηνεία των τριών πρώτων εδαφίων του προαναφερόμενου άρθρου προκύπτει ότι το πρόγραμμα των ενημερωτικών φορέων πρέπει να περιλαμβάνει σε ημερήσια βάση αφενός μεν πρωτότυπα δελτία ειδήσεων διάρκειας τουλάχιστον μιας ώρας,

σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 13 του ιδίου ως άνω νόμου, αφετέρου δε μια πλειάδα εκπομπών ποικίλης ύλης, ήτοι εκπομπές ενημερωτικές, ψυχαγωγικές, επιμορφωτικές, διαγωνιστικές, καθώς και τηλεπωλήσεις. Με τον τρόπο αυτό θεσπίζεται ένα πλαίσιο ελάχιστου ημερήσιου περιεχομένου του προγράμματος των ενημερωτικών τηλεοπτικών φορέων. Από την τελεολογική ερμηνεία του ως άνω άρθρου 5 παρ. 5 του Ν. 3592/2007 συνάγεται ότι σκοπός του νομοθέτη με τη θέσπιση αυτού του ελάχιστου ημερήσιου περιεχομένου είναι η διασφάλιση του κριτηρίου της πολυφωνίας στην ενημέρωση και την πληροφόρηση, όπως αναφέρεται στη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3592/2007. Η μετάδοση μίας και μόνο κατηγορίας εκπομπών σε υψηλό ποσοστό του συνολικού ημερήσιου προγραμματισμού μεταβάλλει τον χαρακτήρα του τηλεοπτικού φορέα και τείνει να μετατρέψει στην πράξη ένα ενημερωτικό μέσο γενικού περιεχομένου σε μέσο μη ενημερωτικό κατά παράβαση των όρων της άδειας λειτουργίας του».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

δ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε το ζήτημα της μετάδοσης χρονοθυρίδων τηλεπώλησης σε ημερήσιο ποσοστό που κατατείνει στην αλλοίωση της φυσιογνωμίας του προγράμματος από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο **«AB CHANNEL» (πρώην EXTRA CHANNEL 3, πρώην EXTRA)** Νομού Αττικής, την 25η.8.2014.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 283/16.9.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Πρόκειται περί ενημερωτικού τηλεοπτικού σταθμού ο οποίος κατά την 25η.8.2014 μετέδωσε χρονοθυρίδες τηλεπώλησης συνολικής διάρκειας 14 ωρών και 7 πρώτων λεπτών της ώρας, ενώ δεν μετέδωσε δελτία ειδήσεων συνολικής ημερήσιας διάρκειας μιας τουλάχιστον ώρας, όπως ορίζεται με το άρθρο 6 παρ. 13 του Ν. 3592/2007. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 5 του Ν. 3592/2007 ως ενημερωτικά μέσα νοούνται εκείνα των οποίων το ημερήσιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τακτά πρωτότυπα δελτία ειδήσεων καθημερινά, πολιτικό σχολιασμό και ενημερωτικές εκπομπές πολιτικής και οικονομικής επικαιρότητας (εδάφιο α'). Τα ενημερωτικά μέσα διακρίνονται σε γενικού και θεματικού περιεχομένου (εδάφιο β'). Γενικού περιεχομένου είναι τα ενημερωτικά μέσα, τα οποία περιέχουν προγράμματα ποικίλης ύλης (εδάφιο γ'). Από τη γραμματική ερμηνεία των τριών πρώτων εδαφίων του προαναφερόμενου άρθρου προκύπτει ότι το πρόγραμμα των ενημερωτικών φορέων πρέπει να περιλαμβάνει σε ημερήσια βάση αφενός μεν πρωτότυπα δελτία ειδήσεων διάρκειας τουλάχιστον μιας ώρας, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 13 του ιδίου ως άνω νόμου, αφετέρου δε μια πλειάδα εκπομπών ποικίλης ύλης, ήτοι εκπομπές

ενημερωτικές, ψυχαγωγικές, επιμορφωτικές, διαγωνιστικές, καθώς και τηλεπωλήσεις. Με τον τρόπο αυτό θεσπίζεται ένα πλαίσιο ελάχιστου ημερήσιου περιεχομένου του προγράμματος των ενημερωτικών τηλεοπτικών φορέων. Από την τελεολογική ερμηνεία του ως άνω άρθρου 5 παρ. 5 του Ν. 3592/2007 συνάγεται ότι σκοπός του νομοθέτη με τη θέσπιση αυτού του ελάχιστου ημερήσιου περιεχομένου είναι η διασφάλιση του κριτηρίου της πολυφωνίας στην ενημέρωση και την πληροφόρηση, όπως αναφέρεται στη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 3592/2007. Η μετάδοση μίας και μόνο κατηγορίας εκπομπών σε υψηλό ποσοστό του συνολικού ημερήσιου προγραμματισμού μεταβάλλει τον χαρακτήρα του τηλεοπτικού φορέα και τείνει να μετατρέψει στην πράξη ένα ενημερωτικό μέσο γενικού περιεχομένου σε μέσο μη ενημερωτικό κατά παράβαση των όρων της άδειας λειτουργίας του. Για την εν λόγω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

11. Απόφαση του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρεται στη μετάδοση διαφημιστικών μηνυμάτων με την τεχνική διαίρεσης της οθόνης.

Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση διαφημιστικών μηνυμάτων με την τεχνική διαίρεσης της οθόνης, καθώς και η υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου με αφορμή τη ροή προγράμματος της 3^{ης}.4.2014 του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού περιφερειακής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**AB CHANNEL**» (πρώην EXTRA CHANNEL 3, πρώην EXTRA) Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 119/17.3.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την εν λόγω ημερομηνία προέβαλε διαφημίσεις από 21:00 έως 22:00 ώρας διάρκειας 17 λεπτών και 28 δευτερολέπτων, από 22:00 έως 23:00 ώρας διάρκειας 15 λεπτών και 22 δευτερολέπτων και από 23:00 έως 24:00 ώρας διάρκειας 16 λεπτών και 54 δευτερολέπτων, καθ' υπέρβαση του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα. Πλέον τούτου, κατά τη διάρκεια της ως άνω ενημερωτικής εκπομπής προβλήθηκαν διαφημιστικά μηνύματα με την τεχνική της διαίρεσης της οθόνης, τα οποία έφεραν είτε την επωνυμία ορισμένης επιχείρησης, είτε το σήμα ορισμένου προϊόντος ή υπηρεσίας αυτής, όπως: Τράπεζα Πειραιώς, I. ΚΤΕΟ Μαρούσι, Carrefour, Naprosyn, Anytime, AB Βασιλόπουλος, Ronal, Nissan. Με αυτό τον τρόπο καταστρατηγήθηκε η προαναφερθείσα διάταξη του Νόμου, κατά την οποία η μετάδοση των ειδησεογραφικών προγραμμάτων είναι δυνατόν να διακόπτεται μια φορά για κάθε προγραμματισμένη χρονική περίοδο 30 λεπτών της ώρας. Για τις εν 2 λόγω εκτροπές ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **20.000 ευρώ**.

12. Αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται στην υπέρβαση των χρονικών ορίων μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η υπέρβαση των χρονικών ορίων μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων με αφορμή τη ροή προγράμματος του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο **«EPSILON TV» (ΠΡΩΗΝ 902 ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ)** την 24η και 25η.1.2015.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 224/24.6.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την 24η.1.2015 προέβαλε διαφημίσεις από 17:00 έως 18:00 ώρας διαρκείας 12 λεπτών και 37 δευτερολέπτων και από 23:00 έως 24:00 ώρας διαρκείας 16 λεπτών και 51 δευτερολέπτων, ενώ κατά την 25η .1.2015 προέβαλε διαφημίσεις από 17:00 έως 18:00 ώρας διαρκείας 16 λεπτών και 11 δευτερολέπτων και από 21:00 έως 22:00 ώρας διαρκείας 15 λεπτών και 43 δευτερολέπτων, καθ' υπέρβαση του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα. Για την εν λόγω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου».*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η υπέρβαση των χρονικών ορίων μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων με αφορμή τη ροή προγράμματος του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο **«EPSILON TV» (ΠΡΩΗΝ 902 ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ)** την 18η.2.2015.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 225/24.6.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την 18η.2.2015 προέβαλε διαφημιστικά μηνύματα και μεμονωμένα μηνύματα τηλεπώλησης από 09:00 έως 10:00 ώρας διαρκείας 13 λεπτών και 16 δευτερολέπτων, από 10:00 έως 11:00 ώρας διαρκείας 13 λεπτών και 40 δευτερολέπτων, από 12:00 έως 13:00 ώρας διαρκείας 14 λεπτών και 14 δευτερολέπτων και από 15:00 έως 16:00 ώρας διαρκείας 14 λεπτών και 36 δευτερολέπτων, καθ' υπέρβαση του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα».*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

γ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η υπέρβαση των χρονικών ορίων μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων με αφορμή τη ροή προγράμματος της 14^{ης}.2.2015 του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**ANTENNA TV**» Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 193/3.6.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Ο τηλεοπτικός σταθμός κατά την εν λόγω ημερομηνία προέβαλε διαφημίσεις από 21:00 έως 22:00 ώρας διάρκειας 20 λεπτών και 25 δευτερολέπτων, καθ' υπέρβαση του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα. Για την εν λόγω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου».*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

13. Αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται στη μετάδοση συγκεκαλυμμένων διαφημιστικών μηνυμάτων.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η συγκεκαλυμμένη διαφήμιση κατά τη μετάδοση του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**MEGA CHANNEL**» του Νομού Αττικής την 17.10.2014 στις 20.00.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 60/16.2.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Πρόκειται περί δελτίου ειδήσεων κατά τη διάρκεια του οποίου, υπό το πρόσχημα της ειδήσεως, προβλήθηκε ειδική προσφορά της εφημερίδος «Βήμα», στην οποία προσφορά έγινε μακρά και επανειλημμένη αναφορά. Αναμφιβόλως δεν πρόκειται περί κοινωνικού γεγονότος και εντεύθεν περί ειδήσεως, αλλά περί συγκεκαλυμμένης διαφημίσεως της ως άνω εφημερίδος. Άξιο παρατηρήσεως είναι ότι η εφημερίδα με την προσφορά κυκλοφόρησε την Κυριακή 19.10.2014, ενώ η ανακοίνωση έγινε κατά την προηγούμενη Παρασκευή και δεν είχε το χαρακτήρα της επικαίρου ειδήσεως».*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση συγκεκριμένων διαφημιστικών μηνυμάτων με αφορμή τη ροή προγράμματος του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**EPSILON TV**» (**ΠΡΩΗΝ 902 ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ**) κατά την 18η.2.2015.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 225/24.6.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «*Εν προκειμένω και με βάση τα ανωτέρω εκτεθέντα κατά τη διάρκεια των επίμαχων εκπομπών έλαβε χώρα μετάδοση συγκεκριμένων διαφημιστικών μηνυμάτων κατά παράβαση του άρθρου 10 παρ. 1 (α), εδ. β' του ΠΔ/τος 109/2010, ο δε χαρακτηρισμός αυτών των εμπορικών ανακοινώσεων ως τοποθέτηση προϊόντων από τον εγκαλούμενο φορέα δεν συνάδει ούτε με το γράμμα, ούτε με το πνεύμα του άρθρου 2 παρ. 1 (ιγ) του ΠΔ/τος 109/2010 και της εφαρμοστικής αυτού παραγράφου 16 εδ. β' της Οδηγίας 1/2011 Ε.Σ.Ρ.. Για τις εν λόγω εκτροπές ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου*».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου, ύψους 15.000 ευρώ**.

14. Απόφαση του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρεται στην τοποθέτηση προϊόντων.

Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η τοποθέτηση προϊόντος, η χορηγία και η συγκεκριμένη διαφήμιση κατά τη μετάδοση της εκπομπής με τίτλο «**ΤΗΣ ALFA TA ZYMΩΜΑΤΑ**» την 18.1.2015 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**ANTENNA TV**» του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 261/22.7.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «*Α) Ως προς την τοποθέτηση προϊόντος και την χορηγία κρίθηκαν τα εξής: Πρόκειται περί εκπομπής επιδείξεως μαγειρικής με το διακριτικό τίτλο: «Της Alfa τα ζυμώματα». Όλες οι συνταγές που παρουσιάζονται από την εκπομπή έχουν ως βασικό υλικό τους τα φύλλα και τη ζύμη της εταιρείας «alfa». Το λογότυπο του τίτλου της εκπομπής «της alfa τα ζυμώματα» περιλαμβάνει το σήμα της εταιρείας «alfa». Η εκπομπή έχει δημιουργηθεί για την εξυπηρέτηση και προώθηση των συμφερόντων του διαφημιζομένου (της εταιρείας «ALFA»), τη διαφήμιση δηλαδή των συγκεκριμένων προϊόντων (των φύλλων «alfa ZYMH»), τα οποία χρησιμοποιεί και επαινεί η παρουσιάστρια της εκπομπής. Συνεπώς, το περιεχόμενο της εξεταζόμενης εκπομπής, ο τρόπος που αυτή έχει δημιουργηθεί, το στήσιμό της (διακόσμηση πλατό κ.ά.) και ο τρόπος που έχει τοποθετηθεί η συσκευασία φύλλου «κιχί» και τα συχνά κοντινά πλάνα σ' αυτή οδηγεί στο*

συμπέρασμα ότι πρόκειται για θεματική τοποθέτηση, η οποία απαγορεύεται σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2α του Π.Δ. 109/2010. Η υπερβολική προβολή των προϊόντων που είχαν τοποθετηθεί στην εκπομπή, η οποία απαγορεύεται δυνάμει του άρθρου 12 παρ. 2 περ. γ του Π.Δ/τος 109/2010, όπως αυτό ερμηνεύτηκε στην παράγραφο 21.3. κεφ. Β της υπ' αρ. 1/12.7.2011 Οδηγίας Ε.Σ.Ρ., διαπιστώθηκε από τα εξής στοιχεία της εκπομπής: α) Τη σε μεγάλη συχνότητα προβολή της συσκευασίας του φύλλου «κιχί» της εταιρείας «alfa ΚΟΥΚΟΥΤΑΡΗΣ ΑΕΒΕ». β) τη συμπεριφορά της παρουσιάστριας της εκπομπής, η οποία επαινούσε και υποστήριζε ρητά τα προβαλλόμενα προϊόντα. γ) Τη σταθερά επαναλαμβανόμενη προβολή των φύλλων «alfa» και ορισμένες φορές με τη χρήση κοντινών πλάνων. δ) Τη μονομερή παρουσίαση συγκεκριμένων μόνο προϊόντων, των φύλλων «alfa».

Β) Ως προς την χορηγία κρίθηκαν τα εξής: Η εταιρεία «alfa» ήταν ταυτόχρονα και χορηγός της εκπομπής σύμφωνα με σχετική κάρτα που εμφανίστηκε στο τέλος της εκπομπής. Διαπιστώθηκε, όμως κατά την έναρξή της ότι η εκπομπή δεν σημάνθηκε σαφώς με την επωνυμία, το λογότυπο ή/και κάθε άλλο σύμβολο του χορηγού όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 παρ. 1 γ του Π.Δ. 109/2010.

Γ) Ως προς την συγκεκριμένη διαφήμιση κρίθηκαν τα εξής: Ο τονισμός των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των προϊόντων της εν λόγω εταιρείας και της μεγάλης ανάπτυξης της επιχείρησης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο δεν σχετιζόταν με το περιεχόμενο της εκπομπής που ήταν η παρουσίαση στο κοινό συνταγών μαγειρικής, ούτε ήταν αναγκαία για την παρουσίαση και εκτέλεση της συγκεκριμένης συνταγής (θρακιώτικη κρεατόπιτα) που παρουσιάστηκε στην εκπομπή. Η εκτενής αναφορά στην πορεία και εξέλιξη της επιχείρησης «alfa» και στα προϊόντα της, η συχνή προβολή συσκευασιών διαφόρων προϊόντων της και η αναφορά των ονομάτων αυτών, οι συνεντεύξεις των υπαλλήλων της εταιρείας που προβλήθηκαν στο ρεπορτάζ και η παρουσία στην εκπομπή του ιδρυτή και ιδιοκτήτη της επιχείρησης αυτής δεν δικαιολογείτο από το περιεχόμενο της εκπομπής μαγειρικής και την παρουσιαζόμενη σ' αυτή συνταγή μαγειρικής. Όλα αυτά τα στοιχεία καθιστούσαν την επίμαχη παρουσίαση μη δικαιολογημένη και ικανή να επηρεάσει τη συντακτική ανεξαρτησία του προγράμματος, επειδή αυτή είχε πρωτίστως διαφημιστικό και όχι ενημερωτικό χαρακτήρα, απέβλεπε δηλαδή στην προώθηση της συγκεκριμένης επιχείρησης και των προϊόντων της. Συνάγεται, επομένως, από τα παραπάνω ότι ο μέσος τηλεθεατής που παρακολουθούσε τη συγκεκριμένη εκπομπή δεν ήταν σε θέση να αντιληφθεί ευθέως τον διαφημιστικό χαρακτήρα της επίμαχης παρουσίασης, αλλά αντίθετα υπήρχε το εννοιολογικό στοιχείο της συγκάλυψης που

μπορούσε να παραπλανήσει τον τηλεθεατή ως προς το διαφημιστικό χαρακτήρα του μηνύματος, για αυτό και η εν λόγω διαφήμιση ήταν συγκαλυμμένη (ΣτΕ 2326/2013) και έγινε κατά παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 10 παρ. 1 α εδ. β του Π.Δ. 109/2010, 3 παρ. 9 εδ. β του Ν. 1730/1987 και 3 παρ. 4 του Κανονισμού 3/1991 του Ε.Σ.Ρ. περί απαγόρευσης της συγκαλυμμένης διαφήμισης. Επιπλέον, η παρουσίαση των συγκεκριμένων προϊόντων (φύλλα ζύμης και πίτες alfa) και της συγκεκριμένης επιχείρησης πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της εκπομπής, χωρίς να χρησιμοποιηθούν ακουστικά μέσα για την εύκολη αναγνωρισιμότητα των μηνυμάτων ως διαφημιστικών και το διαχωρισμό τους από το πρόγραμμα, συνιστούσε παραβίαση της αρχής διαχωρισμού προγράμματος και διαφημίσεων, η οποία θεμελιώνεται στα άρθρα 20 παρ. 1 και 10 παρ. 1 α εδ. α του Π.Δ. 109/2010 και 3 παρ. 1 του Κανονισμού 3/1991 του Ε.Σ.Ρ.».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **20.000 ευρώ**.

15. Απόφαση του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρεται στη μετάδοση μηνυμάτων χορηγίας.

Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση μηνυμάτων χορηγίας με αφορμή τη μετάδοση της εκπομπής «Όλοι οι καλοί χωράνε» την 12^η.3.2014 από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας με το διακριτικό τίτλο «**EPSILON TV**» (**ΠΡΩΗΝ 902 ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ**) Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 44/9.2.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «*Πρόκειται περί τρέιλερ της εκπομπής του Κώστα Χαρδαβέλα «Όλοι οι καλοί χωράνε», το οποίο προβλήθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό κατά την 12.3.2014. Επακολούθησε προβολή με σταθερή ταινία του χορηγού της συγκεκριμένης εκπομπής και μετά ταύτα, προβολή των εικόνων που προαναφέρθηκαν. Ο ισχυρισμός του εκπροσώπου του τηλεοπτικού σταθμού ότι μετά τα τρέιλερ επακολούθησε διαφήμιση, είναι αβάσιμος, αφενός διότι δεν υπήρξε ένδειξη: «Ακολουθούν διαφημίσεις» και αφετέρου διότι στις μετά τα τρέιλερ εικόνες αναφέρεται «Χορηγός εκπομπής». Πρόκειται αναμφισβητήτως περί παρανόμου τρόπου προβολής του χορηγού και συγκαλυμμένης διαφήμισης του προϊόντος αυτού. Για την εν λόγω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου».*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **15.000 ευρώ**.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

1. Απόφαση του ΕΣΡ που αναφέρεται στην παρουσίαση πολιτικών γεγονότων χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης.

Το ΕΣΡ απασχόλησε η ραδιοφωνική εκπομπή του δημοσιογράφου Γεωργίου Τράγκα την 2-3.07.2015 μεταξύ 8.00 και 10.00 του ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού «*REAL FM*» του Νομού Αττικής σχετικά με την παρουσίαση γεγονότων της **προδημοψηφισματικής περιόδου** χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης.

Το ΕΣΡ εξέδωσε την η **υπ' αριθμ. 298/17.09.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι «*Κατά τις σχετικές επιταγές του νόμου, η μετάδοση των γεγονότων θα πρέπει να είναι αληθής και ακριβής. Τα γεγονότα θα πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μην προκαλούν υπέρμετρη σύγχυση και πανικό στο κοινό (άρθρο 5 παρ. 1 ΠΔ 77/2003).*

Από τις εκθέσεις καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, παρατηρούνται όμως τα ακόλουθα:

- *Ο παραγωγός της εκπομπής αφήνει σε ορισμένα σημεία υπονοούμενα για πιθανές επιδιώξεις πολιτικής εκτροπής από τον πρωθυπουργό, με αναφορά σε επίσκεψη που πραγματοποίησε στο υπουργείο εθνικής άμυνας (σελ. 1 της με αριθμό πρωτοκόλλου 964/08.07.2015 υπηρεσιακής έκθεσης καταγραφής).*
- *Αναφέρεται επίσης σε πιθανή απόπειρα του πρωθυπουργού να εγκαθιδρύσει κάτι αυταρχικό και λατινοαμερικάνικο (σελ. 2 της με αριθμό πρωτοκόλλου 964/08.07.2015 υπηρεσιακής έκθεσης καταγραφής).*
- *Αναφέρει ομοίως ότι η κόντρα οδηγεί σε περιορισμό των συνταγματικών ελευθεριών και σε περιορισμό της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας (σελ. 2 της με αριθμό πρωτοκόλλου 952/03.07.2015 υπηρεσιακής έκθεσης καταγραφής).*
- *Αναφέρει περαιτέρω ότι πιθανή επιδίωξη του πρωθυπουργού είναι να βγάλει τη χώρα από την ευρωζώνη, προκειμένου να πάει σε χαλαρό νόμισμα και να εμπεδώσει στη συνέχεια την κυριαρχία του κατά το μοντέλο των ηγετών της Λατινικής Αμερικής πάνω στη φτώχεια και το κούρεμα των καταθέσεων (σελ. 5 της με αριθμό πρωτοκόλλου 966/08.07.2015 υπηρεσιακής έκθεσης καταγραφής).*

- Αναφέρει εξάλλου ότι τυχόν απομόνωση της χώρας από τους στρατηγικούς συμμάχους της συνεπάγεται εθνικό θάνατο και πιθανή απώλεια κάποιων νησιών (σελ. 6 και 7 της με αριθμό πρωτοκόλλου 966/08.07.2015 υπηρεσιακής έκθεσης καταγραφής). Κάνει ειδικότερα λόγο για κίνδυνο διαμελισμού της χώρας από Ευρωπαίους και Αμερικανούς (σελ. 8 της με αριθμό πρωτοκόλλου 966/08.07.2015 υπηρεσιακής έκθεσης καταγραφής).

- Αναφέρει τέλος ότι ο πρωθυπουργός θα έχει το τέλος του ουκρανού προέδρου και ότι οι πολίτες θα μπου με πέτρες στην πρωθυπουργική κατοικία, υπονοώντας πιθανώς ότι ο πρωθυπουργός θα εκδιωχθεί βίαια από τη χώρα και ότι θα υπάρχει αναταραχή και εμφύλιος (σελ. 2 της με αριθμό πρωτοκόλλου 964/08.07.2015 υπηρεσιακής έκθεσης καταγραφής και σελ. 7 της με αριθμό πρωτοκόλλου 966/08.07.2015 υπηρεσιακής έκθεσης καταγραφής).

Από τα παραπάνω, προκύπτει ότι ο παραγωγός της επίμαχης εκπομπής υπονοεί την επιδίωξη μιας πολιτικής εκτροπής που θα οδηγήσει στον περιορισμό των συνταγματικών ελευθεριών και στην εγκαθίδρυση ενός αυταρχικού καθεστώτος κατά το πρότυπο των χωρών της Λατινικής Αμερικής. Ομοίως προκύπτει ότι ο παρουσιαστής αναφέρεται σε έναν πιθανό ακρωτηριασμό της χώρας υποκινούμενο από εξωτερικούς παράγοντες και σε ταραχές που θα οδηγήσουν τελικά στη φυγή του πρωθυπουργού στο εξωτερικό και σε έναν πιθανό εμφύλιο. Όλα αυτά συνιστούν όμως επικίνδυνες εικασίες, ειδικά σε μια ιδιαιτέρως πολιτικά φορτισμένη συγκυρία. Καταλήγουν τελικά σε μια ακατάσχετη κινδυνολογία, που ουδόλως συμβάλλει στην υπεύθυνη ενημέρωση του κοινού και στην ψύχραιμη παράθεση των γεγονότων ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος πρόκλησης σύγχυσης και πανικού στους πολίτες.

Το επιχείρημα του εγκαλούμενου σταθμού ότι στην προκειμένη περίπτωση επρόκειτο για απλή διατύπωση γνώμης του δημοσιογράφου και όχι για μετάδοση γεγονότων είναι αβάσιμο. Ο παραγωγός της επίμαχης ραδιοφωνικής εκπομπής αναφέρθηκε στα τεκταινόμενα πολιτικά γεγονότα της κρίσιμης περιόδου και τα ερμήνευσε ως προμήνυμα ιδιαίτερα αρνητικών εθνικών εξελίξεων, που θα οδηγήσουν σε συνταγματική εκτροπή και σε γεωγραφικό ακρωτηριασμό της χώρας και τελικά σε βίαιη εκδίωξη του πρωθυπουργού και σε καταστάσεις εμφυλίου πολέμου. Υπήρξε επομένως περιγραφή των γεγονότων με ιδιαίτερα δραματικούς τόνους, η οποία θα μπορούσε κατά αντικειμενική κρίση να προκαλέσει σύγχυση και πανικό στο κοινό για την ύπαρξη επικείμενου κινδύνου συνταγματικής εκτροπής και ανήκεστης εθνικής καταστροφής».

Το ΕΣΡ επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **5.000 ευρώ**.

2. Απόφαση του ΕΣΡ που αναφέρεται στην άσκηση πολιτικής κριτικής στο πρόσωπο του πρωθυπουργού.

Το ΕΣΡ απασχόλησε η ραδιοφωνική εκπομπή του δημοσιογράφου Γεωργίου Τράγκα την 29-30.06.2015 (Προδημοψηφισματική περίοδος) μεταξύ 8.00 και 10.00 του ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού «**REAL FM**» του Νομού Αττικής σχετικά με τη μετάδοση επικριτικών σχολίων παραγωγού ραδιοφωνικής εκπομπής κατά του πρωθυπουργού για θέματα που άπτονταν της προκήρυξης δημοψηφίσματος.

Το ΕΣΡ εξέδωσε την η υπ' αριθμ. **339/19.10.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι «Κατά τη μετάδοση των επίμαχων εκπομπών, ο ραδιοφωνικός παραγωγός τους ασκεί σκληρή και έντονη κριτική στην απόφαση του πρωθυπουργού να προκηρύξει δημοψήφισμα. Η κριτική του εστιάζεται στα ακόλουθα κυρίως σημεία:

- Κατηγορεί τον πρωθυπουργό ότι εγκλωβίζει τη χώρα με ένα δημοψήφισμα, που θα έχει αρνητικές συνέπειες ανεξαρτήτως αποτελέσματος. Συγκεκριμένα, αναφέρεται σε δηλώσεις Ευρωπαίων αξιωματούχων ότι μια ενδεχόμενη επικράτηση του ΟΧΙ θα ερμηνευόταν ως πρόθεση εξόδου της χώρας από την ευρωζώνη. Αναφέρει επίσης ότι ενδεχόμενη επικράτηση του ΝΑΙ θα σήμαινε επανέναρξη των συνομιλιών από μηδενική βάση, επομένως χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η όποια πρόοδος είχε σημειωθεί στο ενδιάμεσο.
- Καταλογίζει ομοίως στον πρωθυπουργό ότι με αυτήν του την πολιτική απόφαση έθεσε τη χώρα αντιμέτωπη με το σύνολο των Ευρωπαίων εταίρων της, οδηγώντας την σε πολιτική απομόνωση. Κατά τον παρουσιαστή, η εξέλιξη αυτή καθιστά τον πρωθυπουργό ανεπιθύμητο συνομιλητή στους ευρωπαϊκούς πολιτικούς κύκλους ανεξαρτήτως της έκβασης του δημοψηφίσματος.
- Κατηγορεί επίσης τον πρωθυπουργό ότι η απόφαση για το δημοψήφισμα προκαλεί μεγάλη κοινωνική και οικονομική αναταραχή. Αναφέρεται ιδιαίτερα στο κλείσιμο των τραπεζών και στην επιβολή ελέγχων στην κίνηση των κεφαλαίων, όπως επίσης στα προβλήματα ρευστότητας των επιχειρήσεων και τις μαζικές απολύσεις εργαζομένων.
- Καταλογίζει περαιτέρω στον πρωθυπουργό ότι επέδειξε πολιτική απειρία και πλήρη έλλειψη πολιτικού ταλέντου και σχεδιασμού, αποτυγχάνοντας να συνεκτιμήσει σωστά τους πολιτικούς συσχετισμούς σε ευρωπαϊκό επίπεδο και τα περιθώρια σύναψης πολιτικών συμμαχιών με άλλα ευρωπαϊκά κράτη.

- Κατηγορεί επίσης των πρωθυπουργό και τα κυβερνητικά στελέχη για έλλειψη πολιτικής αξιοπιστίας, υπενθυμίζοντας παλαιότερες δηλώσεις τους που αναιρέθηκαν στην πράξη.
- Σχολιάζοντας τη συνέντευξη του πρωθυπουργού στην κρατική τηλεόραση, την ερμηνεύει ως επιβεβαίωση του προσωπικού του προβλήματος στις σχέσεις του με τους Ευρωπαίους ηγέτες. Ασκεί παράλληλα κριτική στα όσα ισχυρίστηκε ο πρωθυπουργός για την αντοχή της χώρας στους κεφαλαιακούς ελέγχους και την ανάγκη του δημοψηφίσματος.

Ιδιαίτερα κρίσιμο στοιχείο στην υπό κρίση υπόθεση αποτελεί ασφαλώς το γεγονός ότι τα επίμαχα επικριτικά σχόλια αφορούν σε ένα σημαίνον πολιτικό πρόσωπο, τον πρωθυπουργό. Για τους πολιτικούς, το ενδιαφέρον πληροφόρησης του κοινού καθίσταται πολύ εντονότερο λόγω της θέσης τους και των αρμοδιοτήτων που έχουν ως εκπρόσωποι του εκλογικού σώματος και εκφραστές της λαϊκής θέλησης. Το ενδιαφέρον αυτό της κοινής γνώμης για τον τρόπο επιτέλεσης των δημοσίων καθηκόντων υποχρεώνει με τη σειρά του τους πολιτικούς να ανέχονται την άσκηση κριτικής ακόμα και σε συνθήκες που κάτι τέτοιο θα θεωρούνταν ανεπίτρεπτο αν επρόκειτο για κάποιον απλό ιδιώτη. Αυτοί είναι οι κίνδυνοι της πολιτικής εμπλοκής που συνδέονται με την ίδια τη φύση της ελεύθερης αντιπαράθεσης, που συνιστά το θεμέλιο της δημοκρατικής κοινωνίας (Ενδεικτικά αναφέρονται οι αποφάσεις του ευρωπαϊκού δικαστηρίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις υποθέσεις 15909/2006 *Αυγή κατά Ελλάδα* και 15601/2002 *Kuliś κατά Πολωνίας*).

Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι οι πολιτικοί οφείλουν να ανέχονται κάθε είδους κριτικής, άσχετα με το περιεχόμενο και τη φύση της. Αντίθετα, το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης δεν περιλαμβάνει τη δυνατότητα άσκησης ατεκμηρίωτης κριτικής κατά των φορέων δημόσιας εξουσίας πολύ περισσότερο μάλιστα όταν αυτή παίρνει το χαρακτήρα προσωπικής και αναίτιας επίθεσης εναντίον τους (Ενδεικτικά αναφέρονται οι αποφάσεις του ευρωπαϊκού δικαστηρίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις υποθέσεις 36157/2002 *Cuc Pascu κατά Γαλλίας*, 17550/2003 *Αλήθεια Εκδοτική Εταιρεία ΕΠΕ και Κωνσταντινίδης κατά Κύπρου* και 21279/2002 και 36448/2002 *Lindon, Otchakovsky-Laurens και July κατά Γαλλίας*).

Στην υπό κρίση υπόθεση, παρατηρείται ότι όλα τα επίμαχα σχόλια είχαν πολιτικό και όχι προσωπικό περιεχόμενο. Εντάσσονταν επομένως στο πλαίσιο μιας θεμιτής πολιτικής έκφρασης απόψεων και ιδεών για θέματα ευρύτερης σημασίας και ιδιαίτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος, που αποτελούσαν κατά τον κρίσιμο χρόνο αντικείμενο εντονότατης πολιτικής αντιπαράθεσης και προβληματισμού. Είναι βέβαια αλήθεια ότι σε κάποιες περιπτώσεις οι εκφράσεις του παραγωγού της εκπομπής ήταν ιδιαίτερα σκληρές. Στα πλαίσια όμως της ελευθερίας της έκφρασης, γίνεται

αποδεκτή ακόμα και μια δόση υπερβολής στην άσκηση πολιτικής κριτικής εφόσον πάντως απουσιάζει το στοιχείο της αναίτιας προσωπικής επίθεσης κατά του αναφερόμενου πολιτικού.

Εξάλλου, από το περιεχόμενο των επίμαχων εκπομπών δεν προκύπτει κάποια σαφής προσπάθεια χειραγώγησης της κοινής γνώμης ως προς την ψήφο στο επικείμενο δημοψήφισμα. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο παρουσιαστής επικεντρώνεται στην ίδια την απόφαση για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος και θεωρεί ότι όποια θέση και αν επικρατήσει το τελικό αποτέλεσμα θα είναι αρνητικό για τη χώρα και τον ίδιο τον πρωθυπουργό προσωπικά.

Ως προς το σκέλος των καταγγελιών που αφορά στην προσπάθεια τρομοκράτησης του κοινού, ο παρουσιαστής απλά αναφέρεται στα αναμφισβήτητα προβλήματα που ανέκυψαν από το κλείσιμο των τραπεζών και την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων καθώς επίσης και στις επανειλημμένες δηλώσεις κορυφαίων Ευρωπαίων αξιωματούχων για την ερμηνεία του δημοψηφίσματος από τις ευρωπαϊκές ηγεσίες».

Το ΕΣΡ επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση της **συστάσεως**.

3. Αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται στην ποιοτική στάθμη του μεταδιδόμενου ραδιοφωνικού προγράμματος καθώς και στην προστασία ανηλίκων ακροατών.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μη ποιοτική χρήση γλώσσας, η προστασία των ανηλίκων και η ποιοτική στάθμη του προγράμματος κατά τη μετάδοση της εκπομπής του δημοσιογράφου Γεωργίου Τράγκα την 6.3.2015 μεταξύ 8.00 και 10.00 του ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού **«REAL FM»** του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 260/22.7.2015 απόφασή** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Κατά τη διάρκεια της εκπομπής ο παρουσιαστής στο πλαίσιο παρουσίασης ενός επίκαιρου γεγονότος που είχε απασχολήσει τα διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία και είχε ως στόχο την ενημέρωση των ακροατών ανέφερε χυδαίες, υβριστικές και ακαλαίσθητες φράσεις, ενώ μπορούσαν να είχαν χρησιμοποιηθεί πιο ήπιες και πιο ευπρεπείς εκφράσεις. Εξάλλου, η αναφορά του παρουσιαστή σε λεπτομέρειες για το θέμα του ιδιωτικού βίου και δη της σεξουαλικής ζωής ενός αντρώγου, καθώς και τα καυστικά και χυδαία σχόλια του δημοσιογράφου δεν ήταν αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού για το συγκεκριμένο ζήτημα, το οποίο δεν είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την κοινή γνώμη (ΣτΕ 2984/2013). Επίσης, λόγω της μετάδοσης της εκπομπής ημέρα και ώρα που μπορούσαν να την παρακολουθήσουν και ανήλικοι (ημέρα Παρασκευή, 6.3.2015, μεταξύ 08:00 και 10:00), το περιεχόμενό της μπορούσε να επιδράσει δυσμενώς στην

ανάπτυξη της προσωπικότητας των ανηλίκων που πιθανώς την παρακολούθησαν. Συνεπώς, προκύπτει ότι η γλωσσική διατύπωση και ο τρόπος έκφρασης του δημοσιογράφου της εκπομπής δεν διαφύλαξαν την ποιοτική χρήση της γλώσσας, είχαν αρνητική επίδραση στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των ανηλίκων, λόγω εξοικείωσής τους με τη χρήση απρεπών και άσεμνων εκφράσεων.

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **5.000 ευρώ**.

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η προστασία των ανηλίκων και η ποιοτική στάθμη του προγράμματος κατά τη μετάδοση της εκπομπής με τίτλο **«Ο,ΤΙ ΝΑ΄ ΝΑΙ»** την 1.5.2015 μεταξύ 12.30 και 14.00 του ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού **«ΣΚΑΪ FM»** του Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 328/1.10.2015 απόφασή** του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος στοχεύει στην εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των μεταδιδόμενων εκπομπών, προς την οποία είναι προδήλως ασυμβίβαστες εκπομπές με αντικείμενο τη μετάδοση φθηνών αστείων με άσεμνο, χυδαίο και άκομψο χαρακτήρα. Τονίζεται, εξάλλου, ότι και το ΣτΕ έχει κρίνει ότι η ψυχαγωγία δεν είναι άνευ ετέρου συνυφασμένη με τη χρήση εκφραστικών μέσων χαμηλής ποιότητας (714/2015, 4870/2014, 4815/2014, 3946/2014). Επιπλέον, το στήσιμο της εκπομπής με ερωτήσεις – διλήμματα κυρίως ερωτικού και σεξουαλικού χαρακτήρα ή που αναφέρονταν σε περιπτώσεις κτηνοβασίας ή αιμομιξίας, στόχευε στην αύξηση της ακροαματικότητας, της εκπομπής και ουδόλως προήγαγε την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας ή εξασφάλισε την απαιτούμενη από το Σύνταγμα ποιοτική στάθμη μίας εκπομπής, ενώ ήταν πολύ πιθανό να επιδράσει αρνητικά στην πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, επειδή μεταδόθηκε ώρα που ήταν πιθανή η παρακολούθηση της εκπομπής και από ανηλίκους. Επίσης, το περιεχόμενο των διλημμάτων που παρουσιάστηκαν στην εκπομπή και η συμπεριφορά των παρουσιαστών της εκπομπής δεν ήταν ευπρεπής και κόσμια, όπως επιβάλλεται δυνάμει του άρθρου 2 παρ. 5 του Κανονισμού 2/1991 Ε.Σ.Ρ.. Γι αυτό και το περιεχόμενο και η θεματολογία της εκπομπής και η ενδεχόμενη προσβολή που αυτά μπορούσαν να επιφέρουν για τους λόγους που αναπτύχθηκαν πιο πάνω στην προσωπικότητα των ακροατών, ανηλίκων ή μη, που την παρακολουθούσαν, αποτελούν παράγοντες ικανούς να υποβαθμίσουν την ποιότητα της εκπομπής».*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του προστίμου των **5.000 ευρώ**.

4. Απόφαση του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρεται στην αξιοπρέπεια του ανθρώπου και ειδικά της γυναίκας, στην ποιοτική στάθμη των εκπομπών, στον σεβασμό αναφερομένων προσώπων, καθώς και στην χρήση μη ευπρεπούς γλώσσας και συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια ραδιοφωνικής εκπομπής.

Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε [μετά από καταγγελία πολίτη] εκπομπή με τίτλο: *«Παρέμβαση»*, που μεταδόθηκε κατά την 8.2.2014, από ώρα 09:00 έως 12:00 από τον ραδιοφωνικό σταθμό με το διακριτικό τίτλο *«ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΣ 95,5»* Νομού Θεσσαλονίκης.

Τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν αναφορικά με το συγκεκριμένο πρόγραμμα ήταν η συνταγματική επιταγή περί προστασίας της αξίας του ανθρώπου, ο σεβασμός των αναφερομένων προσώπων, καθώς και η υποχρέωση τήρησης των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά, ως προϋπόθεση της συνταγματικής υποχρέωσης τήρησης της ποιοτικής στάθμης των μεταδιδόμενων προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 303/17.9.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Στην συγκεκριμένη εκπομπή, αντικείμενο της επίμαχης συζήτησης ήταν τα σχόλια, προσβλητικά και υβριστικά, κατά των γυναικών με κάποια παραπάνω κιλά βάρους, όπως θεωρείται από τους εκφωνητές η κ. Δήμητρα Λιάνη, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν «πατσαβούρες», ή κάποια παραπάνω χρόνια ηλικίας, όπως θεωρείται από τους εκφωνητές ακόμη και η ηθοποιός Μόνικα Μπελούτσι, 52 ετών. Τα σχόλια αυτά προσβάλλουν όχι μόνο τις αναφερόμενες κυρίες, αλλά και όλες τις γυναίκες, οι οποίες στην εκπομπή αντιμετωπίζονται ως «αντικείμενα προς σεξουαλική χρήση», όπως προκύπτει από όλες τις προαναφερόμενες φράσεις, που καμία σχέση δεν έχουν με «ορθή, ευπρεπή και καλαίσθητη γλωσσική διατύπωση και εκφορά λόγου», με χαρακτηριστικές εξ αυτών: «Μετά το σεξ, αγόρι μου, τι κάνει η γυναίκα στο κρεβάτι; Για πες μου. Ραπτόπουλος: Πιάνει χώρο». Και: «Ενώ ο άλλος ο Greek lover θα πηδάει τις Γερμανίδες τουρίστριες που διψάνε για σπέρμα» κ.α.*

Το πρότυπο που προέβλεπε η εκπομπή με κυνικότητα και χυδαιότητα είναι η «Γυναίκα-σεξουαλικό αντικείμενο». Αυτό, αλλά και όλο το περιεχόμενο της εκπομπής, είναι αντίθετο με την συνταγματική επιταγή περί σεβασμού της αξίας του ανθρώπου, περί ισότητας των φύλων, περί ποιοτικής στάθμης των εκπομπών. Είναι ακόμη αντίθετο με την υποχρέωση των σταθμών να

σέβονται τα παρουσιαζόμενα και αναφερόμενα πρόσωπα, να φροντίζουν να διέπονται οι εκπομπές τους από ευπρέπεια και καλαισθησία στη γλώσσα και συμπεριφορά, καθώς και να μεριμνούν για τη σωματική, πνευματική και διανοητική ανάπτυξη των ανηλίκων. Η συγκεκριμένη εκπομπή συνέβαλε στην διαμόρφωση τέτοιας κοσμοθεωρίας και προσωπικότητας στους ανηλίκους, που ενδεχομένως καταλήγει στην τάση, αφενός των ανήλικων κοριτσιών να μην σέβονται τον εαυτό τους και την αξιοπρέπειά τους και, αφετέρου, των ανήλικων αγοριών να εστιάζουν αποκλειστικά στην σεξουαλικότητα των γυναικών και όχι στην προσωπικότητά τους.

Η εκπομπή μεταδόθηκε στις ώρες 12:00μ.μ. έως 16:00μ.μ., ώρες δηλαδή, που είναι πιθανόν να ακούν ανήλικοι, ενώ, παρά το ακατάλληλο περιεχόμενο για αυτούς, δεν έγινε καμία σχετική αναφορά ή προειδοποίηση. Ενδέχεται έτσι, να βλάψει σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, κατά παράβαση των ανωτέρω διατάξεων.».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **3.000 ευρώ**.

5. Αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται στη μετάδοση μηνυμάτων χορηγίας.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση μηνυμάτων χορηγίας με αφορμή τη ροή προγράμματος της 14^{ης}.10.2014 του ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού «**RADIO SFERA 102,2**» Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 143/30.3.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Πρόκειται περί ψυχαγωγικής εκπομπής, κατά τη διάρκεια της οποίας έγινε επανειλημμένη αναφορά στην εταιρεία τηλεφωνίας «**HELLAS ON LINE**» και στα υπό της εν λόγω επιχειρήσεως παρεχόμενα προϊόντα και υπηρεσίες. Ο εκπρόσωπος του ραδιοφωνικού σταθμού ισχυρίζεται ότι πρόκειται περί χορηγίας, όμως τούτο δεν προκύπτει καίτοι, κατά την προαναφερθείσα διάταξη του Νόμου, οι ακροατές πρέπει να ενημερώνονται σαφώς ότι πρόκειται περί προγράμματος που έλαβε χορηγία. Αλλά και υπό την εκδοχή ότι πρόκειται περί χορηγίας, ο εκφωνητής δεν περιορίστηκε, κατά το άρθρο 11 παρ. 1 στοιχ. γ του Π. Δ/τος 109/2010, στην αναφορά του τίτλου της επιχειρήσεως στην αρχή, στο τέλος της εκπομπής και μια φορά στη διάρκεια αυτής, αλλά πραγματοποίησε επανειλημμένες αναφορές στον τίτλο και τα προϊόντα της επιχειρήσεως».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **5.000 ευρώ**.

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση μηνυμάτων χορηγίας με αφορμή τη ροή προγράμματος της 16^{ης}.9.2014 του ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού «**Alpha 9.89 FM**» Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την υπ' αριθμόν **242/13.7.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Από τα ανωτέρω εκτεθέντα συνάγεται ότι στους ραδιοφωνικούς φορείς ως χορηγός του εκάστοτε προγράμματος λογίζεται η εταιρεία που ανακοινώνεται προφορικά από εκφωνητή ή παρουσιαστή του σταθμού κατά την έναρξη και λήξη του εν λόγω προγράμματος. Τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες της ίδιας αυτής εταιρείας μπορούν να ανακοινώνονται επίσης μία φορά κατά τη διάρκεια ροής του εν λόγω προγράμματος πριν ή μετά από ορισμένη διακοπή αυτού. Από την έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών προκύπτει ότι κατά την 16η.9.2014 οι ανακοινώσεις σχετικά με τις υπηρεσίες ή τα προϊόντα χορηγών ορισμένων προγραμμάτων πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από μια φορά κατά τη διάρκεια της ροής αυτών, κατά παράβαση του άρθρου 11 παρ. 1 (γ') του Π.Δ/τος 109/2010 δυνάμει του οποίου επιτρέπεται η ανακοίνωση του μηνύματος του χορηγού μια μόνο φορά κατά τη διάρκεια ορισμένου προγράμματος».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **5.000 ευρώ**.

γ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η εκπομπή που παρουσίασε ο κ. **Α. Πορτοσάλτε** στις 10.4.2014 από το ραδιοφωνικό σταθμό «**ΣΚΑΪ 100,3 FM**».

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την υπ' αριθμ. **61/16.2.2015 απόφαση** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «...Πρόκειται περί ενημερωτικής εκπομπής κατά τη διάρκεια της οποίας ο εκφωνητής αναφέρθηκε σε χορηγούς με φράσεις όπως: «χορηγοί μας είναι η Vodafone που στέκεται δίπλα στον επαγγελματία και σε όλους τους πολίτες και η Elpedison που σας καλεί να διαγωνιστείτε για το ενδεχόμενο να κερδίσετε το ηλεκτρικό ρεύμα ενός ολόκληρου χρόνου», «η ΕΚΟ είναι εδώ για να μας πει, μέσω της χορηγίας της...», κατά παράβαση της προαναφερθείσας διάταξης του νόμου, κατά την οποία δεν επιτρέπεται η **προβολή χορηγού σε προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας**».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **3.000 ευρώ**.

δ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η εκπομπή με τον τίτλο «**Κόκκινη Κάρτα**» που μεταδόθηκε στις 24, 25.7.2014 και 21, 22.8.2014 από το ραδιοφωνικό σταθμό «**ΡΑΔΙΟ ΒΕΡΑ 91,8 FM**».

Κατά του ανωτέρω σταθμού εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 217/17.6.2015 απόφαση** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «...Όπως προέκυψε από την ακρόαση της εκπομπής με τον τίτλο «Κόκκινη Κάρτα» των υπό έλεγχο ημερομηνιών: α) στην εκπομπή των ημερομηνιών 24.7.2014, 25.7.2014 και 22.8.2014, ο παρουσιαστής, κατά την έναρξη, αναφέρει ως χορηγό για το πρώτο ημίωρο της, τα «Πλοία Ελισάβετ», β) στην εκπομπή της 21.8.2014, ο παρουσιαστής αναφέρει ως χορηγό για το τελευταίο ημίωρο τα «Ιατρικά Καλογήρου». Ο ισχυρισμός του εκπροσώπου του ραδιοφωνικού σταθμού ότι δεν επρόκειτο για χορηγούς και ότι ο δημοσιογράφος με δική του πρωτοβουλία έκανε την αναφορά είναι προσχηματικός και απορρίπτεται. Με δεδομένες τις προαναφερθείσες διατάξεις του νόμου, κατά τις οποίες **δεν επιτρέπεται η προβολή χορηγού σε προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας**, διαπιστώνεται εκτροπή...».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **3.000 ευρώ**.

6. Απόφαση του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρεται σε υπέρβαση των χρονικών ορίων μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων.

Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η υπέρβαση των χρονικών ορίων μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων με αφορμή τη ροή προγράμματος του ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού με το διακριτικό τίτλο «**ΝΕΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ 97,8**» Νομού Κερκύρας την 3η .7.2014.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 241/13.7.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Ο ραδιοφωνικός σταθμός κατά την ως άνω ημερομηνία προέβαλε διαφημίσεις από 08:00 έως 09:00 ώρας διάρκειας 19 λεπτών και 31 δευτερολέπτων, από 09:00 έως 10:00 ώρας διάρκειας 15 λεπτών και 46 δευτερολέπτων, από 10:00 έως 11:00 ώρας διάρκειας 18 λεπτών και 33 δευτερολέπτων, από 11:00 έως 12:00 ώρας διάρκειας 19 λεπτών και 08 δευτερολέπτων, από 12:00 έως 13:00 ώρας διάρκειας 24 λεπτών και 32 δευτερολέπτων και από 13:00 έως 14:00 ώρας διάρκειας 22 λεπτών και 14 δευτερολέπτων, από 14:00 έως 15:00 ώρας διάρκειας 20 λεπτών και 20 δευτερολέπτων, από 15:00 έως 16:00 ώρας διάρκειας 14 λεπτών και 57 δευτερολέπτων, από 16:00 έως 17:00 ώρας διάρκειας 14 λεπτών και 54 δευτερολέπτων, από 17:00 έως 18:00 ώρας διάρκειας 18 λεπτών και 01 δευτερολέπτων, από 18:00 έως 19:00 ώρας διάρκειας 19 λεπτών και 34 δευτερολέπτων, από 19:00 έως 20:00 ώρας διάρκειας 17 λεπτών και 05 δευτερολέπτων, από 20:00 έως 21:00 ώρας διάρκειας 20 λεπτών και 49 δευτερολέπτων και

από 21:00 έως 22:00 ώρας διάρκειας 14 λεπτών και 11 δευτερολέπτων, καθ' υπέρβαση του νομίμου ορίου των 12 λεπτών ανά ώρα. Για την εν λόγω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον ραδιοφωνικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **3.000 ευρώ**.

7. Αποφάσεις του Ε.Σ.Ρ. που αναφέρονται στη μετάδοση συγκεκαλυμμένων διαφημιστικών μηνυμάτων.

α) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση συγκεκαλυμμένων διαφημιστικών μηνυμάτων με αφορμή τη ροή προγράμματος της 14^{ης}.10.2014 του ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού «**RADIO SFERA 102,2**» Νομού Αττικής.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 143/30.3.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Πλέον τούτων, κατά τη διάρκεια της ως άνω ψυχαγωγικής εκπομπής διαφημίστηκε το κατάστημα επίπλων «**VERRAS**», τα συμπληρώματα διατροφής «**VITA FIX**», η ιστοσελίδα πώλησης επώνυμων προϊόντων «**WWW.GOLDENBRANDS.GR**», το σαμπουάν «**REPEL ANTILICE**», το αναψυκτικό «**PERRIER**» και η κάρτα υγείας «**EY CLUB**», κατά παράβαση της προαναφερθείσης διατάξεως του νόμου, κατά την οποία η διαφήμιση πρέπει να αναγνωρίζεται εύκολα ως τέτοια και να διακρίνεται σαφώς από τα άλλα μέρη του προγράμματος με τη χρησιμοποίηση ακουστικών μέσων επισήμανσης. Εν όψει του ότι οι ως άνω διαφημίσεις προβλήθηκαν άνευ ακουστικής επισημάνσεως, πρόδηλο είναι ότι έγιναν συγκεκαλυμένως και εντεύθεν παρανόμως. Για τις εν λόγω εκτροπές ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον ραδιοφωνικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **5.000 ευρώ**.

β) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η μετάδοση συγκεκαλυμμένων διαφημιστικών μηνυμάτων με αφορμή τη ροή προγράμματος της 29^{ης}.5.2014 του ραδιοφωνικού σταθμού με το διακριτικό τίτλο «**SUPER FM**» Νομού Χανίων.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμόν 216/17.6.2015** απόφασή του στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Πρόκειται περί ενημερωτικής εκπομπής κατά τη διάρκεια της οποίας υπήρξαν συχνές και συνεχείς αναφορές σε θέματα και ρεπορτάζ της ιστοσελίδας «**zarga.gr**». Σε ορισμένα

μάλιστα σημεία υπήρξαν σαφείς προτροπές του παρουσιαστή προς το κοινό να αναζητήσουν την ιστοσελίδα προκειμένου να ενημερωθούν για ορισμένα θέματα ή να λάβουν αναλυτικότερες πληροφορίες για γεγονότα τα οποία αναφέρθηκαν επιγραμματικά στη συγκεκριμένη εκπομπή. Με τον τρόπο αυτό έτεινε να δημιουργηθεί στους ακροατές η εντύπωση ότι η επίμαχη ιστοσελίδα λειτουργεί ως συμπληρωματική των υπηρεσιών ενημέρωσης που προσφέρει ο ραδιοφωνικός σταθμός».

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **3.000 ευρώ**.

γ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε η πρωινή εκπομπή που μεταδόθηκε κατά την 24.10.2014, από ώρας 10:00 π.μ. έως 12:00 π.μ. με παρουσιαστές τους Α. Παυλόπουλο και Μ. Νιφλή του ραδιοφωνικού σταθμού με το διακριτικό τίτλο **«REAL FM»** Νομού Αττικής ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία **«ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΛΗΘΙΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ Α.Ε.»**.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την η **υπ' αριθμ. 88/02.03.2015 απόφασή** του, η οποία έκρινε ότι «Πρόκειται περί ενημερωτικής εκπομπής, κατά τη διάρκεια της οποίας έγινε αναγγελία της εταιρείας παροχής υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας **«COSMOTE»**, των καταστημάτων **«ΓΕΡΜΑΝΟΣ»**, της εταιρείας **«MINEPBA»**, και του προϊόντος της **«MINEPBA BENECOL ΛΕΥΚΟ»**, και της εταιρείας εμπορίας μεταλλικού νερού **«ΒΙΚΟΣ»**. Όπως ισχυρίστηκε ο εκπρόσωπος του ραδιοφωνικού σταθμού πρόκειται περί χορηγών. Όμως περί τούτου δεν έγινε σαφής αναφορά, όπως επιβάλλεται από το άρθρο 11 παρ. 1 στοιχ. γ του Π. Δ/τος 109/2010. Πλέον τούτου, ο εκφωνητής προέβαλε τις επιχειρήσεις, κατ' επανάληψη, διαρκούσης της εκπομπής και επιπλέον αναφέρθηκε στα υπό των εν λόγω επιχειρήσεων παρεχόμενα προϊόντα και υπηρεσίες, κατά παράβαση της προαναφερθείσης διατάξεως του νόμου και της διατάξεως του άρθρου 11, παρ. 1 στοιχ. β, του Π. Δ/τος 109/2010, κατά την οποία τα προγράμματα που λαμβάνουν χορηγία δεν πρέπει να παρακινούν ευθέως σε αγορά ή μίσθωση προϊόντων ή υπηρεσιών μέσω συγκεκριμένων αναφορών στα προϊόντα αυτά ή στις υπηρεσίες. Σε κάθε περίπτωση είναι παράνομη, κατά το άρθρο 11 παρ. 5 του αυτού διατάγματος, η προβολή χορηγών στην ως άνω ενημερωτική εκπομπή. Αναμφιβόλως πρόκειται περί συγκεκριμένης διαφημίσεως των ως άνω επιχειρήσεων και των προϊόντων τους, καθώς επίσης παράνομη προβολή χορηγών. Πλέον τούτων, κατά τη διάρκεια της ως άνω ενημερωτικής εκπομπής διαφημίστηκαν ευθέως τα καταστήματα **«NAK SHOES»**, κατά παράβαση της προαναφερθείσης διατάξεως του νόμου και των διατάξεων

των άρθρων 10 παρ. 1 στ. α και 11, παρ. 1 στοιχ. γ του Π. Δ/τος 109/2010 (ΣτΕ αποφ. 4547/2014), κατά τις οποίες η διαφήμιση πρέπει να αναγνωρίζεται εύκολα ως τέτοια και να διακρίνεται σαφώς από τα άλλα μέρη του προγράμματος με τη χρησιμοποίηση ακουστικών μέσων επισήμανσης. Εν όψει του ότι οι ως άνω διαφημίσεις προβλήθηκαν άνευ ακουστικής επισημάνσεως, πρόδηλον είναι ότι έγιναν συγκαλυμμένως και εντεύθεν παρανόμως...»

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **3.000 ευρώ**.

δ) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε εικοσιτετράωρη ροή προγράμματος που μεταδόθηκε κατά την 16^η.9.2014 από τον ραδιοφωνικό σταθμό με το διακριτικό τίτλο **«EASY 97,2 FM» (ΠΡΩΗΝ ANTENNA 97,2 FM STEREO)** Νομού Αττικής, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία **«ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.»**.

Τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν αναφορικά με την ροή προγράμματος ήταν περί χορηγίας και συγκαλυμμένης διαφήμισης .

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 302/17.9.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: *«Κατά την διάρκεια της εικοσιτετράωρης ροής προγράμματος, κανένα από τα αναφερόμενα προϊόντα και υπηρεσίες δεν αναφέρεται ως χορηγός στην έναρξη και λήξη των εκπομπών αυτών», όπως θα έπρεπε να πράξει ο σταθμός στην περίπτωση χορηγίας. Δεν έγινε αντιθέτως καμία τέτοια αναφορά, ούτε άμεση, ούτε έμμεση. Επομένως, ο ισχυρισμός του σταθμού, διατυπωμένος στο υπόμνημά του, πως τα αναφερόμενα προϊόντα και υπηρεσίες είναι χορηγοί, δεν αποδεικνύεται από τα πραγματικά περιστατικά. Από τα πραγματικά περιστατικά προκύπτει πως οι συνεχείς αναφορές στα αναφερόμενα σε αυτά προϊόντα και υπηρεσίες συνιστούν συγκαλυμμένες διαφημίσεις, αφού καλύπτουν τους όρους των προαναφερόμενων διατάξεων, δηλαδή δεν αναγνωρίζονται εύκολα ως διαφημίσεις, διότι καμία σχετική επισήμανση δεν έγινε και, επιπλέον, με τον προπεριγραφόμενο τρόπο αναφοράς τους, σαν ρεπορτάζ ή σαν προσωπική γνώμη του παρουσιαστή, με παρότρυνση πάντα κατανάλωσής τους από τους τηλεθεατές, αποτελούν παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός παρόχου υπηρεσιών, που γίνεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων για διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά στο χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης.»*

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **5.000 ευρώ**.

ε) Το Ε.Σ.Ρ. απασχόλησε εικοσιτετράωρη ροή προγράμματος που μεταδόθηκε κατά την 16^η.9.2014, από τον ραδιοφωνικό σταθμό με το διακριτικό τίτλο «**ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ 90,1 FM**» Νομού Αττικής.

Τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν αναφορικά με την εκπομπή ήταν περί χορηγίας και συγκεκαλυμμένης διαφήμισης.

Το Ε.Σ.Ρ. εξέδωσε την **υπ' αριθμ. 304/17.9.2015 απόφασή** του, στο σκεπτικό της οποίας αναφέρεται ότι: «Σαφής επιταγή του Νομοθέτη, είναι ότι οι θεατές πρέπει να ενημερώνονται σαφώς ότι τα συγκεκριμένα προγράμματα αποτελούν αντικείμενο χορηγίας. Τα προγράμματα αυτά πρέπει να επισημαίνονται σαφώς με την επωνυμία, το λογότυπο ή/και κάθε άλλο σύμβολο του χορηγού, όπως για παράδειγμα αναφορά στο προϊόν ή τα προϊόντα ή στην υπηρεσία ή τις υπηρεσίες με διακριτικό σήμα, κατά την έναρξη, το τέλος των προγραμμάτων και μια φορά κατά την διάρκεια αυτών, τίποτε από αυτά δεν πραγματοποιήθηκε. Η μόνη σχετική ενημέρωση και αναφορά σε χορηγό αφορούσε την Τράπεζα Πειραιώς και έγινε μόνον άπαξ κατά την διάρκεια όλης της καταγραφής. Ακόμη, παρά την επιταγή του άρθρου 11, παρ. 1, εδ. β' του Π. Δ/τος 109/2010, κατά το οποίο τα προγράμματα που λαμβάνουν χορηγία δεν πρέπει να παρακινούν ευθέως σε αγορά ή μίσθωση προϊόντων ή υπηρεσιών μέσω συγκεκριμένων διαφημιστικών αναφορών σε αυτά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, τέτοιες αναφορές, με ταυτόχρονη παρακίνηση, λάμβαναν χώρα διαρκώς. Στο υπόμνημα του σταθμού επισυνάφθηκαν συμβάσεις μετάδοσης διαφημίσεων για τις εταιρίες *MEDIATEL* και *COSMOTE*.

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες των εταιριών αυτών παρουσιάστηκαν εντός των προγραμμάτων του σταθμού από τους ίδιους τους ραδιοφωνικούς παραγωγούς, χωρίς διακριτικό σήμα διαφήμισης, που να καθιστά σαφές πως πρόκειται για διαφημιστικές αναφορές. Αντίθετα, ο ακροατής θα μπορούσε να εκλάβει τις αναφορές σε αυτά, οι οποίες ήταν επαινετικές και συνδυάζονταν με παρακίνηση έμμεση προς τους ακροατές να τα καταναλώσουν, ως απόψεις των εκφωνητών, όχι ως διαφημίσεις ή ως δημοσιογραφική έρευνα. Ενδέχεται -δηλαδή- να παραπλανηθεί το κοινό όσον αφορά στο χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Τον διαφημιστικό τους σκοπό δε, αποδεικνύουν οι προσκομιζόμενες συμβάσεις διαφήμισης. Τα ίδια ισχύουν και για όλα τα υπόλοιπα προϊόντα ή υπηρεσίες, που αναφέρονται στα πραγματικά περιστατικά. Ακόμη και εάν δεν αποδεικνύεται ο διαφημιστικός σκοπός από ανάλογη σύμβαση, συνάγεται εκ των επαναλαμβανόμενων και έντονων αναφορών στα διαφημιζόμενα αυτά προϊόντα ή υπηρεσίες, από

τον εκάστοτε ραδιοφωνικό παραγωγό. Συνιστούν, επομένως, οι παραπάνω αναφορές σε προϊόντα ή υπηρεσίες, συγκεκριμένες διαφημίσεις.»

Το Ε.Σ.Ρ. επέβαλε στο σταθμό τη διοικητική κύρωση του **προστίμου**, ύψους **3.000 ευρώ**.

Σημειώνεται ότι σχετικά με τον τρόπο κάλυψης, εκ μέρους των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών της χώρας, του δημοψηφίσματος που διεξήχθη την 5η Ιουλίου 2015, το Ε.Σ.Ρ. έγινε αποδέκτης εκατοντάδων καταγγελιών. Εκδόθηκαν οι **υπ' αριθμ. 298/2015, 301/2015, 326/2015, 333/2015 και 339/2015** του Ε.Σ.Ρ. για παραβιάσεις κατά την προδημοψηφισματική περίοδο (όπως σημειώνονται ανωτέρω). Εκκρεμούν δεκάξι (16) σχετικές υποθέσεις λόγω αδυναμίας συγκροτήσεως της Ολομελείας.

IV. Διαρκής έρευνα πολιτικής πολυφωνίας

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2015 υπήρξε έτος σημαντικών πολιτικών διεργασιών. Οι εθνικές εκλογές του Ιανουαρίου, το δημοψήφισμα του Ιουλίου 2015 και οι εθνικές εκλογές Σεπτεμβρίου 2015 αποτέλεσαν κορυφαία γεγονότα. Η αναδιάταξη του πολιτικού συστήματος που είχε δρομολογηθεί από τα προηγούμενα έτη επικυρώθηκε κατά τις ως άνω εκλογικές αναμετρήσεις, οι οποίες συνοδεύτηκαν από διασπάσεις, ιδρύσεις νέων κομμάτων και συνασπισμών, καθώς και αλλαγές αρχηγών. Μετά τις εθνικές εκλογές της 20ης Σεπτεμβρίου 2015 και την είσοδο της Ένωσης Κεντρώων, η βουλή απαρτίζεται από οκτώ κοινοβουλευτικές ομάδες. Τέλος, το ενδιαφέρον των τηλεοπτικών μέσων κατά τους τελευταίους μήνες του 2015 εστίασε στις εσωκομματικές εξελίξεις στη Νέα Δημοκρατία και στις διεργασίες για την ανάδειξη του νέου προέδρου της.

Η διαρκής έρευνα πολιτικής πολυφωνίας συνεχίστηκε για έβδομη χρονιά, ενώ το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης παραμένει αποδυναμωμένο διοικητικά και τεχνικά.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με τη μεθοδολογία της ποσοτικής ανάλυσης περιεχομένου, δηλαδή μια «συστηματική κατηγοριοποίηση επικοινωνιακού περιεχομένου σύμφωνα με ορισμένους κανόνες και ανάλυση των σχέσεων που προκύπτουν με στατιστικές μεθόδους»⁶. Για την έρευνα εργάστηκαν οι μόνιμοι υπάλληλοι Μαριάννα Κεφαλληνού, Αναστασία Μαραζίδου και Γιάννης Ηλιόπουλος, καθώς και το μέλος του ΕΣΡ Κωνσταντίνος Αποστολάς. Την ευθύνη οργάνωσης της έρευνας και σύνταξης της τελικής αναφοράς είχε η Μαριάννα Κεφαλληνού.

Τα στοιχεία που αναλύθηκαν και παρουσιάζονται εδώ αφορούν στη χρονική έκθεση των πολιτικών κομμάτων στα δελτία ειδήσεων, καθώς και στις εμφανίσεις πολιτικών στελεχών στα δελτία ειδήσεων και στις λοιπές ειδησεογραφικές εκπομπές και εκπομπές λόγου. Από τον Απρίλιο του 2012 τα στοιχεία αποστέλλονται από τους τηλεοπτικούς σταθμούς σε ειδική φόρμα που κατάρτισε το Ε.Σ.Ρ. και συγκεντρώνονται σε βάση δεδομένων προκειμένου να κωδικοποιηθούν και να αναλυθούν με το στατιστικό πακέτο SPSS. Ο έλεγχος της αξιοπιστίας

⁶ D. Riffe-S. Lacy –F.G. Fico. *Analyzing Media Messages: Using Quantitative Content Analysis in Research*. LEA, New Jersey, 1998, σ. 2.

των στοιχείων που αποστέλλουν οι τηλεοπτικοί σταθμοί γίνεται δειγματοληπτικά και καλύπτει το 30% των στοιχείων, ποσοστό σημαντικά μεγαλύτερο από το αναφερόμενο στη σχετική βιβλιογραφία. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται αποκλίσεις μεταξύ των πραγματικών στοιχείων και των στοιχείων που απέστειλαν οι τηλεοπτικοί σταθμοί, ο έλεγχος επεκτείνεται προκειμένου να καλύψει το σύνολο των στοιχείων για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα και πραγματοποιούνται οι αντίστοιχες διορθώσεις όπου προκύπτει ανάγκη, ενώ ταυτόχρονα, σε περίπτωση συστηματικών παραλείψεων ή λαθών πραγματοποιείται επικοινωνία με τους τηλεοπτικούς σταθμούς, με σκοπό την επισήμανσή τους. Σε περίπτωση μη αποστολής των οικείων στοιχείων, η κάθε περίπτωση εξετάζεται από την Ολομέλεια του ΕΣΡ, η οποία είναι αρμόδια για την επιβολή σχετικών διοικητικών κυρώσεων. Κατά το έτος 2015, το σύνολο των δελτίων ειδήσεων και λοιπών εκπομπών που αναλύθηκαν ανέρχεται σε 7.511.

Όπως έχει επισημανθεί και στις εκθέσεις πεπραγμένων των προηγούμενων ετών, ο έλεγχος της πολιτικής πολυφωνίας διεξάγεται πλέον σε τακτά χρονικά διαστήματα εντός του έτους, προσφέροντας πληθώρα στοιχείων, αφορά στο σύνολο των δελτίων ειδήσεων και ενημερωτικών εκπομπών και βασίζεται στην πολύτιμη συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων με τους τηλεοπτικούς σταθμούς. Ωστόσο, υπήρξαν περιστατικά που δυσχέραναν το έργο του ΕΣΡ, καθώς ορισμένοι σταθμοί επέδειξαν εξαιρετική ασυνέπεια, υπέβαλαν πλημμελή στοιχεία και/ή κατά τον έλεγχο των στοιχείων τους διαπιστώθηκαν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ όσων είχαν δηλώσει και αυτών που προέκυψαν από τις μετρήσεις της υπηρεσίας μας. Οι εν λόγω υποθέσεις παραπέμφθηκαν στην Ολομέλεια του ΕΣΡ και σε κάποιες περιπτώσεις επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις.

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συνολική χρονική έκθεση των πολιτικών κομμάτων για το 2015 ανά τηλεοπτικό σταθμό και ο μέσος όρος προβολής τους.

Πίνακας 1: Χρονική Έκθεση ανά Τ/Σ από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2015
(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίας των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

	ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΚΟΜΜ. (%)	ΣΥΡΙΖΑ (%)	ΝΔ(%)	Χ.Α. (%)	ΠΑΣΟΚ/ ΔΗΜ. ΣΥΜΠ/ΞΗ* (%)	Κ.Κ.Ε. (%)	ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ (%)	ΑΝΕΛ (%)	ΛΟΙΠΑ (%)
Εκλ. Ποσοστό 1/2015(Εθνικές)	-	36,34	27,81	6,28	ΠΑΣΟΚ 4,68 ΔΗΜΑΡ 0,49	5,47	6,05	4,75	
Εκλ. Ποσοστό 9/2015(Εθνικές)	-	35,46	28,09	6,99	6,29	5,55	4,09	3,69	
ALPHA	2,9	50,1	24,4	1,6	4,7	3,0	5,1	4,8	3,5
ANT1	1,3	41,5	23,7	1,9	6,3	4,2	6,8	3,3	10,9
MEGA	3,3	47,8	24,0	1,1	6,9	3,5	5,7	4,2	3,4
ΣΚΑΪ	3,1	46,5	22,1	1,0	9,9	3,8	5,9	2,9	4,7
STAR	2,6	38,4	20,8	3,5	7,2	4,4	6,2	6,0	10,9
TV MAK	1,8	28,8	22,6	10,0	8,4	6,4	8,4	7,0	6,4
Μ. Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	2,5	42,2	22,9	3,2	7,2	4,2	6,4	4,7	6,6

* Στοιχεία ΠΑΣΟΚ από 1.1.2015 έως 27.8.2015 – ΔΗΜ. ΣΥΜΠ/ΞΗ από 28.8.2015 έως 31.12.2015

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα 1, τα υψηλότερα ποσοστά χρονικής έκθεσης αφορούν στο κυβερνών κόμμα ΣΥΡΙΖΑ και αποκλίνουν θετικά από τα εκλογικά ποσοστά του, με εξαίρεση τον τηλεοπτικό σταθμό ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV (28,8%). Αντίθετη εικόνα ισχύει για την αξιωματική αντιπολίτευση, καθώς παρατηρείται αρνητική απόκλιση των ποσοστών χρονικής έκθεσης της από τα ποσοστά που απέσπασε κατά τις δύο εθνικές εκλογικές αναμετρήσεις του 2015. Όπως προκύπτει από τον μέσο όρο των οικείων ποσοστών, τα υπόλοιπα κόμματα, με εξαίρεση τη Χρυσή Αυγή και το ΚΚΕ, σε γενικές γραμμές έτυχαν χρονικής παρουσίας ανάλογης των εκλογικών ποσοστών τους. Ωστόσο, παρατηρούνται διαφοροποιήσεις στις περιπτώσεις ορισμένων τηλεοπτικών σταθμών. Στα λοιπά κόμματα περιλαμβάνονται και τα υποψήφια κατά τις προεκλογικές περιόδους Ιανουαρίου και Σεπτεμβρίου 2015.

Πίνακας 2: Χρονική Έκθεση ανά Τ/Σ από 21 Σεπτεμβρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2015

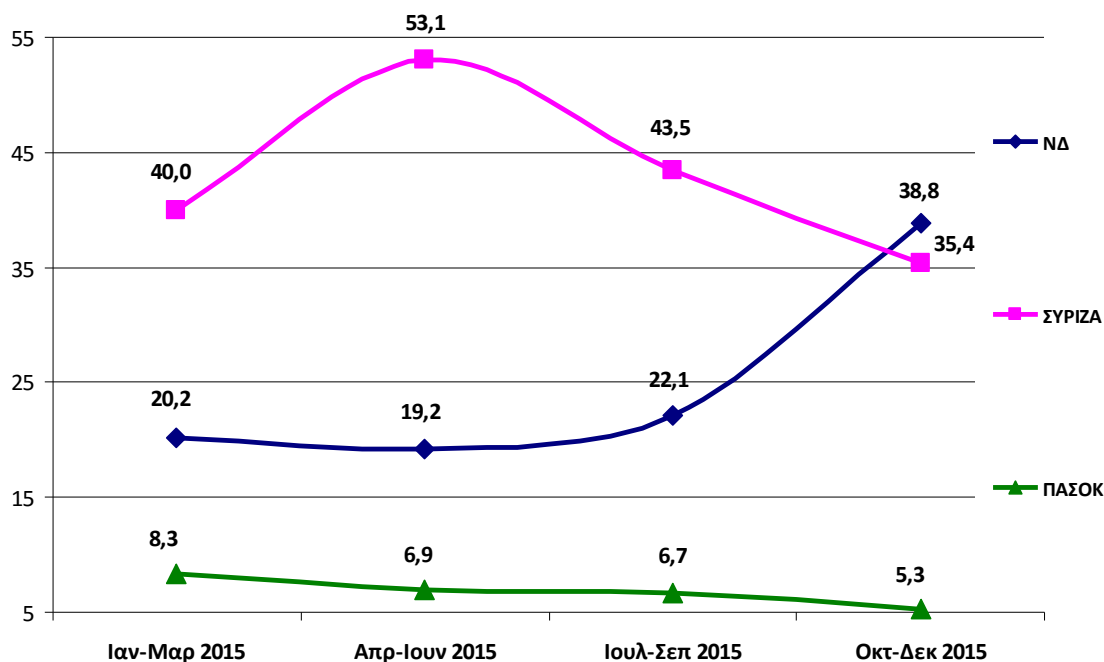
(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίας των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

	ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΚΟΜΜ. (%)	ΣΥΡΙΖΑ (%)	ΝΔ (%)	Χ.Α. (%)	ΔΗΜ. ΣΥΜΠ/ΞΗ (%)	Κ.Κ.Ε. (%)	ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ (%)	ΑΝΕΛ (%)	ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡ. (%)	ΛΟΙΠΑ (%)
Εκλ. Ποσοστό 9/2015(Εθνικές)	-	35,46	28,09	6,99	6,29	5,55	4,09	3,69	3,44	
ALPHA	3,8	33,2	45,5	2,4	3,7	2,2	4,0	2,9	2,0	0,3
ANT1	2,1	37,0	42,4	2,0	4,3	3,3	3,9	1,8	2,3	1,0
MEGA	4,9	35,7	38,5	1,5	5,4	3,0	4,8	2,3	3,3	0,6
ΣΚΑΪ	2,4	38,9	35,2	1,2	7,2	2,6	5,6	3,0	3,4	0,5
STAR	4,0	38,2	40,9	2,8	3,4	1,4	2,6	3,5	2,4	0,9
TV MAK	3,6	29,6	30,6	7,0	7,5	5,3	5,6	4,4	4,9	1,5
Μ. Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	3,5	35,4	38,8	2,8	5,3	2,9	4,4	3,0	3,0	0,8

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται τα στοιχεία χρονικής προβολής όπως διαμορφώνονται βάσει της νέας σύνθεσης της Βουλής από την 21.9.2015, οπότε και εισήλθε η Ένωση Κεντρώων. Όπως φαίνεται και στο ακόλουθο γράφημα, τα στοιχεία της ως άνω περιόδου διαφοροποιούνται σημαντικά από τη συνολική εικόνα του έτους και των προηγούμενων μηνών.

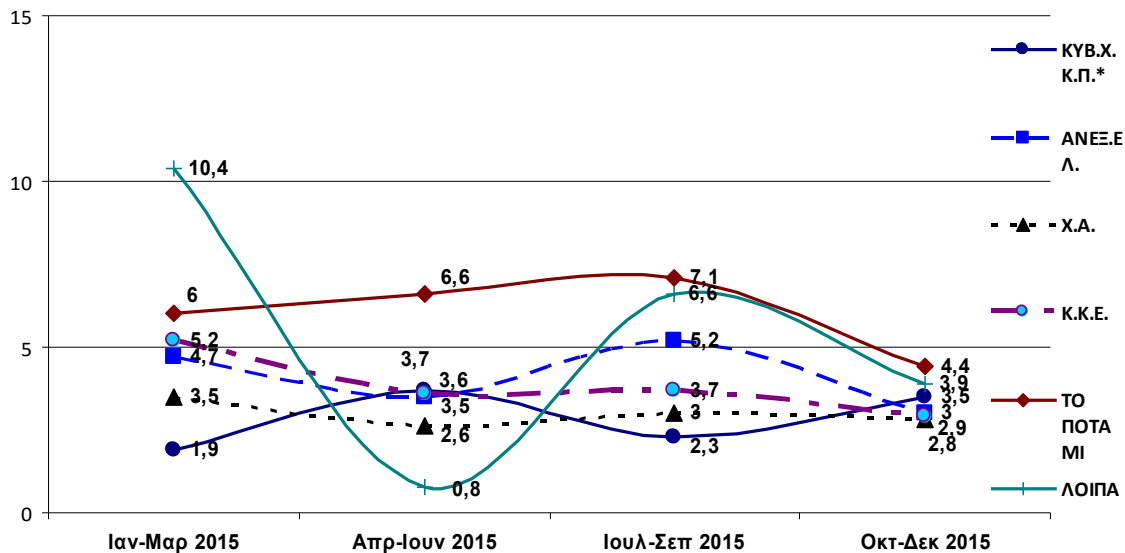
Γράφημα 1: Διαχρονική Εξέλιξη Συνολικής Χρονικής Έκθεσης Πολιτικών Κομμάτων 2015

(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίας των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

Γράφημα 1: Διαχρονική Εξέλιξη Συνολικής Χρονικής Έκθεσης Πολιτικών Κομμάτων 2015 (συνέχεια)

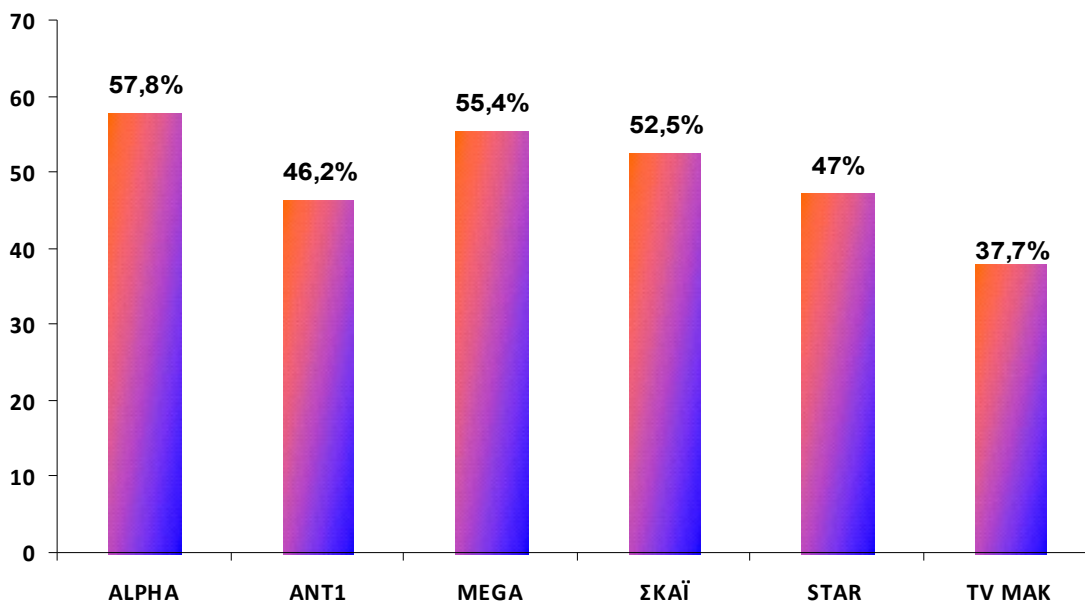
(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίας των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

Στο Γράφημα 1 παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των ποσοστών χρονικής έκθεσης των κομμάτων. Κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2015 που στην ειδησεογραφία κυριαρχούσαν οι διαπραγματεύσεις της νέας κυβέρνησης με τους πιστωτές της Ελλάδος, σημειώνεται υψηλή χρονική έκθεση του ΣΥΡΙΖΑ, ενώ αντιθέτως η χρονική έκθεση της Νέας Δημοκρατίας υπολείπεται της εκλογικής δύναμής της. Κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2015 η εικόνα μεταβάλλεται σημαντικά, καθώς μειώνεται ο χρόνος έκθεσης του κυβερνώντος κόμματος και το υψηλότερο ποσοστό του χρόνου των τηλεοπτικών σταθμών αφιερώνεται στην προβολή της αξιωματικής αντιπολίτευσης, λόγω του αυξημένου δημοσιογραφικού ενδιαφέροντος για τις εσωκομματικές της εξελίξεις. Ως προς τα μικρότερα κόμματα, σε γενικές γραμμές τα ποσοστά έκθεσης τους εμφανίζονται ελαφρά υψηλότερα κατά τα τρίμηνα που περιέλαβαν εκλογικές αναμετρήσεις και οι εντονότερες πτωτικές τάσεις, ιδίως για το ΠΟΤΑΜΙ, παρατηρούνται κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2015. Ωστόσο, οι διακυμάνσεις στις περισσότερες περιπτώσεις είναι περιορισμένες. Σημαντικές διαφορές ανά τρίμηνο σημειώνονται για τα λοιπά κόμματα, στα οποία περιλαμβάνονται όσα κατήλθαν στις εθνικές εκλογές Ιανουαρίου και Σεπτεμβρίου 2015 και έτυχαν προβολής αμιγώς κατά τις προεκλογικές περιόδους.

Γράφημα 2: Χρονική έκθεση κυβέρνησης συνεργασίας 2015 (ΣΥΡΙΖΑ, ΑΝΕΛ & ΚΥΒ. ΧΩΡΙΣ. ΚΟΜΜ.)

(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίας των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

Το γράφημα 2 αφορά στη χρονική προβολή της κυβέρνησης συνεργασίας. Στα ως άνω στοιχεία περιλαμβάνονται και τα ποσοστά παρουσίας μελών της κυβέρνησης που δεν είναι κομματικά στελέχη. Ενώ το άθροισμα των ποσοστών των συγκυβερνώντων κομμάτων ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝ.ΕΛΛ. κατά τις εκλογικές αναμετρήσεις Ιανουαρίου 2015 και Σεπτεμβρίου 2015 ήταν 41,09% και 39,15% αντίστοιχα, η χρονική έκθεση της κυβέρνησης από όλους τους σταθμούς, πλην του ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV, ξεπερνά αυτά τα ποσοστά.

Πίνακας 3: Ποσοστά Εμφανίσεων Στελεχών ανά Τ/Σ 2015

	ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΚΟΜΜ. (%)	ΣΥΡΙΖΑ (%)	ΝΔ(%)	Χ.Α. (%)	ΠΑΣΟΚ/ ΔΗΜ. ΣΥΜΠ/ΞΗ* (%)	Κ.Κ.Ε. (%)	ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ (%)	ΑΝΕΛ (%)	ΛΟΙΠΑ (%)
Εκλ. Ποσοστό 1/2015(Εθνικές)	-	36,34	27,81	6,28	ΠΑΣΟΚ 4,68 ΔΗΜΑΡ 0,49	5,47	6,05	4,75	
Εκλ. Ποσοστό 9/2015(Εθνικές)	-	35,46	28,09	6,99	6,29	5,55	4,09	3,69	
ALPHA	3,5	37,8	19,0	4,2	8,3	6,1	7,6	7,1	6,5
ANT1	3,1	41,5	23,2	2,6	7,9	5,0	6,5	5,8	4,6
MEGA	3,9	42,8	21,9	1,8	7,6	4,9	6,5	6,6	4,0
ΣΚΑΪ	2,5	45,1	24,0	1,2	7,8	3,0	6,8	5,5	4,2
STAR	4,3	44,9	21,6	2,7	6,5	3,4	5,8	5,9	4,9
TV MAK	2,7	24,8	20,5	9,1	10,2	8,9	9,2	7,2	7,3
Μ. Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	3,3	39,5	21,7	3,6	8,1	5,2	7,1	6,4	5,3

* Στοιχεία ΠΑΣΟΚ από 1.1.2015 έως 27.8.2015 – ΔΗΜ. ΣΥΜΠ/ΞΗ από 28.8.2015 έως 31.12.2015

Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαλαμβάνονται στον πίνακα 3, τα ποσοστά εμφανίσεων στελεχών σε όλες τις ειδησεογραφικές εκπομπές κατά το 2015 παρουσιάζουν αρκετές αναλογίες με τα στοιχεία χρονικής έκθεσης στα δελτία ειδήσεων που επισημάνθηκαν στην προηγούμενη ενότητα. Τα ποσοστά εμφανίσεων στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ είναι υψηλότερα της κοινοβουλευτικής δύναμης του, ενώ οι εμφανίσεις στελεχών της Νέας Δημοκρατίας σημειώνουν χαμηλότερα ποσοστά από τα εκλογικά. Τα ποσοστά εμφανίσεων των υπολοίπων κομμάτων της αντιπολίτευσης και του συγκυβερνώντος κόμματος ΑΝ.ΕΛΛ. είναι υψηλότερα από τα ποσοστά χρονικής προβολής τους, αν και οι εμφανίσεις στελεχών του ΚΚΕ υπολείπονται της εκλογικής δύναμης του και σε αυτή την περίπτωση.

Πίνακας 4: Ποσοστά Εμφανίσεων Στελεχών ανά Τ/Σ από 21/9/2015 έως 31/12/2015

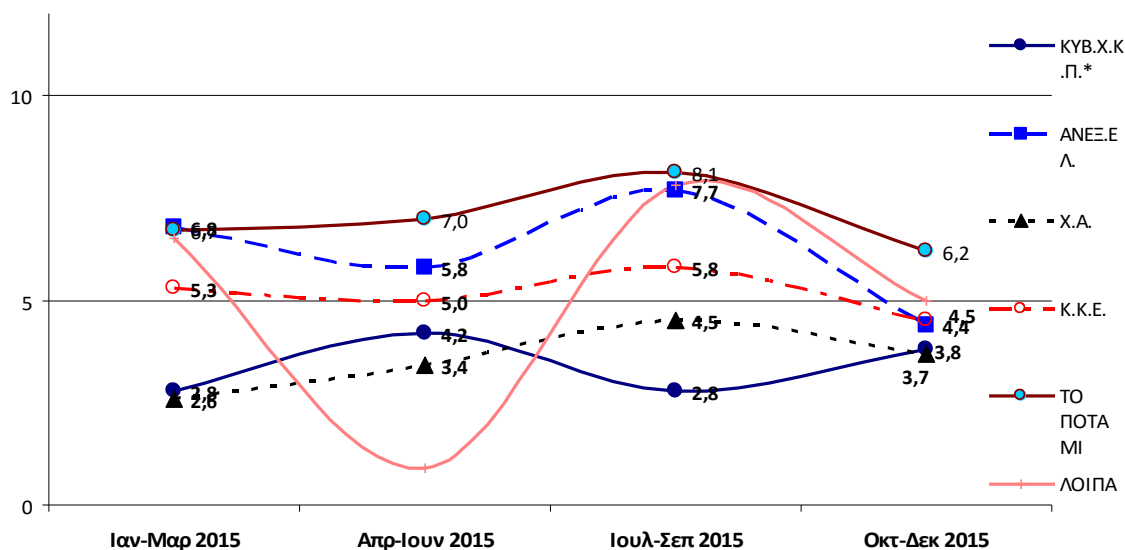
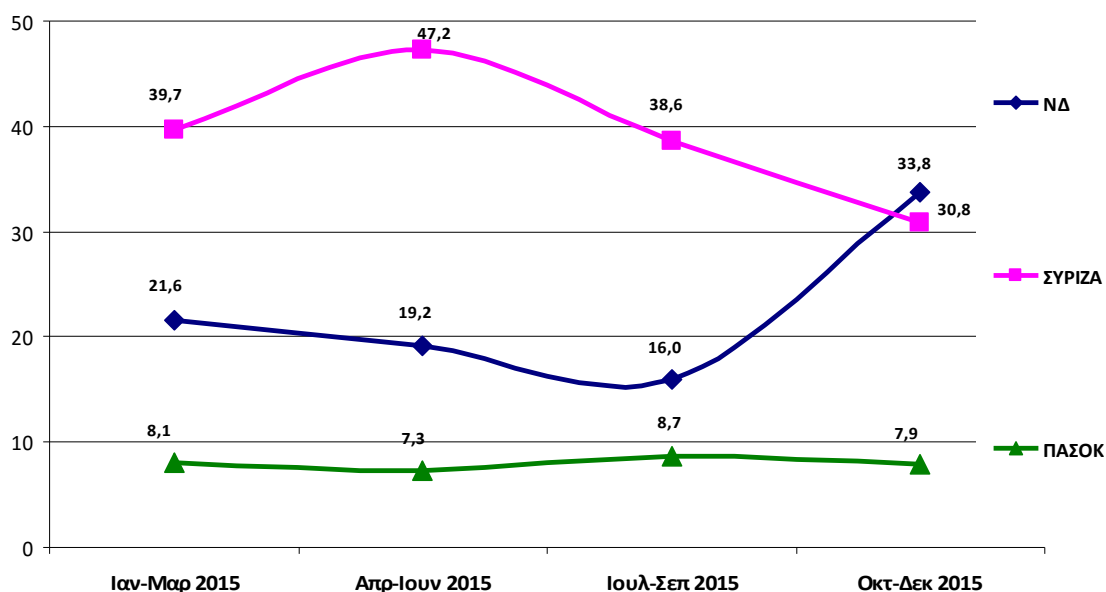
	ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΚΟΜΜ. (%)	ΣΥΡΙΖΑ (%)	ΝΔ(%)	Χ.Α. (%)	ΔΗΜ. ΣΥΜΠ/ΞΗ (%)	Κ.Κ.Ε. (%)	ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ (%)	ΑΝΕΛ (%)	ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡ. (%)	ΛΟΙΠΑ (%)
Εκλ. Ποσοστό 9/2015(Εθνικές)	-	35,46	28,09	6,99	6,29	5,55	4,09	3,69	3,44	
ALPHA	5,1	31,8	32,3	4,7	6,7	5,2	7,2	3,6	2,9	0,6
ANT1	2,8	30,9	37,8	2,3	7,4	4,3	5,4	4,3	3,3	1,5
MEGA	4,0	30,0	35,8	1,6	9,1	4,2	5,6	4,6	3,7	1,3
ΣΚΑΪ	2,4	35,8	33,6	1,6	9,0	3,1	5,9	4,0	3,4	1,1
STAR	4,9	36,9	34,2	3,5	5,2	2,3	4,2	4,3	3,1	1,3
TV MAK	3,5	19,5	29,0	8,7	10,1	7,8	8,7	5,3	5,6	1,7
Μ. Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	3,8	30,8	33,8	3,7	7,9	4,5	6,2	4,4	3,7	1,3

(Περιλαμβάνονται όλα τα δελτία ειδήσεων και όλες οι υπόλοιπες τακτικές ή έκτακτες ενημερωτικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, στρογγυλά τραπέζια κλπ. Ως εμφάνιση δεν λογίζεται μόνο η παρουσία στο στούντιο κατόπιν πρόσκλησης, αλλά το σύνολο των εμφανίσεων-παρουσιάσεων, ανεξαρτήτως τύπου, τόσο ζωντανά όσο και μαγνητοσκοπημένα. Για παράδειγμα, κάθε μαγνητοσκοπημένη δήλωση πολιτικού στελέχους που μπορεί να παρουσιάζεται σε ένα δελτίο ειδήσεων μετράει ως παρουσία, όπως βέβαια και κάθε παρουσία στο στούντιο, κλπ)

Τα στοιχεία του πίνακα 4 αντιστοιχούν στην ΙΖ' κοινοβουλευτική περίοδο. Όπως παρατηρήθηκε και στην περίπτωση της χρονικής έκθεσης των κομμάτων, η εν λόγω περίοδος χαρακτηρίζεται από μεγάλες διαφοροποιήσεις σε σχέση με τα στοιχεία του προηγούμενου χρονικού διαστήματος και τα συνολικά αποτελέσματα για το έτος 2015.

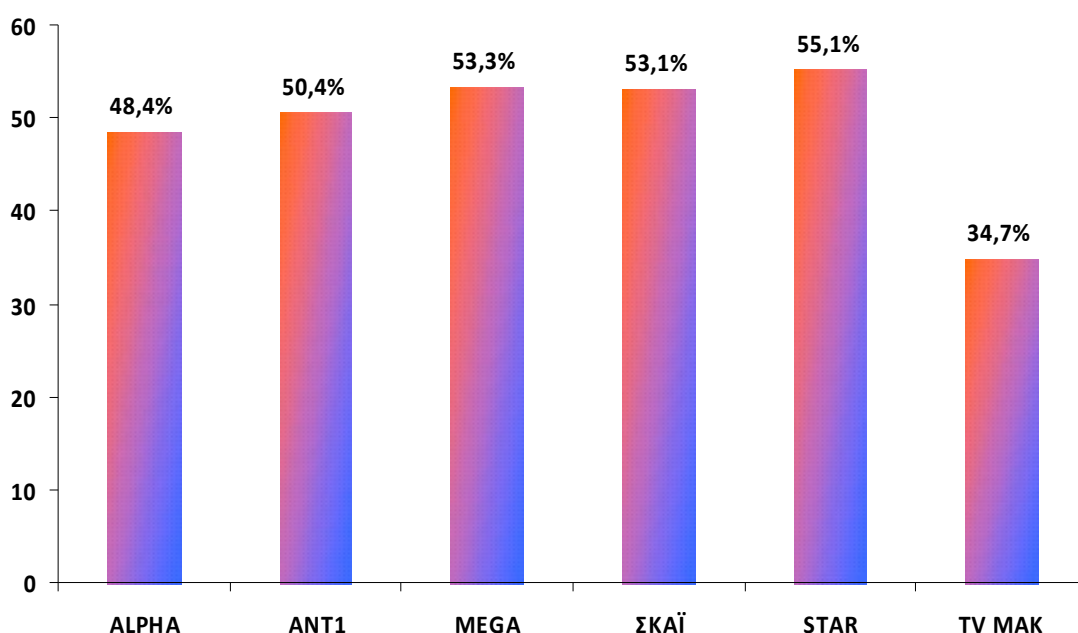
Γράφημα 3: Διαχρονική Εξέλιξη Ποσοστών Εμφανίσεων Πολιτικών Στελεχών 2015

(Περιλαμβάνονται όλα τα δελτία ειδήσεων και όλες οι υπόλοιπες τακτικές ή έκτακτες ενημερωτικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, στρογγυλά τραπέζια κλπ. Ως εμφάνιση δεν λογίζεται μόνο η παρουσία στο στούντιο κατόπιν πρόσκλησης, αλλά το σύνολο των εμφανίσεων-παρουσιάσεων, ανεξαρτήτως τύπου, τόσο ζωντανά όσο και μαγνητοσκοπημένα. Για παράδειγμα, κάθε μαγνητοσκοπημένη δήλωση πολιτικού στελέχους που μπορεί να παρουσιάζεται σε ένα δελτίο ειδήσεων μετράει ως παρουσία, όπως βέβαια και κάθε παρουσία στο στούντιο, κλπ)

Όπως προκύπτει από το γράφημα 3, η διαχρονική εξέλιξη των ποσοστών εμφανίσεων των πολιτικών στελεχών κατά το 2015 διακρίνεται από τάση παρόμοια αυτής που παρατηρείται στα αντίστοιχα στοιχεία χρονικής έκθεσης. Οι σημαντικότερες μεταβολές των ποσοστών όλων των κομμάτων εμφανίζονται κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2015. Κατά την εν λόγω περίοδο, το κυβερνών κόμμα ΣΥΡΙΖΑ που στα πρώτα τρία τρίμηνα απέκλινε θετικά από την εκλογική δύναμή του, παρουσιάζει σημαντική πτωτική τάση και υπολείπεται των ποσοστών εμφανίσεων στελεχών της Νέας Δημοκρατίας, η οποία αντιθέτως σημειώνει εξαιρετικά υψηλή αυξητική τάση.

Γράφημα 4: Εμφανίσεις στελεχών κυβέρνησης συνεργασίας 2015 (ΣΥΡΙΖΑ, ΑΝΕΛ & ΚΥΒ. ΧΩΡΙΣ. ΚΟΜΜ.)

Οι εμφανίσεις στελεχών της κυβέρνησης συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που δεν προέρχονται από κάποιο κόμμα, σημειώνουν υψηλά ποσοστά που πλησιάζουν ή ξεπερνούν το μισό του συνόλου των εμφανίσεων όλων των κομμάτων. Μόνη εξαίρεση αποτελεί ο τηλεοπτικός σταθμός MAKEΔONIA TV, με ποσοστό εμφανίσεων ελαφρώς χαμηλότερο του αθροιστικού ποσοστού των κομμάτων της κυβέρνησης συνεργασίας.

Προεκλογική Περίοδος Εθνικών Εκλογών Ιανουαρίου 2015

Πίνακας 5: Χρονική Έκθεση ανά Τ/Σ κατά την προεκλογική περίοδο των Εθνικών εκλογών Ιανουαρίου 2015

(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίας των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

	ΝΔ (%)	ΣΥΡΙΖΑ (%)	ΠΑΣΟΚ (%)	ΑΝΕΛ (%)	Χ.Α. (%)	ΠΡΑΣ. ΔΗΜΑΡ (%)	ΚΚΕ (%)	ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ (%)	ΚΙΔΗΣΟ (%)	ΛΑΟΣ (%)	ΤΕΛΕΙΑ (%)	ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ (%)	ΑΝΤΑΡΣΥΑ (%)	ΛΟΙΠΑ (%)
Εθν. Εκλ. 2012	29,7	26,9	12,3	7,5	6,9	6,3 (ΔΗΜΑΡ)	4,5	-	-	1,6	-	0,3	0,3	
Ευρωπ. Εκλ. 2014	22,7	26,6	8,0 (Ελιά)	3,5	9,4	1,2	6,1	6,6	-	2,7	-	0,7	0,7	
ALPHA	38,7	31,2	8,0	4,0	0,4	0,7	5,0	5,0	2,9	2,7	1,4	0,01	0,01	0,1
ANT1	22,1	18,8	8,1	4,9	2,7	4,6	6,8	7,0	5,6	2,7	2,5	2,5	2,1	9,7
MEGA	33,3	32,9	10,0	6,4	0,2	3,3	5,4	6,2	2,1	0,2	0,04	0,01	0,01	0,03
ΣΚΑΪ	22,0	19,0	15,3	2,5	0,6	7,5	9,9	8,6	14,6	0,01	0,01	0,01	0,1	0,01
STAR	12,8	10,6	8,8	7,3	5,3	6,0	6,1	6,9	4,6	3,4	2,9	3,2	3,8	18,3
TV MAK	14,5	9,3	8,4	6,2	9,1	5,8	5,4	5,4	5,7	0,2	5,0	3,9	4,5	16,5
Μ.Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	23,9	20,3	9,8	5,2	3,1	4,7	6,4	6,5	5,9	1,5	2,0	1,6	1,8	7,4

Όπως έχει παρατηρηθεί και κατά το παρελθόν, στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου τα ποσοστά χρονικής προβολής των μεγαλύτερων κομμάτων ομαλοποιούνται και εμφανίζονται πλησιέστερα στα ποσοστά που έλαβαν κατά τις πιο πρόσφατες εκλογικές αναμετρήσεις, λόγω της παράλληλης προβολής των μικρότερων και εξωκοινοβουλευτικών υποψηφίων κομμάτων. Ωστόσο, σημειώνονται σημαντικές διαφορές μεταξύ των τηλεοπτικών σταθμών ως προς την προβολή ορισμένων κομμάτων. Επίσης, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, τα ποσοστά προβολής των κομμάτων της τότε συγκυβέρνησης εμφανίζονται και πάλι αρκετά υψηλότερα από την εκλογική δύναμή τους. Τα ποσοστά προβολής ορισμένων κομμάτων εμφανίζονται πλησιέστερα στα ποσοστά των εθνικών εκλογών του 2012, ενώ τα ποσοστά άλλων αναλογούν περισσότερο στα ποσοστά των πιο πρόσφατων ευρωπαϊκών εκλογών του 2014. Άξια παρατήρησης είναι η χρονική έκθεση και μικρότερων κομμάτων που κατήλθαν για πρώτη φορά σε εκλογές ή κατά το παρελθόν είχαν αποσπάσει ποσοστά υπό του 1%.

Πίνακας 6: Εμφανίσεις στελεχών ανά Τ/Σ κατά την προεκλογική περίοδο των Εθνικών εκλογών Ιανουαρίου 2015

	ΝΔ (%)	ΣΥΡΙΖΑ (%)	ΠΑΣΟΚ (%)	ΑΝΕΛ (%)	Χ.Α. (%)	ΠΡΑΣ. ΔΗΜΑΡ (%)	ΚΚΕ (%)	ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ (%)	ΚΙΔΗΣΟ (%)	ΛΑΟΣ (%)	ΤΕΛΕΙΑ (%)	ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ (%)	ΑΝΤΑΡΣΙΑ (%)	ΛΟΙΠΑ (%)
Εθν. Εκλ. 2012	29,7	26,9	12,3	7,5	6,9	6,3 (ΔΗΜΑΡ)	4,5	-	-	1,6	-	0,3	0,3	
Ευρωπ. Εκλ. 2014	22,7	26,6	8,0 (Ελιά)	3,5	9,4	1,2	6,1	6,6	-	2,7	-	0,7	0,7	
ALPHA	20,7	18,2	13,6	7,9	2,5	5,9	10,5	9,4	7,5	1,0	0,8	0,4	0,6	1,0
ANT1	25,8	21,5	11,1	6,7	2,7	6,9	7,5	7,8	5,8	1,7	0,3	-	0,5	1,7
MEGA	28,6	21,7	14,4	5,7	0,5	3,9	7,8	9,4	5,5	1,1	0,5	0,2	0,7	-
ΣΚΑΪ	25,7	25,9	11,5	5,8	1,7	6,6	5,8	9,8	5,8	0,3	0,5	-	0,2	0,4
STAR	25,6	20,9	10,0	7,4	2,7	4,5	6,7	8,8	6,1	1,2	0,6	0,4	0,6	4,5
TV MAK	23,5	21,0	11,1	7,3	8,1	7,3	9,0	5,1	3,4	0,9	0,4	0,4	0,4	2,1
Μ.Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	25,0	21,5	12,0	6,8	3,0	5,9	7,9	8,4	5,7	1,0	0,5	0,4	0,5	1,9

(Περιλαμβάνονται όλα τα δελτία ειδήσεων και όλες οι υπόλοιπες τακτικές ή έκτακτες ενημερωτικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, στρογγυλά τραπέζια κλπ. Ως εμφάνιση δεν λογίζεται μόνο η παρουσία στο στούντιο κατόπιν πρόσκλησης, αλλά το σύνολο των εμφανίσεων-παρουσιάσεων, ανεξαρτήτως τύπου, τόσο ζωντανά όσο και μαγνητοσκοπημένα. Για παράδειγμα, κάθε μαγνητοσκοπημένη δήλωση πολιτικού στελέχους που μπορεί να παρουσιάζεται σε ένα δελτίο ειδήσεων μετράει ως παρουσία, όπως βέβαια και κάθε παρουσία στο στούντιο, κλπ)

Από τα στοιχεία του πίνακα 6 προκύπτει μεγαλύτερη σύγκλιση μεταξύ των τηλεοπτικών σταθμών ως προς τις εμφανίσεις στελεχών των υποψηφίων κομμάτων. Συνεπώς, στις περισσότερες περιπτώσεις ο μέσος όρος εμφανίσεων κάθε κόμματος σε όλους τους σταθμούς αντιπροσωπεύει ικανοποιητικά τα μεμονωμένα ποσοστά από τα οποία προκύπτει. Εξάιρεση αποτελούν οι περιπτώσεις της Χρυσής Αυγής κυρίως και του ΚΙΔΗΣΟ, όπου παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις.

Προεκλογική Περίοδος Εθνικών Εκλογών Σεπτεμβρίου 2015

Πίνακας 7: Χρονική Έκθεση ανά Τ/Σ κατά την προεκλογική περίοδο των Εθνικών εκλογών Σεπτεμβρίου 2015

(ποσοστό επί του συνολικού χρόνου παρουσίας των πολιτικών κομμάτων σε όλα τα δελτία ειδήσεων)

	ΣΥΡΙΖΑ (%)	ΝΔ (%)	ΛΑ.Ε. (%)	Χ.Α. (%)	ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ (%)	Κ.Κ.Ε. (%)	ΑΝ.ΕΛ. (%)	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠ/ΞΗ (%)	ΕΝ. ΚΕΝΤΡ. ΩΩΝ (%)	ΛΟΙΠΑ (%)
Εθν. Εκλ. 1/2015	36,34	27,81	-	6,28	6,05	5,47	4,75	ΠΑΣΟΚ 4,68 ΔΗΜΑΡ 0,49	1,79	
ALPHA	32,2	26,0	15,1	1,8	2,6	4,8	13,1	2,0	2,3	0,1
ANT1	36,6	24,3	10,7	2,0	8,5	6,1	5,3	6,4	0,1	0,1
MEGA	29,0	23,7	15,5	2,1	8,1	6,4	6,5	8,3	0,4	0,1
EPT	31,2	19,7	5,7	3,1	14,0	5,3	13,0	7,9	0,1	0,1
ΣΚΑΪ	21,2	25,2	18,9	0,8	7,5	8,5	2,3	15,7	0,1	0,1
STAR	27,3	40,4	4,8	3,6	4,9	4,1	8,7	4,8	1,0	0,3
TV MAK	32,5	16,6	9,4	13,8	13,2	3,0	4,3	4,2	0,3	2,7
M.O. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	30,0	25,1	11,4	3,9	8,4	5,5	7,6	7,0	0,6	0,5

Κατά την προεκλογική περίοδο των εθνικών εκλογών της 20ης Σεπτεμβρίου 2015 σημειώνεται μεγάλη ανομοιογένεια μεταξύ του χρόνου που αφιέρωσαν οι τηλεοπτικοί σταθμοί για την προβολή των περισσότερων υποψηφίων κομμάτων. Στην περίπτωση του ΚΚΕ οι διακυμάνσεις των ποσοστών είναι περιορισμένες σε σχέση με άλλα κόμματα. Το ίδιο ισχύει και για τον ΣΥΡΙΖΑ, με την εξαίρεση του Τ/Σ ΣΚΑΪ (21,2%). Αντιθέτως, τα ποσοστά έκθεσης της Νέας Δημοκρατίας διαφοροποιούνται εξαιρετικά και κυμαίνονται μεταξύ 16,6% από το ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV, με απόκλιση άνω των 10 ποσοστιαίων μονάδων από τα πρόσφατα εκλογικά ποσοστά της, έως 40,4% από τον τηλεοπτικό σταθμό STAR CHANNEL που είναι υψηλότερο όχι μόνο από την εκλογική δύναμή της, αλλά και από το ποσοστό προβολής του κυβερνώντος ΣΥΡΙΖΑ (27,3%). Τα ποσοστά χρονικής έκθεσης της Λαϊκής Ενότητας διαμορφώθηκαν μεταξύ 4,8% (STAR CHANNEL) έως 18,9% (ΣΚΑΪ), για τη Χρυσή Αυγή από 0,8% (ΣΚΑΪ) έως 13,8 (ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV), για το ΠΟΤΑΜΙ από 2,6% (ALPHA) έως 14% (EPT), των ΑΝ.ΕΛΛ. από 2,3% (ΣΚΑΪ) έως 13,1% (ALPHA) και για τη Δημοκρατική Συμπαράταξη από 2,0% (ALPHA) έως 15,7% (ΣΚΑΪ). Η Ένωση Κεντρώων, παρά το ποσοστό που είχε αποσπάσει κατά τις Εθνικές εκλογές του Ιανουαρίου 2015, έτυχε χαμηλότερης προβολής σε σύγκριση με την προηγούμενη προεκλογική περίοδο.

Πίνακας 8: Εμφανίσεις στελεχών ανά Τ/Σ κατά την προεκλογική περίοδο των Εθνικών εκλογών Σεπτεμβρίου 2015

	ΣΥΡΙΖΑ (%)	ΝΔ (%)	ΛΑ.Ε. (%)	Χ.Α. (%)	ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ (%)	Κ.Κ.Ε. (%)	ΑΝ.ΕΛ. (%)	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠ/ΞΗ (%)	ΕΝ. ΚΕΝΤΡ. ΩΩΝ (%)	ΛΟΙΠΑ (%)
Εθν. Εκλ. 1/2015	36,34	27,81	-	6,28	6,05	5,47	4,75	ΠΑΣΟΚ 4,68 ΔΗΜΑΡ 0,49	1,79	
ALPHA	16,7	16,5	10,9	8,8	9,8	8,1	12,2	8,8	1,1	7,5
ANT1	20,7	17,8	11,8	7,0	9,9	9,3	10,1	10,4	0,4	2,4
MEGA	20,2	17,0	13,5	6,7	10,9	9,0	9,3	10,2	1,0	2,2
EPT	17,5	15,4	11,8	7,3	9,8	9,6	10,5	11,0	1,1	5,7
ΣΚΑΪ	28,5	21,6	11,3	2,9	8,9	6,1	6,7	11,3	0,3	2,1
STAR	21,2	19,9	11,9	7,0	9,8	8,3	7,5	8,8	2,3	3,4
TV MAK	16,3	13,6	8,7	8,2	9,8	10,3	8,2	8,7	1,6	14,6
Μ.Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	20,2	17,4	11,4	6,8	9,8	8,7	9,2	9,9	1,1	5,4

(Περιλαμβάνονται όλα τα δελτία ειδήσεων και όλες οι υπόλοιπες τακτικές ή έκτακτες ενημερωτικές εκπομπές, εκπομπές λόγου, στρογγυλά τραπέζια κλπ. Ως εμφάνιση δεν λογίζεται μόνο η παρουσία στο στούντιο κατόπιν πρόσκλησης, αλλά το σύνολο των εμφανίσεων-παρουσιάσεων, ανεξαρτήτως τύπου, τόσο ζωντανά όσο και μαγνητοσκοπημένα. Για παράδειγμα, κάθε μαγνητοσκοπημένη δήλωση πολιτικού στελέχους που μπορεί να παρουσιάζεται σε ένα δελτίο ειδήσεων μετράει ως παρουσία, όπως βέβαια και κάθε παρουσία στο στούντιο, κλπ)

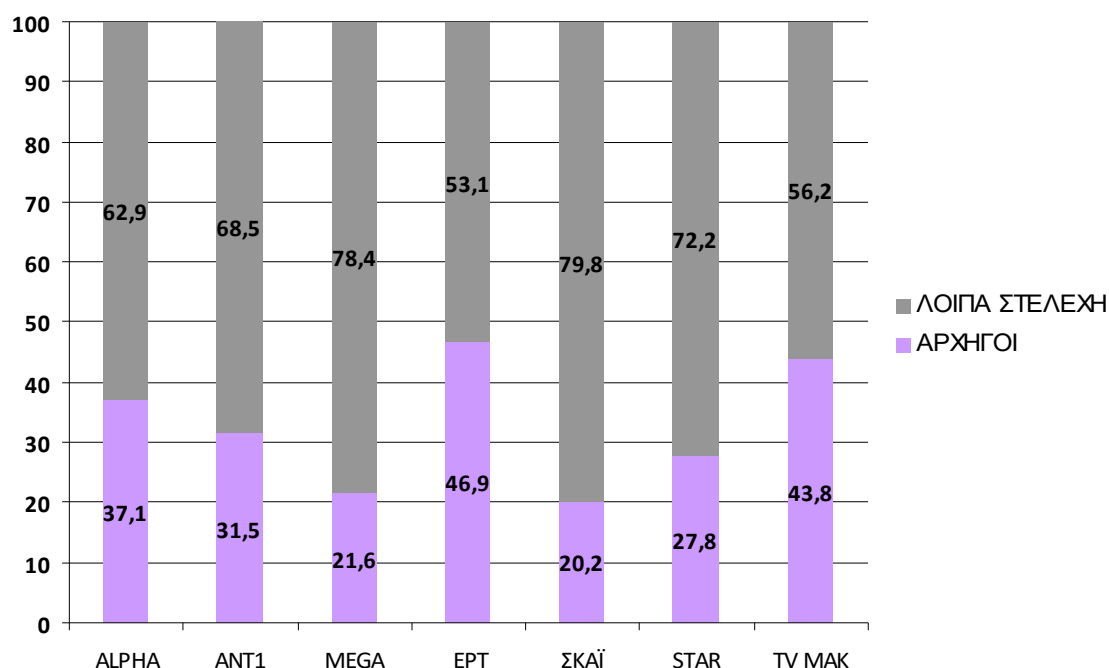
Τα στοιχεία εμφανίσεων στελεχών κατά την προεκλογική περίοδο των εκλογών της 20ης Σεπτεμβρίου 2015 είναι ομαλότερα από τα αντίστοιχα ποσοστά χρονικής έκθεσης. Όπως προκύπτει, τα μικρότερα κόμματα είναι εν γένει περισσότερο ευνοημένα από τον κυβερνώντα ΣΥΡΙΖΑ και την αξιωματική αντιπολίτευση, τα ποσοστά εμφανίσεων των οποίων υπολείπονται σημαντικά των εκλογικών ποσοστών που είχαν αποσπάσει τον Ιανουάριο του ίδιου έτους.

Πίνακας 9: Εμφανίσεις Προέδρων Κ.Ο. ανά Τ/Σ 2015

	ΤΣΙΠΡΑΣ (%)	ΣΑΜΑΡΑΣ/ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ/ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ (%)	ΜΙΧΑΛΟΛΙΑ ΚΟΣ (%)	ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ/ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (%)	ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (%)	ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ (%)	ΚΑΜΜΕΝΟΣ (%)	ΛΕΒΕΝΤΗΣ (%)
Εκλ. Ποσοστό 1/2015	36,34	27,81	6,28	ΠΑΣΟΚ 4,68 ΔΗΜΑΡ 0,49	5,47	6,05	4,75	1,79
Εκλ. Ποσοστό 9/2015	35,46	28,09	6,99	6,29	5,55	4,09	3,69	3,44
ΑΛΦΑ	25,3	17,5	4,6	13,1	11,2	13,4	13,1	1,8
ΑΝΤ1	25,8	19,6	4,2	13,7	10,8	13,6	9,9	2,4
ΜΕΓΑ	24,9	18,0	3,0	14,0	11,1	14,0	11,8	3,2
Δ. Τ. *	14,4	14,6	10,1	13,7	15,6	15,0	15,4	1,1
ΣΚΑΪ	29,1	19,0	2,4	12,7	8,1	12,7	12,2	3,8
STAR	28,9	18,2	3,7	13,0	8,0	13,0	12,1	3,2
TV ΜΑΚ	21,6	18,6	5,4	13,6	11,4	14,4	11,5	3,4
Μ. Ο. ΠΕΡΙΟΔΟΥ	24,3	17,9	4,8	13,4	10,9	13,7	12,3	2,7

Στον Πίνακα 9 εμφανίζονται τα στοιχεία εμφανίσεων για το σύνολο του 2015 των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων (ΙΣΤ' ή/και ΙΖ' περιόδου) των κομμάτων τα οποία υφίσταντο κατά την 1^η Ιανουαρίου 2015 και συνέχισαν να υφίστανται έως την 31^η Δεκεμβρίου 2015. Τα στοιχεία για την ΕΡΤ αφορούν στην προεκλογική περίοδο των εθνικών εκλογών Σεπτεμβρίου 2015. Οι αρχηγοί των μικρότερων κομμάτων σημείωσαν ποσοστά εμφανίσεων υψηλότερα από τα εκλογικά ποσοστά των κομμάτων τους, σε αντίθεση με τους αρχηγούς του ΣΥΡΙΖΑ και της Νέας Δημοκρατίας.

Γράφημα 5: Έμφαση σε αρχηγούς ανά Τ/Σ - 2015

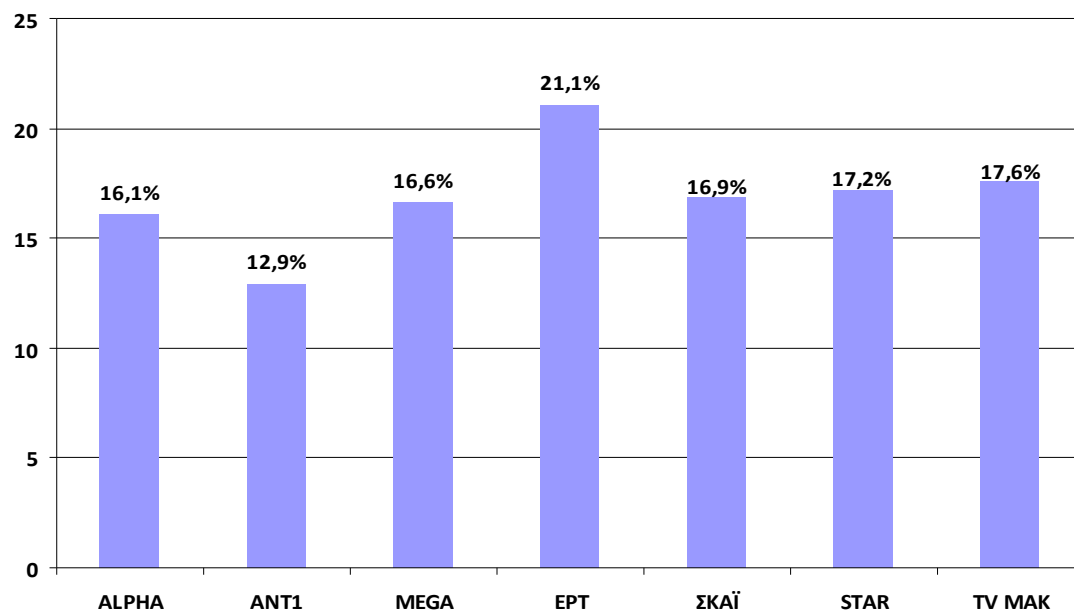

Ν.Β. Τα στοιχεία για την ΕΡΤ αφορούν αποκλειστικά στην προεκλογική περίοδο των εθνικών εκλογών Σεπτεμβρίου 2015

Στο γράφημα 5 συνοψίζεται η αναλογία προβολής αρχηγών προς την προβολή λοιπών στελεχών των κομμάτων ανά τηλεοπτικό σταθμό. Τα στοιχεία για την ΕΡΤ είναι τα λιγότερο αντιπροσωπευτικά επειδή δεν αφορούν στο σύνολο του έτους. Κατά το 2015 συνέχισαν να σημειώνονται σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των τηλεοπτικών σταθμών ως προς τη στρατηγική προβολής των αρχηγών των κομμάτων και συνεχίστηκε η τάση του 2014, σύμφωνα

με την οποία, η έμφαση στους αρχηγούς έναντι των στελεχών είναι πιο περιορισμένη από προηγούμενα έτη.

Γράφημα 6: Εμφανίσεις γυναικών πολιτικών στελεχών ανά Τ/Σ - 2015

Ενώ μετά τις εκλογές του Ιανουαρίου 2015 η παρουσία των γυναικών στη βουλή είχε αυξηθεί (23,3%), η τρέχουσα βουλευτική περίοδος διακρίνεται από μείωση του ποσοστού αυτού (18,7%). Τα ποσοστά εμφανίσεων γυναικών πολιτικών στελεχών στους τηλεοπτικούς σταθμούς κατά μέσο όρο βρίσκονται πλησίον της τρέχουσας κοινοβουλευτικής αναλογίας. Σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, σε γενικές γραμμές κινήθηκαν σε παρόμοια επίπεδα, με μικρές αυξομειώσεις ανά τηλεοπτικό σταθμό.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας, οι έντονες πολιτικές διεργασίες του 2015 καλύφθηκαν από τα τηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης με τρόπο πολλές φορές δυσανάλογο ως προς την εκλογική δύναμη διαφόρων κομμάτων. Σημαντική διαφορά στα αποτελέσματα των μετρήσεων παρατηρείται μεταξύ της περιόδου από 1η Ιανουαρίου 2015 έως τις εθνικές εκλογές της 20ης Σεπτεμβρίου 2015 και της περιόδου που ακολούθησε τις εν λόγω εκλογές έως και το τέλος του 2015.

Όπως έχει σημειωθεί και στις προηγούμενες εκθέσεις, είναι απαραίτητη η εφαρμογή μεικτής μεθοδολογίας η οποία θα αναδεικνύει επίσης ποιοτικά χαρακτηριστικά των εκάστοτε ειδησεογραφικών προσεγγίσεων, με στόχο την απόδοση πληρέστερων αποτελεσμάτων. Η ενίσχυση του ανθρώπινου και τεχνικού δυναμικού του ΕΣΡ αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκπλήρωση του ως άνω στόχου.

V. Έγκριση Κοινωνικών Μηνυμάτων

Η Ειδική Επιτροπή Κοινωνικών Μηνυμάτων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, αποτελούμενη από τον Αντιπρόεδρο και δύο μέλη του Συμβουλίου, λειτουργεί κατ' εφαρμογή της Κοινής Απόφασης των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (υπ' αριθ.: ΑΠ. 24/1, αρ. φύλλου 11 της 15/1/1997, τεύχος 2) και **εξέδωσε κατά την περίοδο 01.01.2015 έως 28.10.2015 συνολικά τριακόσιες επτά (307) εγκριτικές αποφάσεις**, που αφορούν τη δωρεάν μετάδοση μηνυμάτων κοινωνικού, οικολογικού και πολιτιστικού περιεχομένου από τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, δημόσιους και ιδιωτικούς και απέρριψε **έξι (6) αιτήσεις** για μετάδοση μηνυμάτων, διότι δεν συνέτρεχε περίπτωση εκ των οριζομένων στο άρθρο 1 της Υπουργικής Απόφασης 24/1/2.1.1997 των Υπουργών Υγείας Πρόνοιας και Τύπου και Μ.Μ.Ε. Επιπροσθέτως, η Ειδική Επιτροπή Κοινωνικών Μηνυμάτων του Ε.Σ.Ρ. θεώρησε, για την περίοδο **29.10.2015 έως 31.12.2015** ως επείγουσες τις αιτήσεις όσων φορέων δικαιούνται τη δωρεάν μετάδοση μηνυμάτων κοινωνικού περιεχομένου και προέβη στην έγκριση **πενήντα πέντε (55) μηνυμάτων**.

Σημειώνεται ότι μηνύματα κοινωνικού περιεχομένου του άρθρου 3 § 21 του Ν.2328/1995 θεωρούνται όσα πληροφορούν το κοινωνικό σύνολο για θέματα που αφορούν σε:

Α. Πρόληψη ασθενειών, ατυχημάτων ή παθήσεων που οφείλονται σε υπερβολική χρήση πάσης φύσεως αγαθών (ναρκωτικών ουσιών, οиноπνευματωδών, καπνού κ.ά.) ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία και σε θέματα υγιεινής διαβίωσης και διατροφής.

Β. Προστασία του φυσικού, οικιστικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, προστασία του καταναλωτή, ενίσχυση της αιμοδοσίας, προαγωγή της οδικής ασφάλειας, λειτουργία θεσμών δημοκρατικού πολιτεύματος και άλλα συναφή θέματα.

Γ. Ανάγκες και απαραίτητα μέτρα προαγωγής της προστασίας, πρόνοιας και διευκόλυνσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ομάδων πληθυσμού που χρήζουν κοινωνικής προστασίας. (ΦΕΚ Β/15.01.1997).

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ.

I. Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ελέγχεται κατά την άσκηση των καθηκόντων του από τη Βουλή (άρθρο 101Α παρ.3 του Συντάγματος). Εξ άλλου, ο Πρόεδρος του Ε.Σ.Ρ. οφείλει να ενημερώνει τις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής σχετικά με τη λειτουργία του Συμβουλίου οσάκις του ζητηθεί (άρθρο 5 παρ.4 του Ν. 2863/2000).

Κατά τη διάρκεια του έτους 2015 δεν υπήρξε ουδεμία πρόσκληση του Ε.Σ.Ρ. σε συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, όπως δεν υπήρξε και κατά την διάρκεια του 2014 και 2013 γεγονός που καταδεικνύει την υποβάθμιση που έχει υποστεί η Αρχή τα τελευταία χρόνια και την αδιαφορία της πολιτικής ηγεσίας για τη λειτουργία και τα πεπραγμένα της Αρχής.

Με το υπ' 8217/09.12.2015 έγγραφό της προς τον Πρόεδρο της Βουλής, των Ελλήνων, την Διάσκεψη των Προέδρων και την Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας η Αντιπρόεδρος του ΕΣΡ αναφέρθηκε στις προηγούμενες εκθέσεις πεπραγμένων της Αρχής, για τα έτη 2013-2014, παρουσιάζοντάς τες συνοπτικά και υπενθύμισε στους ανωτέρω «το έρος και τον όγκο εργασίας που διεκπεραιώνει ετησίως το Ε.Σ.Ρ.» (δείτε αναλυτικά την επιστολή στο *Παράρτημα 10*).

II. Δικαστικός Έλεγχος

Ενδεικτικά, αναφέρονται αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας με ειδικό ενδιαφέρον:

A. ΑΠΟΡΡΙΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1. Με την απόφαση **371/2015** απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 15.000 ευρώ κατά της δημόσιας τηλεόρασης για διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών εκτός της επιτρεπόμενης χρονικής ζώνης προγράμματος.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι ο χρονικός περιορισμός που προβλέπει **ο νόμος για τις διαφημίσεις παιδικών παιχνιδιών καταλαμβάνει κάθε προϊόν που απευθύνεται σε παιδιά προς χρησιμοποίηση στο πλαίσιο του παιχνιδιού, ασχέτως αν το προϊόν αυτό έχει τυχόν και εκπαιδευτικό χαρακτήρα παράλληλα με τον ψυχαγωγικό προορισμό του.** Σημειώνεται ακόμα ότι ο περιορισμός αυτός υπηρετεί έναν πρόδηλο σκοπό δημόσιου και κοινωνικού συμφέροντος, που αφορά αφενός στην προστασία των παιδιών που αποτελούν την πλέον ευάλωτη στον επηρεασμό κατηγορία των καταναλωτών και αφετέρου στην προστασία της οικογένειας και την εξασφάλιση μείζονος ηρεμίας στην καθημερινή ζωή της.

2. Με την απόφαση **891/2015** απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 15.000 ευρώ κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας για τη μετάδοση στοιχείων της ποινικής προδικασίας σχετικά με εκκρεμή υπόθεση εξαφάνισης ανηλίκου αλλοδαπού.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι η νομοθετική **απαγόρευση μετάδοσης από τα μέσα ενημέρωσης των στοιχείων της ποινικής προδικασίας είναι συμβατή με τις συνταγματικές επιταγές** και με τις διεθνείς συνθήκες. Περίπτωση άρσης της μπορεί να υπάρξει μόνο σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν κρίνεται ότι συντρέχουν λόγοι υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος που καθιστούν επιτρεπτή την ανακοίνωση των στοιχείων αυτών προς ενημέρωση του κοινού για ζητήματα ιδιαιτέρως αυξημένου γενικού ενδιαφέροντος και πάντα υπό την προϋπόθεση ότι με την ανακοίνωση των στοιχείων αυτών δεν τίθενται σε κίνδυνο τα δικαιώματα των κατηγορουμένων και το συμφέρον της αποτελεσματικής διεξαγωγής της δικαστικής έρευνας.

Στην ίδια απόφαση σημειώνεται ότι με την παρουσίαση από τον σταθμό της έκθεσης της τεχνικής συμβούλου της πολιτικής αγωγής στην οποία αναφέρονται ορισμένα πρόσωπα ως ένοχοι τελέσεως αδικήματος υπήρξε και **παραβίαση του τεκμηρίου της αθωότητας** των κατηγορουμένων, χωρίς να απαιτείται επιπλέον προς τούτο ο χαρακτηρισμός των προσώπων αυτών ως ενόχων από τους παρουσιαστές και τους υπόλοιπους συντελεστές της εκπομπής.

3. Με την απόφαση **888/2015** απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 30.000 ευρώ κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού περιφερειακής εμβέλειας για τη συγκεκριμένη προβολή ινστιτούτου αισθητικής υπό την πρόφαση μετάδοσης ενημερωτικής εκπομπής.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι η παρουσίαση του επίμαχου θέματος δεν συνιστούσε τηλεπώληση στο πλαίσιο ροής προγράμματος, όπως ισχυριζόταν η αιτούσα. Αντιθέτως, από την όλη δομή και τον τρόπο παρουσίασης του θέματος προέκυπτε σαφώς ότι η προβολή του έγινε με σκοπό να προωθήσει με συγκεκριμένο τρόπο τις υπηρεσίες συγκεκριμένου ινστιτούτου αισθητικής. Ο συγκεκριμένος χαρακτήρας της παραπάνω παρουσίασης ουδόλως αναιρούταν από στοιχεία τηλεπώλησης που εμπεριέχονταν σε άλλα σημεία της ως προσφορά μιας άνευ χρηματικού ανταλλάγματος θεραπείας προς το κοινό, καθώς και αυτή η προσφορά γνωριμίας εντασσόταν σαφώς στους προωθητικούς σκοπούς των υπηρεσιών του ινστιτούτου αισθητικής.

4. Με την απόφαση **899/2015** απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 60.000 ευρώ κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού περιφερειακής εμβέλειας για την προβολή τηλεοπτικού παιγνίου με συμμετοχή του κοινού μέσω τηλεφωνικών γραμμών υψηλής χρέωσης.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι οι προβαλλόμενοι αναγραμματισμοί επιδέχονταν πολλαπλών σωστών απαντήσεων, ενώ η παραγωγός του παιχνιδιού εταιρεία είχε προεπιλέξει κάθε φορά μόνο μία απάντηση ως σωστή εμφανίζοντας με καθυστέρηση στοιχεία που απέρριπταν όλες τις υπόλοιπες. Αυτό είχε ως συνέπεια οι τηλεθεατές να παραπλανούνται ως προς τους όρους κατάκτησης του προσφερόμενου χρηματικού επάθλου, επιβαρυνόμενοι με αυξημένα τηλεφωνικά τέλη για αντικειμενικά ορθές απαντήσεις οι οποίες όμως αποκλείονταν στην πορεία από την παραγωγό εταιρεία του παιγνίου.

5. Με την απόφαση **1658/2015** απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 500.000 ευρώ κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας για αναπόδεικτους ισχυρισμούς συνεργάτη του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού που υπονοούσαν τον χρηματισμό βουλευτών από επιχειρηματίες. Στην απόφαση επισημαίνεται ότι

επρόκειτο για μετάδοση των γεγονότων χωρίς το απαιτούμενο αίσθημα ευθύνης και με τρόπο που θα μπορούσε λόγω της αοριστίας των καταγγελλομένων να προκαλέσει σύγχυση στο κοινό για την πολιτική ακεραιότητα των μελών της εθνικής αντιπροσωπείας και την αξιοπιστία του κοινοβουλευτικού συστήματος.

Ο τρόπος εξάλλου με τον οποίον εκφράστηκε ο συνεργάτης του σταθμού είχε τη μορφή της πληροφορίας και όχι του απλού σχολίου επί ήδη μεταδιδόμενης είδησης, ούτε συνιστούσε απλή έκφραση προσωπικών απόψεων επί πιθανολογούμενων φαινομένων χρηματισμού στον πολιτικό κόσμο.

Το γεγονός τέλος ότι ο κεντρικός παρουσιαστής του επίμαχου δελτίου ειδήσεων παρενέβη τονίζοντας την ανάγκη να υπάρξουν στοιχεία για τα καταγγελλόμενα από τον συνεργάτη του σταθμού ήταν άνευ σημασίας, καθώς αυτή του η παρέμβαση ήταν εξαιρετικά σύντομη και πολύ καθυστερημένη και ουδόλως αναιρούσε τη μετάδοση από τον σταθμό μιας αόριστης πληροφορίας περί υποτιθέμενου χρηματισμού βουλευτών από επιχειρηματικά συμφέροντα.

6. Με την απόφαση 1955/2015 απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 5.000 ευρώ κατά ιδιωτικού ραδιοφωνικού σταθμού για παράβαση των όρων περί χορηγίας.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι οι ρυθμίσεις για τη χορηγία των τηλεοπτικών προγραμμάτων εφαρμόζονται καταρχήν αναλόγως και για τις ραδιοφωνικές εκπομπές. Η απόφαση σημειώνει ότι στην προκειμένη περίπτωση οι δημοσιογράφοι του σταθμού δεν περιορίστηκαν ως όφειλαν στην αναφορά των χορηγών των ελεγχόμενων εκπομπών, αλλά προέβησαν και σε παρουσίαση των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρονταν από τους χορηγούς με τρόπο που συνιστούσε παρακίνηση των ακροατών για την αγορά τους.

7. Με την απόφαση 2572/2015 απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 50.000 ευρώ κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας για τη συμμετοχή ανηλίκων κοριτσιών σε τηλεοπτική εκπομπή ταλέντου.

Στην απόφαση γίνεται αναφορά στην υπηρεσιακή εισήγηση παιδαγωγού ψυχολόγου, από την οποία προκύπτει ότι η συμμετοχή μικρών παιδιών σε τέτοιου χαρακτήρα εκπομπές μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα επιβλαβής για την απρόσκοπτη ανάπτυξη των ανηλίκων σε ηθικό και πνευματικό επίπεδο. Βάσει των παραπάνω, σημειώνεται στη συνέχεια ότι ορθώς κρίθηκε με την προσβαλλομένη απόφαση ότι η επίμαχη χορευτική σκηνή μπορούσε να βλάψει την προσωπικότητα των συμμετεχόντων ανηλίκων κοριτσιών.

Στην απόφαση τονίζεται περαιτέρω ότι η ύπαρξη γονικής συναίνεσης για τη συμμετοχή των ανηλίκων είναι αδιάφορη, ενόψει του αναγκαστικού χαρακτήρα των ρυθμίσεων για την προστασία των ανηλίκων.

8. Με την απόφαση **3071/2015** απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 100.000 ευρώ κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας για την προβολή σε απογευματινή ζώνη προγράμματος συνέντευξης με συμμετέχουσα σε ταινία πορνογραφικού περιεχομένου, η οποία μάλιστα συνέντευξη είχε μαγνητοσκοπηθεί ενώπιον ανήλικου κοινού.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι λόγω του περιεχομένου της η συγκεκριμένη εκπομπή παραβίαζε τη συνταγματική επιταγή περί ποιοτικής στάθμης προγράμματος, ενώ μπορούσε ενόψει της ώρας προβολής της να έχει και αρνητική επίπτωση στην ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων. Ήταν αδιάφορο το γεγονός ότι η παρουσιάστρια της εκπομπής ανέφερε ότι η συμμετοχή σε πορνογραφική ταινία δε συνιστούσε παράδειγμα προς μίμηση, καθώς για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης αρκούσε απλά η έμφαση που δόθηκε στην προβολή του συγκεκριμένου θέματος. Ομοίως αδιάφορο ήταν και το ότι δε μεταδόθηκαν πορνογραφικές σκηνές, καθώς ο κίνδυνος πρόκλησης βλάβης στους ανηλίκους προέκυπτε από το όλο περιεχόμενο της εκπομπής.

9. Με την απόφαση **3453/2015** απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 20.000 ευρώ κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας για το γεγονός ότι επέβαλε στις συμμετέχουσες σε διαγωνιστική εκπομπή του την υποχρέωση να φωτογραφηθούν με φίδια.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι με τον τρόπο αυτό υπήρξε αναξιοπρεπής αντιμετώπιση των διαγωνιζομένων, με αποτέλεσμα την προσβολή της προσωπικότητας τους. Σημειώνεται ακόμα ότι η προστασία της αξιοπρέπειας του ανθρώπου συνιστά θεμελιώδη κανόνα της συνταγματικής τάξης με επιτακτικό χαρακτήρα, η οποία ουδόλως εξαρτάται από την εναντίωση του υφιστάμενου την προσβολή.

Όμοιες είναι και οι **ΣτΕ 1177/12015** και **ΣτΕ 1259/2015** απορριπτικές αποφάσεις.

10. Με την απόφαση **4583/2015** απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή χρηματικής κύρωσης 150.000 ευρώ κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας για το γεγονός ότι κατά τη μετάδοση σατιρικής εκπομπής του προβλήθηκε η εικόνα του κυβερνητικού εκπροσώπου να αναγγέλλει τη λήψη μέτρων οικονομικού χαρακτήρα συνοδεία σκηνών από έργο πορνογραφικού περιεχομένου.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι υπήρξε πράγματι επί του προκειμένου παράβαση της υποχρέωσης τήρησης της συνταγματικά απαιτούμενης ποιοτικής στάθμης προγράμματος, κατά το μέρος που επελέγησαν πορνογραφικού περιεχομένου σκηνές προκειμένου να σατιρίσουν την τρέχουσα επικαιρότητα. Απορρίπτεται ειδικότερα το επιχείρημα της αιτούσας ότι η επίμαχη σατιρική εκπομπή συνιστούσε άσκηση καλλιτεχνικής έκφρασης, η οποία ήταν απολύτως ελεύθερη κατά τις συνταγματικές επιταγές. Στην απόφαση σημειώνεται ότι για κάθε μορφή τέχνης που επιλέγεται να μεταδοθεί μέσω της τηλεόρασης αποκτώντας μεγάλη διείσδυση και δραστηριότητα λόγω ακριβώς του χρησιμοποιούμενου μέσου, τυγχάνουν εφαρμογής ως ειδικότερες οι συνταγματικές ρυθμίσεις για τη ραδιοτηλεόραση με όλους τους περιορισμούς που προβλέπονται από αυτές και τους κοινούς νομοθετικούς κανόνες που τις εξειδικεύουν.

11. Με την απόφαση **4586/2015** απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως που αφορούσε στην επιβολή της κύρωσης της συστάσεως κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας για την συγκεκαλυμμένη προβολή προϊόντων ελαιόλαδου κατά την προβολή μαγειρικής εκπομπής.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι όταν δε συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή η τοποθέτηση προϊόντος, τότε η παρουσίαση προϊόντος στο πλαίσιο τηλεοπτικού προγράμματος επισύρει τις προβλεπόμενες από τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία κυρώσεις αν

συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης διαφήμισης. Η απόφαση σημειώνει ότι στην προκειμένη περίπτωση υπήρχε υπερβολική προβολή των επίμαχων προϊόντων κατά παράβαση των όσων προβλέπει ο νόμος για την τοποθέτηση προϊόντος και επομένως ορθώς επιβλήθηκε κύρωση στον τηλεοπτικό σταθμό για παράνομη προβολή συγκεκριμένης διαφήμισης.

B. ΑΚΥΡΩΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Με την απόφαση **3634/2015** ακυρώθηκε απόφαση που αφορούσε στην επιβολή της κύρωσης της συστάσεως κατά ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας για την προβολή **εκπομπής χορευτικού ταλέντου με συμμετοχή παιδιών**.

Στην απόφαση επισημαίνεται ότι από το σύνολο των ρυθμίσεων της νομοθεσίας συνάγεται ότι η προστασία της ανηλικότητας και της παιδικής ηλικίας αποτελεί αντικείμενο έντονου ενδιαφέροντος τόσο του συντακτικού όσο και του κοινού νομοθέτη. Η έλλειψη ειδικών ρυθμίσεων για τη συμμετοχή των ανηλίκων σε ψυχαγωγικές εκπομπές ουδόλως αίρει τις υποχρεώσεις που υπέχουν οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί κατά την παραγωγή και μετάδοση τέτοιων προγραμμάτων, ούτε απομειώνει τη συνταγματικώς αξιούμενη προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Επομένως, η συμμετοχή των ανηλίκων σε ψυχαγωγικές εκπομπές θα πρέπει να μην έχει αρνητική επίπτωση στον ψυχισμό τους. Αυτό συνεπάγεται ότι οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα προστασίας για τους συμμετέχοντες στις ψυχαγωγικές εκπομπές ανηλίκους. Αυτό όμως που πρέπει ελέγχεται είναι όχι αν τα τηλεοπτικά προγράμματα ενδέχεται να έχουν γενικά και αφηρημένα επιπτώσεις στην ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων αλλά το αν μια συγκεκριμένη εκπομπή θίγει ενόψει των ειδικών χαρακτηριστικών της την προσωπικότητα και τη σωματική και ψυχική υγεία των συμμετεχόντων ανηλίκων.

Στην προκειμένη όμως περίπτωση η επίμαχη κύρωση επιβλήθηκε στη βάση μιας γενικής και αόριστης κρίσης περί μη εξασφάλισης της συνταγματικά αξιούμενης προστασίας των ανηλίκων, χωρίς να καταλογίζεται στον σταθμό ότι παρέλειψε να λάβει τα απαραίτητα μέτρα προστασίας των ανηλίκων συμμετεχόντων. Ούτε άλλωστε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι έλαβε χώρα κάποιο συγκεκριμένο περιστατικό προσβολής της προσωπικότητας των ανηλίκων κατά την ελεγχόμενη εκπομπή.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΣΡ.

I. Διεθνείς συνεργασίες

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης είναι μέλος τριών ευρωπαϊκών φορέων: της **Ευρωπαϊκής Ένωσης Ρυθμιστικών Αρχών (European Platform of Regulatory Authorities – EPRA)** της Ένωσης **Ευρωπαϊκών Αρχών για Οπτικοακουστικά Μέσα (European Regulators Group of Audiovisual Media - ERGA)** και του **Δικτύου Ρυθμιστικών Αρχών των Ραδιοτηλεοπτικών Μέσων της Μεσογείου**.

Η Ένωση **Ευρωπαϊκών Αρχών για Οπτικοακουστικά Μέσα (ERGA)** συστήθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 3 Φεβρουαρίου του 2014, σύμφωνα με το άρθρο 30 της Οδηγίας για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες (Οδηγία 13/2013/ΕΕ), και αποτελείται από τους επικεφαλείς των Ανεξάρτητων Αρχών για τις Οπτικοακουστικές Υπηρεσίες των κρατών μελών της ΕΕ. Σκοπός του ERGA είναι να συμβουλεύει και να συνδράμει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο έργο της να διασφαλίσει την εφαρμογή της ως άνω Οδηγίας στο νέο συγκλίνον περιβάλλον των οπτικοακουστικών υπηρεσιών, να διευκολύνει την συνεργασία μεταξύ των Ανεξάρτητων Αρχών και την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών (δείτε αναλυτικά παρακάτω στοιχείο **I.2**).

Η **Ευρωπαϊκή Ένωση Ρυθμιστικών Αρχών (EPRA)** ιδρύθηκε τον Απρίλη του 1995 και σε αυτή μετέχουν όλες οι χώρες της Δυτικής Ευρώπης και σημαντικός αριθμός χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Επίσης, τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης συμμετέχουν ως Μόνιμοι Παρατηρητές στις συναντήσεις της EPRA. Η EPRA αποτελεί πλατφόρμα για συζήτηση θεμάτων και για εξεύρεση τρόπων επίλυσης των κοινών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Ρυθμιστικές Αρχές στο χώρο των Ηλεκτρονικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Το **Μεσογειακό Δίκτυο Ρυθμιστικών Αρχών** ιδρύθηκε το 1997 στη Βαρκελώνη και παρέχει μια πλατφόρμα για συζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων πάνω σε θέματα ρύθμισης των Ηλεκτρονικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στο μεσογειακό χώρο. Αποστολή

του Δικτύου είναι η ενδυνάμωση των πολιτιστικών και ιστορικών δεσμών μεταξύ των μεσογειακών χωρών, καθώς επίσης η ενθάρρυνση και η προαγωγή της μεσογειακής πολιτιστικής ταυτότητας.

Επίσης, το Ε.Σ.Ρ., μετέχει στο δίκτυο Ρυθμιστικών Αρχών Ραδιοτηλεόρασης των κρατών-μελών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου (ΟΣΕΠ), που συστάθηκε μετά από τουρκική πρόταση και πραγματοποίησε την εναρκτήρια συνάντησή του στις 30 Ιουνίου 2008, στην Κωνσταντινούπολη.

Τέλος, το Συμβούλιο εκπροσωπήθηκε, σύμφωνα με το Ν. 2667/1998 άρθρο 2, στην Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, από την Αντιπρόεδρο Λίνα Αλεξίου και το μέλος Κωνσταντίνο Αποστολά που συμμετείχαν έως την 29η.10.2015 στις τακτικές συναντήσεις της Επιτροπής.

I.1. Συμμετοχή του ΕΣΡ στην 42η συνάντηση της EPRA– NUREMBERG 28-30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2015

Το ΕΣΡ συμμετείχε στις εργασίες της 42ης συνάντησης των μελών της EPRA που έλαβε χώρα στη Νυρεμβέργη της Γερμανίας.

Η ημερήσια διάταξη της πρώτης ημέρας περιλάμβανε την καθιερωμένη ενημέρωση από το Διοικητικό Συμβούλιο της EPRA, τον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Marcel Boulogne, ο οποίος ενημέρωσε σχετικά με την πρόοδο του REFITEXERCISE που διενεργείται με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της διαδικασίας αναθεώρησης της Οδηγίας για τις Οπτικοακουστικές Υπηρεσίες (Οδηγία 2010/13/ΕΕ), την εκπρόσωπο του European Observatory, κα Maja Cappello, η οποία παρουσίασε τη νέα νομική βάση δεδομένων του Παρατηρητηρίου (European Audiovisual Observatory) και άλλους προσκεκλημένους.

Η πρώτη συνεδρίαση της ολομέλειας είχε ως αντικείμενο «Πώς να διασφαλίσει κανείς ένα βιώσιμο οικοσύστημα στην Ευρώπη για το οπτικοακουστικό περιεχόμενο (How to ensure a

sustainable ecosystem for the media content in Europe). Ομιλητές στο πάνελ αυτό ήταν οι Johannes Jull (Studio Hamburg), Neil Watson (EFADs/BFI), Ciaran Kissane (BAI/IE).

Αρχικά η κα Maria Donde από την OfCom (GB), η οποία ήταν υπεύθυνη για την σύνταξη του εισηγητικού σημειώματος αναφέρθηκε στους λόγους επιλογής του συγκεκριμένου θέματος από την EPRA. Το θέμα αυτό αποτελεί συνέχεια της αντίστοιχης συνεδρίασης της 41ης συνάντησης κατά την οποία η συζήτηση επικεντρώθηκε στους τρόπους διανομής και «κατανάλωσης» (λήψης) οπτικοακουστικού περιεχομένου και στις αλλαγές που έχουν επέλθει στην αγορά των οπτικοακουστικών υπηρεσιών τα τελευταία χρόνια. Η κα Donde είπε ότι στόχος της παρούσας συνεδρίασης είναι να εξεταστεί πώς οι ευρωπαϊκές χώρες μπορούν να παράγουν πρωτότυπο και ελκυστικό για τους καταναλωτές περιεχόμενο. Επεσήμανε ότι τα ζητήματα που έχουν ανακύψει τα τελευταία χρόνια είναι επιγραμματικά τα ακόλουθα:

1. Το γεγονός ότι οι παραδοσιακοί τρόποι χρηματοδότησης των ευρωπαϊκών παραγωγών υφίστανται πιέσεις λόγω των αλλαγών που έχουν επέλθει στον τρόπο διανομής και κατανάλωσης περιεχομένου
2. Ότι συνεπεία των ανωτέρω, ο ρόλος των ρυθμιστικών αρχών επανεξετάζεται και αναδεικνύεται η ανάγκη χρηματοδότησης ποιοτικού περιεχομένου ή/και περιεχομένου το οποίο κρίνεται σημαντικό για λόγους δημοσίου συμφέροντος.
3. Ότι οι αλλαγές την αγορά των οπτικοακουστικών υπηρεσιών επέφεραν σειρά νέων ρυθμίσεων ιδίως στο χώρο της πνευματικής ιδιοκτησίας που θα μπορούσαν να αποσταθεροποιήσουν περαιτέρω την βιομηχανία παραγωγής περιεχομένου.

Εν συνεχεία, η κα Donde αναφέρθηκε στα μοντέλα χρηματοδότησης ευρωπαϊκών παραγωγών που απαντούν σε διάφορα κράτη και τέλος στις επιλογές που υπάρχουν για την προώθηση των ευρωπαϊκών παραγωγών στο νέο περιβάλλον.

Ο πρώτος ομιλητής του πάνελ κ. Jonanes Zull, προερχόμενος από μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής της Γερμανίας, είπε ότι η «ελεύθερη τηλεόραση» (freetoair) είναι ακόμα ισχυρή και έχει μέλλον παρά τις αλλαγές που έχουν επέλθει στην αγορά των οπτικοακουστικών υπηρεσιών. Ωστόσο, προσέθεσε, ότι είναι αδύνατο να προβλέψει κανείς πως θα είναι τα πράγματα σε δέκα χρόνια από σήμερα δεδομένου ότι οι διαφορές στην κατανάλωση που παρατηρούνται μεταξύ γενεών είναι πάρα πολύ μεγάλες. Επεσήμανε ότι υπάρχουν προβλήματα

χρηματοδότησης των εγχώριων παραγωγών και ότι ακόμα και στην γερμανική αγορά κυριαρχούν παίκτες προερχόμενοι από τις ΗΠΑ δεδομένου ότι έχουν περισσότερα χρήματα να δαπανήσουν ακόμα και εάν πρόκειται για μικρότερους παραγωγούς λόγω του μεγέθους της αγοράς στην οποία απευθύνονται. Είπε επίσης, ότι η Ευρώπη πρέπει να συνεχίσει να υποστηρίζει την πολιτιστική κληρονομιά και γενικά όλες τις αξίες που διέπουν το πρόγραμμα όπως αυτές έχουν διατυπωθεί στην σχετική οδηγία και παράλληλα να δημιουργήσει συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.

Ο δεύτερος ομιλητής Neil Watson, σύμβουλος στο European Film Agency Directors αναφέρθηκε στα σύγχρονα προβλήματα της βιομηχανίας που κυρίως οφείλονται στην οικονομική κρίση που έχει πλήξει τις ευρωπαϊκές χώρες. Είπε ότι η πολιτική που ασκείται αναφορικά με την φορολόγηση και την χρηματοδότηση της βιομηχανίας την επηρεάζει άμεσα. Ανέφερε επίσης ότι η ευρωπαϊκές παραγωγές παρουσιάζουν καθίζηση τα τελευταία χρόνια γεγονός που εν μέρει οφείλεται και στην ανάπτυξη και άλλων πλατφόρμων παροχής προγράμματος. Ο κ. Watson είπε ότι, η ενίσχυση της κυκλοφορίας και διανομής ευρωπαϊκών παραγωγών συνδέεται με τις συνθήκες ανταγωνισμού, τα κίνητρα χρηματοδότησης, την βελτίωση των τρόπων προώθησης των ευρωπαϊκών έργων και την εναρμόνιση των πρακτικών και των στόχων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τέλος, τόνισε ότι στην ψηφιακή εποχή δύο πράγματα είναι σημαντικό να εξασφαλιστούν: η προσβασιμότητα και η δυνατότητα ανεύρεσης του ευρωπαϊκού περιεχομένου.

Ο Ciarran Kissane, από την Ιρλανδική Εποπτική Αρχή, είπε ότι είναι σημαντικό να εμπλακούν οι Αρχές σε προγράμματα χρηματοδότησης προκειμένου να στηρίξουν την εγχώρια παραγωγή γιατί μόνο έτσι θα προστατευθεί η πολιτιστική κληρονομιά και η ποικιλία του προγράμματος. Ο ίδιος είπε ότι η Ιρλανδία υφίσταται, λόγω γλώσσας, «επιδρομή» από παρόχους περιεχομένου προερχόμενους τόσο από τις ΗΠΑ όσο και την Μεγάλη Βρετανία. Η ανάγκη στήριξης των εγχώριων παραγωγών θεωρείται αναγκαία για την διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το BAI χρηματοδοτεί τέτοιες παραγωγές ενώ παράλληλα δίδονται φορολογικά κίνητρα. Οι πρωτοβουλίες αυτές έχουν αποδώσει διπλά αφού δημιουργήθηκαν νέες θέσεις εργασίας. Παράλληλα η Αρχή ενισχύει και ενθαρρύνει προγράμματα κατάρτισης νέων ταλέντων. Η Αρχή εξετάζει συνεχώς τρόπους χρηματοδότησης και ενίσχυσης της εγχώριας παραγωγής (όπως το

product placement) αλλά και βελτίωση της νομοθεσίας που διέπει άμεσα ή έμμεσα την παραγωγή και διανομή του περιεχομένου.

Η δεύτερη Ομάδα Εργασίας (2nd working group), τις εργασίες της οποίας παρακολούθησε η εκπρόσωπος του ΕΣΡ, είχε ως αντικείμενο την τοποθέτηση προϊόντος. Η κα Johanna Fell, πρόεδρος του ΔΣ της EPRA, συνέταξε το εισηγητικό σημείωμα επί τη βάσει των απαντήσεων που εδόθησαν από τα μέλη. Υπήρξαν παρουσιάσεις παραδειγμάτων από την Γαλλία και την Μάλτα επί των οποίων τοποθετήθηκαν οι συμμετέχοντες ιδίως ως προς τις έννοιες της «υπέρμετρης προβολής» και της «θεματικής τοποθέτησης». Η κα Alexandra Mielle που παρουσίασε τα Γαλλικά παραδείγματα είπε ότι η Αρχή εξετάζει κατά περίπτωση εάν υπάρχει υπέρμετρη προβολή με βάση τα εξής κριτήρια: α) εάν αντικείμενο της παρουσίασης είναι το προϊόν, β) εάν η ιστορία φαίνεται να έχει δομηθεί γύρω από το προϊόν, γ) εάν προσελκύεται η προσοχή του τηλεθεατή στο προϊόν. Η κα Maria Donde από την OfCom είπε ότι η Αρχή θεωρεί ότι υπάρχει μεγάλη ασάφεια σε σχέση με το τι συνιστά «υπέρμετρη προβολή». Ο κ. Marcel Boulogne από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεσήμανε ότι οι πάροχοι οπτικοακουστικών υπηρεσιών είναι ευχαριστημένοι από την χαλάρωση των κανόνων για την τοποθέτηση προϊόντος και θα ήθελαν να «ξεφορτωθούν» και τον όρο περί «υπέρμετρης προβολής». Εν συνεχεία οι συμμετέχοντες απάντησαν στα ακόλουθα ερωτήματα της προέδρου: Τι σημαίνει για σας «υπέρμετρη προβολή»; Συνδέεται με το γεγονός ότι το «προϊόν» είναι και χορηγός της εκπομπής; Σε ποιο βαθμό επιτρέπεται να είναι μέρος του σκηνικού; Πότε θεωρείτε ότι επηρεάζει το περιεχόμενο του προγράμματος; Συνδέεται η διάρκεια της προβολής και η συχνότητα προβολής του προϊόντος με την κρίση της αρχής περί υπέρμετρης προβολής; Ετέθησαν επίσης από τους συμμετέχοντες ερωτήσεις όπως εάν μπορεί να υπάρξει θεματική τοποθέτηση χωρίς να εμφανίζεται στην οθόνη κάποιο προϊόν ή σήμα (πχ εάν γίνεται συζήτηση για τις ωφέλειες της ιδιωτικής ασφάλισης). Κατά τη συζήτηση διατυπώθηκαν πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις γεγονός που καταδεικνύει ότι οι αόριστες νομικές έννοιες ερμηνεύονται πολύ διαφορετικά από τις αρμόδιες αρχές. Η κα Fell είπε ότι θα έχει ενδιαφέρον να κυκλοφορήσει ένα ερωτηματολόγιο μεταξύ των μελών της EPRA προκειμένου να συλλεχθούν πληροφορίες για την ερμηνεία και εφαρμογή των κανόνων για την τοποθέτηση προϊόντος και δεσμεύθηκε να το αποστείλει στο άμεσο μέλλον.

Η 2^η συνεδρίαση της Ολομελείας είχε αντικείμενο «Τα εργαλεία των Αρχών για την ενίσχυση της διαφορετικότητας των πηγών και του αποτελέσματος» (The regulators toolkit to encourage diversity of sources and output).

Το εισηγητικό σημείωμα είχε εκπονηθεί από τον κ. Ciarran Kissane (BAI/IE) ο οποίος είπε ότι κατά την συνεδρίαση αυτή θα εξεταστούν τα εργαλεία που χρησιμοποιούν οι εποπτικές Αρχές προκειμένου να διασφαλίσουν τον πλουραλισμό σε σχέση με το περιεχόμενο που διανέμεται και καταναλώνεται. Αναφερόμενος στην αντίστοιχη συνεδρίαση της 41^{ης} συνάντησης της EPRA είπε ότι κατέστη σαφές ότι το νέο συγκλίνον περιβάλλον δυσκολεύει τις εποπτικές Αρχές στο να εφαρμόσουν, αξιόπιστα, υφιστάμενες μεθοδολογίες (διαδικασίες) και κριτήρια προκειμένου να μετρήσουν το βαθμό πλουραλισμού που επικρατεί στα Μέσα και ότι το συμπέρασμα εκείνης της συνεδρίασης ήταν ότι η εποπτεία πρέπει να έχει ρεαλιστικούς στόχους και να είναι ανάλογη των αναγκών αλλά και των δυνατοτήτων που έχει κάθε Αρχή δεδομένων των στενών οικονομικών περιθωρίων που έχουν ορισμένες από αυτές.

Εν συνεχεία αναφέρθηκε στους ομιλητές του πάνελ που ήταν οι οικ. David Levy (Reuters Institute for the study of journalism), Gilles Fontaine, (European Audiovisual Observatory), Ivane Marharadze (GNCC/GE).

Ο πρώτος ομιλητής αναφέρθηκε στα αποτελέσματα έρευνας του REUTERS INSTITUTE FOR THE STUDY OF JOURNALISM, η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του φορέα και η οποία διεξάγεται κατά κύματα σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Η Ελλάδα έχει ενταχθεί στη δεύτερη φάση της έρευνας για το 2016. Αντικείμενο της έρευνας είναι να εντοπίσει της βασικές πηγές πληροφόρησης του κοινού και τις διαδρομές της είδησης μέχρι τον καταναλωτή μέσα από διαφορετικές πλατφόρμες (τηλεόραση, ραδιόφωνο, διαδίκτυο, τύπος, social media). Επίσης, ερευνάται η εμπιστοσύνη των πολιτών στις πηγές πληροφόρησης. Ο κ. Levy αναφέρθηκε στις σημαντικές διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των κρατών σε σχέση με το βαθμό που οι πολίτες εμπιστεύονται/αξιολογούν ως ειλικρινείς τις πηγές των ειδήσεων. Η έρευνα εντόπισε επίσης σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών σε σχέση με τον πάροχο που απευθύνονται πρωτίστως οι πολίτες μιας χώρας για την πληροφόρησή τους. Έτσι σε άλλες χώρες κυριαρχούν οι παραδοσιακοί πάροχοι ειδήσεων ενώ σε άλλες οι πολίτες δείχνουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη σε

νέες πηγές, ιδίως παρόχους δραστηριοποιούμενους μέσω του διαδικτύου. Ο ίδιος επεσήμανε ότι η γλώσσα είναι σημαντικός παράγοντας που επιτρέπει ή όχι την πρόσβαση σε άλλες πηγές και έφερε το παράδειγμα της Ιρλανδίας που αν και μικρή χώρα μοιράζεται μια γλώσσα με τον μισό πλανήτη. Έκλεισε λέγοντας ότι κάθε κράτος αποδεικνύεται ένα διαφορετικό παράδειγμα εξ αιτίας των ιδιαίτερων συνθηκών που επικρατούν σε αυτό.

Στη συνέχεια πήρε το λόγο ο κ. Gilles Fontaine (Head of Department of Information, European Audiovisual Observatory) ο οποίος αναφέρθηκε στην δυσκολία που αντιμετωπίζουν στο να εντοπίσουν α) τους παρόχους οπτικοακουστικών υπηρεσιών στην Ευρώπη, λόγω της μεγάλης κινητικότητας εντός ΕΕ και β) τους παρόχους που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο όπως το National Geographic Channel. Επίσης, είπε ότι είναι πλέον σύνηθες φαινόμενο οι πάροχοι περιεχομένου να στοχεύουν και άλλα κράτη πέρα από το κράτος που είναι εγκατεστημένοι προσθέτοντας μάλιστα ότι το περιεχόμενο μεταδίδεται μετά από επεξεργασία (δηλαδή με υπότιτλους ή μεταγλώττιση στη γλώσσα του κράτους υποδοχής, μετά από ενσωμάτωση διαφημίσεων που απευθύνονται στους εκάστοτε καταναλωτές). Προσέθεσε ότι οι αλλαγές αυτές δυσκολεύουν τις αρχές των κρατών μελών να εντοπίσουν το κράτος όπου ο πάροχος είναι εγκατεστημένος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η Πορτογαλία όπου 300 πάροχοι περιεχομένου στοχεύουν αυτή την αγορά. Το ίδιο ισχύει όπως είπε και στις κατά παραγγελία υπηρεσίες όπου το Παρατηρητήριο έχει ακόμα μεγαλύτερη δυσκολία να εντοπίσει τον τόπο εγκατάστασης του παρόχου. Τέλος αναφέρθηκε στη βάση δεδομένων MAVISE του Παρατηρητηρίου και στις προσπάθειες που γίνονται ώστε να καταγραφούν όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία των παρόχων που δραστηριοποιούνται στο ευρωπαϊκό έδαφος.

Ο τελευταίος ομιλητής ήταν ο κ. IVANE MAKHARADZE από την Αρχή της Γεωργίας, ο οποίος αναφέρθηκε στις ρυθμίσεις της χώρας για τον έλεγχο της συγκέντρωσης. Η Γεωργία ως μη ανήκουσα στην ΕΕ έχει απαγορεύσει την συμμετοχή αλλοδαπών εταιρειών σε επιχειρήσεις ΜΜΕ της χώρας και υποχρεώνει τους μετόχους να είναι εγκατεστημένοι πολίτες/εταιρείες στην χώρα αυτή.

Εν συνεχεία, στο πάνελ ανέβηκε η κα Sylvia Goodman (Council of Europe, Head of Media and Internet Division) η οποία αναφέρθηκε στην έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, την Δημοκρατία κλπ.

Οκ. Marcel Boulogne (DG Connect–European Commision) πήρε το λόγο και είπε ότι μελετάται το ενδεχόμενο να τεθούν επιπρόσθετα κριτήρια για την θεμελίωση της κατά τόπον αρμοδιότητας των αρχών πέραν των οριζόμενων ήδη στο σχετικό άρθρο της οδηγίας.

Ακολούθησαν ερωτήσεις από τους συμμετέχοντες τις οποίες απάντησαν οι ομιλητές.

1.2. Συμμετοχή του ΕΣΡ στο European Regulators Group of Audiovisual Media (ERGA)

Το **ERGA** συνεστήθη με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 3 Φεβρουαρίου του 2014, σύμφωνα με το άρθρο 30 της οδηγίας για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες (Οδηγία 13/2013/ΕΕ), και αποτελείται από τους επικεφαλές των Ανεξάρτητων Αρχών για τις Οπτικοακουστικές Υπηρεσίες των κρατών μελών της ΕΕ. Σκοπός του ERGA είναι να συμβουλευεί και να συνδράμει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο έργο της να διασφαλίσει την εφαρμογή της ως άνω οδηγίας στο νέο συγκλίνον περιβάλλον των οπτικοακουστικών υπηρεσιών, να διευκολύνει την συνεργασία μεταξύ των Ανεξάρτητων Αρχών και την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών.

Της συστάσεως του ERGA είχε προηγηθεί το με ημερομηνία 21.5.2013 ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα «τυπικές ρυθμίσεις για την ελευθερία των μέσων στην ΕΕ με το οποίο εκκλήθησαν τα κράτη μέλη α) να σέβονται, να εγγυώνται και να προστατεύουν τα θεμελιώδη δικαιώματα της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης, την ελευθερία των ΜΜΕ και τον πλουραλισμό και να απέχουν από ενέργειες που μπορούν να εμποδίσουν ή να απειλήσουν την ελευθερία των μέσων, β) να σέβονται την πολιτισμική ταυτότητα των υπηκόων τους, γ) να εγγυώνται τον πλουραλισμό, δ) να διασφαλίζουν τον υγιή ανταγωνισμό των ΜΜΕ και να αποτρέπουν την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ε) να διασφαλίζουν την ανεξαρτησία των δημοσιογράφων και να προάγουν την ηθική δημοσιογραφία, και στ) να εστιάσουν στους φορείς που μεσολαβούν στην διανομή της πληροφορίας όπως οι μηχανές αναζήτησης.

Επίσης, με το προαναφερθέν ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκκλήθη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή α) να εντάξει στο θεσμικό πλαίσιο της οδηγίας για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες όσους μεσολαβούν (intermediaries) στην διανομή των πληροφοριών, β) να εστιάσει στην εκπαίδευση των πολιτών στις νέες τεχνολογίες (media literacy), γ) να ελέγξει εάν τα κράτη μέλη χορηγούν τηλεοπτικές άδειες με αντικειμενικά, διαφανή και αναλογικά κριτήρια, δ) να επανεξετάσει και να αναθεωρήσει την Οδηγία επεκτείνοντας το ρυθμιστικό της πεδίο στα ελάχιστα απαιτούμενα για την διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης, της ελευθερίας των μέσων και του πλουραλισμού, ε) να επανεξετάσει την Οδηγία με σκοπό την πλήρη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των ρυθμιστικών αρχών, την διαφάνεια κατά την λήψη των αποφάσεών τους και τον αποτελεσματικό έλεγχο της δράσης τους. Με το ίδιο ψήφισμα εκκλήθησαν οι ευρωπαϊκές ανεξάρτητες αρχές να συνεργαστούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο συστήνοντας ένωση και με πρωταρχικό σκοπό την εναρμόνιση του θεσμικού τους ρόλου σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 30 της Οδηγίας για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες.

Οι κανόνες λειτουργίας του ERGA διατυπώθηκαν και υιοθετήθηκαν στην πρώτη συνεδρίασή του που έλαβε χώρα την 4^η Μαρτίου 2014 στις Βρυξέλλες. Τα θέματα στα οποία αρχικά επικεντρώθηκε το ERGA ήταν η **ανεξαρτησία των Αρχών για τις Οπτικοακουστικές Υπηρεσίες, η προστασία των ανηλίκων και το πεδίο ρύθμισης της Οδηγίας** (υλική αρμοδιότητα/αντικείμενο ρύθμισης) **στο νέο συγκλίνον περιβάλλον**. Εν συνεχεία, στη δεύτερη συνεδρίαση της Ολομελείας στις 24 Οκτωβρίου του 2014 αποφασίστηκε η σύσταση μιας νέας υποομάδας εργασίας, με αντικείμενο την μελέτη των κριτηρίων με τα οποία οριοθετείται η **κατά** **τόπον αρμοδιότητα των κρατών μελών** με βάση την οδηγία για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες, την επισήμανση των ζητημάτων που ανακύπτουν στο νέο συγκλίνον περιβάλλον και την διατύπωση ερωτήσεων με σκοπό την έναρξη σχετικής συζήτησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Περαιτέρω, η Ολομέλεια αποφάσισε την συγκέντρωση στοιχείων, μέσω δημόσιας διαβούλευσης, **σε σχέση με την χρήση των λεγόμενων big data** στην αγορά των οπτικοακουστικών υπηρεσιών, δηλαδή σε σχέση με την συγκέντρωση, επεξεργασία και χρήση μεγάλου όγκου προσωπικών δεδομένων. Το πρόγραμμα που είχε υιοθετηθεί για το 2015 περιελάμβανε τα ακόλουθα σε σχέση με τις ήδη συσταθείσες από το 2014 υποομάδες εργασίας:

Η Υπο-ομάδα για την ανεξαρτησία των Αρχών επιφορτίστηκε με το έργο να προβεί σε εις βάθος ανάλυση του τρόπου που νοείται η ανεξαρτησία των Αρχών στα κράτη μέλη με βάση την κοινή δήλωση των μελών του ERGA που είχε υιοθετηθεί το 2014. Τα μέλη του ERGA επεσήμαναν με τη δήλωση αυτή ότι η ανεξαρτησία των Αρχών αποτελεί προϋπόθεση για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Ως βασικοί πυλώνες της ανεξαρτησίας των Αρχών προσδιορίστηκαν η ανεξαρτησία τους από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, ο ανοιχτός και διαφανής τρόπος ορισμού των μελών τους, η διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων, η άσκηση δικαστικού ελέγχου επί των αποφάσεων τους, η κατάρτιση του προσωπικού τους, η οικονομική και λειτουργική ανεξαρτησία τους, η ύπαρξη αποτελεσματικών διαδικασιών άσκησης των εξουσιών τους και επιβολής των αποφάσεών τους. Η υπο-ομάδα η οποία τελούσε υπό την προεδρεία της Ιταλικής Ρυθμιστικής Αρχής (AGCOM) υιοθέτησε στις 15.12.2015 το κείμενο της συνταχθείσας εκθέσεως το οποίο εν συνεχεία υπεβλήθη προς έγκριση στην Ολομέλεια του ERGA. Από την έκθεση προκύπτει ότι η ανεξαρτησία των Αρχών δεν είναι δεδομένη και για αυτό καλείται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την διασφάλισή αυτής, τροποποιώντας την εν λόγω Οδηγία.

Στην δεύτερη υπο-ομάδα για την καθ' ύλην αρμοδιότητα ανετέθη να εξετάσει εάν η ανάδειξη νέων «παικτών» στην αγορά οπτικοακουστικών υπηρεσιών επιβάλλει την επανεξέταση της έννοιας της διανομής περιεχομένου και την διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας. Κατά την διάρκεια του 2015 η εν λόγω υπο-ομάδα εργασίας συνέταξε και απέστειλε στις Αρχές των κρατών μελών ερωτηματολόγιο το οποίο είχε ως στόχο τη συλλογή στοιχείων που θα οδηγούσαν σε συμπεράσματα σε σχέση με τις αλλαγές που έχουν επέλθει στην αγορά των οπτικοακουστικών υπηρεσιών αλλά και σε σχέση με την αποτελεσματικότητα του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου στην ρύθμιση της αγοράς αυτής. Ειδικότερα τα στοιχεία που συνελέγησαν αφορούσαν στα ακόλουθα ειδικότερα ζητήματα:

- Στην ισχύουσα διάκριση μεταξύ γραμμικών και μη γραμμικών υπηρεσιών και πως αυτή μπορεί να επηρεάζεται από τις εξελίξεις της αγοράς
- Στην διάκριση μεταξύ κατά των παραγγελία υπηρεσιών που βρίσκονται υπό τα ρυθμιστικό πεδίο της Οδηγίας και άλλων που δεν ρυθμίζονται από αυτή.

- Τα σημεία σύγκλισης του ρυθμιστικού πεδίου της Οδηγίας για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες και εκείνων άλλων Οδηγιών όπως οι Οδηγίες για τις τηλεπικοινωνίες και το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Εν συνεχεία η Υπο-ομάδα εργασίας συνέταξε έκθεση επί τη βάση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων, η οποία υπεβλήθη στην Ολομέλεια του ERGA προς έγκριση. Η έκθεση αναφέρει σε σχέση με τις αλλαγές στην αγορά των οπτικοακουστικών υπηρεσιών ότι παρατηρείται αύξηση της κατανάλωσης κατά παραγγελία υπηρεσιών αλλά και υπηρεσιών live streaming που παρέχονται μέσω διαδικτύου. Επίσης, η προσφορά περιεχομένου συνδυάζεται και με άλλες υπηρεσίες ή μπορεί να συνδυάζονται γραμμικές και μη γραμμικές υπηρεσίες. Επισημαίνεται επίσης η ισχυροποίηση της θέσης στην αγορά των «ανοιχτών πλατφορμών» που παρέχουν δυνατότητα ελεύθερης διακίνησης περιεχομένου. Οι προαναφερόμενες αλλαγές στην αγορά οπτικοακουστικών υπηρεσιών έχει επιφέρει αλλαγές και στον τρόπο κατανάλωσης περιεχομένου η οποία ωστόσο δεν είναι τόσο γρήγορη στις μεγαλύτερες ηλικίες. Αλλαγές έχουν επέλθει και στην αλυσίδα διανομής του περιεχομένου. Νέοι παίκτες εισέρχονται μέσω της αγοράς των τηλεπικοινωνιών ή χρησιμοποιούν το ανοιχτό διαδίκτυο για να παράσχουν οπτικοακουστικές υπηρεσίες. Ειδικώς η παροχή τέτοιων υπηρεσιών μέσω διαδικτύου γίνεται ολοένα και πιο πολύπλοκη εμπλέκοντας πολλούς και διαφορετικούς ενδιάμεσους φορείς μεταξύ του παραγωγού του περιεχομένου και του καταναλωτή. Οι αρχές των κρατών μελών συμφώνησαν ότι οι αρχές στη βάση των οποίων έχει δομηθεί η οδηγία (όπως η ελευθερία της πληροφόρησης, η διασφάλιση της πολυφωνίας, η προστασία των ανηλίκων κλπ) εξακολουθούν να έχουν απήχηση και για το λόγο αυτό πρέπει να διατηρηθούν και σε μια μελλοντική τροποποίηση της οδηγίας. Σε σχέση με τους φορείς που μεσολαβούν (intermediaries) στην παροχή των οπτικοακουστικών υπηρεσιών, προτείνεται να ληφθεί υπ' όψη το ισχύον για αυτούς ρυθμιστικό καθεστώς (Οδηγία για την Κοινωνία της Πληροφορίας και το Ηλεκτρονικό Εμπόριο) και οι όποιες παρεμβάσεις να είναι στο πνεύμα των ισχυουσών ρυθμίσεων.

Η έκθεση υιοθετήθηκε από τα μέλη δια αλληλογραφίας λόγω ματαίωσης της δεύτερης συνεδρίασης της Ολομελείας του ERGA τον Νοέμβριο του 2015.

Η τρίτη υπο-ομάδα για την κατά τόπον αρμοδιότητα επιφορτίστηκε με την μελέτη των ορίων εφαρμογής της θεμελιώδους, για τον προσδιορισμό της τοπικής αρμοδιότητας, αρχής της «χώρας προέλευσης», ιδίως σε σχέση με υπηρεσίες προερχόμενες από τρίτες χώρες. Καθώς επίσης, με την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών συνεργασίας και ανταλλαγής στοιχείων μεταξύ των κρατών μελών. Στο πλαίσιο των εργασιών της η υπό-ομάδα συνέταξε έγγραφο με τους στόχους της και εν συνεχεία κατάρτισε ερωτηματολόγιο το οποίο απέστειλε στις Αρχές των κρατών μελών προκειμένου να συγκεντρώσει στοιχεία σχετικά με:

- το εάν η αρχή του «Κράτους Προέλευσης» εξακολουθεί να είναι αποτελεσματική στο συγκλίνον περιβάλλον,
- την αποτελεσματική εφαρμογή των πρωτογενών κριτηρίων για τον προσδιορισμό της κατά τόπον αρμοδιότητας
- την αποτελεσματική εφαρμογή των δευτερευόντων κριτηρίων για τον προσδιορισμό της κατά τόπον αρμοδιότητας
- την αποτελεσματική επίλυση τυχόν διαφορών μεταξύ κρατών μελών
- τα κριτήρια επιλογής τόπου εγκατάστασης
- την δυνατότητα εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν τον περιορισμό του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας υπηρεσιών εντός ΕΕ λόγω μη συμμόρφωσης σε τυχόν αυστηρότερους κανόνες που ισχύουν στο κράτος μέλος.

Από τις απαντήσεις που εδόθησαν προκύπτει ότι τα κράτη μέλη είναι διχασμένα σε σχέση με το εάν η ελευθερία εγκατάστασης έχει οδηγήσει σε άνιση μεταχείριση παρόχων περιεχομένου που παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε ένα κράτος μέλος χωρίς ωστόσο να είναι όλοι εγκατεστημένοι στο κράτος αυτό. Αναγνώρισαν ωστόσο ότι οι πάροχοι επιλέγουν τόπο εγκατάστασης κράτη που επιβάλουν λιγότερους περιορισμούς ή έχουν πιο φιλικό περιβάλλον (από πλευράς φορολογίας και αποτελεσματικότητας της διοίκησης) Τα μέλη επεσήμαναν επίσης ότι οι τεχνολογικές εξελίξεις επιτρέπουν την παροχή οπτικοακουστικών υπηρεσιών σε ένα κράτος μέλος από παρόχους που μπορεί να βρίσκονται και εκτός ΕΕ και αυτό δημιουργεί ακόμα μεγαλύτερα προβλήματα δεδομένου ότι δεν υπάρχει, υπό τις ισχύουσες διατάξεις της οδηγίας, τρόπος επιβολής των κανόνων της ΕΕ ή και των τυχόν αυστηρότερων που μπορεί να ισχύουν στο κράτος αυτό. Σε σχέση με την εφαρμογή των κριτηρίων της οδηγίας, πολλά μέλη δήλωσαν ότι έχουν αντιμετωπίσει δυσκολίες στην ερμηνεία των αόριστων νομικών εννοιών οι οποίες σε

κάθε περίπτωση ερμηνεύονται διαφορετικά από αυτά. Αντίστοιχη δυσκολία παρουσιάζει και η εφαρμογή των δευτερευόντων κριτηρίων, για όσα από τα κράτη μέλη έχουν προσπαθήσει να τα εφαρμόσουν. Η προβλεπόμενη στην Οδηγία διαδικασία συνεργασίας κρίθηκε αναποτελεσματική από τα μέλη που έχουν προσπαθήσει να την εφαρμόσουν, κάποια από τα οποία ωστόσο έχουν αναπτύξει άτυπη μεταξύ τους συνεργασία η οποία έχει αποδειχθεί σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελεσματικότερη. Επιπλέον τα μέλη – ιδίως οι προερχόμενες από μικρότερες χώρες Αρχές – ανέφεραν ότι υπάρχει δυσκολία στην άσκηση εποπτείας υπηρεσιών που προσφέρονται από παρόχους περιεχομένου εγκατεστημένους σε άλλα κράτη μέλη ή και εκτός ΕΕ.

Η υπο-ομάδα εργασίας βρισκόταν στο τέλος του 2015 στην διαδικασία κατάρτισης της εκθέσεώς της επί τη βάσει των απαντήσεων που εδόθησαν από τις αρχές του κρατών μελών.

Στην τέταρτη υπο-ομάδα για την προστασία των ανηλίκων ανετέθη η σχετική με το θέμα μελέτη υλικού που έχει συντάξει και συλλέξει η EPRA, το Παρατηρητήριο για τις Οπτικοακουστικές υπηρεσίες, ακαδημαϊκοί και άλλοι και η υποβολή στην Ολομέλεια κειμένου που θα οδηγήσει σε κοινά συμπεράσματα σε σχέση με το κατάλληλο σύστημα προστασίας των ανηλίκων στο συγκλίνον περιβάλλον.

Η εν λόγω μελέτη εκπονήθηκε μετά από έρευνα και επεξεργασία κειμένων και ερευνών που έχουν διεξαχθεί σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, με στόχο τον προσδιορισμό των εξής εννοιών: ι) της βίας (λεκτικής, οπτικής, φυσικής), η οποία μέσω της μετάδοσής της από τηλεοπτικές εκπομπές σε ώρες που είναι δυνατή η παρακολούθησή τους από ανηλίκους μπορεί να καταστεί επιβλαβής γι αυτούς, ιι) της πορνογραφίας (και συγκεκριμένα του περιεχομένου αυτής και του βαθμού επιρροής της στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των ανηλίκων ανά ηλικιακές κατηγορίες), ιιι) της σοβαρής βλάβης που μπορούν να επιφέρουν σε ανηλίκους τα τηλεοπτικά προγράμματα, και ιν) του συστήματος κατάταξης - ταξινόμησης των μεταδιδόμενων προγραμμάτων ανάλογα με το περιεχόμενό τους και την ηλικία του αποδέκτη-τηλεθεατή. Επίσης, συμπληρώθηκε από το ΕΣΡ ερωτηματολόγιο, το οποίο αφορούσε στις διαφορές μεταξύ γραμμικών και μη γραμμικών υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων σε σχέση με τα προαναφερόμενα ζητήματα, στον προσδιορισμό συγκεκριμένων ορισμών και εννοιών- κλειδιών, στα μέτρα προστασίας των ανηλίκων και στον τρόπο εφαρμογής των ρυθμίσεων για την

προστασία των ανηλίκων. Η έκθεση παρουσιάστηκε στη συνάντηση της Ολομέλειας του ERGA τον Απρίλιο του 2015.

Στη συνέχεια, στο κείμενο της τελικής έκθεσης της 27ης.11.2015 που υιοθετήθηκε από τις αρχές όλων των Κρατών μελών όσον αφορά στο θέμα της εναρμόνισης ορισμών και εννοιών κλειδιών που θα περιέχονται σε ένα τροποποιημένο κείμενο της Οδηγίας αναφορικά με τον προσδιορισμό της ηλικίας των ανηλίκων και το περιεχόμενο που ενδέχεται να είναι βλαπτικό ή σοβαρά βλαπτικό για τους ανηλίκους αναφέρονται τα εξής συμπεράσματα και προτάσεις:

- Προτείνεται σε πιθανώς μελλοντικό τροποποιημένο κείμενο της Οδηγίας να προσδιορίζεται η ηλικία κατά την οποία ένα παιδί θεωρείται ανήλικο ή να δίνονται εναλλακτικά ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές σε ευρωπαϊκό επίπεδο σύμφωνα και με το άρθρο 1 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (που κυρώθηκε με το Ν. 2101/1992).
- Γίνεται κοινώς αποδεκτό ότι περιεχόμενο που ενδέχεται να βλάψει τους ανηλίκους συνιστά η παρουσίαση διαφόρων μορφών βίας και ερωτικών, σεξουαλικών ή πορνογραφικών σκηνών, καθώς και η χρήση υβριστικής φρασεολογίας. Τα διαφορετικά κριτήρια, όμως, που εφαρμόζουν τα Κράτη μέλη σε σχέση με τους ισχύοντες σ' αυτά κανόνες και ήθη για την εκτίμηση τυχόν βλαπτικού περιεχομένου σε συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα καθιστούν δυσχερή τον προσδιορισμό συγκεκριμένων ενιαίων χαρακτηριστικών που θα περιληφθούν σε ενδεχόμενο τροποποιημένο κείμενο της Οδηγίας.
- Προτείνεται ο καθορισμός μίας κοινής σειράς κατηγοριών περιεχομένου και των ουσιωδών χαρακτηριστικών καθεμίας εξ αυτών για τον αντικειμενικό προσδιορισμό του περιεχομένου (όπως π.χ. εάν το περιεχόμενο περιλαμβάνει ορισμένα στοιχεία, όπως βία, σεξ και ίσως και υβριστική φρασεολογία) και η δυνατότητα κάθε Κράτος μέλος να ταξινομεί το περιεχόμενο διαφορετικά σύμφωνα με τα δικά του εθνικά/πολιτιστικά ήθη βάσει της κοινής αυτής σειράς κατηγοριών περιεχομένου.
- Προτείνεται η πορνογραφία και η αδικαιολόγητη βία να συνεχίσουν να αναφέρονται και σε ενδεχόμενο τροποποιημένο κείμενο της Οδηγίας ως παραδείγματα περιεχομένου που

ενδέχεται να βλάψει σοβαρά τους ανηλίκους, αλλά εκτιμάται ότι θα πρέπει να εφαρμόζονται, τόσο στις γραμμικές, όσο και στις μη γραμμικές υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Εύλογο είναι, όμως, να γίνει ένας ελάχιστος προσδιορισμός των στοιχείων πορνογραφίας και αδικαιολόγητης βίας που σύμφωνα με την πλειοψηφία των μελών του ERGA αν περιληφθούν σε πρόγραμμα ενδέχεται να βλάψουν τους ανηλίκους σύμφωνα με την πλειοψηφία των μελών του ERGA.

- Εξακολουθεί να αναγνωρίζεται σε κάθε μέλος το δικαίωμα να εφαρμόζει πιο λεπτομερείς ή αυστηρούς κανόνες.

Το ΕΣΡ εκπροσωπείται ως ακολούθως στο ERGA:

A. Στην Ολομέλεια του ERGA συμμετείχε ο κ. Κων/νος Αποστολάς, ηλεκτρονικός -μηχανικός, μέλος του ΕΣΡ

B. Στις συσταθείσες Ομάδες Εργασίας συμμετέχουν:

1. Στην υπο-ομάδα για την Ανεξαρτησία των Αρχών συμμετέχει ο κ. Αλέξανδρος Οικονόμου, ειδικός επιστήμονας- νομικός
2. Στην υπο-ομάδα για την Υλική Αρμοδιότητα/Πεδίο Ρύθμισης της Οδηγίας συμμετείχε ο κ. Κων/νος Αποστολάς, μέλος του ΕΣΡ και η κα Πέρσα Λαμπροπούλου, ειδική επιστήμονας-νομικός.
3. Στην υπο-ομάδα για την προστασία των ανηλίκων συμμετείχε η κα Ολγα Γαρουφαλιά, ειδική επιστήμονας-νομικός
4. Στην υπό-ομάδα για την κατά τόπον αρμοδιότητα η οποία συνεχίζει το έργο της και κατά το έτος 2016 συμμετέχει η κα Πέρσα Λαμπροπούλου, ειδική επιστήμονας -νομικός.

I.3. Συμμετοχή σε έρευνα σχετικά με το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τη ρητορική μίσους, τη βλασφημία και την ελευθερία της έκφρασης.

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κλήθηκε να συμμετάσχει σε μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Επιτροπή για τις Πολιτικές Ελευθερίες τη Δικαιοσύνη και τις Εσωτερικές Υποθέσεις – LIBE) σχετικά με το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για

ρητορική μίσους, τη βλασφημία και την ελευθερία της έκφρασης (Study on the European legal framework on hate speech, blasphemy and freedom of expression).

Η έρευνα αυτή είχε στόχο:

- α.** Να παράσχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μια επισκόπηση της αποτελεσματικότητας της ισχύουσας νομοθεσίας, ιδίως υπό το πρίσμα της εξάπλωσης των εγκλημάτων μίσους και της ρητορικής μίσους σε ολόκληρη την Ευρώπη, τα αυξανόμενα επίπεδα των ηλεκτρονικών εγκλημάτων και τις ανησυχίες σχετικά με τα όρια μεταξύ των εγκλημάτων μίσους και ορισμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- β.** Να παράσχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη νόμων περί βλασφημίας στα κράτη μέλη και τη σχέση των εν λόγω νόμων με ορισμένα θεμελιώδη δικαιώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σχετικά με την εφαρμογή τους στην πράξη.
- γ.** Να αναδείξει, στη βάση των ευρημάτων και συμπερασμάτων σχετικά με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, συστάσεις προς την Ευρωπαϊκή Ένωση προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους, των εγκλημάτων μίσους και της βλασφημίας είναι αποτελεσματική και σύμφωνη με τα θεμελιώδη δικαιώματα της ελευθερίας έκφρασης, σκέψης, συνείδησης και θρησκευτικής ελευθερίας.
- δ.** Να συμβάλλει στην ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους και των εγκλημάτων μίσους εντός των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ειδική επιστήμονας-νομικός του Ε.Σ.Ρ. κα Πάρη Καρατζόγλου ανέλαβε ως εκπρόσωπος του Ε.Σ.Ρ., την επικοινωνία, τη σχετική έρευνα και μελέτη και παραχώρησε τηλεφωνική συνέντευξη σε νομικό εκπρόσωπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου την 10.07.2015 κυρίως για το τμήμα της προαναφερόμενης έρευνας που αφορούσε το νομοθετικό πλαίσιο περί βλασφημίας και καθύβρισης θρησκευμάτων, από την οποία προέκυψε ότι η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μεγαλύτερη ανοχή σε ζητήματα βλασφημίας και καθύβρισης θρησκευμάτων όπως προκύπτει και από τη σχετική νομολογία.

Επίσης, η ως άνω ειδική επιστήμονας συμμετείχε ως εκπρόσωπος του Ε.Σ.Ρ. σε ημερίδα με θέμα τη «Ρητορική του μίσους: διαδρομές του ρατσισμού στο δημόσιο λόγο» που διοργανώθηκε την

24.6.2015 από την Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπου μεταξύ άλλων συμμετείχαν και ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) του Συμβουλίου της Ευρώπης, κ. Christian Ahlund, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Νικόλαος Παρασκευόπουλος καθώς και ο Καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεσμών και μέλος της ECRI, κ. Στέλιος Περράκης.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης που ακολούθησε, προτάθηκε από εκπρόσωπο της ΕΣΗΕΑ στο Ε.Σ.Ρ. συνεργασία καθώς και συστηματικός και εντατικός έλεγχος αμφότερων των φορέων για την καλύτερη εποπτεία σχετικά με το ρατσιστικό λόγο στα ΜΜΕ καθώς και σύνταξη γλωσσάριου για την ορθότερη μετάδοση ειδήσεων σχετικών με τους πρόσφυγες, διότι στο επόμενο χρονικό διάστημα αναμένεται να ενταθούν τα θέματα που αφορούν στο προσφυγικό ζήτημα (ρατσισμός, θέματα θρησκείας, ελευθερίας έκφρασης κ.α.).

II. Συμμετοχή σε Συνέδρια, Ημερίδες και Επιστημονικές Συναντήσεις.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2015 ο Πρόεδρος, η Αντιπρόεδρος τα μέλη και ειδικοί επιστήμονες του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης συμμετείχαν σε επιστημονικές συναντήσεις, συνέδρια και ημερίδες αποσκοπώντας στην προβολή του έργου της Αρχής καθώς και στη διεύρυνση του γνωστικού τους πεδίου σε θέματα αρμοδιοτήτων τους.

Η Αντιπρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, Λίνα Αλεξίου, συμμετείχε ως εισηγήτρια στην Ημερίδα με θέμα «**Η δημοσιογραφική δεοντολογία και τα Ελληνικά ΜΜΕ**» που διοργανώθηκε από το Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στις 22 Οκτωβρίου 2015, στη Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών.

Στις 16.02.2015 η κ. Άρτεμις Τσίτσικα, Λέκτορας Εφηβικής Ιατρικής – Επιστημονική Υπεύθυνη της Μονάδας Εφηβικής Υγείας της Β' Παιδιατρικής Κλινικής του Νοσοκομείου Παίδων Π & Α Κυριακού, παρέστη στην διάσκεψη της Ολομέλειας του ΕΣΡ προκειμένου να ενημερώσει το Συμβούλιο σχετικά με την εξάρτηση των νέων από τα τυχερά παιχνίδια που προβάλλονται από την τηλεόραση.

Στις 01.04.2015 επισκέφθηκε το ΕΣΡ ο Πρόεδρος και 15μελής ομάδα φοιτητών της Ένωσης ELSA (European Law Student's Association, ELSA Athens), προκειμένου να ενημερωθούν για την λειτουργία του ΕΣΡ. Στη συνάντηση συμμετείχαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ, Ιωάννης Λασκαρίδης, και το μέλος Δήμητρα Παπαδοπούλου, καθώς και οι ειδικοί επιστήμονες Πέρσα Λαμπροπούλου και Ρέα Λαμπροπούλου, οι οποίες και ενημέρωσαν τους άνω φοιτητές σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του ΕΣΡ.

ΠΕΜΠΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ Μ.Μ.Ε.

Ι. Αλλαγές στο νομικό πλαίσιο

Το 2015 ψηφίστηκε ο Ν. 4339/2015 για την αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης. Το σχέδιο νόμου ετέθη σε δημόσια διαβούλευση περί τα τέλη Ιουλίου 2015. Το ΕΣΡ υπέβαλε εγγράφως τις παρατηρήσεις του επ' αυτού (βλέπε **Παράρτημα 7**). Παρέστη επίσης με εκπρόσωπό του (κ. Πέρσα Λαμπροπούλου) στη συζήτηση που διεξήχθη, ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής, για το νομοσχέδιο που κατετέθη τον Οκτώβριο του 2015 προς ψήφιση, η οποία εξέφρασε τους προβληματισμούς του ΕΣΡ σε σχέση με τα υπό ρύθμιση θέματα. Οι βασικές παρατηρήσεις αφορούσαν στο ότι:

- Το νομοσχέδιο δεν περιέχει πρωτότυπες διατάξεις αλλά δάνεια από τις διατάξεις της αναλογικής τηλεόρασης γεγονός που καταδείκνυε ότι δεν είχαν ληφθεί υπ' όψη αλλαγές που βιώνει ο τομέας των οπτικοακουστικών υπηρεσιών σε ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές επίπεδο καθώς και οι συζητήσεις /διαβουλεύσεις / εργασίες που γίνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε σχέση με τη σύγκλιση των οπτικοακουστικών υπηρεσιών με τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τους τρόπους αντιμετώπισής της .
- Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν ελάμβαναν υπ' όψη το γεγονός ότι οι πάροχοι οπτικοακουστικών υπηρεσιών που μεταδίδουν το πρόγραμμά τους ελεύθερα ανταγωνίζονται πλέον παρόχους όμοιων υπηρεσιών που δεν υπόκεινται στις ίδιες αυστηρές ρυθμίσεις (οπτικοακουστικές υπηρεσίες που παρέχονται κατά παραγγελία ή μέσω διαδικτύου) και οι οποίοι καταλαμβάνουν ολοένα και μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς.
- Δεν είχε ληφθεί υπ' όψη οιαδήποτε μελέτη σχετική με την υπό ρύθμιση αγορά.
- Ο προσδιορισμός του είδους των αδειών που θα χορηγηθούν κατά είδος (ενημερωτικού ή μη περιεχομένου, θεματικοί ή μη) δημιουργεί αδυναμία προσαρμογής στο νέο μεταβαλλόμενο ψηφιακό περιβάλλον .

Ειδικότερες παρατηρήσεις υπεβλήθησαν επίσης επί των διατάξεων του σχεδίου νόμου οι οποίες αφορούσαν τόσο στα κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης των υποψηφίων, όσο και στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους αδειούχους.

Σε κάθε περίπτωση τονίστηκε ότι κρίσιμη παράμετρος για την επιτυχή έκβαση της προβλεπόμενης στο νόμο διαγωνιστικής διαδικασίας είναι ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη κατάλληλου ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης που θα διασφαλίζει την αντικειμενική και επί ίσοις όροις μεταχείριση των υποψηφίων. Προς το σκοπό αυτό το ΕΣΡ θα πρέπει να λάβει τους αναγκαίους πόρους, λαμβανομένων υπ' όψη των ελλειπών και τεχνολογικά παρωχημένων υποδομών του.

II. Σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών εκπομπών

Κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας της 26 Οκτωβρίου 2015, εγκρίθηκε από το ΕΣΡ Σχέδιο Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών στη βάση της σχετικής πρόβλεψης του άρθρου 3 παρ. 15 του Ν. 2328/1995.

Με τον προωθούμενο Κώδικα αντικαθίσταται συνολικά ο υφιστάμενος Κανονισμός 2/1991 «Περί Ραδιοτηλεοπτικών Προγραμμάτων» και συμπληρώνονται τα κενά που είχαν διαπιστωθεί κατά την πρακτική εφαρμογή του.

Το Σχέδιο Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών ετέθη στην προβλεπόμενη από το άρθρο 3 παρ. 15 του Ν. 2328/1995 διαβούλευση. Αφού ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα αυτής της διαβούλευσης, το τελικό Σχέδιο Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών θα προωθηθεί στη συνέχεια για την έκδοση του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος.

Ακολουθεί το κείμενο του Σχεδίου Κώδικα Ψυχαγωγικών και Επιμορφωτικών Εκπομπών στο **Παράρτημα 1**.

III. Επίγεια Ψηφιακή Τηλεόραση

Η επίγεια ψηφιακή τηλεόραση αποτελεί την εξέλιξη της εκπεμπόμενης αναλογικής. Το σήμα λαμβάνεται επίγεια μέσω κεραίας, όπως και στην αναλογική τηλεόραση

πλην όμως, λόγω της δυνατότητας πολυπλεξίας, υπάρχει δυνατότητα λήψης πολλών καναλιών από τον ίδιο διάυλο συχνοτήτων, *συνοδευόμενων από πληροφορίες όπως ο ηλεκτρονικός οδηγός προγραμμάτων*. Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται στην Ελλάδα για την λήψη του σήματος είναι το πρότυπο DVB-T και για την συμπίεση του σήματος η μέθοδος MPEG-4.

1. Μετάβαση στην επίγεια ψηφιακή εκπομπή – Παύση αναλογικών εκπομπών

Εντός του έτους 2015, ολοκληρώθηκε η μετάβαση στην επίγεια ψηφιακή εκπομπή μέσω της παύσης των αναλογικών και της ταυτόχρονης έναρξης των ψηφιακών εκπομπών από τα κέντρα εκπομπής της Δωδεκανήσου και της Κρήτης, στις 6.2.2015 σύμφωνα με την απόφαση ΥΑ 30150/901/Φ.111 Α/16.5.2014. Σε όλη την επικράτεια οι τηλεοπτικοί σταθμοί οι οποίοι λειτουργούσαν σε καθεστώς αναλογικής τηλεόρασης, λειτουργούν πλέον ως πάροχοι οπτικοακουστικού περιεχομένου και συμβάλλονται με τον πάροχο δικτύου των επίγειων κέντρων ψηφιακής εκπομπής (εταιρεία DIGEA) για την μετάδοσή του τηλεοπτικού τους περιεχομένου.

Μετά την ολοκλήρωση της μετάβασης στην επίγεια ψηφιακή εκπομπή το Ε.Σ.Ρ. έγινε αποδέκτης καταγγελιών του παρόχου δικτύου για την αδυναμία ορισμένων παρόχων περιεχομένου να ανταποκριθούν στις συμβατικές τους υποχρεώσεις με αποτέλεσμα σε ορισμένες περιπτώσεις την παύση μετάδοσης των τηλεοπτικών τους προγραμμάτων.

IV. Απόφαση του ΔΕΚ της 21.10.2015 στην υπόθεση C-347/2014 - Ερμηνεία της έννοιας της υπηρεσίας Οπτικοακουστικών Μέσων

Η απόφαση αφορά σε αίτημα για την έκδοση προδικαστικής απόφασης, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το VERWALTUNGSGERICHTSHOF (Αυστρία). Η αίτηση αφορούσε την ερμηνεία του άρθρου 1 παρ. 1 στοιχεία α σημείο i και στοιχείο β, της οδηγίας 2010/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων. Το δικαστήριο εκκλήθη να αποφανθεί εάν το τμήμα (section) μιας διαδικτυακής εφημερίδας που περιέχει αυτοτελή οπτικοακουστικά έργα μικρής διάρκειας ενημερωτικού χαρακτήρα (videos) εμπίπτει στην έννοια της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων όπως αυτή ορίζεται

στην οδηγία και ερμηνεύεται σύμφωνα με τις αιτιολογικές της σκέψεις της. **Το δικαστήριο απεφάνθη ότι «η έννοια του «προγράμματος», όπως νοείται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2010/13, περιλαμβάνει τη διάθεση βίντεο μικρής χρονικής διάρκειας, σε επιμέρους δικτυακό τόπο της ιστοσελίδας εφημερίδας, με τα οποία παρουσιάζονται σύντομα στιγμιότυπα τοπικών ειδήσεων, αθλητικών ανταποκρίσεων και ψυχαγωγίας.»** με την σκέψη ότι σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, της οδηγίας 2010/13 η έννοια του «προγράμματος» αφορά σε «σειρά κινούμενων εικόνων [...] η οποία συνιστά μεμονωμένο στοιχείο στο πλαίσιο προγραμματισμού ή καταλόγου και επομένως, η διάταξη αυτή θέτει ως προϋπόθεση τη συγκρισιμότητα των μαγνητοσκοπημένων στιγμιότυπων, όπως ήταν τα επίμαχα στην κύρια δίκη, με τη μορφή και το περιεχόμενο της τηλεοπτικής εκπομπής, ανεξαρτήτως της διάρκειάς της, και όχι τη συγκρισιμότητα μιας πλήρους συλλογής σύντομων βίντεο με έναν προγραμματισμό ή έναν κατάλογο καθοριζόμενο από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό. Περαιτέρω, το Δικαστήριο, αφού έλαβε υπόψη τις αιτιολογικές σκέψεις 22 και 28 της οδηγίας, έκρινε ότι «το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, σημείο i, της οδηγίας 2010/13 έχει την έννοια ότι «η εκτίμηση του κύριου σκοπού μιας υπηρεσίας διαθέσεως βίντεο η οποία παρέχεται στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής εκδόσεως εφημερίδας πρέπει να συναρτάται με την εξέταση του ζητήματος αν η υπηρεσία αυτή έχει, ως τέτοια, αυτοτελές περιεχόμενο και λειτουργία σε σχέση με το περιεχόμενο και τη λειτουργία της δημοσιογραφικής δραστηριότητας του έχοντος την εκμετάλλευση του οικείου διαδικτυακού τόπου, ή αν είναι απλώς αναπόσπαστο συμπλήρωμα της δραστηριότητας αυτής, ειδικότερα λόγω της συνάφειας που παρουσιάζει η προσφορά οπτικοακουστικού υλικού με αυτήν του γραπτού κειμένου.»

Η παραπάνω απόφαση είναι σημαντική διότι διευκρινίζει αφενός μεν την έννοια του «κύριου σκοπού» μιας υπηρεσίας αφετέρου δε την έννοια της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το παρόν υποβαλλόμενο στη Βουλή των Ελλήνων κείμενο περιέχει τα πλήρη στοιχεία για τις δραστηριότητες του Ε.Σ.Ρ. κατά το έτος 2015. Τυπικά δεν αποτελεί την κατά τον νόμο «Έκθεση Πεπραγμένων», εφόσον δεν έχει εγκριθεί από την Ολομέλεια του Ε.Σ.Ρ, όπως επιτάσσει ο νόμος (άρθρο 4 παρ. 4 του Ν. 2863/2000). Και τούτο, διότι από τον Οκτώβριο του 2015, το Ε.Σ.Ρ. στερείται Ολομελείας, εφόσον με την ψήφιση του Ν. 4339/2015 (άρθρο 55 παρ. 10) έπαυσε αυτοδικαίως η θητεία των τριών εκ των τεσσάρων εν ενεργεία μελών του, με τα οποία συνεδρίαζε νομίμως από τον Απρίλιο μέχρι τον Οκτώβριο του 2015. Δεν διορίστηκαν δε έκτοτε νέα μέλη (βλ. αναλυτικά ανωτέρω ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ, ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ σελ 7-10).

Ωστόσο το κείμενο (υπό την ανωτέρω έννοια) υποβάλλεται αφενός διότι το Ε.Σ.Ρ. λειτουργούσε νομίμως επί 10 μήνες κατά το έτος 2015, αφετέρου δε προκειμένου να καταδειχθεί η εξέλιξη της συνθέσεως της Ολομελείας του. Ειδικότερα, από τον Ιανουάριο έως τον Απρίλιο του 2015 το ΕΣΡ λειτουργούσε με πλήρη σύνθεση Ολομελείας (7 μέλη). Τον Απρίλιο του 2015 έληξε η θητεία των τριών εκ των τεσσάρων μελών χωρίς να ορισθούν νέα μέλη προς αντικατάστασή τους. Από τον Απρίλιο 2015 έως τον Οκτώβριο 2015 το ΕΣΡ είχε νόμιμη συγκρότηση και συνεδρίαζε νομίμως με τα τέσσερα εναπομείναντα μέλη του, των οποίων η θητεία δεν είχε λήξει (βλέπε και Ν. 4325/2015, άρθρο 26, παρ. 7), καθήκοντα δε Προέδρου ασκούσε η Αντιπρόεδρος. Τον Οκτώβριο του 2015, με την ψήφιση του Ν. 4339/2015 επήλθε, αυτοδίκαιη, κατά το γράμμα του νόμου, παύση της θητείας των τριών εκ των τεσσάρων εν ενεργεία μελών, απέμεινε δε μόνον ένα μέλος του οποίου η θητεία δεν έχει λήξει. Έκτοτε δεν έχουν ορισθεί νέα μέλη.

Παρόλα αυτά, από τον Οκτώβριο του 2015 το Ε.Σ.Ρ. λειτουργεί πλήρως όσον αφορά τις «εσωτερικές» του δραστηριότητες που είναι μεταξύ άλλων η λήψη καταγγελιών και πάσης φύσεως αιτήσεων για θέματα της αρμοδιότητάς του, όπως η χρέωση φακέλων στους εισηγητές ειδικούς επιστήμονες νομικούς και οικονομολόγους και τους κατά περίπτωση αρμόδιους διοικητικούς υπαλλήλους, η επεξεργασία και

σύνταξη εισηγήσεων επ' αυτών χωρίς ωστόσο να είναι, νομικά δυνατό να ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση επί των ανωτέρω λόγω μη υπάρξεως Ολομέλειας, με αποτέλεσμα τη συσσώρευση φακέλων ωρίμων προς συζήτηση προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις από την Ολομέλεια όταν αυτή εν τέλει συγκροτηθεί.

Η ενεργούσα τις τρέχουσες και επείγουσες υποθέσεις τελευταία Αντιπρόεδρος του Ε.Σ.Ρ, το εναπομείναν εν ενεργεία μέλος, το επιστημονικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό, καταβάλλουν προσπάθεια να ξεπεράσουν τις προσωρινές -ελπίζεται- δυσκολίες λόγω της μη υπάρξεως Ολομελείας και διατηρούν αυτό σε πλήρη λειτουργία και ετοιμότητα, όσο είναι κατά τον νόμο δυνατόν, αναμένουν δε τις αποφάσεις των αρμοδίων πολιτειακών φορέων της Χώρας, οι οποίες θα επιτρέψουν την πλήρη και απρόσκοπτη άσκηση των σύνθετων καθηκόντων τους, ώστε το Ε.Σ.Ρ. να επιτελέσει την υψηλή αποστολή του ως Ανεξάρτητη Αρχή, όπως επιτάσσει το Σύνταγμα.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΣΡ

ΛΙΝΑ ΑΛΕΞΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΣΧΕΔΙΟ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Άρθρο 1 – Πεδίο Εφαρμογής

1. Οι κανόνες του παρόντος κώδικα ισχύουν για τις ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές στη δημόσια και την ιδιωτική ραδιοφωνία και τηλεόραση, συμπεριλαμβανομένων και των σατιρικών εκπομπών. Ο χαρακτηρισμός γίνεται με βάση το περιεχόμενο της εκπομπής, ανεξάρτητα από την περιγραφή που χρησιμοποιείται από τον φορέα που τη μεταδίδει. Ως ψυχαγωγικές εκπομπές θεωρούνται και τα πάσης φύσεως διαγωνιστικά παίγνια, ανεξαρτήτως του τρόπου συμμετοχής του κοινού σε αυτά.
2. Εκπομπές που έχουν τόσο ενημερωτικό όσο και ψυχαγωγικό και επιμορφωτικό χαρακτήρα εμπίπτουν στον παρόντα κώδικα, εφόσον υπερέχει η ψυχαγωγική και επιμορφωτική τους φύση.
3. Στις εκπομπές που αποτελούνται από αυτοτελείς ενότητες, ο χαρακτηρισμός γίνεται με βάση τον χαρακτήρα της κάθε ενότητας.

Άρθρο 2 – Γενικές Αρχές

1. Οι ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές πρέπει να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης καθώς και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.
2. Το Σύνταγμα και η εν γένει έννομη τάξη της χώρας πρέπει να παραμένουν σεβαστά ακόμη και όταν ασκείται κριτική σε συγκεκριμένους νόμους και θεσμούς.
3. Οι ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές πρέπει να τηρούν με προσοχή τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της γραμματικής και του συντακτικού της ελληνικής γλώσσας. Το αντίστοιχο ισχύει και για τη χρήση άλλων γλωσσών στο πλαίσιο ελληνικών και ξενόγλωσσων εκπομπών.
4. Οι ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές πρέπει να τηρούν με προσοχή τους γενικά παραδεκτούς κανόνες της ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα και την συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο, που μπορεί να τα παρακολουθούν ανήλικοι.

Άρθρο 3 – Εμφανιζόμενα και αναφερόμενα πρόσωπα

1. Τα πρόσωπα που συμμετέχουν και αναφέρονται στις ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

2. Δεν επιτρέπεται η προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της αξιοπρέπειας των προσώπων που συμμετέχουν και αναφέρονται στις ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές. Πρέπει επίσης να γίνονται σεβαστά η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, η επαγγελματική δραστηριότητα και το δικαίωμα έκφρασης των προσώπων αυτών. Η άσκηση κριτικής δεν είναι ασυμβίβαστη με το σεβασμό των δικαιωμάτων των εμφανιζομένων και αναφερομένων προσώπων.
3. Δεν επιτρέπεται η αλλοίωση των εκφραζομένων απόψεων και θέσεων με οποιονδήποτε τρόπο.
4. Σε περίπτωση βαριάς προσβολής της αξιοπρέπειας, η τυχόν συναίνεση του παθόντος δεν αίρει τον παράνομο χαρακτήρα της προσβολής.
5. Δεν επιτρέπεται η λήψη συνέντευξης και εμφάνιση σε ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές ατόμων, η κατάσταση των οποίων μαρτυρεί έλλειψη νηφαλιότητας.

Άρθρο 4 – Δυσμενείς διακρίσεις

1. Δεν επιτρέπεται η παρουσίαση προσώπων με τρόπο ο οποίος μπορεί να ενθαρρύνει, τον εξευτελισμό, την κοινωνική απομόνωση ή τις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος τους από μέρος του κοινού βάσει ιδίως του φύλου, της φυλής, της εθνικότητας, της γλώσσας, της θρησκείας, της ιδεολογίας, της ηλικίας, της ασθένειας ή αναπηρίας, του γενετήσιου προσανατολισμού ή του επαγγέλματος.
2. Δεν επιτρέπεται η προβολή μειωτικών, ρατσιστικών, ξενοφοβικών ή σεξιστικών μηνυμάτων και χαρακτηρισμών καθώς και μισαλλόδοξων θέσεων και γενικά δεν πρέπει να θίγονται εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες και άλλες ευάλωτες ή ανίσχυρες πληθυσμιακές ομάδες.

Άρθρο 5 – Ιδιωτική ζωή

1. Η ιδιωτική ζωή όλων συμπεριλαμβανομένων και των δημοσίων προσώπων και των προσώπων της επικαιρότητας είναι σεβαστή και απαραβίαστη.
2. Δεν επιτρέπεται να καταγράφονται, να απεικονίζονται και να δημοσιοποιούνται ιδιωτικές στιγμές και συνομιλίες πολιτών χωρίς την άδεια τους.
3. Δεν επιτρέπεται η μετάδοση εικόνων οι οποίες έχουν ληφθεί χωρίς συναίνεση, με χρήση κάμερας και μαγνητοφώνου.

Άρθρο 6 – Ανακριβείς και παραπλανητικές αναφορές

1. Όσα μεταδίδονται θα πρέπει να είναι αληθή και ακριβή και να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη γεννάται σύγχυση στο κοινό.
2. Ανακριβείς και παραπλανητικές αναφορές πρέπει να αποκαθίστανται άμεσα.
3. Δεν επιτρέπεται η χρήση παραπλανητικών σκηνοθετικών τεχνασμάτων, καθώς επίσης μεθόδων και τεχνικών που είτε απευθύνονται στο υποσυνείδητο είτε εγγίζουν τα όρια του συνειδητού.
4. Δε θα πρέπει να υπάρχει προφανής αναντιστοιχία μεταξύ τίτλου και περιεχομένου.

Άρθρο 7 – Διαγωνιστικά παίγνια

1. Διαγωνιστικό παίγνιο θεωρείται κάθε παίγνιο που προσφέρει έπαθλο κατόπιν δοκιμασίας του συμμετέχοντα, ανεξαρτήτως του ύψους και του είδους του προσφερόμενου επάθλου και του τρόπου συμμετοχής του κοινού στο παίγνιο. Διαγωνιστικά παίγνια θεωρούνται και τα ραδιοτηλεοπτικώς προβαλλόμενα τυχερά παίγνια.
2. Απαγορεύεται η συμμετοχή των ανηλίκων στα διαγωνιστικά παίγνια, με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων κανόνων για τα τυχερά παίγνια.
3. Απαγορεύεται η μετάδοση τυχερών ραδιοτηλεοπτικών παιγνίων σε ζώνη προγράμματος που επιτρέπεται η παρακολούθηση από ανηλίκους.
4. Τα διαγωνιστικά παίγνια θα πρέπει να είναι απαλλαγμένα από κάθε προσυνεννόηση που συνεπάγεται την ευνοϊκότερη μεταχείριση ορισμένων από τους συμμετέχοντες.
5. Οι όροι των διαγωνιστικών παιγνίων θα πρέπει να είναι σαφείς και άμεσα προσβάσιμοι στα κοινά. Κατατίθενται υποχρεωτικά σε συμβολαιογράφο και αναρτώνται σε κεντρικό σημείο στην ιστοσελίδα του σταθμού που προβάλλει το παίγνιο. Κατά την προβολή του παιγνίου, το κοινό ενημερώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο για τους όρους του παιγνίου και για τον ιστότοπο στον οποίον είναι αυτοί αναρτημένοι.
6. Στα τηλεοπτικά διαγωνιστικά παίγνια με συμμετοχή του κοινού από απόσταση, οι όροι που αφορούν στον τρόπο κατάκτησης του προσφερόμενου επάθλου αναγράφονται στην οθόνη με κυλιόμενη ταινία κανονικής ταχύτητας σε όλο το χρόνο προβολής του παιγνίου. Οι σχετικές πληροφορίες αναγράφονται με γραμματοσειρά τουλάχιστον ισομεγέθη με εκείνη που ανακοινώνεται στο κοινό το μέσο συμμετοχής στο παίγνιο.

7. Απαγορεύεται κάθε αναφορά που μπορεί να παραπλανήσει το κοινό ως προς τους όρους του παιγνίου και ιδίως ως προς τις πιθανότητες κατάκτησης του προσφερόμενου επάθλου. Απαγορεύεται ομοίως η αποσιώπηση κάθε ουσιώδους πληροφορίας, η οποία μπορεί να επηρεάσει την απόφαση του κοινού να συμμετάσχει στο παίγνιο.
8. Η ανακοίνωση του νικητή του παιγνίου γίνεται πάντα σε ζωντανή μετάδοση από τον παρουσιαστή του προγράμματος.
9. Με την επιφύλαξη των κανόνων για τα τυχερά παίγνια, η κατάκτηση του προσφερόμενου επάθλου στα διαγωνιστικά παίγνια με συμμετοχή του κοινού από απόσταση θα πρέπει να συναρτάται αποκλειστικά και μόνο με παράγοντες σχετικούς με τη γνωστική ικανότητα των συμμετεχόντων. Ο όρος αυτός αφορά όλα τα στάδια του παιγνίου.
10. Με την επιφύλαξη των κανόνων για τα τυχερά παίγνια, στα διαγωνιστικά παίγνια με συμμετοχή του κοινού από απόσταση το κόστος συμμετοχής του κοινού δεν μπορεί να υπερβαίνει το εκάστοτε κόστος της συνήθους αστικής κλήσης και του γραπτού μηνύματος συνήθους χρέωσης.
11. Το κόστος συμμετοχής στα ραδιοτηλεοπτικά παίγνια με συμμετοχή του κοινού από απόσταση αναγράφεται σταθερά σε όλο το χρόνο προβολής του παιγνίου με γραμματοσειρά τουλάχιστον ισομεγέθη με εκείνη που ανακοινώνεται στο κοινό το μέσο συμμετοχής στο παίγνιο.
12. Απαγορεύεται η επιβάρυνση του νικητή του παιγνίου με οποιοδήποτε επιπλέον κόστος πέραν των νομίμων φόρων και των συνήθων ταχυδρομικών τελών, στην περίπτωση που απαιτείται αποστολή του επάθλου.
13. Τα διαγωνιστικά παίγνια υπάγονται κατά τα λοιπά στο σύνολο των κανόνων που αφορούν στις επιμορφωτικές και ψυχαγωγικές εκπομπές, μη αποκλειόμενης της εφαρμογής τυχόν ειδικότερων κανόνων για τα τυχερά παίγνια.

Άρθρο 8 – Ανήλικοι

1. Η προαναγγελία και παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκήσει στους ανηλίκους, αν προβληθεί σε χρόνο που παρακολουθούν ανήλικοι.
2. Μη ειδησεογραφικές εκπομπές που περιέχουν σκηνές εξευτελιστικής και βάνανυσης μεταχείρισης ανθρώπων και ζώων καθώς και σκηνές και θέματα βίαιης κοινωνικής

αναταραχής δεν πρέπει να μεταδίδονται σε χρόνο που παρακολουθούν ανήλικοι, εκτός αν ο σκοπός τους είναι προφανώς μορφωτικός.

3. Οι ψυχαγωγικές και επιμορφωτικές εκπομπές δεν πρέπει να έχουν περιεχόμενο που να ενδέχεται να βλάψει σοβαρά την σωματική, ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων. Απαγορεύεται ιδίως να περιέχουν πορνογραφικές σκηνές και σκηνές υπερβολικής φυσικής και λεκτικής βίας, εκτός εάν εξασφαλίζεται με επιλογή της κατάλληλης σήμανσης και χρονικής ζώνης προγράμματος η προστασία των ανηλίκων.

4. Η συμμετοχή των ανηλίκων σε ψυχαγωγικά και επιμορφωτικά προγράμματα επιτρέπεται μόνο με τη συναίνεση των ασκούντων τη γονική τους επιμέλεια, με την προϋπόθεση ότι αυτό δεν επιδρά αρνητικά στην ηθική και πνευματική τους ανάπτυξη και δεν προσβάλλει την αξιοπρέπεια τους. Δε θα πρέπει ιδίως οι ανήλικοι να προτρέπονται στην υιοθέτηση προτύπων συμπεριφοράς που δεν συνάδουν με τους ηθικούς και νομικούς κανόνες της σύγχρονης κοινωνίας, να οδηγούνται σε εθισμούς και δραστηριότητες επιβλαβείς για τους ίδιους και το περιβάλλον τους και να παροτρύνονται με οποιονδήποτε τρόπο σε επιθετική συμπεριφορά και στη χρήση και την άσκηση βίας.

Άρθρο 9 – Βία

1. Σκηνές βίας δικαιολογούνται μόνο εάν και στο μέτρο που είναι αναγκαία συστατικά μέρη της εκπομπής στον οποία ανήκουν και εφόσον λαμβάνεται πρόνοια για την προστασία των ανηλίκων. Δεν επιτρέπονται όταν παρεμβάλλονται κυρίως για να δημιουργήσουν έξαψη στο κοινό.

2. Δεν επιτρέπεται η απεικόνιση ασυνήθιστων εργαλείων και μεθόδων πρόκλησης πόνου και κακώσεων, εκτός αν σκοπός είναι προφανώς μορφωτικός και λαμβάνεται επιπλέον πρόνοια για την προστασία των ανηλίκων.

3. Δεν επιτρέπεται η απεικόνιση σκηνών σεξουαλικού σαδισμού και μαζοχισμού, καθώς και άλλων σεξουαλικών διαστροφών. Η παρουσίαση οποιουδήποτε άλλου συνδυασμού σεξουαλικών και βίαιων σκηνών επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για δραματικούς και εκπαιδευτικούς λόγους, εφόσον λαμβάνεται πρόνοια για την προστασία των ανηλίκων.

4. Δεν επιτρέπονται σκηνές που αποσκοπούν και έχουν ως αποτέλεσμα την ενθάρρυνση και την πρόκληση ακραίας αντικοινωνικής συμπεριφοράς που περιέχει την τέλεση βίαιων εγκλημάτων και την κατάχρηση ναρκωτικών και οиноπνεύματος.
5. Δεν επιτρέπεται η προβολή σκηνών κακοποίησης ανθρώπων και ζώων, εκτός αν σκοπός είναι προφανώς μορφωτικός και λαμβάνεται επιπλέον πρόνοια για την προστασία των ανηλίκων.

Άρθρο 10 – Εγκλήματα

1. Πρέπει να αποφεύγεται η παρουσίαση των μεθόδων εκτέλεσης εγκλημάτων κατά τρόπο και σε περιπτώσεις που ενθαρρύνει την μίμηση.
2. Τα εγκλήματα συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, η βία και άλλες βάνουσες και απάνθρωπες πράξεις και συμπεριφορές δεν πρέπει να αναδεικνύονται και να εξυμνούνται.

Άρθρο 11 – Καταργούμενες Διατάξεις

1. Η ισχύς του παρόντος κώδικα αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος κώδικα καταργείται συνολικά ο Κανονισμός 2/1991 του ΕΣΡ και κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά θέματα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΟΙΚ. ΕΤΟΥΣ 2015

Συνοπτική ανάλυση των εταιρικών πράξεων (συναλλαγών) που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα 1/1-31/12/2014 (οικ. έτος 2015) και γνωστοποιήθηκαν στο Ε.Σ.Ρ. σύμφωνα με το αρ. 1, παρ. 13 και αρ. 6, παρ. 11 ν. 2328/1995, όπως ισχύει, και άρ. 1, παρ. 7 ν. 3592/2007, περί ελέγχου των μέσων χρηματοδότησης προσώπων που απέκτησαν ή αύξησαν τη συμμετοχή τους σε Ρ/Τ σταθμούς

*Συντάχθηκε από τον
Χρήστο Μανουσέλη
Ειδικό Επιστήμονα
ΕΣΡ –
Οικονομολόγο με
την σύμπραξη των
ειδικών
επιστημόνων ΕΣΡ –
Οικονομολόγων
Ανδρέα Παπαδρέου,
Απόστολου
Χριστόπουλου,
Αγγελικής
Σωτηροπούλου*

Συμπληρωματικά προς την παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων των ραδιοτηλεοπτικών (P/T) σταθμών για το οικονομικό έτος 2015 (χρήση 1/1-31/12/2014) και για τη συμπλήρωση της εικόνας της αγοράς παρατίθεται στην παρούσα ενότητα συνοπτική ανάλυση των εταιρικών πράξεων («συναλλαγών») που πραγματοποιήθηκαν στο ίδιο χρονικό διάστημα, οι οποίες γνωστοποιήθηκαν στο Ε.Σ.Ρ. ως εμπόλπουσες στις διατάξεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (αρ. 1, παρ. 13 και αρ. 6, παρ. 11 ν. 2328/1995, όπως ισχύει, και αρ. 1, παρ. 7 ν. 3592/2007), περί ελέγχου των μέσων χρηματοδότησης αφενός των προσώπων που απέκτησαν ή αύξησαν τη συμμετοχή τους σε P/T σταθμούς και αφετέρου των ίδιων των φορέων αυτών.

Συνολικά σχηματίστηκαν 77 φάκελοι ελέγχου περί μεταβιβάσεων ραδιοτηλεοπτικών επιχειρήσεων εν όλω ή εν μέρει, αυξήσεων κεφαλαίου και μετασχηματισμού (περίπτωση διάσπασης) για τους κάτωθι σταθμούς (σε παρένθεση η περιφερειακή ενότητα λειτουργίας και το είδος ελεγχόμενης πράξης, όπου: **MTB** = μεταβίβαση, **AK** = αύξηση κεφαλαίου, **Δ/ΓΠ**= Δωρεά/γονική παροχή, **ΔΣΠ** = διάσπαση) :

Τηλεοπτικοί σταθμοί

▪ CHANNEL NINE- 9 (ΑΤΤΙΚΗΣ Δ/ΓΠ)	▪ TRT (ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ MTB)
▪ COSMOS TV (ΗΛΕΙΑΣ MTB)	▪ ΑΛΦΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΔΡΑΜΑΣ (ΔΡΑΜΑΣ AK)
▪ COSMOS TV (ΗΛΕΙΑΣ MTB)	▪ APT (ΑΤΤΙΚΗΣ AK)
▪ ENA TV (ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ MTB)	▪ BERGINA ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ AK)
▪ MAD TV (ΑΤΤΙΚΗΣ MTB)	▪ ΓΝΩΜΗ TV (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ AK)
▪ MTV GREECE (ΑΤΤΙΚΗΣ MTB)	▪ ΙΡΙΔΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ MTB)
▪ MUSIC 89.2 FM (ΑΤΤΙΚΗΣ AK)	▪ ΛΥΔΙΑ TV (ΚΑΒΑΛΑΣ MTB)
▪ NICKELODEON (ΑΤΤΙΚΗΣ AK)	▪ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ TV (ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ AK)
▪ NICKELODEON PLUS (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ AK)	▪ ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΕΡΡΩΝ (ΣΕΡΡΩΝ MTB)
▪ SMILE TV (ΑΤΤΙΚΗΣ AK)	▪ ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΕΡΡΩΝ (ΣΕΡΡΩΝ AK)
▪ STAR CHANNEL (ΑΤΤΙΚΗΣ AK)	▪ ΡΟΔΟΣ TV4 (ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΔΣΠ)
▪ STAR CHANNEL (ΑΤΤΙΚΗΣ MTB)	

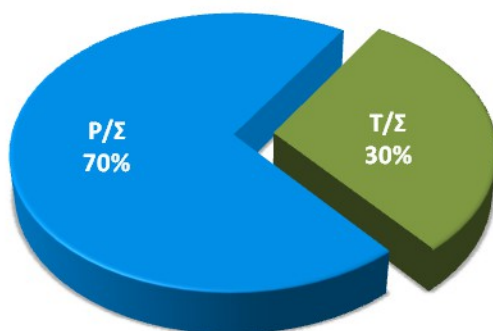
Ραδιοφωνικοί σταθμοί

▪ ANEMOS 93,7 FM (ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ MTB)	▪ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 89 RAINBOW (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ MTB)
▪ KEFI 100.9 (ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ MTB)	▪ ΛΑΪΚΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ 97,3 (ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ MTB)
▪ ΜΠΛΕ ΓΙΑΚΑΣ (ΣΕΡΡΩΝ MTB)	▪ TIME FM 90,9 (ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ MTB)
▪ ΛΑΡΙΣΑ DEEJAY (ΛΑΡΙΣΑΣ MTB)	▪ HOME (ΕΥΒΟΙΑΣ MTB)

▪ EMPNEUSI 107 FM (ΚΥΚΛΑΔΩΝ Δ/ΓΠ)	▪ ΡΑΔΙΟ ΛΑΙΦ (ΤΡΙΚΑΛΩΝ MTB)
▪ CORFU RADIO DEEJAY 97,5 (ΚΕΡΚΥΡΑΣ MTB)	▪ ΜΕΤΡΟ 88,2 (ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ MTB)
▪ PEPPER 96,6 (ΑΤΤΙΚΗΣ MTB)	▪ ΧΡΩΜΑ FM 102,1 (ΑΧΑΪΑΣ MTB)
▪ 88,6 UP RADIO (ΑΤΤΙΚΗΣ MTB)	▪ ΜΕΛΩΔΙΑ FM (ΛΑΚΩΝΙΑΣ MTB)
▪ PEPPER 96,6 (ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΚ)	▪ RED FM 96,3 (ΑΤΤΙΚΗΣ MTB)
▪ MENTA 88 FM (ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΚ)	▪ DEEZER RADIO (ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ MTB)
▪ 88,6 UP RADIO (ΑΤΤΙΚΗΣ MTB)	▪ MAD RADIO 107 (ΕΒΡΟΥ MTB)
▪ ΚΡΗΤΗ ΣΠΟΡ FM 87,6 (ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ MTB)	▪ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΑΣ ΤΟΡ
▪ ΓΑΛΑΞΙΑΣ FM (ΦΩΚΙΔΑΣ Δ/ΓΠ)	FM (ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ MTB)
▪ 105.5 ROCK (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ MTB)	▪ ΑΝΕΜΟΣ 92 (ΤΡΙΚΑΛΩΝ MTB)
▪ ΣΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ 102,8 (ΚΑΒΑΛΑΣ MTB)	▪ ΑΧΑΪΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.
▪ SUPER 88 FM STEREO (ΚΑΒΑΛΑΣ Δ/ΓΠ)	(ΑΧΑΪΑΣ MTB)
▪ ΡΑΔΙΟ ΚΥΘΗΡΑ ΚΑΜΕΛΟΤ (ΛΑΚΩΝΙΑΣ MTB)	▪ ΕΡΩΤΙΚΟΣ (ΚΑΣΤΟΡΙΑ Δ/ΓΠ)
▪ NOVA SPORT FM (ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΚ)	▪ ΧΡΩΜΑ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ MTB)
▪ NOVA SPORT FM (ΑΤΤΙΚΗΣ MTB)	▪ VOX 103,3 (ΗΛΕΙΑΣ Δ/ΓΠ)
▪ NOVA SPORT FM (ΑΤΤΙΚΗΣ MTB)	▪ KISS 100,4 (ΚΑΡΔΙΤΣΑ MTB)
▪ POSITIVE FM (ΑΡΚΑΔΙΑΣ MTB)	▪ ΕΒΡΟΣ 24 (ΕΒΡΟΥ MTB)
▪ ΩΜΕΓΑ ΡΑΔΙΟ 90 FM (ΑΧΑΪΑΣ MTB)	▪ ΚΟΣΜΟΡΑΔΙΟ 95,1 (ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ MTB)
▪ MELODY FM STEREO (ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ MTB)	▪ LOUD 88,8 (ΤΡΙΚΑΛΩΝ MTB)
▪ PLUS FM (ΣΑΜΟΥ MTB)	▪ MEDIA 92 (ΚΥΚΛΑΔΩΝ MTB)
▪ ALPHA NEWS ΔΡΑΜΑΣ 95,5 (ΔΡΑΜΑΣ MTB)	▪ ΡΑΔΙΟΣ ΑΡΜΟΝΙΑ (ΣΑΜΟΥ MTB)
▪ ΑΝΑΜΝΗΣΗ FM (ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ MTB)	▪ STUDIO 3-ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ FM
▪ FEVER RADIO 106,3 (ΚΟΖΑΝΗΣ MTB)	(ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ MTB)
▪ ΒΗΜΑ 96,6 FM (ΕΒΡΟΥ MTB)	▪ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΚΙΣΣΑΒΟΥ (ΛΑΡΙΣΑΣ Δ/ΓΠ)

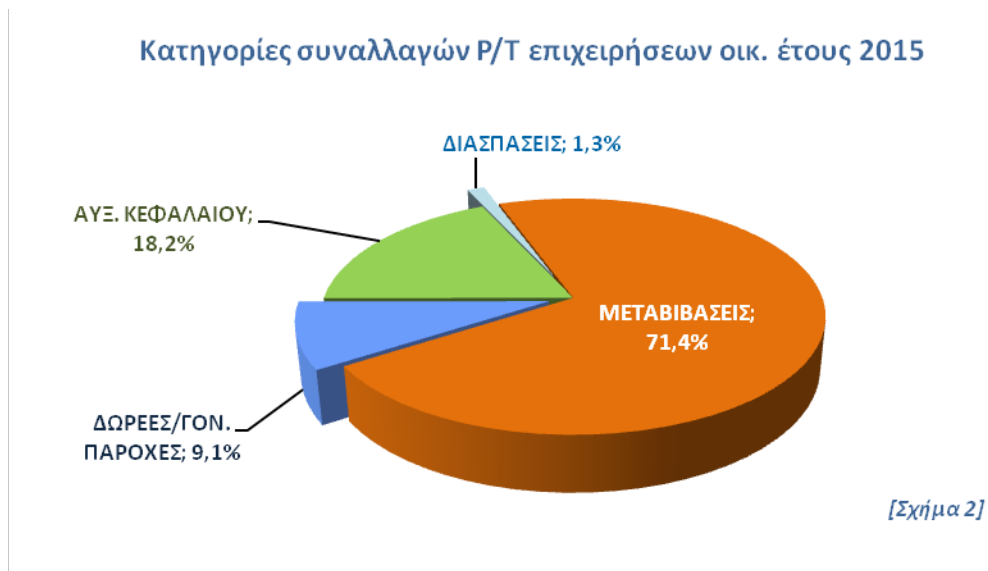
Από το σύνολο των ελέγχων **54** αφορούσαν ραδιοφωνικούς σταθμούς και **23** τηλεοπτικούς.

Αναλογία συναλλαγών οικ. έτους 2015
μεταξύ Τ/Σ και Ρ/Σ

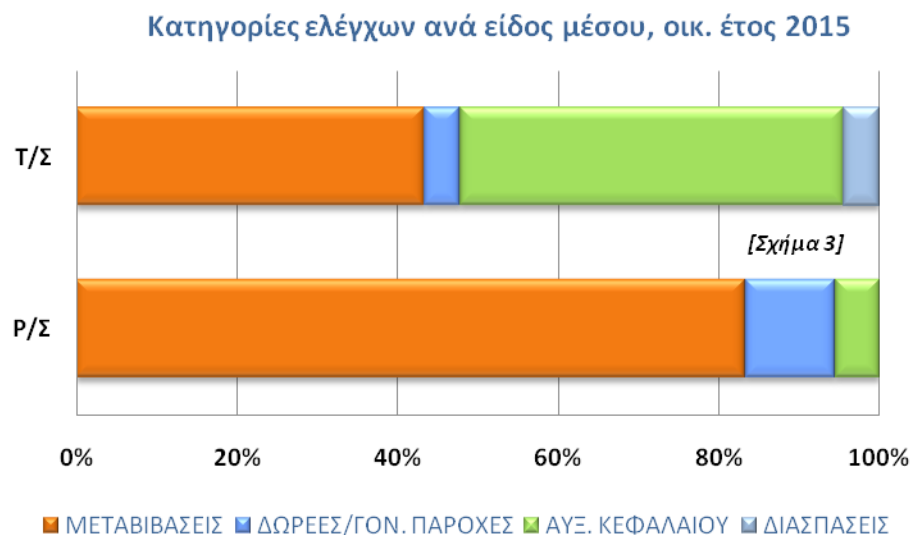

[Σχήμα 1]

Εκ των ελεγχόμενων πράξεων η κατηγορία με τη μεγαλύτερη συχνότητα αφορά στις μεταβιβάσεις P/T μέσων, η οποία καλύπτει το **71,4%** στο σύνολο των συναλλαγών.

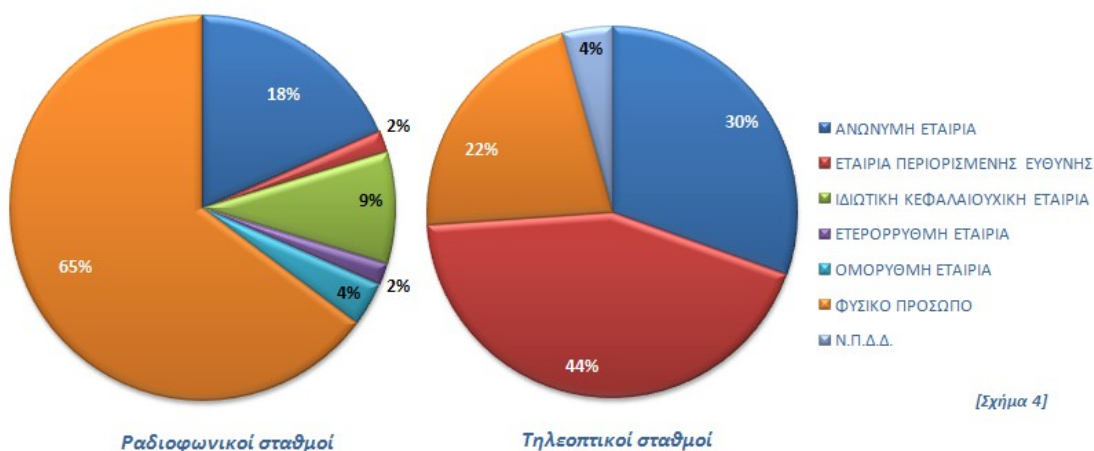

Στους τηλεοπτικούς σταθμούς η αναλογία μεταβιβάσεων/αυξήσεων κεφαλαίου εμφανίζεται σαφώς πιο ισορροπημένη (**44% / 48%**) συγκριτικά προς τα ραδιόφωνα όπου οι περιπτώσεις των μεταβιβάσεων αφορούν στη συντριπτική πλειοψηφία (**83%**).

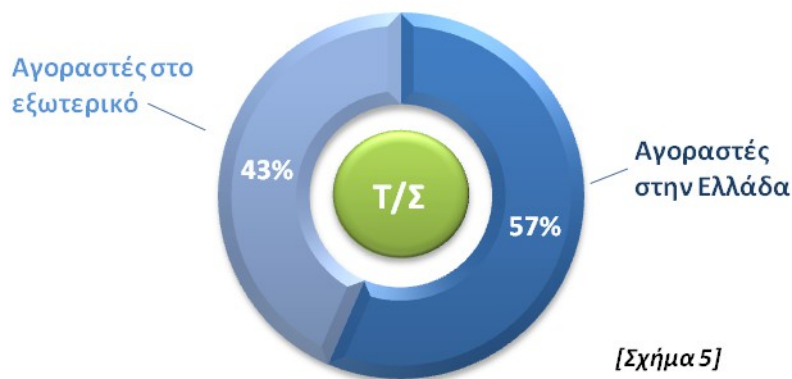
Από το σύνολο των συναλλαγών με βάση τη νομική μορφή όσων απέκτησαν συμμετοχή σε ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς κατά την εξεταζόμενη περίοδο, η πλειοψηφία (**52%** στο σύνολο) αφορά σε φυσικά πρόσωπα. Τα ποσοστά του εν λόγω κριτηρίου απεικονίζονται στο Σχήμα 4.

Ποσοστά συναλλαγών ανά νομική μορφή φορέα, οικ. έτος 2015

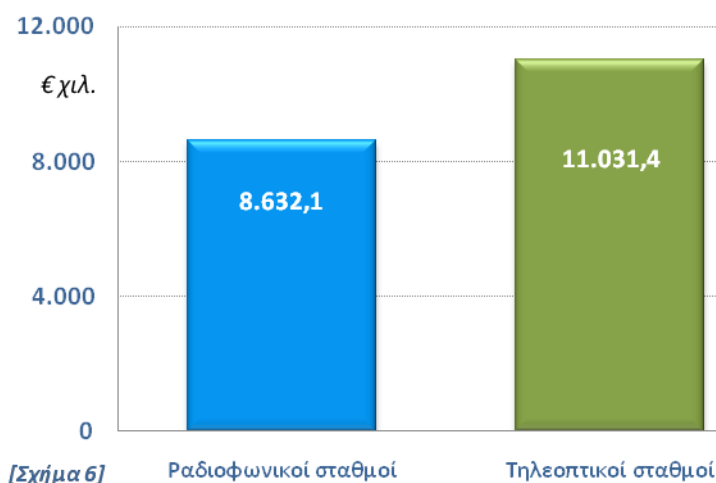
Ενδιαφέρον, παρουσιάζει το γεγονός ότι από τους αποκτήσαντες συμμετοχή σε τηλεοπτικούς σταθμούς ποσοστό **43%** έχουν έδρα εκτός Ελλάδας, ενώ δεν υπήρξε ανάλογη περίπτωση σε ότι αφορά τις συναλλαγές επί ραδιοφωνικών επιχειρήσεων.

Αναλογία συναλλαγών Τ/Σ βάσει άδρας αγοραστή

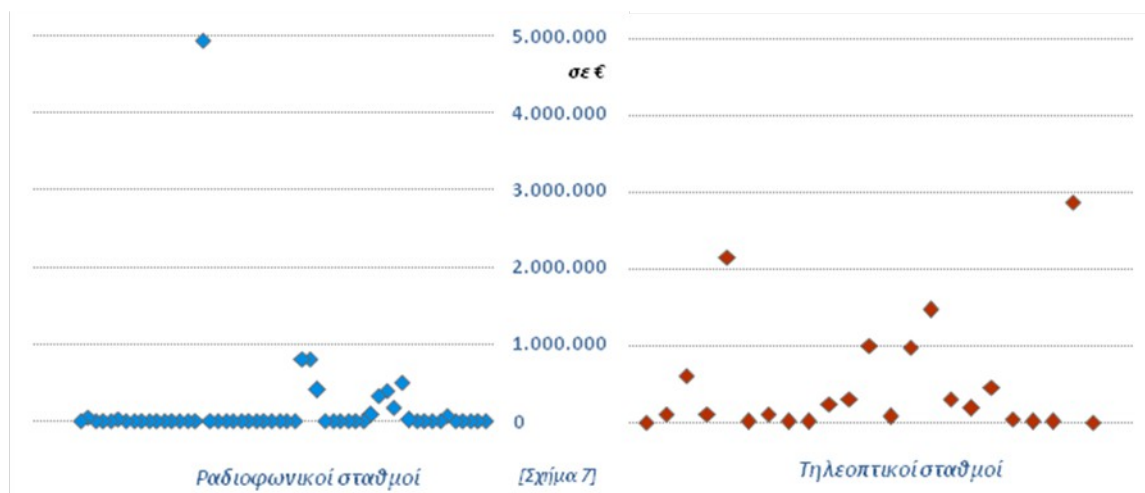
Σε ότι αφορά την αξία των συναλλαγών της εξεταζόμενης περιόδου, αυτή ανήλθε συνολικά στο ποσό των **19,66** εκ. ευρώ, εκ των οποίων ποσοστό **56,1%** απορρόφησαν τηλεοπτικές επιχειρήσεις.

Αξία συναλλαγών ανά κατηγορία μέσου, οικ. έτος 2015

Η μέση αξία συναλλαγής στα ραδιόφωνο ήταν **159,8 χιλ. ευρώ**, ενώ στις T/O επιχειρήσεις ήταν **479,6 χιλ. ευρώ**, στοιχείο ωστόσο που δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική εικόνα, αφού επηρεάζεται στατιστικά από λίγες συναλλαγές υψηλής αξίας, ειδικά δε στην περίπτωση των P/Φ σταθμών το **70%** από το σύνολο των πράξεων ήταν κάτω από το όριο των **10.000 ευρώ** ενώ μία μόνο από αυτές αντιστοιχεί στο **57,2%** της συνολικής αξίας των συναλλαγών στον κλάδο.

Αξία συναλλαγών P/Φ και T/O επιχειρήσεων, οικ. έτος 2015

Τέλος, όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή των συναλλαγών, με βάση τις περιφέρειες όπου έχουν τις έδρες τους οι φορείς των σταθμών που συμμετείχαν σε αυτές είναι χαρακτηριστικό ότι η περιοχή της Αττικής απορρόφησε πάνω από το **85%** της συνολικής τους αξίας (**97,4%** στα ραδιόφωνα).

Αριθμός και αξία συναλλαγών επί P/T επιχειρήσεων, οικ. έτος 2015

Περιφέρεια	Αριθμός συναλλαγών			Αξία συναλλαγών (σε € χιλ.)		
	P/Φ	T/O	Σύνολο	P/Φ	T/O	Σύνολο
Α. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΘΡΑΚΗΣ	6	2	8	14	11	25
Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	3	2	5	24	20	44
Δ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	2	0	2	2	0	2
ΗΠΕΙΡΟΥ	1	0	1	1	0	1
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	7	1	8	17	1,000	1,017
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	1	0	1	10	0	10
Δ. ΕΛΛΑΔΑΣ	6	0	6	14	0	14
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	8	4	12	120	625	744
ΑΤΤΙΚΗΣ	9	9	18	8,408	8,613	17,021
ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΥ	6	3	9	11	235	246
Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ	4	2	6	8	527	535
ΚΡΗΤΗΣ	1	0	1	5	0	5
Σύνολο	54	23	77	8,632	11,031	19,663

Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται συνοπτικά γενικές πληροφορίες για τις αναλυθείσες συναλλαγές ανά σταθμό:

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΟΙΚ. ΕΤΟΥΣ 2015

Περιφ.	Φορέας		Ελεγχόμενη πράξη		Αγοραστής	
	Σταθμός	Νομ. μορφή	Είδος	Αξία (€)	Έδρα	Νομ. μορφή
Τ/Ο ΣΤΑΘΜΟΙ	ΑΤΤΙΚΗΣ	SMILE TV, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	MTB 603,440	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		ΑΡΤ, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ	MTB 2,150,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		NICKELODEON, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 240,000	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		STAR CHANNEL, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 978,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		STAR CHANNEL, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 1,467,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		MUSIC 89.2 FM, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 300,000	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		CHANNEL NINE- 9, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	MTB 8,981	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		MTV GREECE, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 2,865,969	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		MAD TV, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΔΣΠ 0	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
	ΕΚΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΛΦΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΔΡΑΜΑΣ, Ν. ΔΡΑΜΑΣ	Α.Ε.	Δ/ΓΠ 0	ΗΜΕΔΑΠΗ	ΦΥΣΙΚΟ
		ΙΡΙΔΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, Ν. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	Α.Ε.	MTB 77,287	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		ΡΟΔΟΣ TV4, Ν. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	Α.Ε.	MTB 450,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	Ν.Π.Δ.Δ.
		COSMOS TV, Ν. ΗΛΕΙΑΣ	Α.Ε.	MTB 113,652	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		COSMOS TV, Ν. ΗΛΕΙΑΣ	Α.Ε.	ΑΚ 113,652	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		TRT, Ν. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Α.Ε.	MTB 1,000,000	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		NICKELODEON PLUS, Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 300,000	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		ΓΝΩΜΗ TV, Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 180,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	ΦΥΣΙΚΟ
		ΒΕΡΓΙΝΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Α.Ε.	MTB 44,859	ΑΛΛΟΔΑΠΗ	Ε.Π.Ε.
		ΛΥΔΙΑ TV, Ν. ΚΑΒΑΛΑΣ	Α.Ε.	ΑΚ 10,767	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ TV, Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	Α.Ε.	MTB 8,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΕΡΡΩΝ, Ν. ΣΕΡΡΩΝ	Α.Ε.	ΑΚ 8,800	ΗΜΕΔΑΠΗ	ΦΥΣΙΚΟ
		ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΣΕΡΡΩΝ, Ν. ΣΕΡΡΩΝ	Α.Ε.	ΑΚ 11,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	ΦΥΣΙΚΟ
		ΕΝΑ TV, Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Α.Ε.	MTB 99,991	ΗΜΕΔΑΠΗ	ΦΥΣΙΚΟ
	ΑΤΤΙΚΗΣ	PEPPER 96,6 , Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	MTB 500,520	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		88,6 UP RADIO , Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	MTB 169,769	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		PEPPER 96,6 , Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 394,350	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		MENTA 88 FM , Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 330,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		88,6 UP RADIO , Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	MTB 75,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		NOVA SPORT FM, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	ΑΚ 400,005	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		NOVA SPORT FM, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	MTB 800,000	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		NOVA SPORT FM, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	MTB 800,001	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.
		RED FM 96,3, Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ	Α.Ε.	MTB 4,938,401	ΗΜΕΔΑΠΗ	Α.Ε.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΟΙΚ. ΕΤΟΥΣ 2015

		Φορέας	Ελεγχόμενη πράξη		Αγοραστής		
Περιφ.	Σταθμός	Νομ. μορφή	Είδος	Αξία (€)	Έδρα	Νομ. μορφή	
Ρ/Φ ΣΤΑΘΜΟΙ	ΕΚΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΓΛΕΝΤΙ 89,2, Ν. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	4,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΑΝΕΜΟΣ 93,7 FM, Ν. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	Ε.Π.Ε.	MTB	3,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	Ε.Π.Ε.
		ΚΕΦΙ 100.9, Ν. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	200	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		POSITIVE FM, Ν. ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	1,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΩΜΕΓΑ ΡΑΔΙΟ 90 FM, Ν. ΑΧΑΪΑΣ	Α.Ε.	MTB	3,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΧΡΩΜΑ FM 102,1, Ν. ΑΧΑΪΑΣ	Ε.Ε.	MTB	3,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	Ι.Κ.Ε.
		ΑΧΑΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε., Ν. ΑΧΑΪΑΣ	Α.Ε.	MTB	1,063	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ALPHA NEWS ΔΡΑΜΑΣ 95,5, Ν. ΔΡΑΜΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	5,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	Ι.Κ.Ε.
		ΒΗΜΑ 96,6 FM, Ν. ΕΒΡΟΥ	Ο.Ε.	MTB	4,051	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		MAD RADIO 107, Ν. ΕΒΡΟΥ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	1,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΕΒΡΟΣ 24, Ν. ΕΒΡΟΥ	Ο.Ε.	MTB	700	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		HOME , Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ	Ο.Ε.	MTB	6,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	Ι.Κ.Ε.
		VOX 103,3, Ν. ΗΛΕΙΑΣ	Ο.Ε.	Δ/ΓΠ	0	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΚΡΗΤΗ ΣΠΟΡ FM 87,6, Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Ε.Π.Ε.	MTB	4,500	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 89 RAINBOW , Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε.Π.Ε.	MTB	65,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	Α.Ε.
		105.5 ROCK, Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε.Π.Ε.	MTB	210	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΧΡΩΜΑ, Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Ε.Ε.	MTB	3,080	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		STUDIO 3-ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ FM, Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	40,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	Ι.Κ.Ε.
		MELODY FM STEREO, Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Ο.Ε.	MTB	1,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΣΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ 102,8, Ν. ΚΑΒΑΛΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	3,170	ΗΜΕΔΑΠ Η	Ι.Κ.Ε.
		SUPER 88 FM STEREO, Ν. ΚΑΒΑΛΑΣ	Ο.Ε.	Δ/ΓΠ	0	ΗΜΕΔΑΠ Η	Ο.Ε.
		KISS 100,4, Ν. ΚΑΡΑΙΤΣΑ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	2,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΕΡΩΤΙΚΟΣ, Ν. ΚΑΣΤΟΡΙΑ	ΑΤΟΜΙΚΗ	Δ/ΓΠ	0	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		CORFU RADIO DEEJAY 97,5 , Ν. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	10,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		FEVER RADIO 106,3, Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	2,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΑΝΑΜΝΗΣΗ FM, Ν. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	200	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		EMPNEUSI 107 FM, Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΑΤΟΜΙΚΗ	Δ/ΓΠ	0	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		MEDIA 92, Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	2,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΡΑΔΙΟ ΚΥΘΗΡΑ ΚΑΜΕΛΟΤ, Ν. ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	3,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΜΕΛΩΔΙΑ FM, Ν. ΛΑΚΩΝΙΑΣ	Ο.Ε.	MTB	4,402	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΛΑΡΙΣΑ DEEJAY, Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	3,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΚΙΣΣΑΒΟΥ, Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	Δ/ΓΠ	0	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		ΜΕΤΡΟ 88,2, Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	1,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
		TIME FM 90,9, Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	2,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ

Περιφ.	Σταθμός	Νομ. μορφή	Είδος	Αξία (€)	Έδρα	Νομ. μορφή
	PLUS FM, Ν. ΣΑΜΟΥ	Ε.Π.Ε.	MTB	500	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
	ΡΑΔΙΟΣ ΑΡΜΟΝΙΑ , Ν. ΣΑΜΟΥ	Ε.Ε.	MTB	5,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
	ΜΠΛΕ ΓΙΑΚΑΣ, Ν. ΣΕΡΡΩΝ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	3,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
	ΡΑΔΙΟ ΛΑΙΦ, Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	1,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
	ΑΝΕΜΟΣ 92, Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ο.Ε.	MTB	1,661	ΗΜΕΔΑΠ Η	Ο.Ε.
	LOUD 88,8, Ν. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	8,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
	DEEZER RADIO, Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	3,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΑΣ TOP FM, Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	2,319	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
	ΓΑΛΑΞΙΑΣ FM, Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	Δ/Π	0	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ
	ΛΑΪΚΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ 97,3 , Ν. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ	MTB	3,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	Ε.Ε.
	ΚΟΣΜΟΡΑΔΙΟ 95,1, Ν. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	Ε.Π.Ε.	MTB	18,000	ΗΜΕΔΑΠ Η	ΦΥΣΙΚΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ Χρήσεις 2010-2014

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο μητρώο επιχειρήσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης είναι εγγεγραμμένες εννιά επιχειρήσεις λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών με άδεια λειτουργίας εθνικής εμβέλειας. Άδεια εκπομπής εθνικής εμβέλειας κατέχουν οι τηλεοπτικοί σταθμοί «Ραδιοτηλεοπτική Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο E radio-tv, «Alpha Δορυφορική Τηλεόραση Α.Ε.» και δ.τ. ALPHA, «Ελεύθερη Τηλεόραση Α.Ε.» με δ.τ. ALTER CHANNEL, «AntennaTV Α.Ε.» με δ.τ. ANTENNA TV (ANT1), «Τηλέτυπος Ανώνυμη Εταιρεία Τηλεοπτικών Προγραμμάτων» και δ.τ. MEGA CHANNEL, «Ειδήσεις Ντοτ Κομ Ανώνυμη Εμπορική Εταιρία Παροχής Πληροφοριών και Ενημέρωσης» και δ.τ. ΣΚΑΙ, «Νέα Τηλεόραση Α.Ε.» με δ.τ. STAR CHANNEL, «Μακεδονία TV Α.Ε.» με δ.τ. MAKEDONIA TV και «City News Α.Ε.» και δ.τ. APT⁷. Επισημαίνεται ότι ο τηλεοπτικός σταθμός «Ελεύθερη Τηλεόραση Α.Ε.» με δ.τ. ALTER CHANNEL, έχει άδεια λειτουργίας τηλεοπτικού σταθμού εθνικής εμβέλειας αλλά δεν δημοσιεύει οικονομικές καταστάσεις, ενώ τον Μάρτιο 2011, έγινε αναστολή διαπραγμάτευσης της μετοχής του από το Χ.Α.Α.

Οι ανωτέρω εταιρίες με την εξαίρεση της «Ελεύθερη Τηλεόραση Α.Ε.» με δ.τ. ALTER CHANNEL υπέβαλλαν στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης τους ισολογισμούς χρήσης 2014 ως τμήμα των οριζομένων εγγράφων του Π.Δ. 310/96. Οι ισολογισμοί επεξεργάστηκαν ομαδικά προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα για την λειτουργία του κλάδου τους όπως αυτός ορίζεται από τις προαναφερθείσες επιχειρήσεις λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας.

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΣΗ 2014

Ομαδοποιήθηκαν λογαριασμοί των ισολογισμών χρήσης 2014 των οκτώ τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας που δημοσιεύουν οικονομικά στοιχεία και προέκυψαν τα

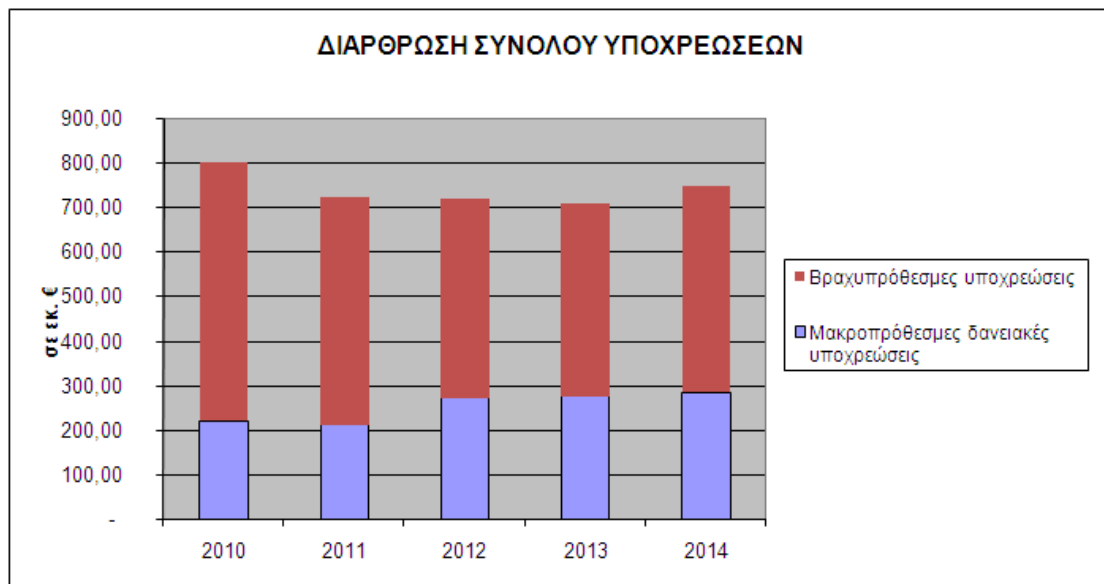
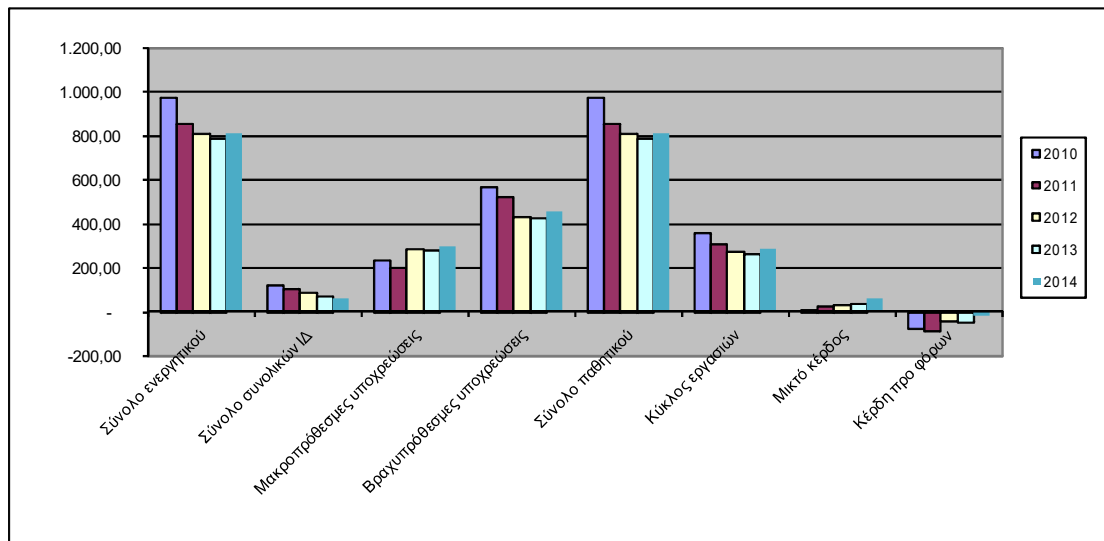
⁷ Με την απόφαση του Ε.Σ.Ρ. 241/20.5.2013 εντάχθηκε στον πίνακα εθνικής εμβέλειας.

Όλοι οι πίνακες ανάλυσης ομαδοποιημένων αποτελεσμάτων τροποποιήθηκαν, συγκριτικά με την ανάλυση της χρήσης 2013, αναλόγως για να συμπεριλάβουν και τα οικονομικά αποτελέσματα του APT

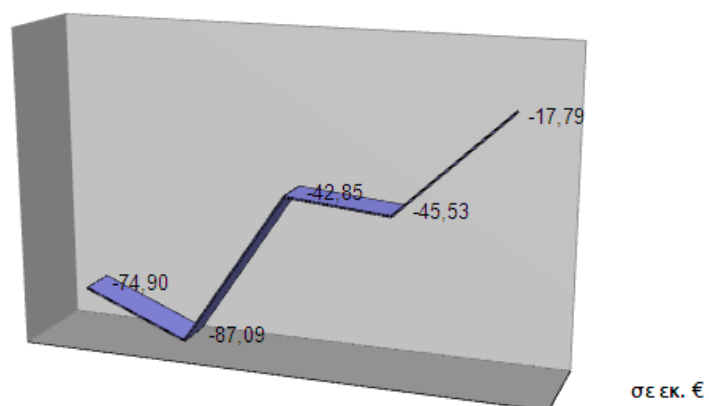
ακόλουθα στοιχεία. Υπομινύσκεται ότι όλοι οι πίνακες ομαδοποιημένων αποτελεσμάτων τροποποιήθηκαν αναλόγως για να συμπεριλάβουν και τα οικονομικά αποτελέσματα της «City News A.E.» - APT.

Συνοπτικά ομαδοποιημένα στοιχεία					
Χρήσεις 2010 - 2014					
	2010	2011	2012	2013	2014
Σύνολο ενεργητικού	973,16	857,01	808,72	786,13	812,57
% Μεταβολή		-11,94%	-5,63%	-2,79%	3,36%
Σύνολο συνολικών ΙΔ	120,01	105,53	89,21	73,17	61,05
% Μεταβολή		-12,07%	-15,46%	-17,99%	-16,56%
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	233,28	201,35	283,27	282,61	294,36
% Μεταβολή		-13,69%	40,69%	-0,23%	4,16%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	566,63	520,00	432,98	425,57	453,61
% Μεταβολή		-8,23%	-16,73%	-1,71%	6,59%
Σύνολο παθητικού	973,16	857,01	808,72	786,13	812,57
% Μεταβολή		-11,94%	-5,63%	-2,79%	3,36%
Κύκλος εργασιών	357,31	309,99	272,33	263,77	286,18
% Μεταβολή		-13,24%	-12,15%	-3,14%	8,50%
Μικτό κέρδος	6,88	23,56	33,44	38,50	58,69
% Μεταβολή		242,46%	41,93%	15,14%	52,43%
Κέρδη προ φόρων	-	-	-	-	-
	74,90	87,09	42,85	45,53	17,79
% Μεταβολή		16,28%	-50,79%	6,24%	-60,92%

Γραφικά απεικονίζονται ως εξής:

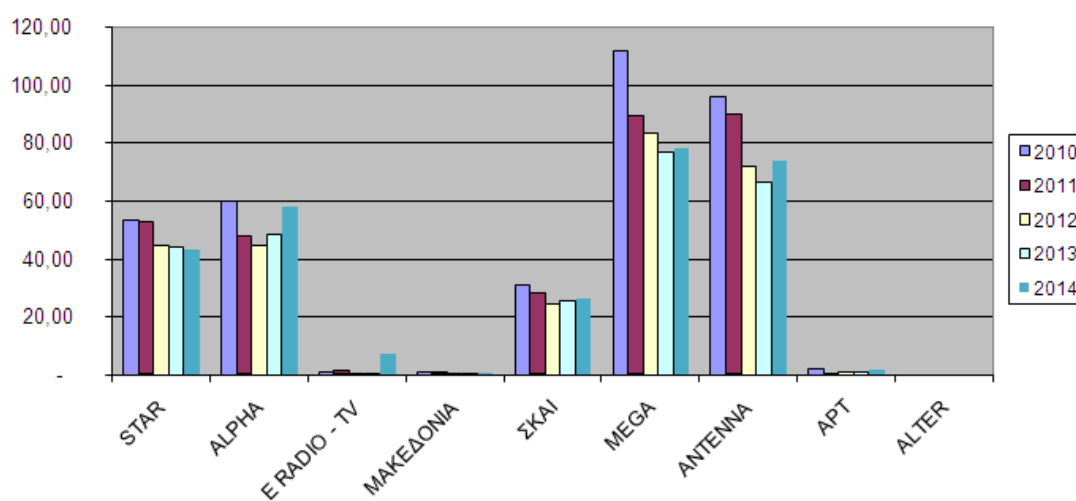

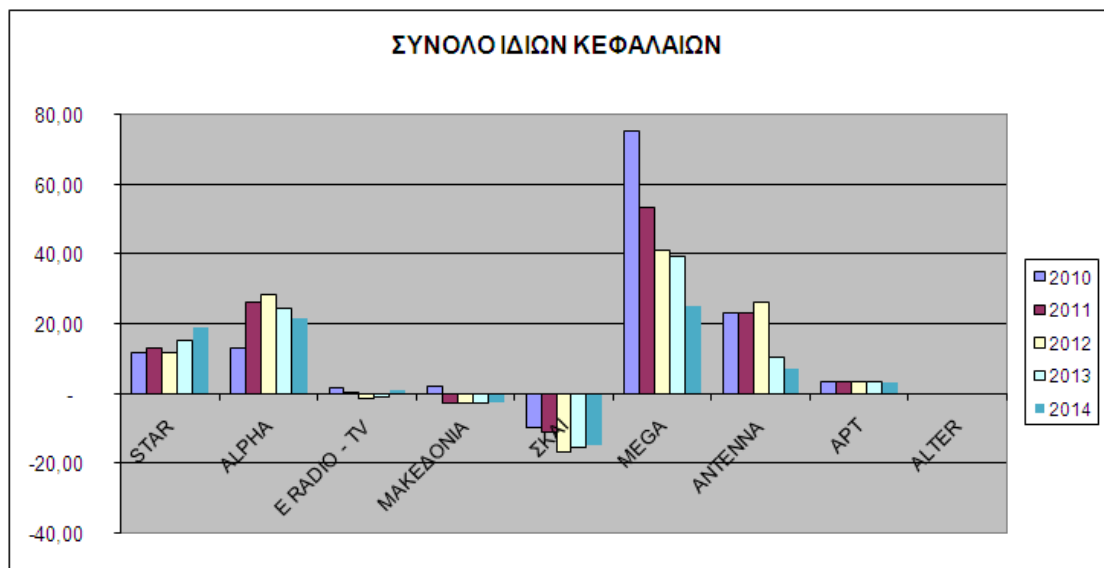
ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (προ φόρων)

Ο κύκλος εργασιών και τα συνολικά ίδια κεφάλαια διαγραμματικά απεικονίζεται ως εξής:

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Η απόδοση, μέσω του υπολογισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας αποτυπώνεται στον πιο κάτω πίνακα. Χρησιμοποιήθηκαν χρηματοοικονομικοί δείκτες των κατηγοριών οικονομικής διάρθρωσης και απόδοσης και αποδοτικότητα. Ειδικότερα υπολογίστηκαν οι δείκτες:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες οικονομικής διάρθρωσης

1. Σύνολο ιδίων κεφαλαίων σε ποσοστό επί του καταβλημένου:

Μετρά το ποσοστό του συνολικού ύψους των ιδίων κεφαλαίων ως προς το καταβλημένο κεφάλαιο. Σύμφωνα με τον 2190/20 εάν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων είναι μικρότερο από το 1/2 του καταβλημένου κεφαλαίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 47. Εάν είναι μικρότερο του 1/10 συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 48.

2. Κόστος πωληθέντων

Μετρά το ποσοστό του κόστους πωλήσεων επί του κύκλου εργασιών της εταιρίας.

3. Δείκτης οικονομικής αυτοτέλειας

Απεικονίζει το βαθμό αυτάρκειας της οικονομικής μονάδας.

4. Δείκτης δανειακής κάλυψης

Παρουσιάζει την δυνατότητα της οικονομικής μονάδας να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της σε περίπτωση ζημίας. Όσο μικρότερος είναι ο δείκτης τόσο μεγαλύτερη η δυνατότητα της εταιρίας να ανταπεξέλθει (βαθμός φερεγγυότητας).

5. Δείκτης χρέους

Μετρά το βαθμό χρηματοδότησης της επιχείρησης με ξένα κεφάλαια.

6. Δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια

Μετρά το βαθμό χρηματοδότησης της επιχείρησης με ξένα κεφάλαια.

7. Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Υπολογίζει το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τα ίδια κεφάλαια της.

Μετρά το βαθμό χρηματοδότησης της επιχείρησης με ξένα κεφάλαια.

Χρηματοοικονομικοί δείκτες απόδοσης και αποδοτικότητας

8. Δείκτης περιθωρίου κέρδους

Απεικονίζει την απόδοση της οικονομικής μονάδας χωρίς έκτακτα και ανόργανα.

9. Συντελεστής μικτού κέρδους

Απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του Μ.Κ με το οποίο η οικονομική μονάδα καλύπτει τα λειτουργικά κόστη, τόκους, φόρους, έκτακτα, επενδύσεις κλπ.

10. Αποδοτικότητα Ενεργητικού

Υπολογίζει το ποσοστό των καθαρών προ φόρων κερδών της επιχείρησης στο σύνολο του ενεργητικού.

11. Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων

Υπολογίζει το ποσοστό των καθαρών προ φόρων κερδών της επιχείρησης στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων.

Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες αναφέρονται σε παρελθόντα έτη και έχουν απολογιστικό χαρακτήρα. Δεν αποτελούν ένδειξη για μελλοντικές χρήσεις, ενώ οι περιορισμοί και οι αδυναμίες τους πηγάζουν από τα ίδια τα στοιχεία των τελικών λογαριασμών.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων σε ποσοστό επί του καταβλημένου					Κόστος πωληθέντων				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
ΣΤΑΡ	36%	37%	88%	115%	122%	87,1%	81,5%	84,2%	76,5%	74,0%
ALPHA	106%	209%	230%	191%	170%	152,8%	168,1%	112,8%	82,8%	78,4%
E - TV	58%	10%	-53%	-33%	41%	300,0%	306,4%	440,7%	467,3%	47,4%
MAKEΔONIA	33%	-46%	-48%	-45%	-42%	456,8%	563,6%	638,7%	797,6%	1127,3%
ΣΚΑΙ	-25%	-25%	-37%	-34%	-32%	95,6%	92,9%	92,7%	82,1%	77,3%
MEGA	199%	141%	271%	123%	84%	106,5%	99,3%	101,3%	108,2%	101,3%
ANTENNA	200%	192%	217%	85%	60%	54,2%	44,5%	49,5%	61,0%	59,1%
APT			109%	108%	95%			74,4%	77,0%	105,6%

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

	Δείκτης οικονομικής αυτοτέλειας					Δείκτης δανειακής κάλυψης				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
ΣΤΑΡ	0,1	0,12	0,12	0,16	0,23	0,43	0,44	0,48	0,49	0,47
ALPHA	0,12	0,42	0,46	0,39	0,3	8,36	2,38	2,17	2,58	3,39
E - TV	2,2	0,2	-0,5	-0,3	0,3	0	0,13	0,13	0	0
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	0	0	0	0	0
ΣΚΑΙ	-0,1	-0,1	-0,3	-0,3	-0,2	0,62	0,59	0,71	0,67	0,61
MEGA	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,15	0,17	0,44	0,42	0,38
ANTENNA	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,15	0,15	0,22	0,25	0,32
APT			2,9	2,3	2,4			0,02	0,02	0,02

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

	Δείκτης χρέους					Δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
ΣΤΑΡ	0,84	0,82	0,83	0,79	0,74	5,4	4,45	4,82	3,87	2,78
ALPHA	0,75	0,36	0,46	0,51	0,51	3,08	0,57	0,86	1,04	1,05
E - TV	0	0,46	-0,15	0	0	0	0,86	-0,13	0	0
MAKEΔONIA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΚΑΙ	1,21	1,31	1,82	1,98	1,83	-5,74	-4,23	-2,22	-2,02	-2,2
MEGA	0,37	0,46	0,71	0,7	1,00	0,6	0,84	2,43	2,37	2,95
ANTENNA	0,64	0,65	0,72	0,88	0,94	1,79	1,85	2,62	7,63	15,1
APT			0,02	0,02	0,02			0,02	0,02	0,02

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

	Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης					Δείκτης περιθωρίου κέρδους				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
ΣΤΑΡ	10,33	7,92	8,44	6,27	4,35	-0,31	-0,27	-0,30308	-0,1912	-0,16205
ALPHA	8,36	2,38	2,17	2,58	3,39	-0,62	-0,78	-0,24	-0,1	-0,07
E - TV	0,46	5,72	-2,00	-3,75	3,38	-3,23	-3,19	-5,12	-5,22	0,34
MAKEΔONIA	4,8	-3,19	-3,02	-3,06	-3,42	-0,05	-0,09	0,46	0,57	1,28
ΣΚΑΙ	-8	-7,07	-3,92	-4,04	-4,04	-0,51	-0,24	-0,24	0,05	0,03
MEGA	3,01	3,85	4,61	4,76	6,98	-0,04	-0,24	-0,23	-0,31	-0,21
ANTENNA	10,67	11,25	11,11	29,31	46,27	0,08	0,12	0,2	-0,24	-0,04
APT			0,35	0,43	0,42			-0,02	0,01	-0,2

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

	Συντελεστής μικτού κέρδους					Αποδοτικότητα Ενεργητικού					Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
ΣΤΑΡ	0,13	0,18	0,16	0,24	0,26	0,12	0,14	-0,13	-0,07	-0,09	-1,45	-1,09	-1,18	-0,56	-0,37
ALPHA	-0,53	-0,68	-0,13	0,17	0,22	0,19	0,14	-0,12	-0,06	-0,04	-2,86	-1,42	-0,38	-0,2	-0,17
E - TV	-2,00	-2,05	-3,43	-3,67	0,53	1,50	1,75	-1,94	-0,97	0,39	-2,20	-11,52	1,91	2,81	1,91
MAKEΔONIA	-3,57	-4,63	-5,39	-6,96	-10,24	0,01	0,74	0	0,05	0,04	-0,03	0,03	-0,1	-0,09	-0,17
ΣΚΑΙ	0,04	0,06	0,07	0,18	0,23	0,23	-0,1	-0,12	0,03	0,02	1,59	0,61	0,36	-0,08	-0,06
MEGA	-0,06	0,01	-0,01	-0,08	-0,01	0,21	0,14	0,14	-0,11	-0,08	0,85	0,68	-0,46	-0,64	-0,64
ANTENNA	0,46	0,56	0,5	0,39	0,41	0,02	0,01	-0,002	-0,051	-0,008	-0,18	-0,12	-0,02	-1,56	-0,38
APT			0,26	0,23	-0,06			-0,02	0,0000	-0,07			-0,01	0,01	-0,08

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Από τους ανωτέρω πίνακες των χρηματοοικονομικών δεικτών παρατηρείται ότι οι τηλεοπτικοί σταθμοί ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ και ΣΚΑΙ έχουν αρνητικό σύνολο ιδίων κεφαλαίων για τις χρήσεις των ετών 2011 – 2014, 2010 – 2014 αντίστοιχα, κατά συνέπεια οι αριθμοδείκτες σηματοδοτούνται με αρνητικό πρόσημο. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις των διατάξεων των άρθρων 47 & 48 του Ν. 2190/1920. Ειδικότερα για τον τηλεοπτικό σταθμό ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ο ορκωτός λογιστής – ελεγκτής σημειώνει ότι τόσο τα ίδια κεφάλαια της εταιρίας όσο και το σύνολο της αξίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της το οποίο υπερβαίνει τη συνολική αξίας του κυκλοφορούντων περιουσιακών της στοιχείων, οδηγεί στην πιθανότητα, η εταιρία να μην είναι σε θέση να αποπληρώσει μέρος των συμβατικών της υποχρεώσεων. Επισημαίνεται όμως ότι η εταιρία στο προσάρτημά της έχει καταρτίσει κατάλληλο πρόγραμμα για την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητάς της. Για τον τηλεοπτικό σταθμό ΣΚΑΙ σημειώνεται ότι στην χρήση 2014 συγχώνευσε, μέσω απορρόφησης, την εταιρία «Ραδιοφωνικές και Τηλεπικοινωνιακές επιχειρήσεις Ανώνυμη Εμπορική Εταιρία» φορέα του ραδιοφωνικού σταθμού «ΣΚΑΙ». Στις οικονομικές της καταστάσεις ο ελεγκτής επιστρά την προσοχή στα ίδια κεφάλαια και τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, οι οποίες είναι μεγαλύτερες από το κυκλοφορούν ενεργητικό της.

Ο τηλεοπτικός σταθμός E-TV για τις χρήσεις 2012-2013 καταγράφει επίσης αρνητικά ίδια κεφάλαια, ενώ το 2014 το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του είναι κάτω του ½ του καταβλημένου. Στον ισολογισμό χρήσης 2014 επισημαίνεται ότι η εταιρία προέβη σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 1.085.286,00 με καταβολή μετρητών ενώ ταυτόχρονα προχώρησε σε ισόποση μείωσή του με συμψηφισμό ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Ο ορκωτός ελεγκτής – λογιστής σημειώνει περαιτέρω ότι και οι φορολογικές υποχρεώσεις της εταιρίας δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές και ως εκ τούτου τα φορολογικά της αποτελέσματα δεν έχουν καταστεί οριστικά.

Ο τηλεοπτικός σταθμός STAR, αύξησε συνολικά το μετοχικό του κεφάλαιο κατά € 30.733.181,27 με έκδοση 500.000 νέων μετοχών. Η διαφορά μεταξύ τιμής έκδοσης και ονομαστικής της αξίας καταγράφηκε στον λογαριασμό «διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Ο ορκωτός ελεγκτής – λογιστής αναφέρεται στο ενδεχόμενο ανεπάρκειας στο κεφάλαιο κίνησης της εταιρίας και εφιστά την προσοχή στην αβεβαιότητα που αυτό επιφέρει στην συνέχιση της δραστηριότητάς της.

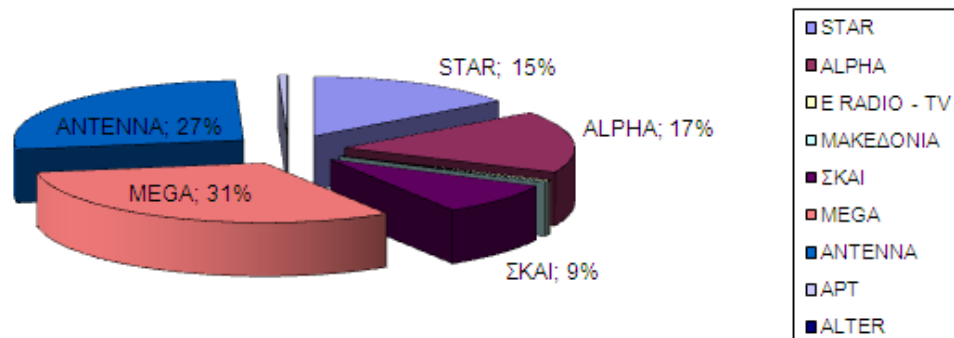
Υπομινύσκειται ότi ο τηλεοπτικός σταθμός ALPHA, από τις χρήσεις των ετών 2011 και 2012 τηρεί τις οικονομικές του καταστάσεις σε Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Κατά συνέπεια τα αποτελέσματα των χρήσεων 2011 και 2012 δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με αυτά της χρήσης του έτους 2010 τα οποία αποτυπώθηκαν με το Ε.Γ.Λ.Σ. Πρόσθετα σημειώνεται ότi έχει αναθεωρήσει κονδύλια της χρήσης 2012, λόγω εφαρμογής νέου λογιστικού προτύπου ΔΛΠ 19.

Ο τηλεοπτικός σταθμός MEGA έχει αναθεωρήσει κονδύλια συγκριτικά με τον ισολογισμό χρήσης 2013. Με κριτήριο την σχέση των αποτελεσμάτων της εταιρίας της χρήσης 2010 προς τα ίδια κεφάλαια της στην ίδια χρήση, το ΧΑΑ αποφάσισε την ένταξη των μετοχών της στην κατηγορία επιτήρηση από 8/4/2011. Επιπλέον, θέμα έμφασης από τον ορκωτό ελεγκτή – λογιστή παρουσιάζεται στον ισολογισμό χρήσης 2014 σε σχέση με το κεφάλαιο κίνησης (σημείωση 15 στον ισολογισμό χρήσης 14).

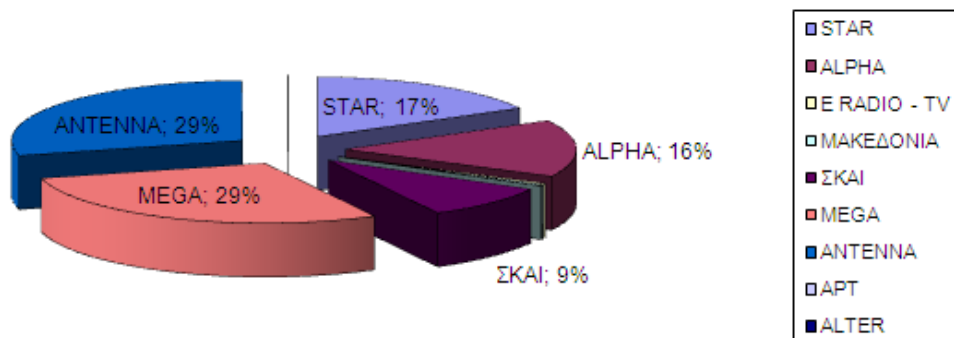
Ο τηλεοπτικός σταθμός CITY NEWS ΑΕ αύξησε το μετοχικό του κεφάλαιο κατά € 541.481,75, ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται φορολογικός έλεγχος από ελεγκτές του άρθρου 65^Α παρ. 1 του Ν. 4174/13.

Κατωτέρω παρουσιάζονται σε διαγράμματα, χωριστά για κάθε χρήση 2010-2014, το ποσοστό συμμετοχής των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής εμβέλειας στον συνολικό κύκλο εργασιών του κλάδου που αυτές ορίζουν.

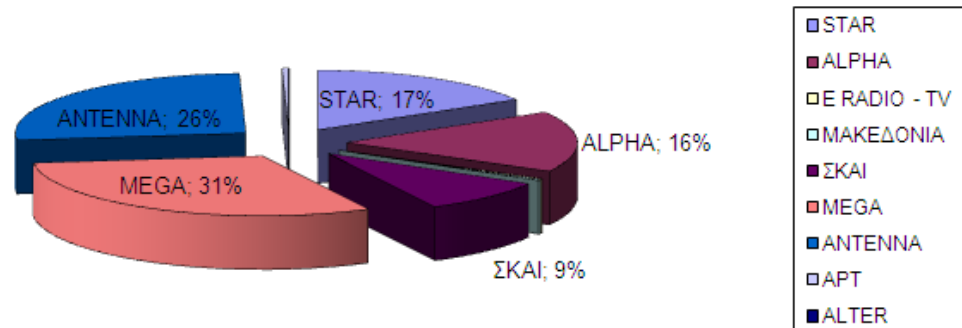
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΧΡΗΣΗ 2010)

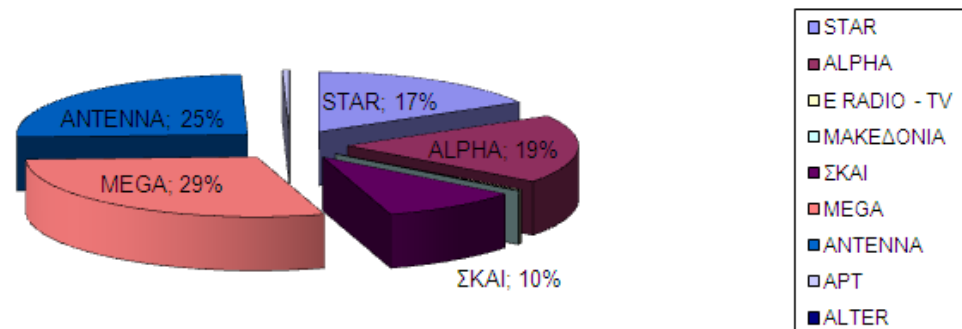
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΧΡΗΣΗ 2011)

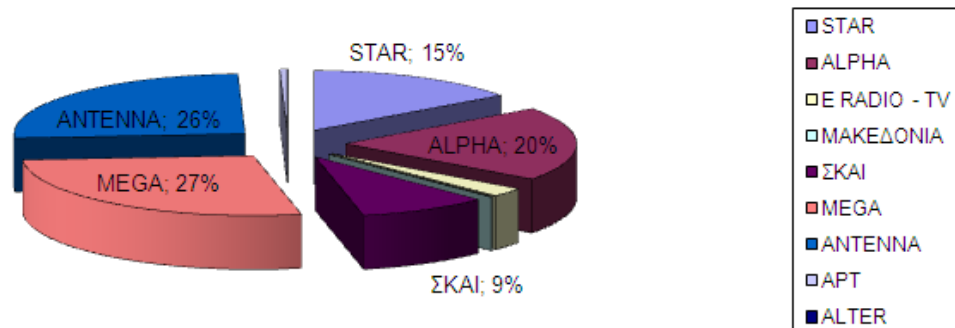
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΧΡΗΣΗ 2012)

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΧΡΗΣΗ 2013)

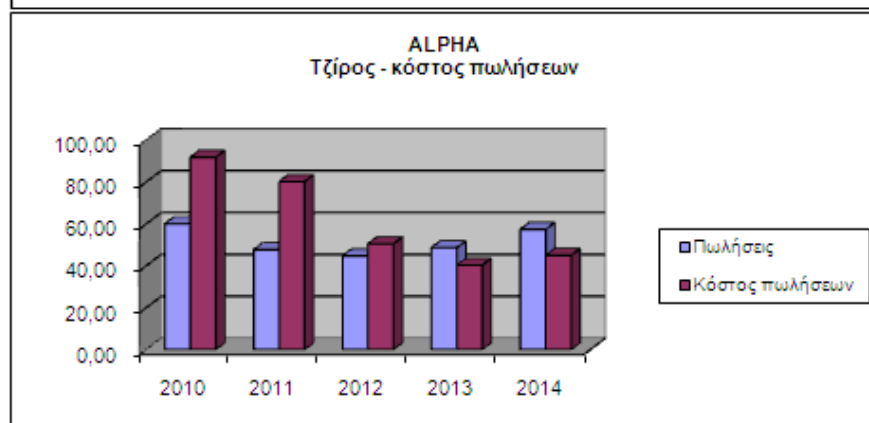
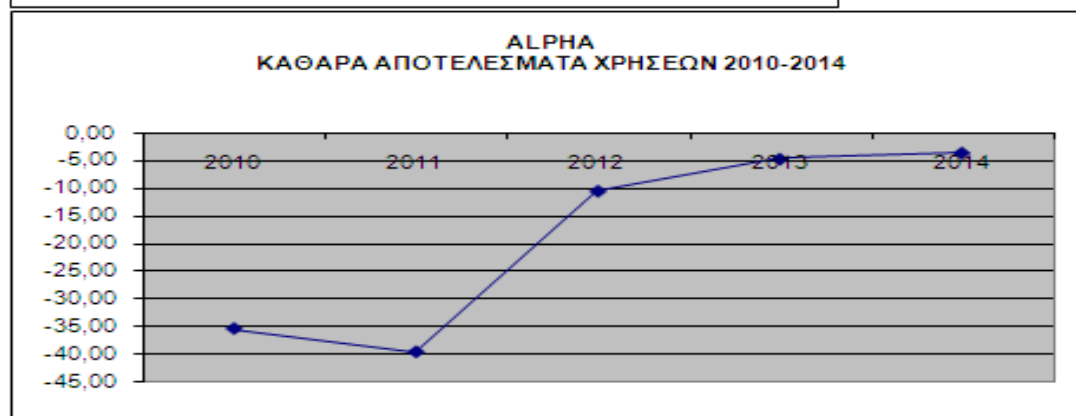
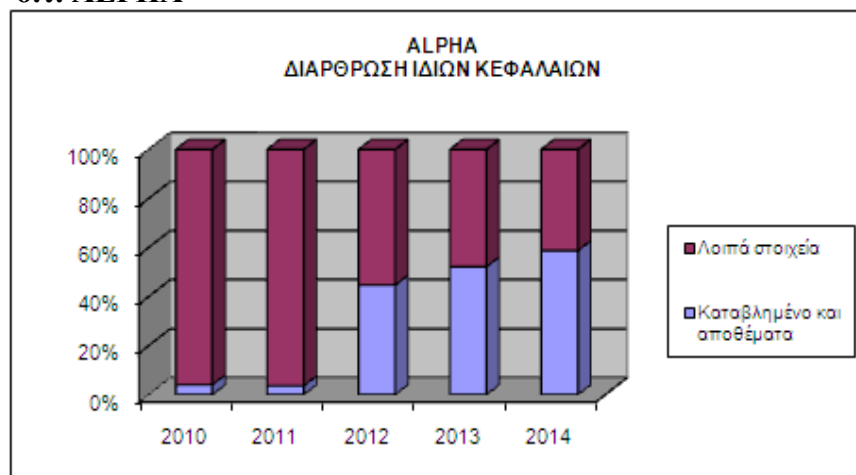

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΧΡΗΣΗ 2014)

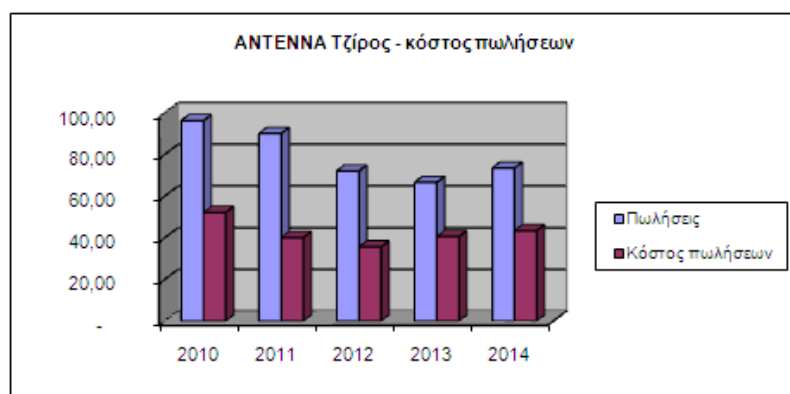
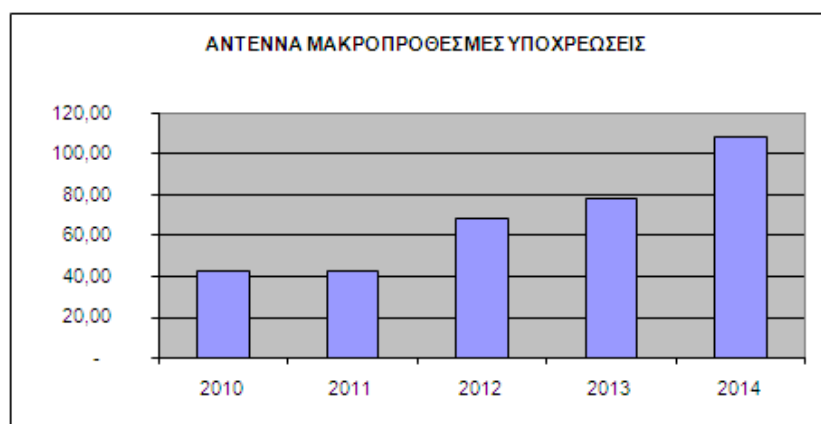
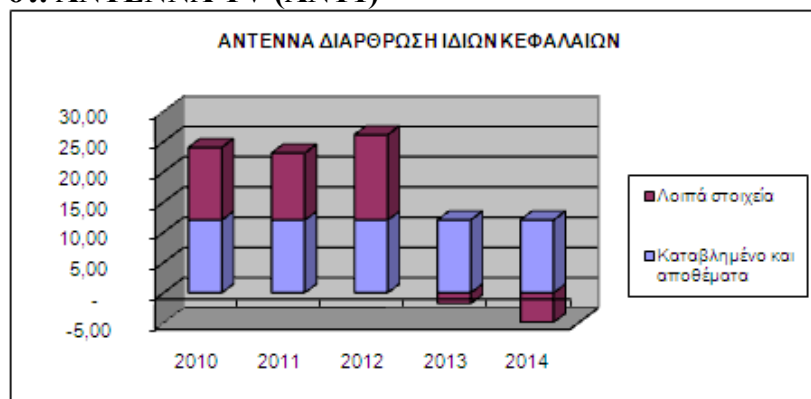

Ακολουθούν οι διαγραμματικές απεικονίσεις των μεγεθών (α) Διάρθρωση ιδίων κεφαλαίων, (β) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, (γ) Καθαρά αποτελέσματα, (δ) Τζίρος – κόστος πωλήσεων, για κάθε τηλεοπτικό σταθμό χωριστά.

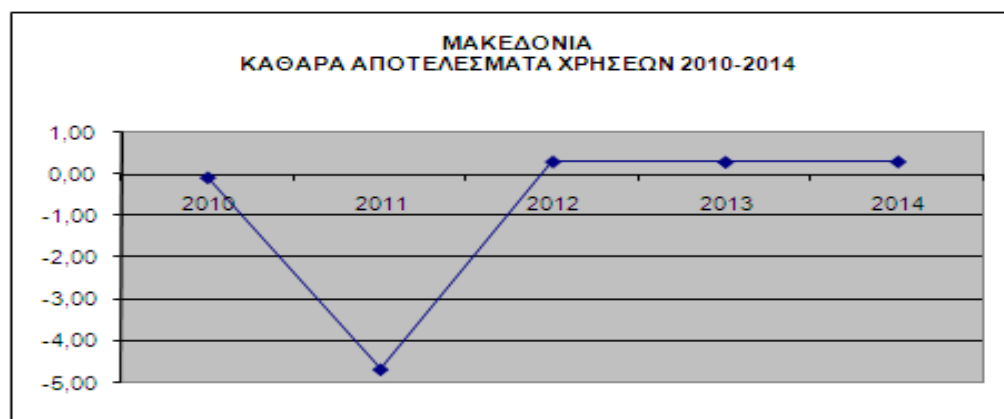
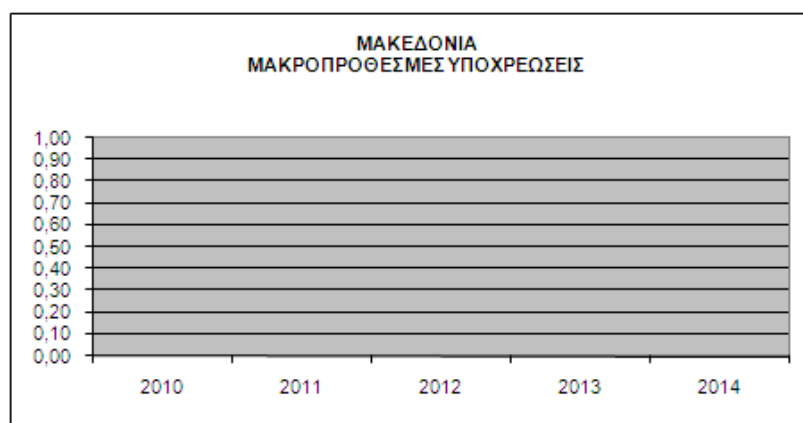
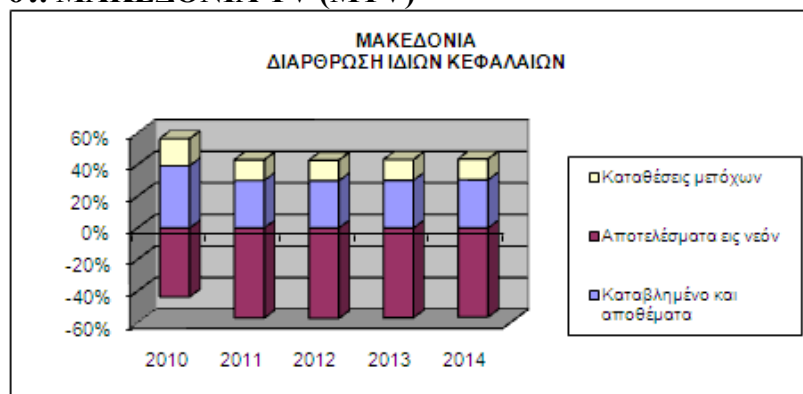
ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.
δ.τ. ALPHA

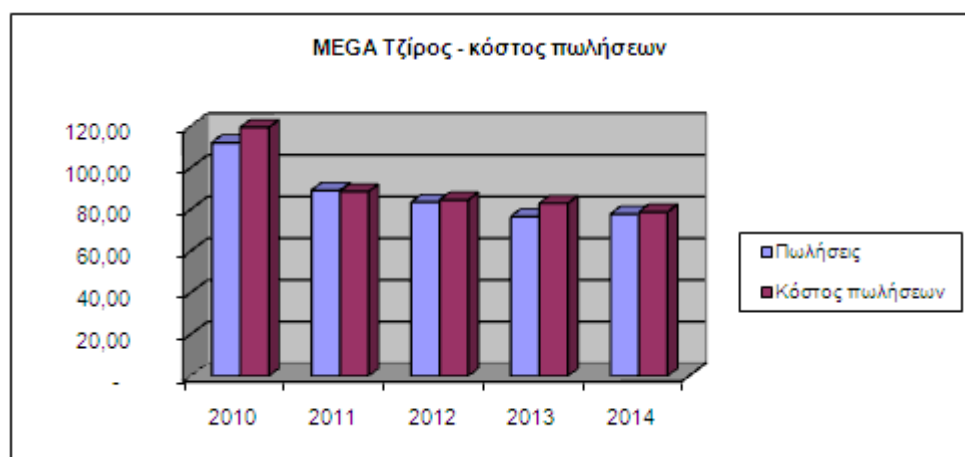
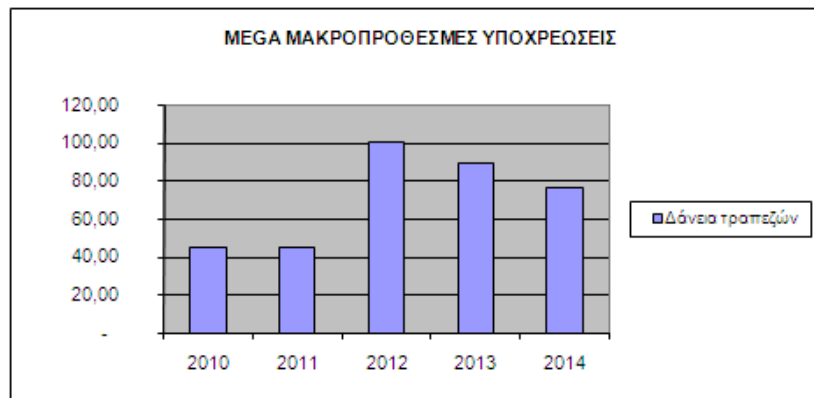
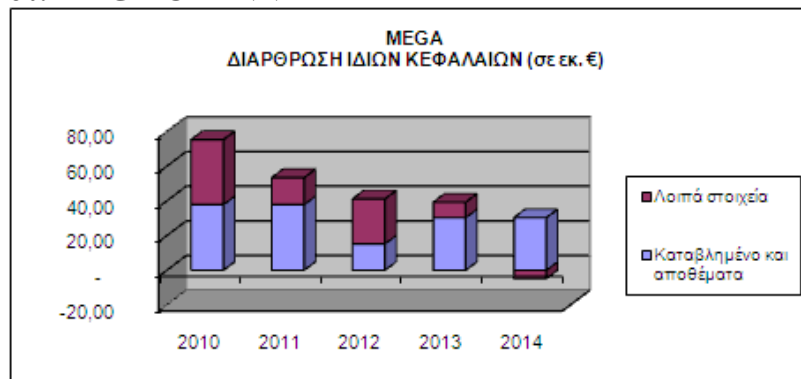
ANTENNA TV Α.Ε.
δτ. ANTENNA TV (ANT1)

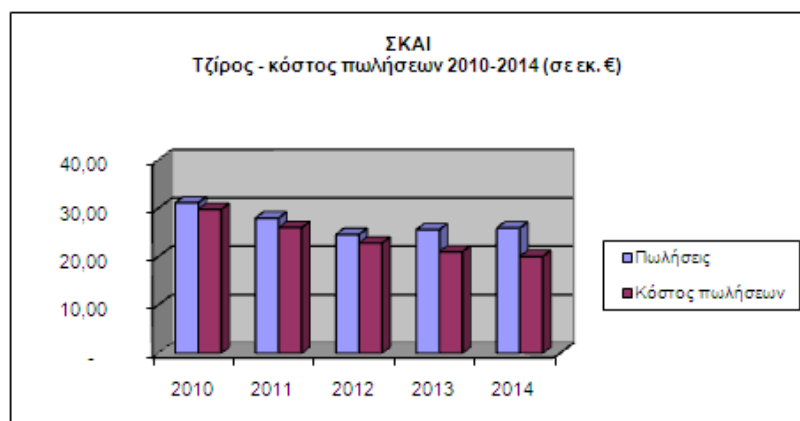
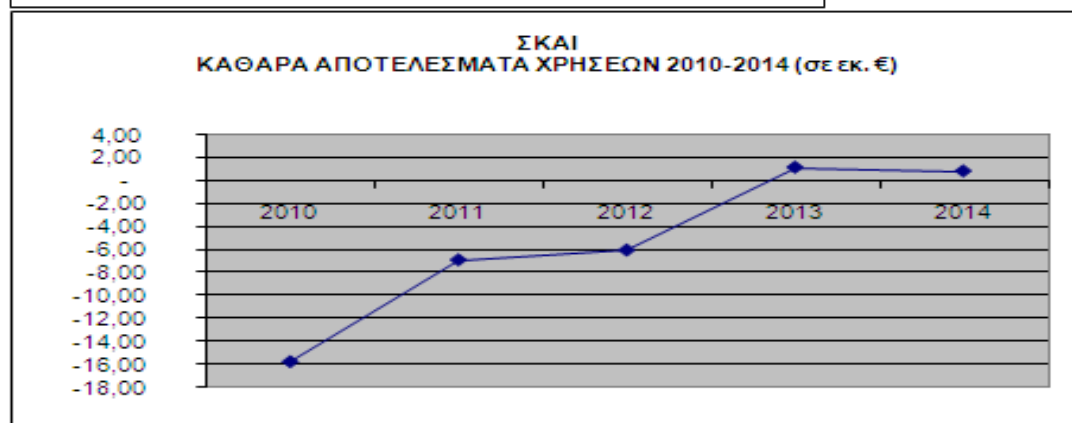
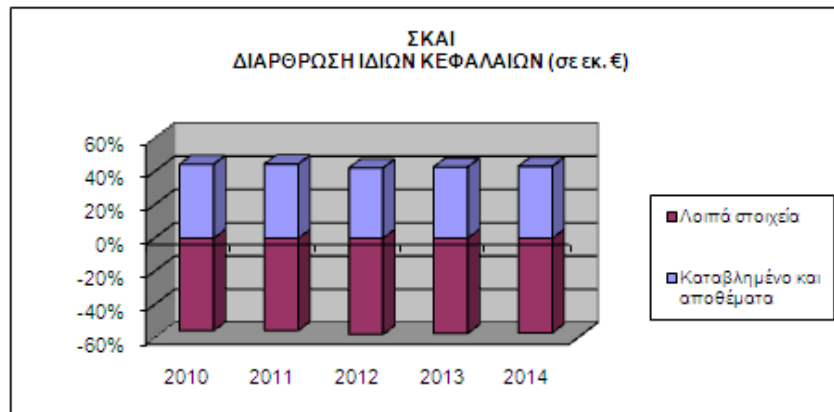
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV Α.Ε.
δτ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ TV (MTV)

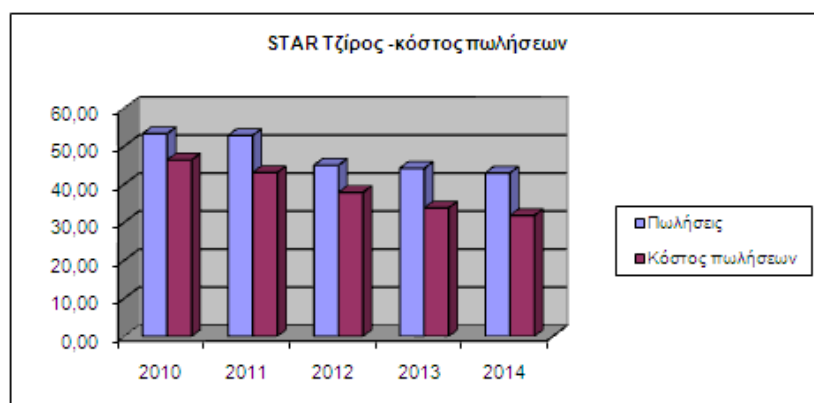
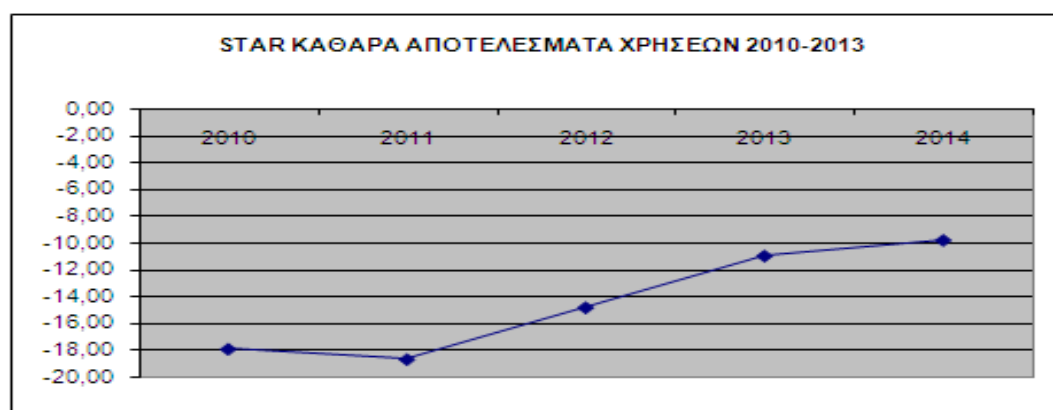
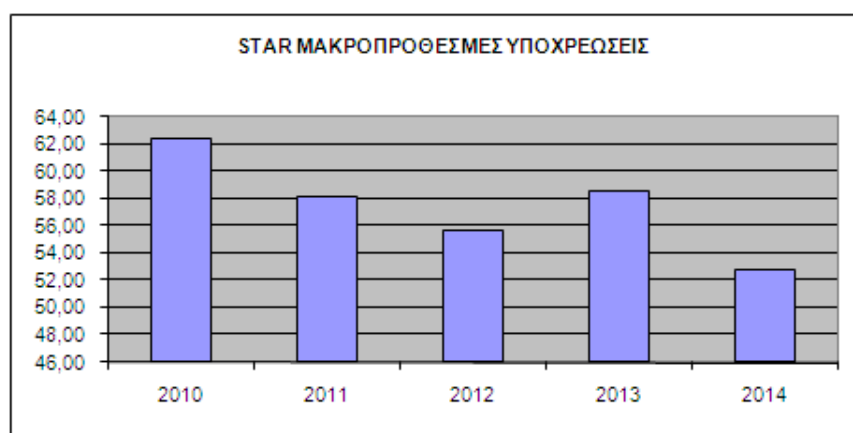
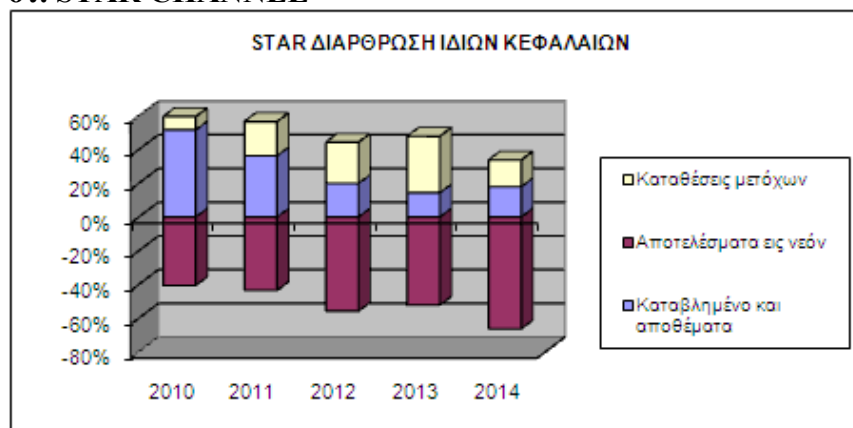
ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
δτ. MEGA CHANNEL

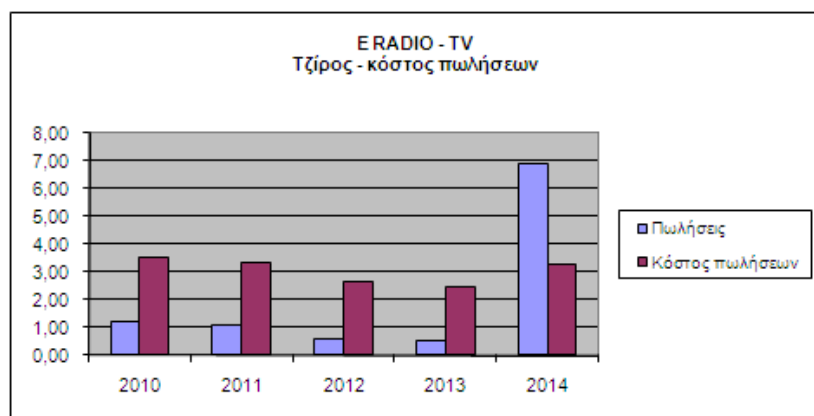
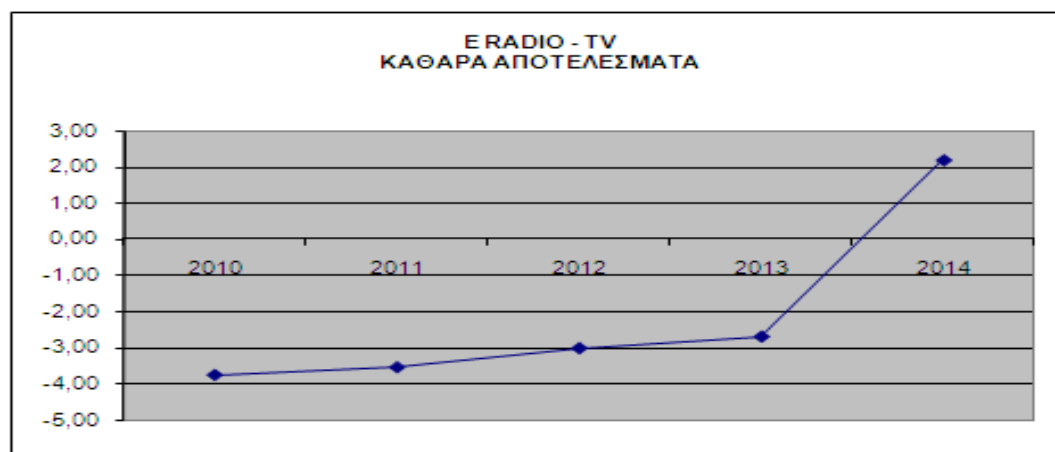
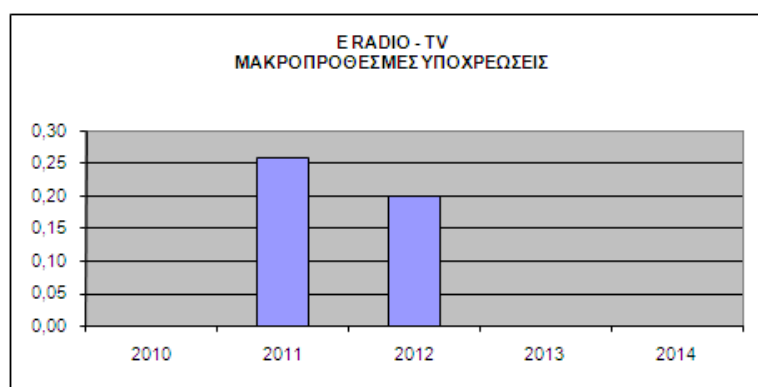
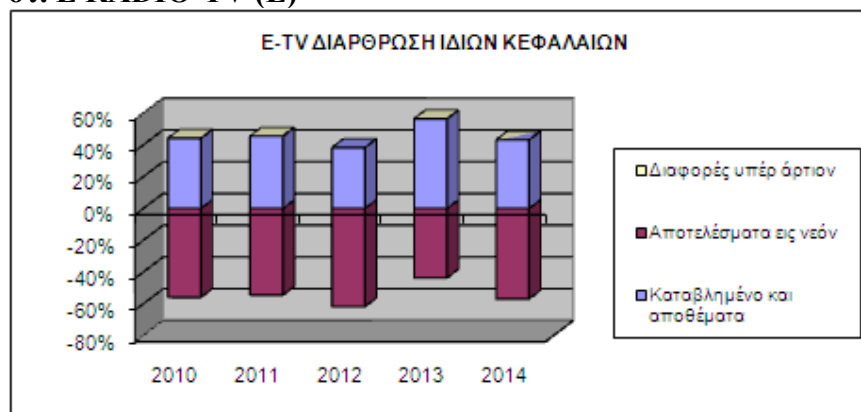
**ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
δτ. ΣΚΑΙ**

ΝΕΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.
δτ. STAR CHANNEL

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.
δτ. Ε RADIO-TV (Ε)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ Χρήσεις 2013-2014

Η οικονομική
ανάλυση
συντάχθηκε από
τους Ειδικούς
Επιστήμονες -
Οικονομολόγους
Φώτη Αγγέλη,
Αθανασία Βράχα,
Παναγιώτη
Μαλέσιο, Χρήστο
Μανουσέλη,
Ανδρέα

Η τηλεοπτική αγορά αντιμετωπίζει διεθνώς σημαντικά προβλήματα τα τελευταία χρόνια και κυρίως μετά την οικονομική κρίση στις ΗΠΑ το 2008. Η μείωση της τηλεοπτικής διαφήμισης - η οποία μέχρι τότε αποτελούσε το 50% των εσόδων του κλάδου παγκοσμίως - έφτασε κατά το έτος 2009 στο 9,2%, αναγκάζοντας αρκετές επιχειρήσεις να αναζητήσουν νέες πηγές χρηματοδότησης. Σε μια μικρή χώρα όπως η Ελλάδα, η οποία βρίσκεται σε μακρόχρονη ύφεση για περισσότερο από μία πενταετία, με την κεφαλαιαγορά να βρίσκεται σε πτώση και την προπληρωμένη τηλεόραση να μην έχει την ίδια διείσδυση που είχε σε άλλες χώρες (όπου το 2010 τα έσοδα της συνδρομητικής τηλεόρασης υπερέβαιναν τα συνολικά διαφημιστικά έσοδα), η κατάσταση έγινε ακόμη πιο δύσκολη. Αν και σε πολλά άλλα κράτη ήδη από το 2011 η κατάσταση άρχισε να βελτιώνεται, στη δεύτερη μεγαλύτερη αγορά παγκοσμίως, την Ευρώπη, παρουσιάστηκε μείωση κατά 2,4% το 2009 σε σχέση με το 2008 όταν είχε κύκλο εργασιών 82 εκατομμύρια ευρώ το 2009. Στην Ελλάδα το οικονομικό περιβάλλον δεν εμφανίζει ακόμη θετικά αποτελέσματα και κατά συνέπεια η οικονομική κατάσταση στις τηλεοπτικές επιχειρήσεις εμφανίζει παρόμοια προβλήματα με εκείνα των άλλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη χώρα. Εντούτοις, ενθαρρυντικά μηνύματα έρχονται από τη συνδρομητική τηλεόραση η οποία παρουσιάζει συνεχή αύξηση με τις προβλέψεις να προσδιορίζουν το ύψος της διείσδυσης σε λίγα χρόνια πάνω από το 35%, που αποτελεί και το μέσο όρο των Κ-Μ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μάλιστα, το 2015 οι συνδέσεις της συνδρομητικής τηλεόρασης υπολογίζεται ότι έχουν φτάσει συνολικά στο ένα εκατομμύριο που αντιστοιχεί σε 25% διείσδυση των ελληνικών νοικοκυριών σε σχέση με το 23% το 2014, και 18% το 2013.

Όπως φαίνεται και στην ανάλυση που ακολουθεί, τα σημαντικότερα από αυτά εστιάζονται στην ρευστότητα και στην αδυναμία εισφοράς κεφαλαίων από τους μετόχους.

Πιο αναλυτικά, από την ανάλυση με χρήση αριθμοδεικτών για την αγορά των τηλεοπτικών επιχειρήσεων, **συνολικά** αλλά και **ξεχωριστά** για τους **ενημερωτικούς** και **μη ενημερωτικούς** σταθμούς, για τα έτη 2013 και 2014, προκύπτουν τα πιο κάτω χρήσιμα συμπεράσματα.

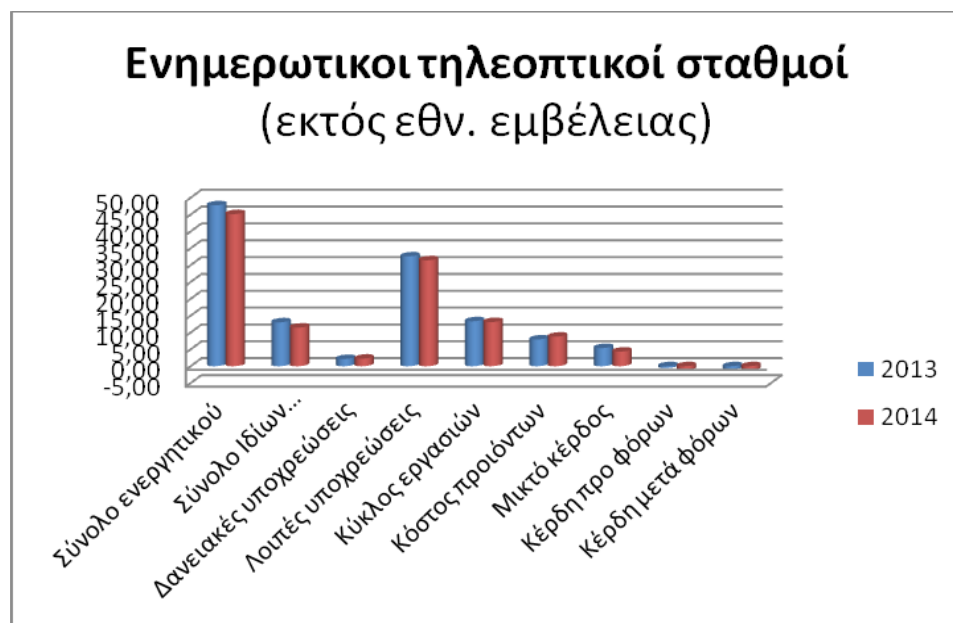
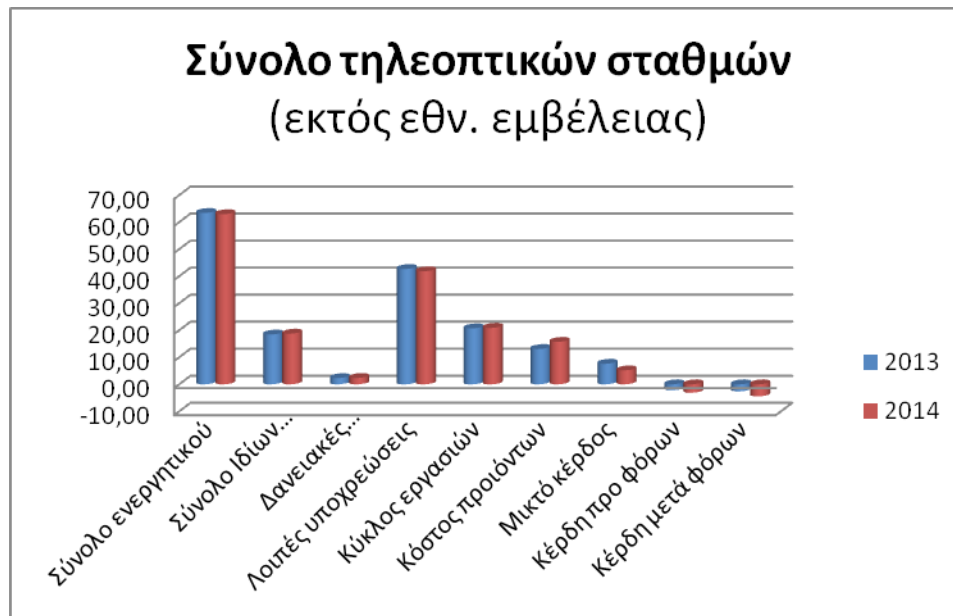
Στο επίπεδο ρευστότητας διαπιστώνεται από το δείκτη γενικής ρευστότητας ότι τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία του **συνόλου** των υπό εξέταση τηλεοπτικών επιχειρήσεων καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Στο ίδιο συμπέρασμα οδηγούμαστε και στην περίπτωση που εξεταστεί το επίπεδο της γενικής ρευστότητας των τηλεοπτικών σταθμών ξεχωριστά για **ενημερωτικούς** και **μη ενημερωτικούς** τηλεοπτικούς σταθμούς. Ωστόσο, ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού στην περίπτωση των ενημερωτικών σταθμών είναι σχετικά χαμηλός παρέχοντας την ένδειξη ότι οι επιχειρήσεις αυτές δεν είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές στη διαχείριση των περιουσιακών τους στοιχείων. Το αποτέλεσμα αυτό επηρεάζει την αποτελεσματικότητα και στο σύνολο του κλάδου.

Από τους δείκτες αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων και συνολικών κεφαλαίων για το σύνολο των τηλεοπτικών επιχειρήσεων παρέχεται η ένδειξη αρνητικής κερδοφορίας. Επίσης ενώ το μικτό περιθώριο κέρδους κινείται σε ικανοποιητικό επίπεδο το Καθαρό Περιθώριο κέρδους λαμβάνει αρνητικές τιμές. Αυτό ενδεχομένως οφείλεται σε αύξηση του λειτουργικού τους κόστους χωρίς να υπάρχει αντίστοιχη αύξηση στα έσοδά τους. Πιο αναλυτικά, σε ότι αφορά τους **ενημερωτικούς** σταθμούς η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης του ενεργητικού τους κινείται σε χαμηλά επίπεδα. Από απόψεως κερδοφορίας παρουσιάζονται αρνητικές επιδόσεις ενώ από τα αποτελέσματα των δεικτών μεικτού και καθαρού περιθωρίου διαπιστώνεται η δυσανάλογη αύξηση λειτουργικού κόστους σε σχέση με το επίπεδο πωλήσεων. Αναφορικά με τους **μη ενημερωτικούς** σταθμούς, από τους δείκτες αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων και συνολικών κεφαλαίων παρέχεται η ένδειξη αρνητικής κερδοφορίας, καθώς ενώ το μικτό περιθώριο κέρδους κινείται σε ικανοποιητικό επίπεδο το καθαρό περιθώριο κέρδους λαμβάνει αρνητικές τιμές. Αυτό δείχνει ότι χωρίς να έχουν αυξηθεί τα έσοδα έχει αυξηθεί δυσανάλογα το λειτουργικό τους κόστος.

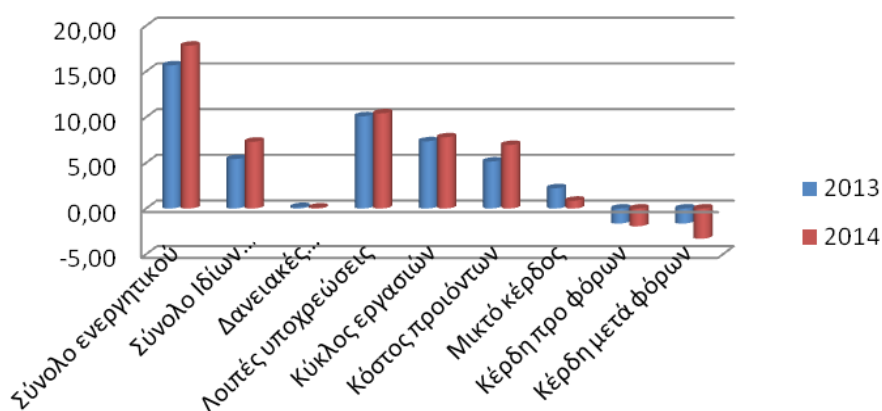
Σε ότι αφορά τη διάρθρωση των κεφαλαίων **συνολικά** στο κλάδο, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου βλέπουμε ότι βελτιώνεται η σχέση μεταξύ ιδίων κεφαλαίων και μετοχικού κεφαλαίου για το 2014. Πιο αναλυτικά, σε ότι αφορά τη δανειακή επιβάρυνση των **μη ενημερωτικών** σταθμών παρουσιάζεται μείωση κατά το 2014 ενώ και η σχέση μεταξύ ιδίων κεφαλαίων και μετοχικού κεφαλαίου βελτιώνεται. Σε ότι αφορά τη διάρθρωση των κεφαλαίων των

ενημερωτικών σταθμών, η δανειακή επιβάρυνσή τους κινείται σε υψηλά σχετικά επίπεδα ενώ επιδεινώνεται και η σχέση μεταξύ ιδίων κεφαλαίων και μετοχικού κεφαλαίου το 2014.

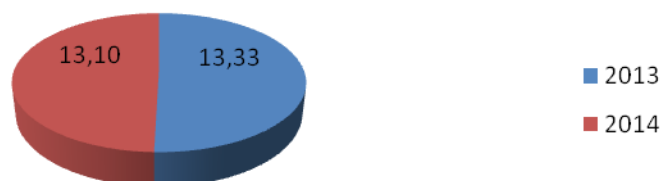
Διαγραμματική παρουσίαση βασικών οικονομικών στοιχείων για την περίοδο 2013-2014

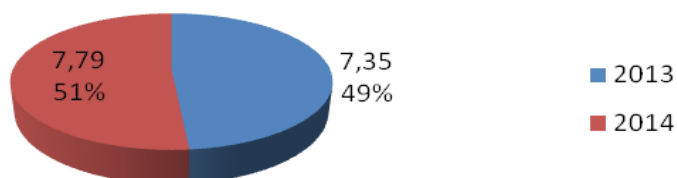
Μη ενημερωτικοί τηλεοπτικοί σταθμοί

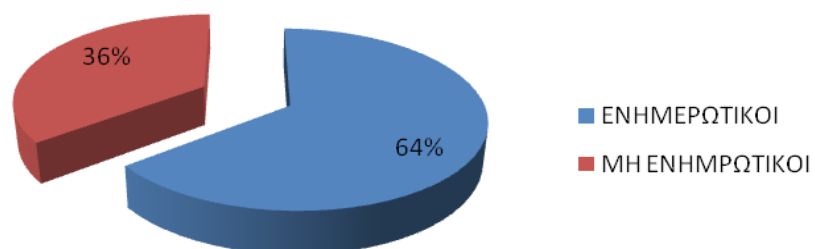
Ενημερωτικοί τηλεοπτικοί σταθμοί (εκτός εθν. εμβέλειας) Κύκλος εργασιών...

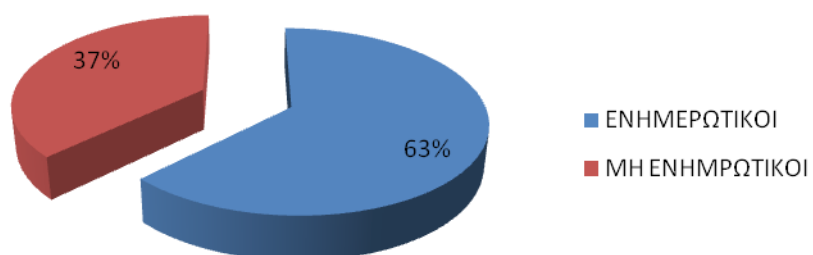
Μη ενημερωτικοί τηλεοπτικοί σταθμοί Κύκλος εργασιών...

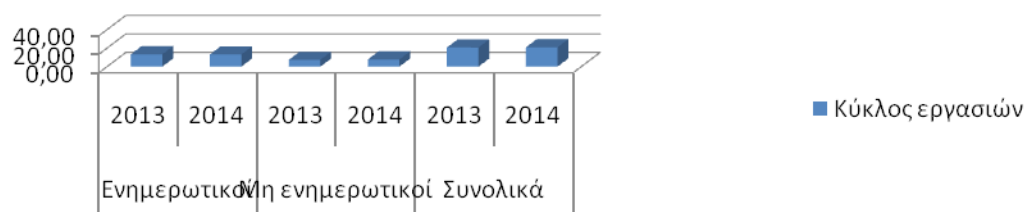
Κύκλος Εργασιών 2013

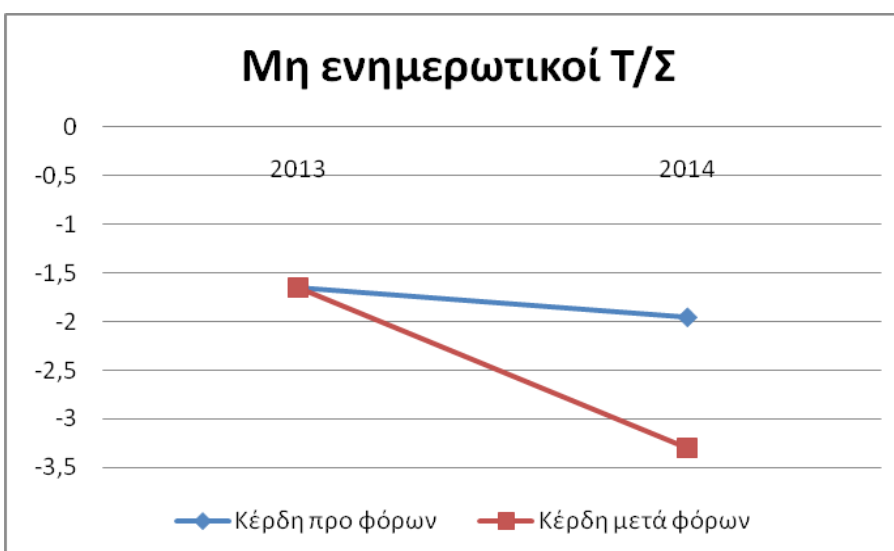
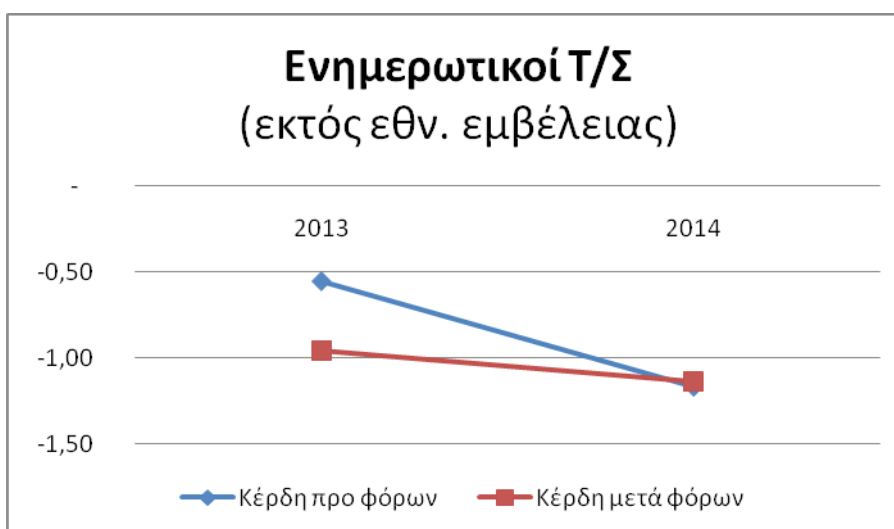
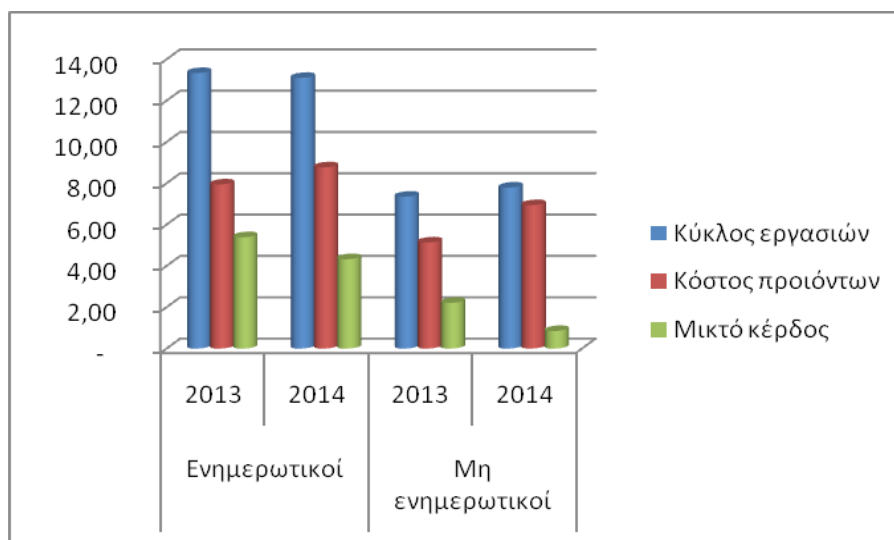

Κύκλος εργασιών 2014

Τηλεοπτικοί σταθμοί (εκτός εθν. εμβέλειας) (σε εκ €)

Πίνακας συνοπτικών αποτελεσμάτων τηλεοπτικών επιχειρήσεων						
Βασικά οικονομικά μεγέθη	Ενημερωτικοί		Μη ενημερωτικοί		Συνολικά	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Σύνολο ενεργητικού	47,75	45,14	15,65	17,82	63,41	62,95
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων	13,03	11,45	5,41	7,31	18,43	18,75
Δανειακές υποχρεώσεις	2,13	2,25	0,16	0,10	2,29	2,35
Λοιπές υποχρεώσεις	32,59	31,43	10,08	10,41	42,68	41,84
Κύκλος εργασιών	13,33	13,10	7,35	7,79	20,69	20,89
Κόστος προϊόντων	7,94	8,77	5,14	6,94	13,08	15,71
Μικτό κέρδος	5,39	4,33	2,21	0,85	7,60	5,18
Κέρδη προ φόρων	-0,56	-1,17	-1,65	-1,95	-2,21	-3,12
Κέρδη μετά φόρων	-0,96	-1,14	-1,65	-3,31	-2,61	-4,44

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

*Συντάχθηκε από τον
Χρήστο Μανουσέλη
Ειδικό Επιστήμονα
ΕΣΡ –
Οικονομολόγο με
την σύμπραξη των
ειδικών
επιστημόνων ΕΣΡ –
Οικονομολόγων
Ανδρέα
Παπανδρέου,
Απόστολου
Χριστόπουλου*

ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται και αναλύονται συνοπτικά σε ενοποιημένη βάση τα οικονομικά στοιχεία των χρήσεων 2013 και 2014 από ένα δείγμα 52 ραδιοφωνικών (Ρ/Φ) επιχειρήσεων, οι οποίες λειτουργούν με τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρίας και αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής επικράτειας (11 από τις 13 περιφέρειες). Σκοπός της παρουσίασης είναι να προσεγγιστεί με τη διαδικασία αυτή η γενική χρηματοοικονομική κατάσταση του κλάδου σε μία δύσκολη συγκυρία, ενόψει ανακατατάξεων στο επιχειρηματικό πεδίο και εξελίξεων στο θεσμικό επίπεδο.

Ειδικότερα στην ανάλυση συμμετέχουν οι ραδιοφωνικές επιχειρήσεις (ΑΕ) τα οικονομικά στοιχεία των οποίων υποβλήθηκαν στο Συμβούλιο στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους βάσει των αρ. 3 και 4 του ΠΔ 310/1996 έως τις 10/2/2016. Η γεωγραφική τους διασπορά και αναλυτικά ο κατάλογος των σταθμών απεικονίζονται στο χάρτη και τον πίνακα που ακολουθούν:

Αριθμός ραδιοφωνικών επιχειρήσεων δείγματος ανά διοικητική περιφέρεια

Κατάλογος ανώνυμων ραδιοφωνικών επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην ανάλυση

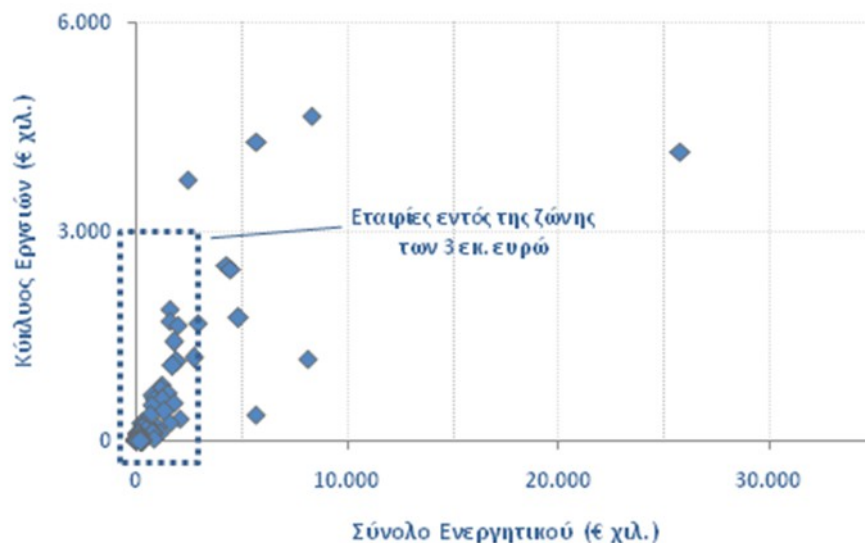
σταθμός	φορέας	περιφ. ενότητα	συχνότητα
KISS FM 98,2	ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΑΕ	ΑΙΤ/ΝΙΑ	98.2
ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ	ΑΡΚΑΔΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.	ΑΡΚΑΔΙΑ	95.9
MENTA 88 FM	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΑΕ	ΑΤΤΙΚΗ	88.0
88,6 UP RADIO	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε	ΑΤΤΙΚΗ	88.6
MUSIC 89,2	ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΑΕ	ΑΤΤΙΚΗ	89.2
ΘΕΜΑ FM	ΘΕΜΑ ΡΑΔΙΟ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	89.8
GALAXY 92 FM	ΡΑΔΙΟΤ/ΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΑΚΤΙΝΑ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	92.0
ΛΑΜΨΗ	ΛΑΜΨΗ ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	92.3
KISS FM	KISS ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	92.9
ΣΠΟΡ FM 94,6	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΑΕ	ΑΤΤΙΚΗ	94.6
ΡΥΘΜΟΣ	ΗΧΟΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟΣ Α.Ε	ΑΤΤΙΚΗ	94.9
ATHENS RADIO DEE JAY	INTERNATIONAL RADIO NETWORKS ΑΕ	ΑΤΤΙΚΗ	95.2
RED FM 96,3	FRONTSTAGE ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	96.3
PEPPER 96,6	ΔΙΦΩΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	96.6
ROCK FM	AIRLINK ΑΕ	ΑΤΤΙΚΗ	96.9
EASY 97,2 FM	ΡΑΔΙΟΤΗΛ/ΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	97.2
LOVE RADIO	LOVE RADIO BROADCASTING ΑΕ	ΑΤΤΙΚΗ	97.5
REAL FM	ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΛΗΘΙΝΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	97.8
DERTI 98,6	ΡΑΔΙΟΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΕ	ΑΤΤΙΚΗ	98.6
ALPHA 9.89	ALPHA ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΑΕ	ΑΤΤΙΚΗ	98.9
ΜΕΛΩΔΙΑ FM	ΜΕΛΩΔΙΑ Α.Ε. ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΑΤΤΙΚΗ	99.2
ΒΗΜΑ FM	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΒΗΜΑ FM Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	99.5
ΣΚΑΙ 100,3 FM	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	100.3
ΔΙΕΣΗ	ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Α.Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	101.3
SFERA 102,2	SPACE FM STEREO Α. ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Ε.	ΑΤΤΙΚΗ	102.2
SPORT 24 RADIO 103,3	N.S.P RADIO ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ Α.Ε	ΑΤΤΙΚΗ	103.3
SFERA 96,6	ΑΧΑΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ	ΑΧΑΪΑ	96.6
MELLON FM	ΕΛΙΚΗ ΑΕ	ΑΧΑΪΑ	103.9
SKY ΡΟΔΟΣ 100 FM	ΑΙΓΑΙΟ ANTENNA ΑΕ	ΔΩΔΕΚ/ΣΑ	100.0
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ 96,1 FM	ΠΡΟΦΙΛ ΑΕ	ΕΒΡΟΣ	96.1
ΔΕΛΤΑ FM	ΔΕΛΤΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΕ	ΕΒΡΟΣ	99.8
ΘΡΑΚΗ FM 100	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΗ Α.Ε.	ΕΒΡΟΣ	100.0
ΕΡΜΗΣ RADIO 91,8	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Α.Ε	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	91.8
Ο.Ρ.Τ.	ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΑΕ	ΗΛΕΙΑ	92.3
ΡΑΔΙΟ 98,4	ΙΚΑΡΟΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΑΕ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	98.4
ΑΛΦΑ ΡΑΔΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ 106,2	ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	106.2
ΛΥΔΙΑ	ΛΥΔΙΑ Η ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΑ ΑΕ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	94.2
ΡΑΔΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 94,5	ΡΑΔΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΕ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	94.5

σταθμός	φορέας	περιφ. ενότητα	συχνότητα
ΕΡΩΤΙΚΟΣ FM 94,8	ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΡΑΔΙΟ ΑΕ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	94.8
ΠΑΛΜΟΣ 96,5	ΑΛΡΗΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΚΡΟΝΟΣ ΑΕ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	96.5
ΡΑΔΙΟ 1	ΣΙΜΑΡΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΕ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	99.0
ΡΑΔΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑ FM 96	Γ. ΑΛΕΞΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ Α.Ε.	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	96.0
R.T.P.	ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΑΕ	ΚΟΡΙΝΘΙΑ	90.5
ΗΛΕΚΤΡΑ 98,8 FM STEREO	ΠΕΛΟΠΙΑΣ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΛ. ΚΑΙ ΡΑΔ. ΣΤΑΘΜΟΥ	ΚΟΡΙΝΘΙΑ	98.8
BEST 93,9	ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΟΚ ΑΕ	ΛΑΡΙΣΑ	93.9
ΛΑΤΩ ΡΑΔΙΟ	ΛΑΤΩ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.	ΛΑΣΙΘΙ	103.3
ΡΑΔΙΟ ΛΕΣΒΟΣ ΣΤΑ FM	ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ ΑΕ	ΛΕΣΒΟΣ	99.1
ASTRA FM	ASTRA ΑΕ	ΜΑΓΝΗΣΙΑ	97.3
TEAM FM	ΦΑΣΜΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ-ΕΤΑΙΡΙΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	ΡΕΘΥΜΝΟ	102.0
STAR FM 97,1	ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ STAR Α.Ε.	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	97.1
ΡΑΔΙΟ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	ΡΑΔΙΟ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	98.8
ΡΑΔΙΟ ΑΘΩΣ	Α.Ε. ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ TV ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ - ΡΑΔΙΟ ΑΘΩΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	100.4

Μία πρώτη ταξινόμηση των ραδιοφωνικών επιχειρήσεων του δείγματος με βάση τον κύκλο εργασιών (πωλήσεις) και το σύνολο του ενεργητικού δίνει τη βασική εικόνα της δομής των δεδομένων για το διάστημα που μελετάται:

Ταξινόμηση βάσει Κύκλου εργασιών			Ταξινόμηση βάσει Ενεργητικού		
Πωλήσεις (€ χιλ.)	Αριθμός εταιριών ανά κατηγορία		Συν. Ενεργητικού (€ χιλ.)	Αριθμός εταιριών ανά κατηγορία	
	2013	2014		2013	2014
0 -500	29	28	0 -1.000	17	17
500 - 1.000	8	8	1.000 - 2.000	6	8
1.000 - 3.000	11	12	2.000 - 3.000	21	19
3.000 - 5.000	2	4	3.000 - 10.000	7	7
> 5.000	2	0	> 10.000	1	1
Σύνολο	52	52	Σύνολο	52	52

Από την ανωτέρω κατηγοριοποίηση παρατηρείται ότι στη ζώνη **έως 3 εκ. ευρώ**, τόσο σε ό,τι αφορά τις πωλήσεις, όσο και με βάση το σύνολο του ενεργητικού, τοποθετείται η συντριπτική πλειοψηφία των εταιριών (πάνω από το **85%**), γεγονός που πιο παραστατικά αποδίδει το ακόλουθο γράφημα στο οποίο διαχωρίζονται οι μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου με το ως άνω συνδυαστικό κριτήριο:

Σημειώνεται ότι με την εξαίρεση μίας περίπτωσης, όλοι οι φορείς σταθμών που βρίσκονται πάνω από το όριο που τέθηκε – βλ. σημεία εκτός του πλαισίου με τη διακεκομμένη γραμμή στο σχήμα – έχουν έδρα στην Αττική. Επίσης, για την αξιολόγηση των ευρημάτων έχει ιδιαίτερη σημασία να ληφθεί υπόψη ότι από τις επιχειρήσεις με το μεγαλύτερο μέγεθος αρκετές συνδυάζουν μικτή δραστηριότητα στο χώρο των μέσων ενημέρωσης (τηλεόραση ή/και τύπος), χωρίς να είναι δυνατός ο διαχωρισμός των αποτελεσμάτων της ραδιοφωνικής εκμετάλλευσης από το σύνολο, καθώς τα σχετικά στοιχεία δεν δημοσιεύονται διακριτά.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Τα συνολικά έσοδα των επιχειρήσεων του δείγματος εμφανίζονται αυξημένα κατά **1,4%** σε ετήσια βάση το 2014 (+619 χιλ. ευρώ). Η θετική μεταβολή στον κύκλο εργασιών καταλαμβάνει σημαντικό τμήμα του όλου αριθμού των εταιριών (**61,5%**) και ο ρυθμός της θα ήταν περισσότερο βελτιωμένος αν οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κλάδου (αυτές με τζίρο άνω των 3 εκ. ευρώ και μικτές δραστηριότητες) δεν επηρέαζαν αρνητικά τα ενοποιημένα στοιχεία του δείγματος, όπως διαπιστώνεται από τον ακόλουθο πίνακα:

Σύνολο κύκλου εργασιών κατά κατηγορία μεγέθους, βάσει κύκλου εργασιών, 2013-14

Κατηγορία επιχειρήσεων	αριθμός	Κύκλος εργασιών (ΚΕ)	Δ	%Δ
------------------------	---------	----------------------	---	----

	εταιριών	2013	2014		
Μεγάλες (ΚΕ>€3 εκ.)	4	19,366	16,891	-2,475	-12.8%
Μεσαίες (€1εκ<ΚΕ≤€3εκ.)	12	17,514	19,774	2,260	12.9%
Μικρές (ΚΕ≤€1εκ.)	36	8,290	9,124	834	10.1%
Σύνολο	52	45,170	45,789	619	1.4%

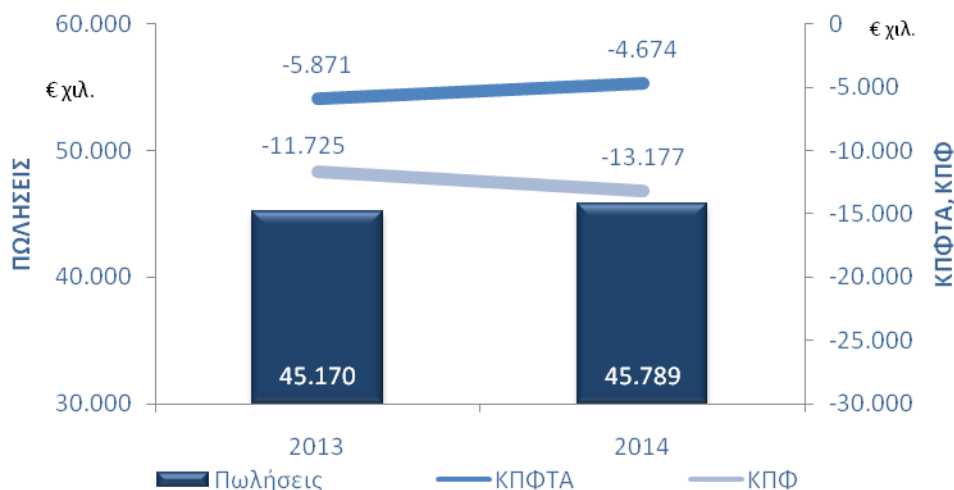
Η εικόνα είναι ιδιαίτερα βελτιωμένη στο επίπεδο του μικτού κέρδους, όπου η αύξηση σε ετήσια βάση ξεπερνά το **38% (+5,2 εκ. ευρώ)** και αποτυπώνει τον περιορισμό του κόστους πωλήσεων για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων (ανεξαρτήτως μεγέθους).

Η συνολική εικόνα των αποτελεσμάτων επιβεβαιώνει ωστόσο ότι, για μία ακόμα χρονιά (κατά τη χρήση 2014), ο κλάδος του ραδιοφώνου βίωσε σημαντικές λειτουργικές ζημιές, όπως αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Συνοπτικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης, 2013-14

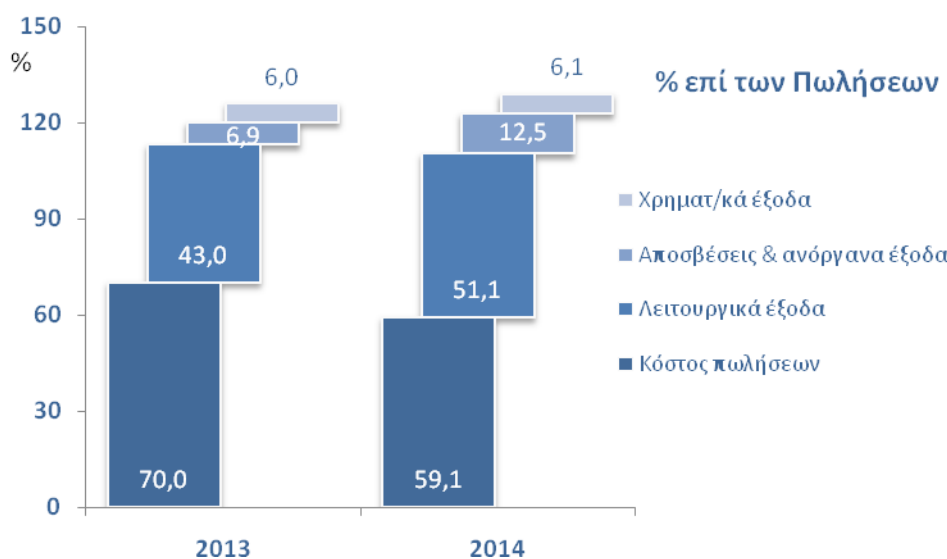
€ χιλ.	Πωλήσεις	Μικτό Κέρδος	Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (ΚΠΦΤΑ)	Κέρδη προ φόρων (ΚΠΦ)	Κέρδη μετά από Φόρους (ΚΜΦ)
2013	45,170	13,532	-5,871	-11,725	-11,870
2014	45,789	18,717	-4,674	-13,177	-12,833
Δ	619	5,185	1,197	-1,452	-1,013
%Δ	1.4%	38.3%	-20.4%	12.4%	8.5%

Ο περιορισμός των συνολικών λειτουργικών ζημιών κατά **1,2 εκ. ευρώ** το 2014 δεν αναιρεί την γενική αρνητική κατάσταση που καταγράφεται στα αποτελέσματα του εξεταζόμενου δείγματος, δεδομένου ότι και η συγκεκριμένη βελτίωση έρχεται ουσιαστικά από περιορισμένο αριθμό εταιριών (μόλις **πέντε** με κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων άνω των **200 χιλ. ευρώ**).

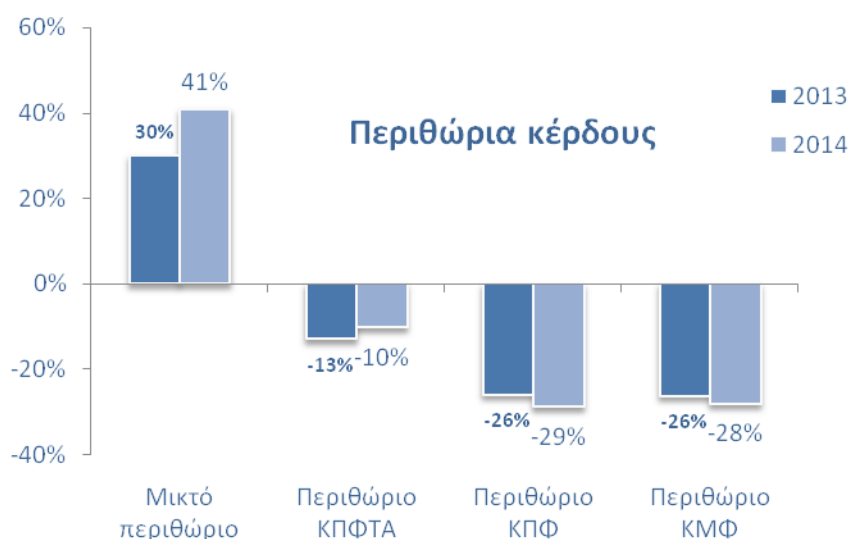

Παρότι συνολικά το δείγμα των εξεταζόμενων εταιριών είναι λειτουργικά ζημιογόνο, αξίζει να σημειωθεί ότι ο αριθμός των εταιριών που παρουσίασαν λειτουργικά κέρδη αυξήθηκε το 2014 στο **60%** (από 50% το 2013), ενώ η ίδια τάση παρατηρείται και στα κέρδη προ φόρων, όπου το **44%** των εταιριών που εξετάζονται ήταν κερδοφόρο το 2014 έναντι 35% το 2013, μολονότι η όποια κερδοφορία είναι περιορισμένη (έξι επιχειρήσεις με ΚΠΦ άνω των **100 χιλ. ευρώ**).

Είναι προφανές από τα ανωτέρω ότι για ένα σημαντικό τμήμα του κλάδου, αυτό που συνδυάζει σταθερά λειτουργικές ζημίες και σχετικά υψηλές δανειακές υποχρεώσεις, τίθεται ζήτημα κεφαλαιακής επάρκειας (και βιωσιμότητας).

Γενικότερα, το 2014 η ραδιοφωνική αγορά προσπάθησε να ανακτήσει κάποια ισορροπία με οριακές βελτιώσεις στις πρώτες γραμμές των αποτελεσμάτων (τζίρος, κόστος πωλήσεων), χωρίς να ανατραπεί η αρνητική κατάσταση που έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια στο τελικό επίπεδο της κερδοφορίας όπως μαρτυρούν και τα μειωμένα ενοποιημένα περιθώρια κέρδους προ και μετά φόρων

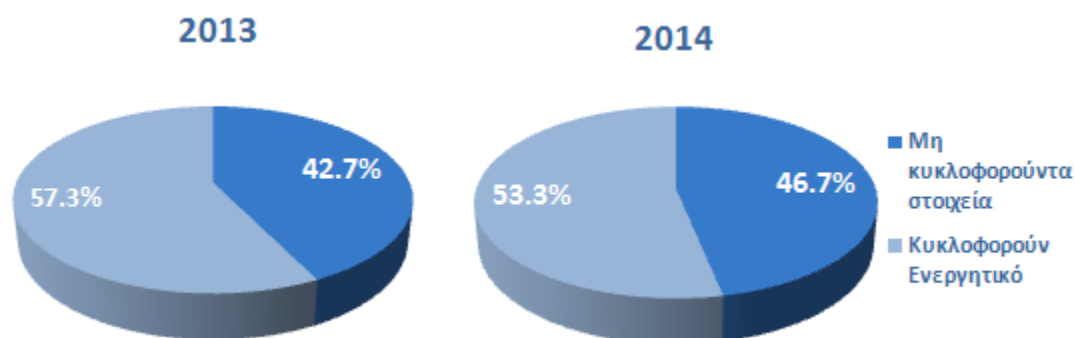

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

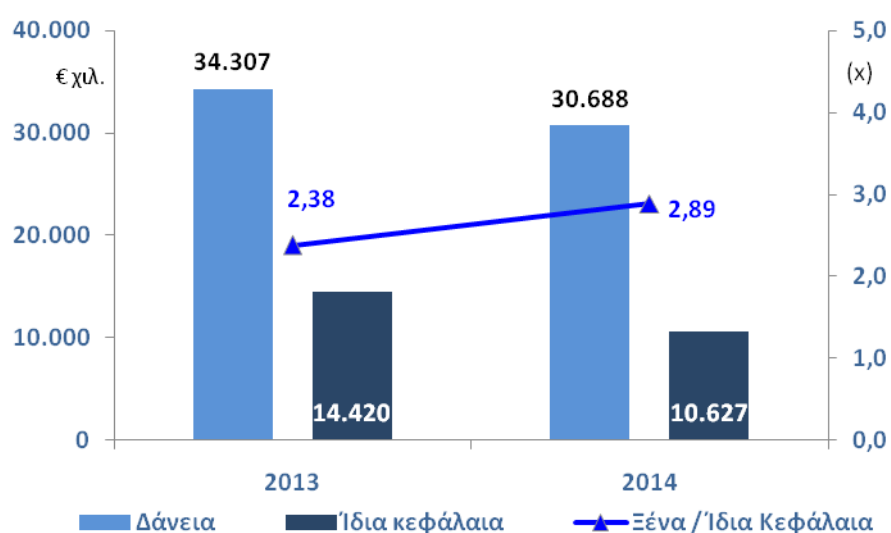
Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του δείγματος μειώθηκε σε ετήσια βάση κατά **3,7%** το 2014, μείωση που πηγάζει από τον περιορισμό των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων κατά **6,8 εκ. ευρώ (-10,4%)**.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
€ χιλ.	Μη Κυκλ/ντα Περ/κά Στοιχεία	Κυκλ/ντα Περ/κά Στοιχεία	Σύνολο Ενεργ/κού	Ίδια Κεφάλαια	Μακρ/σμες Υποχρεώσεις	Βραχ/σμες Υποχρεώσεις	Σύνολο Ιδίων Κεφ. & Υποχ/σεων
2013	48,997	65,673	114,670	14,420	8,833	91,417	114,670
2014	51,642	58,838	110,480	10,627	7,483	92,370	110,480
Δ	2,645	-6,835	-4,190	-3,793	-1,351	954	-4,190
%Δ	5.4%	-10.4%	-3.7%	-26.3%	-15.3%	1.0%	-3.7%

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία παρουσίασαν αύξηση (+5,4%), ωστόσο η συγκεκριμένη επίδοση επηρεάζεται ιδιαίτερα από τα μεγέθη μίας εταιρίας (στο κονδύλι των συμμετοχών) χωρίς την προσμέτρηση της οποίας η αξία των περιουσιακών στοιχείων μακροπρόθεσμου χαρακτήρα θα ήταν συνολικά μειωμένη το 2014 (άλλωστε μόλις **9** από τις 52 εταιρίες του δείγματος κατέγραψαν αύξηση στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό).

Στο σκέλος του παθητικού, είναι αξιοσημείωτο πως οι συσσωρευμένες ζημιές απομειώνουν το συνολικό καταβλημένο κεφάλαιο του δείγματος, όπου έχει απολεσθεί το **87,4%** της συνολικής επένδυσης των μετόχων (από **81,7%** το 2013), γεγονός που αποτυπώνεται με τον πιο απότομο τρόπο στην εξέλιξη των ιδίων κεφαλαίων (ΙΚ) του 2014 (πτώση κατά **26,3%**).

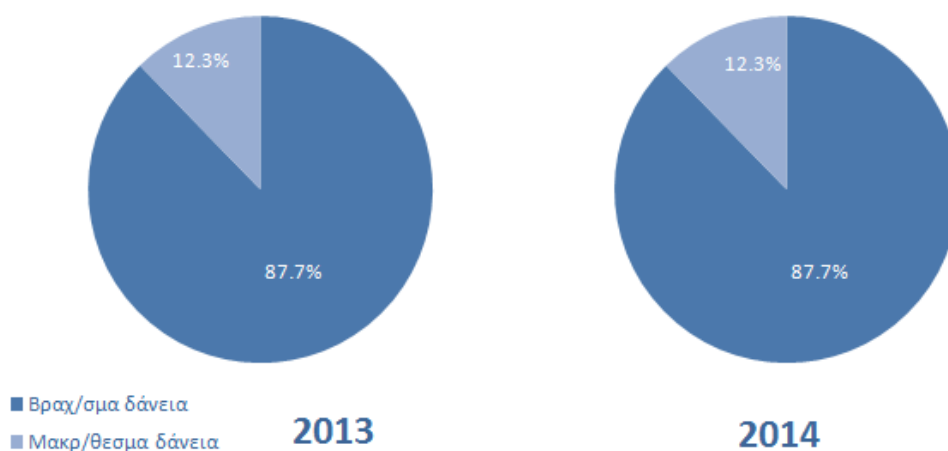

Η εξάρτηση από τα δανειακά κεφάλαια είναι ίσως το σημαντικότερο χαρακτηριστικό από τη συγκεντρωτική εικόνα των οικονομικών καταστάσεων. Ο δείκτης ξένων προς ιδίων κεφαλαίων, από **2,38** το 2013 έφθασε το **2,89** το 2014 παρουσιάζοντας αύξηση **21,4%**, ως αποτέλεσμα της μείωσης των ιδίων κεφαλαίων λόγω της συσσώρευσης των ζημιών της χρήσεως, παρά το γεγονός της μείωσης σε απόλυτα μεγέθη του ύψους των δανειακών υποχρεώσεων.

Ποσά σε € χιλ.	Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	Συνολικές δανειακές υποχρεώσεις
2013	4,214	30,093	34,307
2014	3,773	26,915	30,688
Δ	-441	-3,178	-3,619
%Δ	-10.5%	-10.6%	-10.5%

Ειδικότερα, το συνολικό ύψος των δανείων μειώθηκε κατά **10%** περίπου το 2014, τόσο στα βραχυπρόθεσμα όσο και στα μακροπρόθεσμα, με μόλις **7** και **3** επιχειρήσεις να αυξάνουν τις δανειακές τους υποχρεώσεις στις αντίστοιχες κατηγορίες. Η αναλογία μεταξύ τους μάλιστα παρέμεινε απολύτως σταθερή στα δύο έτη που εξετάζονται.

Διάρθρωση τραπεζικών δανείων

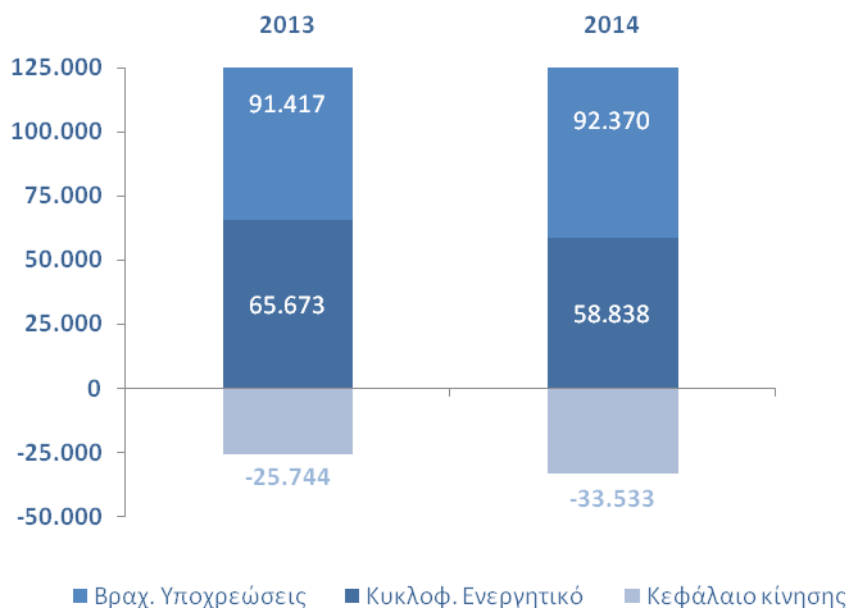

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

Το κεφάλαιο κίνησης (η διαφορά του κυκλοφορούντος ενεργητικού από τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις) και στα δύο υπό εξέταση έτη είναι αρνητικό και παρουσιάζει περαιτέρω μείωση το 2014 φθάνοντας τα **-33,5** εκ. ευρώ.

Ποσά σε € χιλ.	Κυκλοφορούν ενεργητικό	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	Καθαρό κεφάλαιο κίνησης
2013	65,673	91,417	-25,744
2014	58,838	92,370	-33,533
Δ	-6,835	954	-7,789
%Δ	-10.4%	1.0%	30.3%

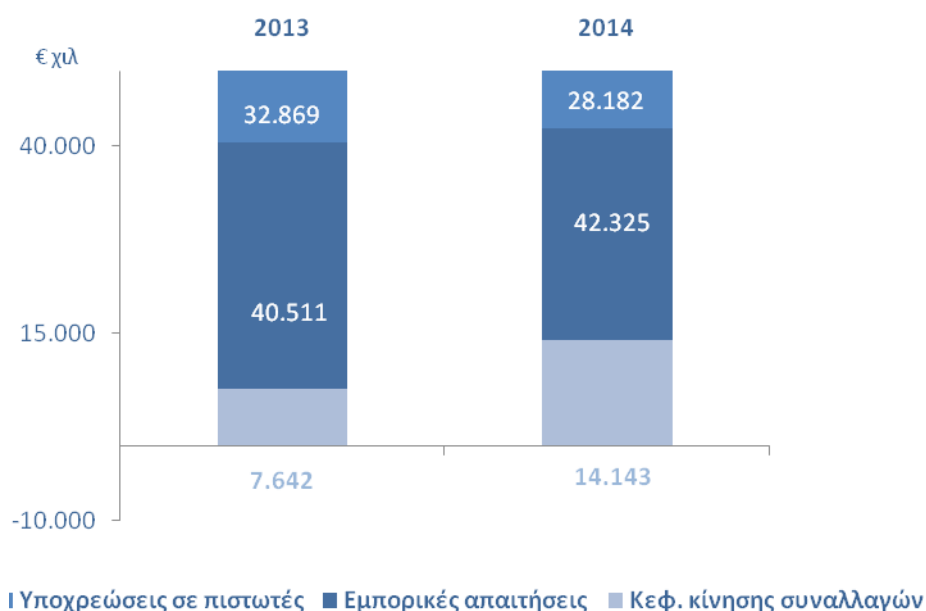
Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή, είναι ορισμένες (μεγάλου μεγέθους) επιχειρήσεις που διαμορφώνουν την τελική επίδοση, λόγω της υψηλής δανειακής επιβάρυνσης.

Το κεφάλαιο κίνησης από τις εμπορικές συναλλαγές παρουσιάζει σημαντική αύξηση το 2014 (+6,5 εκ. ευρώ), καθώς οι συνολικές υποχρεώσεις σε πιστωτές παρουσίασαν μείωση στη διάρκεια της χρήσης (-14,3%), ενώ ταυτόχρονα αυξήθηκαν σε ετήσια βάση (+4,5%) οι εμπορικές απαιτήσεις.

	Απαιτήσεις από πελάτες	Υποχρεώσεις σε πιστωτές	Κεφάλαιο κίνησης συναλλαγών
2013	40,511	32,869	7,642
2014	42,325	28,182	14,143
Δ	1,814	-4,687	6,501
%Δ	4.5%	-14.3%	85.1%

Από τα ανωτέρω επιβεβαιώνεται ότι η κεφαλαιακή διάρθρωση των ραδιοφωνικών επιχειρήσεων παραμένει ουσιώδης παράμετρος για τη βελτίωση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, καθώς στο εμπορικό επίπεδο η διαχείριση εξασφαλίζει στη δύσκολη συγκυρία που βιώνει και ο κλάδος μια οριακή ισορροπία.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Σημειώσεις επί των χρησιμοποιούμενων χρηματοοικονομικών δεικτών

1. **Μεταβολή (%):** ποσοστιαία ετήσια μεταβολή (εξέλιξη) επιλεγμένων στοιχείων του ενοποιημένου ισολογισμού του δείγματος (Πάγιο ενεργητικό, Ίδια κεφάλαια (ΙΚ), Βραχυπρόθεσμα δάνεια, Πωλήσεις, Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (ΚΠΦΤΑ) και Κερδών προ φόρων (ΚΠΦ)).
2. **Γενική ρευστότητα [Ειδική Ρευστότητα]:*** ο λόγος κυκλοφορούντος [άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων] ενεργητικού προς βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Αυξημένες τιμές (άνω της μονάδας ως γενικό κριτήριο) παρέχουν μεγαλύτερη ασφάλεια για τη δυνατότητα εξόφλησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.
3. **Ξένα / Ίδια κεφάλαια:** ο λόγος των συνολικών δανείων (βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων) προς τα ΙΚ. Υψηλότερες τιμές σχετίζονται αρνητικά με την ικανότητα εξυπηρέτησης και αποπληρωμής των δανείων και περιορίζουν την πιστοληπτική ικανότητα.
4. **ΙΚ / Ενεργητικό :** ο λόγος των ΙΚ προς το Ενεργητικό δείχνει την αναλογία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν αποκτηθεί με κεφάλαια των μετόχων. Χαμηλό επίπεδο δείκτη είναι επιθυμητό μόνο υπό την προϋπόθεση ότι η κερδοφορία επιτρέπει την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων προς τους πιστωτές.
5. **ΙΚ/ Μετοχικό κεφάλαιο:** ο λόγος των ΙΚ προς το Μετοχικό κεφάλαιο αποτελεί μέτρο εκτίμησης της επάρκειας των κεφαλαίων. Τιμές κάτω της μονάδας σχετίζονται με τη συσσώρευση ζημιών από την εκμετάλλευση και ο νόμος θέτει το όριο του 50% για τη λήψη μέτρων κεφαλαιακής ενίσχυσης.
6. **ΚΠΦΤ/Χρηματοοικονομικά έξοδα:** ο λόγος των Κερδών προ φόρων και τόκων (ΚΠΦΤ) προς τα συνολικά έξοδα εξυπηρέτησης των δανειακών υποχρεώσεων χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της δυνατότητας κάλυψής τους από τα οργανικά κέρδη. Όσο υψηλότερη η τιμή του δείκτη, τόσο ευκολότερα εξυπηρετούνται οι δανειακές υποχρεώσεις.
7. **Απόδοση Ενεργητικού [Απόδοση ΙΚ]:** ο λόγος των καθαρών (μετά από φόρους) κερδών προς το Ενεργητικό [ΙΚ] χρησιμοποιείται κατά την επενδυτική αξιολόγηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τιμές μεταξύ 5-10% αποτελούν τυπικά όρια ελάχιστης απαιτούμενης αποδοτικότητας.
8. **Περιθώριο ΚΠΦΤΑ:** ο λόγος Κερδών προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων προς τις Πωλήσεις μετρά το επίπεδο της λειτουργικής κερδοφορίας, δηλαδή τα κέρδη πριν την αφαίρεση λογιστικά επιμεριζόμενων στοιχείων κόστους που δεν συνδέονται με χρηματικές εκροές. Υψηλές τιμές του δείκτη (πάνω από 15-20%) συνδέονται με αποτελεσματική διαχείριση των στοιχείων κόστους και μεγαλύτερη κερδοφορία.
9. **Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Απαιτήσεων [Κυκλ. Ταχ. Ενεργητικού]:** δείχνει τον αριθμό ημερών αναμονής προκειμένου να εισπραχθούν οι απαιτήσεις από πελάτες [τα έσοδα από κάθε μονάδα επενδυμένη σε στοιχεία Ενεργητικού]. Μικρότερες τιμές του δείκτη σημαίνουν ταχύτερη εισπράξεων των απαιτήσεων και βελτίωση της ρευστότητας [μεγαλύτερες τιμές Κυκλ. Ταχ. Ενεργητικού ερμηνεύονται ως αποτελεσματικότερη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων].

* Εντός αγκυλών παρατίθενται δείκτες της ίδιας κατηγορίας με την ερμηνεία τους.

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Ποσά σε € χιλ.	γεωγραφική κατανομή: *				Αττική				Εκτός Αττικής				Σύνολο			
	2013	2014	Δ	%Δ	2013	2014	Δ	%Δ	2013	2014	Δ	%Δ	2013	2014	Δ	%Δ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ																
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	16,628	20,858	4,230	25.4%	8,867	8,260	-606	-6.8%	25,495	29,119	3,624	14.2%				
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	38,945	42,494	3,549	9.1%	10,052	9,148	-904	-9.0%	48,997	51,642	2,645	5.4%				
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	35,799	37,525	1,726	4.8%	4,712	4,800	88	1.9%	40,511	42,325	1,814	4.5%				
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	53,687	47,643	-6,044	-11.3%	11,986	11,195	-791	-6.6%	65,673	58,838	-6,835	-10.4%				
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	92,632	90,137	-2,495	-2.7%	22,038	20,343	-1,695	-7.7%	114,670	110,480	-4,190	-3.7%				
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ																
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	64,962	70,274	5,312	8.2%	14,018	14,222	203	1.5%	78,980	84,496	5,515	7.0%				
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	4,716	798	-3,918	-83.1%	9,704	9,829	125	1.3%	14,420	10,627	-3,793	-26.3%				
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	3,413	2,787	-626	-18.4%	801	986	186	23.2%	4,214	3,773	-441	-10.5%				
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	6,122	5,037	-1,085	-17.7%	2,711	2,445	-265	-9.8%	8,833	7,483	-1,351	-15.3%				
ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΕΣ	29,589	25,002	-4,586	-15.5%	3,281	3,180	-101	-3.1%	32,869	28,182	-4,687	-14.3%				
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	29,179	26,269	-2,910	-10.0%	914	646	-268	-29.3%	30,093	26,915	-3,178	-10.6%				
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	81,793	84,301	2,508	3.1%	9,623	8,069	-1,555	-16.2%	91,417	92,370	954	1.0%				
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	92,632	90,137	-2,495	-2.7%	22,038	20,343	-1,695	-7.7%	114,670	110,480	-4,190	-3.7%				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	36,916	37,322	405	1.1%	8,254	8,467	214	2.6%	45,170	45,789	619	1.4%				
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	10,254	14,678	4,424	43.1%	3,278	4,038	761	23.2%	13,532	18,717	5,185	38.3%				
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ, ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	-6,583	-4,945	1,638	24.9%	712	271	-441	-62.0%	-5,871	-4,674	1,197	20.4%				
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	2,523	2,570	48	1.9%	196	224	28	14.5%	2,718	2,794	76	2.8%				
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	-11,163	-12,479	-1,316	-11.8%	-562	-698	-136	-24.2%	-11,725	-13,177	-1,452	-12.4%				
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	-11,209	-12,184	-974	-8.7%	-661	-699	-39	-5.8%	-11,870	-12,883	-1,013	-8.5%				
ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ																
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0.66	0.57	-0.09		1.25	1.39	0.14		0.72	0.64	-0.08					
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	0.40	0.41	0.02		0.37	0.42	0.04		0.39	0.41	0.02					
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-238%	-1526%	-1289%		-7%	-7%	0%		-82%	-121%	-39%					
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-12%	-14%	-1%		-3%	-3%	0%		-10%	-12%	-1%					
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	28%	39%	12%		40%	48%	8%		30%	41%	11%					

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Ποσά σε € χιλ.	Μικρές επιχ/σεις				Μεσαίες επιχ/σεις				Μεγάλες επιχ/σεις			
	2013	2014	Δ	%Δ	2013	2014	Δ	%Δ	2013	2014	Δ	%Δ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ												
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	10,511	9,819	-692	-6.6%	5,503	10,594	5,091	92.5%	9,481	8,706	-774	-8.2%
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	12,053	10,682	-1,371	-11.4%	6,651	11,496	4,846	72.9%	30,293	29,464	-830	-2.7%
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	12,314	12,902	588	4.8%	15,352	19,500	4,148	27.0%	12,845	9,923	-2,922	-22.7%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	19,792	19,049	-743	-3.8%	27,089	26,864	-225	-0.8%	18,792	12,925	-5,867	-31.2%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	31,845	29,731	-2,114	-6.6%	33,740	38,360	4,621	13.7%	49,085	42,389	-6,697	-13.6%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ												
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	22,260	24,248	1,989	8.9%	26,684	29,711	3,027	11.3%	30,037	30,537	500	1.7%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	7,955	6,960	-994	-12.5%	-5,108	-3,112	1,995	39.1%	11,573	6,779	-4,794	-41.4%
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	530	276	-254	-47.9%	1,702	1,560	-142	-8.3%	1,982	1,937	-45	-2.3%
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1,644	1,264	-380	-23.1%	3,429	2,827	-602	-17.6%	3,760	3,392	-368	-9.8%
ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΕΣ	8,604	8,413	-190	-2.2%	13,782	15,456	1,674	12.1%	10,484	4,313	-6,171	-58.9%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ	4,455	4,401	-53	-1.2%	10,551	10,510	-41	-0.4%	15,087	12,003	-3,084	-20.4%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	22,246	21,507	-739	-3.3%	35,418	38,646	3,228	9.1%	33,752	32,218	-1,534	-4.5%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	31,845	29,731	-2,114	-6.6%	33,740	38,360	4,621	13.7%	49,085	42,389	-6,697	-13.6%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ												
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	8,290	9,124	834	10.1%	17,514	19,774	2,260	12.9%	19,366	16,891	-2,475	-12.8%
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	1,579	2,912	1,333	84.4%	8,219	10,310	2,092	25.4%	3,734	5,495	1,760	47.1%
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ, ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	-1,674	-2,372	-698	-41.7%	-2,397	-2,524	-127	-5.3%	-1,800	222	2,022	112.3%
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	406	559	153	37.8%	1,034	1,116	82	8.0%	1,279	1,119	-160	-12.5%
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	-3,048	-3,403	-356	-11.7%	-4,442	-4,514	-72	-1.6%	-4,235	-5,260	-1,025	-24.2%
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	-3,093	-3,470	-377	-12.2%	-4,676	-4,097	578	12.4%	-4,102	-5,316	-1,214	-29.6%
ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ												
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0.89	0.89	0.00		0.76	0.70	-0.07		0.56	0.40	-0.16	
ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	0.26	0.31	0.05		0.52	0.52	0.00		0.39	0.40	0.00	
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-39%	-50%	-11%						-35%	-78%	-43%	
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-10%	-12%	-2%		-14%	-11%	3%		-8%	-13%	-4%	
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	19%	32%	13%		47%	52%	5%		19%	33%	13%	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Παρατίθενται
στατιστικά
δεδομένα α) για
τους τηλεοπτικούς
σταθμούς
ψηφιακής
εκπομπής, με
εμβέλεια εθνικής,
περιφερειακής και
τοπική και β) για
τους νομίμους
λειτουργούντες
ραδιοφωνικούς
σταθμούς ανά
νομό και
γεωγραφικό
διαμέρισμα,
σύμφωνα με τα
υποβληθέντα από
τους φορείς
στοιχεία (Π.Δ.
310/1994). Τα
δεδομένα αφορούν

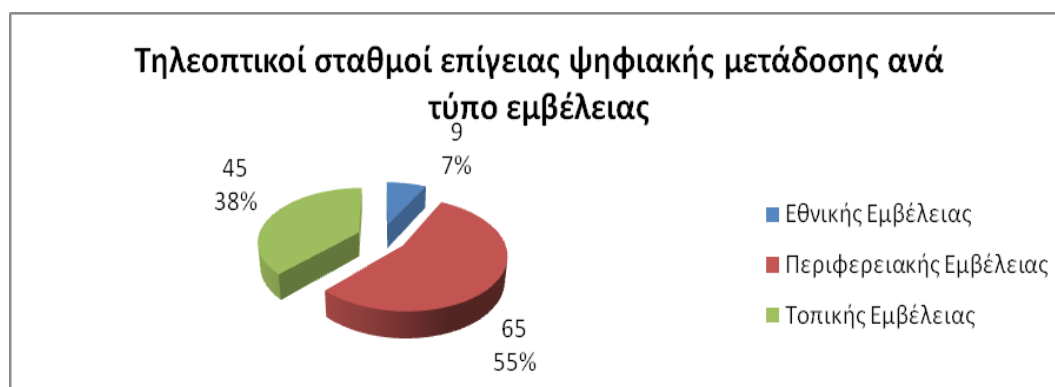
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Στο μητρώο τηλεοπτικών σταθμών που τηρείται στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συμπεριλαμβάνονται οι πάροχοι ιδιωτικών τηλεοπτικών προγραμμάτων με άδεια εκπομπής Εθνικής, Περιφερειακής και Τοπικής εμβέλειας. Κατά την διάρκεια των ετών 2008-2014 όλοι οι ανωτέρω έχουν μετατρέψει την μετάδοση του αναλογικού προγράμματος τους σε ψηφιακή μορφή.

Οι πάροχοι τηλεοπτικού προγράμματος που εξέπεμπαν με επίγεια ψηφιακή μετάδοση στις 31/12/2015 και ανά τύπο εμβέλειας ήταν:

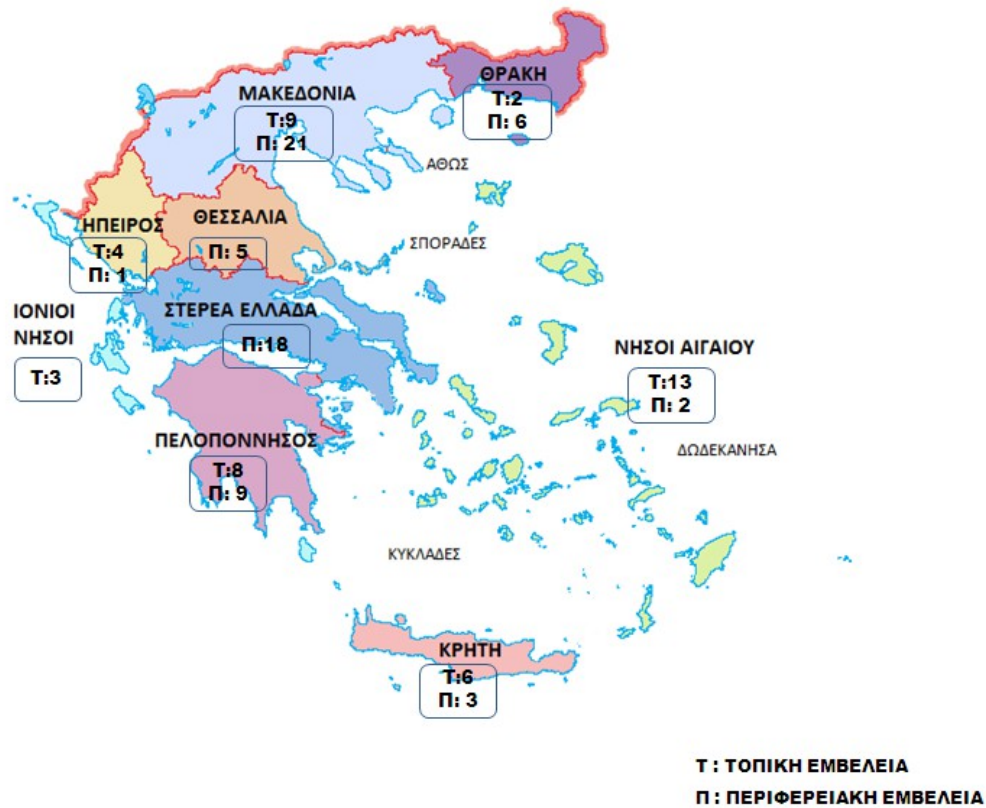
Εθνικής εμβέλειας	9
Περιφερειακής εμβέλειας	65
Τοπικής εμβέλειας	45
Σύνολο	119

Κατωτέρω απεικονίζεται διαγραμματικά το ποσοστό των Τ/Σ ανά τύπο εμβέλειάς τους:

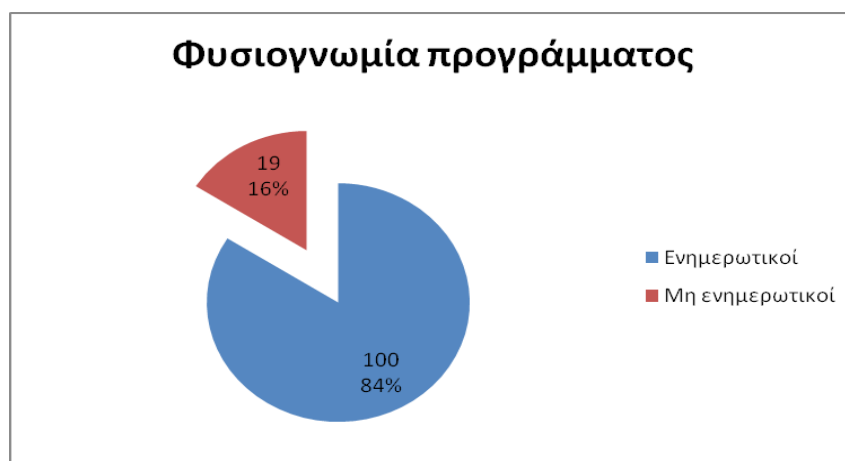
Ακολουθεί συγκεντρωτική παρουσίαση των λειτουργούντων τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας την 31.12.2015 ανά γεωγραφικό διαμέρισμα.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

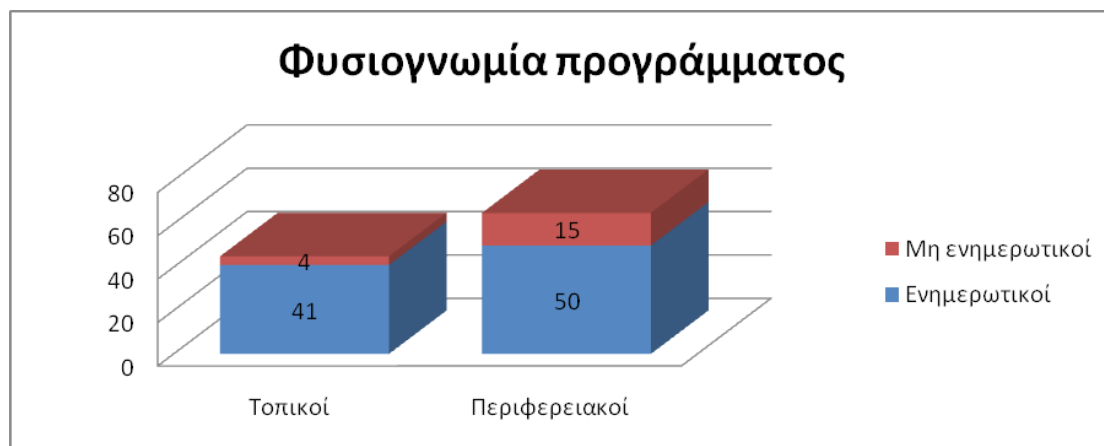

Φυσιογνωμία προγράμματος

Από τους συνολικά 119 τηλεοπτικούς σταθμούς με επίγεια ψηφιακή μετάδοση, οι 100 (ή 84%) εκπέμπουν ενημερωτικό πρόγραμμα, ενώ 19 (ή 16%) εκπέμπουν μη ενημερωτικό πρόγραμμα.

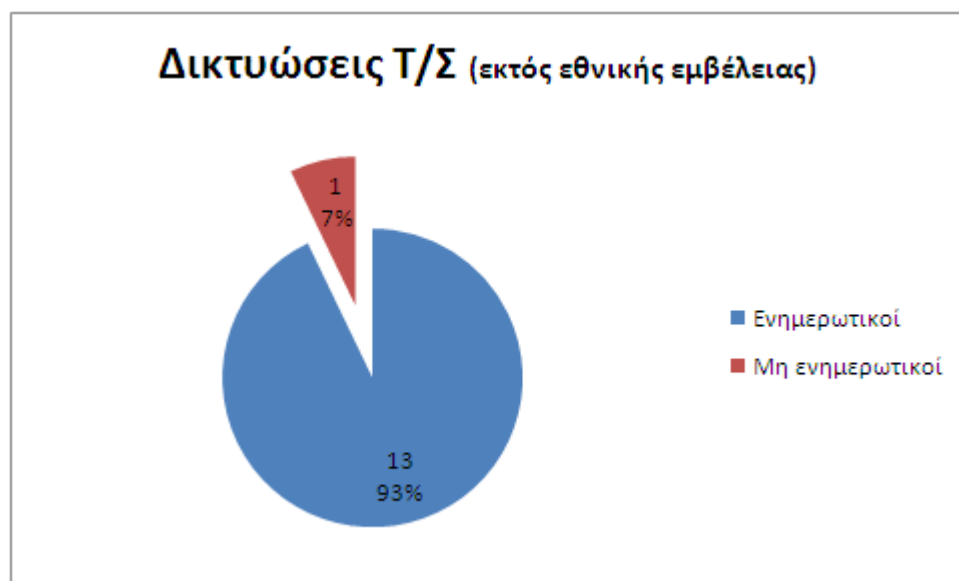

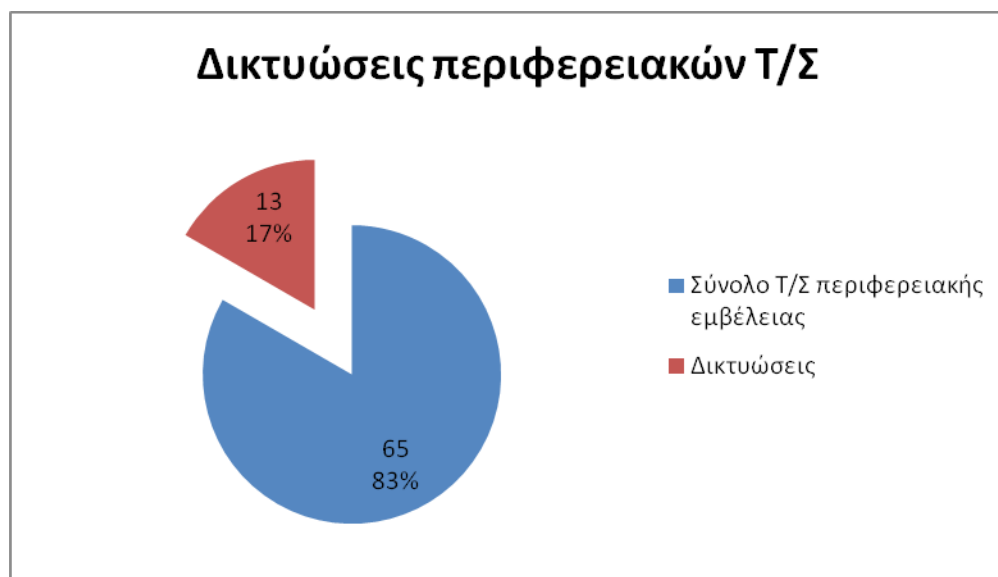
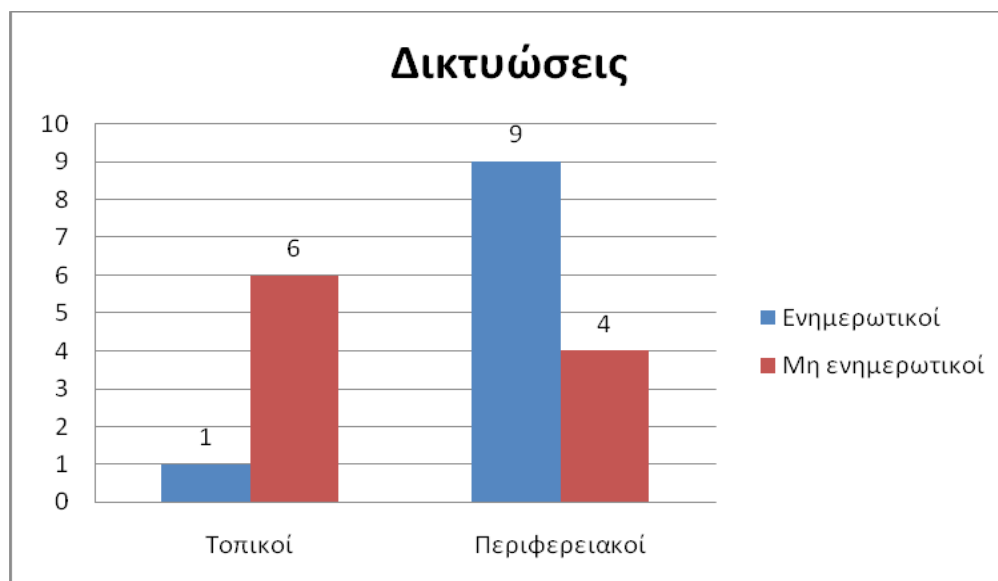
Οι εννιά (9) τηλεοπτικοί σταθμοί εθνικής εμβέλειας στο σύνολο τους εκπέμπουν ενημερωτικό πρόγραμμα, ενώ από τους συνολικά 45 σταθμούς τοπικής εμβέλειας το 8,8% εκπέμπει μη ενημερωτικό πρόγραμμα και ενημερωτικό το λοιπό 91,1%. Από τους 65 περιφερειακούς σταθμούς το 23,1% εκπέμπει μη ενημερωτικό πρόγραμμα και το 76,9% ενημερωτικό.

Δικτυώσεις

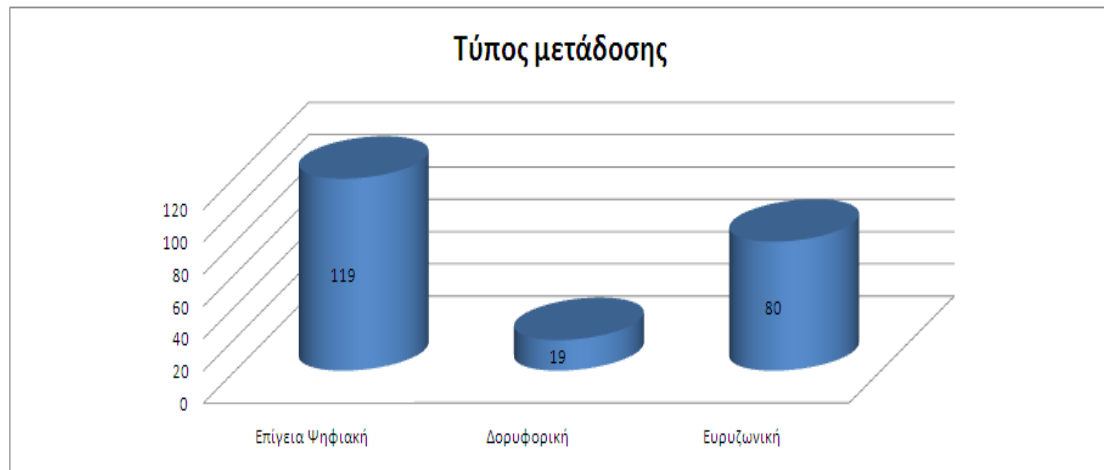
Σύμφωνα με τον ν. 3592/2007 (άρθρο 11 παρ. 11^α) επιτρέπεται, υπό προϋποθέσεις, η δικτύωση τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας με όχι περισσότερους από 1 τηλεοπτικό σταθμό περιφερειακής ή εθνικής εμβέλειας. Στις 31/12/2015 είχαν εγκριθεί και ήταν σε ισχύ συνολικά 14 δικτυώσεις τηλεοπτικών σταθμών. Από αυτές 13 αφορούσαν σε δικτύωση με τηλεοπτικούς σταθμούς ενημερωτικού περιεχομένου και 1 σε μη ενημερωτικούς.

Δορυφορική & Ευρυζωνική μετάδοση

Πρόσθετα, στο οικείο μητρώο του ΕΣΡ έχουν εγγραφεί και 19 σταθμοί με ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΗ και 80 με ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΗ μετάδοση. Συνολικά όλοι οι τύποι μετάδοση παρουσιάζονται στο πιο κάτω διάγραμμα:

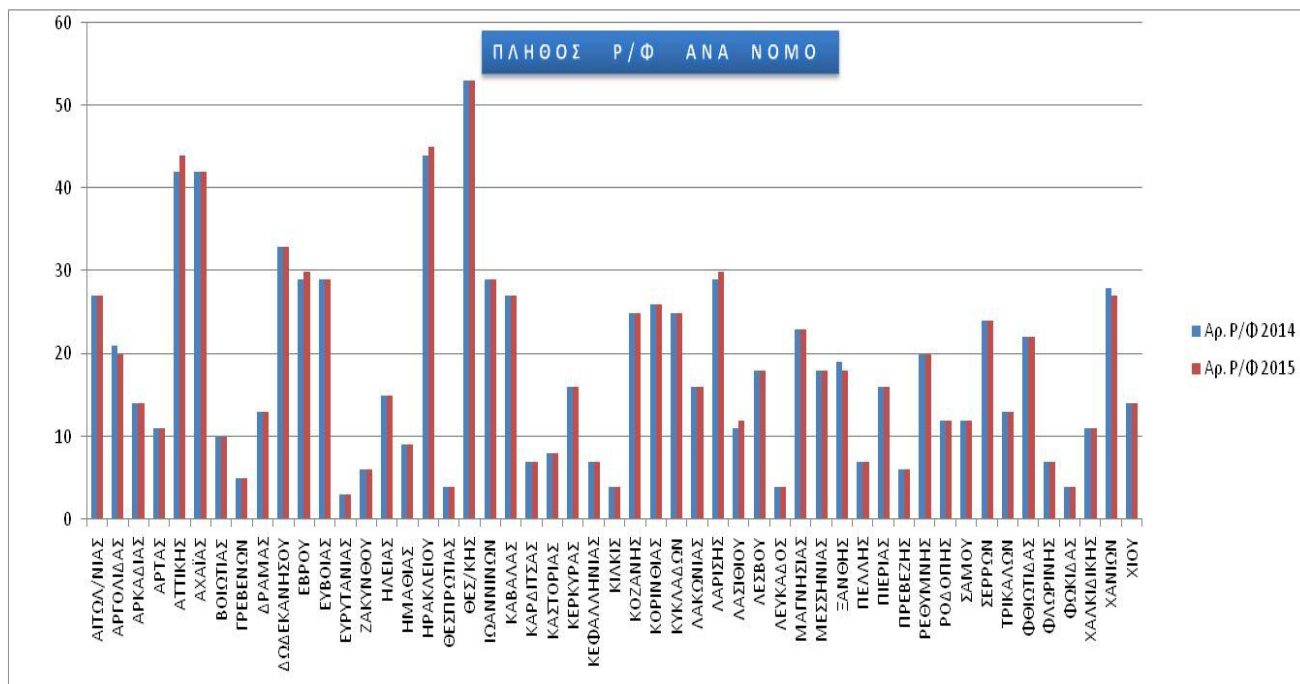

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Στο τμήμα μητρώου ραδιοφώνων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης περιλαμβάνονται 921 ραδιοφωνικοί σταθμοί που λειτουργούσαν στις 31/12/2015. Αυτοί ομαδοποιήθηκαν σε νομούς και γεωγραφικά διαμερίσματα και προέκυψαν τα πιο κάτω δεδομένα.

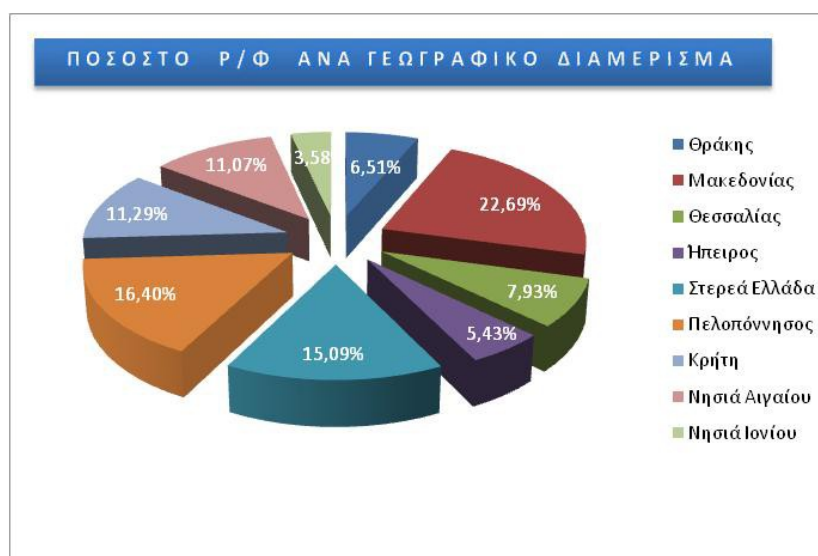
Α. Ομαδοποίηση ανά νομό:

ΝΟΜΟΙ	ΑΡ. Ρ/Φ	ΝΟΜΟΙ	ΑΡ. Ρ/Φ	ΝΟΜΟΙ	ΑΡ. Ρ/Φ
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ	27	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	4	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	23
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	20	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	53	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	18
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	14	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	29	ΞΑΝΘΗΣ	18
ΑΡΤΑΣ	11	ΚΑΒΑΛΑΣ	27	ΠΕΛΛΗΣ	7
ΑΤΤΙΚΗΣ	44	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	7	ΠΙΕΡΙΑΣ	16
ΑΧΑΪΑΣ	42	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	8	ΠΡΕΒΕΖΗΣ	6
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	10	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	16	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	20
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	5	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	7	ΡΟΔΟΠΗΣ	12
ΔΡΑΜΑΣ	13	ΚΙΛΚΙΣ	4	ΣΑΜΟΥ	12
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	33	ΚΟΖΑΝΗΣ	25	ΣΕΡΡΩΝ	24
ΕΒΡΟΥ	30	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	26	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	13
ΕΥΒΟΙΑΣ	29	ΚΥΚΛΑΔΩΝ	25	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	22
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	3	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	16	ΦΛΩΡΙΝΗΣ	7
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	6	ΛΑΡΙΣΗΣ	30	ΦΩΚΙΔΑΣ	4
ΗΛΕΙΑΣ	15	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	12	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	11
ΗΜΑΘΙΑΣ	9	ΛΕΣΒΟΥ	18	ΧΑΝΙΩΝ	27
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	45	ΛΕΥΚΑΔΟΣ	4	ΧΙΟΥ	14

Β. Ομαδοποίηση ανά γεωγραφικό διαμέρισμα:

Γεωγραφικά διαμερίσματα	2015	2014
Θράκης	60	60
Μακεδονίας	209	209
Θεσσαλίας	73	72
Ήπειρος	50	50
Στερεά Ελλάδα	139	137
Πελοπόννησος	151	152
Κρήτη	104	103
Νησιά Αιγαίου	102	102
Νησιά Ιονίου	33	33
ΣΥΝΟΛΟ	921	918

Τέλος ακολουθεί συγκεντρωτική παρουσίαση των λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών την 31.12.2015 ανά γεωγραφικό διαμέρισμα:

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝΤΩΝ Ρ/Φ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡ. ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΣΡ επί του
σχεδίου νόμου για την «Αδειοδότηση
παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής
τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης -
Ίδρυση συνδεδεμένης εταιρίας παρ.4 άρθρου
1 του Ν. 4324/2015 (ΦΕΚ Α' 44/2015) -
Ρύθμιση θεμάτων Εθνικής Επιτροπής
Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
(Ε.Ε.Τ.Τ), τροποποίηση διατάξεων Ν.
4070/2012 (ΦΕΚ Α' 82/2012) και άλλες
διατάξεις».

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 2015
Αρ. Πρωτ.: 6686

ΠΡΟΣ:

Υπουργό Επικρατείας

κ. Ελευθέριο Παπαγεωργόπουλο

Φαξ: 210-33 85 274

Κοινοποίηση:

Γενικό Γραμματέα Ενημέρωσης

και Επικοινωνίας

Τηλ: 210 9098620-622

Φαξ: 210 9098623

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης που είχε εξαγγελθεί, σας αποστέλλουμε συνοπτικές παρατηρήσεις του ΕΣΡ επί του σχεδίου νόμου για την «*Αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης - Ίδρυση συνδεδεμένης εταιρίας παρ.4 άρθρου 1 του Ν. 4324/2015 (ΦΕΚ Α' 44/2015) - Ρύθμιση θεμάτων Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ), τροποποίηση διατάξεων Ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α' 82/2012) και άλλες διατάξεις*».

Θεωρούμε αναγκαίο να υπενθυμίσουμε ότι περί τα τέλη Ιουλίου 2015 ο Γενικός Γραμματέας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας κ. Ελευθέριος Κρέτσος είχε δηλώσει σε απάντηση αιτήματός μας ότι δεν κρίνει αναγκαία τη συμμετοχή στη διαβούλευση του ΕΣΡ, μολονότι στο σχέδιο νόμου αναφέρεται ο κομβικός ρόλος της Αρχής στο θέμα των αδειοδοτήσεων.

Περί τα τέλη Αυγούστου η Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, περιέργως ανακοίνωσε ότι αναμένει τις απόψεις του ΕΣΡ για τις οποίες ένα μήνα πριν δεν ενδιαφερόταν.

Με την ευκαιρία επανερχόμεθα στο πρόβλημα της μη πλήρωσης τριών κενών θέσεων (συμπεριλαμβανομένης αυτής του Προέδρου του ΕΣΡ), γεγονός που καθιστά δυσχερέστατη τη λειτουργία του, καθώς και στις μεγάλες ελλείψεις σε προσωπικό και ειδικούς επιστήμονες. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι από τις 81 προβλεπόμενες στο Οργανόγραμμα του ΕΣΡ θέσεις, έχουν απομείνει καλυμμένες λιγότερες από τις μισές. Για να επιτελέσει τον σοβαρό ρόλο της η Αρχή κρίνουμε ότι θα πρέπει ν' αντιμετωπιστούν αρμοδίως τα ανωτέρω προβλήματα (όπως και άλλα τεχνικά) το ταχύτερο δυνατό.

Επιφυλασσόμεθα για περαιτέρω διευκρινήσεις στις παρατηρήσεις μας επί του σχεδίου νόμου για την «*Αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης - Ίδρυση συνδεδεμένης εταιρίας παρ.4*

άρθρου 1 του Ν. 4324/2015 (ΦΕΚ Α' 44/2015) - Ρύθμιση θεμάτων Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ), τροποποίηση διατάξεων Ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α' 82/2012) και άλλες διατάξεις» εφ' όσον μας ζητηθούν, δεδομένου ότι οι ειδικοί επιστήμονες του ΕΣΡ έχουν προβεί σε αναλυτική έκθεση επεξεργασίας του σχεδίου νόμου.

Η Αντιπρόεδρος του ΕΣΡ

ΛΙΝΑ ΑΛΕΞΙΟΥ

Οι συνοπτικές παρατηρήσεις του ΕΣΡ για το σχέδιου νόμου «Αδειοδότηση παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης - Ίδρυση συνδεδεμένης εταιρίας παρ.4 άρθρου 1 του Ν. 4324/2015 (ΦΕΚ Α' 44/2015) - Ρύθμιση θεμάτων Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ), τροποποίηση διατάξεων Ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α' 82/2012) και άλλες διατάξεις».

Θεωρούμε ότι η κυβερνητική πρωτοβουλία δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την κατεπείγουσα επεξεργασία των σχετικών ζητημάτων από την κυβέρνηση που θα προκύψει από τις εκλογές της 20.9.2015.

Το ΕΣΡ, ως η αρμόδια ρυθμιστική αρχή περιορίζεται στην παρούσα φάση να γνωστοποιήσει ορισμένες γενικές παρατηρήσεις και επιφυλάσσεται στην αναλυτική παρουσίαση των θέσεων του σε μεταγενέστερο στάδιο.

1. Το σχέδιο νόμου φαίνεται ότι έχει συνταχθεί χωρίς να έχει προηγηθεί σοβαρή μελέτη των θεμάτων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης αλλά και ευρύτερα της παροχής οπτικοακουστικών υπηρεσιών από άλλα δίκτυα (π. χ. διαδίκτυο, πάροχοι δορυφορικών ή ευρυζωνικών υπηρεσιών). Σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες που έχουν ολοκληρώσει την ψηφιακή μετάβαση, ζητήματα όπως ο αριθμός των διαθέσιμων αδειών, το είδος αυτών (π.χ. κανάλια υψηλής και συμβατικής ευκρίνειας, συνδρομητικά ή μη) και η οικονομική βιωσιμότητα των κάθε κατηγορίας σταθμών προϋποθέτουν μελέτη που διεξάγεται συνήθως από την αρμόδια ρυθμιστική αρχή κατόπιν διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους. Αντί αυτών, το σχέδιο νόμου ακολουθεί την πεπατημένη των προηγούμενων ανεφάρμοστων νόμων όπου όλα ανατίθενται στους αρμόδιους υπουργούς, ενώ το ΕΣΡ περιορίζεται σε μια απλή γνωμοδοτική αρμοδιότητα.

2. Η επιλογή με το σχέδιο νόμου του συστήματος του πλειοδοτικού διαγωνισμού δημιουργεί καταρχήν τις προϋποθέσεις για την ανέλιξη μιας ταχύτερης διαδικασίας, θα πρέπει ωστόσο να διευκρινιστούν τα εξής:

α. Ο καθορισμός των κριτηρίων αδειοδότησης των παρόχων περιεχομένου (δηλαδή των τηλεοπτικών σταθμών) συναρτάται άμεσα με τους κανόνες λειτουργίας τους. Δυστυχώς το σχέδιο νόμου επαναλαμβάνει υφιστάμενες διατάξεις που ρυθμίζουν την αναλογική τηλεόραση αναπαράγοντας σε ορισμένες περιπτώσεις ασάφειες και ερμηνευτικά προβλήματα της υφιστάμενης νομοθεσίας. Εξάλλου, το γεγονός ότι η νομοθεσία αυτή θα πρέπει να εφαρμοστεί σε ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις, δημιουργεί την υποχρέωση της Πολιτείας να μην εξαντλήσει την αυστηρότητά της στη διατύπωση τελικά μη εφαρμόσιμων διατάξεων. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να δοθεί δυνατότητα πρόβλεψης συμβατικής τήρησης με την ευθύνη της εποπτικής αρχής, για να καλύπτεται η δυνατότητα προσαρμογής στις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς.

β. Σε περίπτωση που επιλεγεί το σύστημα του πλειοδοτικού διαγωνισμού, θα πρέπει να διευκρινιστεί από την αρμόδια ρυθμιστική αρχή (και όχι από τους συναρμόδιους υπουργούς, όπως γίνεται με το σχέδιο νόμου), η τιμή εκκίνησης ανά κατηγορία δημοπρατούμενης άδειας, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, και αφού επίσης προσδιοριστεί με σαφήνεια και με βάση την ευρωπαϊκή εμπειρία ο φορέας στον οποίο πιστώνονται τα ποσά αυτά. Στο σημείο αυτό υπενθυμίζεται ότι

σε όλες τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές νομοθεσίες προβλέπεται ένα ετήσιο τέλος που καταβάλλεται ως αντάλλαγμα στην αρμόδια ρυθμιστική αρχή.

Επαναλαμβάνουμε ότι είμαστε στη διάθεσή σας, εφ' όσον επιθυμείτε, την αναλυτική έκθεση επεξεργασίας του σχεδίου νόμου που έχουν καταρτίσει οι ειδικοί επιστήμονες του ΕΣΡ.

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2015
Αρ. Πρωτ.: 7352

Προς τον **Πρόεδρο**
της Βουλής των Ελλήνων
κύριο Ν. Βούτση

Κοινοποίηση:

α)Ειδική Μόνιμη Επιτροπή
Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων
β)Γενικό Γραμματέα Ενημέρωσης
και Επικοινωνίας

Τηλ: 210 9098620-622

Φαξ: 210 9098623

γ)Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους των κομμάτων

δ)Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης & Δικαιοσύνης

ε) Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου

Κύριε Πρόεδρε

Σας αποστέλλουμε τις λεπτομερείς παρατηρήσεις του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης επί του σχεδίου νόμου για τις άδειες στα ΜΜΕ, τις οποίες επεξεργάστηκε ομάδα νομικών επιστημών του ΕΣΡ.

Αν και δεν μας απεστάλη το κείμενο του σχεδίου νόμου, ούτε και ζητήθηκε επισήμως ποτέ η γνώμη του ΕΣΡ, θεωρούμε ότι οι παρατηρήσεις αυτές μπορεί να φανούν χρήσιμες στην αρμόδια επιτροπή πριν από την διαμόρφωση του τελικού κειμένου.

Σας υπενθυμίζουμε ότι οι παρατηρήσεις αυτές αποτελούν και εξειδίκευση της αρχικής γενικής τοποθέτησής μας (επισυνάπτεται) που απεστάλη στις 16.09.2015 (Α.Π. 6686/16.09.2015 της Υπηρεσίας μας) προς τον Υπουργό Επικρατείας και τον Γενικό Γραμματέα Ενημέρωσης, και αποσκοπούν –βάσει της μέχρι τώρα εμπειρίας του ΕΣΡ- στην αποφυγή τυχόν παραλήψεων ή την επανάληψη παρωχημένων διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Με τιμή

Η Αντιπρόεδρος του ΕΣΡ

ΛΙΝΑ ΑΛΕΞΙΟΥ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Α. Γενικές παρατηρήσεις επί του σχεδίου νόμου

Α.1 Ως προς το υπό ρύθμιση αντικείμενο

Το ΕΣΡ είναι της γνώμης ότι θα πρέπει να ρυθμιστεί αγορά των οπτικοακουστικών υπηρεσιών με ένα νόμο που θα περιέχει τους όρους αδειοδότησης των γραμμικών και θα θεσπίζει υποχρέωση γνωστοποίησης της έναρξης παροχής μη γραμμικών οπτικοακουστικών υπηρεσιών, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των παρόχων, τις αρμοδιότητες και το είδος της εποπτείας που θα ασκεί κατά περίπτωση το ΕΣΡ κα.⁸

Το κατατεθέν νομοσχέδιο ρυθμίζει μόνο την αδειοδότηση των παρόχων γραμμικών οπτικοακουστικών υπηρεσιών (content providers) επαναλαμβάνοντας, σε μεγάλο βαθμό, διατάξεις που ρυθμίζουν την αναλογική τηλεόραση και το ραδιόφωνο, αναγόμενες, ορισμένες εξ αυτών στο 1995! Κατά τούτο, φαίνεται να μην έχουν ληφθεί καθόλου υπ' όψη από τον νομοθέτη οι αλλαγές που έχουν επέλθει -και συνεχίζονται με ραγδαίο ρυθμό- στην αγορά των οπτικοακουστικών υπηρεσιών λόγω της σύγκλισής της με την αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των τηλεπικοινωνιών, ούτε ο δημόσιος διάλογος που έχει ανοίξει σε ευρωπαϊκό επίπεδο – λόγω των αλλαγών αυτών- με την Πράσινη Βίβλο υπό τον τίτλο «Προετοιμασία για την πλήρη σύγκλιση στον οπτικοακουστικό κόσμο: οικονομική μεγέθυνση, δημιουργία και αξίες». Τη στιγμή που η Ευρώπη μελετά τα νέα μοντέλα ανάπτυξης και παροχής οπτικοακουστικών υπηρεσιών με σκοπό την διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ προκειμένου να συμπεριλάβει στο ρυθμιστικό της πεδίο νέους «παίκτες» (IPTV, OTTs) και να ρυθμίσει την ευθύνη των λεγόμενων «ενδιάμεσων» (INTERMEDIARIES όπως ISPs, EPGs, Search Engines, device manufactures κα), η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει μια εσωστρεφή προσέγγιση του ζητήματος ως εάν τίποτα να μην έχει αλλάξει στη συγκεκριμένη αγορά.

Η έλλειψη οιασδήποτε μελέτης επί του θέματος, τόσο από την πλευρά του κράτους αλλά και των ιδίων των παρόχων οπτικοακουστικών υπηρεσιών επιτείνει ακόμα περισσότερο το πρόβλημα μην επιτρέποντας στο νομοθέτη να έχει εικόνα των αλλαγών που έχουν ήδη επέλθει στην Ελληνική αγορά ως προς τον τρόπο με τον οποίο οι θεατές «καταναλώνουν» πρόγραμμα, το είδος των υπηρεσιών που καταναλώνουν, την παραγωγή και διανομή προγράμματος αλλά και την δυναμική των νέων παρόχων οπτικοακουστικών υπηρεσιών.

Α. 2 Ως προς τις διατάξεις του σχεδίου νόμου

Με βάση όσα προαναφέρθηκαν, πιστεύουμε ότι τα δάνεια από τις ρυθμίσεις για την αναλογική τηλεόραση – όταν μάλιστα ανάγονται στο 1995 – καταδεικνύουν άγνοια του τρόπου λειτουργίας της αγοράς των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων

⁸ Δείτε ανάλογα νομοθετήματα άλλων ευρωπαϊκών κρατών όπως το Γερμανικό INTERSTATE TREATY ON BROADCASTING AND TELEMEDIA (<http://www.uni-muenster.de/ITMCATR/wp-content/uploads/2009/05/Interstate-Treaty-on-Broadcasting.pdf>), ή την UK Broadcasting Act 1990 (<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1990/42>)

στο σύγχρονο συγκλίνον περιβάλλον και δεν μπορεί παρά να οδηγήσουν, σύντομα, στα ίδια αδιέξοδα και προβλήματα που υπήρχαν και επί αναλογικής τηλεόρασης και άρα στην μη ρύθμιση της αγοράς.

Περαιτέρω, το κείμενο του σχεδίου νόμου φαίνεται να αγνοεί τις διατάξεις της Οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (Οδηγία 2010/13/ΕΕ) όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο με το Π.Δ. 109/2010, δεδομένου ότι δεν γίνεται καμία αναφορά στους ορισμούς της και στις έννοιες που προσδιορίζουν τις γραμμικές οπτικοακουστικές υπηρεσίες, την αρμοδιότητα του ελληνικού κράτους και άλλα.

Η επιλογή της κυβέρνησης να διενεργήσει πλειοδοτικό διαγωνισμό θα μπορούσε να είναι προς την σωστή κατεύθυνση της γρήγορης διεκπεραίωσης της διαδικασίας αδειοδότησης εάν δεν συνοδευόταν από διατάξεις ακατάλληλες για την ρύθμιση της εν λόγω αγοράς, οποίες μάλιστα, αποτέλεσαν στο παρελθόν τροχοπέδη για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης της αναλογικής τηλεόρασης και δημιούργησαν προβλήματα στην άσκηση εποπτείας επί των παρόχων ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών.

Θεωρούμε ότι ο λεπτομερής προσδιορισμός των αδειών ανά είδος προγράμματος δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό και περιορίζει την ελευθερία των παρόχων να προσαρμόζονται στις ανάγκες της αγοράς. Εξάλλου, τέτοια διάκριση δεν φαίνεται να υπάρχει σε κανένα άλλο ευρωπαϊκό κράτος.

Επίσης, θεωρούμε ότι όσα ζητήματα ρυθμίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία (λειτουργία ανωνύμων εταιρειών, προσδιορισμός φορολογικής κατοικίας, έλεγχος συγκέντρωσης, κλπ) δεν πρέπει να τύχουν διαφορετικής ρυθμίσεως στο παρόν σχέδιο νόμου και εφόσον κρίνεται αναγκαία μια ρύθμιση να γίνεται με τροποποίηση της οικείας νομοθεσίας διότι δημιουργούνται προβλήματα συνοχής του δικαίου και ανασφάλεια στον διοικούμενο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η προβλεπόμενη στο Ν 2328/1995 μεταβίβαση δια συμβολαιογραφικού εγγράφου εταιρικών μεριδίων προσωπικής εταιρείας ή ανωνύμων μετοχών που στις περισσότερες των περιπτώσεων οδηγούσε στην μη παράλληλη τήρηση των προβλεπόμενων στον Εμπορικό Νόμο διατάξεων για αποχώρηση και εισδοχή νέου εταίρου σε προσωπική εταιρεία ή για την σύμφωνα με το Ν 2190/1920 μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών.

Το σχέδιο νόμου δεν περιέχει διατάξεις που να ρυθμίζουν την λειτουργία των εταιρειών αυτών μετά την αδειοδότηση καθώς και τις ελεγκτικές αρμοδιότητες του ΕΣΡ σε σχέση με αυτή.

B. Ειδικότερες παρατηρήσεις κατ' άρθρο

Άρθρο 1

Προτείνεται αντί του όρου «πάροχος περιεχομένου» να γίνεται χρήση του όρου της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ΠΔ 109/2010) «πάροχος γραμμικών υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων».⁹

Στο άρθρο 1 παρ. 1 περ. β της εν λόγω οδηγίας ορίζεται ως «*πάροχος υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων*»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει τη συντακτική ευθύνη¹⁰ για την επιλογή του οπτικοακουστικού περιεχομένου της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων και που καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο αυτό οργανώνεται.

Προτείνεται η αντικατάσταση της πρότασης που ξεκινάει με την φράση «Για την εφαρμογή ...» και τελειώνει με το «(ΦΕΚ Α 30)» με την ακόλουθη :

«Ως πάροχος γραμμικών υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων ελεύθερης λήψης θεωρείται η επιχείρηση που έχει την συντακτική ευθύνη, κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 περ. γ της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ και του άρθρου 2 παρ. 1 περ. γ του ΠΔ 109/2010 για την επιλογή και οργάνωση του μεταδιδόμενου από αυτήν (την επιχείρηση), ελεύθερα, μέσω επίγειας ψηφιακής, τεχνολογίας προγράμματος.

Εάν η διάταξη παραμένει ως έχει στην έβδομη σειρά να διαγραφεί η λέξη «ραδιοτηλεοπτικό» και να τεθεί η λέξη «τηλεοπτικό».

Άρθρο 2

Παρ. 1: Στο τέλος του κειμένου **προτείνεται** να προστεθούν οι λέξεις «και του Ε.Σ.Ρ. και αφού προηγηθεί δημόσια διαβούλευση»

Παρ. 2 και 3 Θα πρέπει να εξεταστεί εάν οι παράγραφοι 2 και 3 πρέπει να τεθούν στο παρόν σχέδιο νόμο ή να αποτελέσουν περιεχόμενο του νόμου που ρυθμίζει την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Παρ. 5 Θεωρούμε μη αναγκαίο τον προσδιορισμό των αδειών που θα χορηγηθούν κατά είδος προγράμματος πέραν ενδεχομένως των δύο βασικών κατηγοριών (ενημερωτικό - μ η ενημερωτικό περιεχόμενο) δεδομένου ότι ο περιορισμός αυτός δημιουργεί αδυναμία προσαρμογής στις ανάγκες της αγοράς. Τέτοια διάκριση δεν φαίνεται να υπάρχει σε κανένα άλλο κράτος της ΕΕ. Σε κάθε περίπτωση, ο προσδιορισμός αυτός προϋποθέτει μελέτη των αναγκών της αγοράς – που και πάλι θα αποτύπωνε την παρούσα τάση - έτσι ώστε οι αδειοδοτηθείσες εταιρείες να είναι πράγματι βιώσιμες.

⁹Η Οδηγία 2010/13/ΕΕ, σημείο 21 ορίζει ότι «Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο ορισμός των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων θα πρέπει να καλύπτει μόνο τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, είτε τηλεοπτικές μεταδόσεις είτε κατά παραγγελία υπηρεσίες που αποτελούν μέσα μαζικής επικοινωνίας, δηλαδή που προορίζονται για λήψη από σημαντικό τμήμα του ευρέος κοινού και είναι πιθανό να έχουν σαφείς επιπτώσεις σε αυτό.

¹⁰ Στο άρθρο 1 παρ. 1 περ. γ της ως άνω Οδηγίας ορίζεται ως «συντακτική ευθύνη»: η άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου όσον αφορά την επιλογή των προγραμμάτων και την οργάνωσή τους σε χρονολογικό προγραμματισμό εάν πρόκειται για τηλεοπτικές εκπομπές, ή σε κατάλογο εάν πρόκειται για κατά παραγγελία υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Η συντακτική ευθύνη δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά νομική ευθύνη δυνάμει του εθνικού δικαίου για το περιεχόμενο ή για τις παρεχόμενες υπηρεσίες

Προτείνεται να διακρίνονται οι άδειες μόνο ως προς την εμβέλεια και (λόγω της συνταγματικής διάταξης) ως προς τη βασική κατηγορία του προγράμματος (ενημερωτικού ή μη περιεχομένου).

Προτείνεται σε σχέση με το αντάλλαγμα η πρόβλεψη καταβολής α) ορισμένου ποσού για την συμμετοχή στην διαγωνιστική διαδικασία (παραβόλου) και β) ετησίου ποσού προς το ΕΣΡ προς το σκοπό της ενίσχυσης της αυτοτέλειάς του και της αποτελεσματικής άσκησης του εποπτικού έργου του. Σημειώνουμε ότι το ΕΣΡ είναι από τις λίγες ευρωπαϊκές αρχές προς τις οποίες δεν διατίθενται κονδύλια για διενέργεια ερευνών αγοράς και κοινωνικών ερευνών σχετικών με το υπό ρύθμιση αντικείμενο, την οργάνωση δράσεων στο πλαίσιο της «παιδείας για τα μέσα» και άλλα.

Εφόσον η διάταξη παραμένει ως έχει προτείνεται στο τέλος του κειμένου να προστεθούν οι λέξεις «και αφού προηγηθεί δημόσια διαβούλευση».

Παρ. 7 Ισχύει ότι προαναφέρθηκε για τις διακρίσεις των αδειών που θα δημοπρατηθούν.

Άρθρο 3

Παρ. 1: Δικαίωμα συμμετοχής θα πρέπει να δοθεί και σε Νομ. Πρόσ. Δημ. Δικαίου (π. χ. Πανεπιστήμια), αν και στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προβλεφθεί ξεχωριστή διαδικασία.

Άρθρο 4

Παρ. 1 Η επιβολή του «ελάχιστου καταβεβλημένου κεφαλαίου» δείχνει εμμονή σε μοντέλα οργάνωσης και λειτουργίας των τηλεοπτικών σταθμών του παρελθόντος και καταδεικνύει άγνοια του νέου περιβάλλοντος παροχής οπτικοακουστικών υπηρεσιών. Ο «πάροχος υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων» δεν απαιτείται να παράγει το δικό του πρόγραμμα αρκεί να έχει την «συντακτική ευθύνη», δηλαδή να ασκεί ουσιαστικό έλεγχο ως προς την επιλογή και την οργάνωση του προγράμματος που παρέχει (δείτε προαναφερόμενα άρθρα της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ και του ΠΔ 109/2010)

Προτείνεται σε κάθε περίπτωση – εφόσον κρίνεται αναγκαία η επιβολή ελάχιστου κεφαλαίου - να ρυθμιστεί απ' αρχής και το ελάχιστο καταβεβλημένο κεφάλαιο των υποψηφίων για άδεια περιφερειακής εμβέλειας.

Παρ. 2 Προτείνεται να τύχει εφαρμογή (κατά παραπομπή) η διάταξη του άρθρου 47 του ΚΝ 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών). Δεν είναι λογικό μια εταιρεία που έχει το ελάχιστο καταβεβλημένο κεφάλαιο να πρέπει να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου επειδή έχει μια ζημιολόγο χρήση.

Παρ. 3 Στην τελευταία πρόταση της παραγράφου αναφέρεται ότι το «Με τη σχετική προκήρυξη ορίζονται οι περαιτέρω λεπτομέρειες έκδοσης και υποβολής της ανωτέρω εγγυητικής επιστολής». Το ΕΣΡ δεν διαθέτει προσωπικό που να έχει γνώσεις τραπεζικού δικαίου προκειμένου να ορίσει περαιτέρω τις λεπτομέρειες έκδοσης της

εις το άρθρο αναφερομένης εγγυητικής επιστολής. Επίσης, δεν υπάρχουν υπάλληλοι ή ειδικοί επιστήμονες που να μπορούν να κρίνουν εάν μια εγγυητική επιστολή έχει συνταχθεί σύμφωνα με τον αναφερόμενο στη διάταξη διεθνή τύπο.

Προτείνεται οι λεπτομέρειες έκδοσης της εν λόγω επιστολής να οριστούν σε παράρτημα του νόμου.

Άρθρο 5

Παρ. 1 Δεν είναι κατανοητό γιατί οι μετοχές των ημεδαπών εταιρειών πρέπει να ανήκουν σε δεύτερο επίπεδο σε φυσικά πρόσωπα όταν στην αμέσως επόμενη παράγραφο παρέχεται η δυνατότητα σε αλλοδαπές εταιρείες να μην το πράξουν επικαλούμενες το δίκαιο της έδρας.

Παρ. 2-3 Αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες οφείλουν (κατά το σχέδιο νόμου) να δηλώνουν με την υποβολή απλής κατάστασης τα πρόσωπα που πράγματι ελέγχουν την εταιρεία (beneficial owner). **Θεωρούμε ότι η ρύθμιση αυτή δεν διασφαλίζει την διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος** (ούτε η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 13 παρ. 1 του Ν 3691/2006). Πρέπει να υιοθετηθούν αντίστοιχες διατάξεις με αυτές που ισχύουν σε άλλα κράτη της ΕΕ (δείτε ενδεικτικά τη νομοθεσία της Γερμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου καθώς και τις παρ. 6 και 7 του αρ. 3 της Οδηγίας 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου)

Προτείνεται Ενιαία ρύθμιση για όλες τις εταιρείες – ημεδαπές και αλλοδαπές κατά τα πρότυπα του αγγλικού ή γερμανικού δικαίου.

Ενδεικτικός προτείνεται

1. Η αιτούσα οφείλει να γνωστοποιεί τα οριζόμενα στην προκήρυξη στοιχεία που αφορούν τους μετόχους, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα διευθυντικά στελέχη αυτής καθώς και τα πρόσωπα που ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα αυτή και να υποβάλει τα αναγκαία προς απόδειξη έγγραφα.
2. Σε περίπτωση που μέτοχος της αιτούσας είναι άλλη εταιρεία γνωστοποιούνται τα οριζόμενα στην προκήρυξη στοιχεία που αφορούν στους μετόχους, στα μέλη του ΔΣ και στα διευθυντικά στελέχη αυτής καθώς και σε τυχόν πρόσωπα που ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα αυτή και υποβάλλονται τα αναγκαία έγγραφα.

Ειδικότερα, η αιτούσα οφείλει να παράσχει πληροφορίες και να υποβάλλει έγγραφα σχετικά

- με τα πρόσωπα που έχουν άμεσα ή έμμεσα συμφέροντα σε αυτή σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται κατωτέρω και ιδίως πληροφορίες σχετικές με τις συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο και τα δικαιώματα ψήφου σε αυτήν σε ποσοστό άνω του 5% και τις θυγατρικές της (κατά την έννοια του άρθρου 32 του Ν 4308/2014) εταιρείες.
- με τα πρόσωπα που συμμετέχουν στη διοίκηση της ίδιας και των νομικών προσώπων που συμμετέχουν σε αυτήν ή την ελέγχουν, καθ' οιονδήποτε τρόπο σε ποσοστό άνω το 5% του μετοχικού κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικών με άλλες έμμισθες ή μη θέσεις που κατέχουν τα πρόσωπα αυτά, την τυχόν κήρυξη αυτών σε πτώχευση κατά το παρελθόν ή την συμμετοχή τους στη διοίκηση εταιρειών που κηρύχθηκαν σε πτώχευση κατά το παρελθόν και άλλες.

- με τους συζύγους και συγγενικά πρόσωπα (μέχρι τρίτου βαθμού σε ευθεία γραμμή και εκ πλαγίου) όσων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, σε ποσοστό άνω του 5% στο μετοχικό της κεφάλαιο
- τις συμφωνίες μεταξύ των προσώπων που έχουν άμεσα ή έμμεσα συμφέροντα στην αιτούσα σε ποσοστό άνω του 5% του μετοχικού κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών εμπιστεύματος ή άλλων συναφών.

Άμεσα συμφέροντα στην αιτούσα λογίζεται ότι έχουν ιδίως οι μέτοχοι αυτής και οι έχοντες δικαιώματα ψήφου στη ΓΣ σε ποσοστό άνω του 5% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Έμμεσα συμφέροντα στην αιτούσα λογίζεται ότι έχουν μεταξύ άλλων και α) οι θυγατρικές της εταιρείες όπως αυτές ορίζονται ανωτέρω στις οποίες κατέχει ποσοστό 25% και άνω του μετοχικού τους κεφαλαίου, β) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπό που συμμετέχει, με ποσοστό άνω του 50% σε εταιρεία ή εταιρείες που συμμετέχουν (αθροιστικά) σε ποσοστό άνω του 5% στην αιτούσα, γ) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είτε μόνο του ή από κοινού με άλλους ασκεί σημαντική επιρροή στην αιτούσα ιδίως όταν συστηματικά παρέχει στην αιτούσα πρόγραμμα που καλύπτει μεγάλο μέρος του τηλεοπτικού χρόνου ή όταν δυνάμει συμφωνιών, όρων του καταστατικού ή με άλλο τρόπο λαμβάνει αποφάσεις που σχετίζονται με το σχεδιασμό, την παραγωγή ή την αγορά και την οργάνωση του μεταδιδόμενου προγράμματος

Η αιτούσα οφείλει να βεβαιώσει υπεύθυνα περί της πληρότητας των πληροφοριών και των εγγράφων που υποβάλει»

Παρ. 6 Εφόσον παραμείνει η διατύπωση των προηγούμενων παραγράφων, **προτείνεται** μετά τις λέξεις «μέχρι φυσικού προσώπου» και πριν τη λέξη «καθώς» να τεθεί η φράση «με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται ανωτέρω».

Άρθρο 6

Παρ. 1 Θεωρούμε ότι οι όποιοι περιορισμοί και υποχρεώσεις πρέπει να αφορούν τα πρόσωπα που κατέχουν μετοχές ή δικαιώματα ψήφου στη ΓΣ σε ποσοστό άνω του 5% δηλαδή πρόσωπα που έχουν τουλάχιστον δικαιώματα μειοψηφίας.

Προτείνεται η αντικατάσταση του ποσοστού 1% με ποσοστό 5%.

Παρ.2 Το ασυμβίβαστο συμμετοχής σε διαφημιστικές εταιρείες **προτείνεται** να περιοριστεί σε εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες αγοράς χώρου και χρόνου σε ΜΜΕ και να μην καταλαμβάνει όσες απλώς παρέχουν υπηρεσίες «δημιουργικού» δεδομένου ότι οι πάροχοι που παράγουν οι ίδιοι μέρος τους προγράμματός τους – υποχρεωτικά με βάση το παρόν σχέδιο- μπορούν να αξιοποιήσουν το κομμάτι αυτό της δραστηριότητάς τους για την παραγωγή εμπορικών ανακοινώσεων.

Σε κάθε περίπτωση **προτείνεται** πριν από τη λέξη «συνδρομή» να προστεθεί η λέξη «μη».

Παρ. 3 Οι διατάξεις της παραγράφου 3 είναι δάνειο από το Ν 3592/2007 και αποδεδειγμένα ανεπιτυχείς ως προς την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, ήτοι τον έλεγχο συγκέντρωσης ο οποίος με άλλους τρόπους διενεργείται διεθνώς.

Σημειώνεται, ότι παλαιότερες διαγωνιστικές διαδικασίες απέτυχαν λόγω της εφαρμογής ανάλογων διατάξεων κατά την αδειοδότηση της αναλογικής τηλεόρασης.

Ορίζεται στην παράγραφο 3 ότι «ο υποψήφιος και οι δέκα μεγαλύτεροι μέτοχοι ή κάτοχοι δικαιωμάτων ψήφου (ήτοι μέτοχοι με ποσοστό άνω του 1%) υπόκειται σε έλεγχο για την διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των επιχειρήσεων ΜΜΕ που λειτουργούν στην ημεδαπή εφόσον αυτοί αποκτούν εισόδημα στην ημεδαπή. Οι εν λόγω μέτοχοι πρέπει να είναι πραγματικοί κύριοι των οικονομικών μέσων που διέθεσαν για την συμμετοχή τους στο κεφάλαιο του υποψηφίου.. ». Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, στον έλεγχο «για την διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος» υπόκεινται όσοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) αποκτούν εισόδημα στην ημεδαπή. Συνεπώς, εξαιρούνται εξωχώριες εταιρείες-μέτοχοι που δεν έχουν αποκτήσει εισόδημα στην ημεδαπή – που είναι το σύνθημα – αλλά συμμετέχουν σε αυτές ημεδαποί οι οποίοι τις χρηματοδοτούν. Παρέχεται άρα όχημα για την καταστρατήγησή της. Πέραν τούτου, δεν είναι σαφές τι εννοεί ο νομοθέτης λέγοντας ότι ο μέτοχος πρέπει να είναι ο «πραγματικός κύριος των οικονομικών μέσων που διετέθησαν για την συμμετοχή» και πως ελέγχεται η «κυριότητα» των μέσων αυτών εάν όχι με βάση τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.

Παρ. 4 Η παράγραφος 4 είναι επίσης δάνειο από το νόμο για τον βασικό μέτοχο που μόνο προβλήματα δημιούργησε τόσο σε σχέση με την ΕΕ αλλά και σε σχέση με την διεκπεραίωση των διαγωνισμών από τις αρμόδιες αρχές. Η δε αναποτελεσματικότητα της απαγόρευση σε σχέση με σκοπό που επεδίωκε έχει ήδη κριθεί από την εφαρμογή της.

Σε κάθε περίπτωση το ασυμβίβαστο έχει νόημα μόνο σε σχέση με ενημερωτικούς σταθμούς .

Άρθρο 7 – Τεχνολογικός εξοπλισμός και Κτηριακή Υποδομή

Ισχύουν εν προκειμένω όσα έχουμε πει για το ελάχιστο κεφάλαιο των υποψηφίων, δηλαδή ότι δεν λαμβάνονται υπ’ όψη τα νέα μοντέλα οργάνωσης και λειτουργίας της υπό ρύθμιση αγοράς.

Παρ. 2 Το προσωπικό του ΕΣΡ δεν διαθέτει τις αναγκαίες για τον καθορισμό των ελάχιστων τεχνικών προδιαγραφών ανά κατηγορία άδειας λειτουργίας.

Παρ 3 Για λόγους σωστής νομοτεχνικής παρουσίασης και αποφυγής επαναλήψεων, το κείμενο των ακροτελεύτιων παραγράφων των άρθρων 7 (παρ. 3), 8 (παρ. 8) και 9 (παρ. 5) διαγράφεται και αντικαθίσταται με την παρ. 7 του άρθρου 10 ως εξής:

«Σε περίπτωση που υποψήφιος προς αδειοδότηση ήδη λειτουργών τηλεοπτικός σταθμός δεν πληροί έναν ή περισσότερους από τους όρους των άρθρων 7, 8 και 9, με την αίτησή του δηλώνει το χρονικό όριο εντός των οποίων θα συμμορφωθεί με τους ως όρους των ως άνω άρθρων, συνυποβάλλοντας μελέτη βιωσιμότητας με την οποία θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα του σταθμού να υλοποιήσει τις απαιτήσεις του νόμου. Το ανώτατο προτεινόμενο χρονικό όριο συμμόρφωσης δεν μπορεί να είναι περισσότερο του ενός (1) έτους για το περιεχόμενο προγράμματος (άρθρο 8), των δύο (2) ετών για τον τεχνικό εξοπλισμό (άρθρο 7) και των τριών (3) ετών για το απασχολούμενο προσωπικό (άρθρο 9)».

Άρθρο 8 – Περιεχόμενο εκπεμπόμενου προγράμματος

Δεν γίνεται καμία αναφορά στις υποχρεώσεις των παρόχων όπως αυτές πηγάζουν από την Οδηγία 2010/13/ΕΕ και το ΠΔ 109/2010.

Παρ 2 Προτείνονται οι ακόλουθες αλλαγές:

- Στο εδάφιο α' της παρ. 2 οι λέξεις «μιας (1) τουλάχιστον ώρας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ογδόντα (80) τουλάχιστον λεπτών».

- Το εδάφιο β' της παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«εκπομπές ενημερωτικού χαρακτήρα (π.χ. πολιτικές συζητήσεις, ερευνητικά ρεπορτάζ) εβδομαδιαίας διάρκειας τριών (3) ωρών, ψυχαγωγικού χαρακτήρα (π.χ. σειρές μυθοπλασίας, τηλεπαιχνίδια) εβδομαδιαίας διάρκειας δώδεκα (12) ωρών και επιμορφωτικού χαρακτήρα (π.χ. ντοκιμαντέρ) εβδομαδιαίας διάρκειας τριών (3) ωρών .

- Προστίθεται εδάφιο γ' με το εξής περιεχόμενο:

«παιδικές εκπομπές συνολικής διάρκειας τεσσάρων (4) ωρών εβδομαδιαίως».

Παρ. 3 Προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

- Το εδάφιο α' αντικαθίσταται ως εξής:

«καθημερινά τακτά πρωτότυπα δελτία ειδήσεων ημερησίως, συνολικής ημερήσιας διάρκειας μίας (1) τουλάχιστον ώρας με έμφαση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος που αφορούν το σύνολο της διοικητικών ή γεωγραφικών ενοτήτων που καλύπτει ο πάροχος περιεχομένου».

- Το εδάφιο β' αντικαθίσταται ως εξής:

«τις αναφερόμενες στην παρ. 2 εδ. β' και γ' κατηγορίες εκπομπών με έμφαση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος που αφορούν το σύνολο των διοικητικών ή γεωγραφικών ενοτήτων που καλύπτει ο πάροχος περιεχομένου».

Παρ. 4 Προτείνεται η αντικατάστασή της ως εξής:

«Με Κανονισμό που εκδίδεται από το Ε. Σ. Ρ. ορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο του προγράμματος εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας παρόχου ενημερωτικού προγράμματος θεματικού περιεχομένου ή μη ενημερωτικού προγράμματος γενικής ή ειδικής στόχευσης, λαμβανομένων υπόψη των χρονικών περιορισμών του παρόντος άρθρου. Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την κατηγοριοποίηση των

διαφόρων εκπομπών, τις ώρες μετάδοσης των διαφόρων κατηγοριών εκπομπών και τον τρόπο ενημέρωσης του ΕΣΡ από τους παρόχους περιεχομένου ως προς τον εβδομαδιαίο προγραμματισμό των ως άνω εκπομπών».

Παρ. 5 και 6 Προτείνεται η αντικατάσταση των εδαφίων β' και γ' καθώς και ολόκληρη η παρ. 6 αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι εν γένει κανόνες που αφορούν την πρόσβαση ατόμων με αναπηρία (ακουστική ή οπτική) στα προγράμματα των παρόχων περιεχομένου ρυθμίζονται με Κανονισμό του Ε. Σ. Ρ., κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ήδη από τον πρώτο χρόνο κατοχής της άδειας λειτουργίας η συμμόρφωση προς τους κανόνες που τίθενται κατά ένα ελάχιστο ποσοστό, το οποίο αυξάνεται σταδιακά μέχρι της λήξεως της άδειας. Κατά την έκδοση της σχετικής πράξεως λαμβάνονται υπόψη σχετικοί κανόνες που έχουν διαμορφωθεί σε ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις του άρθρου 8 του ΠΔ 109/2010».

Παρ. 8 (προστίθεται) Προτείνεται η προσθήκη της ακόλουθης παραγράφου πριν την τελευταία:

«Οι πάροχοι οπτικοακουστικών υπηρεσιών δεσμεύονται να τηρούν τις διατάξεις της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ όπως αυτή εκάστοτε ισχύει, καθώς και του ΠΔ 109/2010 ή όποιο άλλο τυχόν εκδοθεί σε συμμόρφωση κοινοτικών Οδηγιών που αφορούν την παροχή γραμμικών οπτικοακουστικών υπηρεσιών και ιδίως εκείνες που αφορούν στη μετάδοση ευρωπαϊκών έργων, στην προστασία των ανηλίκων και στο δικαίωμα απάντησης.

Παρ. 9 (πρώην 8) Για λόγους σωστής νομοτεχνικής παρουσίασης και αποφυγής επαναλήψεων, το κείμενο των ακροτελεύτιων παραγράφων των άρθρων 7 (παρ. 3), 8 (παρ. 8) και 9 (παρ. 5) διαγράφεται και αντικαθίσταται με την παρ. 7 του άρθρου 10 ως εξής:

«Σε περίπτωση που υποψήφιος προς αδειοδότηση ήδη λειτουργών τηλεοπτικός σταθμός δεν πληροί έναν ή περισσότερους από τους όρους των άρθρων 7, 8 και 9, με την αίτησή του δηλώνει το χρονικό όριο εντός των οποίων θα συμμορφωθεί με τους ως όρους των ως άνω άρθρων, συνυποβάλλοντας μελέτη βιωσιμότητας με την οποία θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα του σταθμού να υλοποιήσει τις απαιτήσεις του νόμου. Το ανώτατο προτεινόμενο χρονικό όριο συμμόρφωσης δεν μπορεί να είναι περισσότερο του ενός (1) έτους για το περιεχόμενο προγράμματος (άρθρο 8), των δύο (2) ετών για τον τεχνικό εξοπλισμό (άρθρο 7) και των τριών (3) ετών για το απασχολούμενο προσωπικό (άρθρο 9)».

Άρθρο 9 – Απασχολούμενο προσωπικό

Αναχρονιστικό και περιοριστικό σε σημείο να υπάρχει κίνδυνος για την βιωσιμότητα των υποψηφίων κρίνεται και το άρθρο περί ελάχιστου απασχολούμενου προσωπικού, δεδομένου ότι οι τρόποι παροχής οπτικοακουστικού περιεχομένου εξελίσσονται και

τέτοιοι περιορισμοί συνιστούν τροχοπέδη για την επιχειρηματικότητα αφού δεν επιτρέπουν την προσαρμογή της επιχείρησης στα νέα δεδομένα της αγοράς.

Παρ. 5 Για λόγους σωστής νομοτεχνικής παρουσίασης και αποφυγής επαναλήψεων, το κείμενο των ακροτελεύτιων παραγράφων των άρθρων 7 (παρ. 3), 8 (παρ. 8) και 9 (παρ. 5) διαγράφεται και αντικαθίσταται με την παρ. 7 του άρθρου 10 ως εξής:

«Σε περίπτωση που υποψήφιος προς αδειοδότηση ήδη λειτουργών τηλεοπτικός σταθμός δεν πληροί έναν ή περισσότερους από τους όρους των άρθρων 7, 8 και 9, με την αίτησή του δηλώνει το χρονικό όριο εντός των οποίων θα συμμορφωθεί με τους όρους των ως άνω άρθρων, συνυποβάλλοντας μελέτη βιωσιμότητας με την οποία θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα του σταθμού να υλοποιήσει τις απαιτήσεις του νόμου. Το ανώτατο προτεινόμενο χρονικό όριο συμμόρφωσης δεν μπορεί να είναι περισσότερο του ενός (1) έτους για το περιεχόμενο προγράμματος (άρθρο 8), των δύο (2) ετών για τον τεχνικό εξοπλισμό (άρθρο 7) και των τριών (3) ετών για το απασχολούμενο προσωπικό (άρθρο 9)».

Άρθρο 10 – Λοιποί όροι συμμετοχής

Προτείνεται να προβλεφθεί η κατάθεση Επιχειρησιακού Σχεδίου (Business Plan) και Πλάνου Στρατηγικής (Strategic Plan) που θα περιλαμβάνει στοιχεία (για τους χρηματοοικονομικούς πόρους που διαθέτει ή τις πηγές από τις οποίες θα τους εξασφαλίσει καθώς τους τρόπους επίτευξης των στόχων του προκειμένου να διασφαλιστεί η σύννομη και αδιάλειπτη λειτουργία) για όλη τη διάρκεια της άδειας λειτουργίας του υποψηφίου.

Το ποσοστό 1% που αναφέρεται στις παραγράφους 1-3 **προτείνεται** να γίνει 5% για τους λόγους που έχουν ήδη αναφερθεί.

Παρ. 4 Η διάταξη αυτή, επίσης δάνειο από τον 3592/2007, θέτει περιορισμούς στη συμμετοχή που μπορεί να ήταν δικαιολογημένοι στην εποχή της αναλογικής τηλεόρασης, οπότε υπήρχε ο περιορισμός των συχνοτήτων, αλλά είναι μάλλον παρωχημένοι στην εποχή της ψηφιακής τηλεόρασης. Δεν είναι κατανοητό γιατί να μην μπορεί κάποιος να έχει περισσότερες άδειες παροχής υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων. Σε όλες τις χώρες οι περιορισμοί συνδέονται και με το μερίδιο που έχει ο πάροχος στην αγορά.

Θεωρούμε ότι οι όποιοι περιορισμοί πρέπει να επιβάλλονται με βάση α) τις περί ανταγωνισμού διατάξεις και β) το μερίδιο τηλεθέασης που έχει ο πάροχος στην αγορά όπως ισχύει στα περισσότερα Ευρωπαϊκά κράτη. Κάθετες ή διαγώνιες συγκεντρώσεις λαμβάνονται επίσης κατά περίπτωση υπ' όψη.

Παρ. 7 (προστίθεται) Προτείνεται η προσθήκη παραγράφου με το εξής περιεχόμενο:

«Σε περίπτωση που υποψήφιος προς αδειοδότηση ήδη λειτουργών τηλεοπτικός σταθμός δεν πληροί έναν ή περισσότερους από τους όρους των άρθρων 7, 8 και 9, με την αίτησή του δηλώνει το χρονικό όριο εντός των οποίων θα συμμορφωθεί με τους ως όρους των ως άνω άρθρων, συνυποβάλλοντας μελέτη βιωσιμότητας με την οποία θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα του σταθμού να υλοποιήσει τις απαιτήσεις του νόμου. Το ανώτατο προτεινόμενο χρονικό όριο συμμόρφωσης δεν μπορεί να είναι περισσότερο του ενός (1) έτους για το περιεχόμενο προγράμματος (άρθρο 8), των δύο (2) ετών για τον τεχνικό εξοπλισμό (άρθρο 7) και των τριών (3) ετών για το απασχολούμενο προσωπικό (άρθρο 9)».

Παρ. 8 (προστίθεται) Προτείνεται η προσθήκη παραγράφου 8 με το εξής περιεχόμενο:

«Υποψήφιοι που δεν κατέχουν λειτουργούντα τηλεοπτικό σταθμό προσκομίζουν οικονομοτεχνική μελέτη βιωσιμότητας με την οποία τεκμηριώνεται η δυνατότητά τους να ανταποκριθούν στους όρους και στις προϋποθέσεις του νόμου και της προκηρύξεως. Ως προς την τήρηση των όρων των άρθρων 7, 8 και 9, το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα συμβαδίζει με τα οριζόμενα στην παρ. 7 του παρόντος άρθρου».

Άρθρο 13 - Διαδικασία δημοπρασίας

Παρ. 1 Το άρθρο αυτό αναθέτει στο ΕΣΡ τον προσδιορισμό της διαδικασίας δημοπράτησης οι βασικές αρχές της οποίας περιγράφεται στο άρθρο. Ωστόσο το ΕΣΡ δεν έχει ανάλογη εμπειρία για το λόγο αυτό **προτείνεται** να περιγραφεί η διαδικασία με σαφήνεια σε σχετικό παράρτημα.

Επίσης η αναφορά που γίνεται στην παρ. 5 του άρθρου 2 στην δεύτερη σειρά της παρ. 1 είναι εσφαλμένη. Το ορθό είναι παρ. 4 του άρθρου 2.

Παρ. 2 Με την παράγραφο αυτή τίθεται ένα ακόμα στάδιο οικονομικού ελέγχου του τρόπου απόκτησης των οικονομικών μέσων που θα διαθέσει ο υποψήφιος για την καταβολή του πλειστηριάσματος. Πέραν της καθυστέρησης που ο έλεγχος αυτός θα δημιουργήσει στην όλη διαδικασία διερωτάται κανείς τι νόημα είχε ο προηγούμενος ανάλογος έλεγχος και για ποιο λόγο δεν ανατίθεται ο έλεγχος αυτός, εάν ήθελε κριθεί αναγκαίος, στις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Δεδομένου ότι ο υποψήφιος είναι ανώνυμη εταιρεία πρέπει είτε να έχει το αναγκαίο κεφάλαιο είτε να δανειοδοτηθεί. Άλλος τρόπος χρηματοδότησης δεν υπάρχει, οπότε διερωτάται ποιο είναι το αντικείμενο του εν λόγω ελέγχου;

Προτείνεται οι έλεγχοι αυτοί (εάν κριθούν αναγκαίοι) να γίνονται από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία.

Παρ. 5 Αναφέρεται ότι το ΕΣΡ μπορεί να ματαιώσει τη διαγωνιστική διαδικασία αναφέροντας τους λόγους της ματαίωσης χωρίς καμία απαίτηση των υποψηφίων. Θα πρέπει να προστεθεί υπό την προϋπόθεση ότι **ο λόγος της ματαίωσης είναι βάσιμος.**

Άρθρο 14 - Όροι χορηγούμενων αδειών

Παρ. 1 – Προτείνεται η αντικατάσταση της παρ. 1 ως εξής:

«Οι αποφάσεις με τις οποίες χορηγούνται άδειες λειτουργίας των παρόχων περιεχομένου δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κατά χρονολογική σειρά και στο Ειδικό Βιβλίο που τηρείται στο ΕΣΡ. Στο Ειδικό Βιβλίο καταχωρείται και κάθε αλλαγή που αφορά στα στοιχεία της αδείας».

Παρ. 2 - Προτείνονται τα ακόλουθα και διατυπώνονται οι ακόλουθες παρατηρήσεις:

- Η άδεια πρέπει να αναγράφει τα πλήρη στοιχεία του παρόχου και ιδίως αυτά που προσδιορίζουν την κατά τρόπον αρμοδιότητα του ΕΣΡ για την αδειοδότησή του καθώς και τους νομίμους εκπροσώπους της εταιρείας.
- Στο τελευταίο στοιχείο που αφορά την καταγραφή του διαύλου συχνοτήτων σημειώνεται ότι πρόκειται για τεχνικό στοιχείο για το οποίο δεν έχει αρμοδιότητα το ΕΣΡ αλλά η ΕΕΤΤ, σε συνεργασία με τον πάροχο δικτύου. Ο ορισμός του συγκεκριμένου διαύλου εξαρτάται συχνά από ορισμένες τεχνικές παραμέτρους που αφορούν τον κάθε δίαυλο. Κατά συνέπεια, ο δίαυλος συχνοτήτων δεν είναι (καταρχήν) στοιχείο της αδείας και θα πρέπει να διευκρινίζεται με πράξη της ΕΕΤΤ
- Το αυτό ισχύει για το σύστημα αριθμοδότησης των παρόχων περιεχομένου, που σχετίζεται με τη θέση αυτού στον Οδηγό Προγράμματος και το οποίο έχει ήδη ρυθμιστεί με απόφαση της ΕΕΤΤ.

- Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 προτείνεται να αντικατασταθεί ως εξής:

«Σε περίπτωση αιτήσεως συμμόρφωσης υποψηφίου (κατά το άρθρο 10 παρ. 7) το ΕΣΡ μπορεί να ορίζει στο σώμα της αδείας την εντός ορισμένης προθεσμίας υποχρέωση του παρόχου περιεχομένου σε συγκεκριμένο όρο του νόμου. Μετά το πέρας της προθεσμίας συμμόρφωσης, ο κάτοχος άδειας αποστέλλει στο ΕΣΡ τα απαραίτητα στοιχεία από τα οποία προκύπτει η συμμόρφωσή του. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι ο σταθμός δεν έχει συμμορφωθεί με τους όρους του νόμου, το ΕΣΡ μπορεί είτε να τάξει εύλογη προθεσμία για την συμμόρφωση του σταθμού, είτε να ανακαλέσει την άδεια του σταθμού, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995. Οι ως άνω αποφάσεις του ΕΣΡ δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Παρ. 3

Περ. α) Η αλλαγή χρήσης της άδειας πρέπει να επιτρέπεται για λόγους ευελιξίας και προσαρμογής στις ανάγκες της αγοράς. Περιορισμός θα μπορούσε να τεθεί μόνο για

τους ενημερωτικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας εάν θεωρηθεί ότι είναι αναγκαία η διάκριση αυτή.

Η διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 1 του Ν 2328/1995, πέρα από τα νομοτεχνικά προβλήματα που έχει στην διατύπωσή της, προβλέπει ότι σε περίπτωση μη έγκρισης της μεταβίβασης επιβάλλεται στην αδειούχο εταιρεία η κύρωση της ανακλήσεως της άδειας. Επιβάλλεται δηλαδή κύρωση στον φορέα της άδειας για πράξη που τέλεσε ο μέτοχος (χρηματοδότης) της ΑΕ και η οποία δεν αιτιολογείται στο πλαίσιο του δικού μας νομικού συστήματος δεδομένου ότι δεν πρόκειται για ευθύνη εξ υπαιτιότητας ούτε για αντικειμενική ευθύνη, δεδομένου ότι η τελευταία προϋποθέτει κάποιας μορφής ωφέλειας του κατά νόμον υπεύθυνου από τις πράξεις του αδικοπρακτούντος προσώπου (πχ ευθύνη του εκδότη για συκοφαντική δυσφήμιση που τελέστηκε από τον δημοσιογράφο υπάλληλό του) ή δράση επικίνδυνη του υπευθύνου (πχ στις περιπτώσεις των περιβαλλοντικών ατυχημάτων). Πέραν τούτων τίθεται και ζήτημα αναλογικότητας της προβλεπομένης κυρώσεως σε σχέση με παράβαση (μη συνδρομή στο πρόσωπο του νέου μετόχου των προϋποθέσεων του νόμου). Επίσης, με την διάταξη της παρ. 13 του άρθρου 1 του Ν 2328/1995 επιβάλλεται η τήρηση του συμβολαιογραφικού εγγράφου για την μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών. Πέρα από τα έξοδα που αυτό συνεπάγεται για τους συμβαλλόμενους, διερωτάται κανείς γιατί δεν εφαρμόζεται το άρθρο 8β του ΚΝ 2190/1920 το οποίο ορίζει ότι η μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών γίνεται με εγγραφή στο ειδικό βιβλίο της εταιρείας η οποία χρονολογείται και υπογράφεται από τον μεταβιβάζοντα μέτοχο και τον αποκτώντα. Της μεταβίβασης ακολουθεί η έκδοση μετοχών στο όνομα του νέου μετόχου. Μέτοχος θεωρείται ο εγγεγραμμένος στο ειδικό βιβλίο της εταιρείας. Η τήρηση της διαδικασίας αυτής διασφαλίζει και την εταιρεία, αφού έχει πλήρη γνώση των μετόχων της.

Περ γ Απορία δημιουργεί η εν λόγω διάταξη δεδομένου ότι η μη ύπαρξη άρτιου ψηφιακού σήματος μόνο τον πάροχο θα βλάψει.

Περ. ε) (ΠΡΟΣΤΙΘΕΤΑΙ)

«ε) Φορείς άδειας που δραστηριοποιούνται το πρώτον στην παροχή οπτικοακουστικών υπηρεσιών, οφείλουν να εκκινήσουν την παροχή προγράμματος εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης του Ε. Σ. Ρ.».

Παρ. 4 Στην πρώτη πρόταση να προστεθεί (προς διευκρίνιση) η φράση «προς τον πάροχο δικτύου».

Παρ. 5 Και αυτή η διάταξη είναι δάνειο από τον Ν 2328/1995 και τον 3592/2007. Θεωρούμε ότι αντί της απαγόρευσης ανάθεσης της «διαχείρισης και εκμετάλλευσης» του προγράμματος σε τρίτο είναι ορθότερο να τεθεί ότι απαγορεύεται ο φορέας της άδειας να εκχωρεί την συντακτική ευθύνη του προγράμματος σε τρίτο, που είναι και το ζητούμενο σύμφωνα με την οδηγία 2010/13/ΕΕ. Το πρόγραμμα μπορεί να παράγεται από τον ίδιο το φορέα ή τρίτον κατ' εντολή του. Αυτό που ενδιαφέρει είναι ποιός ασκεί ουσιαστικό έλεγχο όσον αφορά την επιλογή των προγραμμάτων και την οργάνωσή τους σε χρονολογικό προγραμματισμό (δείτε άρθρο 1 παρ. 1 περ. γ της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ καθώς και σημείο 23 του προοιμίου της.)

Παρ. 6

Περ. α) Οι διατάξεις αυτές αποτελούν επίσης επαναλήψεις από το Ν 2328/1995 και το Ν 3592/2007. Οι αρχές και οι κανόνες που πρέπει να τηρούν οι πάροχοι καθώς και οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασής τους πρέπει να ενσωματωθούν στο νόμο.

Περ. β-γ) Θεωρούμε περιττές τις παραγράφους αυτές διότι ορίζουν τα αυτονόητα (προβλεπόμενα στο νόμο).

Παρ. 7 – Προτείνοντα τα ακόλουθα:

Το ΕΣΡ θεωρεί ότι δεν έχει νόημα η δικτύωση παρόχου περιεχομένου εθνικής εμβέλειας με πάροχο περιφερειακής εμβέλειας δεδομένου ότι το πρόγραμμα αυτό μεταδίδεται ούτως ή άλλως στην περιοχή που δραστηριοποιείται ο πάροχος προγράμματος περιφερειακής εμβέλειας.

Προτείνεται η διαγραφή των λέξεων «ή εθνικής εμβέλειας» στην τρίτη σειρά.

Στο τέλος της παραγράφου προτείνεται η προσθήκη του εξής εδαφίου:

«Με Κανονισμό που εκδίδει το Ε. Σ. Ρ. διευκρινίζονται λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου».

Παρ. 8 Τα στοιχεία επί τη βάσει των οποίων θεμελιώνεται η δικαιοδοσία των ελληνικών αρχών πρέπει να ελέγχονται κατά την υποβολή της υποψηφιότητας, να αναγράφονται στην άδεια και να ελέγχονται (με αντίστοιχες δηλώσεις) κατά την διάρκεια της αδείας. Η δικαιοδοσία του ελληνικού κράτους θεμελιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ και του ΠΔ 109/2010.

Παρ. 9. Η διάταξη αυτή κρίνεται περιοριστική εάν όχι παράλογη στην περίπτωση εταιρείας που έχει το ελάχιστο καταβεβλημένο κεφάλαιο δεδομένου ότι δεν μπορεί να έχει μια ζημιογόνο χρήση χωρίς να ακολουθήσει αύξηση του ΜΚ. Προτείνεται να ισχύσει ότι για όλες τις ΑΕ (άρθρο 47 του ΚΝ 2190/1920.).

Παρ. 10 Η τροποποίηση των όρων της άδειας πρέπει να είναι κατά περίπτωση επιτρεπτή σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

Παρ. 11 Η παράγραφος αυτή περιέχει εσφαλμένη παραπομπή δεδομένου ότι δεν προβλέπει κανενός είδους έλεγχο αλλά ρυθμίζει την αρμοδιότητα του ΕΣΡ να αδειοδοτεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 238/1995 και του Ν 2644/1998.

Προτείνεται η αντικατάσταση της διατάξεως ως ακολούθως:

Παρ. 11 - Η συνδρομή των όρων της άδειας ελέγχεται από το ΕΣΡ, το οποίο μπορεί να ζητά και να ελέγχει με κάθε πρόσφορο τρόπο κάθε στοιχείο σχετικό με τη λειτουργία και τη διοίκηση του αδειούχου, τους μετόχους του και τους μετόχους αυτών καθώς και τα μέλη της διοικήσεως. Στο πλαίσιο ασκήσεως των ανωτέρω ελέγχων το ΕΣΡ μπορεί να ζητά την συνδρομή φορέων του Δημοσίου ή άλλων ανεξάρτητων αρχών καθώς και εμπειρογνομόνων.

Άρθρο 15 – Λόγοι ανάκλησης της άδειας

Ισχύει ό,τι έχει προαναφερθεί για το κεφάλαιο και το προσωπικό στα αντίστοιχα άρθρα.

Η κύρωση της ανακλήσεως της άδειας πρέπει να είναι ανάλογη της παράβασης. Εν προκειμένω δεν τηρείται η αρχή της αναλογικότητας που πρέπει να διέπει τη δράση της διοικήσεως δεδομένου ότι η ίδια κύρωση επιβάλλεται για διαφορετικής βαρύτητας πράξεις [δείτε περίπτωση 1 (ε) σε σχέση με την 1(ι)].

Γ. Ατελείς διατάξεις

Στην **παρ. 3 του αρ. 1** περί κάλυψης σε ποσοστό 98% της γεωγραφικής περιφέρειας από τον πάροχο δικτύου, στην **περ. α' της παρ. 1 του αρ. 3** περί υποχρέωσης του αιτούντος να καταθέσει εντός δύο μηνών στο ΕΣΡ από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής συμμετοχής στη διαγωνιστική διαδικασία σχετικών αποδεικτικών εγγράφων, στην **περ. γ' της παρ. 1 του αρ. 3** όπου εντός προθεσμίας τριών μηνών από την έκδοση άδειας λειτουργίας οφείλουν τα μέλη της κοινοπραξίας να συστήσουν ΑΕ και να καταθέσουν τα σχετικά έγγραφα στο ΕΣΡ, στην **παρ. 3 του αρ. 7** όπου ο αιτών θα δηλώνει με υπεύθυνη δήλωση ότι θα διαθέτει εντός έξι μηνών από την χορήγηση της άδειας τεχνολογικό εξοπλισμό και κτηριακή υποδομή σύμφωνα με την προκήρυξη του ΕΣΡ και στην **παρ. 8 του αρ. 8** όπου ο αιτών θα δηλώνει ότι εντός τριών μηνών από την χορήγηση της άδειας θα μεταδίδει το οριζόμενο από τις τηλεοπτικές διατάξεις τηλεοπτικό πρόγραμμα, δεν προσδιορίζεται σε όλες τις ως άνω διατάξεις τι θα συμβεί σε περίπτωση παραβίασης των ως άνω υποχρεώσεων των αιτούντων και θα πρέπει να οριστούν οι κυρώσεις παραβίασης των ως άνω διατάξεων.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ. ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Μ.Μ.Ε.

1. Ονομαστικοποίηση μετοχών

Οι διατάξεις του αρ. 5 περί υποχρέωσης ονομαστικοποίησης των μετοχών υπό προϋποθέσεις μπορεί να μην αποδεικνύονται ικανές να οδηγήσουν στη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των επιχειρήσεων ΜΜΕ και **θα πρέπει να αναζητείται σε κάθε περίπτωση ο πραγματικός δικαιούχος (beneficial owner) σύμφωνα με τις παρ. 6 και 7 του αρ. 3 της Οδηγίας 2005/60/Κ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με αποδεικτικά στοιχεία από την αρμόδια για κάθε Κράτος Αρχή.** Ο πραγματικός δικαιούχος θα πρέπει να αναζητείται σε κάθε περίπτωση σε ημεδαπές ή αλλοδαπές εταιρείες **ανεξάρτητα αν το δίκαιο της χώρας επιβάλλει ή όχι την ονομαστικοποίηση των μετοχών τους στο σύνολό τους μέχρι φυσικού προσώπου.** Σε κάθε δε περίπτωση, σύμφωνα και με πάγια νομολογία του ευρωπαϊκού δικαστηρίου, για λόγους δημοσίου συμφέροντος είναι δυνατόν να τίθενται από τα κράτη – μέλη περαιτέρω περιορισμοί σε συγκεκριμένο τομέα, όπως αυτό των μέσων ενημέρωσης, προκειμένου να διασφαλιστούν η διαφάνεια στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των μέσων ενημέρωσης και ο πλουραλισμός και η πολυμέρεια στην ενημέρωση.

2. Ελάχιστο καταβεβλημένο κεφάλαιο

Στην παρ. 2 του αρ. 4, στην οποία προβλέπεται ότι τα ίδια κεφάλαια δεν μπορούν να υπολείπονται του ελάχιστου καταβεβλημένου κεφαλαίου ανά κατηγορία άδειας, είναι αυστηρότερη μεν του αρ. 47 του ν. 2190/1920 **αλλά μπορεί να θεωρηθεί θεμιτή, γιατί ρυθμίζει ειδικότερη αγορά αλλά και για λόγους δημοσίου συμφέροντος.**

Επίσης θα πρέπει να διευκρινιστεί αν στο ελάχιστο καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο του υποψηφίου όπως έχει οριστεί στο σχέδιο νόμου, περιλαμβάνεται ή όχι και το ποσό της προσφοράς για τη συμμετοχή στην διαγωνιστική διαδικασία. Στη περίπτωση την οποία στα ήδη οριζόμενα ποσά συμπεριλαμβάνεται και το ποσό δημοπράτησης τότε για τις νέες εταιρείες θα πρέπει η καταβολή του κεφαλαίου να έχει γίνει πριν την πληρωμή του τιμήματος και όχι σε 3 μήνες(παρ. 3) ώστε ο φορέας/υποψήφιος να έχει τα απαραίτητα ταμειακά διαθέσιμα. Παρόμοια πρόβλεψη θα πρέπει να γίνει και στην περίπτωση που το ποσό της προσφοράς για τη συμμετοχή στην διαγωνιστική διαδικασία δεν συμπεριλαμβάνεται στο καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο του υποψηφίου.

3. Ασυμβίβαστες δραστηριότητες

Στην παρ. 2 του αρ. 6 ορθώς διατηρούνται και επαναδιατυπώνονται τα ασυμβίβαστα μεταξύ αδειούχου παρόχου περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης και επιχειρήσεων α. διαφημιστικών και β. ερευνών ραδιοτηλεοπτικής αγοράς. **Η προσκόμιση υπεύθυνων δηλώσεων σχετικά με τη συνδρομή ή μη των ως άνω ασυμβίβαστων δραστηριοτήτων δεν είναι δυνατόν να αρκεί, καθώς θα πρέπει να διασταυρώνεται από τα στοιχεία του Μητρώου**

Διαφάνειας του ΕΣΡ, το οποίο θα πρέπει να λειτουργήσει σε ηλεκτρονική μορφή, ώστε να απλουστευτούν και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ελέγχου τόσο για τα ως άνω ασυμβίβαστα όσο και για τις λοιπές προϋποθέσεις του σχεδίου νόμου.

4. Έλεγχος αλλοδαπών – ημεδαπών εταιριών

Η παρ. 3 του αρ. 6 του ως άνω σχεδίου νόμου θα πρέπει να τροποποιηθεί, **ώστε στον έλεγχο για τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των επιχειρήσεων ΜΜΕ να περιλαμβάνονται όχι μόνο οι επιχειρήσεις που λειτουργούν στην ημεδαπή, αλλά και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν στην αλλοδαπή**, καθώς διαφορετικά, αν η ως άνω διάταξη παραμείνει ως έχει, **καθιερώνεται δυσμενής διάκριση όσων φυσικών ή νομικών προσώπων απέκτησαν εισόδημα στην ημεδαπή**. Η ως άνω διάταξη του Ν. 3592/2007 οδήγησε ουσιαστικά στην κατάργηση του ελέγχου των συνήθως νεοσυσταθισών επιχειρήσεων εκτός ή κυρίως εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες, βέβαια, δεν είχαν εισόδημα στην ημεδαπή και προέβαιναν σε αγορά ραδιοτηλεοπτικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Θα πρέπει, επίσης, να προβλεφθεί η δυνατότητα ελέγχου των επιχειρήσεων ΜΜΕ μέσω σύνδεσης της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και του ΕΣΡ προς ολοκλήρωση των ελέγχων ταχύτερα με μεγαλύτερη ασφάλεια και αποφυγή της γραφειοκρατίας.

Στο εδάφιο β' της παρ. 3 του αρ. 6 του σχεδίου νόμου θα πρέπει **να παραμείνει η υποχρέωση της αιτούσας αλλοδαπής εταιρίας να προσκομίσει κατάσταση μετόχων της που κατέχουν τουλάχιστον 1% του κεφαλαίου αυτής** και στο τέλος αυτού θα πρέπει να προστεθεί η φράση *«και σε κάθε περίπτωση να αναζητείται ο πραγματικός δικαιούχος κατά τα ανωτέρω»*.

Σε αντίθεση με την παρ. 4 του αρ. 6, όπου ο υποψήφιος και οι μέτοχοι θα πρέπει να προσκομίσουν στοιχεία που να αποδεικνύουν τον τρόπο απόκτησης των οικονομικών μέσων, που διέθεσαν για τη συμμετοχή τους στον υποψήφιο, εφόσον αυτοί οι μέτοχοι κατέχουν ποσοστό που υπερβαίνει το 1% του μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου στη ΓΣ, στην ως άνω παρ. 3 του ίδιου άρθρου γίνεται αναφορά σε έλεγχο μόνο των δέκα μεγαλύτερων μετόχων ή κατόχων δικαιωμάτων ψήφου του υποψηφίου κατά συνέπεια η ως άνω διάταξη της παρ. 3 θα πρέπει να τροποποιηθεί ευθυγραμμιζόμενη με την παρ. 4 του ως άνω άρθρου, ήτοι του ελέγχου των μετόχων σε ποσοστό άνω του 1%.

Τονίζεται ότι το ποσοστό επί του κεφαλαίου όσων έχουν δικαίωμα μειοψηφίας ανέρχεται μεν στο 5% αλλά το θεσπιζόμενο όριο του 1% κατατείνει σε κάθε περίπτωση υπέρ της διαφάνειας. Σημειώνεται ότι η σχετική Ευρωπαϊκή Νομοθεσία αναφέρει ως ποσοστό ελέγχου το 5%.

Τέλος, δεν έχει προβλεφθεί το είδος των ελέγχων που θα πραγματοποιούνται στη περίπτωση που οι μέτοχοι επικαλούνται εισοδήματα της αλλοδαπής. Σημειώνεται ότι έως σήμερα για νομικά πρόσωπα που εδρεύουν στην αλλοδαπή και είναι μέτοχοι φορέων ραδιοτηλεοπτικών σταθμών που επικαλούνται εισοδήματα αποκτηθέντα στην αλλοδαπή, το ΕΣΡ ζητά βεβαίωση του ορκωτού ελεγκτή – λογιστή, αναγνωρισμένου από το κράτος της έδρας τους, ο οποίος διενήργησε τον έλεγχο επί των οικονομικών καταστάσεων του μετόχου του φορέα, και στην οποία βεβαιούται ότι ο μέτοχος τους φορέα δεν απέκτησε εισόδημα στην Ελλάδα (Ν. 3592/2007).

Επισημαίνεται από τη μη υποχρέωση ελέγχου των εισοδημάτων που προέρχονται από την αλλοδαπή δεν εξασφαλίζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων στην διαγωνιστική διαδικασία.

5. Έδρα των προς αδειοδότηση σταθμών

Ο φορέας της άδειας θα πρέπει να ορίζεται ρητά ότι έχει την έδρα του στην Ελλάδα και ότι οι τιθέμενοι περιορισμοί περί μετοχικού κεφαλαίου, ελάχιστων ιδίων κεφαλαίων, εγγυητικών επιστολών, απασχολούμενου προσωπικού κλπ, αφορούν όλες τον φορέα της άδειας.

6. Απασχολούμενο προσωπικό

Στην παρ. 2 του αρ. 9 ο προσδιορισμός του ελάχιστου αριθμού εργαζομένων ανά κατηγορία άδειας θα πρέπει να εξεταστεί σε συνάρτηση με τα ήδη κατατεθέντα στοιχεία στο Μητρώο Διαφάνειας του ΕΣΡ των τηλεοπτικών σταθμών εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας προκειμένου να καταστεί σαφές, αν ο ως άνω αριθμός κινείται στα όρια της αγοράς, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί ως σήμερα, και αν αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση ή επιχειρεί να διαμορφώσει νέα, η οποία θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να λαμβάνει υπόψη της τη βιωσιμότητα των τηλεοπτικών επιχειρήσεων.

Και στο ως άνω ζήτημα του προσωπικού και στα προαναφερόμενα ζητήματα θα πρέπει να προβλεφθεί η προσκόμιση αιτιολογημένης μελέτης βιωσιμότητας των νέων υποψηφίων, οι οποίοι δεν εκπέμπουν ήδη τηλεοπτικό πρόγραμμα και για τους οποίους δεν γίνεται αναφορά στο σχέδιο νόμου

7. Ηλεκτρονική υποβολή στοιχείων

Στο περ. ζ της παρ. 2 του άρθρου 11 που αφορά τα έγγραφα που υποβάλλουν οι υποψήφιοι, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα του ΕΣΡ να ζητά πλέον της φυσικής και την ηλεκτρονική υποβολή στοιχείων και εγγράφων, για την ταχύτερη διεκπεραίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και τη διασταύρωση των υποβαλλόμενων στοιχείων.

8. Τήρηση συμβολαιογραφικού τύπου κατά τη μεταβίβαση τηλεοπτικών επιχειρήσεων

Στην περ. α της παρ. 3 του άρθρου 14, που αναφέρεται στη δυνατότητα μεταβίβασης των τηλεοπτικών επιχειρήσεων, παραπέμποντας στη διάταξη της παρ. 13 του άρθρου 1 του Ν. 2328/1995, πέραν της ανάγκης επαναδιατύπωσης και απλούστευσης της ως άνω διάταξης, **με διατήρηση πάντως του συμβολαιογραφικού τύπου στις μεταβιβάσεις για τη διασφάλιση των συμβαλλομένων**, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι οι συμβαλλόμενοι θα παρίστανται είτε αυτοπροσώπως είτε με πληρεξούσιο που θα έχει καταρτισθεί τριάντα το αργότερο ημέρες πριν από την υπογραφή του αγοραπωλητηρίου συμβολαίου, προκειμένου να αποκλείονται περιπτώσεις που απασχόλησαν επί μακρόν το ΕΣΡ μεταξύ «ιδιοκτητών» και παρόντων προσώπων.

9. Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Στην παρ. 9 του αρ. 14 και συγκεκριμένα στο πρώτο εδάφιο αυτής θα πρέπει να διαγραφεί η φράση «εφόσον ο κύκλος εργασιών της επιχείρησής τους υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου ευρώ», καθώς ετήσιες οικονομικές καταστάσεις όλων των αδειούχων παρόχου περιεχομένου θα πρέπει να συντάσσονται με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα

10. Λόγοι ανάκλησης της άδειας

Στην παρ. 1 του αρ. 15 θα μπορούσαν να προβλεφθούν και άλλοι λόγοι ανάκλησης της άδειας των παρόχων περιεχομένου, όπως η παραβίαση των όρων για την ονομαστικοποίηση των μετοχών, του πόθεν έσχες αδειούχου και μετόχων, η μη προσκόμιση στοιχείων για τον πραγματικό δικαιούχο ή άλλων παραβάσεων του υπάρχοντος σχεδίου νόμου, καθώς οι προβλεπόμενοι λόγοι ανάκλησης, που αφορούν μείωση ιδίων κεφαλαίων, μείωση προσωπικού και μη τήρηση προϋποθέσεων, που αφορούν το εκπεμπόμενο πρόγραμμα, μπορούν να θεωρηθούν ως αποσπασματικές.

11. Ανανέωση αδειών

Θα πρέπει να προβλεφθεί η ανανέωση ή η επαναπροκήρυξη των αδειών μετά την πάροδο του χρόνου διάρκειας αυτών.

12. Χρόνος προσαρμογής στις εφαρμοστέες διατάξεις

Στο κείμενο των ακροτελεύτιων παραγράφων των αρ. 7, 8 και 9 που αφορά τη συμμόρφωση των προς αδειοδότηση σταθμών στις προβλεπόμενες από τα ως άνω άρθρα διατάξεις, η προθεσμία συμμόρφωσης θα μπορούσε προκειμένου να μη δημιουργείται σύγχυση να είναι κοινή σε όλες τις περιπτώσεις και να ανέρχεται στους έξι (6) μήνες.

13. Παροχή από υπηρεσιών τρίτων προς τις γνωμοδοτούσες Αρχές

Στα ελεγκτικά θέματα και όπου προβλέπεται παροχή γνώμης θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα εκζήτησης της συνδρομής τρίτων φορέων ή εξειδικευμένων συμβούλων προς τις γνωμοδοτούσες αρχές.

14. Όροι χορηγούμενων αδειών

Στην παράγραφο 3α να προστεθεί «το τίμημα της μεταβίβασης να καταβάλλεται μέσω τραπεζής».

Όλες οι αδειοδοτημένες επιχειρήσεις να καταβάλλουν στο ΕΣΡ από 1% έως 5% τέλος χρήσης αδείας λειτουργίας.

Θα πρέπει να προβλεφθεί η υποχρέωση ετήσιας υποβολής στο Ε.Σ.Ρ. των οριζόμενων υπό του νόμου στοιχείων στα σημεία αρ. 4, παρ. 4, αρ. 9, αρ. 10, παρ. 1-4. Τα εν λόγω στοιχεία θα πρέπει να υποβάλλονται υποχρεωτικά στο ΕΣΡ μέχρι την 31/1 εκάστου έτους. Επίσης να υπάρχει πρόβλεψη για τον περιοδικό (ετήσιο) έλεγχο της τήρησης των όρων της άδειας (προσθήκη στο άρθρο 14, «όροι χορηγούμενων αδειών», σε συνέχεια της παρ. 9).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΣΡ ΕΠΙ ΤΟΥ
ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΡΧΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΕΡΤ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

Αθήνα, 06 Οκτωβρίου 2015
Αρ. Πρωτ.: 7064

ΠΡΟΣ:

Τον Πρόεδρο του ΔΣ της ΕΡΤ

κ. Διονύση Τσακνή

Τηλ: 210 6092560

Φαξ: 210 6066619

e-mail: president@ert.gr

Κοινοποίηση: Νομικό Τμήμα

Φαξ : 210 6066770

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΡΧΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΕΡΤ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

Η Συμφωνία Αρχών μεταξύ της ΕΡΤ ΑΕ και του Ελληνικού Δημοσίου, που μας κοινοποιήσατε περί τα τέλη Ιουλίου, αποτελεί ένα σημαντικό θεσμικό κείμενο που προβλέπεται για πρώτη φορά στο νομικό πλαίσιο λειτουργίας της ΕΡΤ ΑΕ. Βαρύνουσα σημασία έχει ότι δικαιολογητικός λόγος της Συμφωνίας Αρχών είναι η «εδραίωση της ανεξαρτησίας της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης», όπως ρητώς αναγράφεται στη σχετική διάταξη νόμου (άρθρο 2 παρ. 4 εδ. α' Ν. 4173/2013, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 2 Ν. 4324/2015). Επιδιώξή μας είναι να συμβάλουμε από την πλευρά μας, ώστε ο στόχος αυτός να διασφαλιστεί με συγκεκριμένους μηχανισμούς μέσα από το υπό διαβούλευση κείμενο.

Ήδη το κείμενό σας συζητήθηκε στην Ολομέλεια και οι επιστημονικοί μας συνεργάτες έχουν επεξεργαστεί αναλυτικές παρατηρήσεις με προτάσεις για αναδιατύπωση ορισμένων φράσεων ή για ένταξη νέων διατάξεων. Επί της διαδικασίας, προτείνουμε να υπάρξει καταρχήν μία συνάντηση σε υπηρεσιακό επίπεδο και, κατόπιν ανταλλαγής απόψεων, να διατυπωθούν οι τελικές μας παρατηρήσεις, αφού προηγηθεί συνάντηση του Διοικητικού σας Συμβουλίου με την Ολομέλεια του ΕΣΡ.

Εν αναμονή της απάντησής σας επισυνάπτουμε κείμενο με ενδεικτικές παρατηρήσεις επί της Συμφωνίας Αρχών που μας αποστείλατε.

Η Αντιπρόεδρος του ΕΣΡ

ΛΙΝΑ ΑΛΕΞΙΟΥ

**ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΡΧΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΕΡΤ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

Άρθρο 1

Προσθήκη ότι στόχος της ΣΑ είναι η εδραίωση της ανεξαρτησίας της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης (άρθρο 2 παρ. 4 Ν. 4173/2013, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από το άρθρο 2 Ν. 4324/2015).

Άρθρο 2

(άρθρο 2 παρ. 1) Η απόκτηση κέρδους δεν είναι απαγορευτικός στόχος μιας δημόσιας εταιρείας. Επανεξέταση διατύπωσης.

(άρθρο 2 παρ. 3) Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι κάθε ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό πρόγραμμα (με την έννοια του αυτοτελούς συνόλου εκπομπών διάρκειας 24 ωρών) της ΕΡΤ έχει συγκεκριμένο προσανατολισμό, δηλ. το περιεχόμενό του δίνει έμφαση σε συγκεκριμένη κατηγορία περιεχομένου (π. χ. ενημέρωση, μουσική, αθλητισμός) και να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά του και η βιωσιμότητά του. Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου περί ιδρύσεως ή καταργήσεως κάθε προγράμματος θα πρέπει να περιέχει όλα αυτά τα στοιχεία και να κοινοποιείται στο Ε. Σ. Ρ.

Άρθρο 3

(νομοτεχν.) Το άρθρο 3 θα πρέπει να συγχωνευθεί με το άρθρο 6 «παρουσίαση πολιτικών θεμάτων» διότι υπάρχει απόλυτη ταύτιση περιεχομένου των δύο άρθρων.

(νομοτεχν.) Παρ. 1 τελευταία φράση: χρειάζεται επαναδιατύπωση («ανάδειξη του ελληνικού πολιτισμού ως γέφυρας ...»).

Παρ. 2: Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι (εκτός ειδικών περιστάσεων και υπό ορισμένες προϋποθέσεις) η προβολή των συνεδριάσεων της Βουλής από την ΕΡΤ ΑΕ δεν γίνεται παράλληλα με την προβολή των ίδιων συνεδριάσεων από τον τηλεοπτικό σταθμό «Βουλή Τηλεόραση», που έχει την ίδια γεωγραφική κάλυψη με εκείνη της ΕΡΤ ΑΕ.

(νομοτεχν.) Παρ. 2: Η τήρηση της αρχής της αναλογικής ισότητας δεν είναι κατανοητό πώς μπορεί να εφαρμοστεί κατά την προβολή των δραστηριοτήτων «της κοινωνίας των πολιτών, των πρωτοβουλιών κοινωνικής αλληλεγγύης και των παραγωγικών τάξεων». Χρήση άλλου όρου για τον τρόπο παρουσίασης των ομάδων αυτών.

Άρθρο 4

παρ. 1 Χρειάζεται επαναδιατύπωση διότι η φράση «ανεξάρτητη από το Κράτος» δεν είναι νομικά ακριβής. Απαραίτητη η αναφορά ότι η ΕΡΤ υπόκειται στον έλεγχο του ΕΣΡ.

παρ. 4 Η χρήση του όρου «αντικειμενικότητα» κρίνεται προτιμότερη του όρου «αμεροληψία».

Άρθρο 6 (βλ. παρατηρ. υπό άρθρο 3)

Άρθρο 9

- παρ. 1: Παραπομπή στους υφιστάμενους κώδικες δεοντολογίας του ΕΣΡ

(παρ. 2) Αναφορά σε συγκεκριμένα Κείμενα διασφάλισης ποιότητας που έχουν διαμορφωθεί από άλλους ευρωπαϊκούς δημόσιους ρ/τ φορείς.

- Δεν υπάρχει αναφορά στην Επιτροπή Κατάταξης Προγραμμάτων για την προστασία της παιδικής ηλικίας

Άρθρο 10 – Συμβούλια Κοινωνικού Ελέγχου

Πρόβλεψη έκδοσης Κανονισμού Λειτουργίας με τον οποίο θα προβλέπονται κάποιοι ελάχιστοι κανόνες λειτουργίας, όπως π. χ. η τυχόν έδρα κάθε ΣΚΕ και τηλέφωνα γραμματείας, ο τρόπος επιλογής των μελών του, η μεθοδολογία κατάρτισης των τριμηνιαίων εκθέσεων, η παρουσία μέλους του Δ. Σ. (ή άλλου εκπροσώπου της Διοίκησης της ΕΡΤ) στις συνεδριάσεις κάθε ΣΚΕ για την ενημέρωση του τελευταίου ως προς τις προτάσεις, κ.ο.κ.

Άρθρο 13

Ορισμός συγκεκριμένων μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν τακτικό και αποτελεσματικό έλεγχο της χρησιμοποίησης της δημόσιας χρηματοδότησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΤΥΠΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ & ΜΕΛΩΝ ΕΣΡ

A. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ (29-10-2015)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ (29-10-2015)

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Καλή σας μέρα. Σας καλέσαμε σήμερα εδώ, με το συνάδελφο κ. Γιώργο Στεφανάκη και επίσης τον συνάδελφο Κωνσταντίνο Αποστολά, του οποίου η οκταετία λήγει τον επόμενο Φεβρουάριο, αλλά τον παίρνει και αυτόν η μπάλα μαζί μας. Σας καλέσαμε λοιπόν εδώ σήμερα για να πούμε κάποια πράγματα με το όνομά τους, μετά από αυτήν τη νομοτεχνική επινόηση της τελευταίας κυριολεκτικά στιγμής στο άρθρο 55 του σχεδίου νόμου για τις τηλεοπτικές άδειες. Αυτό που ορίζει για την αυτοδίκαιη λήξη της θητείας «όσων μελών των ανεξαρτήτων αρχών έχουν συμπληρώσει την αρχική τους τετραετία» δεν είναι παρά ο μανδύας για την αδρανοποίηση και αχρήστευση όλων των ανεξαρτήτων αρχών με πρώτο το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης.

Γνωρίζετε ότι από τα μέσα του περασμένου Απριλίου, το ΕΣΡ απέμεινε με την οριακή σύνθεση των τεσσάρων, αντί των επτά μελών, από τα οποία ο κ. Στεφανάκης και εγώ είχαμε μόλις μπει στην δεύτερη τετραετία της οκταετούς θητείας μας, σύμφωνα με το Ν. 4055/2012 (άρθρο 110 παρ. 12). Είχαμε τότε σύμφωνα με αυτόν το νόμο τρία και πλέον χρόνια για τη λήξη της θητείας μας, που μπορούσε ν' ανανεωθεί, σύμφωνα με την παγίως τηρούμενη πρακτική ανανέωσης της θητείας των μελών των ανεξαρτήτων αρχών, για άλλη μία τετραετία.

Με το Ν. 4055/2012 άλλαξε το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο και ορίζεται η συνολική δετής θητεία για τα υπηρετούντα τότε μέλη και δετής για τα νεοεισερχόμενα. Το ότι αυτή η ρύθμιση ίσχυσε από το πρώτο έτος της θητείας μας, τότε εμείς, το 2012, με τον κύριο Στεφανάκη είχαμε μόλις ένα χρόνο θητεία, ίσχυσε λοιπόν από το πρώτο έτος της θητείας μας και ίσχυσε σε όλες τις ανεξάρτητες αρχές με αποτέλεσμα να εξαντλήσουν μέχρι σήμερα την δετή θητεία τους και να αποχωρήσουν τα μέλη όλων των ανεξαρτήτων αρχών που ολοκλήρωσαν αυτόν τον κύκλο. Έτσι αποδεικνύεται και η εμπέδωση της διάταξης που θεσπίζει, ως κανόνας δικαίου, την μέχρι τώρα προβλεπόμενη θητεία των μελών των ανεξαρτήτων αρχών. Το παράδοξο είναι ότι τα μέλη που αποχώρησαν δεν αντικαταστάθηκαν. Και με την πρόσφατη δήθεν νομοτεχνική ρύθμιση αντί να συμπληρωθούν τα ελλείποντα μέλη, αυτά τα οποία είχαν φύγει, παύονται και αυτά που ήδη υπηρετούν στα πλαίσια του Ν. 4055/2012.

Έτσι, όχι μόνον, το ΕΣΡ, αλλά και άλλες ανεξάρτητες αρχές, συνταγματικά κατοχυρωμένες, βρίσκονται στον αέρα!

Επιστρέφω στον Ν. 4055/2012 (άρθρο 110 παρ. 12) για να πω ότι αυτός ο κανόνας δικαίου βεβαιώθηκε και επικυρώθηκε από πλείστες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι οποίες απέρριψαν προσφυγές τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών μέσων που ζητούσαν ακύρωση προστίμων που είχε επιβάλει το ΕΣΡ με το επιχείρημα ότι δεν ήταν νόμιμη η σύνθεσή του ΕΣΡ λόγω δήθεν λήξης της θητείας των μελών του. Αυτό το επιχείρημα το απέρριψε με σειρά αποφάσεων το Συμβούλιο της Επικρατείας, όποιος θέλει, έχω εδώ τις αποφάσεις.

Γεώργιος Στεφανάκης (Μέλος): Και ο βασικός νόμος του ΕΣΡ που επιτρέπει την τετραμελή σύνθεση υπό την σκέπη του Αντιπροέδρου. Δεν υπάρχει τέτοιο θέμα.

Αίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Πάντως είναι αξιοσημείωτο ότι η ίδια προσχηματική επιχειρηματολογία των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών μέσων υιοθετήθηκε από τον κ. Παππά ως υπουργό τόσο στις 30/07/2015 στην Κ.Ε. του κόμματος του όσο και στις 04/08/2015 στην Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής όπου ο κ. Παππάς παραδέχθηκε, όπως διάβασα, τι ωραίες μέρες που πέρασα, από τα Πρακτικά της Διάσκεψης των Προέδρων, εκεί λοιπόν στη Διάσκεψη των Προέδρων ο κ. Παππάς ερωτηθείς είπε ότι δεν είχε καμία νομική εισήγηση για αυτά τα οποία πρότεινε ή θεωρούσε πως ήταν σωστό να γίνουν.

Υπογραμμίζω ότι την άποψη του κ. Παππά περί μη νόμιμης σύνθεσης του ΕΣΡ απέρριψε ομόφωνα με γνωμοδότησή του (17/08/2015) το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής μετά από ερώτημα που του έθεσε η Διάσκεψη των Προέδρων.

Για όσους δεν το γνωρίζετε, και νομίζω ότι σχεδόν όλοι το γνωρίζετε, το ΕΣΡ έχοντας από τα μέσα Απριλίου μόνο τέσσερα μέλη, έκανε επανειλημμένες εκκλήσεις, προφορικά και εγγράφως, για τη συμπλήρωση των μελών, δεδομένου και του τεράστιου όγκου δουλειάς που είχε να διεκπεραιώσει. Φανταστείτε ότι εκτός από τα συνήθη είχαμε και τις 1000 περίπου καταγγελίες που έπρεπε να κοιτάξουμε και να διεκπεραιώσουμε για το δημοψήφισμα της 5^{ης} Ιουλίου. Κάναμε επανειλημμένες εκκλήσεις για συμπλήρωση των μελών του ΕΣΡ. Δεν εισακουστήκαμε. Ίσως γιατί άλλα είχαν κατά νου οι «αρμόδιοι».

Κάποιοι, και το διάβασα κιόλας, είναι πολλοί εκείνοι που μιλούν για φωτογραφική διάταξη στην οποία απεικονίζεται το πρόσωπό μου. Φωτογραφική ή μη, η διάταξη αυτή που πλήττει καίρια τις ανεξάρτητες αρχές παραβιάζει:

1). Την δημοκρατική αρχή, την αρχή της δημοκρατικής νομιμότητας και διαφάνειας, την οποία καταχράται η εκτελεστική εξουσία. Αντί δηλαδή, η εκτελεστική εξουσία να σέβεται και να τηρεί τη συνταγματική τάξη, της επιβάλλεται και την αλλοτριώνει.

2). Την αρχή της ενότητας και της συνέχειας στη λειτουργία των κρατικών – συνταγματικών οργάνων.

Αυτές οι αρχές παραβιάζονται βάνανυσα.

3). Την αρχή της ανεξάρτητης λειτουργίας των θεσμών που απολαύουν συνταγματικής προστασίας. Συγκεκριμένα, παραβιάζεται η αρχή που προβλέπει τη θέσπιση και λειτουργία του ΕΣΡ, ως συνταγματικά Ανεξάρτητης Αρχής, με αρμοδιότητες για το ραδιοτηλεοπτικό φάσμα.

4). Την αρχή της ασφάλειας δικαίου και της εμπιστοσύνης στη λειτουργία της Διοίκησης, που οι πολίτες πρέπει να διαμορφώνουν μέσα από τη λειτουργία των συνταγματικών θεσμών, τη διάκριση των εξουσιών και τη συμπεριφορά της εκτελεστικής εξουσίας.

5). Την αρχή της ανεξαρτησίας των θεσμών της δικαιοσύνης, των Ανεξαρτήτων Αρχών καθώς και της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των φορέων τους.

Τελειώνοντας, θα υπογραμμίσω ότι η εκπρόθεσμη τροπολογία που ψευδεπίγραφα τιτλοφορείται «νομοτεχνική βελτίωση», είναι απολύτως **αντισυνταγματική**. Κατατέθηκε εκπρόθεσμα, λίγο πριν ψηφισθεί το νομοσχέδιο στην Ολομέλεια της Βουλής, και χωρίς να συζητηθεί στις αρμόδιες επιτροπές και χωρίς εν τέλει ν' αποτελεί μέρος του νομοσχεδίου για τις τηλεοπτικές άδειες. Να θυμίσω και κάτι που έρχεστε παγίως εδώ και πληροφορείστε τα πεπραγμένα του ΕΣΡ, **να θυμίσω ότι για το νομοσχέδιο αυτό, το ΕΣΡ υπέβαλλε τρεις φορές έγγραφες παρατηρήσεις, χωρίς ποτέ να κληθεί, επίσημα ή όχι, στη Διαβούλευση**. Οι παρατηρήσεις μας αυτές και το λέω αυτό εν τιμή περιείχαν τις απόψεις μας για την ορθή και αποτελεσματική τελική διαμόρφωση του νομοσχεδίου με βάση τις αλλαγές που επιφέρει η ψηφιακή τηλεόραση, αποσκοπούσαν επίσης στην ενίσχυση της διαφάνειας και τέλος έφερναν στο προσκήνιο αυτό που είχε αγνοηθεί από το νομοσχέδιο, και έχει αγνοηθεί, το οποίο είναι οι υποχρεωτικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ενδεχομένως αυτές οι παρατηρήσεις θεωρήθηκαν εξόχως ενοχλητικές αφού «δεν συνεμορφούνται προς τας υποδείξεις». Φαίνεται πως είχαμε πάρει πολύ στα σοβαρά το ρόλο μας ως Ανεξάρτητης Αρχής.

Αυτά είναι που σε γενικές γραμμές θα ήθελα να σας πω. Είμαι διαθέσιμη για όποιες ερωτήσεις θέλετε, αφού δώσουμε το λόγο στον κύριο Στεφανάκη, τον έτερο εκπαρθυρωθέντα.

Γεώργιος Στεφανάκης (Μέλος): Θα ήθελα να εκτιμήσω λίγο καβαφικά, αν μου επιτρέπετε. «*Άστοχα πράγματα*», λέει κάπου ο Καβάφης, «*κινδυνώδη και παιδαριώδη*» και τέτοια είναι πάρα πολλά που συμβαίνουν τον τελευταίο καιρό και τους τελευταίους μήνες και θέτουν σε μεγάλο κίνδυνο, θα έλεγα εγώ ως μη Καβάφης, των Ελλήνων τα ιδεώδη. Γιατί το λέω αυτό; Το λέω διότι εγώ υποβάλλω συνεχώς ερωτήματα στον εαυτό μου. Για τα γεγονότα τα οποία βιώνουμε με την κυρία Αλεξίου και τον κύριο Αποστολά, είναι αδύνατον να μην υποβάλλω το ερώτημα και να πω για ποιον λόγο, και αυτό είναι και το δικό σας το ερώτημα, δηλαδή υπάρχει ένας εξειδικευμένος φορέας με ένα εξειδικευμένο, εξαιρετικό προσωπικό και έρχεται από την πλευρά την κυβερνητική και ένας φυσικός σύμμαχος ενός νομοσχεδίου που είναι σε εξέλιξη, αδειοδοτήσεις κλπ. Και έρχεται μία ακραία μα πολύ ακραία, αυθαίρετη, ακατανόητη σχεδόν νομοθετική πράξη, η οποία αντί να μπει στον φορέα και να βελτιώσει, δηλαδή τι θα έλεγαν όλοι οι καθηγητές; Ενισχύστε περισσότερο το ΕΣΡ. Πως θα το ενισχύσετε; Συμπληρώστε τις κενές θέσεις, βάλτε επιστήμονες, βοηθήστε το να υπάρξει ώστε να βοηθήσει την εξέλιξη σε ένα πάρα πολύ δύσκολο τομέα τεχνολογικό, ο οποίος εξελίσσεται με δαιμονιακές ταχύτητες και είναι αδύνατο και σε μας που υποτίθεται το παρακολουθούμε να το προσέξουμε. Αντί αυτού του θέματος, είναι άξιον απορίας ότι έρχεται ο αρμόδιος Υπουργός, ο οποίος τη μία στη Διάσκεψη των Προέδρων λέει το άλφα, αναγιγνώσκει τη γνωμοδότηση των νομικών υπηρεσιών της Βουλής και το σχολιάζει βήτα, και όσα συμβαίνουν μέχρι τη στιγμή που μπαίνει αυτή η τελευταία τροποποίηση για τις ανεξάρτητες αρχές, η θέση του θα έπρεπε να είναι ότι ο σύμμαχος αυτός, θα ελέγξει δηλαδή την αδειοδότηση, όχι μόνο τον αριθμό των αδειών και πολύ καλύτερα διότι προστατεύεται η κυβέρνηση και ο Υπουργός και όλα τα υπόλοιπα. Ποια είναι τα υπόλοιπα; Ο τρόπος λειτουργίας, ο τρόπος διαδικασίας, το τίμημα, αρμοδιότητες τις οποίες έχει το ΕΣΡ. Ειλικρινά σας λέω, μου είναι αδύνατον να λύσω την απορία αυτή, πως αντί για ενεργοποίηση και ενδυνάμωση, προβαίνει στην απονέκρωση του θεσμού, χωρίς να έχει σε καμία περίπτωση αυτή την αρμοδιότητα, και την περιθωριοποίηση του θεσμού αυτού. Πώς δε οι αρμοδιότητες αυτές να μένουν έωλες και εν πάση περιπτώσει, αφού κατατεθεί το νομοσχέδιο, θα πρέπει πλέον εις χείρας του αρμοδίου Υπουργού να γίνει η διαχείριση. Άρα εγώ πλέον θα είμαι αυτός που θα διαπραγματευτώ, κι όχι ο φορέας, ο

οποίος είναι η φυσική ασπίδα δηλαδή της νομοθεσίας, της κοινωνίας, της κυβερνήσεως κλπ. Αυτό το πράγμα είναι αδύνατον να συλληφθεί. Και κάτι ακόμα, το οποίο ίσως να μην έγινε καταληπτό. Η κυρία Αλεξίου σας είπε διάφορα πράγματα, αλλά ασφαλώς δεν θα ξέρετε το εξής. Ερώτημα: Έχει δυνατότητα μια κυβέρνηση, ένας Υπουργός να σταματήσει ή να παύσει τη θητεία του μέλους του ΕΣΡ; Σας το λέω επισήμως και μπορώ να σας παραπέμψω και στον καθηγητή τον κύριο... κάπου το είχα σημειώσει εδώ... ότι δεν μπορεί κανένα μέλος να απομακρυνθεί από τη θέση του με απόφαση κανενός κρατικού φορέα. Εάν λοιπόν το μέλος δεν μπορεί να απομακρυνθεί ούτε για την πρώτη, ούτε για τη δεύτερη θητεία, ούτε για την παράταση από κανέναν κρατικό φορέα, **ποιος είναι αυτός ο υπέρ κρατικός φορέας, ο υπέρ Υπουργός, ο υπέρ καναλάρχης**, το ακούσαμε και αυτό στη Βουλή, ο οποίος με μία αυθαίρετη, μα πολύ αυθαίρετη διάταξη, ασαφέστατη, η οποία δεν φωτογραφίζει το ΕΣΡ ή μάλλον το φωτογραφίζει, αναφέρεται σε όλες τις ανεξάρτητες αρχές, μιλώντας για ανεξαρτησία, καταργεί ακριβώς την αυτονομία, την αυτοτέλεια και την ανεξαρτησία, την οποία δίνει το άρθρο 101. Αυτό είναι μέγα θέμα και να σας πω γιατί. Κάθε μέλος το οποίο εκλέγεται, εξετάζεται πρώτον όχι μόνο το πόθεν έσχες του, όπως για τους πολιτικούς, αλλά όλος του ο βίος για να γίνει μέλος του ΕΣΡ και μπαίνουν συνεχώς περιορισμοί. Ποιοι περιορισμοί; Δεν μπορεί μετά τη θητεία του επί σειρά ετών να είναι σύμβουλος σε καμία επιχείρηση, δεν μπορεί εκείνο, δεν μπορεί το άλλο και σε περίπτωση που συμβεί αυτό υπάρχουν φοβερές κυρώσεις. Δηλαδή το ίδιο το μέλος το οποίο εκλέγεται, εκλέγεται για μία θητεία και του βάζει ο νομοθέτης από πριν τους περιορισμούς γιατί δεν δύναται να τους θέσει μετά. Αν εξαιρέσουμε λοιπόν τα ποινικά αδικήματα και οτιδήποτε τέτοιο επιφέρει έκπτωση του μέλους, τίθεται το ερώτημα κατά το πόσο θα σταθεί νομικά η παύση, διότι η λήξη της θητείας είναι κάτι πονηρό, δηλαδή τι είναι, φεύγουμε από τον οργανισμό νόμο, φεύγουμε από το βασικό νόμο, φεύγουμε από το Σύνταγμα και πιάνουμε μία διάταξη του 2012, άρθρο 110 παρ. 12, πάει και λέει ότι εγώ δεν θίγω τα μέλη των ανεξαρτήτων αρχών, απλά λέω ότι η πρώτη θητεία αρκεί για κάθε μέλος, συνεπώς αυτοδικαίως παύεται με την πρώτη θητεία.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Είναι οκταετία, δεν υπάρχει πρώτη θητεία.

Γεώργιος Στεφανάκης (Μέλος): Βεβαίως, ωραία όλα αυτά, αλλά η ουσία των πραγμάτων είναι το εξής: Παύεις κάτι την ώρα τη συγκεκριμένη που σου είναι το πιο χρήσιμο εργαλείο; Παύεις κάτι που στην αναμέτρηση αυτή την τόσο δύσκολη είναι το μόνο απολύτως εξειδικευμένο και υπεροπλισμένο και κατοχυρωμένο δηλαδή

όργανο που μπορεί να δώσει τις κατευθύνσεις και να προφυλάξει οτιδήποτε; Και με κάποια ισονομία και κάποια τακτική γίνει πιο αποδεκτό οποιοδήποτε μέτρο ως προς τον αριθμό που δεν τον ξέρουμε ποιος θα είναι ή προς οποιαδήποτε διαδικασία που δεν την ξέρουμε ποια θα είναι. Δηλαδή εδώ το ερώτημα είναι για ποιο λόγο έγινε αυτό. Και η απάντηση δυστυχώς μας παραπέμπει στο ότι δεν επιθυμούσαν αρμοδιότητες να παραμείνουν στον φορέα. Διότι μην μου πείτε, επί τόνους μήνες περιμέναμε να συμπληρωθούν οι κενές θέσεις, θα συμπληρωθούν ταχύτατα και οι υπόλοιπες; Δηλαδή αυτή τη στιγμή το ανενεργό πλέον ΕΣΡ θα μπορέσει δαιμονικά, δηλαδή μέσα από της επιθυμίας της καλοπροαίρετης... ας πούμε του Υπουργού να ανταποκριθεί; Πώς δηλαδή; Άλλαξε η διαδικασία των 4/5, άλλαξε η δικονομία, άλλαξε η τάξη πραγμάτων, άλλαξε το κριτήριο επιλογής, άλλαξαν οι δικονομικές διατάξεις, άλλαξε η πραγματικότητα η ίδια; Συνεπώς τίθεται το θέμα. Εάν προχωρήσει μονομερώς ως προς την εφαρμογή των κειμένων διατάξεων του νομοσχεδίου και προχωρήσει πλέον στη διαπραγμάτευση ατομικά ο Υπουργός, πράγμα που και αυτό είναι μέγα θέμα, αν μπορεί ο Υπουργός, σκεφτείτε δηλαδή ένας Υπουργός Ναυτιλίας, ο ίδιος να διαπραγματεύεται το πρότζεκτ, ούτε η Σιέρρα Λεόνε δεν το έκανε αυτό. Δηλαδή είναι πολύ δύσκολο ο ίδιος ο Υπουργός να πηγαίνει, προσέξτε, μονομερώς και αυτοτελώς για κάθε άδεια ξεχωριστά, διότι ούτε αυτό έχει ξεκαθαριστεί, και ο ίδιος ή να συμφωνεί ή να διαφωνεί ή να δίνει ή να αφαιρεί κλπ. Από πού πηγάζει αυτό το δικαίωμα εάν δεν υπάρχει ο φορέας αυτός, ο οποίος είναι μία εγγύηση για τη δημόσια και κοινωνική ζωή του τόπου γι' αυτό και το ΕΣΡ κρίνεται, αν δείτε το βασικό νόμο, για μία δημοσιονομική αυτοτέλεια. Όταν λέμε ανεξάρτητη δικαστική αρχή, τι λέμε δηλαδή; Ότι δεν μπορούμε να κυκλοφορήσουμε, δεν μπορούμε να κατευθύνουμε, δεν μπορούμε πραγματικά να μετατρέψουμε, ας το πούμε έτσι, σε λύσεις νομοθετικές τη βούληση της εξουσίας ή τη βούληση μιας κυβερνήσεως ή την επιθυμία ενός Υπουργού. Αντ' αυτού λοιπόν αυτό το πράγμα, το οποίο εμφανίζεται ότι θα καλύψει ένα κενό που τόσα χρόνια υπήρχε ή μια ακαταστασία ή μία σύγχυση, δημιουργεί μια μεγαλύτερη σύγχυση. Και αυτό δεν πέρασε απαρατήρητο ούτε από την ACT ούτε από την πλευρά της εμπορικής τηλεοράσεως, ούτε από την κομισιόν η οποία υποβάλλει ερωτήματα, διότι αυτομάτως τίθεται το εξής μέγα ερώτημα. Εδώ περιορίζεις τους ελέγχους, αντί να αυξήσεις τους ελέγχους για να είσαι εσύ κατοχυρωμένος, περιορίζεις, αφαιρείς και μιλάς για μία διαφάνεια, η οποία τελικά είναι αδιαφάνεια σε πάρα πολλά σημεία. Αντί λοιπόν αυτό να το επεξεργαστούν, να πάρουν τις παρατηρήσεις, τον κόπο του ΕΣΡ που έκανε εδώ

με τους εξάιρετους συνεργάτες και το ειδικευμένο αυτό επιστημονικό προσωπικό και αυτά τα πράγματα να αξιολογηθούν και να επιστραφούν με άλλες παρατηρήσεις, να συζητήσουν περαιτέρω επεξηγήσεις, όλα αυτά ένας περίεργος μαγνήτης ή κομματικών σκέψεων κλπ τα πήγε στον κάλαθο των αχρήστων. Εν πάση περιπτώσει δεν είχαμε τη χαρά και την τύχη, ιδιαίτερα αυτοί που δουλέψανε πάνω στα κείμενα αυτά να βρουν μια επιμελημένη φροντίδα ή κάποια άλλη πρόθεση. Συνεπώς δεν γνωρίζω από εδώ και πέρα τι μπορεί κανείς να αναμένει. Εγώ λοιπόν πάνω σε αυτό το ερώτημα πιστεύω ότι θα μπορούσε όλο αυτό να έχει αποφευχθεί με την απλή συμπλήρωση των μελών και την ενίσχυση του ΕΣΡ ακόμα σε επιστημοσύνη και να ζητάμε ακόμα περισσότερα πράγματα, ώστε να έχουμε περισσότερη πληροφόρηση, διότι μες στο καθήκον του ΕΣΡ είναι και αυτός ο τομέας, δηλαδή το ΕΣΡ έχει έναν ευρύτερο ρόλο, δεν είναι μόνο ότι προστατεύει την οποιαδήποτε εξουσία ή άσκηση εξουσίας, προστατεύει το κοινωνικό σύνολο. Το δικαίωμα της πληροφόρησης δεν ανήκει σε κανέναν, ανήκει σε όλους. Και αυτό το πράγμα είναι ακριβώς το αντικείμενο, το οποίο είναι υπό τον έλεγχό του. Δηλαδή, για ποιο λόγο στα υπόλοιπα κράτη βάλανε αντίστοιχους φορείς; Εμείς τι κάναμε; Αντιγράψαμε μια αντίστοιχη ανεξάρτητη δικαστική αρχή. Και να δείτε και με τι πρόσωπα σημαντικά. Λοιπόν, θέλω να πω, επειδή κι εγώ και η κυρία Αλεξίου μαζί συμπορευόμαστε, είμαστε σε μια γενιά όπου οι ίδιοι πρωθυπουργοί, μιλάμε για τους μεγάλους, τον ίδιο τον Καραμανλή τον βλέπαμε στην παρέα να έχει ανθρώπους σαν τον Κωνσταντίνο Τσάτσο, που θα μπορούσε να γίνει πρωθυπουργός της Γαλλίας, τα γαλλικά του ήταν καλύτερα από τα δικά μου, τέτοια πράγματα, και οι άνθρωποι αυτοί καλούσανε αυτά τα μυαλά, αυτούς τους ανθρώπους δίπλα τους προκειμένου εν προκειμένω να ανοίγουν ορίζοντες και να εμπλουτίζουν το γνωστικό τους πεδίο. Εν πάση περιπτώσει, σαν δικηγόρος μπορεί να μακρηγόρησα, θα περάσουμε σε οποιαδήποτε διαλογική κουβέντα, αλλά οφείλω να πω ότι για μένα ήταν μια παρατυπία και ένα αδικαιολόγητο ολίσθημα.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Εγώ θα ήθελα να συμπληρώσω σε σχέση με αυτά που είπε ο κύριος Στεφανάκης ότι η εχθρότητα και η περιφρόνηση προς το ΕΣΡ και εν γένει προς τις ανεξάρτητες αρχές εκφράστηκε απροκάλυπτα και δημοσιεύτηκε και τώρα μπήκε στα πρακτικά από τον κύριο Σπίρτζη που είπε «τι τις θέλουμε τις ανεξάρτητες αρχές, πρέπει να το δούμε στην αναθεώρηση του Συντάγματος» και αναρωτήθηκα πότε πρόλαβε ο κύριος Σπίρτζης να καταλήξει σε τέτοιο συμπέρασμα, να διαμορφώσει αυτή την άποψη. Και σας θυμίζω επίσης, νομίζω κάποιος από εσάς το έχει γράψει, ότι ο Γενικός Γραμματέας Επικοινωνίας ο κύριος Κρέτσος είχε

δηλώσει ότι δεν χρειάζεται το ΕΣΡ να πάρει μέρος στη διαβούλευση για το σχέδιο νόμου για τις άδειες. Κοιτάζτε, αυτή είναι μία τάση αλλοτρίωσης των ανεξάρτητων αρχών και για μένα αποσκοπεί στη δημιουργία υποκατάστατων μηχανισμών που ενισχύουν τον συγκεντρωτισμό της εκτελεστικής εξουσίας. Αν είναι δυνατόν.

Γεώργιος Στεφανάκης (Μέλος): Τα παίρνεις από ένα φορέα και τα πας στα χέρια σου. Σε δύο σχέδια πάνε τα δημοπρατούμενα προϊόντα των αδειών και οτιδήποτε άλλο. Έτσι καθίσταται πανίσχυρος ο εκπρόσωπος.... και το χειρότερο ξέρετε ποιο είναι, ότι αυτά στην Ελλάδα, μένουν οι διατάξεις για καιρό, δηλαδή δύσκολα καταργούνται, κυρίως προστίθενται χειρότερες.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Με συγχωρείτε, εμένα οι σπουδές μου είναι νομικές, έχω κάνει νομικά, δεν είμαι συνταγματολόγος βέβαια, μου άρεσε πάρα πολύ το συνταγματικό δίκαιο και όσο μπορώ το παρακολουθώ, δεν είμαι ιστορικός αλλά έχω διαβάσει αρκετά ιστορία και ήθελα να πω ότι η ελληνική πολιτική ιστορία και ιδιαίτερα των συνταγματικών αρχών έχει πάρα πολύ υποφέρει από πολλούς μάγους, ιδίως από θιασώτες ενός, θα έλεγα, μοντέλου κυβερνητικού κομματικού αυταρχισμού. Το λέω με πλήρη επίγνωση, έχοντας διαβάσει ιστορία. Κάποτε αυτή η ανακύκλωση πρέπει να σταματήσει, αυτή η ανακύκλωση αυτής της απορριπτέας ιστορίας, γιατί στο τέλος τέλος συνάδελφοι δεν μπορεί με εξυπνακισμούς και με ό,τι παρεμφερές να καταλύεται η συνταγματική νομιμότητα. Είμαι στη διάθεσή σας, φαντάζομαι και ο κύριος Στεφανάκης και ο κύριος Αποστολάς.

Γεώργιος Στεφανάκης (Μέλος): Και ο κύριος Αποστολάς θέλει να πει κάτι. Η τεχνική πλευρά έχει μεγάλη βαρύτητα.

Δημοσιογράφος: Παραβιάζεται το κοινοτικό κεκτημένο περί ανεξαρτητήτων αρχών.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Η συνταγματική τάξη.

Δημοσιογράφος: Να ρωτήσω κάτι διευκρινιστικό. Με αυτή τη διάταξη που έχουμε τώρα, τη νομοτεχνική επινόηση, αυτό σημαίνει ότι επειδή εσείς έχετε υπηρετήσει τέσσερα χρόνια ήδη αυτοδικαίως παύει η θητεία σας;

Γεώργιος Στεφανάκης (Μέλος): Ναι συν ένα, το πέμπτο.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Έτσι το εκλαμβάνει η τροπολογία του κυρίου Παππά. Δεν είναι όμως έτσι. Δεν μπορεί να είναι έτσι. Είναι εντελώς αυθαίρετη και αντισυνταγματική κατασκευή.

Γεώργιος Στεφανάκης (Μέλος): Από της δημοσιεύσεως παύεσαι.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Αυτή τη στιγμή, κρατήστε το αυτό, είμαστε εδώ που είμαστε ο πρώτος στόχος. Εμείς αδρανοποιούμαστε. Ταυτόχρονα αδρανοποιείται ένα

σύνολο ανεξάρτητων αρχών, οι οποίες έχουν μέλη τα οποία διανύουν την οκταετία. Πετάγονται και αυτοί έξω, συνεπώς η ΑΔΑΕ αυτή τη στιγμή που είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή είναι εκτός λειτουργίας.

Γεώργιος Στεφανάκης (Μέλος): Αν μου επιτρέπετε, το απλούστερο που γίνεται σε όλα τα νομοθετήματα είναι το εξής: Υπάρχει μια μεταβατική διάταξη που λέει μέχρι της αντικαταστάσεως των παρόντων μελών κλπ πρέπει να λειτουργεί ο φορέας μέχρι της αντικαταστάσεως, εδώ δεν υπάρχει αυτό, συνεπώς δεν υπάρχει υπογραφή πλέον, δεν υπάρχει η δυνατότητα ούτε χαρτί τουαλέτας να πάρει το ΕΣΡ, όχι μελάνι και χαρτί.

Δημοσιογράφος: Δηλαδή έχετε καταργηθεί ουσιαστικά...

Γεώργιος Στεφανάκης (Μέλος): Μετά την κυρία Αλεξίου δεν υπάρχει διευθυντής, προσωπάρχης, άρα η τελευταία υπογραφή είναι της κυρίας Αλεξίου. Με το που φεύγει η κυρία Αλεξίου δεν υπάρχει υπογραφή για την καθημερινότητα, τελειώνει, άρα το επιθυμητό, αν είναι το επιθυμητό αυτό, ο παροπλισμός δηλαδή του ΕΣΡ μπορεί να γίνει για αρκετό καιρό ή να βρεθεί μία λύση για τη μισθοδοσία, δεν ξέρω τι μπορεί να βγει, αλλά πρέπει να βγει μία ειδική γνωμοδότηση σε ειδικό, οποίος δεν ξέρω κι αν θα το αποδεχτεί, με ποια ευθύνη και πως θα υπογράψει κλπ. Αυτό δεν είναι μόνο για το ΕΣΡ, όπως είπε η κυρία Αλεξίου. Αυτό το πράγμα, κοιτάζτε πόσο αβασάνιστα, το είπα και στην αρχή, και πόσο ακραία πάνε, που ούτε πρόβλεψη ότι... το οποίο πάλι υπήρχε η διάταξη αυτή για ένα εξάμηνο μέχρι της αντικαταστάσεως των μελών, έτσι λειτουργεί ο φορέας.

Στέλιος Ιωάννου: Να σας ρωτήσω το εξής. Εσείς είπατε ουσιαστικά, αφήσατε κάποια υπόνοια ότι δεχθήκατε κάποιες πιέσεις από την κυβέρνηση στο προηγούμενο χρονικό διάστημα κατά την κατάθεση του νομοσχεδίου ή κάτι τέτοιο; Κάποια προσπάθεια παρέμβασης;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κοιτάζτε, όντες και ούσα ιδεολόγοι πιστέψαμε, τελούσαμε υπό την πλάνη ότι αφού καταρτίζεται νομοσχέδιο για τις τηλεοπτικές άδειες, ποιος μπορούσε να είναι σύμβουλος κατά την κατάρτιση αυτού του νομοσχεδίου. Δεν θα έπρεπε να ήταν το ΕΣΡ; Διότι αυτό είναι που έχει και την τεχνογνωσία, έχει την εμπειρία και μπορεί να συμβάλει στο να γίνει σωστότερη δουλειά. Δουλειά που να υπηρετεί τη διαφάνεια, που να μην μας γυρίζει στο 1995, διότι υπάρχουν πάρα πολλές διατάξεις δάνειες από το 1995 και που εν πάση περιπτώσει θα ήταν ένα νομοσχέδιο αποτελεσματικής αποκατάστασης της τάξης στο ραδιοτηλεοπτικό τοπίο. Δεν κληθήκαμε σε αυτή τη φάση. Άρχεται η πορεία της

διαβούλευσης. Δεν καλούμαστε. Ρωτάμε, δεν θα μας καλέσετε; Η απάντηση έρχεται και έχει δημοσιευτεί. Κύριε Κανελλόπουλε, εσείς τη δημοσιεύσατε του κυρίου Κρέτσου; Κυρία Σιμιτοπούλου πρώτα τη διαβάσατε εσείς και στη συνέχεια τη διάβασα κι εγώ, ότι δεν είναι ανάγκη να πάρει μέρος στη διαβούλευση το ΕΣΡ. Εμείς περιφρονηθήκαμε.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Μην γίνει παρεξήγηση, παρέμβαση δεν πρέπει να γίνει, ούτε περιορισμός, ούτε πίεση.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Αγνοθήκαμε απολύτως.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Η παρέμβαση γίνεται κατευθείαν, όπως γίνεται, εκ του νόμου. Τεχνολογικά γίνεται έτσι η παρέμβαση. Αυτό το οποίο επισημαίνουν και φοβούνται οι άλλοι δεν, μπαίνει κατευθείαν .. δεν θα πάρει τον Στεφανάκη κατευθείαν τηλέφωνο.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Θα έλεγα ότι τις τρεις φορές τους στείλαμε παρατηρήσεις. Τις στείλαμε αυτοβούλως, δηλαδή, γιατί θεωρήσαμε, θέλουν να τις πετάξουν; Να τις πετάξουνε αφού δεν μας θέλουνε στην Διαβούλευση και αφού δεν θέλουν την άποψη. Εμείς όμως πρέπει να τους την στείλουμε και την στείλαμε. Γι' αυτό και κάναν την τόση δουλειά το Νομικό μας Τμήμα και οι Οικονομολόγοι.

Δημοσιογράφος: Γιατί θεωρείται ότι δεν σας θέλουν όμως;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Γιατί έτσι είπε ο κύριος Κρέτσος μα δεν μας κάλεσαν.

Δημοσιογράφος: Γιατί, γιατί, πείτε μας γιατί, θα υπάρχει ένας λόγος.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Εμείς, το ερώτημα το δικό μας είναι ισχυρότερο από το δικό σας γιατί. Όταν παραβιάζεται, κατάλαβες, μια τεχνολογική ουδετερότητα όταν τα πράγματα είναι μπροστά μας, εμείς λέμε: εδώ έπρεπε κάθε μέρα να μας στέλνουν χαρτιά να απαντάμε. Αυτή είναι η δουλειά του Οργάνου. Και αντιθέτως βρίσκεσαι μπροστά σε μια τέτοια παράκρουση. Ούτε εγώ μπορώ να το καταλάβω. Είναι η απορία μου.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Διότι, με συγχωρείται, εγώ θα διακινδυνεύσω και κάτι άλλο. Διότι οι άνθρωποι είχαν στο μυαλό τους και έχουν στο μυαλό τους αυτό που έχουν και οποιαδήποτε δική μας παρατήρηση ή παρέμβαση για να αλλάξει αυτό, να συμπληρωθεί ή για να γίνει αρτιότερο δεν το θέλουν.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Κοιτάξετε, σκεφτείτε σε μια εταιρεία, να διώχνεις τα πιο έμπειρα στελέχη και τα λοιπά και να μην κρατάς μερικούς που θα ποδηγετήσουν τους νεότερους. Δηλαδή στον αθέμιτο ανταγωνισμό με άλλη

ανεξάρτητη αρχή, γιατί έχω δουλέψει με πολλές ανεξάρτητες αρχές, με πολύ εξειδικευμένο αντικείμενο που θέλει ιδιαίτερες γνώσεις. Έρχονται δύο, τρεις νομικοί, οι παλαιότεροι τους υποδέχονται, τους δίνουν ελαφρότερες περιπτώσεις και γίνεται σχετικά μια μύηση. Δεν είναι τυχαίο το ότι προβλέπονται μακρύς χρόνος θητείας στις ανεξάρτητες αρχές. Και αφού πραγματικά επιτέλους μετά από τέσσερα - πέντε χρόνια οι άνθρωποι μπήκαν μέσα σε αυτό το concept, έτσι στο συλλογισμό, έρχεται μια διάταξη και λέει ας έρθουν οι καινούργιοι. Και ποιος θα κάτσει να πει πέντε πράγματα στους καινούργιους; Ούτε ένα δεν άφησαν ή άφησαν το νεότερο μέλος, την κυρία Παπαδοπούλου.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Η κυρία Νταρζάνου και μετά

Τόππας: Τόππας από ΣΚΑΙ

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Τόππας.

Νταρζάνου: Εγώ δύο ερωτήσεις θα ήθελα να κάνω. Επειδή είπατε ότι με το νομοθέτημα αυτό αντί να ενεργοποιηθεί και να ενδυναμωθεί ο θεσμός, γίνεται μια απονέκρωση και περιθωριοποίηση. Θέλω να μου πείτε ποιες συγκεκριμένες αρμοδιότητες, τις οποίες είχατε στο παρελθόν, σας αφαιρεί ο συγκεκριμένος νόμος έτσι όπως ψηφίστηκε από την Βουλή. Εάν υπάρχουνε..

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Κοιτάζτε...

Νταρζάνου: Το δεύτερο που θέλω να πω...

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κυρία Νταρζάνου...

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Οι αρμοδιότητες..

Νταρζάνου: Δεύτερο που θέλω να ρωτήσω, δυο ερωτήσεις θέλω να κάνω

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Θέλετε να σας πω ένα λεπτό τις αρμοδιότητες; Οι αρμοδιότητες ανήκουν στο φορέα, έτσι; Στην ανεξάρτητη διοικητική αρχή. Μη υπάρχοντων των προσώπων που εκπροσωπούν την αρχή δεν υπάρχει και χειρισμός και διαδικασία αρμοδιότητας. Άρα η αρμοδιότητα μένει μετέωρη.

Νταρζάνου: Ωραία, το ξεκαθαρίσαμε, διότι εγώ δεν κατάλαβα, κατάλαβα ότι σας αφαιρούνται αρμοδιότητες τις οποίες είχατε.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Όχι, ο φορέας έχει τις αρμοδιότητες. Εμείς εκπροσωπούμε αυτόν τον φορέα έτσι και επιτελούμε, δηλαδή εάν ..

Νταρζάνου: Ωραία, άρα θεωρείται ..(μιλούν μαζί)

Δημοσιογράφος: Δεν θίγεται τον φορέα του ΕΣΡ, δηλαδή θίγει την θητεία την δική σας.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Ναι, και όταν λέμε εμείς εννοούμε μαζί με όλο το εξειδικευμένο προσωπικό. Δηλαδή είδατε πήγε μια επιστήμων προχθές στην αρμόδια Επιτροπή Διαφάνειας, η κυρία Λαμπροπούλου, δηλαδή πάνε και μετέχουν άνθρωποι οι οποίοι γνωρίζουν τα θέματα, ο κύριος Αποστολάς για τεχνικά θέματα μας εκπροσωπεί, στο εξωτερικό και τα λοιπά.

Νταρζάνου: Ναι, αυτοί συνεχίζουνε το νομικό τμήμα φαντάζομαι συνεχίζει

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κυρία Νταρζάνου, με συγχωρείται αλλά να σας πω, πώς θα συνεχίσει το νομικό τμήμα όταν δεν μπορεί να υπάρξει υπογραφή για κλήση; Έρχονται καταγγελίες, οι οποίες παραπέμπονται στο νομικό τμήμα, ποιος θα τις παραπέμψει στο νομικό τμήμα; Πείτε μου. Εμείς δεν υπάρχουμε, ποιος θα τις παραπέμψει.

Κωνσταντίνος Αποστολάς (Μέλος): Συγνώμη, σε αυτό που είπατε πριν, το θέμα είναι πως, ποιες ρυθμιστικές αρμοδιότητες αναλαμβάνει ένας υπουργός και μια ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή. Εάν υπάρχουν λοιπόν αρμοδιότητες που φεύγουν από μια ανεξάρτητη αρχή ή τις αναλαμβάνει μέσα από ένα νομοσχέδιο ο υπουργός πάει να πει ότι επηρεάζεται το έργο της ανεξάρτητης αρχής, άρα κάποιες αρμοδιότητες περνούν από την αρχή στον Υπουργό. Όπως είναι για παράδειγμα ο καθορισμός τιμημάτων για άδειες, οικονομικών χαρακτηριστικών..

Νταρζάνου: Αυτά υπήρχαν και στον νόμο του 2007.

Κωνσταντίνος Αποστολάς (Μέλος): Κοιτάξτε, για τον προηγούμενο νόμο γνωρίζουμε ότι είναι ένας νόμος που και τότε είχε σχολιάσει το ΕΣΡ και έχει ειπωθεί στην επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας εάν είχε ληφθεί υπόψη η άποψη του ή όχι. Και μιλάμε τώρα για έναν νόμο του 2007 και έναν νόμο του 2015. Δηλαδή έχουμε μπει στον 21^ο αιώνα και εννοείται ότι θα πρέπει και η νομοθεσία να ακολουθήσει την σχετική εξέλιξη των πραγμάτων.

Νταρζάνου: Λοιπόν, το δεύτερο θέμα που θέλω να ρωτήσω αφορά αυτό το θέμα που είπατε για την απομάκρυνση μελών, ουσιαστικά για την απομάκρυνση μελών των οποίων έχει λήξει η θητεία.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Μισό λεπτό, κυρία Νταρζάνου, μιλάτε για τον νόμο πριν από τον 4055, έτσι;

Νταρζάνου: Μιλάω για..δεν μιλάω με νόμους κυρία Αλεξίου, θα μου επιτρέψετε γιατί δεν είμαι νομικός, μιλάω με βάση την δημοσιογραφική εμπειρία.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Γιατί; Με βάση αυτό που ίσχυε, αυτών που ίσχυαν πριν γίνει ο νόμος, ο οποίος καθιέρωσε την οκταετία για τα ήδη, οκταετία και τέλος

για τα ήδη υπηρετούντα μέλη και την εξαετία για τα νεοεισερχόμενα. Για αυτόν δεν μιλάτε; Αυτός ήταν ο προηγούμενος νόμος.

Νταρζάνου: Να σας ρωτήσω, να κάνω αλλιώς την ερώτηση, να σας ρωτήσω αλλιώς. Λοιπόν, εσείς έχετε ολοκληρώσει μια τετραετία και διανύεται μια δεύτερη τετραετία.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κυρία Νταρζάνου, εδώ σε εμάς έγινε κάτι το οποίο δεν είχε ξαναγίνει ούτε και είχε περάσει ίσως και από το μυαλό κάποιου άλλου, εδώ σε εμάς η θεσμοθετημένη δια νόμου οκταετής θητεία, η οποία κρίθηκε νόμιμη. Το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής θα μου πείτε είναι του πεταμάτου; Και εμένα δεν με ενδιαφέρει τι λέει του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής, το Συμβούλιο της Επικρατείας με μια σειρά αποφάσεων ομιλούν για τη νομιμότητα της οκταετίας. Εσείς τώρα θέλετε να είναι τετραετής, ε τι να κάνουμε.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Δεν το θέλει, ερώτηση κάνει.

Δημοσιογράφος: Δεν το θέλει η κυρία Νταρζάνου, το θέλει ο κύριος Παππάς.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Ναι ο κύριος Παππάς, συγγνώμη, δεν είναι η κυρία Νταρζάνου.

Δημοσιογράφος: Να ρωτήσω κάτι πρακτικό; Αν ήταν τετραετής, ας πούμε, η θητεία σας, μέχρι να διοριστούν οι επόμενοι.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Κοιτάζτε να δείτε, το μέλημα του ΕΣΡ, η έκκληση στο ΕΣΡ είναι συμπληρώστε τις θέσεις, διότι δεν μπορεί να παραμένει εσαεί τετραμελή η σύνθεσή του, συνεπώς το μέλημά μας, η φροντίδα μας, η πίεσή μας ήταν για την συμπλήρωση. Δεν μπορούσαμε να φτάσουμε να διανοηθούμε όταν είμαστε σε οριακή απαρτία και εάν κάποιος πάθαινε ένα ατύχημα δεν θα μπορούσε να συνεδριάσει και η Ολομέλεια, συνεπώς δεν θα υπήρχε και πάλι διοίκηση. Να σκεφθούμε ότι θα ετίθετο θέμα στα υπάρχοντα μέλη, αφού η αγωνία μας ήταν για την συμπλήρωση και αυτό είναι δυστυχώς, που δεν το θέτετε, δεν είναι στην αρμοδιότητά μας. Δηλαδή όπως βγήκε ο νόμος για τα 4/5 που θυμίζει μια σκανδιναβική νοοτροπία, δηλαδή που θα έπρεπε οι άνθρωποι να συμφωνούν για τους καλύτερους, να γίνονται επιλογές εξωκομματικές και τα λοιπά, δεν πέρασε καλά στην Ελλάδα και γι' αυτό γινόντουσαν αυτές οι παρατάσεις που λέτε οι εξάμηνες, έμεινε ο κύριος Λασκαρίδης άλλη μια τρίτη τετραετία .

Νταρζάνου: Συν έναν χρόνο.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Εμείς τον κύριο Λασκαρίδη τον βρήκαμε εδώ.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Ο ίδιος δεν ξέρω εάν το επιθυμούσε ή όχι. Πάντως το θέμα είναι ότι δεν μπορούσαν να συμφωνήσουν οι άλλοι, αυτό είναι το τρομερό της ιστορίας.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κύριε Κανελλόπουλε.

Κανελλόπουλος: Θα κάνω δύο ερωτήσεις, μια στον κύριο Στεφανάκη και μια σε εσάς. Κύριε Στεφανάκη σας ενοχλεί περισσότερο ότι θα μείνει το ΕΣΡ κενό για κάποιους μήνες ή ότι παύεστε εσείς από τις θέσεις σας.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Καθόλου. Ακούστε κάτι το να παυθεί κάποιος και μάλιστα νομότυπα είναι στην διακριτική ευχέρεια της εξουσίας. Αρκεί να είναι απολύτως νόμιμη η οποιαδήποτε πράξη. Εδώ είναι νομιμοφανής. Δηλαδή εδώ μέσα από μία διάταξη και με το σκεπτικό, όχι πως, το είπα και πριν, πως θα δυναμώσει η παρουσία του ΕΣΡ και πως θα βοηθήσει τον ίδιο τον υπουργό και πως θα θωρακίσει οποιαδήποτε απόφαση και πως θα γίνει αποδεκτή και στην Ευρώπη και γενικότερα δηλαδή και στην εμπορική τηλεόραση και σε όλους αυτούς που παρακολουθούνε έτσι με κάθε ανησυχία τα δρώμενα, αντί αυτό το πράγμα, εγώ σας το λέω εσείς, οποιοσδήποτε, ο καθένας δεν θα ήθελε δηλαδή μια ασπίδα; Έναν φορέα να λέει ναι, εγώ ευχαρίστως την άδεια θα έδινα, δέκα, είκοσι, αλλά το ΕΣΡ λέει δεν σηκώνει η Ελλάδα πενηντάρηδες, σηκώνει δέκα, σηκώνει πέντε δηλαδή αυτό το πράγμα, θα έπρεπε ήδη να είχαμε κληθεί, ήδη να είχαν συμπληρωθεί οι θέσεις και ήδη να λειτουργούσε. Να σας πω και κάτι, ο καθένας που κάνει μια θητεία σε έναν φορέα, έχω κάνει σε πάρα πολλούς φορείς θητεία, κάτι του συμβαίνει και παίρνει το πρόβλημα πάνω του, και κάπου θέλει να συνδυάσει και την δικιά του την θητεία με ένα αποτέλεσμα. Είναι λίγο πικρή η γεύση, συγκεκριμένα γεύση άνοστη πολύ, ξαφνικά να παύεσαι και δεν είναι ότι παύεσαι εσύ και ο φορέας ο ίδιος σκοντάφτει και πέφτει μέσα στην λακκούβα. Να σας πω και κάτι, να πει ο κύριος Στεφανάκης, ναι αλλά συνεχώς απουσίαζε, ή εν πάση περιπτώσει η εικόνα η οποία έδειχνε στο ΕΣΡ ήταν λίγο πολύ ένα πάρτι ή η κυρία Αλεξίου αυτό. Αντιθέτως ήμαστε ακρωτηριασμένοι, ήμαστε δηλαδή τέσσερις και καταβάλαμε τρομερές προσπάθειες, βέβαια οφείλω να πω με την βοήθεια των εκπληκτικών ανθρώπων του ΕΣΡ, οι οποίοι ποτέ δεν διαμαρτυρήθηκαν και ούτε ζήτηγαν υπερωρίες και μας βοήθησαν τους τέσσερις να μπορούμε να διατρέξουμε την περίοδο αυτή. Και θα σας πω και κάτι, ότι μπορεί να μην το ανέμεναν, αυτήν την θητεία των τεσσάρων οι οποίοι μπορούσε να ανταποκριθεί και ακόμα να στέλνει συνεχώς παρατηρήσεις επί παρατηρήσεων επί τεχνολογικών θεμάτων, διαδικαστικών.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κώδικα, Κώδικα δεοντολογίας.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Και να βγάζει δημοψηφίσματα, σκεφτείτε ότι αυτή η κολοβή σύνθεση, η ακρωτηριασμένη, έβγαλε εκλογές, έβγαλε δημοψηφίσματα, που αυτό τι σημαίνει, αντιλαμβάνεστε τόσους φανατισμούς, τις χιλιάδες καταγγελίες, τα θέματα τα οποία δημιουργούνται, χωρίς να προσθέσει κοινωνικά θέματα, χωρίς να δημιουργήσει οξυύτητες και περίεργες αντιπαραθέσεις με γνώμονα το εθνικό συμφέρον. Και ο νομοθέτης γι' αυτό έβαλε τις ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, για να υπάρχει κάποιος που να έχει την λεγόμενη πατριωτική πλέον έμπνευση και όχι την κομματική έμπνευση και το κομματικό συμφέρον. Αυτό είναι και αυτό υπηρετούμε και γι' αυτό το θεωρούμε τιμητικό, όπως ξέρετε για να τελειώσω, δεν είναι το αντίκρισμα, έτσι, έχω διατελέσει και εδώ και εκεί, και Πρόεδρος του Εθνικού Θεάτρου, τα διακόσια και τριακόσια ευρώ ..

Δημοσιογράφος: Άρα, αφού δεν θεωρείται στο ΕΣΡ ότι είναι μη νόμιμη αυτή η σύνθεση, θα κινηθείτε δικαστικά, θα κάνετε κάτι;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Να σας απαντήσω για λογαριασμό μου, γιατί δεν ξέρω ο συνάδελφος, ο κύριος Στεφανάκης τι σκοπεύει να κάνει. Από την δική μου πλευρά όσα νόμιμα μέσα άμυνας έχω, θα τα ασκήσω.

Δημοσιογράφος: Να σας ρωτήσω κάτι, υπάρχει κάτι

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Νομίζω ότι αυτό είναι υποχρέωσή μου, δεν είναι μόνο δικαίωμά μου, είναι υποχρέωσή μου να το κάνω.

Νταρζάνου: Σε ποια όργανα;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Σε όποια όργανα μπορώ να απευθυνθώ.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Αυτά είναι όλα διοικητικές πράξεις, δεν είναι πάνε...

Δημοσιογράφος: Στο Συμβούλιο της Επικρατείας δηλαδή.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Κανελλόπουλος: Υπάρχει κάποιο παράδειγμα ευρωπαϊκό, να υπάρχει κάποιος νόμος έτσι αντίστοιχος, από όσο γνωρίζεται που να προβλέπει τέτοια ρύθμιση, τέτοια παύση των μελών;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Όχι δεν υπάρχει, μάλιστα είμαστε οι μόνοι, για να μην εκπλαγείτε.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Να ξέρεται πάντα διορισμός είναι και ο χρόνος ορισμένος, δηλαδή διορίζεσαι κάπου και γνωρίζεις, εκ της συμβάσεως, ότι ο χρόνος σου είναι αυτός. Τώρα στην Ελλάδα γίνεται το περίεργο πράγμα να ανακαλούνται,

δηλαδή θεωρούνται πρόσωπα τα οποία δεν έχουν την εμπιστοσύνη της νέας κυβέρνησης και γι' αυτό και βλέπεται παραπατάνε και κλείνουν θέατρα εθνικά και παραπατάνε στον πολιτισμό, δηλαδή αυτή η συνέχεια τονίζεται από ένα έλλειμμα εμπιστοσύνης που είναι μια πολύ παλιά αρρώστια την οποία δυστυχώς δεν την θεραπεύσαμε, δεν κοιτάμε δηλαδή τον άξιο άνθρωπο να τον κρατήσουμε, αλλά κοιτάμε το πώς θα βάλουμε αυτόν που εμείς εμπιστευόμαστε, λόγω της αυτής και όπως είδατε πολύ καλά, δεν υπάρχει αυτή η εμπιστοσύνη διότι τα συναδελφικά μαχαιρώματα είναι αυτά που έχουν δοξασθεί.

Κανελλόπουλος: Θεωρείται πως σας θεωρούν ανθρώπους της προηγούμενης κυβέρνησης; Ή μήπως παίζει ρόλο η κυρία Αλεξίου (μιλούν όλοι μαζί) που είχε την Ζωή Κωνσταντοπούλου κόρη. Τι πιστεύεται μήπως είναι και εσωκομματικό; Η γνώμη σας, ποια είναι η γνώμη σας, για ποιόν λόγο γίνεται αυτό, γιατί να θέλει να καταργήσει τα τρία μέλη, ας πούμε.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Έχετε δίκαιο γιατί τα 4/5 πρέπει να ψηφίσουν, είναι περίεργο, εγώ δεν μπορώ να απαντήσω σε αυτό που λέτε.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κοιτάξετε, να δείτε κύριε Κανελλόπουλε αυτό που θέτεται., φωτογραφική διάταξη, το οποίο το γράψατε και εσείς, ότι πολλοί λένε, και εγώ το έχω ακούσει από πάμπολλους ότι παίρνεις στο λαιμό σου, κυρία Αλεξίου, τους πάντες υποχρεώνοντας τον υπουργό να κάνει φωτογραφική διάταξη, διότι εδώ αυτό το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι η δικιά μου, η προσωπική ανεξαρτησία είναι αδιαμφισβήτητη μέσα από όλη μου την διαδρομή και δυστυχώς ο πόλεμος εναντίον μου άρχισε πολύ νωρίς όταν ιδιοκτήτης ενός Μέσου, προσπάθησε να εμπλέξει εμένα και την κόρη μου, την Ζωή Κωνσταντοπούλου, σε ένα δήθεν σκάνδαλο το οποίο αηδιαστικά επινόησε και διέσπειρε και ο αληθινός λόγος που το έκανε ήταν διότι είχε επιβάλλει το ΕΣΡ πρόστιμα στο Μέσο αυτό. Βεβαίως την απάντηση την έδωσε η ελληνική δικαιοσύνη που διέψευσε, που τον διέψευσε, όπως τον διέψευσε και πλήθος συναδέλφων δημοσιογράφων, αλλά προς δόξαν της δημοσιογραφικής δεοντολογίας από αυτά τίποτα δεν δημοσίευσε ο εν λόγω ιδιοκτήτης του Μέσου. Έκτοτε με την ίδια κακοβουλία, κύριε Κανελλόπουλε, διάφορα Μέσα μετέδιδαν τερατολογίες, όπως ότι εγώ που επελέγην το 2011, διορίστηκα στο ΕΣΡ από την κόρη μου, που μπήκε στην πολιτική το 2012.

Κανελλόπουλος: Ναι αλλά αυτήν στιγμή δεν σας παύει κάποιο Μέσο Ενημέρωσης, κυρία Αλεξίου, σας παύει η κυβέρνηση.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Όχι, μιλώ για όλη αυτήν την ατμόσφαιρα, επίσης μιλώ για το ότι, ας πούμε, πριν από λίγο, πριν από λίγο καιρό είχε γραφεί ότι εγώ έγινα από την Ζωή, Πρόεδρος του ΕΣΡ.

Κανελλόπουλος: Θέλω να πω είναι κατανοητό να σας αντιμάχονται τα Μέσα τα οποία το ΕΣΡ είχε τιμωρήσει με κάποια πρόστιμα.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Γιατί να με αντιμάχονται.

Κανελλόπουλος: Εδώ δεν καταλαβαίνουμε γιατί να σας αντιμάχεται η κυβέρνηση, αυτό δεν καταλαβαίνουμε.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κοιτάζτε, εγώ μίλησα για κάποια πράγματα τα οποία άρχισαν να, ...

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Ότι η διάταξη αυτή, η οποία παύει τα μέλη και τα λοιπά, αλλά συμερίζομαι και κατανοώ απόλυτα την στάση της κυρίας Αλεξίου, αλλά είναι μια τελείως διαφορετική ..

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κύριε Γαλάνη, με παρακολουθείτε, δεν ήθελα να το πω με κανέναν τρόπο, δεν ήθελα να το πω με κανέναν τρόπο, αλλά επειδή είπατε ότι σας παύει η κυβέρνηση.

Γαλάνης: Εννοώ με την νομοθετική...

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Μάλιστα, εγώ δεν ξεχνώ ότι στην Κεντρική Επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ ετέθει θέμα δικό μου, προσωπικό, ειπώθηκε ότι δεν είναι νόμιμη η σύνθεση του ΕΣΡ και ακούστηκε, το είπε ο κύριος Παππάς αυτό, και ακούστηκε η κραυγή του πατρός του ότι αα, έχει το ΕΣΡ, έχει την μητέρα της Ζωής Κωνσταντοπούλου στο ΕΣΡ, λοιπόν δεν ήθελα να το πω με κανέναν τρόπο αυτό, αλλά επειδή δεν ξέρω είπατε ..

Γαλάνης: Επίσης, δύο διευκρινήσεις θέλω μπορώ μου επιτρέπεται, θα είμαι πολύ σύντομος.

Γιώργος Στεφανάκης (Μέλος): Για να ξεφύγει από τα πιο χαμηλά σκαλοπάτια, αυτό που έχει αξία, η συνεισφορά σας είναι, ότι είναι πολύτιμη η ανεξάρτητη αρχή. Δηλαδή πολύ σπουδαίο πράγμα να διασωθούν, να διατηρηθούν για τον τόπο. Πάντως αυτό το (εν ακούγεται) λοιπόν, είτε, από την εμπειρία αυτή, είτε από το παραπάτημα αυτό, θα πρέπει σαφώς το ΕΣΡ να λειτουργεί σωστά και δη να καταφέρουν να αποδέχονται και προσωπικότητες, γιατί ξέρετε κάτι, δεν είναι ότι πτωχεύει μόνο η χώρα οικονομικά, πτωχεύει στο έμψυχο υλικό της, διότι δεν πηγαίνει πια ο άξιος άνθρωπος που το θεωρούσε προ καιρού πολύ τιμητικό να πάει η κυρία Αρβελέρ, ξέρω ο ποιος, ο κύριος Νανόπουλος σε ένα πόστο ανιδιοτελώς σχεδόν, και χωρίς να

του προσφέρεται τίποτα με τις υπάρχουσες συνθήκες και τις ευθύνες που βάζουν στους εκπροσώπους, δηλαδή ευθύνονται και με την προσωπική τους παρουσία για τα ολισθήματα των υπουργών να πληρώνει, ο εκάστοτε Πρόεδρος, αναλόγως του εκάστοτε φορέα, μπορεί να μην πληρώνει ο υπουργός και να τα βρίσκει μπροστά του στην φορολογική του δήλωση, δεν θα υπάρξει άνθρωπος άξιος και σοβαρός να αποδέχεται το θέμα πια δεν είναι πως θα λειτουργήσει, άρα εάν κατεβάζουμε συνέχεια τα κριτήρια αυτό έχει μεγάλη σημασία, έτσι, θα καταλήξουμε μοιραία σε επιλογές μόνο αυστηρές σε στρατευμένους ανθρώπους που πρέπει να κάνουν το κομματικό τους χρέος και να πάνε στα συμβούλια, να πάνε στις αρχές αυτές διότι, πρέπει να υπηρετήσουνε, έτσι, τα παιδαριώδη ιδεώδη των κομμάτων και οτιδήποτε άλλο. Αυτός είναι ο κίνδυνος ότι κάποτε αν βλέπατε στην συνέλευση της ΕΡΤ ήταν Πρόεδρος ο κύριος Ζολώτας, ο οποίος γινόταν πρωθυπουργός (δεν ακούγεται τι λέει) αν δείτε τα μέλη ένας ήταν ο Παπανούτσος και ο Κουμάντος μέλη στις συνελεύσεις. Εάν καμιά φορά γυρίσουμε πίσω, να δούμε ποιοι άνθρωποι πηγαίνανε, ποιοι ήτανε εδώ, ποιοι ήταν οι Πρόεδροι του εθνικού θεάτρου, ποιοι ήταν εδώ και τα λοιπά και δούμε την κατάντια σήμερα που είναι μόνο συνδικαλιστές και χωρίς παρουσία, διότι φοβούνται μήπως τους πάρει το ΙΚΑ και κανένα οικόπεδο, λοιπόν, αυτή η κατάντια είναι μιζέρια κατάντια αντιπολιτισμός και βαρβαρότητα και θα πω και κάτι βαλκανικός επαρχιωτισμός του χειρίστου είδους. Η διάταξη αυτή μυρίζει Βαλκάνια και ας αφήσουμε τα μεγάλα λόγια έναν βάνουσο, θα έλεγα βόρβορο βαλκανικού επαρχιωτισμού τύπου, το οποίο δεν δίνει ανάσες ωραίες, δηλαδή αυτήν την στιγμή να υποδεχόμαστε ανθρώπους καλούς, δεν πειράζει που φύγαμε, καλύτερα αλλά προχωρήστε και είμαστε δίπλα σας και λοιπά, δεν είναι δυνατόν να μην μπορούν να συμφωνήσουμε στα μέλη του ΕΣΡ και να ζητάμε προκοπή στον τόπο, δε συμφωνούμε πέντε άνθρωποι να έρθουν τρεις, ούτε αυτοί οι οποίοι δέχονται την πρόταση ότι, η κυρία Αλεξίου όπως ξέρετε είχε ομοφώνως διοριστεί. Άρα, θέλω να πω, έχει μεγάλη σημασία να φύγουμε από αυτήν την δυσωδία δηλαδή δεν είναι δυνατόν.

B. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ 10.12.2015

Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Καλή σας μέρα. Σας καλέσαμε σήμερα καθώς λήγει το 2015 και ενώ πριν από περίπου ένα δεκαπενθήμερο – είκοσι μέρες πληροφορηθήκαμε ότι επίκειται η κλήση μας στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας ώστε να παρουσιάσουμε τις εκθέσεις πεπραγμένων του 2013 που δεν μας είχαν καλέσει να τις παρουσιάσουμε και του 2014, εντούτοις τελειώνει ο χρόνος και δεν έχουν παρουσιαστεί αυτές οι εκθέσεις. Για αυτόν τον λόγο κρίναμε αναγκαίο να στείλουμε εχθές στον Πρόεδρο της Βουλής, στην διάσκεψη των Προέδρων, στην Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας μία περιληπτική, μια συνοπτική παρουσίαση των εκθέσεων, το πακέτο των εκθέσεων, το μεγάλο το έχουν ήδη λάβει εγκαίρως και από καιρό, ώστε να ενημερωθούν, αφού δεν μπορούμε να παραستούμε, δεν μας έχουν καλέσει να παραستούμε, τουλάχιστον να τους τα έχουμε στείλει γραπτώς. Όπως ξέρεται το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης έκλεισε 16 χρόνια από την ίδρυσή του και είναι από τις πρώτες Ανεξάρτητες Αρχές στη χώρα μας, με συνταγματικά κατοχυρωμένες τις αρμοδιότητές του και το νομικό καθεστώς των μελών του, που απολαμβάνουν, τα γνωρίζεται αυτά, προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό έλεγχο ενώπιον της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας και οι αποφάσεις του ελέγχονται από τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια.

Είπαμε ότι τα δύο έτη το 2013 και το 2014 δεν μας δόθηκε η ευκαιρία να παρουσιάσουμε τις εκθέσεις μας, δεν κληθήκαμε, να παρουσιάσουμε τις εκθέσεις στην Βουλή. Κατόπιν αυτού στείλαμε την συνοπτική παρουσίαση, αν και τελούμε υπό καθεστώς παύσης, βάσει της γνωστής «νομοτεχνικής βελτίωσης» που προστέθηκε την ύστατη στιγμή στο νομοσχέδιο για τις τηλεοπτικές άδειες. Αυτήν την βελτίωση, όπως γνωρίζεται, κατέστησε ανενεργό το ΕΣΡ και έχει ήδη χαρακτηρίσει από εμάς αλλά και από άλλες Ανεξάρτητες Αρχές, ως αντισυνταγματική, πόσο μάλλον που παύση θητείας εν ενεργεία μελών του ΕΣΡ δεν προβλέπεται από το Σύνταγμα. Για τα πρακτικά και για την πληρέστερη ενημέρωσή των μελών της επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, αλλά και της διάσκεψης των Προέδρων αποστείλαμε και την απομαγνητοφωνημένη συνέντευξη Τύπου που δώσαμε σε εσάς στις 29 Οκτωβρίου. Για κάθε περίπτωση προβαίνουμε σε αυτή την ενέργεια εχθές να στείλουμε την συνοπτική παρουσίαση των εκθέσεων για λόγους προστασίας του θεσμού του ΕΣΡ και φυσικά για λόγους σεβασμού της Βουλής και αυτοσεβασμού.

Σας είναι γνωστές οι θέσεις που διατυπώσαμε για την αναμόρφωση της τηλεοπτικής νομοθεσίας, σας έχουν έρθει όλες οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις μας για τις διατάξεις αυτού του νόμου και ξέρεται ότι αυτές δεν ελήφθησαν υπ' όψιν, όπως δεν ελήφθη υπ' όψιν και η ανάγκη εναρμόνισης της νομοθεσίας μας με τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αυτές επίσης τις καταθέσαμε.

Σύμφωνα με το οργανόγραμμά του ΕΣΡ προβλέπονται 81 θέσεις εργαζομένων. Κατέληξε το ΕΣΡ σήμερα να έχει 39 θέσεις. Βεβαίως θεωρώ υποχρέωση μου να εξάρω το υψηλό επίπεδο μόρφωσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού του ΕΣΡ. Γνωρίζεται ότι ουδέποτε τοποθετήθηκε διευθυντής στο ΕΣΡ, ώστε να έχετε και έγκυρη και πλήρη ενημέρωση για τις τυχόν συνεντεύξεις Τύπου, κύριε Κουφόπουλε, αλλά και για άλλα θέματα επίσης, τα οποία δεν έχουμε την δυνατότητα, αφού δεν υπάρχει στελέχωση, να τα περνάμε σε εσάς. Πάντως το ΕΣΡ χάρη σε αυτό το υψηλής εκπαίδευσης επιστημονικό προσωπικό και διοικητικό προσωπικό λειτουργεί και λειτούργησε μέχρι σήμερα επαρκέστατα. Από το 2010, υπενθυμίζω ότι έχει υποβληθεί, εγώ δεν ήμουν στο ΕΣΡ τότε, αλλά τότε είχαν καταρτιστεί και υποβληθεί προτάσεις για την αναμόρφωση του μη κωδικοποιημένου θεσμικού πλαισίου του ΕΣΡ. Οι προτάσεις αυτές οι οποίες κατατέθηκαν αρμοδίως δεν προωθήθηκαν, δεν έγινε τίποτα για αυτές.

Για να φρεσκάρω την μνήμη σας, σας λέω ότι στον έλεγχο του ΕΣΡ υπάρχουν 119 τηλεοπτικοί σταθμοί και 918 ραδιοφωνικοί, είναι συνεπώς σαφές ότι με το υπάρχον δυναμικό, ο έλεγχος δεν μπορεί να είναι πλήρης, πάσχει. Αναλυτικά καταγράφουμε και στην σύνοψη των εκθέσεων το φάσμα των ελέγχων του ΕΣΡ στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Και για την ενημέρωσή σας και την επικαιροποίηση κάποιων στοιχείων, σας αναφέρουμε ότι εντός του 2013 το ΕΣΡ εξέδωσε εξακόσιες είκοσι μία (621) αποφάσεις εκ των οποίων πέντε βεβαιώσεις νομίμου λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών. Η θεματολογία των υποθέσεων που εξέτασε το ΕΣΡ και για τις οποίες εξέδωσε αυτές τις αποφάσεις αφορά κυρίως στην έλλειψη αισθήματος ευθύνης από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, αθέμιτη διαφήμιση, αναξιοπρεπή συμπεριφορά, παράνομη προβολή βίας, αστροπροβλέψεις – μέντιουμ – χαρτομαντείες, μη υποβολή εκζητηθέντων στοιχείων, παράνομη δικτύωση, παραπλάνηση κοινού, παραβίαση τεκμηρίου αθωότητας, παραβίαση κανόνων πολιτικής πολυφωνίας, παρότρυνση σε ακραία κοινωνική συμπεριφορά, προβολή απαγορευμένου τυχερού παιγνίου, προσβολή προσωπικότητας, προστασία ανηλίκων, συγκεκαλυμμένη διαφήμιση,

υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου, υποβάθμιση προγράμματος, παράνομη αλλαγή φυσιογνωμίας προγράμματος.

Το έτος 2014 το ΕΣΡ εξέδωσε πεντακόσιες εννέα (509) αποφάσεις εκ των οποίων οι διακόσιες ογδόντα (280) ήταν κυρωτικές. Η θεματολογία των υποθέσεων που εξέτασε το ΕΣΡ και εξέδωσε σχετικές αποφάσεις θα σας δοθεί, είναι άλλωστε και πολλά από αυτά που σας λέω στην συνοπτική παρουσίαση των εκθέσεων.

Το συνολικό ποσόν των επιβληθέντων προστίμων το έτος 2013 ανέρχεται στα 5.398.000 ευρώ εκ των οποίων 5.270.000 ευρώ έχουν επιβληθεί σε τηλεοπτικούς σταθμούς και 128.000 ευρώ σε ραδιοφωνικούς σταθμούς. Θα σας πω και για το 2014 όπου το σύνολο των επιβληθέντων προστίμων ανήλθε στα 4.014.000 ευρώ εκ των οποίων τα 3.905.000 ευρώ έχουν επιβληθεί σε τηλεοπτικούς σταθμούς και 109.000 ευρώ σε ραδιοφωνικούς σταθμούς. Τα χρήματα αυτά, όπως γνωρίζετε, εισπράττονται από το ελληνικό Δημόσιο. Ο προϋπολογισμός του ΕΣΡ, το σύνολο δηλαδή του προϋπολογισμού του ΕΣΡ είναι 1.657.000€. Όπως διαπιστώνετε από την σύγκριση που μπορείτε να κάνετε, το ΕΣΡ δια των κυρώσεων που επιβάλλει εισφέρει στο Δημόσιο σχεδόν τριπλάσιο ποσό από αυτό του προϋπολογισμού του. Εμείς εισφέρουμε στον προϋπολογισμό κάνοντας την δουλειά μας, κάνοντας αυτό για το οποίο έχουμε ταχθεί. Τα κλιμάκια τα γνωρίζετε, τα έξι (6) κλιμάκια τα οποία λειτουργούν στο ΕΣΡ και επίσης λειτουργούν: Τμήμα Νομιμότητας και Χορήγησης Αδειών, Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων, Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας και λοιπά. Αυτά, τα αναφέρω για να υπενθυμίσω το εύρος και τον όγκο της εργασίας που διεκπεραιώνει ετησίως του ΕΣΡ.

Το 2012, το 2013 και το 2014 το ΕΣΡ αντιμετώπισε το μεγάλο πρόβλημα του τηλεοπτικού τζόγου. Πρόκειται για τα τηλεοπτικά τυχερά παιχνίδια, για τα οποία και εσείς έχετε γράψει, υψηλής τηλεφωνικής χρέωσης για τους μετέχοντες, τα οποία απέφεραν πακτωλό χρημάτων στα κανάλια, μάλιστα μια νομικός καναλιού εδώ μας είπε αστεειυόμενη «ναι, ήταν η εποχή του Ελντοράντο» για τα κανάλια, αυτά τα κανάλια με παραπλάνηση αφελών, απελπισμένων ή εθισμένων στο τζόγο εισέπρατταν τεράστια ποσά. Κάναμε έναν τιτάνιο αγώνα για την αντιμετώπιση του φαινομένου, επιβάλλοντας πρόστιμα, και σε σύγκρουση με τεράστια οικονομικά συμφέροντα εταιρειών από τις οποίες δεχθήκαμε αγωγές που εκκρεμούν σε γερμανικά και ελληνικά δικαστήρια. Βρισκόμαστε, δηλαδή το ΕΣΡ, κατηγορούμενοι από εταιρείες οι οποίες έχουν αυτά τα παιχνίδια. Εδέησε εφέτος μετά από πολλές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας να περιορισθεί στο ελάχιστο αυτό το

φαινόμενο του τηλεοπτικού τζόγου. Τελευταία όμως και πρέπει να σας το πω, είναι στο διάστημα που βρισκόμαστε σε παύση και που δεν μπορούμε να λάβουμε αποφάσεις, έχουν αρχίσει να ξαναβγαίνουν τέτοιες εκπομπές τηλεοπτικού τζόγου.

Για το κλείσιμο της ΕΡΤ τον Ιούνιο του 2013 σας θυμίζω όσα είχαμε πει και στη συνέντευξη που σας είχαμε δώσει πριν από ενάμιση μήνα και εκεί διατυπώνεται και η τότε εκφρασθείσα αντίθεσή μας. Και τώρα έρχομαι σε ένα θέμα το οποίο εσείς δεν το ζήσατε, το ζήσαμε όμως αρκετά σκληρά εμείς και οι εργαζόμενοι, το Συμβούλιο και φυσικά οι εργαζόμενοι στο ΕΣΡ.

Το 2014 το ΕΣΡ αντιμετώπισε τις συνέπειες της βόμβας που εξερράγη στο διπλανό κτίριο της Τράπεζας της Ελλάδος στην οδό Αμερικής. Τα συστήματα τεχνολογικής λειτουργίας του ΕΣΡ, περιλαμβανομένου και του ΠΑΝΟΠΤΗ, υπέστησαν μεγάλες ζημιές και ακόμη και σήμερα, είτε υπολειτουργούν, είτε δεν λειτουργούν. Ουδμία ενίσχυση δόθηκε για την αποκατάστασή τους. Επί μήνες δεν είχαμε καν παράθυρα, ήμασταν στον αέρα και φυσικά το καλοκαίρι του 2014 οι συνθήκες ήταν αφόρητες καθότι ούτε κλιματισμός λειτουργούσε και λεπτομέρειες για τις ζημιές του 2014 περιλαμβάνονται στην έκθεση, την οποία και εσείς θα πρέπει να έχετε.

Κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι επειδή κάποιοι έχουν αναλάβει ρόλο κατηγορού των Ανεξαρτήτων Αρχών, μεταξύ των οποίων, λυπούμαι πάρα πολύ και ο υπουργός κ. Σπίρτζης, κι επειδή οι απόψεις τους, με προφανή στόχο την κατάργηση των Αρχών, διαχέονται σε διάφορα μέσα, είναι αναγκαίο να ειπωθεί ότι οι Αρχές αυτές δεν συγκροτήθηκαν, από κάποιο καπρίτσιο. Οι αρχές αυτές λειτουργούν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και η ανεξαρτησία τους απέναντι στην εκτελεστική εξουσία είναι αδιαμφισβήτητη. Αν εδώ, σε μας, αυτό δεν αρέσει σε κάποιους, αυτοί επιτρέψτε μου να πω ότι μου θυμίζει το «πλην Λακεδαιμονίων» του Καβάφη.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Θα κάνω εγώ το σχόλιο μετά, μία που έδωσε το έναυσμα το «πλην Λακεδαιμονίων» και εσείς που υπηρετείτε και έχετε επαφή με την γνώμη την ευρύτερη της κοινωνίας, πως αντιμετωπίζετε τις έννοιες αυτές, ελευθερία, ανεξαρτησία και γιατί είναι κουραστικές. Είναι πολύ κουραστική η ελευθερία, ιδιαίτερα κουραστικό πράγμα, έτσι έγιναν πολλές εφευρέσεις για να ανακουφιστεί ο άνθρωπος από την ελευθερία. Ο γάμος είναι ένα καθεστώς ανελευθερίας, μπορεί να γίνει και ελευθερία. Οποιαδήποτε σχέση είναι το ίδιο πράγμα. Η δημοκρατία βρήκε εφευρήματα άλλα. Κουραστικό πράγμα η ελευθερία. Ο καθένας θα το κάνει, όπως ήταν η αρχαία ελληνική δημοκρατία, θα πηγαίνουμε στην εκκλησία του Δήμου, θα

ψηφίζουμε όλη την ώρα, θα είμαστε έτοιμοι για όλα τα αξιώματα; Πολύ κουραστικό πράγμα. Άρα να το εκχωρούμε. Κατ' αρχήν για ένα χρόνο, μετά για δύο χρόνια, μετά για τέσσερα και μετά για χίλια δύο άλλα πράγματα. Αυτό γιατί το λέω, εδώ βαφτίστηκαν κάποιες ανεξάρτητες διοικητικές, δικαστικές αρχές, για ποιό λόγο; Είναι άλλη πολυτέλεια επίσης μιας δημοκρατίας, να βάζει φραγμούς στην αυθαιρεσία. Το δράμα της οποιασδήποτε δημοκρατίας είναι η αυθαιρεσία. Θα σας πω και κάτι, μακάρι να το είχα πει εγώ, μια κοινωνία όπου τα παιδιά δεν ακούνε τους γονείς, οι φοιτητές κάνουν καταλήψεις, προφανώς γιατί δεν υπάρχουν πια καθηγητές, δεν είναι ότι δεν ακούνε, δεν υπάρχουν πια καθηγητές και όταν υπάρχουν δημόσιοι άνδρες που δεν εφαρμόζουν τον νόμο, άντε μετά να το πεις αυτό δημοκρατία. Αυτό είναι μια τυραννία μεταμφιεσμένη, ένα καλαμπούρι, μια αποκριάτικη κρούστα για να γελά ο κάθε διερχόμενος. Δεν το λέει ο Στεφανάκης, το είχε πει ο Πλάτωνας αυτό. Η μεταμφίεση της δημοκρατίας σε τυραννία. Αυτό γιατί το λέω, έχει άμεση σχέση με όλα αυτά που σας είπε πριν η Αντιπρόεδρος και αυτά που σας λέω εγώ. Είπε για τα ευρωπαϊκά κράτη, λέει: «να βάλουμε κάτι, κάποιος να υπακούουν» το είπε και ο Ροϊδης, δεν έχουμε ανάγκη νέων νόμων. Ήρθε τώρα, με συγχωρείτε, ο νέος νόμος, να κάνει τι δηλαδή. Ήρθε ο κύριος Παπάς να κάνει τι; Βρήκε την πυρίτιδα; Δηλαδή να κάνει τι. «Ενός νόμου εστί χρεία» είπε κάποτε ο Ροϊδης, περί της εφαρμογής των κείμενων διατάξεων. Εάν λοιπόν ο νόμος, ο οποίος υπήρξε, καθόντουσαν να τον εφαρμόσουνε βάζοντας ως γνώμονα και στόχο την ισχυροποίηση ενός ΕΣΡ, την ισχυροποίηση μιας επιτροπής αθέμιτου ανταγωνισμού, να γίνει ακόμα πιο δυνατή, ακόμα πιο ισχυρή, γι' αυτό και μιλάω εγώ και σε εσάς. Αυτό το πράγμα θα έπρεπε να ενισχύεται από κάτω προς τα πάνω. Επιλέγονται, υποτίθεται, προσωπικότητες από όλα τα κόμματα. Επιλέγονται για ένα μακρύ χρονικό διάστημα, γιατί, για να μην μπορεί να τους παύσει ένας υπουργός. Όταν έρχεται ένα μέλος και αποδέχεται, του λένε θα είσαι για τέσσερα, οκτώ χρόνια, απαγορεύεται να κάνετε αυτό, είστε κύριε δικηγόρος, πελατεία δεν θα πάρετε και μετά από τρία χρόνια από τη θητεία σας δεν επιτρέπεται. Θα φέρεται όλα τα λεφτά πίσω της οκταετίας εάν πάρετε έναν πελάτη μετά την λήξη της θητείας και χίλια δυο άλλα πράγματα. Υπάρχει μια κρούστα ολόκληρη, δεν μπορεί να την διαρρήξει οποιοσδήποτε. Εμείς αντιμετωπίζουμε λοιπόν το εξής, να δίνουμε έναν ηρωικό αγώνα, να έχουμε τρεις κενές θέσεις, να έχουμε την κενή θέση του Προέδρου και αντί οι απέναντι, μιλάω για το σύνολο του πολιτικού κόσμου, να βρουν εκείνες τις προσωπικότητες, να ενισχύσουν και να ενδυναμώσουν και να αφήσουν τα μικροσυμφέροντα, τα υπό συμφέροντα, τα μακρό συμφέροντα, τις

ιδιοτέλειες των καναλιών και των αδειών και όλα αυτά τα περίεργα συμπαρομαρτούντα, βρεθήκαμε μπροστά, όπως είπε και η Αντιπρόεδρος, η υφιστάμενη Ολομέλεια, να της βάλουνε αγκάθια γύρω- γύρω, να μπορεί να μην συνεδριάσει, να μην μπορεί καθόλου ενδεχομένως...

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Καθόλου.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Ή να κάνει τα επείγοντα κατά μια άποψη ή εν πάση περιπτώσει να κάνει μόνο τα διαδικαστικά και να περιμένουμε τι δηλαδή. Αντί να καλυφτεί το κενό δημιουργήσαμε δύο κενά. Δηλαδή θέλουμε ή δεν θέλουμε. Τότε να είμαστε τίμιοι και να πούμε : «Κοιτάξτε ήταν μια άλλη εποχή που μπορούσαμε να έχουμε και ανεξάρτητες φωνές και ανεξάρτητους ελέγχους», διότι έλεγχοι δεν γίνονται, όπως ξέρετε πολύ καλά, διότι αν γινόντουσαν οι έλεγχοι θα βλέπαμε και τι έλεγχοι θα γινόντουσαν στις χρηματοδοτήσεις των κομμάτων και θα λέγαμε οι τραπεζίτες, γιατί πήρανε ειδικές προστατευτικές διατάξεις και χίλια δυο άλλα πράγματα. Αντί λοιπόν να φωνάζετε εσείς και το λέω σε εσάς, και να λέτε: «Θέλουμε περισσότερους ελέγχους, περισσότερες ανεξάρτητες φωνές, ανθρώπους μη οσφυοκάμπτες, δυνατούς και να τους επιλέγουν, όπως θα επέλεγε ένας Κωνσταντίνος Καραμανλής παλιά και τα λοιπά, όπως βρέθηκαν κάποιοι άνθρωποι και είπαν: «Ναι θα πάμε, διότι θα πράξουμε ότι λέει ο νόμος και όχι ότι λέει το κόμμα και όχι ότι λέει ο καθένας». Αυτό το πράγμα θα έπρεπε να το ενισχύετε και εσείς και όλοι μας. Εάν πάλι δεν μπορούμε είναι πιο τίμιο τότε να περάσουμε σε μια άλλη διάταξη και θα έρθω στα σημερινά και θα πούμε: «Κοιτάξτε, δεν μπορούμε να ζούμε με πολυτέλειες ελευθερίας, μες τα capital controls, αυτά ξεχάστε τα, θα έχουμε μια δημοκρατία, θα την βαφτίζουμε όπως θέλουμε, θα περνάμε κάθε μέρα έναν νόμο, είτε συνταγματικό, είτε αντισυνταγματικό. Εμείς είμαστε το μαχαίρι και το πεπόνι, θα βάλουμε και πέντε συνδικαλιστές, θα βάλουμε και πέντε ανθρώπους χωρίς περιουσία, για να μην ευθύνονται έναντι οποιασδήποτε πλημμέλειας του δημοσίου και θα φτιάξουμε μια «κουζουλάνδη», εάν δεν την φτιάξουμε, δεν πειράζει και αυτό μέσα στις δυνατότητες είναι». Μιλάω με αυτήν την έννοια, γιατί να σας πω κάτι, ωραία τα στοιχεία, ωραίες οι αποφάσεις, ωραίες οι κυρώσεις, αλλά το θέμα είναι τι ζητάμε. Εάν ο νόμος αυτός ζήτηγε την ενδυνάμωση θα είχε προχωρήσει γρήγορα, το αποτέλεσμα όμως δεν ήταν αυτό. Και αυτήν την ώρα, να πούμε και το άλλο, ότι επαφίεται στους ιδίους να επιλέξουνε τους σωστούς ανθρώπους και εκεί είναι και η δυσκολία η μεγάλη, και όχι τους αρεστούς ανθρώπους. Συγγνώμη αν είπα και κάτι παραπάνω.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Εδώ θα μου επιτρέψετε αγαπητοί συνάδελφοι να πω ότι σε εμάς και σε αρκετό κόσμο ιδίως νομικό κόσμο, έχει κάνει πάρα πολύ μεγάλη εντύπωση και έχει δημιουργήσει απορία, αυτό το οποίο λέγεται και γράφεται από εσάς και ίσως μπορείτε να μας δώσετε μια διευκρίνιση, ότι μελετάται από την κυβέρνηση; Από του Μαξίμου; Από δεν ξέρω ποιους, μελετάται η παράκαμψη του Συντάγματος για να μπορέσουν να διορισθούν μέλη του ΕΣΡ χωρίς την συνταγματική πρόβλεψη και απαίτηση των 4/5 , δηλαδή;

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Διορισμό.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Απροσχημάτιστος διορισμός; Απροσχημάτιστη κατάλυση της συνταγματικής διάταξης; Πως είναι δυνατόν να υπάρχει αυτήν την στιγμή η αναζήτηση μιας τέτοιας λύσης, ενώ λύση υπήρχε και υπάρχει ακόμα, με την νόμιμη συμπλήρωση των μελών του ΕΣΡ, άλλο πράγμα δεν μπορώ να φέρω στο μυαλό μου ότι μπορεί να συμβαίνει..

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Αυτό είναι σημαντικό που λες ότι τα 4/5, δηλαδή εσύ εξελέγεις ομοφώνως. Είναι πάρα πολύ σπουδαίο για αυτόν τον τόπο κάπου οι αντίθετες δυνάμεις, είτε είναι κόμματα, είτε ποδοσφαιρικές ομάδες να συμφωνούν σε μερικά πρόσωπα. Τα δε πρόσωπα αυτά, τα οποία αποδέχονται αυτήν την μεγάλη τιμή, να υπηρετήσουν πραγματικά τον τόπο, τον θεσμό και τον νόμο, χωρίς καμία επιρροή από πουθενά. Αυτό είναι το κριτήριο και να πω και κάτι, αυτό είναι και το ενδιαφέρον, δηλαδή και στα άλλα εάν δείτε ποιες προσωπικότητες πάνε στην Δανία ή στην Σουηδία και αποδέχονται να πηγαίνουν στο ΕΣΡ, είναι άνθρωποι που έχουν διατελέσει στα ύψιστα αξιώματα, είτε πολιτειακά, είτε δικαστικά, είτε κοινωνικά και επιλέγονται με αυτό το κριτήριο, ακριβώς για να υπηρετήσουν σωστά την πληροφόρηση, να ανεβάσουν δηλαδή και πολιτιστικά μια βαθμίδα τον τόπο. Δεν είναι δηλαδή, ποιά απολαβή, είναι μια μεγάλη τιμή, από εκεί και πέρα πως μπορούν μέσα εις τον χώρο της απονομής των τιμών, να μπαίνουν σκοπιμότητες, δεν μπορώ να το καταλάβω και αυτό, δηλαδή, χηρεύουν θέσεις, τους καλυτέρους, διότι έτσι θα αποδεχόντουσαν και οι καλύτεροι με αυτό το κριτήριο. Συνεπώς το θέμα είναι να περπατήσει το ΕΣΡ; Και υπό ποια μορφή. Και ποια είναι η καλύτερη και εάν υποθέσουμε ότι έχουμε καλές προθέσεις ποτέ δεν είναι αργά να τις καταδείξουν και να τις εφαρμόσουν.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Εγώ θα ήθελα να πω κάτι, να προσθέσω κάτι, ότι σε αυτό τον κόσμο αλάθητος δεν είναι κανένας, όλοι μπορεί να κάνουν λάθη. Τα λάθη διορθώνονται. Αυτό που είναι αδιόρθωτο και είναι πραγματικά αποκρουστέο είναι να

μην θέλεις να διορθώσεις το λάθος που έχει δημιουργήσει πρόβλημα τεράστιο. Αυτήν την στιγμή φανταστείτε ότι λειτουργεί το ΕΣΡ εδώ, γιατί δεν μπορούμε να φύγουμε εμείς και πρέπει να λειτουργεί το ΕΣΡ, έστω για τις τρέχουσες και επείγουσες υποθέσεις, χωρίς να μας διευκρινίζει κανείς ποιες είναι οι τρέχουσες και επείγουσες υποθέσεις με αποτέλεσμα, καθώς δεν μπορούμε να πραγματοποιήσουμε Ολομέλεια, ούτε να πάρουμε αποφάσεις, κυρωτικές ή μη και άρα στοιβάζονται οι φάκελοι και άρα, ας το πω και αυτό, πιθανόν διαφεύγουν και κάποια κανάλια της κύρωσης την οποία θα έπρεπε να έχουν. Δυστυχώς ήρθαμε ακόμη και στην δυσάρεστη θέση να μην ξέρουμε, να μην μπορούμε να ξέρουμε, εάν τα κοινωνικά μηνύματα μπορούμε να τα προωθούμε ή όχι και ποια από τα κοινωνικά μηνύματα. Κατόπιν αυτού και επειδή το κοινωνικό μήνυμα είναι αυτό που λέει, εμείς πήραμε την απόφαση, έστω και εάν αυτή δεν θεωρείται ότι συνάδει προς τις αρμοδιότητες οι οποίες μας έχουν απομείνει, να περνάμε όλα τα κοινωνικά μηνύματα και να τα αποστέλλουμε προς μετάδοση στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Από εκεί και ύστερα υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα σε σχέση με αυτό που σας είπα για το τι μπορούμε να προωθούμε. Αυτά τα προβλήματα, αυτές οι ελλείψεις, αυτά τα κενά έχουν επίπτωση σε όλο το ραδιοτηλεοπτικό φάσμα με την έννοια περισσότερο ότι η ατιμωρησία αυτήν την στιγμή είναι δεδομένη. Και εκτός από αυτό που σας είπα ότι κάποια κανάλια έχουν αρχίσει και ξαναβάζουν τις εκπομπές τηλεοπτικού τζόγου, υπάρχει και μια ασυδοσία στην μετάδοση των διαφημίσεων, στην τοποθέτηση προϊόντων και σε όλα αυτά τα οποία πολλά αποφέρουν στα μέσα, στα κανάλια και είναι εις βάρος των τηλεθεατών, εν τέλει. Ακόμη και παιδικές διαφημίσεις οι οποίες δεν επιτρέπονται σε κάποιες ώρες δεδομένες που βλέπουνε τα παιδιά, διαφημίσεις για παιδικά παιχνίδια, αβέρτα μεταδίδονται, εντάξει αυτά είναι μέσα στις παραμορφώσεις που έχει επιφέρει η κατάσταση αυτή της παύσεις μας από τα πλήρη καθήκοντά μας.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Και να πούμε, εάν μου επιτρέπεις και κάτι, το μείζον θέμα, το ψητό δηλαδή για να μην κρυβόμαστε, είναι η χειραγώγηση των ιδιωτικών καναλιών εθνικής εμβέλειας, η περίφημη αδειοδότηση. Εάν δεν υπήρχε αυτό το θέμα μπορεί να μην υπήρχε και το πρόβλημα ΕΣΡ. Το ερώτημα είναι, που το θέτω εγώ προς εσάς και προς όλους, είναι ποιος έδινε τις περισσότερες εγγυήσεις και διασφαλίσεις για την αντιμετώπιση του θέματος αυτού, του οποιουδήποτε ελέγχου, του διαγωνισμού, της προκήρυξης των πάντων, ένας θεσμός ολόκληρος, ο οποίος έχει και πολλά μέλη του Συμβουλίου και μια ιστορία πίσω του και οτιδήποτε και ελέγχει και ελέγχεται; Ή μια πολιτική ηγεσία ή ένα υπουργείο; Ποιος το παρέχει δηλαδή

ποιος είναι αυτός που θα δεχθεί λιγότερες επιρροές. Αυτός που θα δώσει τις αδειοδοτήσεις με ειδικό νόμο και μέσα από ένα think tank, μέσα από ένα επιτελείο δικό του, είτε νομικό, είτε νομοπαρασκευαστικό και ένας υπουργός; Ή αυτό που είναι καθιερωμένο, ανεξάρτητο συνταγματικά και δεν δέχεται, τουλάχιστον τύποις καμία επιρροή, δεν μπορεί να δεχθεί με τόσα μέλη που έχει. Αυτό είναι το ζητούμενο.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Συνάδερφοι, ερωτήσεις.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Και το «πλην Λακεδαιμονίων», με συγχωρείτε, τι θα είναι. Το «πλην Λακεδαιμονίων» που είτε αν δεν το θυμόσατε, να το διαβάσουμε από το ποίημα, είναι δηλαδή αυτοί που έμειναν έξω από το όραμα. Το όραμα λοιπόν αυτό που περιείχε πάρα πολύ αίμα, που περιείχε και πολύ βία, πολύ μεγάλη κατάκτηση, άλλαξε την ανθρωπότητα, είχε μια μεγάλη και τεράστια διαφορά, δεν διέφερε καθόλου ως προς τους Πέρσες και όλους τους άλλους λαούς στην αντιμετώπιση των κατακτήσεων και των συμπεριφορών, αυτό το οποίο άλλαξε τον κόσμο είναι ο πολιτισμός που έφερε μαζί του. Και μέσα σε αυτό το στοιχείο που κατέκτησε τότε η ανθρωπότητα κάποιοι δεν το ακολούθησαν το «πλην Λακεδαιμονίων». Εν πάση περιπτώσει το σχήμα αυτό είναι πάρα πολύ μικρό για να φτάσουμε σε τόσο μεγάλη αντιστοιχία, αλλά το να είναι το ΕΣΡ «πλην Λακεδαιμονίων», αυτό θα είναι τερατώδης θέμα θα έλεγα και κάτι πολύ τραγελαφικό. Θα έπρεπε να είναι ακριβώς το αντίθετο γιατί, διότι το ΕΣΡ προέρχεται από όλους, ψηφίζεται από όλους τελικά και εκπροσωπεί το σύνολο του στόχου. Αυτοί οι οποίοι θα ήταν οι Λακεδαιμόνιοι στην προκειμένη περίπτωση θα ήταν αυτοί που δεν θα το θέλανε το «πλην Λακεδαιμονίων». Εάν δε το έχει ερμηνεύσει σωστά, η κυρία Αλεξίου διαθέτει μεγάλη πείρα...

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Ακριβώς αυτό.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Και στη δημοσιογραφία και στα γράμματα να μου κάνει το σχόλιό της, εάν έκανα κάποιο λάθος.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Ακούστηκε ακόμη και αυτό, συνάδελφοι, ότι μελετάται να δοθούν οι άδειες, να προχωρήσει η διαδικασία, νομίζω κάπου γράφτηκε, δεν ακούστηκε, γράφτηκε, να δοθούν οι τηλεοπτικές άδειες..

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Κουίζ.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Ναι, με κλήρο, όχι, χωρίς να πάρει μέρος το ΕΣΡ, ουδόλως.

Λιόντου (δημοσιογράφος του E tv): Εάν μου επιτρέπεται, αυτό σε συνέχεια αυτού που λέτε είναι μια πληροφορία που μετέδωσε ο Σεραφείμ Κοτρώτσος στο κανάλι

Έψιλον, προχθές στην εκπομπή του Νίκου Ευαγγελάτου, «Live News», όπου είπε ότι έχει την πληροφορία ότι έχει ήδη συσταθεί επιτροπή παρά τω Νίκο Παπά, που βρίσκεται πλησίον, κοντά στο υπουργείο, δίπλα στον κύριο Παπά, η οποία θα αναλάβει αυτό το έργο και έτσι θα βρεθεί ο τρόπος που θα παρακαμφθεί το ΕΣΡ, αφού δεν μπορεί να γίνει η σύσταση μέσα από την Βουλή. Έχετε εσείς κάποια άλλη ενημέρωση πάνω σε αυτό.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Όχι, έχω μια μεγάλη ανατριχίλα για αυτό που ακούω. Πολύ μεγάλη για ένα κράτος που θέλει να λέγεται ευνομούμενο, που θέλει να λέγεται σύγχρονο και που θέλει να εμπιστευόμαστε τον καταστατικό του χάρτη.

Δεμερτζιάν (δημοσιογράφος της ΕΡΤ): Επειδή το θέμα έχει κολλήσει λόγω της απροθυμίας των κομμάτων για να επιλέξουν τα μέλη του ΕΣΡ, έχετε κάνει επαφές με τα κόμματα για να έχετε κάποια..

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Εμείς; Εμείς ούτε αρμοδιότητα έχουμε, αλλά είναι απολύτως απαγορευμένο για εμάς και στην λογική μας να έχουμε επαφή με κόμματα. Τι δουλειά έχουμε εμείς, καμία δουλειά δεν έχουμε, ούτε για προθέσεις, ούτε για συνδέσμους. Για τίποτα δεν έχουμε εμείς αρμοδιότητα. Εγώ μάλιστα το βρίσκω αυτό ένα επιχείρημα έωλο, τι θα πει «τα κόμματα φταίνε που δεν τα βρίσκουμε», να τα βρούνε.

Νταρζάνου (δημοσιογράφος): Δηλαδή ποιος έχει την ευθύνη κατά την γνώμη σας, για το ότι δεν προχωρά η νόμιμη διαδικασία, αυτή που προβλέπεται από το Σύνταγμα και από τον Κανονισμό της Βουλής.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Αυτοί που δημιούργησαν το πρόβλημα κυρία Νταρζάνου. Όποιος δημιουργεί πρόβλημα, εισπράττει προβλήματα και εισπράττει πολλά προβλήματα.

Νταρζάνου (δημοσιογράφος): Υπάρχει ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο αυτήν την στιγμή.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Σας είπα ότι, ποιο νομοθετικό πλαίσιο, μιλάμε για συγκεκριμένη διάταξη κυρία Νταρζάνου. Για συγκεκριμένη διάταξη.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Συγγνώμη που παρεμβαίνω στην ερώτηση που κάνετε, είναι λάθος η ερώτηση, γιατί δεν είμαστε εμείς που αναγνωρίζουμε ή όχι.

Νταρζάνου (δημοσιογράφος): Μα επειδή το είπε..

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Μα δεν μιλάμε για τον νόμο, μιλάμε για την νομοθετική βελτίωση.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Μισό λεπτό, ο νόμος και το νομοθετικό πλαίσιο, δεν ανέτρεψε την διαδικασία. Αν το ξέρεται πολύ καλά, μίλησε μόνο για την θητεία και αυτό είναι ένα ερωτηματικό αν στέκει ή δεν στέκει και τα λοιπά. Η διαδικασία παρέμεινε, δηλαδή τα 4/5 της επιτροπής των Προέδρων παρέμειναν. Αλλά δεν είναι θέμα δικό μας.

Νταρζάνου (δημοσιογράφος): Εσείς σε ποιο νομοθετικό πλαίσιο αναφέρεστε.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Αναφέρομαι, και το έχετε μπροστά σας και το έχετε ακούσει τουλάχιστον δέκα φορές από μένα, αναφέρομαι στην νομοτεχνική βελτίωση, αυτή η οποία δημιούργησε το πρόβλημα. Το πρόβλημα δεν δημιουργήθηκε από τον νόμο. Άσχετα εάν ο νόμος, όπως τον έχουμε δει εμείς και τον έχουμε καταγράψει και τις έχετε όλες μας τις παρατηρήσεις, είναι ατελής, πηγαίνει προς τα πίσω και όλα αυτά.

Νταρζάνου (δημοσιογράφος): Εσείς τι δεν αναγνωρίζεται, δεν έχω καταλάβει, τι δεν αναγνωρίζεται.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κυρία Νταρζάνου, δεν έχω άλλο τρόπο να σας πω.

Νταρζάνου (δημοσιογράφος): Δεν αναγνωρίζεται τίποτε, κάνατε παρατηρήσεις, δεν αναγνωρίστηκε καμία, μας είπατε πριν. Λοιπόν, άρα επειδή δεν ελήφθη υπ' όψη καμία από τις παρατηρήσεις σας, δεν αναγνωρίζεται..

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Όχι κυρία Νταρζάνου, τι είδους διαστρέβλωση είναι αυτή που κάνετε, τι είδους διαστρέβλωση είναι αυτή που πάτε να κάνετε. Σας μιλώ για την νομοτεχνική βελτίωση, μιλάμε για συγκεκριμένο πρόβλημα.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Για να μην γίνει παρεξήγηση. Υπάρχουν όργανα που την κρίνουν, δεν την κρίνει το ΕΣΡ. Κάποιος μπορεί να προσφύγει, και να το δει. Δεύτερον, όπως ξέρεται πολύ καλά δεν ανετράπη η διαδικασία, ακόμη δεν έχει συνέλθει η επιτροπή των Προέδρων, βάσει της διατάξεως αυτής για να κριθεί κατά πόσο μπορεί να είναι σύννομη και αποτελεσματική. Εμείς είμαστε παραλήπτες μιας πρωτοβουλίας νομικής η οποία δεν, εγώ το είπα και πριν, αντί να δυναμώσει, αποδυνάμωσε. Αντί να ενισχύσει, απενεργοποίησε, αντί να κάνει αυτό, κάνει το άλλο.

Νταρζάνου (δημοσιογράφος): Ποια συγκεκριμένη ρύθμιση, μπορείτε να μου πείτε κύριε Στεφανάκη.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κυρία Νταρζάνου, δεν το διαβάσατε.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Σας είπα, αντί να καλυφτεί το κενό και να λειτουργήσει με μια ταχύτερη διαδικασία, ο νόμος να επιληφθεί, δημιούργησε πρόβλημα και στο υφιστάμενο καθεστώς, αυτό είναι.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Δεν έχετε καταλάβει τίποτα, λυπάμαι πάρα πολύ.

Νταρζάνου (δημοσιογράφος): Συνώνμη, δεν έχω καταλάβει σε τι αναφέρεστε.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Είναι βέβαιον ότι θα δυσκολευτείτε πολύ.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Ακούστε κάτι, εάν παύεις κάτι, μία διάταξη ή όχι, αυτό το εισπράξαμε εμείς στο τέλος. Δεν θα το κρίνουμε εμείς. Έγινε μια παρέμβαση νομοθετική και είπε «λήγουν αυτοδικαίως» μίλησε για εξάμηνες παρατάσεις, την ώρα που υπάρχει υπόλοιπο χρόνου, μίλησε για τα υφιστάμενα μέλη, μίλησε για τις κενές θέσεις και τα λοιπά. Αυτό γιατί δεν έχει συνέλθει η επιτροπή των Προέδρων προκειμένου να δούμε τι σάρκα και οστά θα πάρει. Για μας, εκφράσαμε την προσωπική μας άποψη, ο καθένας μας.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Το πρόβλημα κυρία Νταρζάνου δημιουργήθηκε και δεν μπορεί να συγκροτηθεί ΕΣΡ, από την στιγμή που επαύθημεν, δια αυτής της «βελτιωτικής» νομοθετικής ρυθμίσεως, το έχετε μπροστά σας. Είναι τόσο καθαρό που άλλο «δεν παίρνει». Από εκεί δημιουργήθηκε το πρόβλημα.

Δεμερτζιάν (δημοσιογράφος της ΕΡΤ): Πάντως, εάν επιτρέπεται, είναι άλλο να λέτε για πρόβλημα και άλλο για αντισυνταγματικότητα. Δηλαδή και εγώ μπερδεύτηκα πριν.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Τι μπερδευτήκατε, κοιτάζτε, όταν θα πάρετε, ήσασταν στην συνέντευξη που δώσαμε στις 29 Οκτωβρίου, όταν θα την πάρετε και πάρτε την σας παρακαλώ, θα δείτε σε ποια σημεία αναφερόμαστε σε αντισυνταγματικότητα.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Μου επιτρέπεται να πω και εγώ, στην Ελλάδα οι συνταγματολόγοι είναι ουκ ολίγοι και ξέρουμε ότι οι μισοί έχουνε πει για ένα σωρό διατάξεις ότι είναι αντισυνταγματικοί και άλλοι είπαν ναι στην κυβέρνηση. Και η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε, δηλαδή ο καθένας μπορεί να έχει μία άποψη επιστημονική, νομική οποιαδήποτε, αλλά τι θα βγει ως αντισυνταγματικό θα το κρίνουν η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Θέλω να σας παρακαλέσω κάτι, δηλαδή με συγχωρείτε, επειδή προέρχομαι από το επάγγελμα, 40 χρόνια δημοσιογράφος ήμουν, εάν δεν ξέρω το θέμα μου, πώς να μην παρεξηγήσω κάποια πράγματα τα οποία αλλιώς λέγονται και αλλιώς τα εννοώ εγώ.

Δεμερτζιάν (δημοσιογράφος της ΕΡΤ): Ναι, κυρία Αλεξίου επειδή υπάρχει περίπτωση κάποιος να μην ξέρει το θέμα του.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Λυπάμαι, εμένα όπου με στέλνανε, με συγχωρείτε δηλαδή, όπου με στέλνανε το να δω γιατί ένα πεζοδρόμιο είναι στραβό, κοιτάζα να μάθω τι έχει συμβεί, στο μεταξύ. Τι να σας πω παιδιά μου, με συγχωρείτε.

Λαμινός (δημοσιογράφος): Επ' αυτής της αντισυνταγματικότητας, έχετε πρόθεση να κάνετε κάτι νομικά;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Και επίσης αυτό το έχουμε πει, εγώ τουλάχιστον προσωπικά όσες δυνατότητες μου δίνει ο νόμος θα τις ασκήσω, το θεωρώ δικαίωμά μου και υποχρέωσή μου.

Λαμινός (δημοσιογράφος): Θα προσφύγετε στο ΣτΕ δηλαδή, απ' ότι καταλαβαίνω.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Όπου μπορώ.

Λαμινός (δημοσιογράφος): Έχετε πρόθεση να κάνετε και ασφαλιστικά μέτρα για να μην συνεχίσει αυτή ..

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Εάν χρειαστεί και αυτό.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Δεν είναι της παρούσης αυτά, διότι αυτά είναι ακόμα στην Βουλή. Αυτά που λέει η Αντιπρόεδρος μπορεί μεθαύριο να τα πούνε τρία κόμματα, μπορεί να τα πούνε άλλοι, να τα πουν ανώτατες δικαστικές αρχές, περισσεύει δηλαδή, επίσημα είμαστε ο τελευταίος τροχός, εάν κάποιος θέλει προσωπικά να προσφύγει. Έχει κάθε έλληνας πολίτης το δικαίωμα, εφόσον δει κάτι το οποίο καλώς ή κακώς τον επηρεάζει δυσμενώς να κάνει...

Λαμινός (δημοσιογράφος): Καταλαβαίνω, ναι, αλλά περιγράφεται μία κατάσταση η οποία έχει από εσάς παρουσιαστεί, μιας συγκεκριμένης διάταξης, η οποία είναι αντισυνταγματική.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Δόξα τω Θεώ, αυτό είναι.

Λαμινός (δημοσιογράφος): Ωραία. Αυτή η συγκεκριμένη διάταξη, εάν προσφύγετε και ζητήσετε ασφαλιστικά μέτρα, δεν μπορείτε να πιέσετε νομικά, ούτως ώστε να εσπευστούν οι διαδικασίες;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Αφήστε το τι θα κάνουμε.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Μην μπαίνετε σε αυτό, δεν είναι της παρούσης. Σε αυτά τα διοικητικά πρέπει να είναι ειδικές οι διαδικασίες.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Αυτά όμως τα οποία λέτε, για τα οποία προβληματίζεστε, θα πρέπει να τα σκεφτούν κάποιοι οι οποίοι σκέφτονται ή επεξεργάζονται...

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Μισό λεπτό να σας πω κάτι, έχει σημασία αυτό που σας λέω εγώ, με συγχωρείται, η πρώτη κυρωτική απόφαση, η οποία προχθές είδαμε

στον αθέμιτο ανταγωνισμό, τριάντα τόσα εκατομμύρια έβγαλε απόφαση εις βάρος της ζυθοποιία. Η πρώτη απόφαση που θα πει, με συγχωρείται, το τάδε κανάλι θα υποστεί αυτήν την κύρωση, θα έχει την άλλη συγκρότηση και τα λοιπά, θα προσβάλει τα πάντα εξ υπαρχής. Ο πρώτος θιγόμενος ως προς την συγκρότηση, ως προς την νομιμότητα, ως προς την συνταγματικό κύρος, ως προς το εάν παραβιάζεται, η πρώτη εταιρεία, ο πρώτος πολίτης θιγόμενος, θα κάνει χρήση όλων αυτών των νομικών επιχειρημάτων προκειμένου να πετύχει τον σκοπό του, είναι πολύ απλό γι' αυτό και λέμε ότι θα πρέπει να είναι θωρακισμένες οι Ανεξάρτητες Αρχές.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Ακούστε, σας είπα ότι έχω το δικαίωμα και την υποχρέωση, το υπογραμμίζω, να στραφώ κατά αυτής της διατάξεως; Διατάξεως κυρία Νταρζάνου, από εκεί και ύστερα, τι μπορεί να σημαίνει αυτό ή τι μπορεί να επακολουθήσει ας το σκεφτούν κάποιοι άλλοι, όχι εγώ, δεν δημιούργησα εγώ το πρόβλημα.

Δεμερτζιάν (δημοσιογράφος της ΕΡΤ): Να ρωτήσω κάτι παρακαλώ; Στην επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας δεν σας κάλεσαν για την έκθεση πεπραγμένων γιατί δεν πρόλαβαν ή γιατί δεν σας αναγνωρίζουν πλέον;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Δεν μας κάλεσαν, που να ξέρω, αφού δεν μας κάλεσαν το 2013.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Δεν είναι θέμα αναγνώρισης, υφιστάμενα κανονικά, συνεργόμαστε, αντιμετωπίζουμε τις τρέχουσες ανάγκες, τα πάντα, όλα αυτά σε απόλυτη νομιμότητα, έτσι. Και θα μπορούσα ακόμη και..

Δεμερτζιάν (δημοσιογράφος της ΕΡΤ): Μέχρι πότε θα το κάνετε αυτό;

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Άλλο τώρα εάν δεν υπήρξε η σωστή μεταβατική διάταξη, δεν διαλύονται οι θεσμοί επειδή περνάει μια διάταξη άλφα και βήτα, λειτουργούμε.

Δεμερτζιάν (δημοσιογράφος της ΕΡΤ): Μέχρι πότε;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Κοιτάξτε, τελειώνει ο χρόνος. Τώρα, πρέπει να δώσουμε και ιδού επίσης ένα ερώτημα, πείτε μου εγώ υπογράφω ή δεν υπογράφω, για να παίρνουν οι άνθρωποι τους μισθούς τους;

Δεμερτζιάν (δημοσιογράφος της ΕΡΤ): Υπογράφεται;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Υπογράφω, ναι, υπογράφω.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Ορθώς υπογράφει.

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Δεν μπορώ να αφήσω τους ανθρώπους Χριστουγεννιάτικα, επειδή δεν θέλουν, δεύτερον, τώρα πρέπει να αρχίσει η σύνταξη

της εκθέσεως πεπραγμένων του 2015, έχουμε τελειώσει πια με το 2013, 2014, πρέπει να αρχίσει του 2015, αυτού του έτους, που θα πάμε, τελειώσει το 2015.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Συγνώμη να πω, είναι πάγια διοικητική αρχή ότι μέχρι να αντικατασταθούν τα μέλη, μέχρι αντικαταστάσεώς τους πληρούν τα καθήκοντά τους. Αυτό είναι πέραν της διατάξεως του οποιουδήποτε πολιτικού αμαθούς και τα λοιπά.

Δεμερτζιάν (δημοσιογράφος της ΕΡΤ): Όχι όμως σε σχέση με πρόστιμα και λοιπά.

Γιώργος Στεφανάκης (μέλος): Όχι, αυτό είναι κυρωτικές διαδικασίες, είναι άλλο πράγμα, αλλά μέχρι να αντικατασταθούν, υπάρχουν γενικές διατάξεις. Βάσει των γενικών διατάξεων, ο θεσμός πραγματικά λειτουργεί, μέχρι αντικαταστάσεως των παρόντων, τουλάχιστον αυτό, το άλλο είναι άλλο θέμα, έπεται, αλλά δεν τίθεται τέτοιο θέμα για εμάς, εξυπακούεται δηλαδή. Πάντως τις Ανεξάρτητες Αρχές, όχι μόνο το ΕΣΡ, δείτε τες έτσι με ένα άλλο μάτι, είναι πολύ σπουδαίο για έναν τόπο να υπάρχουν θεσμοί ανεξάρτητοι, που να δέχονται όσο το δυνατόν λιγότερες επιρροές. Εμείς έχουμε συνηθίσει όποιοι έρχονται να βάζουν τους ημέτερους, οπουδήποτε, όσο λιγότερο ημέτεροι πηγαίνουν, τόσο καλύτερα για τον τόπο.

Δαμιανός (δημοσιογράφος): Συγνώμη κυρία Αλεξίου έχετε κάτι άλλο να προσθέσετε;

Λίνα Αλεξίου (Αντιπρόεδρος): Όχι και ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2013 ΚΑΙ 2014

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2015
Αρ. Πρωτ.: 8217

**Προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων
Προς την Διάσκεψη των Προέδρων
Προς την Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Ειδικής Μόνιμης
Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας**

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΣΡ 2013 -2014

Το ΕΣΡ έκλεισε 16 χρόνια από την ίδρυσή του. Είναι, όπως γνωρίζετε, από τις πρώτες Ανεξάρτητες Αρχές στη χώρα μας, με συνταγματικά κατοχυρωμένες τις αρμοδιότητές του και το νομικό καθεστώς των μελών του, που απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό έλεγχο ενώπιον της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας και οι αποφάσεις του ελέγχονται από τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια.

Οι ετήσιες εκθέσεις του υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Βουλής και στα μέλη της Ειδικής Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας. Δυστυχώς το 2013 και το 2014 δεν μας δόθηκε η ευκαιρία να σας παρουσιάσουμε τις εκθέσεις μας, αν και εγκαίρως σας είχαν υποβληθεί.

Σήμερα, ενώ τελειώνει και το 2015 σας αποστέλλουμε τη συνοπτική παρουσίασή τους αν και τελούμε υπό καθεστώς παύσης, βάσει της «νομοτεχνικής βελτίωσης» που προστέθηκε την ύστατη στιγμή στο σχέδιο νόμου για τις τηλεοπτικές άδειες. Αυτήν την βελτίωση που κατέστησε ανενεργό το ΕΣΡ, έχουμε ήδη χαρακτηρίσει και αποκρούσει ως αντισυνταγματική, όπως άλλωστε και άλλες Ανεξάρτητες Αρχές, πόσο μάλλον που παύση θητείας εν ενεργεία μελών του ΕΣΡ δεν προβλέπεται από το Σύνταγμα. Για τα πρακτικά και την πληρέστερη ενημέρωσή σας επί του θέματος καταθέτω το απομαγνητοφωνημένο κείμενο της συνέντευξης Τύπου που δώσαμε στις 29 Οκτωβρίου 2015. Εν πάση περιπτώσει προβαίνουμε σε αυτή την ενέργεια για λόγους προστασίας του θεσμού του ΕΣΡ και φυσικά για λόγους σεβασμού της Βουλής και αυτοσεβασμού.

Οι αρμοδιότητες του ΕΣΡ σας είναι γνωστές, όπως σας είναι γνωστές και οι θέσεις του ΕΣΡ για την αναμόρφωση της τηλεοπτικής νομοθεσίας τις οποίες υποβάλαμε –αν και ουδέποτε μας ζητήθηκε- στους αρμόδιους υπουργούς (υπουργό Επικρατείας, Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης) ώστε το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε στη Βουλή να είναι σύμφωνο με τις εξελίξεις στο σύγχρονο ψηφιακό γίγνεσθαι και σύμφωνο με την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Δεν ελήφθησαν υπ’ όψη, ούτε και η ανάγκη εναρμόνισης της νομοθεσίας με τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Καταθέτω για τα πρακτικά τις παρατηρήσεις που υποβάλαμε.

Θα περιορισθώ να αναφέρω για τα υπό εξέταση έτη 2013 -2014 ότι η κοινωνική ευθύνη, η διαφάνεια και η αμεροληψία υπήρξαν, όπως και στο παρελθόν, βασικοί άξονες της λειτουργίας του ΕΣΡ. Επίσης, θεωρώ υποχρέωσή μου να εξάρω το υψηλό επίπεδο μόρφωσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού του. Σύμφωνα με το οργανόγραμμά του ΕΣΡ προβλέπονται 81 θέσεις εργαζομένων. Κατέληξε να έχει σήμερα μόλις 39. Ουδέποτε, μάλιστα, τοποθετήθηκε διευθυντής στο ΕΣΡ. Αλλά χάρη σε αυτό το ελλιπέστατο αλλά υψηλής εκπαίδευσης επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό λειτουργεί το ΕΣΡ. Η υποβολή προτάσεων του ΕΣΡ για την αναμόρφωση του μη κωδικοποιημένου θεσμικού του πλαισίου ανατρέχει στο 2010. Τίποτα δεν έγινε.

Στον έλεγχο του ΕΣΡ υπάγονται 119 τηλεοπτικοί σταθμοί και 918 ραδιοφωνικοί. Είναι, νομίζω, σαφές ότι με το υπάρχον δυναμικό, ο έλεγχος αυτός πάσχει. Αναλυτικά στις εκθέσεις καταγράφεται το φάσμα των ελέγχων του ΕΣΡ στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα.

Εντός του έτους **2013** το ΕΣΡ **εξέδωσε εξακόσιες είκοσι μία (621) αποφάσεις** εκ των οποίων πέντε βεβαιώσεις νομίμου λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών. Η **θεματολογία** των υποθέσεων που εξέτασε το ΕΣΡ και για τις οποίες εξέδωσε σχετικές αποφάσεις αφορά κυρίως σε: έλλειψη αισθήματος ευθύνης, αθέμιτη διαφήμιση, αναξιοπρεπή συμπεριφορά, παράνομη προβολή βίας, αστροπροβλέψεις – μέντιουμ – χαρτομαντείες, μη υποβολή εκζητηθέντων στοιχείων, παράνομη δικτύωση, παραπλάνηση κοινού, παραβίαση τεκμηρίου αθωότητας, παραβίαση κανόνων πολιτικής πολυφωνίας, παρότρυνση σε ακραία

κοινωνική συμπεριφορά, προβολή απαγορευμένου τυχηρού παιγνίου, προσβολή προσωπικότητας, προστασία ανηλίκων, συγκεκριμένη διαφήμιση, υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου, υποβάθμιση προγράμματος, παράνομη αλλαγή φυσιογνωμίας προγράμματος.

Εντός του έτους **2014** το ΕΣΡ **εξέδωσε πεντακόσιες εννέα (509) αποφάσεις** εκ των οποίων οι διακόσιες ογδόντα είναι κυρωτικές. Η **θεματολογία** των υποθέσεων που εξέτασε το ΕΣΡ και για τις οποίες εξέδωσε σχετικές αποφάσεις αφορά κυρίως σε: έλλειψη αισθήματος ευθύνης (6), μη προβολή δελτίων ειδήσεων στη νοηματική γλώσσα (5), παραβίαση τήρησης κανόνων πολιτικής πολυφωνίας (12), παράνομη διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών (10), παραπλάνηση κοινού (24), προβολή απαγορευμένου παιγνίου (17), προστασία ανηλίκων (18), προστασία ελληνικής γλώσσας (12), υπέρβαση διαφημιστικού χρόνου (27), υπέρβαση επιτρεπτού επιπέδου ήχου διαφημιστικών μηνυμάτων (6).

Το συνολικό ποσόν των **επιβληθέντων προστίμων για το έτος 2013** ανέρχεται στα **5.398.000 ευρώ** εκ των οποίων **5.270.000 ευρώ** έχουν επιβληθεί σε τηλεοπτικούς σταθμούς και **128.000 ευρώ** σε ραδιοφωνικούς σταθμούς. Το συνολικό ποσόν των **επιβληθέντων προστίμων του έτους 2014** ανέρχεται στα **4.014.000 ευρώ** εκ των οποίων 3.905.000 ευρώ έχουν επιβληθεί σε τηλεοπτικούς σταθμούς και 109.000 ευρώ σε ραδιοφωνικούς σταθμούς. Τα χρήματα αυτά εισπράττονται από το ελληνικό Δημόσιο. Ο προϋπολογισμός του ΕΣΡ είναι 1.657.000€. Όπως διαπιστώνει εύκολα κανείς το ΕΣΡ δια των κυρώσεων που επιβάλλει εισφέρει στο Δημόσιο σχεδόν τριπλάσιο ποσό από αυτό του προϋπολογισμού του.

Το Ε.Σ.Ρ. ασκεί, κατά το άρθρο 5, παρ. 1 του Ν. 2863/2000, τις αποφασιστικές και λοιπές αρμοδιότητές του ως συλλογικό διοικητικό όργανο. Λειτουργεί σε Ολομέλεια και σε ειδικά κλιμάκια που συγκροτούνται με απόφαση της Ολομελείας για τη μελέτη και εξέταση συγκεκριμένων ή ζητημάτων γενικού ενδιαφέροντος. Με απόφαση της Ολομελείας μπορούν να μεταβιβάζονται στα κλιμάκια αποφασιστικές αρμοδιότητες για ζητήματα ήσσονος σημασίας. Με την από 25.5.2005 απόφαση της Ολομελείας χορηγήθηκε αποφασιστική αρμοδιότητα στο 3^ο κλιμάκιο για την έκδοση βεβαιώσεων νομίμου λειτουργίας

ραδιοφωνικών σταθμών, κατά το άρθρο 53 του Ν. 2778/1999, και αδειών δικτυώσεως ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, κατά τα άρθρα 6 παρ.15 του Ν.2 328/1995 και 11 παρ.11 του Ν. 3592/2007.

Τα έξι (6) κλιμάκια είναι:

1° Κλιμάκιο Δεοντολογίας, Εξέτασης Παραπόνων Πολιτών και Ελέγχου Δεοντολογίας Ποιότητας Προγραμμάτων.

Πρέπει να τονίσω την ιδιαίτερη μέριμνα για την προστασία ανηλίκων.

2° Κλιμάκιο Ελέγχου Διαφάνειας.

3° Κλιμάκιο για την Εξέταση Αιτήσεων Χορήγησης Αδειών Τηλεοπτικών Σταθμών και Βεβαιώσεων Νομίμου Λειτουργίας Ραδιοφωνικών Σταθμών καθώς και αδειών δικτύωσης Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών σταθμών.

4° Κλιμάκιο Μέτρησης Τηλεθέασης, Ελέγχου Τήρησης των Αρχών της Πολιτικής Πολυφωνίας και Δικαιώματος Πρόσβασης των Κομμάτων στις Τηλεοπτικές Εκπομπές.

5° Κλιμάκιο για την Εξέταση Αιτήσεων Χορήγησης Συχνοτήτων ψηφιακής εκπομπής προγράμματος τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας.

6° Κλιμάκιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του Συστήματος «ΠΑΝΟΠΤΗΣ» στο πλαίσιο και του Τεχνικού Δελτίου Έργου/Υποδομών του «ΠΑΝΟΠΤΗ».

Επίσης λειτουργούν:

Α. Τμήμα Νομιμότητας και Χορήγησης Αδειών

Β. Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας

Γ. Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων

Δ. Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας

Αυτά, για να υπενθυμίσουμε το εύρος και τον όγκο εργασίας που διεκπεραιώνει ετησίως του ΕΣΡ.

Το 2012, 2013 και το 2014 το ΕΣΡ αντιμετώπισε το μεγάλο πρόβλημα του τηλεοπτικού τζόγου. Πρόκειται για τα τηλεοπτικά τυχερά παιχνίδια υψηλής τηλεφωνικής χρέωσης για τους μετέχοντες τα οποία απέφεραν πακτωλό χρημάτων στα κανάλια που τα είχαν στο πρόγραμμά

τους, με παραπλάνηση των αφελών, απελπισμένων ή εθισμένων στο τζόγο τηλεθεατών. Κάναμε έναν τιτάνιο αγώνα για την αντιμετώπιση του φαινομένου, επιβάλλοντας πρόστιμα, και σε σύγκρουση με τεράστια οικονομικά συμφέροντα εταιρειών από τις οποίες δεχθήκαμε αγωγές που εκκρεμούν σε γερμανικά και ελληνικά δικαστήρια. Εδέησε μόλις εφέτος και μετά από πολλές αποφάσεις του ΣτΕ να περιορισθεί στο ελάχιστο αυτό το φαινόμενο.

Για το κλείσιμο της ΕΡΤ τον Ιούνιο του 2013 σας παραπέμπω στη συνέντευξη που σας διανείμαμε. Εκεί διατυπώνεται και η τότε εκφρασθείσα αντίθεσή μας.

Το 2014 το ΕΣΡ αντιμετώπισε τις συνέπειες της βόμβας που εξερράγη στο διπλανό κτίριο της Τράπεζας της Ελλάδος επί της οδού Αμερικής. Τα συστήματα τεχνολογικής λειτουργίας του ΕΣΡ, περιλαμβανομένου και του ΠΑΝΟΠΤΗ, υπέστησαν μεγάλες ζημιές και ακόμη και σήμερα είτε υπολειτουργούν είτε δεν λειτουργούν. Ουδεμία ενίσχυση δόθηκε για την αποκατάστασή τους. Επί μήνες δεν είχαμε καν... παράθυρα και φυσικά το καλοκαίρι του 2014 οι συνθήκες εργασίας ήταν αφόρητες διότι ούτε ο κλιματισμός λειτουργούσε. Λεπτομέρειες για τις ζημιές περιλαμβάνονται στις έκθεση του 2014.

Κλείνοντας θα παρακαλούσα να σημειώσετε τα εξής:

Επειδή κάποιοι έχουν αναλάβει ρόλο κατηγορού των Ανεξαρτήτων Αρχών, μεταξύ αυτών και ο υπουργός κ. Σπίρτζης, κι επειδή οι απόψεις τους –με προφανή στόχο την κατάργηση των Αρχών– διαχέονται σε διάφορα μέσα, είναι αναγκαίο να ειπωθεί ότι οι Αρχές αυτές δεν συγκροτήθηκαν, όταν συγκροτήθηκαν, από κάποιο καπρίτσιο. **Οι Αρχές αυτές λειτουργούν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες** και η ανεξαρτησία τους απέναντι στην εκτελεστική εξουσία είναι αδιαμφισβήτητη. Αν εδώ, σε μας, αυτό δεν αρέσει σε κάποιους, αυτοί οι κάποιοι θυμίζουν το «πλην Λακεδαιμονίων».

Η Αντιπρόεδρος του ΕΣΡ

Λίνα (Ορσαλία) Αλεξίου

Επισυναπτόμενα:

- ΑΠ 6686/16-09-2015 – Συνοπτικές Παρατηρήσεις του ΕΣΡ επί του σχεδίου νόμου για τις άδειες στα ΜΜΕ.
- ΑΠ 7352/20-10-2015 – Λεπτομερείς Παρατηρήσεις του ΕΣΡ επί του σχεδίου νόμου για τις άδειες στα ΜΜΕ.
- ΑΠ 7402/22-10-2015 – Συμπληρωματικό υπόμνημα
- Συνέντευξη τύπου (29-10-2015)

(Για τα επισυναπτόμενα βλέπε **Παραρτήματα 7, 8 και 9**)